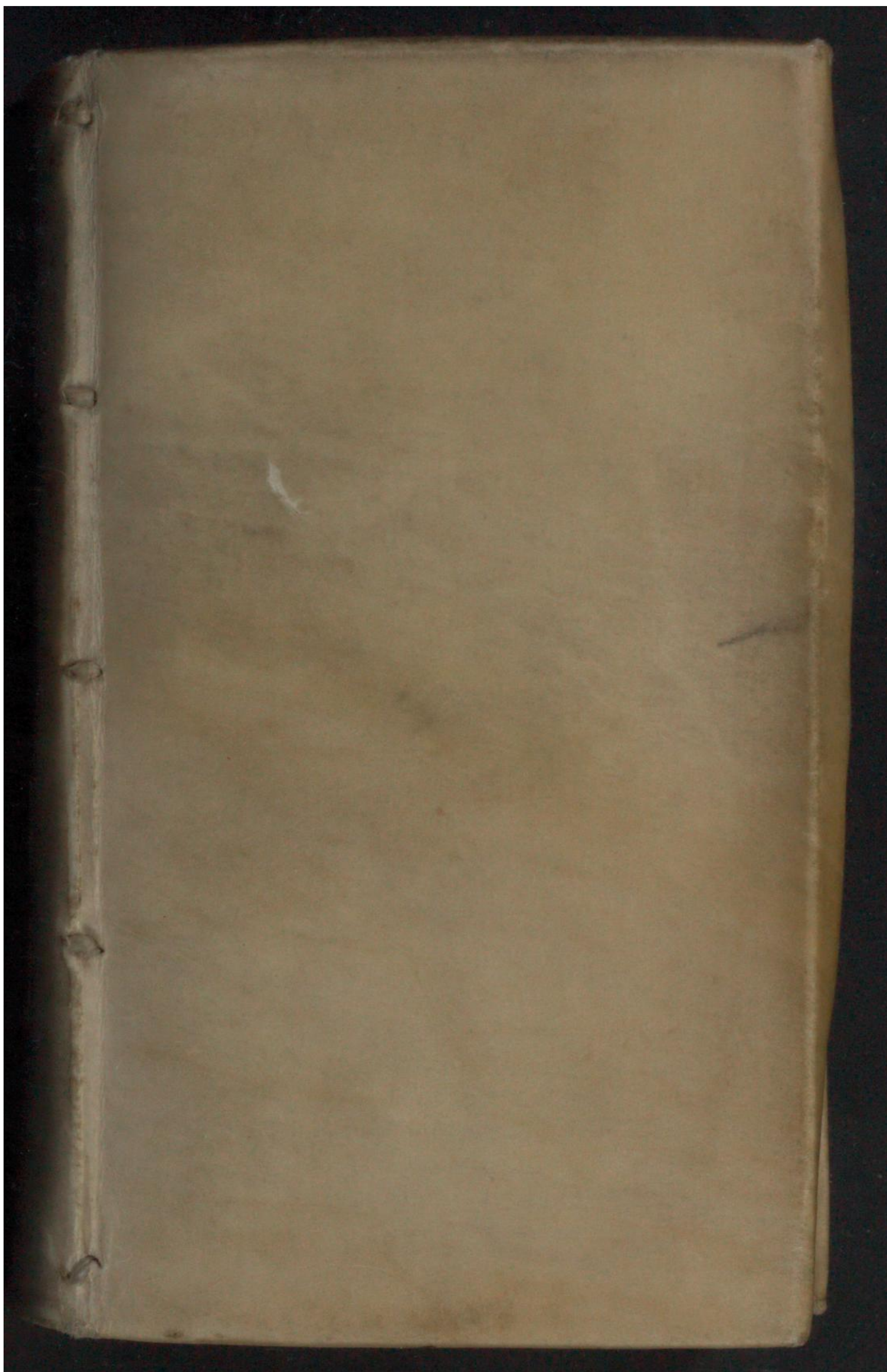
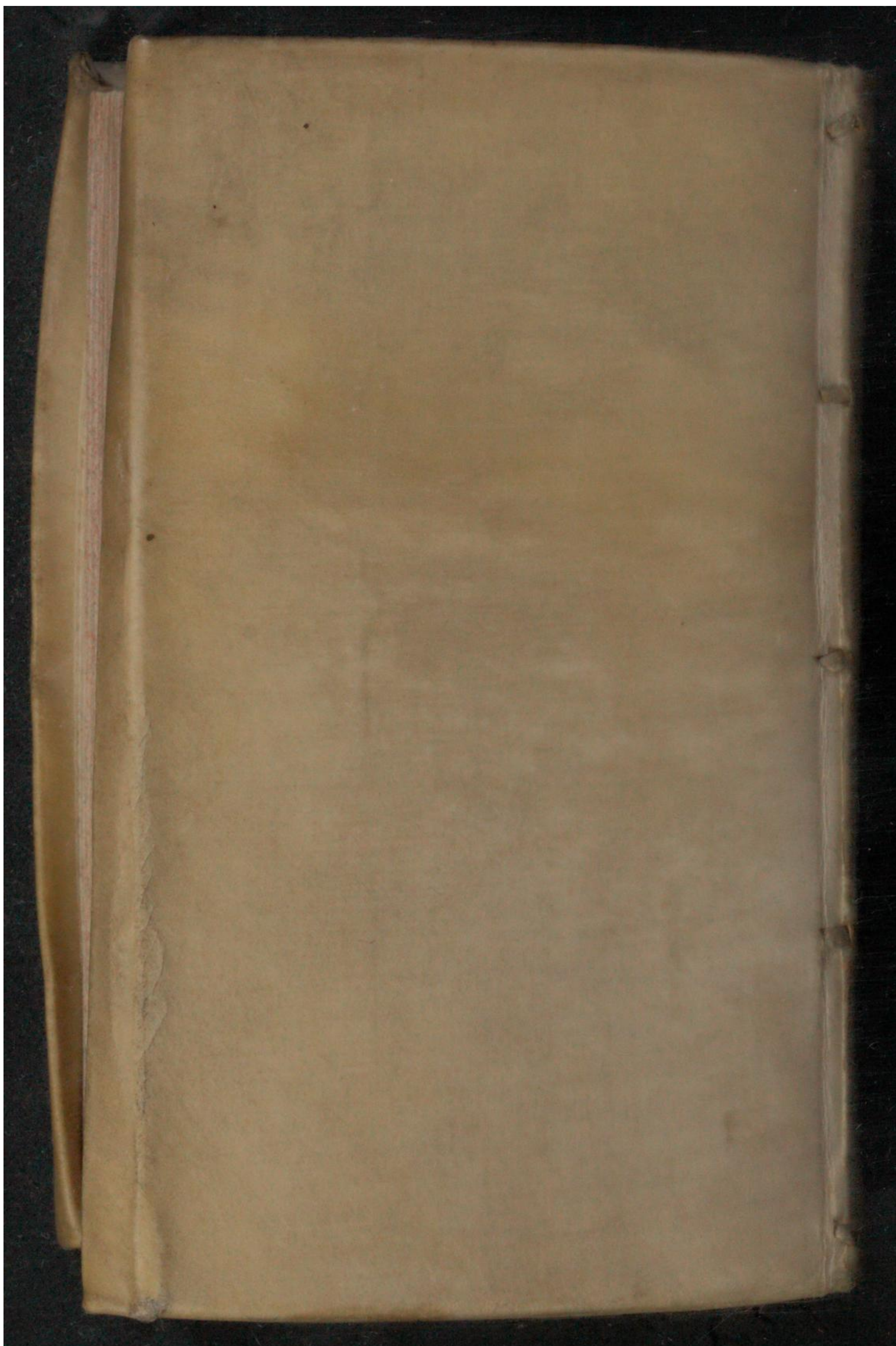

M. Z. BOXHORNII
EPISTOLÆ
& POEMATA.
482
L
6

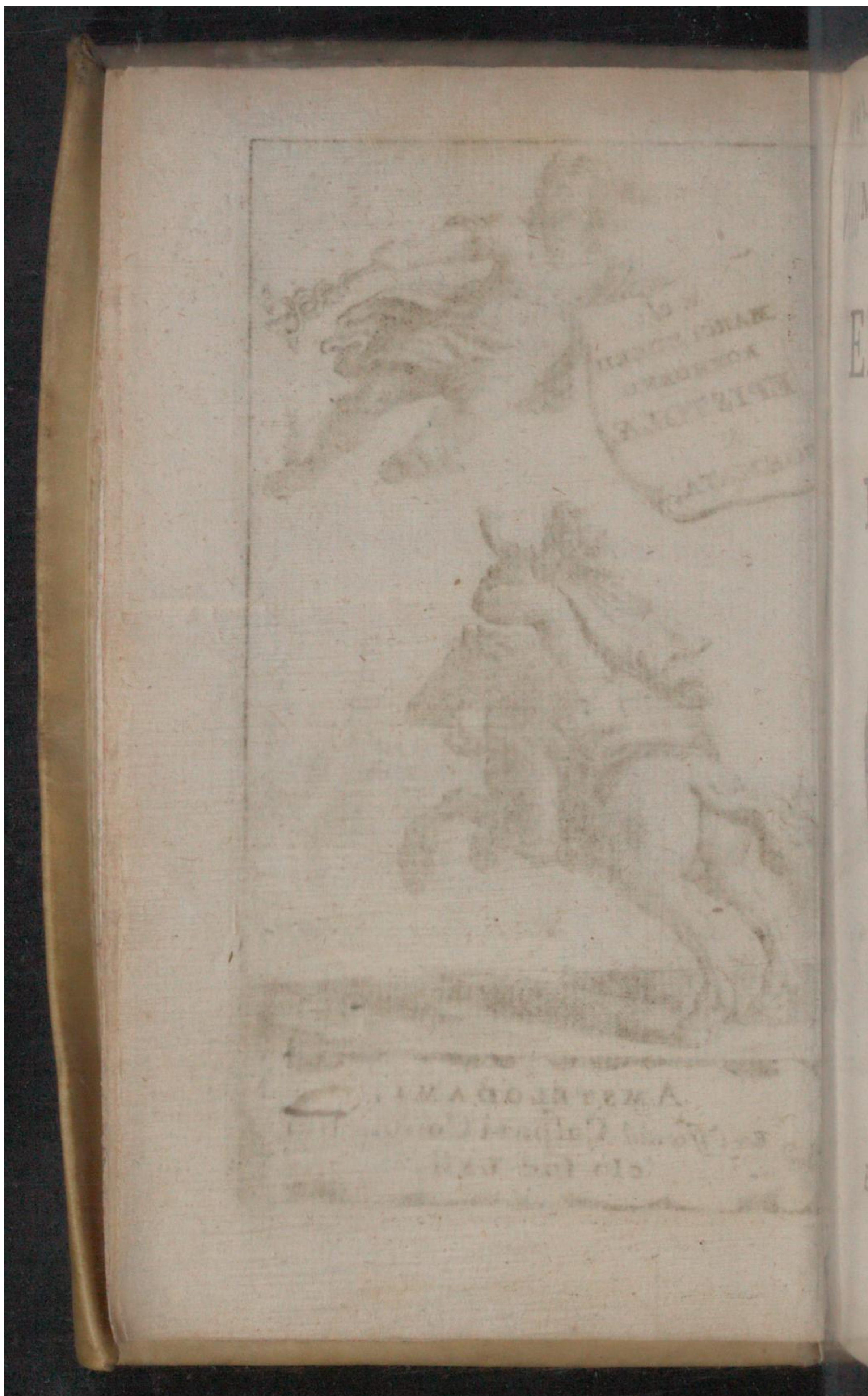
1232

Gp 30 m/f.

J: Hemsterhuis.

Med^{r}.

V. cl.
MARCI ZUERII
BOXHORNII
EPISTOLÆ
&
POEMATA.
AMSTELODAMI,
Ex Officinâ Caspari Commelini,
cIↃ IↃC LXII.

V. Cl.

MARCI ZUERII BOXHORNII EPISTOLÆ & POEMATA.

AMSTELODAMI,
Ex Officinâ Caspari Commelini,
cIↄ Iↄc LXII.

Ampliſſimo Conſultiſſimoque Viro,

D°. ROCHO HOFFERO, JCto.
Toparchæ in Bommenedâ &c. Inclytæ Zirizeenſium Reipublicæ Senatori, & Theſaurario.

CASPARUS COMMELINUS
S. P. D.

Uod Epiſtolæ & Poëmata Boxhorniana ad te eant potiſſimum, Vir Ampliſſime, Conſultiſſime, ingenioſiſſimeque, nemo ſanus atque æquus defuncti tuive æſtimator vel admirari, vel rectè ordineq; factum eſſe poterit inficiari. Qualis Vir quantuſque fuerit ὁ μακαρίτης noſter, quem nitidiſſime ſcribentem, canentem ſuaviſſimè, etiam poſt funera exhibemus, quàm ab ingenio, eruditione, moribus candidiſſimis nunquam ſatis laudatus, (ſed quis Herculem unquam vituperavit?) inter paucos optimè potes judicare; diſcipulus quondam ejus domeſticus, & qui tot cænas cum eo Platonicas Socraticaſque ſumſiſti, quas non in craſtinum duntaxat ſapuiſſe, ſed adhuc ſapere palato tuo eruditorum avidiſſimo ſermonum, extra omnem quidem dubitationis aleam ponendum arbitror. Quanta, ubi jam firmata virum te fecerat ætas, amicitia Boxhornio noſtro tecum, quanta ante cum ſummæ, dum vixit, & dignitatis & eruditionis, & probitatis ingeniique cultiſſimi viro

D. Adriano Hoffero, Conſule in Urbe Patria, & Quæſtore Zelandiæ, quæ Orientalem Scaldim ſpectat Generali, amicitia ac neceſſitudo interceſſerit mutæ hæ Cadmi filiæ paſſim loquuntur, ita ut magna horum operum pars non ad te ire, quam poſtliminio reverti videatur. Quod ſi hic non tot tam clara arctiſſimæ, inter vos familiaritatis monumenta extarent, Hiſtoria Boxhornii Zelandica, (ad quam contexendam plurima antiquitatis monumenta ſcriptori Parens tuus tuque ſuppeditaſtis, quamque elegantiſſimis uterque verſibus illuſtraſtis) publici jamdudum à vivente ipſo juris facta, abundè teſtaretur. Quare & nos, ſi amicitiam, veſtram, quaſi poſt funera quoque prorogatam, reipublicæ literariæ, pro virili oſtenderemus, & noſtrarum partium fuiſſe neque tibi ingratum fore exiſtimavimus. Vale, Vir Ampliſſime, & me favore tuo complecti dignare,

Virtutibus famæque tuæ dicatiſſimum

CASPARUM COMMELINUM,
Amſtelod. &c.

In Clarissimi Viri

MARCI ZUERI BOXHORNI

SCRIPTA POSTHUMA,

Nominatim

EPISTOLAS & POEMATA,

Nunc primum edita.

Scripta dedit quot magna gravis Boxhornius olim,
Edidit ingenii tot monimenta sui.
Non exhausta tamen plena hæc est copia cornu:
Hinc orbis toties Posthuma scripta legit.
** Illa docent populos quæ Gallæ gentis Origo;*
Quæque Britannorum lingua vetusta fuit.
Hæc porro tradunt quæ sint arcana, tuetur
Queîs etiam vastum providus imperium.
Mox orator habet sibi quo sit more loquendum,
Quod didicit priscis disposuisse modis.
Post nova lux oritur. sublimis Epistola, quā nunc
Ut splendere prius, sic sine nube, jubet.
Sed quam prorsa meret, vorsa hæc oratio, laudē,
Quin superet mecum nemo negare potest.
Nam loquitur breviter congestos vincta lepores,
Quos sparsim graviter lingua soluta docet.

JACOBUS BASELIUS, 1659.

* Origines Gallicæ & antiquæ linguæ Britannicæ Lexicon Brit. Lat. 1654. Institutiones Politicæ 1657. Ideæ orationum 1658.

HISTORIA
VITÆ & OBITUS,

Viri Celeberrimi

MARCI ZUERII BOXHORNII,

Eloquentiæ primùm dein Hiſtoriarum & Politices in Academia Lugduno-Batava Profeſſoris digniſſimi.

Ad Ampliſſimum Doctiſſimumque Virum

ROCHUM HOFFERUM,

J.C. Dominum in Bommeneda &c. & Reip. Ziriczeanæ Senatorem,

AUCTORE

JACOBO BASELIO,

Eccleſiaſte Kerckvervienſi.

Um te indies magis magiſque magnum Boxhornii, Præceptoris olim noſtri, æſtimatorem lætus deprehendam, Roche Hoffere, Vir ampliſſime &, quod mihi gratulor, amiciſſime, non poſſum non ſive tuæ petitioni ſatisfacere, ſive promiſſis meis ſtare, certe viro illi debitum quaſi ſolvere, conſcriptione vitæ & obitus ipſius qualiſcunque hiſtoriæ. Quam proinde ſine ullâ ambage & apparatu exordiar ab ejus exordio, ſeu nativitate, quæ incidit in annum hujus ſeculi duodecimum & menſem Septembrem, 1612. cujus 25. die ſacro baptiſmate tinctus eſt. natus autem Bergizomii, in Brabantiæ, Zelandiam verſus, confiniis, ut ita dicam litoralibus: à quibus, non au-

tem ut vulgo putatur à fluvio Zoma, quia nunquam extitit, civitas in montibus sita, * nomen ſuum cum aliis in Belgio noſtro civitatibus, à montibus nomen habentibus, commune ſortita ſe diſcernit. Parentes ipſi fuerunt Jacobus Zuerius Eccleſiæ ibidem Belgicæ & Gallicæ Paſtor fidelis, & mater Anna Boxhornia, filia Henrici Boxhornii, Eccleſiæ Bredanæ Paſtoris. Vtrique orti ex nobili non minus quam antiqua præſtantique apud Brabantos Zuerioruũ & Boxhorniorum familiâ Gemellus & quidem natu major Marco huic Henricus. qui paternis inſiſtens veſtigiis Eccleſiæ paſtoratum deſideravit & geſſit primum à Fortalalitiis à Cruce & Frederico Henrico nomen habentibus ad bus, ad Scaldin fluviùm in Brabantiæ, verſus Flandriam, inde Neuſſæ in Flandriæ, verſus Zelandiam, item confiniis. Hunc ornavit non fidelis cura modo in paſtoratu, ſed pietas, modeſtia &, quod rarum eſt, præter Theologicam magna literarum orientalium, Arabicæ imprimis, cognitio. Quæ ipſa dum indies matureſcebat mors præpropera & longa eam procurans tabes, ex nimio ſtudio contracta, in flore ætatis, annum unde trigeſimum vix ingreſſum Henricum abſtulit, ſpem de ipſo conceptam decidit, & fratrem admodum lugere fecit. Sed ut ſecundum ſeriem vitæ procedamus, utriuſque hujus gemelli pater vix elapſo ſexennio vitam cum morte, ingenti ſuorum damno & Eccleſiæ luctu, commutavit, eoque orbatus linguæ Latinæ rudimenta primùm uterque didicit in Patriâ, ſub Richardo Lubbæo, ingeniorum moderatore indefeſſo nec infelici, verùm Matre Bredam ſecedente Avo materno in diciplinam traditus eſt. Quo inſuper ut præceptore uſus multum profecit in cognitione tum veritatis, tum elegantiæ linguæ Latinæ. Quæ dum indies augetur ſedulâ diſcentium curâ accidit famoſa & annua ferme urbis obſidio, quâ Regis Hiſpaniarum auſpiciis ab Ambroſio Spinola undique obſeſſa, fame non ar-

* *Docuit hoc Jacobus Baſelius, Junior, Avus meus præfatione ad commentarium ſuum de Urbis obſidione quæ incidit anno* 1588. *edit.* 1603. 4.

mis victa, Ordinibus Fœderatis & Nassoviis suis erepta Ecclesia cum suis tribus Pastoribus dissipata est, 5. Junii, 1625. Itaque Henricus Boxhornius cum Nepotibus suis & reliquâ familiâ, matre ipsâ jam vita functa, Lugdunum in Batavis, quietem ministerii quidem, non studiorum & institutionis, quæsivit & invenit. Cum autem ei proles mascula nulla superstes esset, ipso volente, uterque Nepos Boxhornii cognomen assumpsit, retinuit ad finem vitæ usque Marcus. Qui simul ac Lugdunum Batavorum venit, annos vix tredecem natus, publicas lectiones Academicas cum fructu audivit, & sic biennium ferme ante tempus Curatoribus recipiendis studiosis Academicis constitutum, inter studiosos illius Academiæ adscriptus, sedulo sese in Philosophicis, sub magno illo Philosopho Francone Burgersdicio exercuit, in literatura usus institutione πολυμαθοῦς illius Gerard Johannis Vossii & Danielis Heinsii, Academiæ ocelli. In cujus notitiam non modo, sed & familiaritatem assumptus, hoc Magistro sic profecit ut anno 1629. ætatis vixdum decimo septimo, in victorias insignes & varias ejusdem anni, nominatim ob captam ab Arausionensium Principe Frederico Henrico Sylvam Ducis triumphos tres cecinerit. Quos cum quatuor Academiæ tum primariis Professoribus dignos & Avus judicabat publicam lucem adspicere, & Lugduni eodem anno editos omnium applausu lectos fuisse non semel audivi. Interea temporis Philologicum & Philosophicum studiorum cursum absolvit, & ad Theologiam, cui destinabatur, animum applicuit. in qua sub illius facultatis Professoribus, nominatim Johanne Polyandro à Kerckhoven, sic & cum laude profecit ut progressûs non illaudanda specimina ediderit, qua publicè, quà privatim. Sed cum ingenium ad literaturam quasi natum videretur, illam deserere nequiit, etiam tum quando cum fructu cœpta Theologica studia absolvere poterat. Hinc illa ipsa non intermissa modo, sed plane relicta, solum Philologicum tractatum fuit. Cujus mox alterum specimen publicum edidit, scriptione Encomii Granatarum, horrendæ, ut titulus

habet,

habet, & ſtupendæ in bello virtutis. Quod anno ſequenti editum & Patriæ ſuæ, Civitatis Bergobzomanæ Magiſtratui inſcriptum ivit. Poſt quæ tamen mox alia ut majoris momenti, ita & diligentiæ & ingenii monumenta poſteris dedit: & illius quidem digeſtione Reipublicæ Moſcoviæ, hujus vero editione Hiſtoriæ Auguſtæ Scriptorum IV. Tomis in 12. quos à ſe recenſitos & animadverſionibus illuſtratos Viris Celeberrimis inſcripſit, eoque magnam non nominis & eruditionis famam modo, ſed & apud eoſdem alioſque gratiam quam meruit conſecutus eſt. Inter quos & Claudius Salmaſius. qui juveniles hoſce conatus ſibi adeo probari tum temporis literis ad Boxhornium datis, ſignificavit, ut maxima quæque ab ipſo non tantum ſperare, ſed ſibi, & eruditorum orbi, & quidem ex vero, promittere adeoque præſagire fuerit auſus. quæ illius * Herois verbis ipſis publice alibi leguntur. eo nempe loco quo Boxhornius ipſe poſtmodum hæc ipſa aliaque Juvenilia damnavit, ac, proinde inter ſcripta ſua vix numeravit. Interea crevit juveni cum eruditione laus & hominum favor. quem naturalis ipſi & ingenita plerumque Brabantis humanitas & gratia valde augebant. Unde amici & ſtudiorum promotores de eo ad Profeſſionem literarum promovendo cogitarunt, & tantum effecerunt, apud Nobiliſſimos Academiæ Curatores & Ampliſſimos Urbis Lugduno Batavæ Conſules, ut Profeſſio Eloquentiæ ei deſignaretur & conferretur, qui jam ante dicendi egregium ſpecimen publicum exhibuerat, habita oratione funebri in exceſſum Juſtini Naſſovii, Gubernatoris Bredani. qui & ipſe poſt captam Bredam Lugduni in Batavis domicilium fixerat & ibidem paulo ante vitâ functus erat. Cæterum illud Profeſſoratus munus auſpicaturus habuit orationem inauguralem de Polymathia, ſeu diſciplinis veterum, 6. Septemb. 1632. In hoc autem munere adeo diligentem & ſedulum, ſe geſſit, ut fama eruditionis

* *In Apologia pro Commentario ad Agricolam Taciti adverſus Dialogiſtam.*

& eloquentiæ ad exteros perveniret. Quorum plerosque Lugdunum appulsos, & suâ post Heinsium famâ huc allectos instituit, maximam partem non vulgaris sortis studiosos, sed Patritios sed Nobiles, interque eos quamplurimos, Barones, Comites, Principes, imo & Duces ipsos, regum consanguineos, uno verbo tales, qui in spem Reip. nati erant & educati, & Boxhornio præceptore, nec alio hîc, præter privatos & domesticos usi, ut summo suo jure ei regundæ, ita & commodo ejusdem sunt admoti. Horum catalogum si texerem longus esset. Nam præteritis etiam Magnatum & opulentiorum in Rep. nostra filiis & propinquis quamplurimis, legeres in eo Noblitatis & Juventutis peregrinantis & studiosæ florem Germanicum, Polonicum, Zuecicum, Danicum, Bohemicum, Borussum &c. Sed & quia non omnium nomina aut occurrunt aut mihi cognita sunt, malo ea reticere, quàm ex parte referre. Ex quibus plurimi æternitati consecrati sunt ab ipso Boxhornio. Qui eis aut sua aut aliorum scripta dedicavit & sacra, quod ajunt, fecit. Præ cæteris gratia valuit apud Zuecos: quorum regni Procerum aliorumque Magnatum filios & propinquos cum sedulo nec sine fructu instituerit, ab Axelio Oxenstierna, regni Cancellario Fœderis Germanici Directore, ad Fœderatos Belgas Legato extraordinario, Reginæ & eorundem Procerum nomine, ad amplissimas dignitates in Zueciam evocatus fuit. Sed, ut sæpius dicere solebat, illi Septemtrioni amorem prætulit Patriæ. quare eas recusavit, & apud suos mediocri in conditione esse maluit, quam apud exteros alto in fastigio collocari. Non diu posthæc cum Reip. Dordracenæ Proceres illustre suum & vetustissimum à Reformatione in fœderato Belgio Gymnasium anno quidem undeoctagesimo superioris seculi erectum sed collapsum restaurarent anno 1634. omnium calculis Boxhornius dignus judicatus & habitus est, cui res literaria in eo promovenda committeretur; lautiori quam in Academia hactenus fruebatur stipendio. ei, per communem Scholæ & Academiæ Curatorem Amplissimum Jacobum Catzium, oblato. Verum ille stationem ut non negligere, ita nec dese-

deſerere voluit. Quare & Academiæ Curatores probatam Boxhornii induſtriam & virtutem novo prœmio pariter & titulo honorarunt. Quippe non ſemel orationibus dicendis cum glorioſè vacaſſet, Collegii oratorum publici Præſidem in locum Petri Cunæi ad majora vocati, ipſum crearunt. quod munus auſpicatus eſt oratione inaugurali, de Majeſtate Eloquentiæ Romanæ: quâ & ſe eam aſſecutum eſſe oſtendit. Ab illo tempore variæ ſub ipſo à ſtudioſis habitæ ſunt orationes, è quibus inſigniores publice proſtant. Hic ipſe annus Boxhornio quidem lætus, (erat enim trigeſimus quintus hujus ſeculi) at civitati & Academiæ luctuoſus, imo pene fatalis, fuit, ob graſſantem in ea luem, quâ tota civitas infecta, ferme extingui videbatur, Academia præſertim, cum quos peſtis non conſumebat ſtudioſos, eos metus mortis & præſens periculum tum veteres alio migrare cogebat, tum novos huc venire abſterrebat. Huic malo pro modulo & munere ſuo medendo, aut leniendo, inter cæteras de immortalitate animarum luculentam & immortalitate ipſa dignam habuit orationem. Cæterum præter publicas etiam privatas à ſtudioſis ſub ipſo habitas, tibi Hoffere Ampliſſime, non minus conſtat quam mihi, qui & illorum magna pars fuiſti. Quibus, ut item non ignoras, ad artis normam componendis diſcipulis ſuis in privatis collegiis certis diebus deſcribendas ad calamum dictare ſolebat, orationum Ideas, quas vocabat, eaſque argumenti varii, ut maximam partem politici, ita ex hiſtoria veteri deſumptas. Ex quibus præter alias hujus generis lucubrationes in Bibliothecâ meâ triginta à me deſcriptas, auctoris manu emendatas ad-ſervo. ſecundum harum normam orationes compoſitæ à ſtudioſis haberi ſolebant. quibus dictis ipſe Cathedram ſuperiorem adſcendens in eaſdem habebat diſſertationem, κρίσιν eam vocabat,, in quâ multa egregia oratoriæ artis præcepta, graviter & nervoſe proponebat. Tempus eſt ut de lectionibus ejus publicis aliquid dicam ſicut & de privatis collegiis. De quibus cum jam dicere cœperim prius pergam. Hæc ergo frequentia habebat, tum numero tum auditoribus, maximam partem

in Cornelium Tacitum, quem delicias ſuas vocare ſolebat, & ſic ſibi familiarem reddiderat, ut in ſuccum & ſanguinem, quod dicunt eundem verſum habens ejus verbis & phraſibus ſæpe loqueretur, ſæpius item ſcriberet. Sed & Politicam diſcipulos ſuos docebat: non vulgarem modo & tritam, nudis præceptis conſiſtentem, (quam à ſe conſcriptam ſuis tradebat, & cujus libri duo nuper in Germania editi & Lugduni Batavorum recuſi ſunt) ſed & ex Hiſtoriis deſumptam adeoque practicam, imo παραδειγματικὴν. Hinc natæ diſquiſitiones Politicæ, poſtmodum juris publici factæ, ſed tacito authoris nomine, quæ & ſæpius recuſæ ſunt. Hinc & natus commentariolus de ſtatu fœderati Belgii, eodem modo editus, ſæpius item recuſus & in Belgicam linguam verſus. Cæterum ſi quis ſtudioſorum privatim aliquid diſcere expeteret libenter & humanè eum juvabat, & boni inſtar ſui erat communicativus, ut barbare loquar, ſed ſignificanter, Sapientem inter Hebræos imitatus, * qui quam ſine dolo didicerat ſapientiam, ſine invidiâ communicaſſe ejuſque divitias minime cœlaſſe teſtatur. Quod utinam multi eruditi aut ſcirent aut obſervarent, ut nec cum ipſis ſapientia moreretur, ita locum non inveniret ſimilitudo, quâ comparantur illis avaris qui nummos ſuos in arca reponunt, nec fœnori exponunt. Sed ad Boxhornium revertatur oratio. Loquebatur autem ille ut tersè & Romanè, ita graviter non minus quam facundè, quod ut maxime convenit Eloquentiæ Profeſſori, ita talis audiit non ſolum ſed & depræhenſus eſt. Unde quàm & meritò tam eleganter Ampliſſimus parens tuus ubi primos cum ipſo commutaſſet ſermones de ipſo judicium ferens, non ut olim illius *minuit* ſed contra *auxit præſentia famam*. cæterum ipſa Latina lingua adeo ipſi familiaris, ut promptius eâ uteretur quam ipſâ ferme vernacula. quam ipſam ita excoluit ut puram putam, maxime in ſcribendo, proferret exoticis vocabulis procul & ad ſuos ire juſſis. Inter hæc in ordinarium Profeſſorum

* *Sapient. cap. 7. vers 13.*

nume-

numerum dignitatemque assumptus, paulo post Danieli Heinsio, primum præceptori; dein collegæ rude ob meritum non minus quam senectutem donato successit in professione Historiarum & Politices. cujus utriusque specimina egregia omnis ævi maximam partem medii ut vocant & obscurioris semper dederat in lectionibus publicis non modo litteratoriis, sed & in scriptis variis, imo & disputationibus. quas tandem etiam anno 1643. instantibus discipulorum precibus habere cœpit; non aliâ ratione hactenus ab iis se abstinens, quam quod philosophici barbari termini, in disputationibus usurpare soliti, admodum ipsi displicebant, qui ita loqui & scribere solebat ut iis temporibus, quibus illi plane incogniti, adeoque non modo barbari & parum Latini, sed & recens nati. Cum autem disputationibus publicis habendis vacaret, fecit id tantâ cum auditorum gratia & applausu, ut ordinarium & sic satis capax Philosophicum & Philologicum auditorium non sufficeret recipiendis auditoribus, quando illæ haberi solebant. Quare earum multæ in auditorio maximo, quod & Theologicum est, haberi ut necesse habebant, ita & habitæ. Adeo non acutè modo sed & graviter & tanquam alter Cicero (cui ut prænomine & cæterorum nominum numero, uterque enim trinominis fuit, ita & facundiâ similis fuisse audivit, adeoque & multis non Marcus Zuerius Boxhornius, sed Marcus Tullius Cicero vocatus) differebat, & argumenta objecta, non distinctionibus philosophicis, quas, ut dixi, ob barbariem odio habebat, præscindebat, ut ille nodum Gordium, sed libero discursu labefactabat, solvebat & plane evertebat. Accedebat argumentum disputationum; quæ plerumque ex Historiâ Romanâ desumptæ Reipubl. illius vicissitudines quam nudè tam succinctè ob oculos ponebant, intermixtis passim politicis præceptis. Eadem frequentia auditorum erat ut semper, ita maxime quando sub finem vitæ suum Tacitum prælegens in stuporem raperet pendentes ab ejus ore studiosos. Sic transacta vita publica, sic & privata, quatenus Academiam & studiosos spectat, quorum commodum quæsivit magis quam

suum,

ſuum, & maluit doctos eos facere, quam, quod multi faciunt, ſine eorum profectu ex illis divitias accumulare. Et licet aliquot torques, annulos aureos cæteraque argentea vaſa pretioſa & utenſilia à magnatibus diſcipulis pleriſque acceperit, tamen iis ut præter ſpem votumque oblatis, ita non tam delectatus fuit, quam quidem præter diſcentium profectum eorum ſuorumque gratiâ & favore, quem & facetiâ non illiberali conſecutus eſt, quâ delectare etiam ſeverum Catonem poterat ubi volebat. ſed hiſce jocis minime ſe dedit, verum ſtudiis, iiſque ſolis. quæ indies ſedulo tractavit, etiam morbo vexatus, ut dubium ſit utrum doctior fuerit & eloquentior, an diligentior. Ego ſane eum ſingularis diligentiæ exemplar fuiſſe fidenter dico. Quod & tu non ignoras, Vir ampliſſime, qui eodem præceptore & quidem domeſtico inter cæteros uſus es, & cum laude profeciſti. Sed hæc alîus loci ſunt. Quare pergamus in iis quæ dicenda reſtant. Inter quæ omiſeram fere, Urbis Patriæ Magiſtratum ut ſignificatum iret, quanti faceret hunc indigenam ſeu civem ſuum publico epulo anno 1637. excepiſſe. quo quidem honore affectus, publicâ & memoratione & dedicatione Monumentorum & Elogiorum Virorum illuſtrium ſequenti anno agnovit eundem & prædicavit. qui & rurſum aureo maximi ponderis & magnitudinis nummo in memoriam poſtremæ ſolutæque item urbis obſidionis eum donavit. Coſſ. Thoma de Rouck & Guilielmo Bollardo. Cæterum memoratæ virtutes ſcilicet humanitas, affabilitas, comitas & candor, adhæc ex ſummâ eruditione conſecutus honor aliaque gratiam ipſi conciliarunt apud notos non modo ſed & ignotos. qui aut eum prius litteris compellabant, aut ab ipſo compellati amicitiam cum eo coluerunt & familiaritatem. quales ex eruditis quamplurimi (exceptis Daniele Heinſio & Petro Scriverio, quibuſcum in una eademque civitate vivebat & quos colebat ut promotores ſtudiorum, quique illum ut amore ſuo dignum ſemper æſtimabant) Theodorus Graſwinckelius, Nicolaus Berneggerus, Joannes Freinshemius, Joannes Loccenius, Fredericus Gronovius, Auguſtus Brucknerus,

Bernhardus à Malinkrot (qui ex adversario in sententia de loco inventionis Typographiæ, quod rarum, amicus ipsi factus & mansit, & plures alii, quorum nomina nunc non occurrunt. Taceo alios præsentes amicos viros sane magnos, puta Abrahamum Heydanum, Adolphum Vorstium, Jacobum Golium, Anthonium Thysium, F. Janum Bodecherum Benningium, ut studiorum commilitionem olim, ita conjunctissimum postmodum in philosophicis collegam & in poësi quasi Achatem, denique &, quem amores suos vocare solebat, Heinsii filium unicum Nicolaum, vere patrissantem. Cum Claudio Salmasio, ex quo Lugduni vixit simultas quædam primum orta dein in publicum erupit. Sed ut postmodum sopita, ita docuit quam noxium viros magnos, inter se dissidere, cum junctis operis & communicatis consiliis Remp. literariam non tantum promovere possunt, quam mutuis altercationibus, destruere solent. quod maximam partem propter realia ut vocant orta, in personalia desinant. quare reconciliatione factâ ad pristinam & vere eruditis familiarem, certè omnibus, qui studia graviora tractant, eoque aliquid moliuntur, utilem, mutuam communicationem redierunt. Quod, vel editio Plauti, Boxhornio accurante, loquitur. cæterum Boxhornius ipse aliis, ut dixi sæpius sua communicavit. Quod non voce modo, sed & manu, id est scripto imò & librorum rariorum usu, ut ipse expertus ita & alios experiri fecit. Præ cæteris multis aliis loquitur id expertus & ipse Valerius Andreas in secundâ editione Bibliothecæ Belgicæ tum passim, tum præcipue sub finem. Adhæc ex Bibliotheca suâ eruit nonnulla antiqua & rariora scripta, quæ aut cum aut sine notis, prout res postulabat edita scimus. Etiam Typographos & consilio & re juvit, adornando editionibus exemplaria non minus, quam bonæ notæ authores indicando quorum plurimis præfationes etiam præmisit. Verum paulisper digressi sumus à recensione amicorum; quos non eruditos modo habuit sed & pariter magnos: è quibus ut in Rep. nostra dignitate, ita sua eruditione non minus quam favore in Boxhornium excelluerunt partim, partim

adhuc

adhuc excellunt, præter Amplissimum parentem tuum Adr. Hoff. vere litterarum litteratorumq; Mœcenatem,

Olim & dulce decus præsidiumque meum,

Adrianus Ploos ab Amstel, Bernh. Coenders ab Helpen, Joh. Forestus, Const. Hugenius à Zuylichem, aliiq; præter omnes Acad. Curatores nominatim Mylios, Catzios, Schapios. Ex quibus Corn. vander Myle in hâc cum cæteris dignitate vitam deponens oratione funebri à Boxhornio est adscriptus æternitati. Habuit idem noster & funebres in alios illustres & principes viros. Quales præ cæteris, ordine temporis recensiti, sunt Dominicus Molinus; Patritius Senatorque Venetus, Constant. Alex. Ostorogiæ &c. Dux, Guilel. II. Auriacus Belgarum verus in vita & morte Phœnix, nisi quod nimium juvenis obiit. Æquum autem erat ut & ejus exequias tristes vel unus hic celebraret, qui cum multis regalibus eusdem nuptiis fausta Panegyrico acclamarat. Quo item in dicendi genere pluries Boxhornius excellere auditus est, ut suâ quidem facundiâ, ita temporũ felicitate quâ deb[illegible]edâ subactâ, pace denique armis non minus quàm hostium petitionẽ acquisitâ est triumphatum primum quidem in campo Martis, dein in Academia, non minus quam urbium theatris. Nunc hisce finem imponerem, nisi pauca dicendum esset de iis quæ super Dea Nehalenniâ 1647. primum in Walachriæ oris inventâ est commentatus, & inde ad Scythicę gentis linguam, antiquitatem & mores indagandos multa ingeniosè sane scripsit & scripturivit nõ vernacule modo, prout inceperat sed & Latine. nominatim librum originum Gallicarum. in quo Gallos à Germanis ortos ex veteri ipsorum lingua asserere conatur qui tamen non nisi à morte authoris & alia ejusdem, prodiit in lucem, obstetricante Georgio Hornio in professione Historiarum non indigno successore. Porro inter cætera varia quæ scripsit tum Historica, tum politica, tum litteratoria, tum denique critica. Delectabatur & illo scribendi genere, quod χαρακτηρικὸν Græci vocant. in quo sicut inter veteres Græcos quidem excellit Theophrastus, ita inter recẽtiores Josephus Hallus, Exoniensis in Anglia Episcopus; qui uterq; virtutum & vitiorum characteres scripsit. Dedit & Boxhornius hujus speci-

ſpecimen non unum , oratione vorsâ non minus quam prorsâ, linguaq; nõ vernaculâ modo ut illi ſed & Latinâ conſcriptum. Vernacule proſaiceq; ſcripſit characterem militis, ſubjunctũ orationi Panegyricæ à ſe præter alias ejuſdem verſæ editæque de Bredę expugnatione. Latinè vero dedit characteres Amoris, cauſarum Patroni & Fortunæ, quibus inter poëmata ſuus locus debetur. Hęc quidem aliaque perfecta edidit ipſe. reliquit autem affecta non pauca. præ cæteris eſt, ut de iis, quæ illuſtrandæ linguæ Scythicæ multa ſunt, nunc non dicam, Opus ſeu Bibliotheca eruditione & ſcriptis illuſtrium fœminarum. item Commenrarius de ſupellectile Romana. Quod quidem ut ei commune fuit cum pleriſq; mortalium, ita nõ aliunde evenit, quã ex magna hominis occupatione, prę negotiorum tum varietate tum mole aliiſq; ex aliis inde naſcentibus avocamentis, & præter hæc adverſâ ſub finem vitæ valetudine. Quâ tamen ad annum trigeſimũ quintum & ultra ſic ſatis firma uſus eſt. excepto uno alterove graviori morbo, quo decubuit. Atque ex his omnibus de ſubtilitate & promptitudine ingenii Boxhorniani judicare licet. quod & loquuntur varia ejus poëmata, nominatim, epigrammata; quæ prolixiora primũ, dein curta &, ut ſuo veroq; nomine ea indigetem, δίϛιχα, quæ ex tempore & aliud agens fundere ſolebat. Et licet in poëſi excelluerit, major fuiſſet, ſi eam plus excolere voluiſſet. adeoque eam merito inter πάρεργα quæ vocant, rejiciebat, minime illud ignorans,

Sæpe pater dixit , ſtudium quid inutile tentas?
Mæonides nullas ipſe reliquit opes.

Non dico de aliis animi dotibus, addito hoc uno quod cum Brabantus & quidem Bergizomius eſſet referretq; genium gentis ſuę, Martiale quiddam & heroicæ indolis ſpirabat ut inquit in oratione qua ei parẽtavit Lambertus Barlæus Græcæ ling. in Acad. tum Profeſſ. Statura corporis ipſi fuit longa & erecta, & quã cum ſubfuſcâ facie crines efficiebant qualemcunq; deformem nigredinem eam candore animi ſui albicantẽ reddere ſolebat. Unde cum Bredâ captâ inter exeuntiũ Hiſpanorũ ſpectatores & ipſe eſſet, & à noſtrate quodã milite ipſo audiente pro Hiſpano ob dictam nigredinem habitus, illi homini facetè nõ

, mi-

„ minus quam vere respondebat , Tu me ex vultu & „ crinibus Hispanum judicas , sed malè : nam si can- „ dorem animi Belgici mei nosses , qui tam magnus „ est ac nigri sunt mei crines; & in mea esset potestate, „ pro amore in communem patriam vel hodie Hispa- „ niarum Regem febri affligerem lectoque alligarem & „ metu sic terrerem, ut imposterum abstineret ab inju- „ sta liberorum Belgarum oppressione & oppugnatio- „ ne. Quod tu mecum ipsum narrasse & nos , vidisse meministi. Sed ad finem vitæ accedo , paucis de conjugio ejus præmissis quod sub finem anni 1639. cum lectissimâ virgine Susannâ , Amplissimi & optimi virì Petri Duvelarii Medioburgensium Consulis filiâ contraxit, & secundâ prole utrâque femellâ beatum vidit. Tertiùm uterum gerens illa maritum amisit, & paulo post obitum mariti partum enixa , ut inaudivi masculum quidem sed mortuum aut moribundum, utrumque deinde secuta est. Sub finem ergo vitæ Boxornius domui primum , dein lecto affixus officium suum facere pro morbo & imbecillitate impediti tum pedes tum manus , tum stomachus. Sola mente linguâque , quod quam rarum tam salutare est , si utraque officium suum faciat, illa se ad Deum elevando , hæc sacra meditata eloquendo , ad extremum usque vitæ spiritum integris manentibus. Quare & ipse tum meditatione , tum locutione ad mortem se præparavit in tempore , quam constanti animo amplexus , fisus non propriis quod nullis, sed Christi solius meritissimis meritis , sæpius occinuit illud Simeonis mortem meditantis effatum , quod corda & ora morientium præ cæteris occupatum „ habere debere judico, Nunc dimitte servum tuum in „ pace, ô Domine, secundum verbum tuum, nam oculi „ mei viderunt salutem tuam. Et sic cum dolore de peccatis suis secundum Deum dolens , obiit Lugduni in Batavis Anno 1653. Octobris die III. ætatis suæ quadragesimo primo vix elapso, professionis vero vigesimo secundo currente : Cæterum obiit illo ipso die quo & in Patria urbe æque ac Leydæ ob liberatam ab obsidione utramque urbem , illam ante annos unum & triginta , hanc undeoctuaginta annis elapsis læta , undique

ex

ex more personarent. quæ sua, Leydenses præcipuè, si bona norunt, haud denegabunt læta in tristia, & dulcia in amara, excessu hujus viri, esse versa, cum tam diligentem, eruditum, affabilem, comem, celebrem amiserit Academia. quæ & honorem solitum parentationis publicæ à funere ipsi decernens luctum suum testata est. Sicut & universa studiosorum cohors, è qua nonnulli Epicediis præceptorem suum prosecuti postremum ipsi honorem præstiterunt. Tu quoque, Vir amplissime, Præceptoris nostri mortem non uno epigrammate deflevisti, imprimis autem Bergopzomium nostrum consolatus es, ob amissum illum virum, qui nativitatem suam ei debebat & quam præter militarem gloriam, ex illustri quorundam ingeniorum, interque ea Soceri tui Godefridi Udemanni, Theologi celeberrimi doctissimique, nativitate aut cultu habet, laudem, eam quasi profecit & ad culmen evexit. Et hæc quidem de magni hujus Bergopzomani nostri vitâ, morte laudibusque dicenda habebā qui hoc quicquid est officii memoriæ illius viri me debere existimavi. Tum quod studia mea si quæ sunt humaniora non alii post Deum accepta referre debeam (Domestica quippe institutione ejus ab anno decimo quarto ad decimum octavum usus) tum quod quæ Zueriis olim cum Baseliis intercessit, necessitudo consuetudoque, privata postmodum conversatione eque uxore mea subsecuta cognatione, non intermortua sed aucta sit. Tu vero, Vir Doctissime, in iis elegantiam desiderabis meritò, non veritatem aut sinceritatem quam propositam habere debet is, qui vitas clarorum virorum, non infimam Historiæ partem, conscribit, ut sine ira & odio libere judicandum est de quibus agit, ita & sine amore aut affectu. Nec vitia tetenda sunt aut virtutes. Illa ut alii vitent, hæ, ut imigentur. Vale vir Amplissime & me amare perge, qui te virtutes tuas magni facio. Kerckwerviæ in Scaldia 10. Sept. 1659.

Amplissimo nomini tuo

Obstrictus dicatusque

JACOBUS BASELIUS.

Sequi-

SEQUITUR

CATALOGUS LIBRORUM

Quos

MARCUS ZUERIUS BOXHORNIUS,

Aut ipse scripsit, aut ab aliis scriptos Commentariis illustravit. vel additamentis auxit.

Plerique secundùm seriem temporis dispositi.

I. In Historicis.

Theatrum sive descriptio Comitatus & Urbium Hollandiæ cum tabulis Geographicis. 4. 1632. Typis H. Hondii, Amstel In Belgicum vertit Petrus Montanus, apud eundem item in 4.

Monumenta illustrium virorum æri incisa & Elogia. Fol. Amstel. apud Joan. Janssonium 1638.

Historia obsidionis Bredanæ & rerum anno 1637. in Belgio aut alibi gestarum Lugd. Bat. apud J. Commel. 1640. Fol.

Dissertatio de Typographicæ artis inventione & inventoribus ibid apud eund. 1641. 4.

Dissertatio de Trapezitis, vulgo Longobardis, qui in fœderato Belgio fœnebres mensas exercent, apud eund 1641. 8.

Nederlandtsche Historie eerste boeck, behelsende de eerste veranderingen in den Godsdienst en leere tot de tijden van Keyser Karel de V. tot Leyden by C. Banheyning. 1644. 4.

Historia Universalis sacra & profana à nato Christo ad annum 1650. quo excusa est Lugd. Batavor. apud P. Leffen. 4.

II. In

Quantum est quod Scitur !

MARCVS ZVERIVS
BOXHORNIVS,
Bergobzomanus, Eloqventiæ in Acad, Leidensi professor,

II. *In Politicis, litteratura antiquitateque Romanâ & Belgica.*

Apologia pro navigationibus Hollandorum adversus Pontum Heuterum, prodiit cum Mari libero H. Grotii, item Clauso J. Seldeni in 24. 1633. & 8. 1638.

Emblemata Politica, & Orationes, de quibus mox separatim Amstel. apud J. Janssonium 1635. in 12.

Quæstiones Romanæ, in quibus causæ antiquorum rituum explicantur Lugd. Bat. apud D. L. de Haro, 1637. 4.

Spiegeltjen van 't lanck hayr ende hayrlocken by de Hollanders ende Zeelanders gedragen tot Middelb. by J. Fierens, 1644. 12.

Spiegeltjen vertoonende 't kort hayr by de Hollanders en Zeelanders jonghst gedragen en van de vremde ontleent. ibid.

Dissertatio de successione & jure primogenituræ in adeundo Principatu ad Car. II. Magnæ Britanniæ Regem. Lugd. Bat. 1649. 4.

De Majestate liber singularis adversus J. B. cogitationes subitaneas in præcedentem dissertationem ibid. 1649. 4.

Commentariolus de statu confœderatarum Provinciarum Belgii prodiit II. edit. J. Verhoeve Hagæ Com. 1650. 12.

Disquisitiones Politicæ, id est LX. Casus Politici ex omni historia selecti, apud eund. prodiit II. edit. 1651. in 12.

Bediedinge van tot noch toe onbekende Afgodinne Nehalennia; over ettelijcke hondert jaren onder 't sant begraven ende onlanghs ontdeckt op het strandt van Walcheren. Tot Leyden by W. C. vander Boxe. 1647. 4.

Antwoort op de vragen voorgestelt over de bediedinge van de Afgodinne Nehalennia, in welcke de gemeyne herkomste van der Griecken, Romeynen ende Duytsche tale uyt den Schythen duydelijck bewesen ende verscheyden outheden van dese volckeren ontdeckt ende verklaert worden. Ibid. 1648.

Originum Gallicarum liber, in quo Veteris & nobilissimæ Gallorum gentis origines, antiquitates, mores & linguæ aliaque eruuntur aut illustrantur. Cui accedit antiquæ linguæ Britannicæ Lexicon Britannico-Latinum, insertis explicatisque passim Adagiis Britannicis. Prodiit Amst. ap. J. Janss. 1654. 4.

Dissertatio de Græcæ, Romanæ & Germanicæ linguarum Symphonia, subjuncta Grammaticæ Regiæ quæ 2. prodiit Lugd. Bat. 1650. 12.

Orationes varii argumenti Amstel. apud J. Jans. 1652. 12. in qua editione ex undetriginta orationibus ab ipso habitis & impressis, vel separatim in folio & 4. vel cum aliis tractatibus in 4. 8. aut 12. puta de Polymathiâ seu disciplinis veterum; de Vitâ & moribus Trajani, de Eversionibus Rerump. de Constitutione Tragœdiarum & sapientiâ Civili, de Poësi veterum, de Satyricâ veterum sapientia, de Sapientiâ Æsopi, de verâ Nobilitate, de ineptiis sæculi, de Theologiâ Paganorum, de Fabulis Poëtarum, de animarum immortalite, In *Obitum Dominici Molini*, de *Majestate Eloquentiæ Romanæ*, de Breda expugnata, in obitum Danielis Synapii, de somniis, *de Classe Hispanorum profligata*, in *Nuptias Principis Guilelmi & Mariæ Britanniæ Regis Filiæ*, in *adventum Henricæ Mariæ in urbem & Academiam*, in *Obitum Constantini Alexandri*, in *Obitum Cornelij vander Mijle*, *ad Belgas Hispano adhuc parentes*, *post Zassam expugnatam*, de *Belgarum pace*, de *Historiarum lectione ac usu*, de *Cornelij Taciti Annalibus*, de *Trajano Cæsare & Panegyrico Plinii*, in *obitum Adriani Falcoburgii*, in obitum Guilelmi Principis Auriaci, non aliæ quàm quæ hic alio Charactere expressæ sunt, præter duas allocutiones Nuptiales, leguntur.

Ideæ orationum ex selectiori materia moderni status politici desumptæ, accurante I. G. Nesselio Lugd. Bat. 1657. in 12. editæ.

Institutionum Politicarum lib. 2. Goslariæ primum, dein Lugd. Bat. 1657. in 12. à morte item authoris editæ sunt.

Præter alias Orationum & Epistolarum, Ideas MS. extant

extant & ejusdem Disputationes Politicæ de Romanorum imperio & variis argumentis in Acad. habitæ editæque in 4.

Latent & alibi ejusdem Decisiones Politicæ in libros Historiarum Taciti, ut & notæ uberiores in eosdem & Annales præter alia juvenilia in vita memorata. quibus adde quæ nunc eduntur, Epistolas & Poemata selectiora.

Sequuntur Commentaria & additamenta.

I. HISTORIA.

Chronijck van Zeelandt eertijdts beschreven door Joh. Reygersbergen, nu verbetert ende vermeerdert door M. Z. van Boxhorn het 1. *en* 2. *deel tot Middelburgh by Z. Roman* 1644. 4.

Chronijck van Hollandt, Zeelandt en West-Vrieslandt door Johan Veldenaer over ontrent twee hondert jaren geschreven, uytgegeven ende met aenteyckeninghen als oock verscheyden Graeffelijcke brieven rakende de outheden ende saecken van de gedaehte landen verrijckt door M. Z. van Boxhorn. Leyden 1650. 4.

II. *Critica, politica & literatoria.*

Historiæ Augustæ Scriptores cum animadversionibus ac notis IV Tom. in 12. Lugd. Bat. J. Maire 1632.

Poëtæ Satyrici minores cum Commentariis ibid. 1632. 8.

Julii Cæsaris opera cum variorum Commentariis ex recensione M. Z. B. ibid. 1634. Fol.

Plutarchi Quæstiones Romanæ cum Commentario uberrimo, subjunctæ Q. Romanis supra memoratis.

Justinus cum notis Amst. 1638. 12. & dein sæpius.

Agricola Taciti Commentario uberrimo illustratus Lugd. Bat. 1642. 12.

Apologia pro eodem adversus Dialogistam. ibid. 12.

C. Taciti opera animadversionibus illustrata Amstel. 1643. 12. & pluries.

C. Plinii Panegyricus primum 1632. in 12. seorsim, dein idem & ejusdem Epistolæ ab eodem recensitæ item 12.

Plautus, Curtius, alii denique auctores classici quos aut edidit ipse & notis illusttavit tum solus tum cum aliis, aut ad quorum accuratiores editiones symbolam contulit.

Præter hæc varios auctores Veteres edidit recensuitque ut nominatim Haymonis Historiæ Ecclesiasticæ Breviarium. Cui adjunxit prima Religionis Christianæ rudimenta vetustissima Alemannorum & Saxonum linguâ conscriptâ 1650. 12. Lugd. Bat.

Elberti Leonini dissertationem de Trapezitis Belgii 8.

Heinsii adversus Balsaccum & Croyum scripta apologetica.

Levinum Lemnium de Termino vitæ, P. Justum de Ludo alcæ, aliaque tandem collegit & digessit varias 1. respublicas quales sunt Moscovitica anno 1631. Leodiensis 1632. Germaniæ 11. Tom. 32. aliæque 2. tractatus historicos & politicos, nominatim metamorphosin Anglorum 12. 1653.

VALERIUS ANDREAS

IN

BIBLIOTHECA BELGICA.

MARCUS ZUERIUS BOXHORNIUS, Bergizomii, quod Brabantiæ oppidum est ad Scaldim fama belli celeberrimum, anno CIↃ IↃC XII. natus est. Puer incredibili litterarum amore incensus, ingenio prompto ac facili, æquales omnes est supergressus; atque ætatis anno duodecimo studiosorum numero in Academia Lugduno-Batava adscriptus, eruditissimorum hominum, præcipuè Danielis Heinsii, publicis lectionibus ac familiaritate usus, ad solidæ doctrinæ fructum ac famam ita profecit, ut, anno ætatis decimo & nono haud dum accepto, à Curatoribus ejusdem Academiæ ad publicam Eloquentiæ & bonarum literarum

rum Professionem admotus sit. Evocatus superioribus annis à Suecorum, ad Ordines Fœderatos Legato, Reginæ, & Procerum nomine, ad amplissimas dignitates in Sueciam, illi Septentrioni amorem prætulit patriæ. Varia edidit, & quidem ex iis quædam penè puer adhuc nimirum decimo sexto, septimoque ætatis anno: &c.

ADRIANI HOFFERI

In effigiem

MARCI ZUERII BOXHORNII.

SI Romana suis posset facundia fari;
Et populis vellent tempora prisca loqui:
Hoc vultu responsa darent, nec dignius unquam
Jurarent Latiis ora soluta modis.
Aspice, Belga, virum, famâ qui judice gentes
Pervolat, & spatium nescit in orbe sui.
Hoc tamen arctatur magnus Boxhornius ære,
Lata sed ingenii regna papyrus habet.

C. BARLÆI.

In Effigiem

M. Z. BOXHORNII,
admodum adhuc Juvenis.

ADspice Palladii vultum, spectator, ephebi,
Claraque facundis vocibus ora lege.
Ipsa senum velox sapientia prævenit annos,
Et spatiis ætas fallitur acta suis.
Vir loquitur, scribitque. senex vernante juventa,
Et Satyra mores liberiore notat.
In Batavis prætexta sapit; sub sidere nostro
Dum juvenis fatur mascula verba Cato.
Pingitur imberbis. qualem se pingit Apollo.
Quantum est, ipsa etiam fronte referre Deos!

VINCENTII FABRICII

AD

Marcum Zuerium Boxhornium

De utriusque natali, qui in annum eundem, & diem incidit.

EMensus fulvi flagrantia terga Leonis
Æstivam rabiem mansueto Virginis astro
Temperat ætherius Titan. Doctissime Zueri,
(Si tamen absentis cura est meminisse sodalis,
Nec toti excidimus) fundamus mollia vina,
Natali Genio, qui nos conjunxit eodem
Sidere nascentes. Quantumvis largius illud,
Marce, tuo capiti superastitit, indulsitque
Uberius lumen; dum me declivior afflet,
Et leviter radius vix summo fulgure stringat.
Sic nos, cum vernus quondam descenderet imber,
Vidimus immaduisse agros, gaudente colono,
Felici pluvia: pariter vicina malignis
Aspergi pluviis, parcisque novalia guttis.
Fundamus genio: fundamus & altera Parcis.
Hæ mea fatali cum nectare stamina fuso
Ingressæ, rudibus torquerent licia telis;
Et tibi, materia sed de eandente, cucurrit
Nobilius, Zueri, pensum. Sic tempore junctos,
Atque annis, precio placuit discernere fili.
Hinc est, quod primo fortunam ordiris ab ævo,
Et vix dum tenera malas lanugine pingens
Auspicium sequeris famæ; traherisque, rapisque,
Ingentemque animum magnis successibus æquas,
Interdum superas. Dum nos post terga relicti
Fatorum invidiam querimur. tardeque movetur
Impetus, & timidis languens conatibus ardor
Deficit in cursu. Ceu littore sæpius uno
Descendunt geminæ puppes, pariterque rudentes
Excutiunt, pariter remis propiora lacessunt
Æquora, dissimili fato. Dum fortiter illa

Flucti-

Fluctibus indomitis nequicquam aversa, ferentes
Explorat Zephyros velis, portuque potitur
Jam pelagi secura prior. Lentatur in undis
Altera, degeneremque trahit gravis unda carinam:
Sæpe etiam mergit. Vel eodem pulvere Circi,
Carceribus currus cum præcipitantur ab iisdem,
Admissique ruunt pariter. Volat alter, & addit,
Diffunditque feris, spargitque undantia lora,
Ferventique rota metam transitque cavetque.
Alter destituens frenum, temone revulso,
Hæret, & in media excussus spem fallit arena.
Hanc mihi nascendi sortem cum fata dedissent,
Non spes ingenii puerum, non Indolis ardor
Eripuit plebi. Non pondera divitis auri,
Non celebres utroque atavi de sanguine ducti
Addiderant fastum. Sed opum, sed stirpis egenti,
Quod potuit, solos animos fortuna reliquit,
Indomitos, laudique pares nisi fata negassent
Liberius cœlum, & pubente ætate magistros
Ut decuit, similesque tuis; quos mollibus annis
Indulsit fortuna loci, superique faventes,
Et magnæ virtutis avus. Qui vix pede primo
Conantem gressus, & adhuc materna petentem
Ubera, sollicitans felicia semina mentis
Virtuti adseruit primæ, famæque capacem
Fecit, & ingenio teneras circumdedit alas.
Tale rudimentum, Zueri, crescentibus annis
Leida auxit, facilesque Deæ, quas lenibus umbris
Jucundæ tiliæ, formosaque detinet unda
Pegaseis potior; postquam Parnassia rupes
Viluit, Aoniusque latex, & Castalis aret.
Heic te materiem laudis, virtutis amorem,
Sacraque Musarum, nulli tangenda profano,
Intonsus docuit sub qualibet arbore Phœbus.
Jamque puer famæ manceps, adsuescere magnis,
Quos Batavi mundo jactant, Heroibus ausus,
Seu generosa ingens obverteret Heinsius ora,
Mansuetusque senex platano Scriverius amplæ
Suppositus, lepido deduceret ordine Musas;
Quolibet occursu studio incrementa dedisti,
Ingenio stimulos. Sic præceptore parente

Magnanimus tiro Pyrrhus, nutritus in armis,
Ardorem adsumpsit, quoties occurreret Ajax,
Aut aliquis Sthenelus, quasque olim effudit in hostes,
Hauserat ex ipsis Tytidæ vultibus iras.
Auspiciis tantis ingressus candida famæ
Omina, quod superest vitæ sperabis, amice,
Fortuna transire pari. Quod Apollo Batavus
Et Lugdunensis Pallas tutela Lycei
Annuat. Ipsa tibi trabeam, plausumque Juventæ
Ambiit, ipsa suas vestigia fecit ad arces.
At mihi florentes inscitia distulit annos,
Abjectusque labor, præceptorumque meorum
Fatalis stupor, & vesana libido docendi
Quisquilias. Jacuit, quantum fuit indolis altæ,
Oppressum tenebris, immortalique veterno
Defecit. cecidere animi, languorque malignus
Forsitan ausuræ pressit primordia mentis.
Sic ego ludibrium fati, ter quinque per annos
In pœnam vixi. Donec mea vincula rupi;
Evicitque dolor tandem secernere vulgum:
Meque mihi adserui: devitatoque viarum
Limite plebeio, Cyrrham tentare patentem
Præsumpsi, & doctas clam sollicitare Camœnas,
Sepositus fidis laribus, tenerisque libellis
Elicere, & tacito Phœbum concludere tecto.
At veluti, qui se prædoni forte viator
Eripuit, celerique fuga vicina petivit
Camporum secreta, metuque paventia membra
Abdidit in silvas, animo redeunte salutem
Molitur quacunque via. sed devius error
Suspendit trepidum; tenebrisque exterritus ipse,
Et triviis centum, quo pergat tramite nescit,
Consumitque metus primos majora timendo.
Sic Juveni, studiisque vago, dumque omnia tento,
Incubuit gravior ferme fortuna, ratemque
Imbellem, pelagique rudem, sine remigis usu,
Et viduam clavo, nec sidera certa notantem
Exposuit ventis, & vastis intulit undis.
Exiguum est, Lueri, quod viximus, undique sævis
Raptati fatis. Unum est, quod numina magna
Excusare queat, Batavos vidisse, tuique

In partem venisse boni. Nec distulit Ingens
Heinsius amplexum, subitoque adsuescere famæ
Jussit, & audaci Musa tentare Merillam,
Ardoremque animi, si quis superesset, amando
Exerere, innocuoque lacessere carmine Cyprin.
Nec tuus ingresso primos Scriverius ignes
Defuit. Ille manu placida, mitique loquela
Sustinuit timidum, nec adhuc bene nota tenentem
Sacra manu. Non Cunæi notissima virtus,
Non tuba Barlæi, non blandi Vossius oris
Abnuerant junxisse manus, geniumque calentem,
Audentemque aliquid magnus Salmasius auxit
Æternis monitis. Produxit denique totum,
Exhibuitque suæ prudens Hugenius Hagæ.
Jamque aliquo poteram famam sperare videri
Carmine. Prævertit sidus, quod presserat ante
Nascentem, fatumque anos extendit in omnes;
Et me præripuit Musis, mentemque molestæ
Implicuit curæ: fruticesque herbasque legentem
Compulit immanem morborum ediscere censum.
Hæc tamen abjeci tandem pertæsus, & almam
Complexus Themidem, trepidantia vota novavi
Serus, & instabilem defixi hoc limite sortem.
Nec satis hâc fortuna fuit de parte severa:
Exilium accessit. Postremam ejectus ad Arcton
Igniculos cœli vestratis frigore tanto
Consumpsi, totoque excussi pectore Phœbum.
Nunc demum patrium sed eo illaudatus ad Albim,
Immersus titulis legum; sterilique papyro
Immoriens, præsumo fori convitia mente,
Et miseras meditor lites, queis deinde tribunal
Personet: atque invisa reis subsellia plaudant.
Hæc inter Genio diffundo debita vina
Luce mea, pariterque tua. Speroque secundos
Postmodo successus fatorum, & mitius astrum.

ADRIANI HOFFERI

In Nuptias,

M. Z. BOXHORNII
&
SUSANNÆ DUVELARIÆ.

I.

Dum sua fœmineæ celebrat miracula famæ
Zuerius, & Latiis expolit ista modis:
Spectat ut illustres animas, affinia cœlo
Ingenia, & summis æmula dona Viris:
Fertur in insolitos sexus muliebris amores,
Atque oculo formas circumeunte notat.
Sed velut ad primum collimant singula centrum,
In spem venturæ conjugis, una placet.
Una maritali faculas accendit amori,
Una facit lentos ad nova festa dies.
Ipsa etiam totum moderans Sapientia pectus
Nunc videt & Cypriam per sua regna Deam.
Sepositisque tuis pro tempore, Musa, libellis,
Vatis Acidalio sudat in igne labor.
Sollicitatque torum, fatisque monentibus urget,
Nec requiem votis mens generosa capit.
Sed variata suæ deducens flumina linguæ
Elicit à Dominâ mollia verba suâ.
Differit in vacuo quæ sint dispendia lecto;
Enumerat vitæ conjugialis opes:
Multaque de nuptis recitat, de cœlibe multa;
Damnat inaccessæ virginitatis onus,
Illaque, quæ teneras possent tardare puellas,
Discutit eloquio lemmata trita suo.
Mutua sic junctis firmantur fœdera dextris,
Conjugiique novi munia captat Amans.
Atque ita, posthabitis alio sub sidere nymphis,
Digna fuit tanto Virgo Zelanda toro.
Hoc juvat esse virum, cum jam devota marito
Consonat obsequiis nupta novella suis.

Si modò Scribentis caluerunt viscera flammis,
Sponsus ab oblatâ conjuge qualis erit?
Dumque ea jam meditor, Musæ mihi dulce loquentis
Blandula vox aures personat ista meas:
Fausta superveniant genialibus omina tædis,
Quas parili junxit fœdere castus Hymen;
Et thalamo sit amica quies, semperque renascens
Quæ juvenum flamma est, sit quoque flamma senum.

II.

Maxime Boxhorni, post aspera prælia TrompI,
Bellaque quæ dixti, mitia bella gere.
Nunc tibi de thalamo petitur, Sponsaque triumphus,
Et spoliis castæ virginitatis ovas.
Dum tibi materies belli pretiumque Susanna est,
Suavior hic TrompI laude triumphus erit.

DANIELIS HEINSII

In Nuptias

MARCI ZERII BOXHORNII,

&

SUSANNÆ DUVELAER.

ILle novem nuper gratissima cura puellis,
Et cui non aliæ tum placuere Deæ,
Tandem unam præferre novem centumque puellis
Cœpit, & externo captus amore calet.
Trans mare quæruntur thalami. Neptunia tellus
In mediis ignem sparsit & auxit aquis:
Cui Mare non totum poterat succurrere & undæ;
Una obstat, quæ plus omnibus una potest.
Quid superest? Jam victa favet, jam gaudet amari,
Captaque jam, nollet non potuisse capi.
Ardeat, & totos Dominæ bibat ossibus ignes,
Ardeat, & flammis sit minor ipse suis.
Dum patrem matremque simul non una propago
Reddat, & hic vultum spectet uterque suum.
Hoc tantum nunc Leida rogat; si mille puellis
Prætulit hanc, posthac sit quoque cura novem.

ANTONII MATTHÆI
IN NUPTIAS
M. Z. BOXHORNII,
cognati sui.

NUnc demum aut concha genitam, aut salsugine credo,
Ipsa Venus tibi dum ducitur orta mari.
Consilium laudo: quid enim sine conjuge vita?
Quidve orbo poterit siccius esse sene?
Virronis causa, captatorisve Macelli,
In vacuo cœlebs discruciere thoro?
Quin pereant turdi, boletus, squilla, placentæ,
Munera quæ vetulis, Gargiliane, dabas.
Mundo hominem, patriæ civem debemus, & hæres
Extet legitimis cuique suus tabulis,
Sin minus, aut semis calamo trepidante relictus,
Aut as irato jure caducus erit.
Imperio patribus cedes, & honore maritis:
Tam tristis viduo prodita lex thalamo est!

WENCESLAI THEODORI
BARONIS de BUDOWA
Ad
Marcum Zuerium Boxhornium,
Sponsum.

I.

AD superum venerant placidæ sacraria Musæ;
Duxerat Aonidum doctus Apollo choros;
Quæque verecundas sibi finxit, Sponse, querelas
Excussit causam quælibet antè Jovem,
Proque suo cultore omnes petière Camœnæ:
Prima favet parti Calliopea tuæ;
Applauditque Deæ, quæ te jam prodidit orbi;
Ah! plectatur, ait, Marcus amore pari!
Tum Venus aurato descendere jussa cubili
Zueriadæ inflixit dulcia tela meo;

Certatim tacito reliquæ plausere susurro
Et socias Clio te vocat ad choreas.
Fortè pererrantem sensisti membra calorem;
Nam tibi per venas dicitur ipse Dea.
Mascula vix tanti valuit jam porticus ævi
Ut dicaris amans præposuisse Stoam.
Ad Zueri voces, vocem tenuêre tot ora,
Et linguâ facilem divite flexit amor.

II.

Qualia Romanæ produnt connubia chartæ,
Zueriades fertur composuisse suum.
Cynthia cum pleno vultum diffunderet orbe
Fas erat urgenti subdere colla jugo:
Illius evictos Hymenæus poscit amores
Tempore quo vacuo milite cuncta strepunt.
Diis juncti auspicibus quondam, & Junone secundâ:
Annuere auspicio carmine quisque probat.
Prælatus veterum thalamis coeuntibus ignis;
Sanctaque legitimo præfuit unda thoro.
Nunc migrant Helicone Deæ, sponsoque ministrant,
Et de Pieriis fontibus unda venit,
Hesperiæ testes firmant hæc vincula flammæ;
Dum cadit in Britonum classis adusta vadis.
Sic veteres iterum thalamis imponere ritus,
Atque faces, Juno pronuba, ferre, juvat.

NICOLAI HEINSII D. F.
IN
EASDEM NUPTIAS.

Qui male dilatos contempserat hactenus ignes,
Cui nullo tetigit vulnere corda Venus,
Zuerius accensis nunc saucius ossibus ardet,
Et toto validas ventilat ore faces.
Ardet, & in Valacro male littore devius errat:
Ipsaque contiguis tela foventur aquis.
Tota peregrinas senserunt æquora flammas,
Tactaque Zueriacis ignibus arsit humus.

Talis

Talis in Ismariis errabat rupibus olim,
Euridices Orpheus dum calet igne suæ.
Talis & in solis Minoïde captus arenis,
Attonita Liber Mænade cinctus, erat.
Si qua fides, hæc Diva suis Cyproque Paphoque
Littora præposuit antetulitque Venus.
Non alibi sua tela magis pharetramque Cupido
Devius exercet, cordaque plura ferit.
Fallor? an & vultu sua numina Sponsa fatetur?
Littore non alio debuit illa peti.
Tot viduos istis bene pensat amoribus annos
Zuerius; & tanti est, vix potuisse capi.
Jamque dies genialis adest: jam pronubus instat,
Luminaque aurata lampade gestat Hymen.
Ipsa Venus Tyrio saturatum murice lectum,
Strataque purpurea splendida texit acu.
Ipsa tuis, Zueri, præludit læta triumphis:
Ipsa tuis armis militiæque favet.
Aspice, jam faciles ut debellata lacertos
Sponsa tibi pandat, purpureosque sinus.
Hoc dignum virtute tua est. Post condita Bredæ
Funera, & eloquio mœnia victa tuo,
Expugnanda tibi nunc obsidione puella est:
Nec minus hoc laudis, nec minus artis habet.
Hactenus ingenio feliciter arma movebas:
Auspiciis nunc sunt illa movenda tuis.

ROCHI HOFFERI
Ad
Marcum Zuerium Boxhornium.

AD nos fama loquax agitatis pervolat alis,
Nec patitur flammas delituisse tuas.
Et narrat facili Superos in amore secundos,
Et Dominæ pronas in tua vota manus.
Nuncia si veri est, nec nostras decipit aures,
Jam refero sacris ter bona verba tuis.
Sin minus, auditos voveo tibi totus amores.
Fama quidem ludit, sed tamen omen habet.

EJUS-

EJUSDEM
In Nuptias
MARCI ZUERII BOXHORNII
ET
SUSANNÆ DUVELARIÆ.
Ad Sponſam.

Jam Puer Idalius jaculis inſtructus, & igni,
In tua flammigeras egerat oſſa faces.
Hinc tuus inſolitos animus conceperat æſtus,
Et Dominæ, facto vulnere, totus erat.
Torquebatque tenax ſuccenſas cura medullas:
Non erat in læſo pectore certa quies.
Nocte querebaris diuturna ſilentia Lunæ,
Luce datâ, tardos currere ſolis equos.
Segnius Aonidas conſueto more colebas,
Numina cultori ſemper amica ſuo.
Traxerat una tuos in ſe Duvelaria ſenſus,
Illa tuæ ſtudium, curaque mentis erat.
Hoc Phœbus, totuſque Helicon, cum Pallade, quæſtus
Hos indignato reddidit ore ſonos:
Ergone laſcivas patiar jam longius artes,
Quas furtiva Venus, vel meditatur Amor?
Ut, mea qui ſacris venerantur Numina curis,
Diſtrahat inſignes in ſua caſtra viros?
Aſperius dicturus erat, ſed fervida cœptas
Non potuit voces ſuſtinuiſſe Venus.
In ſtudium ſic ira Deûm certaminis ibat;
At ſolvit tali Jupiter ora modo:
Quò ruitis? tantæne animis cœleſtibus iræ?
Sic pudor, & pietas diſſimulata jacet?
Si qua mei vobis ſupereſt reverentia, dixit,
Me finis motæ judice litis erit.
Zuerius ardet amans, Puerique volatilis arcu
Zuerius in vacuo pectore vulnus habet.

Hæc eſt, Phœbe, tuo potius res digna favore.
Tu votis obſtas neſcius ipſe tuis.
Si quid amatori Paphiæ nocuêre pharetræ,
Auxilium parili vulneris arte ferent.
Non ſecus ac quondam Pelidæ Telephus haſtâ
Vulnus, & hac medicam cuſpide ſenſit opem.
Ipſa Cupidineas quoque jam Duvelaria flammas
Hauriet, & molli ſpicula corde geret.
Sic ſponſam petet ille ſuam, petet illa maritum,
Conjunctique fides plena caloris erit.
Nec mora, legitimo tædæ quoque jure coibunt,
Et dabitur, quicquid fingere poſſit amor.
Phœbe pater vatum, ſolito tunc reddet honore
Zuerius aſſiduas in tua jura manus.
Aligerique Dei facinus tibi proderit olim,
Et tua ſperatum damna rependet opus.
Quum poſt delitias ſocii Duvelaria lecti
Pignora Lucinâ ſæpe favente dabit.
Producetque alti plures Heliconis alumnos,
Qui tua ſacra, ſuo cum Genitore, colent.
Sic ait, & placido litem ſermone diremit,
Sic ait, & reliqui conticuêre Dei.

EJUSDEM

In exceſſum

MARCI ZUERII BOXHORNII.

JAm ſub pallentes ivit Boxhornius umbras,
Et clauſit, fati lege jubente, dies.
Conditur & gelido, Leida comitante, ſepulchro,
Quantum nigra ſuo viſcere terra capit.
Cætera ſunt cœli, & manſuræ pignora famæ,
Quæ nequeunt Marco jam moriente mori.
Dum vixit, Batavis facundia luxit Athenis,
Nec ceſſit Latiis æmula lingua viris.
Conſcenditque ſacri ſuprema cacumina montis,
Et Vates Clario largiùs amne bibit.
Geſta recognoſcens annalibus eruta canis
Sæpius è docto pectore prompſit opus.

Dùm-

Dumque domi latuit cunctas volitavit in oras,
Et si non pedibus, mente peregit iter:
Ut posset populorum audire, & reddere voces,
Et quas prisca refert, quasque hodierna refert.
Scilicet & Scythicos percurrit sedulus orbes,
Linguarum varias edocuitque vices.
Læta fuit gravitas, quâ robora sustulit oris,
Pondere quaque jocos conveniente dedit.
Dum licuit, sic vita fuit, totamque videri
Jam potuit famam demeruisse sibi.
Nunc cœli sequitur requies, lætoque laborum
Libertas animo non [illegible] *venit.*
Edomitâ [illegible] *suo transcriptus Olympo est,*
Æquaque cum Superis sæcula pacis agit:
Atque mori nescit, a *Jam scit, quod scitur, & ipsi,*
Quod nescivit adhuc, jam quoque, [illegible] *datum est.*

a Alludit ad scitum Heinsii, quod sonat
Quantum est quod nescimus!
Et Boxhornii, quod sonat:
Quantum est quod scitur!

EJUSDEM

AD

BERGOPZOMIUM,

De obitu

M. Z. BOXHORNII.

Bergopzomani.

Berga, Brabantinis quæ stas fortissima ripis,
Quamque rigant Zomæ lene fluentis aquæ:
Iam dum Leida graves testatur saucia luctus,
Fas est & lachrymas addere, Berga, tuas.
Illa tuo proles Genio gratissima, Marcus
Zuerius ad manes funere carpsit iter.
Musarum hoc illustre decus, Phœbique Sacerdos

Debuit,

Debuit, heu! terris occuluisse caput.
Nil ipsi ingenium, Latiæ nil profuit artis
Eloquium, aut calami nobilioris opus.
Fælix Berga, tuis primum sub mœnibus altis
Contigit huic vitæ limen inire suæ.
Nec tibi progenies fuit hæc ingrata Parenti,
Cunarum meritis præmia digna dedit.
Illius dum fama sacrat tua nomina famæ,
Illius vivis munere, & ille tuo.
Quid loquor? ah! vixit. Doctis fer debita bustis,
Contineant fletus lumina nulla suos.
Jamque tui plangant BoxhornI funera colles,
Jamque tibi querulo murmure Zoma fluat;
Misceat & Scaldi lachrymas, qui largius aucto
Flumine lugentes in mare fundat aquas.
Ille quidem Batavis clausit sua lumina terris,
Leida quidem tumulo continet ossa suo.
Qui docuit Vates sacratæ Palladis artes,
Pace suâ, extinctum Palladis aula tegat.
Magna satis, lituos inter, Martisque furores,
Laus erit, hunc mundo te genuisse virum.

F. TURCÆI

LACHRYMÆ

In obitum

MARCI ZUERII BOXHORNII.

Plangite jam Batavi, lachrymas jam funde Lyceum,
Occidit heu splendor Palladis atque decus!
Occidit exemplum mundi BOXHORNIUS, *eheu!*
Occubuit, mentis judiciique vigor.
Quem neque Leyda virum, nec quem Brabantica tellus
Cepit, at immensus quo patet orbis erat.
Heu! truculenta nimis mors, quæ tot gaudia tollis;
Quo nobis aliud nil nisi mœror adest.

Non

Non satis ingluviem potuit satiare voracem
CLAUDIUS? & MARCUS debet adesse tibi?
Omnia nunc tecum perierunt gaudia nostra
BOXHORNI, tecum Palladis arma jacent;
Ni novus accedat, tua qui vestigia servet:
Quique premat gressus dexteritate tuos.

Ejusdem

EPITAPHIUM.

CONDITUR HOC TUMULO BOXHORNIUS, ECCE VIATOR;
NEC TAMEN HIC TUMULUS DICITUR ESSE CAPAX,
CORPUS HABET TANTUM, VERUM MONUMENTA MANEBUNT;
NAMQUE HORUM POTUIT JURIS HABERE NIHIL.

L. DE LINDA,

Poloni

M. Z. BOXHORNIO,

Sacer honor novissimus.

Vos, qui sublimi conscenditis æthera mente,
Atque polos vasto numeratis in orbe remotos,
Tempora quid longis frustrà deducitis annis,
Fastos æterno memores transmittitis ævo?
Imminet ecce dies, quæ rerum fulcra relaxet,
Et chaos informi facie cæcumque reducat.
Effœti mundi latam properare ruinam,
Decretum est Superis. Dum Lumina maxima Mundi
Sede ruunt celsâ, finem timet orbis, & æther.

Nuper

Nuper Leyda tuum luxisti sidus honorum
SALMASIUM, *ingenio solus qui summus & arte,*
Regum apices æquans animo, sed pectore Divos,
Naturæ absolvit magnæ miracla Parentis.
Hic cum mortali superavit sorte, profanas
Humani laudes oris, famamque potentem,
His major: sidus jam claro fulget Olympo.
Ex hoc ingenti consedit funere, luctu
Leyda, pias fundens lachrumas: deflevit & æther
Imbribus irriguus, DEPOSTUM *hoc, morte* repostum.
Nec-dum dedoluit, sua cum mortalia linquit
Spiritus, astra petens, BUXHORNI *Nomine magni*
Ingenioque Viri Clari, quem fama per orbem
Extulit, æterno mactans virtutis honore.
Mensibus una dies, qui jam fluxêre, duobus, a
Una dies, ast atra dies, duo Lumina condi
Vidit, post nunquam, postris majora datura.
Scilicet ingentes animos, cœlestis origo
Queis una est, unumque decus, laus una stupendæ
Doctrinæ, vitæque piæ, certæque salutis
Spes, bene conjunxit mortali in sorte, doloris
Una dies, multis fœta & tristissima damnis.
Abstulit hæc, dolor hunc, dolor, ô dolor! atra sub umbras,
Gloria qui Leydæ fuerat; fulcrumque celebris,
Delicium magnis Ducibus, claræque juventæ
Summus amor, Suadæ Romanæ summa voluptas:
Quem coluere suis Germani sanctius oris,
Sidereæ mentis mirati pignora: tantum
Sedibus excivit Nomen, tot millia Gentis
Huc EUROPÆÆ. BOXHORNI *rostra diserta,*
Audivisse, graves vultus, vidisse, loquentem
In Marco Magnum Ciceronem, flumine linguæ
Magnificum Tacitum, votum fuit omnibus unum
Et summum. Summis mortalibus ipse stuporem
Fecerat, hic annis juvenis, sed pectore, & arte,
Mente senex fuerat: reliqui cùm discere debent,
Hic docuit Doctor juvenis, juvenesque senesque.
Principibus magnis sobolem formavit ad omne
Præclarum Imperii decus, & virtutis honores

a 3. Septemb. 3. Octobr.

Inge-

Ingentes. Felix, tanto quæ Regna Magistro
Jam tractat, magnis meritis studiisque probata!
Tam benè de Regnis meritus, populisque, bonisque,
Orbeque de toto, BOXHORNIUS, *integer annis,*
Judicio, ingenio validus, sed corpore fessus,
Post tot librorum molem, vigilesque labores,
Reddidit ipse Polis animam, mundoque reliquit
Jacturam ingentem, Musis, Leydæque dolorem,
Et desiderium Doctis, lachrymasque juventæ
In MARCO CICERO *jacet heu!* TACITUSque *disertus!*
Jam tacet! hæc numquis vellet tot damna tacere?

EJUSDEM.

ZUerius jacet hîc, cui fata secunda dedêre
Ingenio terris vivere, mente polis.
Exuvias alii claudant, cineresque sepulchris;
Tullius hîc, Virtus, hîc Tacitusque rigent.
Zuerius jacet hîc, ætas cui nulla priorum
Vidit, posterior non habitura parem est.

HENRICI BRUNONIS

In obitum

M. Z. BOXHORNII.

Cujus adorandæ concessit laurea linguæ
Quem coluit patrius, quem peregrinus honos,
Qui toties lauro præclaros dixit utraque,
Magnaque sive togâ nomina, sive sago,
Nunc tacet æternum, numero nunc ille silentum
Additus, emeritis lætus inerrat avis.
Leida quid illius præconia dicere tentas?
Nulla capit Zuerî linguave, mensve decus.
Dedidicit se nunc ævi facundia, Zuerî
Desiit (hoc uno moverat) ore loqui.

MARCI ZUERII BOXHORNII EPISTOLÆ.

JOH. ISACIO PONTANO,

Cognato suo,

M. Z. BOXHORNIUS, S.D.PL.

Hardervicum.

Clarissime Cognate,

EX quo doctissimas illas litteras tuas una cum Tacito accepi, quem integritati suæ, laudabili operâ, post tot magnos viros restituisti, ego fere tacitus; silui, inquam, aliquamdiu, non negligentiâ observantiæ, quam tibi debeo; sed quod metuerem, ... ne præclaras illas curas, quibus nominis tui famam cum omni immortalitate conjungis, importunâ scriptione interrumperem. Testor Deum immortalem, ... nullas mihi gratiores fuisse unquam, quam eas, quas ad nos nuper dedisti: primas quidem illas, fateor; sed tot amoris, & ingenii tui salibus adspersas, ut primas facile in amore, & eruditione tenerent. Ego ex præscripto tuo, & imperio aliquot doctorum virorum, Granatarum hoc encomium nuper in publicum dedi: quod licet indignum sit, ut in manus tuas veniat, quæ non nisi elaborata omnia tractare solent, veniam tamen daturum te ætati nostræ, in quâ nemo aut eruditionem quærat, aut inveniat, quâ es humanitate, nequaquam dubito. Vale doctissime virorum, & Cognate suavissime. Si inter publica negotia tua gratissimas litteras tuas ad nos dare aliquando volueris dignatus, feceris ad debiti nostri, & benignitatis tuæ magnum incrementum. Salve, una cum uxore tuâ, & liberis, à reverendo sene, avo meo, fratre, & sorore item meâ. Iterum vale.

Lugduni Batavornm, 4. *April.* 1630.

Incomparabilis Heros Daniel Heinsius, cui hodie adfui, voluit ut te suo nomine humanissimè salutarem. Dicebat mihi, se esse totum in consignandis rebus gestis anni præcedentis; quæ ut amplissimæ sunt, & longè maximæ, ita me hercule præstantissimum scri-

ptorem, qui eas inferet tabulis æternitatis, pro merito, & magnitudine suâ sunt nactæ. Quærebat ex me, an non intellexissem de historiâ tuâ Regis Danorum, cujus editionem parare te, aut absolvisse propemodum, ex litteris tuis ad amicum quendam tuum datis accepisse se ajebat. Tu de hac re, si vacabit, paucula. Vale, vir magne, magnum & gentis tuæ, & litterarum decus. Habe me animo, & sub hastâ tuum.

JOH. ISACIO PONTANO, M. Z. BOXHORNIUS, S. P.

Harderſvicenm.

Clarissime D. cognato.

Litteras tuas, 3. Cal. Octob. Stylo Veteri exaratas, diebus superioribus demum accepi. Quod operam meam Hondio commendaveris, rectè se habet; & gratias ego tibi habeo immortales. Non dubito quin in Hollandiæ nostræ rebus, præsertim quæ antiquitatem ejus spectant, observata & notata tibi sint plurima: quæ, ut benivolè spondes, si mihi, ubi provectus aliquoties fuero, suppeditaveris, vadatum me tibi semper agnoscam. Elegantissima, & ut judicat V. Cl. Vossius, eruditissima Samuelis Petiti Miscellanea, ex voto tuo, nactus sum in Officina Elzeviriana. Si M. S. illa, quæ Petitus iste dilaudat, præsertim Olympidori in Platonem nostrum commentaria, in lucem publicam exponeret, quanto bono Remp. Litterariam bearet. Agitur hic, si forte ad aures tuas perlatum non sit, de evocando huc Cl. Salmasio, singulari Galliæ & ætatis suæ ornamento. Quid futurum fiet, scit is, qui omnia. Vale, cognate eruditissime, & me ama, qui te efflictim. Salvere te & uxorem tuam volunt omnes nostri.

Raptim uti vides, Lugd. Bat. 18. Octob. 1630.

Pro Macrobio tuo, grates tibi dico, quas possum maximas. Scire velim ex Hondio in quod tempus absolvendum sit Theatrum illud Urbium Hollandiæ. Videre etiam figuras æneas ex re mea fuerit.

JOH.

JOH. ISACIO PONTANO, M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

Cl. D. cognate, *Harderſvicum.*

Ecce tibi carmen in Hiſtoriam Danicam, unà cum litteris Scriverii noſtri; qui ſuperioribus diebus tantâ me humanitate & benivolentiâ ſuâ eſt amplexus, ut prædicare heic ſatis non poſſim. Certè per ſex horas continuas uſque in profundam veſperam præſentiâ & affatu ſuo me lubentiſſimè eſt dignatus. Opem & operã ſuam ſpontè mihi obtulit, ſurrogaturus M.SS. nonnulla, & Principum diplomata, quæ præclara & plurima ſolus ferè habet. Propoſui illi aliquot meas opiniones ſive conjecturas (talibus enim opus in tanto deliquio Hiſtoricorum) circa Hollandiæ antiquitatem, quæ ut à nullis hactenus obſervatæ ſunt ita ſummo illi viro, ac in his cum paucis exercitato, argumentis non contemnendis mirum in modum probavi. In multis ab eruditiſſimo Junio longius & cum ratione abeo, ad quæ, cum ab aliis ante nos natos animadverſa non ſint, producenda in publicum, & fortiter propugnanda idem me ſummopere eſt hortatus. Sed de his & aliis alias, cum ſpecimen ad te mittam harum mearum obſervationum. Icones ab Hondio & ſimul litteras tuas accepi. Vale vir obſervande, & Cognate, præſidium & dulce decus meum.

Leydæ, raptim, 9. Decemb. 1630.

JOH. ISACIO PONTANO, M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Clariſſime Cognate, *Harderſvicum.*

Litteræ tuæ, 7. Februarii, ſtylo veſtro datæ heri demum ad me perlatæ ſunt. Hiſtoria Danica Muerſi, quam nunc mitto, Voſſii noſtri eſt. Tuam videre

& ego, & omnes avent. Edita apud Merium est Historia, & descriptio civitatum Hanseaticarum, auctore Joanne Agellio Werdenhagen, Administratoris Hallensis quondam intimo Consiliario: si hanc desideras, scribe modo, faxo ego ut habeas. Mitto etiam tres priores Hollandiæ urbes, prout à nobis descriptæ sunt. Cætera quæ generalem Hollandiam spectant, describere non patiebatur temporis angustia. Ex hoc vestigio reliquorum mensuram facile cognosces. Rogo te, ut primâ quaque occasione, una cum judicio de his tuo, remittas. Si quid minus vel in stylo, vel in methodo tibi placuerit, gratum erit, si in tempore monueris. Vossius, & ille vatum nostri sæculi Princeps Barlæus plurimam per me tibi dicunt salutem. Hic etiam carmen in Hollandiam nostram scripsit. Tale à te non postulo tantum, sed, pro amicitia nostra, etiam flagito. Heinsius suum promisit. Vale, Cognate dilectissime, & me ama. Frater meus te, & tuam humanissimè salutat.

Lugduni Batavorum, 23. *Febr.* 1631.

Habes hic etiam notas, & castigationes, quas in Satyricon . . . . nonnemo eruditus scripsit. Pro me etiam pugnat. Sed de his alias.

JOH. ISACIO PONTANO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. Pl.

Harderfvicum.

Dilectissime Cognate,

ULtimas litteras tuas una cum Hollandiæ tabulis rectè accepi. Dordrechti originem quod attinet, eam indubitatam nunc inveni apud * Baldericum Noviomensem, lib. 3. Chronici Cameracensis, cap. XIX. qui disertim testatur Theodoricum tertium, Arnulphi Gandensis filium, *municipium*, verba ejus sunt, *fecisse eo in loco, qui Mereweda ab incolis vocatur, ubi vidilicet Mosa,*

* *Vixit Baldericus ille hujus Comitis temporibus.*

Mosa, & Wal fluvius de Rheno effluens pariter corrivantur. Dordrechtum itaque dictum fuerit quasi Diderichsdrechtum, uti suo loco pluribus ostendam. Mitto nunc tria capita priora, quæ generalem Hollandiam spectant. Tu, si quid desit, superadde, si quid commissum sit, pro humanitate, & eruditione tuâ corrige. Tot negotiis nunc distineor, ut relegere non vacet. Itaque non mirabere, si quædam scripturæ σφάλματα intercurrant. Res mihi est cum Satyrographo illo, . .

. . . .

qui magnas turbas, magno suo cum damno, & ignominia in Academia nostra dedit. Reliqua mea transmittam suo tempore, ubi otium nactus fuero. Vale, Vir Clarissime, & me amare perge.

Scribebam raptim, quod vides, Lugduni Batavorum, die undecimo Martii 1631.

Moneo caput tertium integrum non esse. Illa enim quæ Trajectum spectant, adhuc sunt superaddenda.

JOH. ISACIO PONTANO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Hardersvicum.

Clarissime, & dilectissime Cognate,

HEri Amstelodamum veni, ut agerem cum Hondio. Statueram simul ad vos excurrere, sed mutavi propositum. Cras iterum domum cogito. Ego mea, volente Hondio, Lugduni Batavorum excudi curabo; ut ipse, si quid commissum ab operis Typographicis sit, præsens corrigam, ac si quid mutandum addendumve sit, ipse superaddam. Itaque obnixè te rogat Hondius, ut suo nomine agas cum Typographo illo, cui Hollandiam nostram addixerat, eique dicas ipsum authorem opusculo suo excudendo corrigendoque velle præesse. . . . .
Remitto nunc reliquas duas Hollandiæ tabulas, quas proximè ad me miseras. Quod in scripto nostro quæ-

dam mutaveris, alia emendaveris, nonnulla etiam addideris, gratias tibi habeo immortales, & quanti te propter hæc faciam publicâ inſcriptione aliquando, ſi Deus vitam & otium dederit, oſtendam. Scriverio mea omnia legenda tradidi, quæ ipſi perplacuerunt. Non poſſum ſatis prædicare ſingularem, & inuſitatam, ut ita dicam, humanitatem, quâ me immeritum ſummus vir ille complectitur. Nullus ipſo in Hollandiæ antiquitatibus doctior, nemo nobis familiarior. Vale præſtantiſſime Cognate, ſalutatus à D. Thyſio, & Voſſio, quibus dixeram me ad vos abitum parare. Miſiſſet Voſſius ad te Oratorias ſuas inſtitutiones nuper editas, ſed paratæ, aut compactæ nondum erant, cum abirem.

Amſtelodami, 8. *Aprilis.*

Reliqua mea velim quamprimum remittas.

JOH. ISACIO PONTANO,

M. Z. BOZHORNIUS, S. D.

Harderſvicum.

Litteras tuas, dilectiſſime Cognate, 3. Kal. Aprilis à te perſcriptas, una cum reliquis meis, rectè accepi. Commodè ad vos tranſiiſſem, cum Amſtelodami hærerem, ſi Dii Viales faviſſent. Aura enim & ventus erat adverſus. Non mutavi tamen propoſitum, ſed diſtuli, & circa Majum fortè ad vos excurram, datâ opportunitate. Weſtfriſiam Theodori Velii habeo, illam capiti tertio, ex conſilio tuo, ſubjungam. De verſibus C. Barlæi ſingularum urbium deſcriptionibus adjiciendis quid ſuades? Utar hic tuo conſilio. Reliqua mea, quæ Hollandiæ Inſignia, Nobilitatem, Ingenium incolarum, terræ fœcunditatem, atque alia id genus ſpectant, non opus videbatur ut tranſmitterem. Viſa hæc omnia, lecta & probata Scriverio. Non alienum ab inſtituto meo futurum putem, ſi Chronologicam ſeriem Comitum Hollandiæ ejus in gratiam adjungam. Nam in urbium deſcriptionibus frequens

Comi-

Comitum mentio; quorum temporibus hoc vel illud gestum esse memoramus. Titulus operis nostri hic erit: *Amphitheatrum*, sive *Accurata descriptio Comitatus & Urbium Hollandiæ, &c.* Si commodiorem habes, velim nobis quamprimum indices. Historiam tuam Danicam videre, & legere aveo. Ex illâ haud dubiè multa hauriam, quæ Nortmannorum & Danorum in has oras incursiones spectant. Gratissimum igitur erit, si prima quaque occasione transmittas. Et si alia ad amicos exemplaria dare velis, curabo omnia diligenter. Hollandiæ meæ priora proximâ septimanâ Typographo tradam. Quæ disceptationem nostram de Hollandiæ nomine ejusque origine spectant, ita variavi, & mutavi, ut non dubitem, quin omnia cum Scriverio nostro sis probaturus. Fixum tamen & immotum stat, Hollandiam ita nominari ab Oelandia Danorum. Iterum te rogo, ut Historiæ tuæ Danicæ exemplar quamprimum ad nos mittere digneris. Quæ enim Vestratis Oelandiæ descriptionem & Danorum irruptiones spectant, usui mihi futura sunt in capite primo, jamjam excudendo. Vale Oculissime Cognate, & me ama, qui te efflictim. Plurimam salutem tibi tuæque addicunt omnes nostri.

Scripsi raptim, Lugd. Batav. 18. *April.* 1631.

Audivi nonnulla de te in locum Vossii huc evocando. Quod faxit Deus immortalis.

JOH. ISACIO PONTANO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Harderwicum.

Litteræ tuæ, Cognate oculissime, à Typographi vestri uxore rectè ad me perlatæ sunt. Ego omnia uravi diligenter. Heinsio, tuo nomine, gratias egi pro istoriâ Silvæducensi ad te transmissâ. Elsevirius folium llud, cujus signatura erat littera I. jam ad te per litterarum tuarum gerulam dedisse se ait. Manum Lipsii

à Scriverio nostro impetrare non potui, sibi etiam à Consule vestro quædam promissa, non tamen transmissa causante. Angeli Rocchæ caput de Veteri Gallorum linguâ superioribus diebus exscripsi, quod his additum invenies. Opus nostrum iam sudat sub prælo; folia priora quatuor excusa jam sunt, quæ proximâ occasione una cum urbis Amstelodamensis descriptione ad te dare statui. Vale Clarissime Cognate, & me ita porro ama. Avus, Avia, omnesque nostri plurimam tibi, tuæque salutem adscribunt. Moram nostram in scribendo apud te non excuso. Iterum vale, ô & præsidium, & dulce decus meum.

Heuteri historiam invenire non licuit. Salmasium huc migraturum certa fama est. De te in locum Vossii evocando multa inaudivi. Faxit hoc Deus.

Anno 1631. 16. *Jun.*

Λύγος corvum linguâ Celticâ significare indeque dictum Lugodunum author est Plutarchus de fluminibus. An autem vox aliqua sit Belgica, aut Danica, quæ huic respondeat, valde velim à te doceri, cui vetus Gallica satis est perspecta.

JOH. ISACIO PONTANO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Harderswicum.

ECce tibi, oculissime Cognate, disputationem Cognati nostri Joannis Boscharti de justificatione &c. cum laude publicè habitam, & clarissimo nomini tuo inscriptam. Totus jam sum in illis describendis, quæ urbis Amstelodamensis historiam, & descriptionem spectant, & proximè ad vos transmittam. Amplissimus vir, & amicus tuus, Adrianus Pauwius, superioribus diebus Hagam me evocavit, communicavitque plurima, ex patriæ archivis deprompta, quæ urbium Hollandicarum antiquitatem, & immunitates spectant. Nihil hic novi de bello, aut Repub. Silent omnia. Illud tamen

tamen non reticendum: vidiſſe nos litteras illas, quas Currentes vocant, editas Antverpiæ, in quibus Leidâ perſcriptum dicitur, Danielem Heinſium, & Caſparem Barlæum ingens, & grande volumen de felici noſtrorum in Flandriam expeditione moliri, illum quidem prorſâ, hunc vorſâ oratione. Ita quidem illi. Sed nondum præteriêre omnium dierum ſoles. Ignorant quam nobis fortunam ſerus veſper ſit advecturus. Plura vellem: ſed is qui has tibi tradet, ſtat in itineris ſui procinctu. Vale, Cognate dulciſſime, & me tuum ama. Salutant te cum tua omnes noſtri quam officioſiſſimè.

Lugd. Bat. Anno 1631. *Julij* 16.

DANIELI HEINSIO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

NOn peccavi, Vir Illuſtris, dum Suetonium Tranquillum nova iſta facie exornatum in publicum protrudo. Scriptor eſt inter eos, qui ad res geſtas populi Romani illuſtrandas acceſſere, & facundia, & gravitate præcipuus, ac, quod haud inter poſtremas ejus laudes pono, incorruptam veritatem profeſſus. Ea autem tempora proſequitur, quibus terrarum orbi Romanus jam par eſſe cœpit: ac proinde digniſſimus, ad cujus lectionem ſe accingant illi, qui ad militares & civiles dignitates adſpirant. Videbunt hic, fato quodam generis humani, quemadmodum ſyderum, ita & rerum vices: poteſtatem populi, temporum infelicitate ad priores delapſam, & ibi fractam diſcordiis, apud Cæſares demum feſſam conſediſſe: ac à Julio quidem primum arreptam, deinde ab Auguſto auctam, à Tiberio confirmatam ad reliquos omnes poſtmodum fuiſſe tranſmiſſam. Videbunt ſtatum reipublicæ Romanæ feliciſſimum & miſerrimum, lœtum, triſtem, ambiguum; Principes bonis maliſque artibus mixtos; aliquot eorum ferro interemtos, oppreſſam Senatus auctoritatem, & evectam; Patres infenſos Principi vel obnoxios; populum & florentem gratia, & depreſſum; diſciplinam

omnem nimia Ducum lenitate aut severitate corruptam; abjectos & petitos honores; districtam incendiis urbem, & instauratam; bella civilia & externa; triumphos & clades; simultatis, fidei, perfidiæ, constantiæ, clementiæ, crudelitatis magna exempla, &, ut verbo omnia amplectar, virtutum vitiorumque certamen. Quæ dum per otium semel iterumque evolvo, notata mihi sparsim nonnulla sunt, quæ, quamvis rudia adhuc & impolita, quia lucem aliquam huic scripto mutuare videbantur, flagitante Typographo, in publicum exire passus sum. Quamquam enim magnus ille litterarum vindex Isaacus Casaubonus tam luculentis & eruditis animadversionibus Scriptorem hunc illustraverit, ut nihil à quoquam adjici potuisse videatur; ab eo tamen sive majoribus negotiis districto, sive humani ingenii lege, nonnulla prætermissa & commissa fuisse dubitari non debet. Argumento illa fuerint, quæ sparsim hic, modeste tamen & candide indicamus: magnam partem sub manu nata, & pro penso operarum typographicarum perscripta. Potuissem forte meliora; sed obstitit otii penuria, quod omne mihi auferunt eruendæ, ut nosti, Patriæ antiquitates, quæ cum plusquam Cymmeriis tenebris sint involutæ, totum me sibi habent mancipatum. De his bonorum omnium, & tuum judicium esto, Vir Amplissime: cui non obscurum hoc amoris & observantiæ nostræ indicium inscripsimus. Et alii qualiacunque hæc offerrem, quam tibi? Cui ut litteræ nostræ humaniores, & historia omnis Augusta, ita Scriptor hic plurimum debet; plura adhuc debiturus, dum eum publice nobis explicandum sumsisti. Et tanta sunt in me beneficia tua, ut officium hoc prætermittere non potuerim. Justo pudore suffundor cum recogito, quoties præclaras illas curas tuas à me passus sis interrumpi: quibus famam nominis tui ad posteritatem magis magisque transfundis. Agnosco meam tenuitatem. Quod eruditione & fama tua dignum rependam, nihil habeo, præter hoc animi & litterarum redhostimentum. Majore tamen fiducia accedo ad te; qui non tam offerentis munus, quam animum didicisti æstimare. Summa voto-

rum fuerit, si libello huic, ad Musarum tuarum sacrarium tendenti aditum non præcluseris: in quo stabit, ut spero, exiguum hoc magni in te animi mei monumentum. Vale, Vir Illustris, & gloriæ tuæ longum supervive.

Lugd. Batav. Anno MDCXXXI. *Kal. Aug.*

JOH. ISACIO PONTANO, M. Z. BOXHORNIUS, S.

Hardersvicum.

Dilectissime Cognate, litteræ tuæ posteriores 27. Augusti exaratæ, ut & illæ, quæ proximè has antecesserunt, rectè ad me perlatæ sunt. Debuissem maturius respondere. Sed facilè mihi ignosces, ut spero. Scribendi enim officium intermissum est, non negligentiâ aliquâ, sed partim ob varias occupationes, quibus etiamnum distringor, partim ob valetudinem adversam, quæ ex oculorum humoribus, & doloribus contracta validè me diebus pluscul is afflixit. Suetonius noster jam in publicum prodiit: secunda pars ejus operis, cujus titulum descriptum hic habes. Pars prima, & tertia jam pene typis descriptæ sunt. Assiduis precibus Typographi, flagitantis, ut recensendo, & illustrando huic operi præessem, tandem me passus sum exorari. Utinam illis scriptoribus, post tam sedulam aliorum curam, ego etiam aliquid lucis possim mutuari. Si hac in parte, re aut consilio tuo prodesse nobis potes (posse autem scio) velim quamprimum significes. Suetonius tanto omnium favore exceptus est, ut clarissimi hujus Acad. Profess. ad linguæ Græcæ professionem, quæ jam vacat, adspirare me voluerint. Sed vitam privatam, quietam illam, adhuc degere constitui. Theatrum nostrum Hollandicum operarum, non meâ, incuria, aut injuria aliquamdiu intermissum nunc satis magnis passibus procedit. Quidquid excusum est, adjunctum his habes. Reliqua, ut & urbis Amstelod. descriptionem, proximè transmittam. Vale, clarissime cognate, & me ama.

Salutant te, tuamque reverendus ſenex avus meus, frater, & omnes noſtri.

Raptim, Lugd. Batav. 29. Septemb. 1631.

JOH. ISACIO PONTANO,

BOXHORNIUS, S.

Harderſvicum.

Clariſſime D. Cognate,

Litteras tuas 26. Octobris ſtylo veſtrati datas hodie demum accepi, & cum iis florenos tres, quos tuo nomine, pro Samuelis Petiti miſcellaneis, apud Elzevirios expoſueram. Si quâ in re ulterius officia noſtra inſervire tibi heic poſſunt, perſcripſeris modo, habebis illa quam paratiſſima. Notas tuas in Fulgentium noſtrum adhuc inſpicere magis, quam legere otium fuit. Solennem tamen genium, & eruditionem tuam in iſtis vidi. Urbes Hollandicas ab Hondio necdum accepi; velim ut quam primum illæ ad me veniant. Bataviam optimè, & elegantiſſime deſcripſit præſtantiſſimus Junius; inveni tamen, quod iis, quæ ab eo notata ſunt, poſſit ſuperaddi. Sed hæc alias, & otio meliore. Vale vir, & Cognate obſervande, & me quod facere te video, redama. Salveat à me tua uxor. Plurimam tibi, tuæque ſalutem adſcribunt reverendus avus meus, & frater.

Raptiſſime, uti vides, Leydæ, 14. Novemb.

CLAUDIO SALMASIO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

Redeunt ad te, Vir Illuſtris, ex Batavia noſtra ſex Scriptores iſti, & ecce ultro in eruditionis tuæ involant ſinum. Erubeſcunt tamen in hac lacinia ſe tibi ſiſtere, qui eos ingenii tui purpura & ſago excultos non huc modo, ſed & in univerſum hunc litterarium orbem

orbem nuper emisisti. Formæ, fateor, magnum hic invenies decrementum, non tamen ullum splendoris detrimentum. Nihil autem hic mihi assumo. Spicæ aliquot sunt, & nescio quæ reliquiarum reliquiæ post uberrimam tuam messem. Utut enim ad lucem auctorum aliquid faciant, ita nihil dignum in se habent, quod ad industriam & curas tuas addere aliquid posse existimarem. Veniam dabis adolescentis ingenii mei tenuitati, dabis temporis angustiis, quæ me, ista potius effundere & αὐτοσχεδιάσειν quam scribere permittunt. Dabis etiam tibi, qui post infinitæ industriæ & eruditionis virum, Isaacum Casaubonum, cujus apud te gratissimam memoriam esse scio, tot exaratos manu codices & tam accurate excussisti, tot loca desperata; & quæ jam inde à renatis litteris eruditorum acumen exercuerunt, feliciter sanasti, tam multa ex omnis ævi antiquitate, quæ sepulta & ignorata hactenus fuerunt, eruisti, tot Græciæ, tot Latio voces redonasti, tot eadem opera bonis auctoribus vel obscuris lucem, vel corruptis Medicinam dedisti, ut nec doctissimi cujusquam possit æquare diligentia, nec affectare doctrina. Adeo ut si quis illa, quæ industriam tuam semel exercuerunt, repetere instituat, aut nihil omnino reliquum sit habiturus, aut hujusmodi tantum, ad quæ eruditionis tuæ fastigium se vix inclinat. Cape itaque qualecunque hoc munusculum admodum adolescentis quidem, & in his antiquitatis tenebris ἀμφαφόωντος, sed ut bonarum omnium litterarum, ita eruditionis & virtutum tuarum admiratoris unici. Volui hac via aditum mihi ad te sternere, Vir Clarissime, quem in excelsa illa gloriæ & eruditionis arce positum admirabundi omnes veneramur. Tu, si humanitatem tuam recte novi, non dedignaberis vel unam tantum horulam gravioribus illis tuis curis, quibus & præsens hoc sæculum & posteritatem omnem tibi meritò devincis, suffurari, ac excutiendæ tumultuariæ huic nostræ lucubratiunculæ, sed facilem & faventem, commodare. Ego, quoties tui in mentem venit, venit autem sæpissime, vota facere non desino, ut Deus Optimus Maximus te quam diutissime mortalium cœtibus patiatur

inter-

intereſſe, ad litterarum dignitatem magis magiſque inſtaurandam; quæ abitum, neſcio quo fato, his temporibus minantur, quibus non memini me legiſſe corruptiora. Sed manum de tabula, ne in publica commoda peccem, quibus ſolis omnes curæ tuæ ſacrantur. Vale litterarum Stator, & ſolidæ omnis eruditionis Vindex unice.

Lugd. Batav. anno natæ Salutis M DC XXXI. *Kalend. Decemb.*

JOH. ISACIO PONTANO, M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Harderſvicum.

Dilectiſſime Cognate,

PEccavi fateor, & quidem graviter. Sed culpam omnem jam deprecor. Et tu ignoſces mihi, ſi humanitatem tuam rectè novi, ubi hujus tam diuturni ſilentii mei cauſam cognoveris. Etenim præter occupationes, quibus tanquam equus ſagmarius adhuc premor, morbus graviſſimus aliquamdiu lectulo meo me affixit, & tantum non ad plures juſſit commigrare. Theatrum noſtrum Hollandicum jam carceres mordet. Epiſtola illa tua, qua pro Amſtelodamenſibus tuis contra Heuterum, virum cætera non ineruditum, depugnas, mihi perplacuit; & commodum locum invenit in urbis Amſtelodamenſis deſcriptione. Carmen, quod Hollandiæ noſtræ cum aliis Heinſii, Scriverii, Barlæi, & aliorum præfigatur, pangere pro amicitia noſtra non dedignaberis. Velim illud proximis tuis litteris, & quidem quamprimum, habere. Salmaſius proximo vere ad nos cogitat. Vir ille, ut ex Animadverſionibus ejus ad Plinium, Solinum, & Rei Auguſtæ Scriptores ſex, quos jam verſo, probe intelligo, non niſi ad iſta indaganda & explicanda natus eſt, quam quæ alii non intelligunt. Partem tertiam Hiſtoriæ Romanæ nomini ejus inſcripſi, quam proximis diebus ad vos mittam. Nondum enim tota affecta eſt. Grotius in Galliam denuo reverſus eſt; parum abfuit, quin in priſtinum Lupoſteinianum

num carcerem conjiceretur. Ordines, ut & Princeps, adventum ejus gravissimè tulerunt, dederuntque Balivis omnibus in mandatis, ut, sicubi lateret, in vincula conjiceretur. Sed hæc talia jam inaudisse vos opinor, Vale Cognate Clarissime, & me ama, quia ego te perditè. Plurimam tibi salutem adscribunt reverendus Avus meus, frater, & omnes nostri.

Lugd. Bat. 18. *Decemb.* 1631.

CLAUDIO SALMASIO,
M. Z. BOXBORNIUS, S. D.

Lutet. Paris.

ECce tibi, Excellentissime Salmasi, qualescunque nostras in sex istos Historiæ Augustæ Scriptores animadversiones. Tam bene de his, ut & universa republica litteraria eruditissimis scriptis tuis meritus es, ut hoc officii genus prætermittere non potuerim. Sed trepidat animus, quoties tuæ in omni disciplinarum genere consumatissimæ eruditionis in mentem venit; cujus fastigium ad has paupertimi ingenii nostri sordes se vix inclinat. Positâ tamen verecundia accedo ad te, qui munusculum hoc non ex libelli tenuitate, sed dicantis affectu didicisti æstimare. Difficile est post Homerum Iliada scribere, & post te in Scriptores istos Animadversiones. Potuissem fortè meliora, sed obstitit otii penuria, quod omne mihi auferunt eruendæ patriæ nostræ antiquitates, quæ, cum plus quam Cymmeriis tenebris sint involutę, totum me sibi habent mancipatum. Theatrum meum Comitatus, & Urbium Hollandiæ, in quo singularum civitatum origines, incrementa, jura, privilegia, immunitates, & res domi, militiæque gestas prosecuti sumus, sub prælo est, & jam carceres mordet. Adeo ut paucas tantum horulas, flagitante Typographo, minoribus rei Romanæ Scriptoribus recensendis huic operi potuerim suffurari. Nos te, vir incomparabilis, avidè hic omnes exspectamus. Tu Atlas litterarium hoc cœlum apud nos sustinebis. Sed desino, ne in curas tuas peccem, quibus famam nominis tui ad omnem posteritatem transfundis. Deus Optimus Maxi-

Maximus te publici egregii bono quam diutissimè incolumem servet.

Scribebam Lugd. Bat. An. M IↃC XXXII. *Kal Febr.*

Cl. V. Petrus Scriverius noster, plurimam tibi, Vir præstantissime, salutem dicit.

JOH. ISAACIO PONTANO, & PETRO SCRIVERIO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

QUò altius, Viri Clarissimi, in populi Romani historiam penetro, eò longius à pristino felicitatis flore illam terrarum, gentiumque Deam desciviſſe comperior. Nempe raro tam felicia gentibus fata sunt, ut in eodem statu tranquilliæ perdurent. Florentes populorum res fere cum singulis sæculis convertuntur. Præter enim infinita alia, quæ quotidie experimur, naturales quædam imperiorum conversiones sunt, ut divinus Plato existimavit. Ex quo enim Bruti, Scipiones, Valerii, Marii, & præclaræ ejusmodi animæ in Republica Romana defuere, præstantia ingenia non illuxere. Semel dicam: cum re Romana etiam lingua defecit, quæ quo longius ab Augusti ævo decessit, eò magis splendorem amisit. Ammianum ne longius digrediar videte: qui quidquid ab ingenio ad scribendam historiam attulit, dictionis genere deformavit. Nemo tamen adeo infans rerum est, ut ea de causa aspernandum putaverit. Aliunde enim eloquentiam, aliunde rerum cognitionem peti debere existimamus. Quam alte Principum, & aulæ versutias Ammianus excussit? Quam eleganter regionum, & præcipuè Galliæ & Germaniæ veteris, in qua stipendium ipse fecit, situm nobis depingit? Quam multa passim interserit, quæ ex intimis naturalis Philosophiæ aditis desumpta? Quam multa de vita, qua publicè, qua privatim recte instituenda.

cuenda inculcat? Unde factum eſt, ut inter alios Rei Auguſtæ ſcriptores inexcuſſum hunc relinquere non potuerim. Tentavi igitur aliquid poſt clariſſimum Lindenbrogium, cujus in hunc ſcriptorem laudatæ animadverſiones exſtant; ſed id quod cœperam perficere otium non permiſit. Vos, excellentiſſimi Viri, de hac opella judicate; quibus pauperrimi ingenii mei faſces libenter ſubmitto. Suffecerit mihi, ſi qualecunq; hoc grati mei in vos animi monumentum exſtet, quo ſignificem nihil affectui defuiſſe, præter remunerandi facultatem. Debui infinitis tuis, eruditiſſime Iſaci Pontane, in me meritis; debui eruditioni tuæ, quæ tanta eſt, ut affectata aliis, tibi ingenita videatur. Loquuntur id tot illuſtria ingenii tui monumenta, quæ Principes litterarum paſſim admirantur. Macrobio, ſcriptori præſtantiſſimo, qui veterum Philoſophiam, non vanam illam, & quæ ad ſolam oſtentationem pertinet, ſed ordatam, & maſculam, altiſſimè penetravit, vitam & ſimul tibi famam prorogaſti. In cæteris etiam auctoribus non calore, cum vulgo Criticorum, ſed ratione cum paucis tibi datum fuit judicare. De Annalibus tuis Danicis, qui tanto nuper omnium applauſu excepti ſunt, quod ſatis pro merito dicam, non habeo. Venio ad te, eruditiſſime Scriveri, cujus ſtupendas dotes non poſſum non deprædicare, ex quo me earum intimum & domeſticum ſpectatorem eſſe voluiſti. Quot ſæpe palmarias in optimis quibuſvis auctoribus emendationes nobis propoſuiſti, quæ inter fabulandum ex ſolo ingenio, ſed infinitâ lectione ſubacto, naſcebantur. Criticam tuam facilitatem unus Martialis, vel me tacente, apud poſteros loquetur, cui poſt tot ſæculorum intervalla lepores ſuos reddidiſti. De cæterâ ingenii tui amœnitate, quam ſæpe expertus ſum, nihil jam dicam. In patriæ tuæ hiſtoria ita verſatus es, ut nemo hac in parte tecum poſſit componi. Memini adhuc ejus diei, quo de Hollandicorum Comitum primis initiis, atque adeo hiſtoria eorum univerſa non ex aliorum judicio, ſed ex tua ſententia libere & graviter diſſereras. Teſtabitur id mecum, qui tunc aderat, Adrianus Vettius noſter, novum Zeelandiæ ſuæ decus, qui præter

ter accuratam juris cognitionem in omni disciplinarum genere ita versatus est, ut juventutis nostri temporis sibi vindicet principatum, & historia patriæ ita instructus, ut de hac nemo melius, nemo accuratius possit judicare. De Bibliotheca tua quid dicam? quæ tot M. SS. veterrimisque codicibus, aliisque pluribus ejus generis cimeliis referta est, ut magnam felicitatis meæ partem semper existimaverim, quod cum ad humanitatem tuam, simul ad ipsam aditum mihi esse voluisti. In qua non tantum de historia, & re litterariâ universa, sed de earum conservatrice arte, Typographia Harlemensi dico, certissima mihi patuerunt documenta. Cæterum animadversiones nostras quod attinet, eas raptim omnes exaravimus. Ita enim mihi decretum est, nullo labore talibus insudare, & quæ memoriæ tenor illibatus non suppeditat, illa nec inquirere. Temporis enim jactura gravissima est, & hæc studia non sunt nisi interludia seriarum occupationum. Deus immortalis seram illam diem esse velit, quæ cæleste vestrum depositum nobis invidebit; cumque summus Imperator, ex hac mortalis vitæ statione evocaverit, pares vobis Batavia habeat, quia majores non potest. Præter votum hoc nihil habeo. Tantum vobis ego, tantum respublica nostra litteraria debet, quantum solvere non possum. Valete, Doctissimi Belgarum & Musas nostras, innocentissimas Deas, ab inficeti sæculi barbarie ita porro vindicate.

Lugd. Bat. an. M DC XXXII. *Kal. Aprilis.*

JOH. ISACIO PONTANO, BOXHORNIUS, S. D.

Harderſvicum.

Cognate dilectissime,

Litteræ tuæ rectè ad me perlatæ sunt. Respondissem in tempore, nisi in Zelandia & curandi funeris & amicorum causa hærendum diutius fuisset. Quo nomine meæ in scribendo negligentiæ ignoscas velim. Operam posthac dabo, ut litterarum frequentiâ diuti-

na

na earum absentia pensetur. Hollandia nostra finem am invenit, quæ me hactenus totum sibi voluit addictum. Hondio, ut exemplar ad te mitteret, in mandatis, cum nuper Amstelodami essem, dedi. Quod an actum sit, scire aveo. Ammianum etiam hic habes, larissimo nomini tuo, merito tuo, inscriptum. Ingenuè fateor, plura tibi debeo, sed majora non possum. Tu non ad munusculi tenuitatem, sed animum hunc meum, candidum, infucatum, & quod rei caput est, devotum tibi, oculos tuos convertes. Historia illa Gelro-Hollandica Hermanni Goudani penes Scriverium Amstelodami est. Is quamprimum se ad te missurum nobis promisit; & tu, nisi grave sit, per litteris urge. Anni hujus felicem, ut ex initiis auguror, expeditionem consignare est animus. Tu me juva, si uades. De Venloæ, Ruremondæ, atque etiam Stralenæ urbium inter alias Gelriæ munitissimarum, quæ uriaco se jam dedere, antiquitatibus si quid compertum tibi, velim quamprimum indices. Nihil mihi acceptum magis futurum. Vale, vir clarissime, & me mare perge.

Raptim Lugd. Bat. XI. *Junii* CIↃ IↃC XXXII.

Salutant te tuasque, uxorem & filiam omnes nostri, ac inprimis avus atque frater meus.

JOH. ISACIO PONTANO,

BOXHORNIUS S.

PEccavi largiter, dilectissime Cognate, non quod amicitiæ nostræ aut oblivio, aut satias me ceperit, d quod satisfacere illi non possem. Cum argumentm satis prolixum ad te scribendi sæpius habuerim, io semper fui destitutus. Male sit publicis illis occutionibus, quæ non tantum fatigant hunc hominem, d & ingratum illis esse cogunt, à quibus ut maxia quævis accepit, ita majora adhuc debet. Sæpius dor te compellandi me cepit, sed publica negotia i moram injecere. Ignosce mihi, Vir Clarissime, mini ut occupatissimo, ita qui maximi te & tua

facit.

facit. Sed de prolixa tua erga me benivolentia non dubito, cum sciam, quam facile possis, amicorum vitiis condonare. Epistola hac, & munusculo priorem moram, quâ in amicitiam nostram non leviter peccasse me profiteor, absolvi patieris. Habes ibi prælectiones nostras in Sulpitiam publice nuper hic habitas, tridui unius laborem. Quod addo, ut si quæ parum tersa, aut explorata invenias, festinationi ignoscas. Familiaris est quidem nostra commentatio, sed qualem Satyra, ut de corruptis Domitiani temporibus perscripta, ita per injuriam temporum corruptissima postulabat. Quædam alia ejus generis veterum scripta accessere. Ratio eorum habenda hic fuit ne perirent. Etiam reliquias Veteris ævi admiramur. Laudabis me scio quod recensendis, atque illustrandis veterum Satyris, quam novis scribendis maluerim insudare. Tutius multo leguntur prioris ævi mala, quam nostri culpantur. Nescio enim quo pacto fieri soleat, ut cum avidè peccemus, nolimus tamen reprehendi. Danus quidam homo jam barbatus, & proccrioris staturæ plurimam mihi tuo nomine salutem nunciavit. Ad hanc descriptionem risum, scio, non tenebis. Sed cum nomen ejus hominis ignorarem, non potui eum aliter tibi hac epistola repræsentare. Putabat commendationem meam alicujus apud te ponderis esse; proinde illam avidè flagitabat. Quamvis nomen ejus non succurrat, de ingenio tamen possum testari. Diligentiam suam, & eruditionem in privato Eloquentiæ collegio, quod sub me nobiles aliquot Dani instituerunt, non semel mihi probavit. Ut tu valeas, ut uxor, ut filia, ut affinis tuus se habeant, scire desidero. Audio ad umbilicum perductam Historiam tuam Gelricam. Et hoc per te nolim ignorare. Vale, oculissime cognate, & me amare perge. Uxorem tuam, & filiam, & affinem, & te ipsum meo, & fratris mei nomine salutabis quam humanissime.

Raptim Lugd. Bat. XIX. *Junij* CIↃ IↃC XXXII.

Fac sciam, si placet, hæc mea rectè ad te fuisse perlata. Ego, quotiescunque per occupationes licebit, ad scribendum me accingam.

ADRIA-

ADRIANO VETTHIO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

EX quo me litterarum ardor cepit, *eruditiſſime Vetthi*, non potui non ſummopere Panegyricas vete-
m Orationes æſtimare. Enimvero in iis omnem di-
ndi & ingenii vim mihi explicuiſſe auctores viden-
r. Ut non ſine magna Reipublicæ litterariæ jactura
m multa ejus generis temporum iniquitate ſint inter-
pta. Conſtat enim in ſingulis pene urbibus laudatos
im Cæſares & illuſtriſſima quæque ingenia ad agen-
s iis gratias auctoritate publica fuiſſe excitata. Nihil
tem eſt quod cum hoc Plinii Panegyrico poſſit com-
rari. Ut enim in Latinitate poſtremum non nega-
us, ita ævo Auguſtæo digniſſimum eſſe in dubium
cari non debet. Quo nomine ſuperioribus diebus e-
s excutiendi impetum cepi, & recenſendo aliquot
ras dedi, cum plures gravioribus curis non licet ſuf-
rari. Tibi id quidquid opellæ noſtræ eſt dedicamus.
anta ſunt tua in me beneficia, ut qualecunque hoc of-
ii genus ſine ſcelere diutius prætermittere non potu-
im. Eruditione autem tanta es, illiſque ingenii præſi-
is inſtructus, ut de hoc ſcribendi genere nemo me-
us, aut æquius poſſit judicare. Præterquam enim,
iod Romani Juris adita accurate penetraveris, omnis
tiquitatis omniumque diſciplinarum cognitione tam
obè imbutus es, ut litteratæ juventutis principatum
erito tibi deferamus. Vale novum Zelandiæ tuæ, &
terarum decus.

Lugduni Batavorum, *Anno* CIↃ IↃC XXXII.
Kal. Novemb.

JOH.

JOH. ISACIO PONTANO, BOXHORNIUS S.

Harderſvicum.

Clariſſime Cognate,

QUantum in te diuturno hoc ſilentio peccaverim probe intelligo. Sed nec tu ignorare potes, quantopere me agitaverint novæ Profeſſionis curæ, & occupationes. Nunc demum intelligo privatæ vitæ fœlicitatem. Publica enim illa ſecum trahit appendicem magnarum moleſtiarum. Sed devoranda magno animo principia, quæ ut plurimum ſolent eſſe difficiliora. Nunc quia per ferias noſtras vacat, ad ſingula tuarum litterarum capita reſpondebo. De Salmaſii adventu ita eſt, ut ſcribis. Illius viri conjunctam cum ſingulari, & ſtupendâ eruditione humanitatem præſens aliquotiens ſum expertus. Vidi illuſtre apud eum Cymelion Codicem Latinorum Epigrammatum longè antiquiſſimum, & hactenus, quod caput rei eſt, ineditum. Ego certè Reipubl. huic, & Academiæ admodum gratulor, cum magno Scaligero virum ſuccenturiatum eſſe, ad quem, tanquam oraculum, recurrere nobis licebit, quotiens in his litteris gravior nodus occurret. Florum ſub manibus habet, quem jam affectum pene editioni parat. Totus in eo eſt, ut florentiſſimi illius ſcriptoris admiſſos paſſim in Chronologia errores indicet, atque emendet. Quanquam meâ quidem ſententiâ, eo nomine Floro adeo non ſit inſultandum, qui compendium hoc, ſive potius florilegium Hiſtoriæ Romanæ, non juxta accuratam temporis ſeriem, ſed, declamatorum more, per capita quædam, & locos communes digeſſit. Sic uno eodemque capite omnium pene ſeditionum Hiſtorias complexus eſt, inter quarum nonnullas ſæculorum aliquot intervallum eſt. Idem etiam à Vellcio Paterculo factum videmus, qui ſubinde in unam pagellam rejecit quidquid ad idem argumentum ſpectaret. Talis eſt lib. 1. illa bene longa coloniarum enu-

numeratio, quæ à Romanis aliis atque aliis tempori-
ous in diverſas orbis partes tranſmiſſæ ſunt. Parat idem
almaſius *Rituale veteris Eccleſiæ Chriſtianæ*, in quo
omnes ſacrorum ritus, & iuſtituta pleniſſime, atque
ccuratiſſime deducit. Werdenhagenium quod attinet;
le Bremam nuperrimè evocatus eſt, ut ejus loci E-
iſcopo à conſiliis eſſet. Quare ante menſes aliquot eò
rofectus eſt. De *Nabalia*, & Taciti loco quod notas,
alidè mihi placuit. Niſi potius pro *Naba*, aut *Naba-
a* legendum ſit, *Navalis fluminis pons*. Navales pon-
s ſunt, qui navibus coadunatis ſuperſtruuntur: quorum
nagnus hodieque in militiâ noſtrâ uſus eſt. De his
nulta Lazarus Bayſius in commentariis de re nautica,
c Stewechius ad Vegetium Renatum. Qui Renatus
uper ex novâ Scriverii recenſione in lucem prodiit.
Ion dubito quin ejus exemplar proximè ad te ſit tranſ-
niſſurus. Prodierunt etiam his diebus è Muſæo noſtro
anegyricus Plinii, Trajano dictus, quem publicè jam
rælego, atque etiam Reſpubl. & Hiſtoria Epiſcopatus
eodienſis. Utriuſq; exemplar hic habes. Ut vel hoc ar-
umento tibi eſſe poſſit, Muſas noſtras non fuiſſe otio-
s. E Zelandia hodie ad me perſcriptum eſt, Philip-
um Lanſbergium, illum Mathematicorum noſtræ
tatis facile principem, ad plures commigraſſe. Idem
iam Groningæ fecit Janus Gebhardus, Eloquentiæ
oidem Profeſſor, vir erudititiſſimus, ut ex animad-
erſionibus ejus ad Tibullum, aliiſque operibus, qui-
us humaniores litteras haud parum illuſtravit, igno-
re non potes. Indicem ejus Topographicum, ad Cur-
um excudent Elzevirii; quo indice in Curtio id præ-
itit, quod in Julio Cæſare Scaliger fecit. Vale cla-
ſſime cognate, & frequentiores à me litteras in poſte-
um exſpecta. Sed reſtat, quod pene oblitus eram
ribere. De Hermanno meo Goudano ſemel, iterum-
ue, & ſerio Scriverium commonui. Qui quampri-
um Amſtelodamum venerit, ſe eum ad te tranſmiſſu-
um promiſit. . . . . tu per litteras me-
am urge. Iterum vale, ſalutatus à me, & fratre meo
na cum uxore liberiſque tuis quam humaniſſime.

Lugd. Bat. An. M DC XXXII. *die xx. Dec.*

ERICO

ERICO ROSENCRANTZIO, Olig. F.

M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

SIngularis illa tua humanitas, Juvenum Nobilissime, qua me complexus es, facit, ut hic te debeam affari. Sciat posteritas amicum me habuisse, cujus & eruditionem, & diligentiam & morum elegantiam cum stupore sum admiratus. Testari possum. Assiduus quippe virtutum tuarum spectator. Quanti vero me semper feceris, non possum aut ignorare aut diffiteri. Præsentia tua totiens docentem me honestasti, ut absente te docuisse me non meminerim. Non quod discendum aliquid haberes, sed ut benevolentiam probares. Dicam ingenuè; quamquam in aliorum frequentia vultus tui conspectus, inter tot labores & animum mihi auxit, & ardorem excitavit. Nobilissimos majores tuos, & præcipuè magnum illum parentem tuum imitaris, quem tanquam virtutis & eruditionis prodigium soleo venerari. Proinde accipe hoc grati in te animi mei redhostimentum; tenuè quidem illud, sed ubi otium permiserit, in majus extollendum. Vale, Danicæ Nobilitatis decus, cum Mulenio, viro diffusæ & humanitatis & eruditionis.

Raptim, Lugd. Bat. CIↃ IↃC XXXIII. *Kal. Maij.*

VINCENTIO FABRICIO, S.P.D.

M. Z. BOXHORNIUS.

Nortvicum.

ITa me Deus amet, doctissime Fabrici, ut litteræ tuæ mihi gratissimæ acciderunt. Tu tamen jejunam epistolam tuam audes appellare, meumque mihi de te judicium relinquere noluisti. Profecto aut tu te ipsum non capis,

tapis, aut ego bona ingenia non possum æstimare,quorum illud fieri non potest, hoc autem in me non cadit. Ex quo suavissimis tuis sermonibus licuit interesse, & erotica aliaque tua poëmatia, quæ nuper edidisti, penetrare, singularem quandam ingenii tui facilitatem simul & amœnitatem non videre tantum cœpi, sed venerari. Est in versibus tuis, præter alia multa, quæ ut hoc sæculo rarissima, ita in te quam maximè laudanda, inaffectata quædam puritas dictionis, quam tantopere in antiquitate exosculamur, in nostri ævi Scriptoribus, paucis admodum exceptis, quærimus hactenus, & invenire non valemus. Asiaticum tumorem pene omnes induêre, & castitas sermonis contemptui esse cœpit. Conatus eorum omnis insidias quasdam auribus facit, animum non capit, qui ut divinitatis tradux est, a vanitate illa non vult inescari. Sed condonandum est vitio sæculi, quod ut pro senio largiter delirare jam cœpit, ita majestatem illam diutius non capit. Ad deteriora se quævis ingenia jam deflexêre, ut consistere insania non possit, quæ semel animos invasit, præsertim accedente eorum prædicatione, qui ut robusta illa et seria non intelligunt, ita ineptias pro angustia sua solent dilaudare. Aliam tibi, mi Fabrici, mentem gratulamur; erectam, masculam, quæ quo propius abest ab antiquitate, eo magis hoc sæculo debet æstimari. Quem nos sectamur, modo assequi possimus. Hæc sunt, suavissime Fabrici, quæ me non tantum amicum tuum, sed & laudum virtutumque tuarum præconem fecére. Nec aliud de me tibi debes persuadere. Scriptionem, fateor, paullulum intermisi, sed propter publicas occupationes, quæ quam severe nobis imperare soleant, non ignoras. Tu tua ad me dare ne gravéris, quibus impense soleo delectari. Faxo ego ne de me queraris. Vale, eruditissime Juvenis, & me ama.

Raptim, Lugd. Bat. IX. *Aug.* CIↃ IↃC XXXIII.

JOH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS, S.

Harderſvicum.

CLariſſime cognate, litteræ tuæ ad me perlatæ, gratiſſimæque fuerunt, niſi quod hoc ingrati haberent, penultimas meas, eaſque ſic ſatis prolixas ad te curatas non eſſe. Doleo eo nomine quam maximè. Perfidia eſt, aut negligentia nautarum; quorum tamen fidem hactenus non habui ſuſpectam. Neque enim meminiſſe poſſum ejuſmodi quid mihi litteriſve meis alias eveniſſe. Sed ferendum, quod mutari non poteſt; imo cujus jactura frequentia ſcriptionis in poſterum facile poteſt inſtaurari. Sed nimis multa his impendo, cum verba tantum ſint, quæ periêre. Diſſertationes Botanicas Salmaſii quod ſpectat, illæ omnes in eo verſantur, ut, notatis paſſim recentiorum Botanicorum erroribus, oſtendat, non eaſdem illas plantas, exempli cauſſa, eſſe cum illis veterum, quibus tamen eadem nomina Botanici noſtri indidêre, & ita porrò. Adeo ut criticum ſeſe aut Grammaticum Salmaſius hac in parte ſit probaturus. Gaudeo Poëmata tua jam excudi, quæ non vanitate verborum, ut vulgò fieri ſolet, ſed rei, & argumenti præſtantia adſurgunt, quod ut fruſtra hodie quærimus, ita in veteribus quam maximè admiramur. Avide opus hoc tuum, ubi excuſum fuerit, exſpectabo . . . . . Vale oculiſſime, & me amare perge. Tuis omnibus meo, & fratris nomine bona verba imperties.

Raptim Lugduni Batavorum M DC XXXIII. *Kal. Septemb.*

JOH. ISACIO PONTANO

BOXHORNIUS S.

Hardersvicum.

Vir clarissime, cognate dilectissime; Nihil prius mihi fuit, quam & desiderio tuo satisfacere, & promissis meis stare. Sed ita me Deus amet, ut tibi, ut mihi ipsi morem gererem, occupationes publicæ illæ, quæ invitum me cogunt, non permisere. *Præteritos utinam referat mihi, Jupiter annos!* Utinam dies illos, quibus curarum vacuo & mihi, & amicis licebat vacare. Sed felicitatem, & facilitatem illorum temporum non nisi præterlapsam nunc æstimamus. Publicum illud professionis meæ munus, ut honoris nonnihil, & existimationis contulit, ita me ipsum mihi, amicis, & inter eos potissimum tibi ademit. Pecco, fateor libens, sed non sine animi dolore, dum illa humanitatis officia totiens prætermitto, quæ merito tuo tibi debentur. Cum Scriverio, de Hermanno Goudano egi. Interpellavi sæpius Habere se eum hic loci testatus est. Nihil tamen effectum hactenus. Sed manus ejus chiragra laborare non ignoras Citius clavam Herculi, quam illi depositum evellas. Insto tamen adhuc, & instabo diligenter. Salmasium jam compellassem, sed graviter lecto adfixus decumbit. . . . . . . Nec manus, nec pedes movet. Arnobius jam ipse typis descriptus est. Notæ Salmasii tantum restant, & animadversiones; quas morbo hoc præpeditus afficere non potest. Quamprimum convaluisse percepero, adibo, tuo nomine salutabo, tuas in Arnobium animadversiones, quæ haud dubie placebunt, exhibebo, & de iis omnibus statim te faciam certiorem Dissertatiuncula illa de tabaca, & helleboro veterum à te instituta impense me cepit. Caput herba illa, ut & helleborus, purgat, quantum video. Proinde pergam eandem insaniam insanire; haud dubie expurgatum defæcatumque caput ex illo fumo reportaturus. De Macrobio cum

Elzeviriis egi. Nihil ipsis prius esset, quam eum juxta cum Gellio meo typis suis exarare. . . . . . . De Repub. quod scribam non habeo. Princeps Arausionensis in Zelandiam jam concessit, brevi Hagam rediturus. De Dionysii Vossii, lectissimi juvenis, immaturo obitu jam intellexisse te opinor. Morbilli, qui regnum ubique jam tenent, vitam ipsi, & spiritum praeclusere.

Raptim, Lugd. Batav. 28. Octob. 1633.

Meo, & fratris mei nomine, uxori tuae, Matthaeo, caeterisque liberis bona verba.

JOH. ISACIO PONTANO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. P.

Hardersvicum.

Litterae tuae, suavissime cognate, & illae per Isendornium, & illae per Clavigerum vestrum rectè mihi redditae sunt. Ut ad ultimas prius respondeam, Venceslaus Clemens, de quo in litteris tuis agis, superioribus diebus, tentandae fortunae, in magnam Britanniam concessit. Alias vir iste iis ingenii, & doctrinae dotibus erat instructus, quibus scholae vestrae commodi multum, & fructus potuisset foenerari. In praesens autem talis aliquis nemo nobis jam occurrit. Profectò, ut verum fatear, non ita facile virum habituri estis, & qui eruditus, & qui musicus pariter sit. Ut eruditi simus, si ingenium modo faveat, industriae nostrae est, & laboris, ut Musici, beneficium naturae est, cui invitae hic non possumus reluctari. In me certe illud experior. Asinus ad lyram sum. Nemo musicam infelicius attigit, nemo, cum non succederet, facilius eam deposuit. Memini in primis illis sex syllabarum rudimentis bene cantillandis dies quatuordecim me fuisse occupatum, quibus exactis tantum profeceram, ut omnia ignorarem. Agam tamen cum aliis, & aliquem parem sustinendae huic functioni, sic satis lautae, conabor

nabor expiſcari. Poſt triduum, aut quatriduum vos denuo faciam certiores. Vale, vir & cognate clariſſime. Matthæo tuo, cui profeſſionem Trajectenſem oblatam, & acceptam gratulor, bona verba.

Raptim, Lugd. Bat. CIↃ IↃC XXXIV. *April.* IX.

JOH. ISACIO PONTANO,

BOXHORNIUS, S. M.

Harderſvicum.

VIR, & cognate clariſſime, factum jam tandem eſt, quod voluiſtis, & haud dubie curatoribus Gymnaſii veſtri placebit. Quartæ claſſis Rectorem habituri eſtis Dominicum Acronium, Juvenem, ut proximè etiam ad te perſcripſi, iis doctrinæ, ingenii, & vitæ dotibus ornatum, ut non tantum iſto, ſed majori etiam loco ſit dignus. Rector veſter vidit eum, loquentem audivit, & negotium omne cum eo tranſegit. Gratias tibi habeo, quantum poſſum, maximas, pro animadverſionibus tuis ad oram Juvenalis, & excerptis ex M.S. Codice tuo ad me tranſmiſſis. Faxo ego, ne in ingratum, aut immemorem beneficium hoc collocaſſe videaris. Me ipſum, & quidquid in me eſt, libens meritoque tibi depono. Scire velim inultuſne Jeſuita ille, antagoniſta tuus, ſit abiturus. Profecto apologiam & tibi, & nomini Chriſtiano, & impudentiæ ejus dicam, an imperitiæ debes. Poſſe te ſcio; velle etiam oportet. Quid ſi brevi aliquâ diſſertatiuncula obviam ipſi ires, ne impune in te ſtrinxiſſe ſtilum ſuum videatur? A parte tua veritas ſtat, & ſuffragium totius Chriſtianæ antiquitatis. Vale ſuaviſſime, & me amare perge. Salveant à me omnes tui.

Raptim Lugd. Bat. CIↃ IↃC XXXIV. *April.* XII.

JOH. FRED. GRONOVIO M. Z. BOXHORNIUS, S.

FActum bene, vir præstantissime, quod & affectus in me tuus, & studiorum, quæ uterque colimus, similitudo, ad scribendum te incitarint. Parario apud me opus non est, qui patere & vacare semper soleo literarum & bonæ mentis, candidatis. Et tanto quidem lubentius, quanto sæculum hoc fæcundius magnarum nugarum. Pleraque enim ingenia aut capere non possunt studiorum nostrorum amœnitatem, aut cum capere se putant ineptiis suis corrumpunt. Assurgit mihi certe animus, quotiens adhuc superesse video; qui Musas nostras amant, quibus exsilium jam indictum esset, nisi per illos sibi constarent. Video lectas tibi animadversiones nostras, quas in Satyrica quædam veterum scripta nuper in vulgus exire passi sumus. Quod factum non esset, nisi pertinaciam meam expugnassent continuæ flagitationes amicorum, qui bono publico sic utcunque gratificari me posse existimabant, ita me Deus amet, unius tridui labor est, quem legisti ea quidem occasione natus, quod finito Plinii panegyrico, cum feriæ nostræ jamjam instarent, ne interea nihil agerem, Sulpiciæ Satyram publice explicandam sumpsissem. Ad quam quæ à me dicuntur protrita pleraque esse scio, sed alia commentandi ratio hic instituenda non erat, cum unicus mihi scopus esset, mentem & ἀκολουθίαν istius Satyræ, quam plerisque eruditorum parum exploratam videbam, eâ qua fieri posset, facilitate commonstrare. Gaudeo indicium à te mihi factum fuci, quem Stephaphanus, vir cætera candidissimus & doctissimus, eruditis omnibus fecit. Quanquam ut libere scribam, quod sentio magis credam Hospitalium Satyram illam, hic aut ibi à se repertam edidisse, quam ipsummet compo-suisse. Præsertim cum sciam ab eruditis nonnullis in membranis lectam fuisse. In quod ubi occasio tulerit, propius inquiram. Catonis *Diras* quod spectet, scribis non persuaderi tibi ob agros inter creditores divisos

in

in exſecrationem hanc effuſum Poëtam. Mihi ſecus videtur idque ob hanc rationem. Extrema ætate Cato *Diras* iſtas effudit. Probo ex verſu primo:

Battare Cygneas repetamus carmine voces.

Cygneas voces eſſe, quas effundimus inſtante jam vitæ termino, de quo in ſenio potiſſimum cogitamus, nemo neſcit. Teſtatur autem Suetonius Catonem extremam ſenectam in ſumma paupertate tranſegiſſe, poſtquam Tuſculana villa creditoribus ceſſerat. Facit huc etiam verſus ſecundus Catonis:

Diviſas iterum ſedes & rura canamus.

Ergo jam ante ſedes, & agelli ejus fuere diviſi, nempe, inter milites, durante Syllana tempeſtate. Nunc autem à creditoribus erant occupati. Si enim primo ceſſerint creditoribus, profecto ſtatuendum eſt, eum poſtea redemiſſe illos, atque progreſſu temporis inſeſſos à militibus Syllanis fuiſſe. Sed pugnat hoc cum verbis Bibaculi quæ ex Suetonio pag. 121. in teſtimonium vocamus. Dicitur ubi exutum Catonem agellis ſuis ad ſummam prope ſenectam in ſumma inopia vixiſſe. Dicitur Tuſculanum creditoribus venditum fuiſſe. Quid, quod diſertim teſtetur Suetonius, prima pueritia, aut adoleſcentia à Syllanis Catonem exutum patrimonio fuiſſe. Verba ejus ſunt: *Ipſe libello cui eſt titulus* indignatio, *ingenuum ſe natum ait & pupillum relictum, eoque facilius Syllani temporis licentia exutum patrimonio.* Quæ ultima verba neminem dubitare ſinunt, quin in *indignatione*, de Syllanis Cato egerit, non in *Diris*. Ut ergo paucis me hic expediam, ſi extrema ſenecta poëma hoc Cato ſcripſit, ut & verſus primus, & Suetonius liquidò oſtendunt, de creditoribus omnia accipienda ſunt, non de militibus Syllanis. Quæ enim creditores vendiderant, Cato cum illa bonæ mentis ſorore paupertate colluctatus, poſtea non redemit, quod Bibaculi verſiculi ſatis probant. Senem quippe circumvenerunt creditores, & ita circumvenere ut denuo

non posset eluctari. Syllani ergo primo invaserunt agellos Catonis, non creditores. Si enim post creditores Syllani invaserint, invaserunt non quidem agros Catonis, sed aut creditorum, in quorum venerant potestatem, aut illorum, quibus vendiderant creditores. Primo ergo & prima ætate scripta *indignatio* in Syllanos. Postremo extrema senecta Diræ in creditores. Vides sententiam Scaligeri stare non posse, cum nostra solidæ rationi innitatur. Nec contra me facere video illa Catonis,

Exsul ego, indemnatus, egens mea rura reliqui,
Miles ut accipiat funesti præmia belli.

Loquitur enim ibi de tempore jam elapso, quo exarserat tempestas Syllanorum: Jam vero cum creditoribus colluctabatur. In præsentibus autem malis, ut plurimum de præteritis cogitamus. Cæteras conjecturas tuas quod spectat, mihi satis arrident, præsertim illa,

Muta prius fuerit, quam non mea libera avena.
Muta pro *multa.*

Versum autem illum quod attinet;

Ludimus & multum nostris cantata libellis.

In quo legi vis,

Lydia te ô multum nostris cantata libellis.

Optime mihi constituisse Scaliger videtur,

Tu nemus, & nostris multum cantata libellis.

Esset enim præter decorum *Lydiam*, quam passim tanquam virginem & amatam inducit, *optimam Sylvarum* nominare, ut omittam, quod parum vero simile videatur, per Lydiam, frondosam & amœnam arborem denotari. Venerea enim, quæ passim hic, præsertim sub finem, occurrunt aliud evincunt. Lydia aut virgo fuit, quam Cato amavit, aut Cato fingit aliquam quasi amaret. Quorum hoc non infrequens Poëtis, quibus solis aliquid creare licet quod non est; Unde & Poëtæ nominati. Vides quam candide tecum agam, vir doctissime. Jus amicitiæ ignorat, qui ereptam ipsi vult hanc

ıanc libertatem. Teſtor interea nihil mihi gratius lit-
eris tuis accidiſſe, in quibus genius tuus elucet ſupra
æculum,& ævi melioris. Non poſſum non niſi magna
ɔmnia de te mihi perſuadere. Quippe peculiari quodam
nſtinctu ferri mihi videris ad vindicandam litterarum
ıoſtrarum majeſtatem. Vellem te hic loci præſentem
omplecti. Nunquam te frequentatæ Academiæ no-
træ pœnitebit. *Muſis heic ſedes fata quietas oſtendunt.*
'acile hic vivitur, ſi quis abdicata nepotulorum fami-
iaritate, ſibi tantum & Muſis ſuis vivat. Me certe il-
um experiere, qui excitata quævis ingenia, & interea
uum, didicerit æſtimare. Vale, Vir Clariſſime, & i-
noſce, quod hæc ad te, ſcripſerim aliena amanuenſis
nei manu.

Raptim, Lugd. Batavor. CIƆ IƆC XXXIV.
April. XXIX.

JOH. FRED. GRONOVIO,

BOXHORNIUS, S. D. PL.

IAm futurum exiſtimaveram, eruditiſſime Gronovi,
ut non per interpretes litteras amplius, ſed præſen-
s invicem hic loci amplecteremur. Ita quidem ſtatu-
ım apud te erat, & nihil æque votum meum aut ex-
ɔectatio ferebat. Teſtor tuam meamque fidem, ægre
ıe à conſpectu tuo & colloquio divulſum, cum à no-
ıs abires, nihil autem male adeo habuiſſe, quam quod
: tuo intra paucos dies ad nos reditu vanas ſpes meas
Te viderem. Impenſe mihi placent illæ amicorum,
: inter eos potiſſimum tuæ ſive ſeriæ, ſive jocoſæ de
:teris noſtris confabulationes. Quibus nuper tantum
ɔud me obtinuiſti, ut ſerio animo meo perſuaſerim,
tam, quam ſine te hic ago, planè mihi eſſe invenu-
am. Interea tamen ſolatium aliquod à litteris tuis,
nis illis, accepi. E quibus facile etiam colligere mi-
licuit, qua de cauſa Groningæ adhuc tibi ſit ſubſi-
endum. Heinſium noſtrum heri, ut ſoleo, compel-
vi, de te, & Satyra tua ſermo fuit. Expiſcari ſedulo

conatus sum num quid displiceret. Crede mihi, suavissime Gronovi, lectione libelli tui impense se oblectatum, cum in eo præclara omnia, accurata, & supra sæculum videret, candide testatus est. Nolo tibi adulari. Causa enim non est: quam qui non habet non adulatur. Interea tanto viro, & in his castris Veterano placuisse, non infimam laudem debes existimare. Libellum tuum Scriverio nostro jam tradidi; nec aliud ab ipso judicium debes exspectare. Vale, suavissime rerum.

Lugd. Bat. Anno CIↃ IↃC XXXIV. *Junij* XXI.

JOH. ISACIO PONTANO

BOXHORNIUS, S. PL.

Harderfvicum.

CLarissime vir, & Cognate; quas ad me pridie Kal. Jul. stylo vestrate, dedisti, recte accepi. In quibus, quod de pytisinate mones gratissimum mihi fuit. Ausim dejerare nihil omnino esse in litteris nostris quod adeo exercuerit & superiore sæculo, & nostrâ tempestate, ingenia eruditorum. Conjecturæ pleræque omnes sunt, quæ mihi nodum expedire non videntur. Forsan nobis hic aliquid sæculum debebit, Nec promittere tamen ausim, quia nondum satis cogitavi. . . . . . . negligentiam dicam; an impudentiam, miratus sum. Injuria certe facta est optimo, & doctissimo Politiano, qui in epistolis vineta sua, hoc est, quæ in miscellaneis stolidè erat commentus, ipse cæcidit. Nec opus erat alio monitore. . . . . . .

. . . .

Illud Salmasii nostri de acia apud Celsum in eo fere versatur, ut doceat, quid nomen hoc designet, adversus sententias aliorum, additis ex antiquitate, & illustratis iis omnibus, quæ acu apud veteres aut consuebantur, aut ornabantur. Unde & opus hoc suum πολύμιτλον nominavit. Quid locus Celsi de acia sibi velit, singulari libello nuper etiam ostendere conatus est

Chifflerius, quem nescio an videris. Vale suavissime & me ama.

Raptim, CIↃ IↃC XXXIV. *Julij xx.*

VINCENTIO FABRICIO S. D. P.

M. Z. BOXHORNIUS.

Hamburgum.

Litteræ tuæ, eruditissime Fabrici, duplici nomine gratissimæ mihi accidêre. Et quod sositem ad tuos venisse, & quod memoriam mei on deposuisse te ex iis intelligerem. Utrumque oto meo respondit. Nobis adhuc bene valere hic cet, & jam per caniculæ æstum à lectionibus feriari. tium hoc ad Juvenalem meum recensendum porro lustrandumque applicavi, in quo multa adhuc dilientiæ nostræ reliqua tot eruditi, & superioris & nori sæculi, interpretes fecêre. Conabimur certe de sciore illo bene mereri, qui non sine causa tanti semper omnibus habitus fuit. Nemo vitia sæculi sui altius enetravit, nemo gravius, & cum majore indignatione erstrinxit. Quod nullus diffiteri potest, qui diligenter cum judicio legit. Sed quid tu moliris? Nam nihil agere vix credam; & facilem illam ad fundendos vers venam sistere apud amicos, quibuscum jam agis, on potes. Noli aut hæc, aut te diutius nobis denegare, iem avide omnes exspectamus. Quantum jam licet otum interpono, ut salvum te ad nos vehant Dii vias, quemadmodum abeunti faventes fuere. Vale suaissime rerum, ab Heinsio, & Scriverio salutatus quam manissime.

Raptim, *Lugd. Batavor.* CIↃ IↃC XXXIV. *Jul.* XXI.

IOH. FRED. GRONOVIO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. PL.

FActum eſt, quod voluiſti, eruditiſſime Gronovi, Heinſio & Scriverio noſtris tuas ipſe tradidi, & utrique gratiſſimæ acciderunt. Alter eorum jam reſpondet, ut vides, alter poſt dies pauculos Amſtelodamum cogitat, ubi Satyram tuam ipſe tibi tradet, quemadmodum quidem ſerio promiſit & ut ad te ſcriberem, voluit. In ædibus fratris ſui cui Sopio nomen, diverſari ſolet, quas Voſſius facile indicabit. Quod libelli tui editionem ſpectat, promovere eam non deſiſtam: Dignus enim ille eſt videre lucem, qui tot antiquis ſcriptoribus illam dedit. Ita ego quidem judico, ita qui apud nos ſtatores harum litterarum, quorum ſuffragiis quantum hac in parte deferendum ſit non ignoras. Sola votis noſtris jam obſtat chartæ inopia, cum qua typographi omnes colluctantur. Compellabis tamen . . . . ſi placet, diceſque me auctore editionem ipſi te offerre. Vir eſt, & humaniſſimus, & qui me amat, & commendationem meam ſic ſatis magni facit. Reſcribes quid acceperis reſponſi, & ego tunc litteris de te atque opere hoc tuo cum ipſo agam. Vale, ſuaviſſime amicorum. Salveat à me Rijckwartius noſter, cujus ingenium & eruditionem ſingularem multorum fama mihi commendavit. Litteræ ejus, quas ad me datas ſcripſiſti, nec redditæ mihi ſunt, nec in hoſpitio Strateni latent. Avide eas deſidero, & metuo tamen, ne perierint. Iterum vale.

Raptim, Lugdun. Batav. CIↃ IↃC XXXIV. *Auguſt.* XVI.

JOH. FRED. GRONOVIO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

ERuditiſſime Gronovi, facile crediderim, quod ſcribis, exſpectatione Scriverii noſtri, & ſchedarum tuarum, quæ penes ipſum ſunt, te conſumi. fieri non poteſt, quin de Martiali, editore lentulo aliquid inaudieris. Mihi crede idem adhuc ille cunctator eſt. Qui annos jam, non animum mutavit. Experiendo non ſimul didici, nihil, æque Heroëm noſtrum ex inſtitutis Mathematicorum odiſſe, quam temporis, quo ſubinde adfuturum ſe dicit, intercalationem. Hæc tibi, Gronovi, ut non ſit in hac ejus mora quod mireris. Interea poſt ferias Falcoburgenſes, equeſtres illas, in quibus tamen Hippiæ Juvenalis mei potiſſimum dominantur, hoc eſt poſt octiduum, Amſtelodami futurum ſe ſerio mihi affirmavit. Vitæ inſtitutum, quod jam iniiſti, impenſe probo, donec melius & te dignius offeratur. Præſenti hoc Catone contentum te eſſe oportet, & interea ad majora adſpirare. Nondum præteriere, ut ille inquit, omnium dierum ſoles, & forſan diei craſtini veſper promovendæ magis fortunæ tuæ ſe dabit. Interea vale, ſuaviſſime. Salveat à me eruditiſſimus Rijckwartius noſter, cujus elegantiſſimas, & plenas amoris litteras heri demum accepi. Proximis diebus reſpondebo.

Raptim, Lugd. Bat. CIↃ IↃC XXXIV. *Septemb.* IX.

JOH. FRED. GRONOVIO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. PL.

SCio deſiderio tuo à me non ſatisfactum, Suaviſſime amicorum. Et occupationes, quas, quia aſſiduæ ſunt, Hecticas vocare ſoleo, & morbus, qui nuper me inva-

invaserat, nunc autem deseruit, in causa fuere. Scriverium quia dies plusculos jam Amstelodami fuit haud dubie convenisti. Jansonium superioribus diebus Francofurto reversum esse intelligo. De editione libri tui proxima hebdomade per literas cum ipso agam. Quod Silianas tuas emendationes spectat, mirifice me ceperunt, nec me tantum, sed & Heinsium nostrum, qui cum tuæ traderentur, mihi assidebat. Litteras ejus ad te Scriverio nostro discedenti tradidi, & nullus dubito, qui acceperis. Vellem plura, sed ecce pulsant fores, per quos mihi meo esse non licet. Proxime uberius tecum agam. Vale

Lugduni Batavorum CIↃ IↃC XXXIV. *die* XIX. *Octob.*

J. F. GRONOVIO

BOXHORNIUS, S. D.

QUanquam litteris tuis impense semper delectatus sim, eruditissime Gronovi, hesternas tamen omnium gratissimas fecit ille, cui eas ad me perferendas committere voluisti: Tobiam Andreæ dico, cujus singularis humanitas, & eruditio & comis facundia mirum in modum mihi placuere. Erant sæpe & à te & ab aliis laudatæ ejus apud me virtutes, quarum nunc ipse cepi experimentum. Quo nomine & mihi gratulor, & tibi multum debeo. Quod in illis versiculis Silianis;

Parva obtrectante suorum
Invidia revocare animos, agitare negata
Cogebatur ope, & senio torpescere rerum.

Pro *agitare* legendum mones, *ac stare*, statim se mihi probavit & sane . . . . . emendatione nihil mihi unquam visum ineptius. Qui nihil præter obtrectationem, invidiam, scommata, &c, ut verbo dicam, nugas ad hunc scriptorem contulisse videtur.

ır. *Stare* tamen ut plurimum de eo, qui in procinctu ſt aut pugnæ ſe parat, vel jam pugnat, uſurpatur. ıpud Senecam de Troade:

Stat avidus ira victor, & lentum Ilium metitur oculis.

ıvenalis meus Satyr. III.

Si rixa eſt, ubi tu pulſas, ego vapulo tantum:
Stat contra, ſtarique jubet, parere neceſſe eſt.

'irgil. IX. Æneid.

Conclamat ab agmine Volcens
State viri.

Adeo aut raro, aut nunquam *ſtare* ſimpliciter poſiım *pro pugnam declinare* uſitatum eſt. Tu videris. In lo Silii ex libro XII.

Stabat Cannarum Graja ad munimina ductor
Nequicquam.

Nihil eſt, quod ſententiam tuam probat. Nec enim mpliciter dictum *Stabat*, ſed additum, *nequicquam.* erùm judicio tuo hæc relinquo. Vellem criticæ tuæ xercitationes lucem viderent. Nam merentur. . . . . proxima hebdomade huc venturum ſe dixit. puſculum tuum commendabo, quantum quidem per ıe licebit. Nullus dubito, quin typis ſuis ſit deſcriptuıs. Alias ab ejuſmodi argumentis ſcriptis alieni eſſe olent hoc ſæculo, quo omnia ad quæſtum comparata, : litteræ noſtræ, ita ut par eſt, non æſtimantur. Vale, uaviſſime, & ab Heinſio noſtro ſalve.

Raptim, Lugd. Bat. 1634. 26.

JOH.

JOHANNI KRUUS,
JESPERI MATTHIÆ KRUYS
ab Harvila &c. Fil.

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

CUm primum in litterarum noſtrarum arcana penetrare cœpi, generoſe Domine, duo hæc potiſſimum in antiquis mirificè me ceperunt, ſapientia ipſa, quam docebant, & modus quo eam inculcabant. Et in hoc, & in illa eſt, cujus inopia ſæculo noſtro laboramus; quod ineptiis ubique occupatum priſca illa & tantopere à ſapientibus laudata inſtituta, ignorat & contemnit. Nam ad cætera bona mentis impedimenta etiam ambitio accedit, quæ, quia ſua tantum didicit admirari, cætera capere aut non vult, aut non poteſt. Cæterum ut ignoraſſe veniam habuerit, ita non tantum non ſequi, ſed odiſſe quod non ignoratur, quod veteres illi ad poſteros in exemplum tranſmiſere, quod omnis ævi ſapientum ſuffragio probatum, quod tot virtutum prodigia olim dedit, quod ſupra cæteros nos attollit, quod denique cum Deo proxime nos conjungit, hoc vero deteſtandum mihi videtur. Illud enim ſimplicitate ſua ſe abſolvit, hoc autem cum malignitate conjunctum eſt. In ſapientia olim uſum ſpectabant, qui non alius erat, quam quod bonum & malum ſcire. Bonum & divinum, & humanum erat. Divinum quidem ipſum Deum: humanum vero unionem mentis noſtræ cum Deo vocabant, quam ſcientia & virtus abſolvit. Propius enim ſapiens à Deo abeſt, qui & ipſa bonitas eſt, & nihil ignorat. Unius quippe omnia eſſe, & omnia unum; unius, ut omnium cauſſæ; unum ut omnia unius cauſſæ: ſententia eſt veterum Philoſophorum. Et ſicut heliotropium ad ſolis motum, ita ſecundum divinos cœleſteſque impetus animum ſapientis componi exiſtimabant. Nec obſtat, quod tam longè à cœlo abſimus. Tantò enim melius eo penetramus.

t Ulysses fumum patriæ suæ videre tanto magis desi-
rat, quanto magis ab eo remotus est. Et profectò
pere, quid aliud est, quam Deum æmulari? qui o-
nium arbiter & moderator, rationem, quâ nos & a-
os regere, atque etiam aliis subesse possimus, præscri-
t. Qui imperat vices ejus hic gerit, & sequitur exem-
um. Qui subest, ita aliis se submittit, ut sapiens Deo.
ui quanquam cæteris major, hoc solo minorem se a-
oscit, ita tamen, ut quantum fieri poteit, adæquare
oret. Nam in repub. & scire, & bonum esse præci-
um usum habet. Utrumque autem est Deum sequi,
in nobis aliisque esse, quod in nobis est Deus. Quod
e difficillimum in rebus humanis, & non nisi certis
ibusdam statisque animi nostri conversionibus ob-
eri Plato statuebat. In quibus sapientia omnis, &
tus posita erat. Quemadmodum enim cœleste illud
ositum, quod solem vocant, & Deum credebant an-
ui, in assiduo motu est, & hoc ipso vires suas per to-
n universum expandit; ita quoque portio divinæ
ntis, quam fragili hoc corporis hospitio circumge-
mus, tanquam cœli, & cœlestium cognata, attollit se
otidie, & maximarum rerum capax, divina qua-
n mutatione, meliorem majoremque se ostendit.
nversio in deterius hic locum non habet; pertinax
animæ desidia, quæ abjectis alis, quibus ad divina
osset promovere, obliviscitur & Dei, & sui & alio-
n. Talium quippe memoriam perdidisse summus
mi morbus habebatur. Enimvero & ad virtutem &
sapientiam indies magis magisque intendi oportet:
mens nostra, quantum per corporis vincula licet,
bus est impedita, nihil quod aut bonum aut sciri
est, prætermittat. Ad utrumque autem obtinendum
licem animi conversionem necessariam esse divi-
s ille, quem jam dixi, Plato statuebat: ad Deum
icet, ad alios, ad se. Ad Deum, quem cum totum
rimere non possumus, sequi conamur. Ad alios, à
bus petimus exemplum. Ad se, cum ubi non est,
non quærit, sed in se descendit. Quemadmodum
συνηθεριστμένον Plato nominavit. Cujus est se-
ere extra res humanas, ut tantum melius eas possit
mode-

moderari, ſecum de magnitudine virtutis ſuæ certare, & in cœleſti illo certamine de ſe victoriam, de ſe triumphũ referre. Sic noſmet nobis componimus, ſed ita compo- nimus, ut iidem non ſimus, primò nihil, mox aliquid, deinde aliis pares, mox magni, & deinceps, ut ille lo- quitur, magnorum ſummi, ſummorum maximi & ma- ximorum regnatores. Hoc eſt illud animi incremen- tum, quod cum ipſo corpore quotidie altius promove- tur, nec tamen cum corpore ſenectutem ſentit; quod quia æterna modo ſectatur, & capax æternitatis, non poteſt non eſſe æternum. Æterna autem iſta ſunt bo- num eſſe, & ſcire. Semper enim bonum eſt, & ſemper ſcitur, quod ſemel fuit. Quorum utrumque ſimul conjungi debet, aut non eſt æternum. Cadit quippe, ſi disjungatur. Ut corpus cadaver eſt, poſtquam emiſit animam qua ſuſtentabatur. Nec bonum nobis eſt, quod non ſcimus, nec ſcire hic debemus, quod non ſit bo- num. Nam & quæ mala ſunt ſcire bonum eſt, ſed ſci- re, ut evitemus. Ita Socrates quid ira, quid adulterium, quid tyrannis non ignorabat, & utebatur ita, ut virtuti magis animum pararet. Cum iram in aliis videret, af- fectum ſedabat, cum adulteria, caſtitatem amplectеba- tur, cum tyrannidem, ridebat & non niſi rationis atque ſapientiæ dictamen ſequebatur. Ut qui hoſtem, & ejus vires novit, tanto magis ſuas explorat, & impendit. Bonum non niſi quoddam pulchrum eſt. Cui ut ſe de- dat animus noſter, innatus amor eſt, quem celeſtem Plato vocabat. Qui tunc demum quod ſuum eſt ha- bet, cum pulchro ſe jungit. Cujus vim in actione vir- tutis, dotem in æternitate eſſe arbitramur. Ad cæleſte hoc animi cum pulchro matrimonium, nihil præter di- vinum amorem iſtum deſideramus. Non à Venere æ- ſtus, quos pulchrum ſubdit, non à Cupidine arcus aut tela, quæ pulchri cogitatione ſibi ipſi mens noſtra im- ponit. Sic ut hoc demum ſit bonum eſſe, pulchrum ama- re. Nemo autem amat, quod non intelligit, aut videt. Proinde videre oportet pulchrum, ut amemus. Et vi- dere non poſſumus, niſi ubi pulchrum eſt, ibi ſit ani- mus, & quem in eo potiſſimum quærimus, amor. Qui hic amat ab eo, quod amatur, nec repulſam patitur, cum

petit,

it, nec deseritur, cum accepit. Jasonem Medea, neam Dido mutuo amore complexæ, sed ut desere- itur, & desertæ nec viverent amplius, nec amarent. i modo hic amasse cœpit, jam obtinuit, quod amat, qui obtinuit, nunquam deponit, quod semel accepit. ippe animus & pulchrum jungunt, trahitur utrum- :, & trahit. Sicuti enim in illa cœli statione, quam otidie oculis usurpamus, sol & luna invicem se ex- iunt, ita continuo pulchrum animo, animus pul- o succedit. Pulchrum animo, cum eum invadit, a- nus pulchro cum ab eo invadi se finit. Est enim in mo, quod pulchrum capit, est in pulchro, quo ani- is delectatur. Ita ut utrumque & amet & ametur, & gis utrumque amet, quo magis amatur. Quemad- dum signum annulo impressum non quævis mate- exhibet, sed mollis tantum, & quæ cedit: sic etiam quivis animus pulchrum apprehendit, sed tantum ax. Alio reges, alio qui è plebe hospitio exci- ntur. Pulchrum quoque cœleste illud pignus, & quo jus homini in hac vita exhiberi non potest, par sibi mi domicilium quærit. Humilem, ignarum sui, neptiis devotum aspernatur: masculum, erectum, & cœlo suo proximum quærit. In hoc sedem po- , nec excedit. Non luxus aulæorum, non splendor amarum, non aurum, non argentum, quibus pre- n sola dementia mortalium fecit, pulchrum hoc ca- Satis ad pulchrum obtinendum est petere pulchrum amare. Nam petere, & obtinere in idem momen- hic cadit. Nec ideo huic pulchrum deëst, quia ille epit. Omnibus enim pariter præbere se potest. tum est omnium, totum est singulorum. Tantum Socrates habet, quantum Callias, & Callias quan- Socrates. Sed quemadmodum cytharam pulsare potest, nisi qui artem novit, ita bonum, & quod ono pulchrum est, nemo apprehendit, nemo sequi- nisi qui novit. Loquar porrò ex sententia Platoni- um. Scire bonum animus dicitur, cum cælestes ima- es habet, & circa eas versatur. Quorum id à Deo, à nobis esse existimabant. Sic ut scientia duplex sit, innata, altera ex hac acquisita. Illa in imagine; hæc

hæc in ejus usu consistit. Illa hujus caussa est, hæc voluti filia, utraque autem est caussa boni. Illius exemplum Alcibiades dedit, qui ignorare se dicebat, quando nesciverit illa, quæ postmodum cognovit. Certe non quæsiverat aliquando, aut à præceptoribus acceperat unquam. Quod si neque quæsivit, neque accepit ab aliis, merito propius cœlo defluxisse dicitur, & innatum. Quod imaginem vocant, quæ divinorum contemplationi incumbit. Ex hac verò aliam illam scientiam acquirimus, quæ docet quomodo in hac vita divina eorumque ordinem possimus æmulari, sive imperium nobis, sive obsequium sit relictum. Quæ duo omnia absolvunt. Ita Principi imperandum, ut Deus, ita Principi à populo parendum ut Deo. Et quemadmodum duplicem scientiam, ita etiam ignorantiam iidem illi sapientes credidêre Prima est habere imagines, sed ignorare, altera habere eas, & scire, sed non uti. Habent imagines fatui, sed ignorant, ut Miletides. Habent, & habere se sciunt, sed non utuntur, qui sive desidia, sive pertinacia quadam eas in se exstinguunt; non alia de caussa, quam quod se, quam Deum sequi malint. Ut Dionysius tyrannus cum Jovis in imperio imaginem exprimendam sibi sciret, eumque Deorum, & hominum parentem esse non ignoraret, non talem se suis, sed tyrannum probavit. Sic ut in scientia primum sit imaginem Dei habere, secundum eam ubique exprimere, & æmulari. Usus autem est à præceptis sapientum; qui aliam quidem atque aliam eorum habent rationem, omnes tamen occasionem quærunt, quam oportunitatem, à qua scientia & bonum est, Pythagoras nominabat. Stupendum ejus, & cui forsan fidem quidam non dabant, in Socrate & Alcibiade experimentum habemus. Socrates à genio suo impulsus ad Alcibiadem properabat de virtute, sive de pulchro apud ipsum verba facturus, & eodem momento domo egressus est Alcibiades, ut de ipso hoc pulchro Socratem rogaret. Socrates Alcibiadem, Alcibiades Socratem venire ignorabat, venit tamen uterque eadem de caussa; hic ut disceret, ille ut doceret. Et tanto melius docere poterat Socrates, quanto avidius ad discendum Al-
cibia-

biades properabat. Nimirum ita se res habet, ut & is
ui tradit, & qui accipit mutuò se complectantur.
gere hic debet, & alter pati. Nec pati quis potest, nisi
qui agat, nec agere, nisi sit qui patiatur. Quemadmo-
am autem inter medicos febres aliâ, atque aliâ subin-
potione curantur, ita in purgatione animorum non
odem antiqui sapientes modo versabantur. Quæ di-
ersitas omnis nascitur ex ingeniis eorum, qui agunt,
patiuntur. Quidam risu, ut Democritus, alii lachry-
is, ut Heraclitus, utebantur. Notis quibusdam
Egypti; brutis Æsopus, litteræ uni & numeris Py-
agoras, cæterique aliis insistebant. Sic docere possu-
ius, & non loqui. Sic idem est legere, & litteras non
dere; sic imagines sunt quod verba. Ita filio suo Tar-
uinius respondit. Summa papaverum capita in horto
rgula decussit, & interficiendos esse Principes intel-
gebat. Cujusmodi sapientiam in Emblematis habe-
us. Quæ non hodie, aut heri nata, sed sapientum
imis in usu fuere. Verum multa in hoc genere ætatis
juria nobis invidit. Unicum modo jam exstat, quod
udentissimo Cebeti in mentem venit. Cujus Ta-
lam totius sapientiæ instar, & magistram esse sem-
r existimavi. Et idem ardor nuper animum meum
pit. Cujus fructum tibi jam, Generose Domine, &
blico damus. Quemadmodum enim tu, & studiorum
eorum, & remissionum, quæ ad has litterarum amœ-
ates se componunt, jam pridem domesticus specta-
fuisti, ita ego tuarum virtutum. Præsertim summæ
manitatis atque morum comitatis, qua omnes & me
tissimum devincis. Ut nihil de tuâ in bonæ mentis &
diorum cultu, quibus illustres animæ, qualis tua,
blico bono & fortunæ suæ parantur, assidua conten-
ne jam dicam. Et erecti ingenii tui specimen nuper
nibus hic dedisti, cum maximi Regis tui manibus
erta, & quam in te mirati sumus, oratione pa-
tasti: in quo generosa indoles tua illuxit, quam à
joribus hausisti. Illustris parens tuus, belli non de-
modo, sed fulmen adversus Danos Polonosque Ca-
o & Gustavo, Suecorum Regibus optimis, maxi-
s, virtutem suam ita probavit, ut memoriam ejus
vestra-

vestrates cum admiratione, hostes cum terrore recolere adhuc soleant, & venerari. Triginta fere vulnera bello reportavit, totidem suæ, totidem tuæ gloriæ monumenta. Vitrici etiam tui, Gabrielis Oxenstiernii, viri à virtute & natura consummati, quem Senatorem, & Tutorem regni primum Suecia jam habet, decus ex prudentia quadam infinita, & animi magnitudine singulari comparatum, laudi tuæ, atque ardori accedit. Quid quod ex illustri Gardæorum familia, cui nobilissima parens tua te inseruit, nomen etiam amplissimum in te sit derivatum. Cujus invidenda gloria ex bellicæ virtutis fama; quæ tantum summis mortalium agnata est, & à Diis æstimatur. Quis Pontum Gardæum nescit, qui prudentiæ, & roboris militaris non exemplum in se, sed prodigium ostendit. Hæc decora tua, generose Domine, hæc tua ad parem gloriæ atque virtutis contentionem incitamenta. Et jam majoribus tuis parem te spes omnium atque exspectatio ostendit. Nec falles, ubi fortunam acceperis, cui destinaris. Vale, Illustris Domine, cum Weidenhemio, & Brucknero, quos singularis eruditio & in bonarum artium cultum infinitus amor tibi mihique impense probavit.

Lugd. Bat. 1634. Kal. Novemb.

THEOD. GRASWINCKELIO

M. Z. BOZHORNIUS, S. D.

Ecce tibi, Vir Clarissime, quæ nuper hic è Cathedra ad delitias meas, Juvenalem, in frequentissima eorum, qui ad audiendum convenerant, Corona dixi. De ineptiis sæculi disserendum fuit, & quia maximus auctor eo vocabat, & quia eodem quo Romani olim, morbo laborare nos videbam, nominibus tantum mortalium & numeris annorum mutatis. Volebant viri eruditi, ut prælum typographi fatigarent, quæ exercuerant meam vocem; ut oculos iis impenderent,

ent, quibus aures non licuerat commodare. Urgebat etiam litterata juventus nostra quæ satisfactum sibi non putabat, nisi eorum quæ semel audierat, & sæpius repetere volebat, publicam lectionem impartiar. Quod persuaderi mihi passus sum, quemadmodum vides. Nemo ex me quæret cur nomen tuum hic voluerim usurpare qui utriusque nostrum animorum conjunctionem novit. De qua tamen nulli magis, quam nobis inter nos constat. Imo sine illa & infinita eruditio tua & illustre ingenium & cæteræ magnæ dotes qualecunque hoc officium imponebant. De quibus jam omnes possunt testari. Et præsertim Italia agnovit, inque ea, potissimum æterna Resp. Venetorum, pro cujus primigeniâ & semper duratura libertate eas vindicias scripsisti, quas merito omnes admiramur, & nemo improbabit præter illos, quibus invisum est libertatis nomen, quia tantum servire didicerunt. An non instar omnium videri debet, illustrissimo heroi Dominico Molino te tuaque probari? in cujus cœlestium virtutum& summi nominis procudenda æternitate certatim contendunt omnes eruditi. Qui semper in litteris sui in me immerentem affectus ea indicia dedit, quibus solis innixus ridere possum rondos omnes invidorum. Deus Optimus Maximus illum Serenissimæ Reipub. Venetorum, & te communi nobis bono quam diutissime incolumem conservet. Vale Vir Amplissime Bataviæ tuæ insigne decus.

Raptim, Lugduni Batavorum 1635.
Martij 14.

JOH. ISACIO PONTANO

BOXHORNIUS, PL. S.

Argiter hactenus, clariss. Cognate,& in te & in me peccavi. In me quidem, quia id quod officii mei erat non sum exsequutus, In te autem, quia singulari illa

tuâ

tuâ humanitate & patientia tam diu ſum abuſus. Ad tot gratiſſimas litteras tuas nihil reſpondi, & id unum egiſſe videor, ut pertinaciter ſilerem. Poſſem ad excuſationem mei multa adferre, ſed fatebor ingenuè, culpa negligentiæ omnino non vaco. Nec enim malignitatis alicujus apud te debeo urgeri. Id unum me jam ſolatur, quod ſciam quantum amicis tuis ſoleas indulgere. Proinde & per illam animorum noſtrorum mutuam conjunctionem, & per præſides amicitiæ Deos, & per communia ſtudia Muſarum enixe te quæſo, atque obteſtor, ne diuturnum hoc meum ſilentium in pejorem partem velis interpretari. Ego inpoſterum operam dabo, nequid in me poſſis deſiderare. Sæpiſſime Scriverium noſtrum conveni, & de obſidione Lovanienſi Damiani à Goes cum eo egi. Semper ſe exemplar redditurum promiſit, &, quod valde mirari ſoleo, nunquam reddit. Sed mores ejus tu ipſe ſatis noſti. Quid ſi ad ipſum litteras dares? Forſan ſic obtineres quod merito petis, & diutius carere non potes. Audio enim Hiſtoriam tuam Geldricam ad umbilicum jam fere eſſe perductam. Quæſtiones meæ Romanæ carceres jam mordent, & brevi prodibunt. Quibus abſolutis ſtatim ad Juvenalem illuſtrandum me accingam. Vale, ſuaviſſime cognate, & me, ut cœpiſti, amare perge.

Raptim, Lugduni Batavorum Kal. Junij, CIↃ IↃC XXXV.

DOMINICO ACRONIO à BUMA,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

Harlemum.

SUaviſſime Amicorum, Quod diſcedenti tibi à me promiſſum fuit, differre, quanquam variis occupationibus diſtentus, nefas exiſtimavi. Ægre admodum à te ſum divulſus, cujus ingenium & modeſtiam ſingularem diutius voluiſſem contemplari. Diſces experiendo, ubi volueris, nihil præter occaſionem bene de te

: merendi hactenus mihi defuisse. Quamprimum illa : obtulerit, quidquid ad promovendum ardorem tuo-um studiorum, & incrementum honoris facere existi-nabo, libens meritoque impendam. Tu tantum per-, ut cœpisti. Non est argumentum illustrius, in quo xercere te & famam possis, quam illud, quod jam sscepisti. Debebit tibi patria universa, debebunt san-issimi manes Principum maximi, qui primus auctor ostræ libertatis sic vixit, ut non debuerit mori, sic ortuus est, ut æternum superesse memoria virtutum us debeat. Est autem illa in illustrium scriptorum mo-umentis. Vale, suavissime amicorum PONTANUM eum tuumque salvere jubeo. Proxime ad eum de o-nibus, quorum in literis suis meminit, diligenter rscribam. Iterum vale, *amice lector*, & me porro ama.

Raptim Lugd. Bat. CIↃ IↃC XXXV.

OH. ISACIO PONTANO
M. Z. BOXHORNIUS, S. P.

Harderswicum.

VErba mihi desunt, clarissime cognate, quibus cul-pam tam longi & pertinacis silentii mei possim precari. Satisfactum tibi existimabis, si non verbis tum, sed reapse in posterum diligentiorem me præ-ero. Latui hactenus, grassante nimium pestilentia, tim in Zelandia, ubi avus meus aviaque fato nuper icessêre, partim in agro suburbano, in villâ Scri-ii nostri. Prodiga illa nostrorum hominum in mo-ndo liberalitas mihi, alias non illiberaliter edu-o, vehementer displicebat. Secesserant studiosi ple-ue omnes, itaque subsellia & auditoria nostra in me-æstu frigebant. Tandem autem visum Opt. Max. o vim morbi illius, quem carnificem generis huma-ppellare soleo, qui tot hominum millibus hic ex-nus fuit, paulatim averruncare. Proindè in urbem fessores, quotquot abfuimus, reversi sumus, & or-arias lectiones nostras habere cœpimus. Sed, ubi edram conscendimus,

Apparent rari nantes in gurgite vasto.

Indies tamen numerus studiosorum accrescit, adeò ut magnus me animus habeat, futurum brevi, ut pristinum splendorem Palladi nostræ restitutum videamus. Emendatio tua in Juvenale meo, quam proximis litteris indicasti, mihi Scriverioque admodum arridebat. Brevi editionem novam ejus Poëtæ cum commentario & animadversionibus meis Typographo tradam. Quęstiones meæ Romanæ circa festum Paschatis, si Deus volet, prodibunt. Pauca adhuc excudenda restant. Proxima septimanâ Ultrajectum cogito, ibique CL. Matthæum videbo. Vale Clarissime cognate & me ama.

Raptim, Lugd. Bat. 1635. Decemb. 19.

WILHELMO BONTIO

M. Z. BOXBORNIUS, S.

DIgnitas tua, Vir amplissime, qua in Urbium ocello cum singulari integritate defungeris, & benevolentia, qua me non semel es complexus, & erudito, qua historiam pene omnem, & præcipuè hanc nostram, de navigationibus Hollandorum, penetrasti, hunc hominem impulere, ut Apologiam hanc, adversus Pontum Heuterum, amplissimi nominis tui præsidio usurpato, ad te ablegaret. Argumentum est nec magnitudine tua nec judicio indignum. Non ingratum certè futurum tibi, opinor, qui in res patriæ, præsertim horum temporum, propius semper inquiris, Quod tanto magis laudandum est, quanto plus habet utilitatis. Cape igitur, Vir summe, hoc observantiæ monumentum ab eo, qui vivit

Amplissimo nomini tuo æternum devotus

M. Z. BOXHORNIUS.

J. F. GRONOVIO BOXHORNIUS, S. D.

QUod ad poſtremas tuas tarde adeo reſpondeam, Doctiſſime Gronovi, fecit qui me in urbem reverſum invaſit, ſed jam deſeruit, languor, dicam an morbus, per quem nec valere mihi, nec ægrotare licebat. Stomachum meum, ut quidem Medicus aſſerebat, magna vis pituitæ invaſerat. Itaque & dierum aliquot abſtinentia, & hauſtu, quem purgantem vocant, & pillulis partim Rufi, partim Bontii ante cœnam, partim illis quas appellant ſine quibus (ſubintelligitur, ne ignores, ſine quibus valere non poſſumus) opus fuit. Sic factum, ut expurgatum jam ventriculum habeam, adeo ut ædilem non metuat. Porro, ita eſt, calendariolum tuum apud nos reliquiſti. Sed famulus meus ſe Scriverio id tradidiſſe dicit. Proinde ab eo repoſces. Eſt jam ille Amſtelodami, ſed proxima hebdomade, quantum audio, reverſurus. Interea Schediaſma ejus ruſticum hic habes. Quod ſine dubio probabis. Vale, vir eruditiſſime, & me ama, quia ego te.

Raptim Domi meæ 1636. *Jan.* IIV.

JANO BODEC. BENNINGIO, M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

TEndit ad te, Vir Clariſſime, diſſertatio hæc noſtra unius aut alterius horæ opus, ſed comparata tamen ad ſubvertendam ſententiam, qua jamdudum & noſtra & patrum memoria plerique eruditorum fuere occupati. Diſticha quæ ſub Catonis nomine circumferuntur, æſtimio ſuo & loco movere conamur. Quod quam feliciter à nobis factum judicii tui eſto. Qui præter accuratam omnis Philoſophię cognitionem, cujus prima cura in Acad. noſtra merito tuo tibi eſt delata, humaniorũ etiam litterarum ſcientia, quæ apud tuæ profeſſionis

homines raro invenitur, pectus tuum & serio & fæliciter imbuisti. Quod & ea probant quæ in vulgus jam emisisti, & brevi editione poëmatum tuorum, quibus antiquas & cordatas omnes Veneres complexus es, aliisque, quæ premi à te scio, amplius probandum exspectamus. Unicum jam rogo, ne qualecunque hoc officium nostrum asperneris, quod quidem indignum te, sed in majus postea augendum publice hic & candide voluimus profiteri. Vale.

Raptim, domi meæ, Kal. Januar. 1636.

JOH. ISACIO PONTANO

BOXHORNIUS, S.

Harderswicum.

CLarissime Cognate, doleo profecto quod fere semper mearum ad te litterarum initia in excusanda earum infrequentia debeant occupari. Iterum morbos loquor, & occupationes. Aliquot jam menses nec ægroto, nec valeo, sed, ut ille loquitur, in statu querulo sum, & moroso. Occupationes meas omnes præter publica negotia, vendicant sibi Quæstiones Romanæ. quæ jam carceres mordent, & brevi in publicum exibunt. Gratias tibi ago pro tuo in eas affectu, quem proximè indicasti. Si liceret nobis præsentibus subinde sermones commutare, profecto multa ornando isti operi ex te audirem. Sed nunc magno nimis intervallo divisi sumus. Emendatio tua in vexatis illis versiculis Catullianis & ingeniosa est, & erudita. Itaque ejus mentionem feci. Mihi tamen videtur lectionem vulgatam, quæ habet *Patrona virgo*, sollicitari non oportere. Quid enim obstat, quo minus Poëta Minervam Patronam appellet, & Præsidem suarum Musarum? Exemplaria Maris Clausi, quæ in Anglia excusa, apud nos non possunt haberi. Forsan in officina Janssoniana exstant Graswinckelio ab Ordinibus datum in mandatis est, ut Seldeno respondeat. Certum etiam est Gro-

Grotium aliquid in hoc argumento pro libero Mari ſuo moliri.Ego notas tuas,& animadverſiones vel ſcriptas, vel excuſas videre aveo. Diligenter Seldenum iterum atque iterum legi. Ex omnibus argumentis, quæ inſeruit lib.2. ubi quæſtionem facti excutiendam ſuſcepit,ne unum quidem bonum,& validum erui poteſt. Obiter mihi quædam obſervata, quæ ſi tua editurum te intelligam, tranſmittere non gravabor. Et ut tua quamprimum typis deſcribenda cures, unicè ſuadeo. Non poteris niſi bene de Repub. mereri Salmaſius brevi eſt reverſurus. Condit poſt Lipſium opus de Militia Romana. Vale, & ſalve Clariſſime Cognatorum.

Raptim, Lugd. Bat. 1636. Junij 14.

CONSTANTINO HUGENIO,

M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Hagam-Comitis.

REdit ad te, ampliſſime Hugeni, ad diſſertationem amici tui hæc Epiſtola. Quam nobiliſſimo nomini tuo publicè inſcribendam exiſtimavi, quia privatim inſcripta jam erat. Quæ multa ex recondita antiquitate eruebat, quæ hominis petulantiſſimi audaciam merito caſtigabat, luce mihi digniſſima videbatur. Interea non mihi, ſed ſibi . . . . iraſcatur. Non exſpectaverit forſan hanc pœnam, ſed meritus fuit. Ut verò audaciæ meæ ignoſcas, unicè rogo. Elegiam tuam de ſupellectile antiquitatis Romanæ, quæ apud Smethium eſt, nuper rectè accepi. Multum profecto humanitati tuæ debeo. Quam publicè profiteri viſum fuit. Verſus tuos plenos non ingenii tantum, ſed eruditionis, Quæſtionibus meis Romanis, quæ jam carceres mordent, commodè inſerui. Intereſt orbis literati, ut ſciat eſſe te in Batavia, qui in ſumma fortuna, inter tot moleſtas occupationes, omnem & doctrinæ & ingenii principatum accepit, & fovendis eruditis totum ſe liberaliter impendit. Ego autem immor-

taliter gaudeo, quod ad contemplationem, & usum virtutum tuarum propius me admittere fueris dignatus. Heinsius, & Scriverius, magna sæculi nomina, cultum omnem tibi per me offerri voluere.

Raptim, Lugd. Bat. 1636 Jun. 21.

PETRO SCRIVERIO
M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

OFfero tibi, Petre Scriveri, Vir clarissime, tres nuper à me publice dictas orationes: primam de Theologia Paganorum, cum principem Satyricorum, Juvenalem meum, sequutus ad sacra Ægyptiorum explicanda me accingerem; alteram de fabulis, & quæ sub iis latet sapientia veterum Poëtarum, cum ad Nasonis Metamorphosin, opus quod inter prima utriusque antiquitatis ponere soleo, industriam meam conferrem; tertiam de animarum nostrarum immortalitate Quo argumento inprimis opus erat, cum florentissimæ pridem urbi huic atque Academiæ extrema omnia vis grassantis pestilentiæ intentaret; cum expulsis aliquamdiu sapientiæ studiosis regnum vespillo teneret; cum inter tot acervos tumulorum, inter tot cadavera, illos, quos nondum vita deseruerat, de æternitate sua securos esse non oportebat. Misera profecto rerum facies, & ex qua posteri pericula nostra metiantur. Terra illis, quos in mortem clades hæc afflixerat, & viventibus quasi vita deesse videbatur. Ut enim his antea, ita illis tunc laboratum fuit. Quæ quanquam injucunda ideo dicenda hic erant, ut magnitudine beneficii, quo me tunc obstrictum voluisti, constaret. Fugientem enim atrocem illam moriendi tempestatem suburbano tuo comiter excepisti. In quo ut omnia plena amœnitatis, ita de tuo, eruditissime virorum, consortio potissimum mihi gratulabar. Qui incomparabili industria, & animo invicto omnis antiquitatis & doctrinæ scientiam ita invasisti, ut ubique eam circumferre videaris. Quo fit, ut à sermone tuo, &, quas interspargis, eruditis amœnitatibus doctiores semper discedamus.

Accipe

Accipe autem interea tenue hoc redhostimentum; donec majus sit, quod æternitati virtutum tuarum destinetur. Erit autem illud si effectis, in quæ tendi, plures ad curas vitam produxero.

Lugd. Bat. 1636. *Junij* 26.

CONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

SI Balsaco tuo visum fuisset, Nobilissime virorum, intra patrium sermonem, cui exornando totum se impendit, nominis existimationem cohibere, nemo tam præclaro instituto non faveret. Majoris verò eruditionis famam cum ambiret, ne disertus magis, credo, quam eruditus videretur, summum decus sæculi aggressus est, qui ingenio sublimi, nec judicio minori, tum scientiarum omnium cognitione, & antiquitatis utriusque instructus, nusquam jam hærere potest. Id tentandum interim suscepit, quod, cum omnia sint summa, inter prima ejus monumenta numeramus. Herodem, scilicet, infanticidam: Tragœdiam, ut breviter hoc dicam, excitatam, & cœlestem: quam universus ordo litteratus cum stupore admirationis legit, prædicatque. Quæ antiquitatis ita vim omnem geniumque expressit, ut (ne quid dicam amplius) æquarit. Quæ leges Aristotelis tam accuratè repræsentat, quàm certum est non satis perspexisse eas, qui de iis dubitare vult, ut se commendet. Quæ decorũ in personis singulis tam graviter servavit, quam verum est, amicum tuum quærere id in ea voluisse ut non inveniret. Vides quam temere in arenam hanc descenderit, dum litem ei movet, quem certissimum est tantum scire quantum omnes eruditionis hostes pariter ignorant: dum in eo curiosus vult videri, de cujus imitatione alii desperant. Quanquam suum adhuc illi decus constitisset, si privatim, si ingenuè cum Auctore ipso judicium communicasset. Nunc cum publicè legatur, ipse videat, atque alii, quo successu aliorum judiciis se exposuerit hic judex. Quod sive ab eo factum est, sive ab amico; factum sane nollent qui Balsaco tuo favent. Interim in manus meas ad eandem amici tui

Dissertationem hæc Epistola pervenit. In qua quid præstiterit obtineatque (ut erectos cordatosque habet spiritus quodcunque ab illo principe ingeniorum venit) erudite & cum venustate ostenditur. Editio ejus cum speranda ab auctore non esset, mearum partium existimavi, ut in publicum prodiret. Non Balsaci quidem tui causa, aut ut ægre illi esset, quem vel scripti vel editionis pœnitere, ex amicis ejus, viris cordatis, intelligimus (quorum causa, si quæ acerbius hic dicta videbantur, cum obnixe id nomine ejus peterent, delevimus, expunximusque; frustra renitentibus plerisque, qui ad ea quæ & libere & jam publice effudit, nihil falsè satis posse regeri à lacessito judicabant:) verum in eorum gratiam, qui quantum nesciant libenter profitentur, ac doceri poscunt. Multa quippe ex ultima antiquitate, quà sacra, quà profana, singulari cum genio hic eruuntur, quæ ne modestia Authoris perirent, orbis literari interesse existimabam. Causam interim non dico, cur amplissimum hic nomen tuum compellarim. Tuum enim omne est, quod de argumento hoc in lucem prodit, ex quo infanticida famæ tuæ atque æternitati consecratus est. Nec judicium de controversia exposco tuum; qui, qua es ingenii & doctrinæ magnitudine, cum eruditis cæteris, Balsaco quoque ipso, qui id ubique profitetur, quid & quantum debeatur Heinsio, intelligis. Vale, Vir Magne, & me, ut cœpisti, porro amare ne dedigneris.

Raptim, Lugd. Bat. 1636. Jul. 12.

GRONOVIO BOXHORNIUS, S.

Aut fallor, Eruditissime Gronovi, aut aliquando apud te vidi litteras Magni Grotii de studio juris rectè instituendo, quæso earum copiam mihi facias. Ego etiam desideria tua semper explere conabor. Statium tuum sub prælo esse audio. Nuperi interpretes multa adhuc in eo scriptore diligentiæ tuæ & ingenio reliquêre. Itaque bene poteris de eo mereri. Quæstiones meæ Romanæ jam carceres mordent, & hac hebdomade,

domade, nisi me fallant Typographi, prodibunt. Sic ut proxime exemplar ad te sit destinandum. Vale Amicissime mortalis, & voto meo ne desis.

Lugd. Bat. 1636. *Jul* 22.

CONSTANTINO HUGENIO
BOXHORNIUS, S. D. P.

Hagam-Comitis.

AUdeo tibi opus hoc meum offerre, Nobilissime Hugeni. Argumentum est, quod ætate nostra fere neglectum; sed in quo veterum auctorum optimi quique industriam suam exercuere. Quorum monumenta injuria temporum, & negligentia ad tam præclara fastidientium intercepta tanto impensius desideramus, quanto plura ex iis peti potuissent, quæ jam nescimus. Nihil enim vel utilius vel jucundius in omni hoc studio antiquitatis, quam rituum, qui sacri, profani, publicè, privatim, domi, militiæque usitati, origines & caussas non ignorare. Nos aliquid hic conati sumus. Tu pro humanitate tua ad lectionem hujus operis (si modo tanti videbitur) eò plus veniæ conferes, quo magis ab ingenio omni & solida eruditione destitutum illum videbis, qui scripsit. Sæpius enim infantiæ meæ ignoscendum erit. Vale, vir amplissime, & me inter virtutum tuarum primos æstimatores habe.

Raptim, *Lugd. Bat.* 1636. *Aug.* 9.

JOH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS, S.

Harderſvicum.

Clarissime Cognate,

TAndem prodit Commentarius meus ad Quæstiones Romanas, Qui utinam tibi tantum placeret!

Conjecturis fere insistendum fuit, ut vides. Vix enim aliquis ætate nostrâ in caussas, & rationes rituum inquirere ausus fuit. Si intelligam hæc viris eruditis non displicere, in reliquis pertexendis nemo operam meam desiderabit. Atque hæc quidem raptim scripsi, itineri in Zelandiam accinctus.

Lugd. Bat. 1636. *Aug.* 11.

JOH. FRED. GRONOVIO
BOXHORNIUS, S. D. PL.

CLarissime Gronovi, Tandem ad te remitto litteras Grotii. Pro usu earum gratias tibi, & quodcunque à me proficisci obsequium potest, debere volo. Exemplar Quæstionum Romanarum libens meritoque tibi dono. Serius quidem fateor, sed in præstandis ejuscemodi officiis sollemnem negligentiam meam non ignoras. Cui ut ignoscas facile ab innata tibi humanitate imperabis. Opus autem hoc ita leges, ut infantiæ meæ habeas rationem, quod boni viri, & accuratè significes, si quid culpandam videbitur, quod est amici. Scire aveo, quid rerum geras. Vale, & salve dilectum caput. Heinsius, & Scriverius salutatum te voluere.

Raptim, Lugd. Bat. 1636. *Sept.* 26.

ADRIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

Zirizæam.

CAndorem meum testor, amplissime virorum, nihil mihi unquam gratius litteris tuis evenisse. Quibus quas mihi adscribis ingenii & doctrinæ dotes, in me ipsum iniquus sim, si agnoscam. Nomen inter illos profiteor, qui bonæ mentis, & litterarum sunt candidati. Nihil in hæc ætatis meæ crepundia cadit, quod possit æstimari, præter industriæ, & conatus laudem. Moli-

lolimur subinde aliquid, *dum*, ut ille loquitur, *& venia est, & spes, & favor, & audere non dedecet, & si quid esit operi ætas suppleat.* Satis mihi est, si tenuitati ingeni ignoscant, qui ut pro magnitudine suæ eruditionis on nisi magna, & quæ supra sæculum, condere posint ac æstimare, ita pro candore suo veniam audenti on possunt denegare. In quorum censu te habeo. Qui elandiæ tuę primum decus, cum summa dignitate prę- aram omnem doctrinam, & amorem in eruditos connxisti. Ego certè de amicitia tua, quam adeo prolixe ihi offerre voluisti, vehementer mihi gratulor. Meum it omni obsequio huic benivolentiæ tuæ respondere. filio tuo & cordatam indolem, & excitatas ingenii rtutes, & propensum in præclara quævis studia anium, & denique paternæ gloriæ non spem tantum, d imaginem unicè sum exosculatus. Nihil unquam in e patiar desiderari, quo, quantum fieri poterit, ardor us possit promoveri. Unicum mihi desiderium erit fideria tua & hic, & alibi explere. Vale, Vir amissime, & me inter primos nominis tui, & eruditios, æstimatores habe.

Raptim, Lugd. Bat 1636. *Novemb.* 11.

Reverendos viros, D. D. Udemannum, & Bruynvisshium, meo nomine plurimum salutari velim. Ad quorum litteras, quæ mirifice me affecerunt, proxima occasione, si Deus volet, respondebo.

JOH. FRED. GRONOVIO
M. Z. BOXHORNIUS S. D. PL.

ERuditissime Gronovi, equidem futurum existimaveram, ut te cum aliis aliquot Heroibus convivo, pro mediocritate nostra, exceptum perfunderem ıvissimo illo liquore, qualem

--- *Coronati Thrasea Helvidiusque bibebant*
Brutorum & Cassi natalibus.

Sed me absente nimis propere discessisti. Itaque do- , & differre cogor, quod vehementer cupiebā. Superiori-

rioribus diebus ad me ſcripſit Pontanus noſter, voluitque ut has ad te curarem. Quas quidem ante biduum tranſmiſſas oportebat, ſed imbecillitas ventriculi mei non permiſit: Non quod eo ad ſcribendum ſit opus, ſed quod affecto illo, totius corpuſculi languorem miſer ſentirem. Cypriani codice M S. ſi uſus fueris, velim ad me tranſmittas. Ubi enim accepero cum fide ad Dominum ablegabitur. Quippe nunc temporis uſui ſibi futurum ſcribit. De loco Statii, quem nuperrime indicabam, nondum ſententiam muto. Exſtat lib. 1. Syl. Epithalamio Stellæ & Violantillæ, verſu 89.

Vidi & Abydeni juvenis certantia remis
Brachia, laudavique manus, & ſæpe natanti
Præluſi.

Pro *præluſi* legendum eſſe, *præluxi*, rectè monent eruditi: Ego pro, *laudavique manus*, reponendum exiſtimaverim, *laſſantique manus*, certe elegantius eſt, quàm id quod vulgò legitur; adeo ut ſic aut ſcripſerit, aut ſcribere debuerit Statius. Porro in Protreptico ad Criſpinum, lib. v. Syl. verſu 7. mea editione legitur:

Vela ſequar, ſpectemque ratem, jam feſſus ab altis
Rupibus, atque oculis longè querar aëre vinci.

Leve mendum eſt, ſed quod premit eruditionem & venuſtatem Auctoris. Pro *oculis* quis dubitet reſcribere *oculos?* Quid elegantius quam *oculos longo aëre vinci*, quo minus abeuntem amicum diutius poſſint contemplari? Et omnino Philoſophica eſt hæc loquendi ratio. Sed forſan fruſtra hæc monemus, & *oculos* legunt caſtigatæ editiones. Quod tu videris. Vale, amiciſſime mortalis, & Boxhornium tuum ſemper ama.

Raptim, Lugd. Bat. 1637. Jan. 23.

VIN-

VINCENTIO FABRICIO, S. P. D. M. Z. BOXHORNIUS.

Hamburgum.

ERgo adhuc vivis, Jucundissime amicorum, &
Boxhornii tui meminisse voluisti. Quemadmo-
um diuturni silentii tui pertinaciam culpare non au-
eo, ne eandem mihi opponas, suavissimi carminis
ui lectione mirifice erectum me fuisse, dubitare non
ebes. Itaque gratias tibi habeo immortales, quod ad
rocudendam promovendamque nominis nostri æter-
itatem tantũ conferre volueris. Victura enim scribis,
c quæ omnis erudita posteritas merito semper æsti-
nabit. Quas mihi laudes adscribis non nisi in versu tuo
gnosco. Novi quam curta mihi sit domestica supellex;
c in hanc ætatem meam nihil æstimandum cadit. Cer-
: non nisi ad confessionem ignorantiæ profeci. Quam
epidus autem es, mi Fabrici, fortunam tuam cum no-
tra contendis, & ita quidem, ut tuam postponas.
aussam hercle non video. Totum te tibi soli debere
otes, & pretium tui tibi includis. Virtus se extra se
on quærit. Magnitudine ingenii datum tibi est quid-
is assequi, & ridere pecuniosas ineptias homuncio-
um illorum, qui, cum non sint, stolide nimis beati
bi videntur. Ego fortunæ tuæ apprecor, quemcum-
ue expectare potes, successum rerum. Porro Natalem
ostrum absolvit suavissima memoria tui, & flos Li-
eri Patris, more institutoque majorum, liberaliter
oronavit. Diem noctemque pariter madefecimus. Sa-
ra enim ista aliter non constant. Quando autem te,
uando novam Poëmatum tuorum editionem videbi-
nus? Nihil est quod efflictim magis desideramus. Nu-
er prodiit commentarius meus Quæstionum Roma-
arum scriptus ad exemplum Plutarchi, quem in eo-
em argumento versatum fuisse ignorare non potes.
xemplar per Gronovium nostrum ad te destinavi-
mus.

mus. Restat jam ut ad Juvenalem meum serio me accingam. Quid interea rerum Fabricius meus gerat, ex te potissimum cognoscere aveo. Vale amicissime mortalis.

Raptim, Lugd. Bat. 1637. Kal. Febr.

JOH. FRED. GRONOVIO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D. PL.

DOmum reversus, jucundissime Gronovi, in Papinii tui Sylvas sum digressus, ut nonnihil me oblectarem. Imprimis autem captus sum erudita illa rerum, quæ passim inseruntur, varietate. Scriptor est disertus admodum & copiosus. In stylo ejus nec tumorem esse dixero, nec majestatem. Nam ut frustra verba non impendit, ita sunt qui puriora & magis perspicua ad poësin contulere. Dolendum autem huic scripto tantopere nocuisse & injuriam temporis, & petulantiam correctorum. Proinde optimum factum, quod eâ, qua par est, ingenii tui felicitate, laboranti succurrere destinaveris. Mihi quædam inter legendum observata, quibus an diminuerim, an auxerim malum, tu videris. In Epithalamio Stellæ & Violantillæ vulgo legitur;

Nec formæ, nec stirpis egens; nam docta per urbem
Carmina qui juvenes, quæ non didicere puellæ?

Particula causalis, *nam*, locum hic non habet; nec enim redditur ratio præcedentium. Itaque *jam* velim reponi. Jam docta per urbem &c. *Nam* tamen retineri posset, si pro *formæ* legatur *famæ*. Nec famæ, nec stirpis egens, nam docta per urbem &c. Et fortè sic scripsit Auctor. Præstat sanè virum à fama, quam forma commendari. Sed hæc levia. Paulò post legitur;

Jamque aspera cœpit
Flectere colla libens, & jam sibi dura videri.

Postre-

Postrema illa omnino in mendo cubant. Si enim Violantilla post suasoriam Veneris orationem cœperit flectere aspera colla, & Stellam amare, quomodo potuit etiamnum sibi dura videri? Haud dubiè scribendum est

Nec tam sibi dura videri.

Nolo tamen dissimulare commodo sensu & acuto explicari posse vulgatam lectionem. Ut mens sit, Violantillam tunc demum, cum Venerem loquentem, & ad nuptias hortantem audisset, seriò agnovisse, se duram nimis & pertinacem adversus Stellam fuisse. Non longe post legere est:

Dat Juno verenda
Vincula, & insigni geminat concordia tæda.

Hærent interpretes, ut nosti. Nihil difficultatis est, nobiscum legas:

Et insigneis geminat concordia tædas.

Insignis haud dubiè antiquè scriptum fuit, pro *insigneis*, & hinc natum illud insigni in libris vulgatis. *Geminat* autem idem est, quod conjungit. Pergo ad Tiburtinum Manlii Vopisci. Inter alia exstat:

An picturata lucentia marmora vena
Mirer?

Offendit me continua illa repetitio sonoræ vocalis, propterea sic corrigo:

An picturata lucentia marmora venæ
Mirer?

Hoc est, an præcipue mirabor marmora illa, quæ pictas venas, id est, ductus colorum variegatos habent? Marmora duûm generum. Venæ in quibusdam naturales, in quibusdam artificiales. De his agit Statius, & meminit Seneca lib. XIII. Epist. I. *Pauper sibi videtur, nisi*

nisi Alexandrina marmora Numidicis crustis distincta sint, nisi illis undique operosa & in picturæ modum variata circumlitio prætexatur. Nihil æque facit ad mentem Statii. Sub finem ejusdem Tiburtini hæc verba leguntur:

Sive chelyn tollis heroa ad robora, sive
Liventem Satyram nigra rubigine turbes.

Ultima illa admodum turbata . . . . *turpes* emendat. Sed quæso quid est Satyram vel turbare vel turpare? Somnia sunt & nugæ meræ; Nullus dubito, quin sic scripserit Auctor:

Sive chelyn tollis heroa ad robora, sive
Liventem Satyram nigræ rubigine turbæ.

Tollis ἀπὸ τοῦ κοινοῦ repetendum, & subintelligendum est versu secundo, per rubiginem scelera, & malas artes; per nigram turbam homines pravi ingenii elegantissime Poëta designavit. Notum illud;

Hic niger: hunc tu Romane caveto.

Progrederer ad Soteria, nisi Soteriis ipse, æger & languidus, indigerem. Scire avebo, quid de iis sentias, quæ hic raptim exaravimus. *Lugd. Bat.* 1637. *Februar.* 15.

Non desino quotidie illustrem Heinsium nostrum hortari, ut de scribendarum Sylvarum ratione ad te instituat dissertationem. Nec dubito quin sit in gratiam tuam facturus.

Epicedio in Patrem, lib. v. Sylvar.

Quis Apolline merso] l. *verso* i. e. ex alacri & excitato in tristem & languidum mutato. Sic Tacitus lib. XIII. Annal. *Tum Agrippina versis artibus per blandimenta juvenem aggredi,* &c. Quippe paulo antè atrox nimis fuerat & severa.

Hic

Hic ego te inserui cum laude loci] Quid si? *Huic ego te* *nserui cum laude loco.* Ut idem sit, quod sepulturæ tra-idi. Sic Epicedio in filium, se eum vitæ inseruisse dicit.

Sed nec modo se natura dolenti Nec pietas injusta dedit] ivide injusta & lege *in justa*; vel cum Heinsio junio-, *in busta*. Nondum aut natura mea aut pietas tota justa funeris se effudit.

Crinemque afflato monte sepulti Pone super tumulos] ullus dubito quin pro *crinemque* reponendum sit, *ci-eremque.*

Cineremque, afflato monte, sepulti
Pone super tumulos.

Id est, exere te Parthenope, & incenso monte Vesu-o cineres in tumulos alumni tui effunde. Sic Epicedio filium, *Cineresque oculis & carmina ferte.* Crines lo-m hic non habent. Ambusti illi in Parthenope. Un- versiculo præcedenti semirutos ejus vultus nomi-ivit.

Inde suam longo probat ordine vitæ Mæonidem aliæque *is natalibus urbes diripiunt &c.*] Locus intricatus, em facile est expedire, si sic nobiscum distinguas;

Inde suum longo probat ordine vitæ
Mæoniden. Aliæque aliis natalibus urbes
Diripiunt, cunctæque probant non omnibus ille
Verus, alit victos immanis gloria falsi.

Non omnibus ille verus, id est, apud omnes illos unus omerus natus esse non potuit.

Epicedio in filium.

Acclivis tumulo luctus in carmina verti.] Elegantius , & ex indole Statii, si legas, *Acclinis.* Ita de Nero- Tacitus lib. XIII. Annal. ubi de cæde Britannici a-. *Ille ut erat reclinis, & nescio similis.* Malè vulgo itur *reclivis.*

Qui vivos potui mulcere dolores] Non est sollicitan- hic locus. Vivi dolores sunt dolores viventium, opter amicos exstinctos.

Potius

Potius fugientia ripas flumina devincas] Lego *flumina detineas*, levi mutatione.

Ludusque tenello fusus & è nostro veniebant gaudia vultu] Illud *ludus* parum placet. Quid si, *Multusque tenello risus* &c.

Hæc judicii tui sunt, amicissime Gronovi, & feliciter vale.

JOH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS, S. D.

Hardersvicum.

CLarissime Cognate, ex litteris tuis libens admodum intelligo parata jam illa omnia quæ Seldeni Clauso Mari fœliciter opponere occeperas. Doleo tamen, (quod indicare magis, quam scribere voluisti) honestos conatus tuos prohiberi. Caussam hercle non video. Cur enim improbabuntur eruditorum inter se de tam illustri argumento velitationes? Nec enim malæ in rempub. artes sunt ejuscemodi laudata semper exercitia ingeniorum. Nihil etiam aut adversus serenissimi Britanniarum Regis Majestatem, aut reipubl. nostrę decus scripto tuo, si rectè novi prudentiam tuam, inseruisti. Sed quid omnino aut tibi, aut libro tuo factum sit scire velim. Imo exemplar ejus ad me curare non dedignaberis. Gratissimum id mihi eveniet, quod ut tanto facilius eliciam, mitto Heinsianum illud, quod nuper lucem videre jussi. Nec enim ab auctore exspectandum id erat. Misissem id in tempore, quemadmodum debebam, nisi jam misisse me existimassem. Ignosces itaque occupationibus, quæ quia variè me distinebant, fecerunt ut in humanitatem tuam tam turpiter peccarem. Misi superioribus diebus amoris Characterem, quem in manus tuas venisse opinor. In eo jam sum, ut vitam Julij Agricolæ commentariis meis illustratam publico donem. Si quid apud te sit, quod juvare me possit, candidus imperti. Gronovii nostri Statiana brevi prodibunt. Cyprianum tuum MS. ad

me curaturum ſe promiſit. Codex, ut audio, optimæ notæ. Petiit à me Nicolaus Heinſius, par Patri in-nium, ut humaniſſimè te ſalutarem. Scire deſide-, an unquam vel in Dania, vel Anglia, vel item lia excuſſeris MSS. Codices Ovidianos. Si quid pe-; te ſit tranſmittere ne graveris. Adornat ille accu-iſſimam magni illius Poëtæ editionem. Graſwinc-lii mare Recluſum, oppoſitum Mari Clauſo, affe-m jam eſt. Excutiunt id nonnulli inter Ordines Ge-rales. An proditurum ſit illud opus, ipſorum judicii t. Neſcio an videris Ammianum Marcellinum nuper-ne prolixis, & eruditis commentariis Valleſii, Critici vi, & ſatis felicis, illuſtratum. Lutetia Pariſiorum perioribus diebus illum accepi. Vale, vir eruditiſſi-, & me ama.

Raptim Lugd. Bat. 1637. Martii 21.

OH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS S.

Harderſvicum.

CLariſſime Cognate, Nullus dubito, quin po-ſtremas meas, & adjunctam iis Heinſii adverſus ſacum diſſertationem rectè acceperis. Reſponſum diſſimè exſpecto, ut & illa quæ adverſus Seldenum vulgus edidiſti. Quæſo deſiderio meo ſatisfacias. inſius junior humaniſſime ſalutatum te voluit, quæ-que ſintne vel MSS. codices Ovidiani, vel ex iis no-penes te. Si ſint, tranſmittere non gravaberis. Tu-omnia, & ex fide reſtituentur. Adornat ille accura-n illius Poëtæ editionem. In Agricola Taciti illu-ndo jam ſum. Tu me juva qui potes. Lectiſſimam orem tuam cum gravi morbo conflictari audio, & ul doleo. Deus Opt. Max. illam ſibi, tibique valen-n reſtituat. Vale clariſſime Cognate, & me ama.

Raptim. Lugd. Bat. 1637. April. 4.

JOH.

JOH. ISACIO PONTANO
M. Z. BOXHORNIUS, S. M.

Harderſvicum.

ET tu vero, vir clariſſime, ita reſeraſti clauſum pridem Mare, ut hactenus non videam quomodo illud denuo à Seldeno poſſit recludi. Non poſſum quin apud te deponam verſiculos, quos nuper hujus argumenti occaſione effudi:

Libera nunc igitur tolerabit, vincula Tethys?
Quid mare, quid faciles quid meruiſtis aquæ?
Qui vos infami concluſit carcere nuper
Hoc meruit, quod vos non meruiſtis aquæ.

Certè tuum erat oſtendere, quemadmodum luculenter ſatis oſtendiſti, quantum non tam eruditioni ſuę, quæ ſumma eſt, quam vel ingenio, vel adulationi indulſerit vir magnus. Habent profecto quo nomine & ſereniſſimus Rex veſter, & hæc Reſpubl. tibi debeant. Librum tuum nonnulli Ordinum noſtrorum, quos compellare mihi licuit, diligenter excuſſere, & imprimis placere intellexi. De edendo Graſwinckelii opere, quod ejuſdem argumenti, etiamnum dubitatur. Futurum tamen exiſtimo, ut tandem prodeat. Erit etiam in eo haud dubie quod non diſplicebit. Scriverius, & Bodecherus pro munere plurimum ſe tibi devinctos agnoſcunt. Nihil hactenus tuorum à Scriverio impetrare potui. Gronovius brevi ſe Cyprianum tuum MS. mihi traditurum pollicetur; nec fallet, ſi fidem ejus, & integritatem rectè novi. Princeps noſter ſuperioribus diebus Haga abiit. Zelandiam verſus aut Flandriam iter inſtituit. Octoginta cohortes pedeſtres convenire juſſit. Sunt qui exiſtimant in Hulſtum aliquid ipſum meditari. Quid tandem futurum ſit eventus brevi docebit. Cædem Comitis Warfuſæi jam intellexiſſe te opinor. Pro Animadverſionibus Urſini in Agricolam Ta-

ıciti gratias summas diligentiæ tuæ & humanitati beo. Sed eas junctim uno volumine cum cæteris ısmodi eruditorum notis edendas Cl. Gruterus cura-t. Dum hæc scribo magnus Heinsius noster has filii litteras ad te mittendas tradit. Quid velit facile ipse debis. Quæso desiderio ejus satisfacias. Ille semper bere tibi volet. Vale, dilectissime cognate, cum u-re, & familia omni.

Raptim, Lugdun. Batav. 1637. April. 29.

CLAUDIO SALMASIO

M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

REpetenti mihi quos de voce *Sudarium*, quæ in Historia passionis Domini exstat, sermones face-dignatus es, Vir illustris, omnino videtur origo ejus barbarâ, sive Scytharum linguâ petenda. Ita se res bet, ut dixi. *Su* Scythis significat aquam, & quidquid uidum, aut liquescere natum est; idque vocabulum, eâ significatione, Turcis, quos Scytharum sobolem e constat, hodieque manet Lexicon Turcicum La-um; *Su, aqua, Tasli su*, aqua salsa; *Talei su*, aqua lcis; *Safi su*, aqua clara; *Suoli*, aquæ ductus; *Suden*, aqua. In fluminum plerorumque omnium nomini-s idem apud eosdem superest. In eodem Lexico; ılijs *Aijtozu, Akbarsu, flumen quod per agros labitur*, de aliis jam non dicam. Id ipsum vocabulum Græ-rum pariter ac Romanorum, qui & ipsi ex Scythis i, lingua etiam agnoscit. Neque enim aliunde sunt æcorum ὕδωρ, Latinorum *Sudor*, & *Succus*, & a infinita. Unum hoc addam. Suculæ Romanis sint llæ, quæ Græcis ὑάδες, à pluviâ ita dictæ. Orientes ippe ac occidentes pluvias cient. Aut admodum fal-, aut à Scytharum *Su* ita dicuntur. Germanis autem, Scythiâ etiam, ut vaginâ, sicut Jornandes loqui-, gentium & officinâ nationum, progressis, idem men, & idem significans, supereſt in vocabulis pe infinitis;

Sue, so, sen, aqua, in quâ carnes coctæ, jus.

See, si, su, (varia enim dialectus est Germanorum) mare. *Glesu*, succinum. *Glesum*, vocant vel scribunt veteres. Succus est, qui marinis undis congelatur, unde & succinum dixerunt Romani. Germani, quia plerunque pellucet, ac ex aquâ coit, *glesu* vocant, nomine facto ex *gles*, sive *glas*, quod pellucidum notat, & *su*, quod aquam.

Sudewint, ventus pluvius, auster, Anglis *soutwint*, Gallis *sud*.

Sunt Danis fretum; unde *Sunda* Danis, *Oresunda*, aut *Sonda* hodie appellatur.

Sutvloet, sive *Sundtvloet*, diluvium.

Suvel, lac, & quicquid ex lacteo liquore conficitur.

Suveren, aqua lavare, purgare.

Sueet, sudor. Anglis, ex Germanis ortis, significat *pinguedinem*. Unde nostrum *Vet*, pinguedo.

Suc, *soch*, succus. Et id ipsum, *succus*, haud dubiè ejusdem originis.

Sugen, sugere, liquore pasci.

Sufen, bibere.

Sucht, hydrops, &c.

Longum enim esset omnia, quæ huc faciunt, recensere. An ergo *Sudarium*, in Historiâ Euangelicâ significat linteum liquore aliquo, aut unguento, quod putredinem avertit, madefactum? Stultæ enim videntur, quas alii hactenus promunt, interpretationes. Quomodo enim cadaveri conveniat linteum, quo sudores absterguntur, **een Sweetdoeck** / ut hactenus interpretes omnes vernacula lingua nostra reddidere? Potestne eo uti cadaver? Mirum certe sacrarum litterarum interpretibus id commentum hactenus potuisse placere. Hæc ex Commentariolo Scythicarum antiquitatum nostro raptim nunc excerpsi. Vocem *bise* quod spectat (de eâ enim, nisi fallor, etiam quærebatur) verum est, & vetus Scytharum id vocabulum. Significat autem Septentrionem, aut ventum septentrionalem. Galli vestri dicunt, *Vent de bise*.

Biesen / & **Bijsen** æstu agitari Germanis significat. **Biesen** dicuntur Belgis boves, cum plus solito mu-

mugiunt. Quod ſeptentrionali vento tribuendum eſſe, nemo neget. Scarabeum iidem vocant Bieſbout / ut, nempe, aliis ſtrepitantem, & cum impetu ſe moventem. In Latini Pſalterii interpretatione vetuſtiſſimâ, Ludovici Pii temporibus, præter propter, concinnatâ, *Biſa* eſt *turbo*. Gloſſariolum vetus, à Lipſio editum, *Biſa*, turbo. Non abludit ab his Perſarum *Bes*, quod ventum iis ſignificat. Fortè & *Biſtones*, ultimi Thraciæ populi, hinc nomen accepêre. Hæc raptim ad te, vir maxime, qui, cum nihil ignores, ut temeritati meæ ignoſcas, unicè te rogo.

JOH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS, S. D.

CLariſſime Cognate, & ego quidem vehementer indolui, cum exceſſum Hoeingii veſtri ultimis tuis accepi. Magnam ſane jacturam ſchola veſtra fecit, cui regundæ auctoritate ſua ſolus ille par erat. Nobilis Danus ille, cujus meminiſſe me voluiſti, ſuperioribus diebus à nobis diſceſſit. Amſtelodami nunc agit, brevi aut Angliam aut Galliam viſurus. Faſciculum, quem curæ ejus commiſeras, ad Friſium tranſmiſit. Quod ut nomine ſuo tibi indicarem, juſſit. Statiana Gronovii haud dubie accepiſti. Criticus eſt eruditionis magnæ, & quod rariſſimum, judicii paris. Nonnunquam tamen à via aberrat. De quo plura aliàs. Cyprianum tuum ad me miſit. Quid illi fieri velis, tuum erit indicare. De editione operis Graſwinckeliani nihil certi adhuc ab Ordinibus ſtatutum. Quin tamen proditurum ſit tandem, nullus ambigo. Quæ ampliſſimus Brinckius veſter notaverat tradita ipſi, & gratiſſima fuere. Agricola noſter poſt ferias, ſi vitam Deus & otium fecerit, prodibit. Quid autem Gelricis tuis fit? Diutius illa differre non debes. Quod de Apologia adverſus Antagoniſtas tuos, Gallum alterum, alterum Leodienſem, edenda nominiq; noſtro inſcribenda promittis, multis nominibus mihi gratiſſimum evenit. Ut quamprimum publicā lucem videat, intereſt tua; intereſt religionis, in quam

quam alter adversariorum tuorum impingit; interest veritatis, quam quemadmodum tueris, ita illa non spem tantum, sed fiduciam victoriæ tibi facit; interest denique nostra, qui à te potissimum cupimus doceri. Noli igitur desideria nostra diutius morari Salmasii commentarius de fœnore apud Elzevirios nostros sub prælo est. Horum volui nescius ne esses. Salve, Vir Eruditissime, & me, si quemquam, inter amicos habe. Uxori tuæ, & amicis omnibus bene volo.

Raptim, Lugd. Bat. 1637. Jul. 8.

Hoffero nostro discussiones tuæ Historicæ inprimis placuêre. Proximis diebus quantum tibi debeat litteris suis significaturus.

JOH. ISACIO PONTANO

BOXHORNIUS, S. PL.

Clarissime Cognate,

CUm penultimæ tuæ mihi redderentur, stabam itineri in Zelandiam accinctus. Atque hæc caussa cur voto tuo in tempore non potuerim respondere. Huic autem occasioni deesse nec volui, nec debui. Mitto ipsum exemplar Johannis à Leidis. Tu ipse facile excerpendum curabis, quod ex re tua videbitur. Adjeci libellum quem vides. Forsan enim in manus tuas hactenus non pervenit. Cum amicis nostris in Zelandiâ optimè agitur. Brevi patruus futurus sum, si Lucina uxori fratris mei velit favere. Quod ut fiat animitus voveo. Plura jam nunc ad te volenti alia quædam, ad quæ vocor, injiciunt manum. itaque quod humanitatis tuæ est, ignosces brevitati litterarum. Proximè pluribus tecum agere decrevi.

Raptim, Lugd. Bat. 1637. Septemb. 15.

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS, S. D. P.

Zirizæam.

LEidam ſoſpes reverſus ſum, ſingulari tuæ comitati inprimis obſtrictus, vir ampliſſime. Filio autem tuo quid factum ſit, admodum ſcire deſidero. Metuo ne in morbum inciderit, cum, abeunte me, non parum langueret. Quod ſi ita ſit, doleo vehementiſſime. Sed aut adventus ejus, qui longè gratiſſimus eveniet, aut litteræ tuæ, ſi eas ab occupationibus tuis impetrare liceat, tollere poſſunt hunc metum. Porro, ut hoſpitalitati, ac, ut de ceteris jam non dicam, ſuaviſſimis ac eruditiſſimis ſermonibus tuis plurimum debere me libens meritoque agnoſco, ita audacia exorbitantis ingenii non ſemel à me peccatum facile mihi perſuadeo. Neſcio enim quî fiat, quod excuſanda ſemper agam. Sed in humanitate tuâ ſpem certam repono, futurum ut facile ignoſcatur illi, qui omnem animi ſui cultum tibi tuiſque in perpetuum obtulit, devovit, conſecravit. Lemnii libellum de Vitæ Termino proxime Typographo tradam. Breda, moris atque exiſtimationis ergo, acriter etiamnum ſe tuetur. Faxit Optimus Deus ut brevi, & feliciter cum nobiliſſima illa expeditione tranſigat Princeps noſter. Qui ut ab heroica magnitudine animi non eſt defectus, ita præſentibus periculis nimium ſe exponit. Heinſius & Scriverius, ingenii & virtutum tuarum æſtimatores ſummi, officia ſua tibi per me deferri voluere. Ut toti familiæ tuæ bene ſit, unicè voveo.

Raptiſſime Lugd. Bat. 1637. Septemb. 26.

CONSTANTINO HUGENIO

M. Z. BOXHORNIUS, S.

Hagam-Comitis.

Vir illustris,

ET ego quoque inter tot omnium applausus ac gratulationes tacere non debebam. Quippe in Brabantia natus, transactis pueritiæ annis eâ in urbe, quam tam feliciter expugnatam publico gratulamur. Mitto Panegyricæ orationis meæ exemplaria duo, alterum celsissimo Principi offerendum, si ita tibi videatur, alterum vero tibi. Cæterum totus jam sum in consignanda Bredanæ obsidionis historia. Ad quam accuratè persequendam multa requiri satis intelligo. Omnis autem fiducia mihi reposita est in singulari tua humanitate, à quo facile impetraturum me confido, quodcunque ad maximi Principis adeoque totius hujus Reipub. decus ac æternitatem facturum existimabis. Scribo hæc raptim & in Bredani itineris procinctu. Proximis diebus, volente Deo, reversus ipse ad te excurram. Vale, Nobilissime Domine, & inter dedititios ac clientes tuos me habe.

Raptim, Lugd. Bat. 1637. *Novemb.* x.

ADRIANO HOFFERO

M. Z. BOXHORNIUS, S.D.P.

Zirizæam.

Vir amplissime,

INter tot omnium gratulationes, ob felicissimam Bredæ expugnationem, mihi, quamquam probe conscio & ingenii & dicendi tenuitatis, non licuit silere. Qualiscunque autem industriæ meæ documentum ad te fero; in quo placere mihi constitui, si tibi tantum intelligam probari. Breda capta & Poëtas omnes

nes fecit, & disertos. Semel ferro celsissimi Prin-
pis, iterum stylo luxuriantium ingeniorum Hispa-
is succubuit. Certè tam illustris facinoris memoria
omnium temporum æternitatem superesse debet.
uin ingenio etiam tuo, hoc est, consummato &
acto, in hujus victoriæ prædicatione usus fueris,
llus dubito. Cujus specimen si videre nobis contin-
t, longè gratissimum eveniet.

Raptim, Lugd. Bat. 1637. Novemb. 24.

ADRIANO HOFFERO

M. Z. BOXHORNIUS, S. P.

Zirizæam.

ET tu verò, Vir amplissime, non uno nomine hu-
manitati tuæ, obstrictum me voluisti. Non satis
i visum, si me amares & in amoris pignus suavissimo
i tui convictu dignareris, nisi & illa adjiceres, quæ ut
reri non potui, ita sperare non debebam. Itaque ve-
galem me tibi potissimum agnosco, & ut aliqua sal-
ı ex parte debito satisfaciam quidquid officiorum à
proficisci poterit, exposcere non dedignaberis. Sed
proprium nostræ tenuitatis, quod ut facile de-
iciri me patior, ita haud facile ex voto alios possim
nereri. Cæterum vix verbis assequar, quantum
ëmatum tuorum lectio animum meum affecerit.
otusquisque est hoc sæculo, qui solidam pietatem
n pari eruditione conjungit? Quod ut rarissimum,
præcipuè in te commendandum; qui erectam poë-
ı ad divinum, & cœleste argumentum contulisti.
agines Zirizæorum, qui eruditionis nomine clari, et
jecta iis acutissima Elogia tua valde placuêre. Sunt
er prima illustris Heinsii, & quantillæ bibliothecæ
æ ornamenta.

Jussimus archetypos pluteum servare Cleanthas.

Unum Amandum, vestratem etiam, desidero: cujus Chronicon breve quidem, sed, ut illa tempora erant, satis concinnum & eruditum sine dubio vidisti. Intellexi ex filio tuo valetudinem tuam nonnihil turbatam, & eo nomine quam maximè indolui. Tantum meæ ademtum velim (ut in veteri formula est) quantum ad tuam accedat. Vale, Vir incomparabilis, & me amare non desiste. Lectissimam uxorem tuam & familiam omnem plurimum salvere jubeo. Nec reverendis viris Udemanno & Bruynvisshio obsequia mea offerre dedignaberis.

Raptim, Lugd. Bat. 1637.

CONSTANTINO HUGENIO

BOXHORNIUS, S.

Hagam.

QUod superioribus diebus excurrere non licuerit, Vir illustris, partim aëris inclementia, partim adversa valetudo fecere. Nec interea dubito quin parata sint ea, quæ pro incomparabili tua humanitate offerre non es dedignatus. Quæso ne ægrè tibi sit audacia hujus hominis, qui, quo accuratius respondeat temporum ac magni Principis gloriæ, nec non rerum gestarum veritati, comitatis tuæ genium totiens sollicitare non erubescit. Indies alia atque alia in destinatum opus conferuntur; unum tamen illud deest quod nosti. In tua autem manu est, ut honesto desiderio nostro satisfiat. Ego, quemadmodum in eo opere jam sum, in quo locum sibi vendicat illustre tuum nomen, ita in cujusvis obsequii fidem æternum me tibi obstringo. Quod celsissimi Principis beneficio mihi in me ac alios liberali esse licuerit, curæ tuæ potissimum deberi intelligimus. Calendæ Januariæ nemini lætiores, quam . . . . illuxere. Verbis exprimi non potest quantopere in oblatis nummis sibi placuerit. Hac enim liberalitate factum est, ne sub initium

um anni novi esuriret. Admodum metuo ne pro mo-
e operosæ . . . . . . gentis ita porro pergat
ugari. Cæterum nos quod spectat, nec ea solvimus
uæ tam illustri victoriæ debebantur, & quæ accepi-
nus etiamnum debemus. Vale, sæculi tui immortale
ecus, & me inter clientes tuos habere non dedigneris.

Raptim, Lugd. Bat. 1638. Jan. 28.

ADRIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, S. PL.

Zirizæam.

Vir Amplissime,

CLausum hactenus mare effecit, quo minus hæc litterarum commercia potuerint exerceri. Aper- autem illo committendum non putavi ut in huma- tatem tuam longiori silentio peccarem. Epigram- a, quod in ruptum aggerem aliquando apud vos con- peram, quanquam tanti non esset, volente tamen fi- tuo, prælo fatigari passus sum, ut vides. Spero inter- tanto vulneri jam obductam cicatricem, & nos cla- m cecinisse cum de remedii successu potius fas esset bis gratulari. Quod vero vos nuper metuebatis, ira ei immortalis, nobis jam evenit. Leckani quippe ag- ris horrendo hiatu vicinis agris, etiam Leidensibus stris, tanta vis aquarum incubuit, magisque indies in- mbit, ut agrestium calamitatem verbis adsequi non ssimus. Porro illud Lemnii vestratis de vitæ Ter- ino jam exercet operas typographorum. Vitam di- tissimi Scriptoris paucis complecti & præfigere est imus. Si quid in eam conferendum existimaveris, ut siderio nostro quamprimum satisfiat, etiam atque am rogo. Audio Rectorem scholæ vestræ ad Dor- echtenses abiturum, & proinde commendare apud te lui Richardum Lubbæum, qui eo munere apud Ber- zomates meos inpræsens defungitur hominem recti,

& antiqui moris, de cujus integritate, fide & singulari eruditione summa omnia possum & debeo polliceri. Vale, vir amplissime, & de Rocho filio tuo magni quidvis tibi persuade. Lectissimam uxorem tuam, ac familiam omnem plurimum salvere jubeo.

Raptim, Lugd. Bat. 1638. Febr. 8.

ROCHO MOGGIO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D. P.

Zirizæam.

QUàm certum est, amicissime Moggi, me siluisse hactenus, tam certò tibi persuadeas velim, interventu gravissimarum occupationum, quas nunc Mevius, nunc Titius imponunt, factum esse, quo minus tempestive, ut par erat, comitati tuæ potuerim respondere. Accedit de Bredana obsidione, spissum ac lentum opus, quod ut gloriæ sæculi est destinatum, ita in singula serio, & accurate exquirenda totum me impendo. Operosæ diligentiæ res est, nec minus invidiæ secum trahit, præsertim temporum gesta fide Annalium complecti. Lædere aliquem intutum est, nec tamen fas est vel silentio vel assentatione impingere in normam veritatis. Quæ ut historiæ anima est, ita solius ejus rationem habere decrevi. Cætera, mei in te animi prolixa officia ac cultum experiri tibi licebit, cum voles. Plura in posterum superaddam, ubi intellexero aliquid ponderis apud te habuisse hanc longioris silentii mei excusationem. Vale vir doctissime, & me, ut cœpisti, amare perge.

Raptim, Lugd. Bat. 1638. Febr. 8.

GODE-

GODEFRIDO UDEMANNO
M. Z. BOXHORNIUS
S. D. PL.

Zirizæam.

Vir reverende,

CUm ea, quibus navigationes noſtras ex divino humanoque jure eruditiſſime nuper aſſeruiſti, beneficio Hofferi noſtri avidè perluſtrarem, impetum cepi ad te ſcribendi. Placuerunt liberales, & inaffectatæ ſtyli venuſtates, quemadmodum, cum adeſſem vobis nuper, os diſertum. Placuit inſtituti tui ratio, quâ non prudentiæ minus, quam pietatis, pro inuſitato in patriam affectu, ſcripto tuo adſudiſti. Perges ita porro, ſi nos & hanc Rempub. amas; nec ea differre integrum erit, quorum in hoc argumento ſpem jam feciſti. Utinam verò illi, quorum curæ divina providentia commiſit ne quid Patria accipiat detrimenti, heroicas conferrent manus ad tollenda ea mala, quibus niſi in tempore tollantur, peſſum imus! Sed, quod dolendum inprimis, eo quo Mileſii loco ſtamus, & qui ſtrenui olim, imbelles ſumus. Noſtrum autem eſt precibus averruncare iram ſupremi illius Numinis, quod quorum res everſas vult, conſilia corrumpit. Vale, vir eruditiſſime, & me ama. Ampliſſimum Hoferum plurimum ſalvere velim; de ejus autem filio maxima quævis ſine fuco, & fallaciis audeo polliceri.

Raptim Lugd. Bat. 1638. *April.* 21.

ADRIANO HOFFERO

BOXHORNIUS, S.P.D.

Ziriζaam.

QUod præter exſpectationem tuam dilatum aliquamdiu, quod veſtratis & denique tuum eſt, tandem ad te venit, Vir ampliſſime. Quis vitæ noſtræ terminus præfixus, & fatalis ille an mobilis, magno illuſtrium ingeniorum ambitu nuper eſt certatum. Quorum omnium conatus Beverovicius noſter, raræ eruditionis Medicus, & excitavit primus, & uno mox volumine conjunctos in publicum emiſit. Sed verò cum non una omnium hac de re ſententia fuerit, in ſectas itum eſt, ut vides. Sive quod nonnullos corripuerit fatalis quædam diſſentiendi libido, proprium & adultum ſæculi noſtri malum; ſive quod plerique omnes juſto liberaliores ſimus in illis excutiendis, quæ quò propius inſpeximus, magis adhuc ignoramus. Profectò incredibilis quædam petulantia eſt animi humani, qui dum arcana cœli & abdita rerum curioſius rimatur, nonnunquam præpoſterè illi legem condit, à quo accipere debebat. Quod nomine ac ſpecie ruditę ſubtilitatis commendant illi, qui eorum, quæ ſcire & poterant & debebant, rudes ſunt ac imperiti. Non ibo extra præſens argumentum, in quo piè verſatus eſt, qui pauciſſimis ſe abſolvit. Vitæ & exceſſus terminum cuique præſcripſit ille rerum omnium, & æternitatis arbiter Deus, à quo quemadmodum eſt quidquid fuit, ita ſolus ipſe eſſe eſt dicendus. Nec enim extra ipſum eſt ex quo dependet, & proinde fixus, immotus, conſtans eſt nobis noſtriſque, ſicut ſuis & ſibi. Quod qui de Deo & divinis non credit, ipſum negat. Fit igitur neceſſario quidquid fit, quia fit ex eo qui quidquid prævidit, præſcripſit, definivit. Si enim ad actionem attendamus, quàm neceſſaria cauſſa tam neceſſarius eſt effectus. Jam verò prima omnium, immobilis, neceſſaria

eſſaria eſt Deus, ac proinde immobile, neceſſarium
uidquid ſemel definit. Stupenda autem eſt ſive ratio,
ive, ut veteres Chriſtiani loquuntur, Oeconomia pro-
videntiæ divinæ : quæ quemadmodum in pleriſque
nedia non excludit, ita eandem illis quam extremo
ventui neceſſitatem adſignavit. Media enim veluti
auſſæ quædam ſecundæ ſunt, ut in ſcholis loquuntur.
auſſæ nimirum quoad ea quæ ſequuntur, quemadmo-
um effecta quoad ea quæ præcedunt. Quod enim unum
ſt ſæpe diverſas & naturas induit, & appellationes re-
pectu eorum quibus applicatur. Jam verò ſine mediis
d id non pervenitur, quod finis loco eſt & omnia ab-
olvit; adeò ut illa tam neceſſaria ſint, quàm neceſſa-
ius eſt ultimus eventus. Ad duo tamen inprimis hic
ttendendum, & ad proprium hominis, quod eſt Deum
xprimere ac imitari, & ad corrupti animi noſtri cæci-
tem, qui quid Deo de nobis viſum, & quid futurum ſit
gnorat. Quid autem aliud eſt Deum imitari, quam
s frui quæ & liberaliter dedit, & quibus eum conti-
uo uſum ex præcedentium temporum, & rerum hu-
ianarum ſerie ſcimus. Inter ea verò ſunt illa, quæ me-
a vulgò appellamus. Quæ qui propter fati neceſſita-
m ſeponit, ſe à Deo ſuo, ſe & ſuis disjungit. Ad quod
ccedit, quod ſicut per ſecordiam animorum à futuro-
im cognitione defecti ſumus, ita remedium prudentia
venerit. Quæ quemadmodum nihil certi perſuadere
bi poteſt propter incerta rerum, ita omnia ante even-
im cogitat, & omnibus, tam certa de ſingulis ſepa-
it. Enimverò ex arbitrio cœleſtis providentiæ rerum
mnium colligimus neceſſitatem : quam in univerſum
in ſingulis immotam quidem credimus, ſed tamen
ualis ea in ſingulis ſit ignoramus. Adeo ut ſingula re-
pectu noſtri non neceſſaria videri poſſint, quæ neceſſa-
a ſunt reſpectu Dei. Proinde pie ac prudenter homo de
ventu dubitat, & propter eum deliberat, quem tamen
eus immotum decrevit. Deliberare verò nihil eſt a-
ud, quam futura animo complecti, ac de mediis ſibi
roſpicere, quæ & ad promovenda alia, & alia aver-
ncanda, plurimum factura creduntur. Non aliter at-
ue Imperator, quamquam de ſucceſſu prælii incer-

tus, ordinat tamen aciem ac disponit. Atque ut in omni hac rerum humanarum varietate, ita in Medicina quoque res sese habet. Nemo artem abnuat quam Deus commendavit; fructum cujus & commoda plurimi ante nos sunt experti. Frustra quippe certo aut tempori aut morbo aut loco adscribimus fatalem illam moriendi necessitatem, quam incognitam nobis, soli sibi & tempori & morbo & loco suo, quem nescimus, Deus adsignavit. Frustra vitæ Terminum credimus, ubi spes est vitæ; & præsentem habemus quem ignoramus, quia futurum tantum prædixit ille, qui omnia disponit. Paris quippe omnia necessitatis sunt, & nasci, & ægrotare, & medico uti, & convalescere, & mori. Cœlesti admirandoque illi ordini sapientiæ divinæ & rationi & sibi injuriam facit qui hic à nobis dissentit. Sed verò (quod felix, faustumque sit generi humano & toti prosapiæ Medicorum) pauci tam ægro animo sunt ut malè affecto corpori ab arte præsidium non quærant. Plerique aliter animati sunt cum lasciviam ingenii exercent, aliter cum in statu valetudinis languido sunt & moroso. A seipsis dissentiunt cum morbo affliguntur. Aliter longè disputant, aliter ægrotant. Qui in Schola Medicum contemnunt, lecto affixi vocant eum & admirantur. Hæc apud te paucis præfari visum est, Vir gravissime, dum Lemnium tuum tibi remitto. Cujus accurata hac de re dissertatio, quod in paucorum manibus esset, digna videbatur quæ iterum in publicum exiret. Beneficio autem tuo usi sumus. Quod sine pompa omni candide hic debuimus profiteri. Tu enim ille es, qui singularis cujusdam doctrinæ cultum, & inusitatum in eruditos amorem cum prima dignitate, in quæ administranda graviter, prudenterque versaris, fœlicissime conjunxisti. Exstant prompti ingenii tui publica monumenta, dum à majoribus curis subinde deflectere tibi vacat ad litterarum nostrarum amœnitates. Poësin potissimum, quam Quiritium & patrio sermone cum applausu omnium excoluisti. Ad quæ omnia incredibilem quandam adjicis humanitatem, qua longe inferiorem me agnosco, qui prolixe eam sum expertus. Vale, Patriæ tuæ decus,

us, & à magnis illis viris, Heinsio & Scriverio, plurimum salve.

Lugd. Bat. 1638. *Kalend. July.*

AXELIO TURONIS
Domino in Tranebergh, Fors &c.
M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

QUemadmodum, Axeli Turonis, Juvenis Nobilissime, frustra res cognoscit, qui loqui non potest, ita frustra loquitur qui in re seria sermoni majestatem non impendit. Nam ut aliorum interest ut intelligant, quæ scimus, ita eorum, quæ scimus, ut ita tradantur quemadmodum sciri debent. Proinde qui gloriæ suæ & publico se parant & scire & loqui debent. Scire, ne desit quod loquendum; loqui, ne dicendo decrescat illud quod scitur. Nam & ne quidem loqui videtur, qui res non proponit; & res ne quidem dixisse videbitur, qui dicendi majestatem earum magnitudini non adæquavit. Quam ut omnes non assequuntur, ita potissimum deesse huic seculo videmus. Paucos enim excipio, qui supra pædagogorum ineptias & ingenio & judicio se evexere. Ad quorum imitationem excitatas mentes hac oratione de Majestate eloquentiæ Romanæ provocare sum conatus. Nam & auctoritas publica & ardor meus eo me impellebant. Tibi autem qualecunque hoc industriæ nostræ argumentum inscriptum imus. Singularis tuus in me amor & quæ supra plebem animi tui dotes, & impetus ad ea quæ in studiis nostris præclara, hujus officii necessitatem mihi imposuere. Fecerunt, amor, ut te deperirem; dotes, ut vel ob solas illas te æstimarem; impetus ut incomparabili huic in tanta fortunæ lascivia contentioni tuæ responderem. Tu pro candore tuo munusculi tenuitatem non aversaberis, quo quemadmodum magnitudinem mei in te animi exprimere non potui, ita

ejus experimentum, quotiens voles, percepturum te confide. Vale, Nobilissime Juvenum, cum Wijnblatio tuo, quem tecum merito & æstimo & amo.

JOH. ISACIO PONTANO M. Z. BOXHORNIUS, S. P.

Harderſvicum.

NOn effundam me in multa verba, ut longioris ſilentii culpam deprecer, Vir Clariſſime. Veniam meretur, qui peccaſſe ſe agnoſcit, & cujuſvis diligentiæ pertinaciam in poſterum pollicetur. Videndi tui cauſſa Harderovicum cogitat illuſtris Heros Oxenſtiernius noſter, filius magni illius Gabrielis Oxenſtiernii, qui Tutoris primi in Zuecorum regno nunc fungitur dignitate. Videbis indolem infinitæ cujuſdam humanitatis, & maximæ etiam exſpectationi parem. Quidquid in eum contuleris aut per ampliſſimum Brinckium vel alios conferendum curaveris, pro gloria tua & exiſtimatione erit. Sed ipſe ſatis ſe tibi præſens commendabit. Pro elegantiſſimo carmine nuper miſſo gratias tibi dico; dicunt etiam omnes amici. Quibus adverſam valetudinem tuam nuper intelligere moleſtiſſimum fuit. Gelricæ Hiſtoriæ tuæ deſiderio maxime omnes tenemur. Deus te tam præclaris conatibus incolumem diu conſervet. Salmaſii de Uſuris librum vidiſſe te opinor. Theologis ſententiam ſuam vix probaſſe videtur. Noſti quàm periculoſum ſit in ejuſmodi argumentis ingenium exercere; præſertim cum contra receptam ab omnibus ſententiam in aliam, & novam itur. Obſidionis Bredanæ Hiſtoriam, moleſtum & ſatis prolixum opus, poſt ferias noſtras, ſi Deus volet, videbis. Sub finem Auguſti & Scriverius, & ego ad te excurrere decrevimus. Heinſii exercitationes ſacræ ſub finem anni prodibunt. Amores Baudii, edente Scriverio noſtro, jam carceres mordent. Vale, Cognate dilectiſſime, & ut ſoles, me ama. Ab Heinſio utroque, & Scriverio plurimum ſalve.

Raptim, Lugd. Bat. 1638. Julij 15.

ELE-

E L E G I A
ADRIANI HOFFERI
Ad
M. Z. BOXHORNIUM.

DUm sol à rapido paulum se contrahit æstu ,
Nostraque descendens mitigat arva Canis ;
)um matura Ceres flavis se tollit aristis ,
Et sua Triptolemus munera falce metit :
Iuc propera , vir docte , & me visurus amicum
Otia da Musis liberiora tuis.
t caput adstrictum studiis , animumque relaxa
Risibus , & gratis non sine melle jocis.
lic simul admixtos lætabimur inter amicos ,
Quos gravis eloquii detinet aura tui.
)einde etiam nostris , si quæ sint , gaudia terris
Conspicies , quamvis sint meliora tuis.
)uadrupedum juncto pariter temone vehemur ,
Quà tumidum victrix sistit arena mare.
in potius captes spatiosis cursibus auras,
Fortia conscindes terga volucris equi.
llic nos recreant montes , vallesque profundæ ;
Sylvaque , & arboribus quæ cadit umbra suis.
lic Haamsteda jacet , bibulis contermina clivis,
Et resonans Musis Burga subinde meis.
unc Moermonda subit , fastisque inscripta Renissa ,
Cum quondam Comiti non bene fida fuit.
lic lepus in vacuis deprenditur obvius arvis,
Sæpius & celeri fit bona præda cani.
Iultaque arenosis animalcula collibus errant ,
Curva quibus terræ est ipsa caverna domus.
lla premes canibus , si post carecta latebunt,
Aut capies alacres per juga summa feras.
i tamen ex solitis negat ire cuniculus antris ,
Dum latebras vitæ spes facit esse suæ :
etibus expositis , & , quo decet ordine , varis ,
Viverrâ poterit mox præëunte capi.

Si

Si vaga te perdix, ſi te caſſita juvabit,
Has quoque ſub maculas aucupis arte trahes.
Adde quod & ramo reſidens, & in æthere pendens
Auribus argutâ voce placebit avis.
Fluctifragum ſi littus ames, & in æquore piſces,
Dulcia piſcatus præmia, fortè petas:
Proxima verremus ſinuatis littora linis,
Quà vario pingues piſce natantur aquæ.
Hic maris aſſuetæ volucres fulicæque, larique
Concipient roſtris furta jocoſa ſuis.
Intereà quàm ſit mutabilis unda videbis,
Quamque ferat triſtes terra Zelanda vices.
Namque ubi tam lati fluitant nunc oſtia Scaldis,
Parvulus antiquo tempore rivus erat.
Nunc fremit Oceanus, tumidiſque potentior undis
Exitium noſtræ ſæpe minatur humo.
Nos tamen objectis arcemus cærula vallis,
Atque ita ſollicitum fallimus arte malum.
Sed quod mirandum magis eſt, vi ſubdita tellus
Stramineâ tantum veſte fatigat onus.
Et quæ plura meus fert oblectamina Scaldis,
Obvia ſunt oculis illa futura tuis.
Aſpice ut in totum ſit delectabilis aër,
Et levis æſtivum ventilet aura ſolum.
Tu modò fac properes, nec te, licet innatet undis,
Et ſaliat, ventis terreat acta ratis.
Ipſe gubernabit venientia carbaſa Phœbus,
Diriget & faciles mellea Suada vias.
Sic cum Pieridum labor, & ſtudioſa quieſcunt
Munia, te recreënt rus, nemus, unda, feræ.
Forſan & hæc nobis poterit prodeſſe voluptas,
Si modò non poſſit diſplicuiſſe tibi.
Scilicet ingenii ſua ſe poſt otia virtus
Erigit, & vatum nobile ſudat opus.

ADRIA-

ADRIANO HOFFERO BOXHORNIUS, S. D. PL.

Ziriƺæam.

UTinam verò & singulari humanitati tuæ & desiderio meo respondere liceret, Vir amplissime! liò enim trahor, dum tam comiter me ad vos invitas. ersabar inter amplexus amicorum &, ecce, præter exectationem intelligo ferias nostras excessisse, quibus ovi laboris auspicio proximo die Jovis exsequias iius. De quo cum primum dubitarem, mox Calendaorum omnium consensus necessitatem credendi imosuit. *Noch Italiaenschen Waersegger, noch Almanacn van Geervliet, ofte Antwerpen konnen my jegenwoorigh helpen.* Vides quam magni auctores sint, ex quoim præscripto labores nostros aut otia metimur. Inrerit profecto ordinis nostri, & amœnitatis illustrioim ingeniorum, ut publicâ auctoritate in posterum ialè consultum sit illis, qui dierum canicularium calilos maximo nostro incommodo tam infeliciter disonunt. Si ejuscemodi agyrtis aqua atque igni, ut om in Rep. Romana, interdiceretur, ex usu generis umani foret. Sine dubio singulis mensibus caniculam ı Kalendariis suis celebrarent, si æstus ejus, qualia nos, otia etiam illis adferret. Jam verò per illorum neilonum invidiam minus felices sumus, quia à tam ilistris beneficii usu destituuntur. Et ut otia illis nunuam eveniant, præpostera sua diligentia meruere. uerelæ nostræ justissimæ sunt, & ejusdem fere porris, cujus illæ parasiti cujusdam apud Plautum, qui entris sui calamitatem deplorat post horologia inven-; ex quorum judicio cibum capere debebat, cum ana, quotiens visum esset, epulis se expleret. Ignosces dori meo, Vir amplissime, quem præsens calamitas, uia ad vos excurrere non licet, magis magisque acndit. Ceterà versuum tuorum elegantia inprimis me pit. Debeo judicio tuo id quod in me non agnosco. ebeo amœnitati ingenii tui, quam existimationi noinis nostri impendisti. Debeo denique singulari huma-

humanitati tuæ, cui quovis cultu respondere semper decrevi. Invitas me ad delitias urbis vestræ, & agri circumjecti, quas omnes merito tibi postpono. Porro equum offers in equestri arte non versato. Quid dicturum existimas, amicum tuum, D. Marci equitem, si collegam acciperet equitem pulverulentum? Domi subinde caballus me exercet, sed tam honestæ ac compositæ indolis est, ut inter familiares meos Suetonii Tranquilli meruerit cognomentum, existimantibus aliis ob tarditatem incessus cum Plauto Asinium appellari oportere. Ita modestiam innocentissimi animalis ingeniorum quorundam petulantia proscindit. Piscium, ferarum, aviumque capturam etiam offers. Gratias debeo, quia obtulisti. Sed quid piscatori fieret in aquam prolapso, quid infelici? Natare non possum, qui forsan litteras novi. Nec Delphines præsidio essent, & quia longius à vobis absunt, & quia, vitio familiæ nostræ, infeliciter admodum cano. Et forsan Arion magis in fabulis Poëtarum, quàm inter undas est servatus. Ego autem qualis, quantusque in Musica arte sim, norunt delicatæ aures, quæ, quotiens cantillare occœpi, silentium nostrum præ cæteris commendant. Cum enim puer aliquando Musico traditus essem, incredibili diligentia tantum profeci, ut, annuo spatio exacto, ipsa artis principia adhuc ignorarem. Venationem quod spectat; si retibus res gerenda, nimis lentæ sunt amœnitates; si canibus, metuo Actæonis fortunam. Pluribus jocari vellem, vir maxime, sed nec tibi legere ineptias nostras vacat, nec mihi scribere, dum ad prælium atrocissimum me accingo. Proximo enim Jovis die adversus Cæsarem cum Pompeio sum pugnaturus. Non quod bellis civilibus obnoxius mihi sit animus, sed quia Lucanus meus eo me vocat, scriptor gravissimus, & cujus auspicio extra omnem periculorum aleam positus, victor ac immotus consistam: Certè longè aliter atque illi, qui ad Calloäm, aut Geldram nuper tam improsperè rem gessére. Vale, vir amplissime, & audaciæ meæ ignosce. Uxori tuæ matronæ integerrimæ, liberisque omnibus devinctum me agnosco.

Raptim, Lillöæ 1638, Septemb. 23.

Moggius

oggius tuus, meuſque miſſo elegantiſſimo carmine per admodum me obſtrinxit. Plurimum ſalvere m cupio, reſponſurus quamprimum fuero domum verſus.

OHANNI BEVEROVICIO

M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

Quid, Bevrovice, Terminum vitæ petis
A me explicatum? ſitne decretus Deo,
Suuſque vitæ ſemper & morti ſuus
Nunquam movendus? ſitne ſiſtendus dies
Funeſtus ille, dirus, illætabilis,
Manu medentum? tempus an præoccupet
Vitæ ſtatutum carnifex Cato ſui?
Stupenda quæris, digna quæ polo ſata
Tantum reponant & recludant pectora.
Mens veſtra talis, maximarum particeps
Et plena rerum, digna quæ myſterio
Præſit verendo, quo nec intricatius
Nec majus ullum diſputant omnes Sophi.
Proinde quid me deſtitutum ab omnibus,
Vir ſumme, poſcis? qui nec interpres Deûm,
Nec ſævientûm ſcriba Parcarum fui,
Nec fata novi? Nunquid eſt tibi ſatis
Tot magna ſæcli nomina hoc libro legi,
Et inter illa quod ſuperbit Heinſii
Illuſtre nomen? Solus hic pro millibus,
Rex eruditæ gentis, &, quod haud ulli datum,
Qui mente penetrat, cuncta; quæ cuncti ſciunt
Complexus unus; atque omnis ſimul unus
Quid ergo poſcis? Heinſius dixit ſatis,
Quamque ille dixit approbo ſententiam.
Hæc Woelewicæ, (villa quæ Scriverii eſt,
Qui te ſalutat æſtimatque plurimum)
Raptim exarabat principe Octobris die
Tuo dicatus nomini Boxhornius.

JOH.

JOH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS, S. P.

Harderſvicum.

Clariſſime Cognate,

MItto ad te Orationem funebrem, nuper dictam diſcipulo quondam tuo (cujus beneficii etiam honorificam mentionem injecimus) Collegæ autem noſtro, Danieli Sinapio. Scripſeram ad te nuper, addito Epigrammate in Hiſtoriam Gelricam, quam brevi prodituram intelligo. An acceperis nondum ſcio. Scire tamen inprimis velim, ut & quo valetudo tua ſit loco, quam tot laboribus, & inuſitata illa diligentia non parum læſam eſſe amici tui ad nos retulerunt. Hiſtoria Obſidionis Bredanæ ſub finem anni in lucem progredi audebit. Hactenus ſingula hinc inde petenda, & non ſine magna moleſtia digerenda fuere. Nuperus morbus meus, qui me adhuc per intervalla exercet, ardori nonnihil ſufflaminis injecit. Superabimus tamen omnia, ſi Deus volet. Neſcio an videris Florum apud Elzevirios noſtros editum, cui ſub calcem Julium Ampelium, cujus Sidonius alibi meminit, auctorem hactenus non editum, & breviter orbis hiſtoriam quaſi per locos communes perſequentem, Salmaſius noſter adjecit. Accepi ex nonnullis in eo te eſſe ut concinnes Bibliothecam doctrina, & fama illuſtrium fœminarum, egregio hercle inſtituto. Pergas quæſo, & erit forſan in Bibliotheca noſtra quo juvare te licebit. Berovicius ſimilequid dicebatur meditari. Sed aliud longe eſt argumentum. Quippe eas tantum Philoſophorum, Medicorumque quæſtiones amœniores perſequitur, quæ ſexum illum concernunt, quem cur ſequiorem dixerint Romani, equidem neſcio. Vale, amiciſſime Cognate, & me ama. Uxorem tuam, omnemque familiam ſeriò ſalvere jubeo.

Raptim, Lugd. Bat. 1638. Novemb. 7.

JOH.

JOH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS S.

Clarissime Cognate,

TUas diu exspectatas tandem accepi, eo animo quo
istas soleo quibus tristissima nunciantur. Doleo,
ex animo doleo afflictam adeo valetudinem tuam.
ero tamen futurum, ut Optimus ille Maximusque
eus te restituat tibi ac Reipub. litterariæ, quam mul-
nominibus tibi devinctam pluribus adhuc posses
mereri. Velim, quamprimum Gelrica tua prodie-
ıt, videre exemplar. Teneor enim eo legendi deside-
), ut majus unquam mihi fuisse non meminerim.
perioribus diebus apud me Hortensius noster fuit,
iem in Italiam ante menses aliquot abiisse acceperam.
arravit dilatum iter in proximi anni vernam tempe-
item. Iturus tamen non est, si verum sit, quod ex
llega meo Golio audivi, Galilæum de Galilæis plu-
ous additum. Quod si verum, maximam in acutissi-
i illius viri morte jacturam disciplinæ Mathematicæ
ерunt. Provectæ jam erat ætatis, &, quod miserri-
um, utroque oculo captus. Scriptum ab eo Systema
undi, & Latio donatum ab optimo virorum Berneg-
ro nostro ad te Argentorato nuper demum missum
tellexi. Quis tam lentus alieni negotii curator fuerit,
o juxta cum ignarissimis. Casauboni Epistolæ pro-
erunt. Gaudeo editas. Quippe multa me docuerunt.
iit in eo homine de magnitudine & probitatis & e-
ditionis assiduum pulcherrimumque certamen. Ta-
; mori non debebant. Vale, & Deus te multos ad-
ic annos servet, mi Cognate, quem in animo & ocu-
quotidie fero.

Raptim, Lugd. Bat. 1638. *Novemb.* 24.

ADRIA-

ADRIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Zirizæam.

MOriar igitur ingratus, Vir Ampliſſime. Nec id tam ab animo noſtro eſt, quam magnitudine tuorum beneficiorum, quibus majus nuper pondus adjeciſti Integra vera apud me eſt illuſtris doni tui æſtimatio. Quo nec tu innocentiam meam à recto tranſverſam agere voluiſti; nec ego corruptus ſum, ut plurimi eorum qui hodie in republ. verſantur. Accipe igitur candidiſſimi hominis confeſſionem, qui exſequi non potuit quæ deſtinaverat, & tamen accepit quæ meruiſſe debebat. De exceſſu porro Cunæi noſtri quid ſcripturus ſim aut non ſcripturus vix ſcio. Amiſit Academia noſtra virum incomparabilem, & in quo omnem ſplendoris ſui jacturam ac famæ fecit. Mori profecto non debebant, qui quotidie non naſcuntur. Lachrymas meas in ſinum tuum nunc effunderem, ſed eas per filium accepiſſe te intelligo. Neſcio an credere debeam, quæ de Barlæi & Pontani noſtri pari fato ſuperioribus diebus referebantur. Certe non libenter credo. Uterque tamen cum morbo graviſſimo conflictatur. Si ſic mori pergant eruditi, quid, quæſo, futurum eſt ſæculo noſtro, quo à pleriſque, inominato quodam odio ac contemptu litterarum, magnis paſſibus ad Barbariem itur? Optimus Deus te patriæ, & nobis diutiſſime ſervet, Vir ampliſſime.

Raptim, Lugd. Batav. 1638. Decemb. 15.

ROCHO

ROCHO MOGGIO

BOXHORNIUS S.D.

Zirizæam.

QUod felix sit faustumque, Moggi amicissime, vi
morbi propemodum novissimi oppressus hacte-
us & tantum non exstinctus pristinæ valetudinis ro-
ur indies colligo. Vides autem quid ob febrem lauda-
m mihi evenerit, quæ ne ingrata esset, meo me e-
emplo falsi convicit & ne sine collega noceret, A-
thas etiam injecit. Cum his hostibus tantum mihi
egotii fuit, ut interea de turbatis Germaniç, & afflictis
elgarum rebus, multò minus de matrimonio, ad
od serio me invitas, cogitare licuerit. Næ tu es
omo facetissimus, qui apud querulum adhuc, & ex
orbo languentem de nuptiis verba facere voluisti.
ratias ago pro Epithalamiis, & ingenium tuum æsti-
o. Debeo etiam ob sapientiæ præcepta. De conjugio
tem quid statuendum sit, respondeo nondum lique-
, & amplius deliberandum censeo. Et cum tam di-
rsæ ævi omnis sapientum hac de re sententiæ fuerint,
odie aut cras Senatusconsultum condendum non exi-
imo. Justinianum vestrum cum viderem, verba
us me terruêre. Nuptiæ sunt unius viri & fœminæ
njunctio. Ubi est illa animorum? Continent indi-
duam vitæ societatem. Perpetuæ igitur illorum ca-
mitates, qui Xantippen domum duxere. Ne tamen
merè aut tu me monuisse videaris, aut ego consilii
i rationem sequar, ad hæc pauca velim mihi respon-
as. Cur sequiorem fœminarum sexum appellavit po-
lus Romanus? Quare homines proletarii inter vi-
simos habebantur? Quid magis Trojæ nocuit an
ris, ob perfidiam, an verò Helena ob pulchritudi-
m? An male fuit Boxhornio uxorem hactenus non
benti? Num melius futurum si haberet? Quamob-
m Amazones viros non admisêre? Vides ex eo,
nari posse, quæ amantem odere. Nos crurifagium
appel-

appellamus. Quod tamen ne dedecori esse existimes, ætatis nostræ maximo Regi in Hispania evenit. Nuper in somnio dominam ejusmodi mihi finxeram, & experrectus ac poëta factus ita eam compellavi;

Te placuisse mihi doleo, suavissima rerum,
Sed me plus doleo non placuisse tibi.

Denique quæro an plures tales sint, qualis tua? Et, si sint, An Boxhornius possit mereri? Exemplo enim tuo uti voluisti. Vale, amicissime, ac me ama; sed & iterum atque iterum considera, num mihi expediat nomen habere inter illos, qui Patres aut mariti vulgò appellantur. Iterum vale, & lituris ignosce. Nec enim tam scripsi hæc quam festinavi.

Raptim, 15. Decemb. 1638. Lugd. Bat.

JOH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS, S.D.P.

Harderfvicum.

Vir Eruditissime,

ITerum ad te scribo, non tam ut meis tuas eliciam (quomodo enim nunc molestus esse tibi ausim?) quam ut de valetudine tua me inprimis sollicitum esse intelligas. Libenter autem ex Acronio vestro accepi de morbi tui atrocitate aliquid remissum; sed & ad finem perductam Gelrorum Historiam, maximoque Ordinum applausu exceptam. Me miserum vero quod nondum videre eam contigerit! Si scires, quanti te faciam, quanto me gaudio operum tuorum lectio perfundat, quantum fructus ex iis reportem, quantum tibi debeam, & debere adhuc velim, desiderio nostro jam satisfaceres. Si quid obtinere à te possim, id mihi beneficium præstes velim. Et si bene humanitatem tuam novi jam desiderio meo est satisfactum. Nos superioribus diebus extulimus unicum fere Academiæ nostræ

ſtræ ornamentum, Petrum Cunæum. Juſta illi facta
teà oratione, quam hic vides. Quid futurum exi-
nas, ſi in hac barbarie, & inſcitia ſæculi, tam illu-
a ingenia, Fata nobis porrò eant ereptum? Vale
um, & ætatis tuæ decus. Hofferus noſter quidvis
defert. Litteras ejus, quæ meis nuper additæ, ac-
iſſe te opinor. Iterum vale, & me ama. Iterum
que Gelrica tua flagito. Ignoſce tamen audaciæ
minis, qui tui, tuorumque æſtimationem omni-
præponit.

Raptim, Lugd. Bat. 1638.

Vigilia nativitatis Chriſti.

VINCENTIO FABRICIO
S. P. D.
M. Z. BOXHORNIUS.

Trajectum ad Rhenum.

Amiciſſime Cognate,

MIraberis forſan tam arctæ neceſſitudinis nomen
à me uſurpari, cum conſanguinitatis vinculo,
d ſciam, conjuncti non ſimus. Auſus tamen ſum
pud te ordiri, inſuper habitis quæ à JCtis veſtris de
ationum gradibus operoſe diſputantur. Solius La-
is auctoritatem jam ſequor, cui cognati ſunt, qui
mune naſcendi initium habuerunt. Quod in nobis
m eſſe, ipſe me docuiſti, mortalium ſuaviſſime,
Natalem noſtrum, qui idem tuus eſt, eruditiſſimo
ine ante biennium celebrares. Et, profecto, ita
eodem die inquilini terrarum uterque facti ſumus,
elli ſumus, niſi quod eandem matrem non agno-
us. Ejuſdem ſyderis ſive favorem ſive inclemen-
experimur, ſi ſtandum ſit ſententiæ Genethliaco-
quibus ſi geneſis noſtra excutienda foret, unâ fi-
duos parietes dealbarent. Itaque merito te ſic
lo, mi cognate. Et, ſi gradatim cognati, teſte Ul-
veſtro, ad bonorum poſſeſſionem admittantur,
jure

jure donationis inter vivos, hunc animum meum ſine vi, metu, doloque lubens tibi tranſcribo. Quicquid per eum exſequi voles, arbitratus tuus nunc & ęternum eſto. Utinam vero hodie Zuerius tuus Lucum,

Pocula potilet,
Adſtet, accipiat, tibi propinet ut bibas?

Adderemus, ſi ita tibi videretur, fumi aliquid, cujus delicias veterum ætate incognitas fuiſſe facile tibi perſuaſére. At vero cum loco diviſi ſimus, votis me abſolvo.

Qui pariter nati pariter vivamus, amice;
Tam bene conjunctos non male jungit amor.

Plures verſus in ſinum tuum effundere decreveram, ſed ad aurium tuarum delicias adſurgere non licebat. Vale jucundiſſime Cognate.

Raptim Lugd. Bat. 1638. *ipſo natali noſtro.*

VINCENTIO FABRICIO
M. Z. BOXHORNIUS, S.

Ultrajectum ad Rhenum.

IN nupera Poëmatum tuorum editione excitati ingenii nec minoris doctrinæ indolem, in cæteris humanitatem tuam libenter agnoſco, juvenis eruditiſſime. Qui quicquid antiquæ venuſtatis eſt animo complexus, & nunc publico teſtatus, eorum tibi famam devinxiſti, quos, quanquam plerique eorum paria haud poſſent, commendatos voluiſti. Quid natali meo futurum ſit nunc video, de Epicedii autore nondum ſollicitus, quamvis eam curam atrociſſimus morbus nuper injecerat. Ceterum, quoties tua evolvo (evolvo autem ſæpiſſime) faciunt, ut abſentem te vix feram. Redde te aliquando nobis, aut, ſi id non liceat, experiri velim, quantum pro te poſſim, candore, æſtimatione tui,

...it, amicitiæ denique constantia cessurus nemini. Vale Corculum Musarum,

Raptim Lugd. Bat. 10. Jannar. 1639.

Qui ex voto tibi eveniat.

GABRIELI OXENSTIERNIO,

Gabr. fil. lib. Baroni &c.

M. Z. BOXHORNIUS, S. P.

QUantum vero tibi debes, tantum desideriis nostris subtractum ivisti, illustris Domine. Et si maximi parentis tui ac publica exspectatio a te vocarent, jure sistendi meritò ageremus. Ad alliam enim nunc contendis, quæ te pridem nobis vidit. Qui Academiæ nostræ adscriptus Gabrielis & ...celii Oxenstierniorum, patris patruique tui, summorum heroum, virtute ac fama usus, tuam insuper ...ntulisti. Nec jam votis tecum agam, cum quibus ...tus es, & quæ superasti. Quod Batavia omnis & ...s privatim publico testamur. Quamquam enim ne...o de te majora alii, quam tibi credat, pietatis tamen ...stræ officium impulisti. Qui de te magis nobis, quam ...forsan tibi, gratulamur. Leyda, quam post patriam ...oleres, prima fuit. Ubi itineris molestias amore ...erarum dispunxisti. In quibus tanto magis pro...ssus es, quanto propius illos contingebas qui earum ...ificio in Republ. inclaruere. Ante omnia ævi cujus... historia in delitiis erat, quæ ut Persarum primum, ...x Græciæ, dein Romanorum factis se commendat, ...eam quæ horum temporum adjecisti: cum male de ... sæculo judicet qui ad vetus tantum adtendit. Quod ...ini Regis tui exemplo acceperas, qui cum Ale...ndros & Cæsares post se reliquerit, de ingratitu...e expostulat cum ætate; & omnia indeptus ac me...s, existimationi quoque omnium ac famæ inser..., nescio, quo fato, cum secordia tantum aut de...u illustrium ingeniorum colluctatur. Quod ne pa-

tiatur diutius, gentis tuæ & terrarum orbis intereſſe exiſtimamus. Tacitos aut non habet ætas noſtra, aut non agnoſcit. Quo ſcriptore abdita Imperii ac Principum nemo altius indagavit. Cujus amore capto tibi viam præire me voluiſti, ut diligentiam potius noſtram quam ingenium æſtimares. Et ne artem dicendi poſtponeres, ſubinde ad me acceſſiſti, cum declamatorum more, nato aut defuncto Rege vacuam vel occupatam Rempubl. fingeremus. Nec noſtrum judicium aſpernatus es. Quod, cum laudanda omnia faceres, ſæpe præveneras. Ex Philoſophia autem modum tenuiſti, gravi ac ſeriæ tantum intentus; nec maſculam indolem tuam non profuturis occupaſti. Intelligebas enim, quod in ſapientia primum eſt, quid fortunæ tuæ deberes. quam aut neſciunt aut avertunt, qui, fatali fere ingeniorum contagione, inter acumina captionum, ac otioſorum ſomnia jactati, ut vetulæ Sabinorum, delirant potius quam excoluntur. Itaque labores tuos ad bonas artes recte atque ordine contuliſti. In quîs & architectura militiæ fuit, ex cujus præſcripto in charta, velut hoſtico, opera & arces meditabaris, minoribus, hercule, quam ad Bredam nuper periculis ac impenſis. Namque caſtra etiam metatus es. Quæ inſpicere quidem nobis, ingredi autem non licebat. quorum circinus Dux ac Imperator; & numeri inſtar militis erant. Ante omnia vero ſeverioribus, Politicæ inprimis, ſatisfacere ſolebas. In quibus ea & celeritate & temporis æſtimatione verſatus es, ut cum ſtudiiis ac tuorum votis jam propemodum tranſegeris. Curas tamen aliquando remiſiſti, cum opus; ſive corporis cauſſa, ne dum ſe intendit ſemper animus, ſterteret illud ac jaceret; ſive etiam animi, cui ferias, quamquam extra caniculæ æſtum, non tam otii, quam laboris, qui anteceſſit & ſequitur, gratia ſubinde adſignamus. Cœlum illud, quod ſpectas, tantum in perpetuo motu eſt & nunquam fatigatur. Tempus, quia nunquam quieſcit, ſolœciſmum ſæpe facit, & ideo annos intercalamus. Jupiter apud Homerum noſtrum, fractus ſcilicet rerum curis, ad Æthiopum convivium vocatur, ali-

liquando & accedit. Exercitationes verò tuæ quam oneſtæ, quam compoſitæ? quæ oblectamenta tua, on occupationes. Uſus inter otia tempore, fallere oluiſti. Pilam agitare, equum conſcendere, & imaine pugnæ defungi, aliquando rus excurrere, &, t ille olim, inter agros veluti in Muſæo philoſopha-; altitudinem iſtic ſolis aut turrium ex radiis ſeu mbra noſcere, campos ſine termino inter ſe partiri, ngere hoſtem qui non eſt, caſtra metari, in quibus c aquilæ, nec legiones, condere caſtellum in media atavia, ubi non opus, & animo complecti quæ ic nec facta ſunt nec eventura, remiſſiones tuæ, & rum quæ domi didiceras exercitationes erant. Nonnquam ad aulam, quæ in proximo eſt, deflectebas, m cognoſcendæ ejus cupidus, quam à vitiis illorum enus, qui in eâ non niſi delitias & inania rerum contantur. Ibi tu inſpicere quidquid magnum; congredi m primis; & tu non magis eorum conſortia, quam tuum æſtimare. Memini cum celſiſſimo Principi ſtro te probares, qui ut magnitudinem rerum puco, ita comitatem ſuam privatim tibi teſtabatur. Inviros enim principes eductus jam conſueſcere cum s didiceras. Eadem in caſtris, & cum agmen nuper eret, tui ratio erat. Quæ enim militiæ noſtræ forma ſcere, ad curas tuas pertinere exiſtimaſti, Muſarum tim & Martis candidatus. Inſtituto gentis tuæ, quæ n utrumq; conjungat, jam excellit; & pro hac ſæculi npeſtate in quam devecti ſumus; qua fato aut ambine Principum commiſſo terrarum orbe togæ ac belli bus opus eſt inprimis illis qui Reipubl. commodis inantur. Neque enim quis melius profecit, quam ea excuſſit quæ in rerum adminiſtratione locum, in uſum habent Quod qui prætermittunt, ab inſtituto ipſi diſſentiunt, & ad Remp. ut Claudius ad amplelunæ, aut boves ad ephippia accedunt. Ad iſta inſuin Gelriam, Friſiam, Brabantiam iter adjeciſti, non ideres quę tantum referres: quod aliorum potius eſt, n tuum; ſed ut acciperes quibus animum adornares. qui illa fere ſuſpiciunt quę eorũ manent apud quos antur, Placet ſibi ingenium in portentis animantiũ,
 in

in quibus modum excessit natura, aut defecit. In crepundiis alieni orbis sæpe viri in nostro oblectantur; & quantivis pretii credunt quisquilias Indorum, apud quos nascuntur. Quæ ut obiter etiam inspicere tibi visum, ita prudenter majoribus posthabuisti. Quæ quam nostra erant tam tua fecisti, mores, instituta, leges, imperium, vim gentis. Quę origine modica, cum supra famam & admirationem omnium se evexerit, quid sibi, aliis, hosti, felicitati, virtuti, loco denique debuerit; quantum licebat, discernere didicisti. Quod, quanquam tibi nihil desit domi, ex usu tuo deinceps erit: sive propter exempla, quæ, cujuscunque tandem sint, à magnis ubique æstimantur, & semper prosunt; vel fœderis caussa, cui vestræ nostræque gentes illigatæ, animos hac tempestate, vota & consilia conjungunt. Quæ cum non ignorares, ista nescire noluisti. Et ne frustra tentares, primum domi lectione rerum nostrarum, mox colloquiis judiciisque gnarorum hominum te imbuisti. Quibus nec gravis, cum tempestive, nec curiosior æquo videbaris, cum arcana rerum intelligeres potius quam extorqueres. In hac verò urbe cum primariis congressus comitate omnes devinxisti. Tu tamen pro modestia cultum tui beneficium interpretabaris; cum acceperit qui se tibi impendit. A factionibus & petulantia juventutis nostræ tanto alienior, quanto majoribus, quam cæteri, destinatus. Ea vitæ integritate, ut hanc velut legem illis, qui tuæ gentis, & exemplum aliis reliqueris. Ad quod provocandum deinceps erit. Quod in gloriam tibi, nobis in solatium cedit. Mihi imprimis, qui abesse te vehementer doleo. Hospitio enim nostro excipi, & privatim me virtutum tuarum amplexu præferre voluisti. Ita animatus, ut integra splendoris tui persona, ad omnium æstimationem ac effectum te submitteres. Noveras scilicet heroicam vocem; *Unum se ille ex nobis, & ideo magis excellit, quia se unum ex nobis putat.* Ea dicendi modestia, ut jam tum cæteris major esses, cum animi caussa dissentires; inter sermones varios, quos studia, Resp. occasio, alios atque alios suppeditabant. Quibus injecti joci ac sales,

ſed innocentes, qui cum offenderent neminem, omnes oblectarent; verum epularum ac linguæ condimentum. Præ quo phaſianum & attaginem ſpreverim. Quæ Apicii & Lurconum ſunt, cætera erectæ mentis, & excitatæ. Prandium nobis unius horæ, cæna unius: & cuique alteram fabulando adjiciebamus. Nullum frequentius quam Germania argumentum. Cujus florentiſſimæ gentis caſum dolebamus. Albis & Viſurgis tuæ, Morini noſtræ curæ erant. Et cum quiſque patriæ ſuæ bene cuperet, utriuſque eandem fortunam ac cauſſam fatebamur. Aliquando de Repub. ſecuris Germania qualis ante turbatorem Arminium, Batavia qualis ante Civilem erat videbatur. Non aliter atque prætextatos ſenes in curulibus ſellis ſedentes, velut Deos Geniosque, Gallorum adventum exſpectaſſe accepimus. Ne quis temeritatis nos poſtulet, aut ſine exemplo feciſſe arbitretur Itaque alio ſubinde deflectebamus; ſtudiorum ſcilicet amœnitatem: cum Planaſiam aliquando cum Agrippa, Rhodum cum Tiberio ſecederemus, inter bella aliorum, exilia, cruciatus, extrema ſecuri, immoti. Fuit inter alia cum ea conditione ingenia commiſimus, ut tantum diſſentiremus. Pugnam veſperâ ingreſſi, & mox noctis totius inducias pacti, poſtera luce ad prandium ſimul & certamen concurrebamus. Quas animorum exercitationes imprimis antiqui laudavere? Anima autem omnium & norma temperantia fuit. Ad quam iiſdem præceptis omnes imbuti videbamur. Nec laudaverim niſi ab eâ ſæculi noſtri mores jam eſſent alieni. Fuit cum nunciatâ illuſtri victoria unius poculi modeſtiá integro triumpho defungeremur. Sed garrulum me dices, illuſtriſſime Domine, & ad Rempubl. non admovendum, ne palam faciam imperii arcana. Id tamen mihi credas velim, quidquid temporis & rerum tecum exegimus animo meo jucundum & ſemper perſeveraturum eſſe. Ac ſi, aliud forſan agendo, præſente te non agnoverim, ut mihi ignoſcas rogo. Quod ut fiat humanitatis tuæ ac candoris noſtri intereſſe exiſtimabis. Viri maximi Heinſius, Vorſtius, Scriverius quid tibi velint, ipſe non

ignoras. Vale patriæ tuæ ſpes maxima & deſiderium.

Lugd. Bat. 1639. *Febr.* 24.

CONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Hagam-Comitis.

QUæ de Somniis nuper admodum diſſerui, in publicum exire paſſus ſum, Vir illuſtris, & amœnitatis noſtræ arbitrum te potiſſimum delegi. Adeo ut eodem facinore & ſtuporem meum, & audaciam prodiderim. Ignoſce verò temeritati noſtræ, quam magnitudine virtutum tuarum & incredibili comitate impuliſti. Si modò vitam mihi Deus produxerit & curas, majora ſe offerent, quibus ex ampliſſimi nominis tui auſpiciis decus ac pondus accedet. Utinam tantum hoc corpuſculum, quod perire indies ſentio, egregiis animi noſtri conatibus reſponderet! Neſcio enim quid poſt nuperum morbum mihi evenerit; nec valeo, nec ægroto. Hiſtoriam tamen obſidionis Bredanæ adverſâ valetudine interruptam ſæpe aut impeditam, brevi affectam videbis. Fateor quidem paullo diutius eam differri; ſed cum Tiberio apud Tacitum ſemper exiſtimavi, non eſſe ſimplices noſtras curas; & cautè admodum agendum illis, qui Regum Principumque ad poſteros ſunt legati. Vale, Vir maxime, & me conſtanter ama.

Raptim, Lugd. Bat. 1639. *Martij* 14.

Velim ſchedas meas, quas noſti, ad me remitti, ubi commodum tibi & viſum fuerit. Vides autem quàm audacem me comitas tua fecerit.

JOH. ISACIO PONTANO
BOXHORNIUS S.

QUod tardius ad tuas reſpondeam, tu ipſe in cauſſa es, Vir Clariſſime. Quippe Gelrica tua ita me affece-

ffecerunt, ut finem legendi facere non potuerim, nisi bi tu scribendi fecisti. Itaque gratias amplissimas tibi ebeo, &, si judicium meum desideras, testor te exemlum sæculi supergressum, & ita illustrissimi facinois omnem gloriam occupasse, ut nullam ejus partem eliquam feceris post ausuris Et jam ad laudem nihil bi superesse scito; & votis pro longævitate tua non um tibi, quam nobis, & Reipub. litterariæ est opus. criverio nostro exemplar tradidi, quo nihil exspectaim magis, nihil gratius sibi unquam fuisse testatus t. Historia nostra Bredana brevi lucem videbit. Nec irum tibi videri debet eam in hunc usque diem dilam, quia temporis spatio opus fuit ad excutienda sinula quæ si non alio nomine, saltem veritatis gloria, commendabunt. Atque inter istas quidem occupatios nonnihil temporis somnio dedimus, in cujus laum integram orationem contulimus, ut vides. Velim obili viro Ernesto Brinchio gratias meo nomine agi, transmissum Syllabum eruditarum fœminarum. In iarum gratiam Bibliothecam meam, & amicorum rinia nuper excussi. Deprehendi autem non pœnindum earum numerum, quæ vulgò ignorantur. Si tibi imus sit pergere in eo, quod aliquando cœpisse te telligo, lubens qualiacunque mea transmittam, sin rò tibi visum lampada mihi tradere, ut tua non deges, unicè rogo. Vale, magnum sæculi ornamenm, & diu & sospes vive.

Raptim, *Lugd. Bat.* 1639. *April.* 15.

De MSS. tuis apud Scriverium nostrum seriò sum turus. Lentum enim illud nomen est, ut nosti. Cyianum tuum mihi tradidit Gronovius, qui hodie in igliam contendit. Martyrologium Ravii se mihi redurum Thysius promisit. Hæc scripseram, &, ecce, idit in manus meas Decretum Sacræ congregationis ustrissimorum S. R. E. Cardinalium, conditum sub ulo Papa V. anno 1616. editum Romæ. In quo d- tim *Rerum & urbis Amstelodamensium historia*, *A*- *re Johanne Isacio Pontano*, *tanquam perniciosissima*, *innumeris erroribus, hæresibus, blasphemiis atque cal*- *iis scatens damnatur*. Ipsa tibi verba retuli, ut sacerri-

morum istorum patrum operosas ineptias videres. Ipsum Exemplar penes me est. Si desiderare te intelligam, libenter transmittam. Iterum vale.

In decretum hoc Cardinalium ita lusit

JACOBUS ZEVECOTIUS.

Amstelodamensis quem scripsit Isacius Urbis
Damnavit verò Roma inimica Librum.
Non satis Urbanum te tunc, Urbane, probasti,
Ad Barbarinum, Barbare Papa, redi.

ADRIANO HOFFERO

M. Z. BOXHORNIUS, S.D. PL.

Zirizaeam.

Virorum amplissime,

DUm abitum ad vos paro & litteræ tuæ, & pariter novæ curæ offeruntur. Gratias tibi habeo pro perpetua illa humanitate tua quas possum maximas. Nec minus mihi ipse irascor aliis nunc occupato. Equidem quidvis desideriis tuis ac affectui in me tuo libenter postponerem, si liceret. Sed urgent alia, atque alia, publica & privata. Et hic distineor, & domum, & ad te vocor. Cur dubites, quin aliquid hic sit DULCE MEUM? Qui neminem hactenus odimus, forsan unam nunc amamus.

Quos ego! sed motos præstat componere fluctus.

Sed deliberamus adhuc potius, quam decernimus. Et arcana Imperii non sunt vulganda mihi, palam tamen semper facturo quo animo, quantoque exosculer incredibilem tuam comitatem. Vale, vir patriæ tuæ & amicorum bono nate. Vale cum lectissima uxore, cum lectissimis liberis tuis.

Raptim Middelburgi, 1639. Aug. 18.

VALERIO ANDREÆ, M. Z. BOXHORNIUS, S.

Lovanium.

Litteræ tuæ hesterno demum die mihi traditæ sunt, Vir clarissime, gaudeo tibi visos labores nostros robatosque: imprimis obiatam mihi nunc occasionem standi, quanti semper fecerim facturusque sim sum-um illum candorem tuum, & eruditionem. Hanc scriptis aliis, istum ex insigni ista Bibliotheca tua m olim collegi. Demeruisti tibi profectò multorum emoriam ac famam; tam diligenter undique conqui-is, qui eruditione ac scriptis vulgatis, in Belgio hoc ostro, cum cæterarum gentium invidia, tot ac tanti claruêre. Perge ita, Vir eruditissime, & primas il-s, adeoque laudabiles curas secundis nunc absolve. el enim hoc tantum nomine & prior, & hæc, & st futura ętas industriæ tuæ plurimum debebit. Hunc rò à me nonnulla observata, quæ, quia pro institu-tuo factura, & desiderari à te intelligo, libenter ad-odum proximè transmittam. Nunc enim non licet, tinante illo, qui has tibi est traditurus. Gratias ve-plurimas; judicio tuo debeo, quo hic homo, nullâ huc doctrinâ, multo tamen amore ejus, ac æstima-ne instructus, dignus tibi creditur, qui

Se quoque Principibus permixtum agnoscat Achivis.

Pleraque pueri scripsimus, ut vides, & jubentibus nicis, in vulgus exire passi sumus. In quo si quis neritatem nostram notandam existimaverit, solatio erit illud Quintiliani, *Audendum aliquid esse primâ ate, dum & venia est, & spes, & favor, & audere dedecet, & si quid desit operi, ætas possit supplere.* Item diligentiæ laudem nemo nobis negaturus est. næus noster vivere & scribere desiit, plurium mero adscriptus. Orationes suas vulgandas filio com-sit. Heinsius noster vivit floretque, cujus Sacræ

Exercitationes, opus ingens & eruditum, superioribus diebus prodiere. Sed quæ huc factura videbuntur, proximè pluribus indicabo. Vale, vir clarissime, & bono litterarum diu sospes vive. Salutat te magnus Heinsius noster. Illustri viro Puteano vestro, nisi grave est, obsequia mea velim offerri.

Raptim, Lugd. Bat. 1639. 8. Eidus Sept.

ADRIANO HOFFERO

M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Zirizæam.

Amplissime Virorum,

Hesterno die domum reversus sum post gravissimas occupationes. Quæ enim non agenda, quæ non dicenda fuere, ut unius virginis pectus suavissimum expugnarem? Vis tibi compendio perstringam quotidianas meas in Zelandia prælectiones? Audebo sane, ut intelligas quàm amœnum fuerit illud, in quo versati sumus, argumentum. Præfandum erat, Professorem eloquentiæ ad studiorum crepundia & Grammaticam labi. Primam Conjugationem ordiri & Amare. In eâ Passivum Activo præferri. Solitudinem declinare. Inter casus Genitivum, inter particulas orationis Conjunctiones omnium auctores esse. In poësi, Amo primâ brevi esse, & ideo longas moras necti non oportere. Epithalamia Heroum versibus celebrari. Aurea Veneris opera Homeri annalibus efferri. Qui cum cæcus esset sentire potuit, quæ non vidit. Deësse hodie Poëtis argumenta, dum negotia Reipubl. lente aut frustra geruntur. A me autem argumentum amicis deberi. Hofferos, Heinsios, Scriverios inter eos primos esse. Laborare jam Professoris eloquentiæ partes, qui nisi virgini amores persuaserit, actum esse de usu nobilissimæ artis, ac pariter fama nostra & existimatione. Verba suspensa ac dubia, qualia puellarum, summa vitia esse orationis. In Anthologiis & Florilegiis Germano-

ıanorum Nuptiarum titulo plures paginas occupari. ımores ac fidem conjugum inter facta ac dicta ſum-ıorum hominum referri. In Mathematicis amorem unctum eſſe indiviſibile. In Arithmeticis unitatem on numerum, ſed ejus principium; par primum, ex ːntentia Pythagoræ, omnium perfectiſſimum. In uptiis multiplicari

Liberum gregem parvum,
Parvos Quirites.

Ab Aſtronomis inter ſidera etiam Virginem, ſed & eminos referri. Quos non niſi ſublatâ matris vir-ınitate naſci potuiſſe. In Geographicis, ubique gen-um Matres eſſe, & ama[illegible]. Et cum ad Hiſtoriam ecterem, præcipue Romanam, delitias meas Taci-ım, niſi fallor, in partes vocabam. Urbem Romam principio Reges habuiſſe. A quîs raptu Sabinarum ːgatas nuptias merito vindicatas. Non præferendos ıihi eſſe, qui dignitatibus & ambitione in admini-ratione Reipub. utuntur. Nam non Syllæ, non Cin-æ longam fuiſſe dominationem. Mercatorum fortu-ıs incertis tempeſtatum jactari. Periculoſum eſſe ırgini viduos amplecti, & Novercæ odio laborare ıte acceptam Matris dignitatem. Id Liviam docuiſſe, avem Reipubl. Matrem, gravem domui Cæſarum overcam. Sapientiam profeſſis quieta ſtudia, & iter nbitione vacuum ad famam aperiri. Hæc & alia tum ıbis meditata, & parum abeſt, quin virgini lectiſſi-æ jam ſint perſuaſa. Adeo ut vix quidquam jam re-ːt, niſi ut relicta triviali contubernalium Schola, ad ːademiam hanc noſtram promta, poſt inauguralem Nuptiis diſputationem, ex auctoritate Magnifici Pa-ntis ſui, Matris titulum accipiat, & dignitatem. Ho-m volui neſcius ne eſſes, Vir ampliſſime; qui fecun-ː litteris tam liberaliter me invitato, omnes huma-ıtatis numeros impleſti. Erit, ut ſpero, aliquando, ım virtutes tuas præſenti mihi, ut olim, licebit ve-ırari. Iterum vale.

Raptim, Lugd. Bat. 1639. ~~*Novemb.*~~ Sept. 12.

Bene ſit uxori tuæ, & liberis lectiſſimis.

CARMEN ADRIANI HOFFERI

Quo ſuperiori Epiſtolæ ex parte reſpondet.

Siccine, cui primis facundia claruit annis,
Linguaque vel magnis vix imitanda viris;
Qui toties Batavo, Cultiſſime Marce, Lycæo
Eloquii applauſus nobilioris habes;
Laberis ad primas, puerique crepundia, partes,
Grammaticeſque tibi dogmata trita placent?
Atque iterum docto crambe neglecta palato,
Ponitur ante oculos illa recocta tuos?
Res nova. Quid facias? Dominæ dum quæris amorem,
Hac quoque, ſi poſſis, arte placere cupis.
Totus amas, *totâque à virgine poſcis* amari,
Conjuga *ſic recitas prima elementa ſcholæ.*
Paſſivum *præfers, ſed in hoc, me judice, peccas,*
Non patitur *quiſquam, ni prius alter* agat.
Quid juvat amplexus mulier paſſura *jugales,*
Si vir habet pigro languida membra toro?
Declinas *ſoliloquium;* Conjuncta *requiris;*
Speſque placet, Caſus *quam* Genitivus *habet.*
Pace tua liceat tamen hîc junxiſſe Dativum,
Quo ſine nil genii vox Genitiva *tenet.*
Vera loquor, nam ſi careat res illius uſu,
Accuſanda *vides hinc tibi facta ſequi.*
Dicite Grammatici, cur poſtera regna Dativus
Occupet, & genitum *pone ſequatur opus?*
Corripitur *metris* Amor, *& non longus* Amanti
Eſſe cupit, brevitas *hæc in* Amore *placet.*
Perſuadere tuum tamen eſt; facundia *flammas*
Mulceat, & longas diluat arte moras.
Ut Cytheræa ſuum bene per Genitiva Dativum
Miſceat, unitas detque coïre faces.
Fauſta precor thalamo, poſtquam perſuaſeris illi,
Caſus *ineſt illic, hic erit* artis *opus.*

RICHAR-

RICHARDO LUBBÆO
M. Z. BOXHORNIUS, S.

Bergam ad Zomam.

Vir Clarissime,

DOmum reversus Hortensium nostrum in ipso ætatis flore, atroci tabe absumptum exstinctumque telligo. Et sane doleo hoc nomine quam maxime, misit litteraria Respub. virum eruditionis & induriæ summæ, à cujus ingenio maxima quisque exspeabat. Et plurima jam pene absolverat, quorum endorum spes fato tam immaturo omnino est interpta. Amisimus uterque amicum candidissimum, cus indolem ad omne humanitatis & officiorum genus ctam cum maxima animi ægritudine jam recolo, &, amvis pro merito non possim, tamen prædicare nunam desistam. Sed hæc divinæ providentiæ sunt cana, quæ, ut mortalibus fas est, venerabundi adminur. Opusculum quoque tuum, quod nomini noo consecratum voluisti, quod ille mecum faciebat ximi, cujus denique edendi curam susceperat, hactes morbo ejus, nunc extremis debet, quod nondum lucem prodierit. Aliam igitur viam insistam, & faut fidem meam intelligas, in iis procurandis quibus to desiderio tuo satisfiat. Caussam intelligis, ob am mihi ignoscas. Vale, Vir doctissime, quem er primos amicorum ut hactenus habui, ita semper n habiturus.

Raptissime Lugd. Bat. 13. Septemb. 1639.

OH. ISACIO PONTANO
M. Z. BOXHORNIUS, S.

ir Clarissime,

Nte triduum reversus domum litteras tuas, Julio mense datas, recte accepi. Quibus Apologia tua

pro Originibus Francicis addebatur. Placuerunt mihi inprimis istæ dissertationes tuæ, quibus veræ antiquitatis ductum sequutus adversariorum tuorum nugas ac somnia, velut fumum, dispulisti. Agam proximè cum Typographo, & editionem maturabo. Gratias verò plurimas tibi debere me agnosco, quod hanc ingenii ac doctrinæ tuæ curam nomini nostro consecratam volueris. Faxo ego, hoc tam insigni benificio obligatus, ut desideriis tuis explendis, & cuivis obsequio tibi potissimum præstando, natum, & semper victurum me intelligas. Statueram his feriis ad vos ire, sed dum alia, atque alia continuo offeruntur, paullo diutius in Zelandia distentus, iter id in alia tempora differre nunc cogor. Utinam vero rectæ valetudini te restitutum tandem aliquando intelligam! Dabit id, ut spero, votis nostris Deus immortalis. Heri litteræ Valerii Andreæ, Professoris Lovaniensis, viri candidissimi, doctissimique, mihi traduntur. Bibliothecam ejus Belgicam vidisse te opinor. Eam secundis curis ornandam augendamque suscepit. In quam rem opem nostram & amicorum, qui hic sunt, seriò implorat. Respondi, in ejus gratiam quidvis me acturum. Nullus autem dubito, quin apud te quædam de viris Belgii eruditis passim observata sint, quæ juvando huic tam præclaro instituto conducere possint. Quæso quam primum, (Bibliothecam enim novam typographo jam tradidisse se scribit) intelligam, quid in hoc genere ab humanitate tua liceat exspectare. Si Epistolam dedicatoriam, operi tuo præfigendam adjeceris, plurimum tibi debebo. Vale, vir Eruditissime, & Cognate amicissime.

Raptim, Lugd. Bat. 1639. Septemb. 14.

JACO-

JACOBO BASELIO
S.
BOXHORNIUS.

Lugdunum Batavorum.

Mi Baseli,

Itteras tuas recte & eleganter scriptas Neuslâ reversus accepi. Quæ Historiam Bredanam concer-[...]nt bene se habent & pro voto, pauculis quibusdam [...]tiis typographicis exceptis, quæ correxisse te aut [...]usebium opinor. Alia nunc mitto, quorum parem [...]ram geres. Urge typographos & insta, ut progre-[...]antur. Ubi reversus fuero, hoc acturus sum, ut eo-[...]m sitientia ora, qualia veterum Afrorum fuisse cre-[...]derim, liquore melioris notæ madefiant. Hoc e-[...]m argumento omnia istis hominibus persuadentur. [...]ns iste, cujus meministi, ab architecto tibi trada-[...]r, quem domi illibatum servabis. Nescio enim [...]ando ad vos reversurus sim, forsan diutius hic hæ-[...]rus, prout valetudo futuri Soceri mei se habuerit. [...]i æger Amstelodamo reversus hic decumbit, sed in-[...]s convalescit. Si quid ad me litterarum sit, conti-[...]o mitte & ipse scribe. Oratio de caussis impeditæ [...]ropææ pacis digna mihi videtur quæ in publicum [...]eat. Quod Auctori Schoëlleno indicabis & officia [...]a pariter deferes. Saluta Heroëm Crœsium, Hoffe-[...]n, Ommerum & reliquos contubernales, Hospi-[...]n quoque Hospitamque. Quæ hic nova, ad Hein-[...]m filium perscripsi, ex quo omnia intelliges. Vale [...]rem bene gere. Quæ excusa porro in Historia Bre-[...]a sunt, confestim transmitte.

Middelburgi 1639. *Octob.* 22.

JACOBO BASELIO S. P. D. BOXHORNIUS

Lugdunum Batavorum.

Mi Baseli,

MIsi ad te fasciculum litterarum ante octiduum, quem an acceperis tandem, inprimis scire aveo. Erant inter alias quæ amoribus meis, Nicolao Heinsio, inscriptæ. Erant quæ Historiæ Bredanæ porro excudendæ destinata. Nescio quid debeam suspicari. Hodie enim ad nos reversus Avunculus Serofkerckius die Mercurii elapso nihil istorum omnium accepisse te rettulit. Doleo & angor animi quam maxime. Si tandem acceperis, indica quamprimum, & metu me libera. Si contra, adi nautam qui ante octiduum, die sacro, Middelburgo ad vos profectus est, inquire in fasciculum tibi inscriptum, & ab ancilla nostra (nisi mendax sit animal) ipsi traditum. Sed lubet optima ominari. Itaque alia operi nostro addenda nunc mitto. Quorum curam geres, ut ipse tui. Urge typographos, hominum genus lentum. De quibus plura in prioribus meis ad te perscripsi. Ob morbum futuri soceri mei nulla adhuc magna facinora gessi. Meliuscule tamen se habere cœpit. Itaque proxima hebdomade (volentibus Deo & gratiis) nobilissimo desideratissimoque operi coronam imponemus. Quam paucissimis complexus ille est, qui dixit,

Accipe daque fidem.

Nihil hic rerum novarum. Socii navales

Vacuo spirant mendacia folle.

Inter tot dubia & incerta famæ placet illud Varronis: CRAS CREDO, HODIE NIHIL. Classis tamen Hispanica maximam partem attrita est & profligata. Vlissingæ interea novem naves captæ, inter quas

nas ſunt aliquot immenſæ molis, monumenta ſunt
rtutis Batavicæ, & ignaviæ Hiſpanorum, ære omni
renniora. Hiſpani plerique, illato vix ferro, tan-
iam amarent noſtros, ſe dedidere. O pecora generis
ımani! Quomodo victoriam referrent, qui non-
ım pugnare didicerunt? Sed hæc hactenus. Vale &
amprimum ſcribe, quæ me ſcire intereſt. Saluta
nnis ætatis, ordinis & ſexus amicos quam humaniſ-
ne.

Raptiſſime 1639. *Octob.* 31.

ANTONIO MATTHÆO
M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

Ultrajectum.

Vir Clariſſime,

DUplex mihi offertur & quam maximè diverſum ad te ſcribendi argumentum. Dum enim Mid-
ourgi Zelandorum hæreo inter oſcula dominæ meæ
amplexus ecce, præter omnem exſpectationem,
ıcio triſtiſſimi exceſſus Soceri tui, cognati mei, viri
deſtiæ & eruditionis raræ, ſum deprehenſus. Ver-
ſanè aſſequi non poſſum magnitudinem luctus,
m deſiderium tanti amici, & memoria tot ejus in
beneficiorum injecit. Manet tamen, manſurumque
n animis noſtris, quicquid in eo mirati ſumus; &
trinæ ejus ac ingenii & ſumma induſtriæ fama, tot
claris & ſemper duraturis ſcriptis propagata, nomi-
ejus æternitatem abundè tuebitur. Nec alia nunc
i apud te dicenda ſunt, qui immortalis Dei immor-
am & invictam legem revereri & amplecti didici-
Molior interea mei in defunctum affectus monu-
ıtum, quod additum Epiſtolis Apologeticis illi o-
leges, cujus editionem mihi, dum decumbit & ſen-
moritur, commiſit. Cæterum ad alia nunc flecten-
. Amores enim noſtri ad optatam me tam feliciter
ſunt perducti, & de virgine lectiſſimâ, Suſanna
elaria, Senatoris Middelburgenſis filia, triumfa-
mus.

mus. Itaque ad nuptiarum noſtrarum ſollemnia, quibus dies dictus eſt Decembris ſeptimus, te cum uxore tuâ nunc voco. In quo ut deſiderio noſtro ſatisfiat, cognationis noſtræ & amicitiæ intereſſe exiſtimabis. Nec ab eâ alienum erit, ſi virginitatis noſtræ exſequias, Epithalamio, ut mos majorum eſt, proſequaris. Hæc ſerio, iterumque iterumque flagito. Vale, Vir ampliſſime, & me inter tuos agnoſce. Uxori tuæ & familiæ maxima quæque cupio.

Raptim, Lugd. Batav. 1639. Novemb. 13.

Hofferus noſter, cujus amorem in Pontanum tuum expreſſum hic vides, plurimum te ſalvere jubet.

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS, P. S.

Zirizæam.

Vir Ampliſſime,

Litteras tuas & faſciculum Middelburgi rectè accepi, mox Lovanium ad Valerium Andræam deſtinatis, quæ deſiderio ejus ac curæ, & tibi debebantur. Qui inter primos ſæculi viros legendus, ac numerandus es hac ætate, qua ſive ignorantia ſive ſtolida ambitione præclaræ artes omnes contemnuntur. Et libenter inprimis ad exemplum tuum provocamus, qui cum illuſtri dignitate eruditionem ac modeſtiam ſummam, & pronum in literatos affectum, & idcirco horum quoque in te ſtudia, conjunxiſti. Ceterum ad priſtinum argumentum iterum nunc labor. Nam faventibus Gratiis, eò inter amorum blanditias provecti ſumus, ut initio Decembris ultimus virginitatis noſtræ indictus ſit dies; ad cujus exſequias Epithalamio celebrandas ſi Muſas tuas conferre fueris dignatus, plurimum tibi ſum debiturus. Vale, Vir Ampliſſime, qui, quâ es morum comitate, deſiderio meo ſatisfacies aut ignoſces. Moggium meum plurimum ſalvere velim, ad quem litte-

teras differo, nova & inuſitata negotiorum mole rutus, & tantum non oppreſſus. Tam operoſe omes amamus. Lectiſſimæ fœminæ, Uxori tuæ, ac i familiæ, proſpera omnia ſint & fortunata.

Raptim, Lugd. Bat. 1639. Novemb. 14.

ONSTANSTINO HUGENIO

Hagam-Comitis.

Nobiliſſime Domine,

Uanquam aliis me nunc occupatum, publica tamen gaudia nuper diſertum fecere. Nec enim ob vatos amores, ille patriæ poſtponendus erat; cujus cimen, quod hic vides, ſi uni tibi probari intelligam icium tuum obtrectantium ronchis ac morſibus fa- opponam. Bredana noſtra ſub prælo ſudant, brevi ditura. Quod præſenti tibi indicare nuper animus ; ſed illuſtrem dextram tuam, diſtento te alibi & upato, tangere non licebat. Intereà vale, vir maxi-, & me agnoſce

Nobiliſſimo nomini tuo æternum colendo

Obſtrictum, obligatum

BOXHORNIUM.

otiſſime 23. Nov.
9. Lugd. Bat.

DRIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Zirizæam.

ir Ampliſſime,

Iddelburgum, poſt ſummas aëris, & brumæ injurias tandem delatus, tuas rectè accepi. Iterum profectè

fectò tibi debeo, cui fasciculo litterarum nuper transmisso, gravis esse coactus sum, dum apud nos idonea occasio vix offertur. Meum erit, vel hoc tantum nomine, cum plurimis tibi sim devinctus, jussa tua, ac mandata semper explere. Sed, ut impudentiam meam agnoscas, Virorum summe, iterum Musas tuas sollicitare audeo, quibus si imminentes jam virginitatis nostræ exsequias ornare volueris, novum benificium agnoscam, cujus caussa procurandæ, quantum licet, nominis tui æternitati, quanquam eâ satis superque à te, & aliis instructus sis, totum me impendam. Vale, Vir amplissime, & ignosce audaciæ.

Raptim, Middelburgi Zelandorum, 29. Novemb. An. 1639.

ADRIANO HOFFERO BOXHORNIUS, S. D. PL.

Zirizæam.

Quod ille olim apud Imperatorem suum, meritò apud te usurpaverim; nullus locus est, qui me benificii tui non admoneat, Vir Amplissime. Obsignaveram quas hic etiam vides, cum, portitore lepore, tuę mihi redderentur. Quæ quo palato exceperim, nondum dixero; quo animo, nunquam satis expressero. Si vera sint, quæ ex superstitione veterum produntur, ad vultus nostri formam, ac decus non parum nunc contulisti; quem, cum virum fingeret, à pulchritudine natura noluit commendari. Equidem dixisse mihi visus es,

Formosus septem, Marce, diebus eris.

Quod an futurum sit, Heroina mea viderit. Cujus benificio proximum Mercurii diem in Veneris mutaturi sumus. Illa etiam comitati tuæ plurimum obstrictam se agnoscit. Utinam verò tuæ & Moggii nostri Musæ in tempore redderentur!

Raptissime Middelburgi, Decemb. 11. 1639.

ADRIA-

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS, PL. S.

Zirizæam.

QUi nunquam dissimilis tibi es, Vir Amplissime, qui cum amoris tui magnitudine ejusdem con-
ntiam conjungis, qui denique liberalis esse pergis,
em & illustrius indies gratiarum agendarum argu-
entum mihi obtulisti. Epithalamia tua quam grata
ihi accidere, tam ingratum illud, quod cum inscitia
lentitudine Typographorum commissus, eorum le-
onem amicis impartiri non potuerim. Adeò ut co-
tus sim consilium mutare ac differre, donec Leidam
versus, uno fasciculo omnia conjungenda operis no-
is, longe profecto accuratioribus, tradam. Caussam
des, cur desiderio meo hactenus non sit satisfactum.
uberrima mihi interim oblata est, ob quam eximia
a benificia tua æternum & ubique debeam profiteri.
ne sit Scaldiæ vestræ collibus, quorum fœcunditati
niculos saporis optimi debuimus. Bene sit Zoöthecæ
e, quæ velut nova Africa, traduces ejus gallinas, o-
mè saginatas, suppeditavit. Bene, denique, sit tibi,
us in frequentissimo amicorum congressu memini-
is, & longævitati prolixa vota impendimus inter
odesta, ut majorum mos est, pocula qualia

Coronati Thrasea Helvidiusque bibebant
Brutorum & CassI natalibus.

Socer meus verbis amplissimis gratias tibi à me agi
luit; ut & Venus mea, quæ, accepto jam Boxorniæ
gnomento, tibi debet quidquid mihi impendisti, qui
n incomparabilis benivolentiæ tuæ

Testis ipse & æternum monumentum

M. Z. BOXHORNIUS

Vale, vir maxime, & in optima exempla nate. Uxo-
tuæ ac familiæ omnis felicitati vota omnia conse-
mus.

Raptim Middelb. Zelandorum, 15. *Dec.* 1639.

ROCHO

ROCHO HOFFERO

M. Z. BOXHORNIUS, S. D. Pl.

Lugdunum Batavorum.

TUæ rectè mihi traditæ ſunt, Roche Hoffere, Juvenis ornatiſſime. Pro Epithalamio Slichtenhorſtiano tibi, & auctori plurimum debeo. Prodiiſſet jam illud, ut & tuum ac aliorum ſi per Typographos licuiſſet. Quos rerum ſuarum & artis ignaros, lentos, & ut pauciſſimis me abſolvam, barbaros hic offendi. Mutavi proinde conſilium, & ad vos reverſus Wilhelmo noſtro tradam, quæcunque amici nuptiarum noſtrarum feſtivitati conſecrare dignati ſunt. Inter quos vel primas obtinet vir maximus, Parens tuus; cujus aliis inſuper beneficiis adeo in præſens ſum obſtrictus, ut quid pro merito ejus dicturus ſim aut non dicturus ipſe neſciam. De quibus plura coram. Brevi enim ad vos contendo. Quod ut Heroinæ meæ perſuaſum ſit, inprimis jam laboro. Paucula tamen iſta, quæ hic vides, poſt aliquot dierum intervalla, Typographi præſtitêre. Quæ ut cum Heinſio utroque, Scriverio, & Blevio communices,& me ames,obnixè te rogo. Contubernales omnes, &clariſſimum virum Hoſpitem noſtrum, plurimum ſalvere jubeo. Vale, ſuaviſſime rerum.

Raptim, Middelburgi Zelandorum 1639. *Dec.* 14.

ROCHO MOGGIO

BOXHORNIUS, S.

Zirizæam.

QUantum judicio tuo tribuam, jam tandem agnoſcis, Vir clariſſime. Titulo enim ſive nuptiarum, ſive donationis inter vivos ſuaviſſimæ virgini nunc tranſcriptus, involavi ejuſmodi delitiarum poſſeſſionem, quas

poſt

t tot maritos ac patres velut adhuc vacuas alibi po- s quam in chartis experimur. Bene igitur isti Diei qui ut conjugii ita vitæ primus fuit, bene etiam ti- qui forsan adhuc stertentem hortamine tuo olim ex- ndum putasti. Nisi quod plurima etiam debeam is, quæ veluti centuriatis Comitiis vocato Musa- n senatu, prosperitati nostræ augendæ conservandæ- concepisti. Utinam verò ea typis descripta, velut lica, mihi cæteris ac tibi offerre licuisset! Sed desi- a mea inopia Typographorum, aut, si qui sint, bar- e ac inscitia sunt intercepta. Nunquam vidi ho- nes tam ignaros artis, quam profitentur.

Bœotos crasso jurares aëre natos:

ed in unum volumen conjicienda omnia, & Leidæ cudenda destinaturus. Quorum exemplaria brevi ebis. Proxime enim eò festinamus. Vale, amico- jucundissime, & me non uno nomine devinctum agnosce.

Raptim Middelburgi Zelandorum, Decemb. 15. An. 1639.

DRIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, S.D.Pl.

Zirizæam.

ir Amplissime,

Lissingæ blanditiis amicorum per dies aliquot distentus, & tandem Middelburgum reversus remas tuas rectè accepi. Epigrammata, elegantissi- ane, & in quibus nihil desideramus, quibus Nu- um nostrarum festivitatem prosequi dignatus es, ad te, quandoquidem ita velle te video transmi- n, nisi illa Leydam delata essent cum sarci- ; cæteris, famulo meo ante hebdomades duas eò usso. Scripsi tamen ut ea filio tuo traderet, ad amprimum curanda, ut quamprimum reddantur.

Dic

Die enim craſtino itineri me dabo, nuptiales illuſtrium ingeniorum luſus, Typographo quantocius traditurus. ut igitur deſiderio noſtro brevi ſatisfiat, unicè te rogo. Cujus humanitatem & famam eo cultu proſequar ſemper, qui magnitudini ejus ac meritis debetur. Vale, Vir maxime, cum familia omni quam feliciſſime.

Raptim Middelburgi Zelandorum, ipſis Kal. Jan. anni 1640.

Qui ut tibi, tuiſque bene eveniat Deum poſco.

CONSTANTINO HUGENIO

M. Z. BOXHORNIUS, S. PL.

QUod promiſſum totiens ac flagitatum, Bredanæ obſidionis opus, tandem ad te venit, Vir Nobiliſſime. Cui præter Spartæ noſtræ varias occupationes, tarda Typographorum miniſteria nonnihil ſufflaminis injecere. Equidem ſtatueram celſiſſimo Principi ad ipſam ejus dextram id conſacrare, ſed expeditionis interventu prohibitus, humanitatem tuam nunc convenio. In qua quantilla hæc cura noſtra præſidium omne reponit. Nihil in ipſa ſcriptione propoſitum mihi præter fidem; nihil in hac dedicatione, præter gratiam tanti Principis & favorem. Si enim hos qualeſcunque conatus noſtros haud diſplicuiſſe intelligam, vota omnia abſolviſſe me & complexum exiſtimabo. Sed auſimne in comitatis tuæ ſinum effundere deſiderium honeſtæ noſtræ ambitionis? Utique adjicerem animum ad pulcherrimum facinus, & ordirer integram ſeriem rerum à celſiſſimo Principe geſtarum, ſi ad induſtriam noſtram ac fidem authoritas accederet; & Hiſtorici ejus titulo æſtimarer. Quod ut præter veteris ac noſtri ævi exemplum non eſt, ita ſi hujus ſpei noſtræ audacia diſpliceat, quæſo te, ne me ſcripſiſſe arbitreris. Primum enim mihi votum eſt pro ſummi imperatoris æternitate; & primum nomen meo tot inſignium

gnium tuarum virtutum cultum ubique testari. Vale, ir illustris, & audaciæ ignosce.

Lugd. Bat. 1640. Ipsis Kal. Junij.

.DRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS, S.

Ziriçæam.

NOn concedit jam tibi mihive scriptionem longam infirmior valetudo mea, Vir amplissime. Sed : per benificiorum tuorum, nec per candoris nostri iis agnoscendis rationes qualecunque hoc curarum strarum monumentum diutius apud te differre lice-. Quod, quæso, eo animo accipias quo offertur. meus, ut suæ sibi tenuitatis est conscius, ita in do-limorum, qualis tu, hominum non tam exactis ju-is, quam humanitate spem omnem veniæ ac fidu-n reponit. Talibus enim modo scribimus, non sy-hantis, qui litterarum & alterius famæ exitio re-i, quantumvis summa eruditione instructi propter anam, & nullis sæpe rationibus innixam calumni-i libidinem suæ ipsi existimationis jacturam apud bos omnes ac bonos merito patiuntur. Vale, Vir pliſſime, &, quod facis, me constanter ama. Le-imam uxorem tuam, & familiam omnem diu sal-n Deus conservet.

Lugd. Bat. 1640. Junij 14.

xemplaria ista, per famulum, amicis, quibus in-scripta sunt, tradi velim. Mala valetudo in caussa est cur à litteris ad eos destinandis jam cogar abs-tinere.

JOHANNI ANTONIO de ROUCK,
M. Z. BOXHORNIUS, S.D.P.

Bergizomium.

SIngulari comitate tuâ non ſemel jam obſtrictus, Vir ampliſſime, quod rependam tibi non habeo præter addictiſſimi tibi animi fidem ac candorem, cujus experimentum equidem ex me capies quotiens libebit; cujuſque vadem tibi nunc ſiſto, qualecunque hoc curarum noſtrarum monumentum. quo Bredam inprimis, tanta felicitate expugnatam nuper complexi ſumus. Nullâ vel adulatione vel ambitione impulſi, ſed ut inuſitatæ rei, & felicitatis publicæ exemplum apud poſteros exſtaret. Quod pro humanitate tuâ eo animo accipies ac leges, ut nonnihil veniæ tribuas huic noſtræ temeritati, quæ vel ideo excuſanda, quod ejus culpam mihi ex pulcherrimo argumento conſciverim. Vale, Vir ampliſſime, & me gratum tibi ac devotum agnoſce. Conſuli Rouckio obſequia omnia & tibi offero. Baſelius noſter, ſi ita pergat, exſpectationi veſtræ reſpondebit. Iterum Vale.

Raptim, Lugd. Bat. 1640. *Juny* 24.

RICHARDO LUBBÆO
BOXHORNIUS, S.D.

Bergizomium.

SI amores, ſi præludia nuptiarum, & ipſas, ſi primas œconomiæ curas, adverſam ſubinde valetudinem, non unius generis occupationes, aliaſque dilatæ ſcriptionis cauſſas apud te adferam, facile mihi ignoſces, ſcio, Vir clariſſime. Et inter hæc me totum pene impendit ſit qualecunque hoc curarum noſtrarum, quod legendum tibi nunc mitto, monumentum. Equidem

m posterorum & præsentis sæculi intererat ut felici-
is publicæ rarum hoc exemplum exstaret. Sed & fe-
ius ingenium tam illustri argumento debebatur; cum
hac qualicunque industria nostra nihil præter fidem
pietatem in Rempub. venerit commendandum.
as saltim virtutes latratibus invidentium composito
invicto animo opponam. Est enim eorum homi-
n hæc ætas feracissima. Ne de Academia nostra
ic dicam, in qua à bonis litteris & humanitatis cul-
professis, nescio quo fato, *Bella geri placuit nul-*
habitura triumphos. Nullo saltim merito meo, qui
s litterarum exitio repertas factiones continuo exo-
, id antiquissimum habui, ut Spartam meam pro
li exornarem, & summis, ac erectis ingeniis cul-
quemvis ac æstimationem deferrem. Sed quid fa-
? Pessimi quidam delatores sunt, quorum artes in
uro sunt & ideo difficulter evitantur. Qui ad glo-
sæculi nata ingenia inter se commisere. Mihi in-
n solatium est in bonorum judiciis, ac imprimis
Quæ ut mereri tantum possim, Deum rogo. Te
, ut constanter me ames, quemadmodum erudi-
em tuam, & virtutes quorumvis officiorum cultu
ium sum æstimaturus. Vale, Vir eruditissime,
familia omni.

Raptim, Lugd. Bat. 1640. Junij 24.

DRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS, S. PL.

Zirizæam.

o in Hollandici itineris procinctu,& jam tuas ac-
pio,vir amplissime.Quo minus ad vos me conferre
it,factum est pertinacissimo unici fratris,& claris-
c jam pene depositi ac conclamati morbo. Quæ res
mum meum affecit, afflixitque, & affligit etiam-
ut fere ejus impos sim. Sed provocandum est, in-
ad cæli legem; indurandus est animus, & acqui-

 escen-

escendum supremi Imperatoris mandatis. Equidem id fateor lubens, sed nescio, quî fiat, quod in ipso adhuc adspectu ac sensu nostræ, aut charissimorum calamitatis hæc virilis sapientiæ præcepta, in quibus aliis præscribendis aliquando diserti sumus, vix admittamus. Hæret animo meo ille ejus vultus, continua mensium ferme octo atrophia ita confectus, & exhaustus, ut haud alias unquam viderim similem vivi hominis sepulturam.

Et nunc magna mei sub terras ibit imago?

Quidni enim sic exclamem, qui mihi videor in moriente illo ipse mori; qui inter amplexus calidissimis lachrymis imbutos vix dubito quin dixerim postremum Vale. Adhuc tamen spirat; sed vix quidquam restat quod speremus. Nisi è machina forsan superveniat magnus Deus, & lentissimo, ac vitalia jam rodenti morbo (eò enim est ventum) imponat salutares manus. Hæc in sinum tuum effundo, vir amplissime; cujus desiderio ut satisfacere jam non possum, ita solatii non vulgaris loco fuit illa comis tua invitatio, illa blanda tua, & quæ supra merita nostra sunt, verba, quibus nostrum in te cultum non infimo apud te loco esse profiteris. Infælix sim, nisi hanc reputem magnam partem nostræ felicitatis. Deus hunc tuum in me animum ita conservet, ut ego statui quavis occasione, quantum virtutibus tuis debeam, ubique locorum testari. Toti familiæ tuæ sit bene.

Raptissime Middelburgi Zeland. 1640. *Aug.* 20.

Salve, vir maxime, à me, qui sum

Amplissimo nomini tuo dicatissimus

M. Z. BOXHORNIUS,

CON-

CONSTANTINO HUGENIO

M. Z. BOXHORNIUS, S.

Illustris Domine,

EQuidem mea interesse video, ut intelligas, qui fa-
ctum sit, quod ad illas litteras tuas, plenas, hercle,
lixissimæ comitatis, & quæ tam insignis benificii
minerant, nunc demum responderim. Caussam igi-
pro me dicam. Ante quatriduum tuas primum ac-
i ac legi. Nec tamen ideo tabellarium negligentiæ
uerim. Sed tunc demum ex peregrinatione æstiva,
m Caniculæ sydus permiserat, domum sum rever-
. Nec, cum in itinere locum sæpe ac Provincias mu-
em, certò uspiam poteram deprehendi. Et paullo
tius in Zelandia, sub finem feriarum nostrarum,
ere coactus sum ob contumacissimum unici & jam
deratissimi fratris mei morbum. Quem jam men-
novem cum atrophia ac tabe colluctantem, ab hu-
næ omnis artis præsidio defectum, desertum, supe-
ibus diebus vitæ exemptum ita doleo, ut ob recen-
& atrocem adeo plagam, vix solatia nunc admit-
. Atque hæcquidem caussa est, cur serius & nunc
um intellexerim, quantum iterum tibi deberem.
issimo Principi pro rara ista liberalitate quod re-
dam nihil habeo, præter sanctissima vota, quæ ma-
udini tantæ ejus fortunæ, & communis patriæ de-
iis debentur. Atque istis quidem accinctum & im-
entem hostibus velut præsentes & auxiliares, in-
uævis discrimina, comitamur. De te vero quid
m, Heros nobilissime? Cum tuum sit bene agendo
defatigari, & Musarum nostrarum, quæ à con-
tu, in aulis præsertim, vix hac ætate se possint
licare, gloriam ac innocentiam, quod strenuè fa-
tueri; cum summorum hominum exemplo in
ritate tua ac gratia omne præsidium reposuerim;
, quemadmodum & illi, mancupio sim tuus,
tis & maximis nominibus obstrictus tibi ac obli-

gatus, &, si pateris, adhuc obstringendus; Deus tibi servet hanc mentem, & producat hanc vitam tuam, has tuas curas, quibus hanc Rempub. eruditionem omnem, ac ejus candidatos, & hujus ac sequentis sæculi famam continuò tibi demereris. Hæc mihi dictant merita tua, & meus in ea, quanquam impar, remotus tamen ab adulatione, affectus. Sed audebone plura apud occupatissimum verba facere? Unum est, quod hic silentio non involvendum, & stuporem omnem excedit. . . . . negat illum, cui nostra merito inscripsimus, dicendum esse Imperatorem; & multò minus vocari vult, Supremum. Ac proinde dedicationis nostræ caput velut atrocissimum crimen, apud quosvis proscripsit. Quid censes? Profectò nimis crudele est illud ingenium, & non tantum aliorum impatiens, sed etiam sui. Nobilissimus Heinsius plurimum te salvere jussit.

Raptim, Lugd. Bat. Sepemb. 8. *An.* 1640.

GULIELMO GOESIO

M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

QUam mihi à contentione omni aversus animus, tam studiosus veritatis est, Vir amplissime. In quam cum nec defuerint unquam, nec jam desint, qui invehantur, ab iis semper dissentiendum mihi existimavi. Non sane alium in finem, quam ut cæteris exprimerem merito mihi persuasæ & satis assertæ veritatis confessionem. Quod à candidis ac cordatis facillime obtinetur. At ita animati sunt hominum plerique, illi inprimis, quorum in eruendis rebus abstrusis, & à memoria nostra longissimè remotis, curæ occupantur, ut prava semel opinione imbuti, plus in contumaciâ laudis ponunt, quàm confessione veritatis. Illa autem confirmati, cum nihil in ratione aut fide dignorum hominum auctoritate habeant præsidii, ne nihil agere aut temere falsa amplexi videantur, ad cavillas & illiberales jocos, sæpe etiam contumelias & convitia dilabuntur.

ir. Peſtis illa licet olim haud incognita, hodie tamen, eſcio quo fato, latiſſimè graſſatur. Quâ qui aucupanr famam, inveniunt tantum apud ignaros, & ſimiles bi; & mox cum ipſis, inter quos nata eſt, perit. Inrim cum eo homine mihi in hac quam vides diſſertione res eſt, qui dum à nobis diſſentit, majorem odeſtiæ rationem habuit, quàm veritatis. Quorum ud, ut alias ejus virtutes, & eruditionem diligenamque ſingularem, agnoſcimus libenter ac æſtimaus; hoc autem excuſare & ſilentio tranſmittere non cebat. Et mihi, poſt multas & majores curas, Canilarium feriarum beneficio otium erat, cum liber ejus odiret. De Typographica arte omnis hæc diſputatio ſtituitur. Cujus inventæ gloriam Harlemenſibus, n Moguntinis, ut olim, nunc denuo aſſertum imus. ota facti quæſtio eſt, ut juris veſtri auctores loquunr. Nec ex me cauſſam quæres, cur nomini tuo ollam hanc inſcribendam cenſuerim. Nam ea in te & ris, & humaniorum litterarum, & rerum patriæ noæ exacta peritia, eaque judicii rectitudo eſt, ut ſicut alios omnes, gnaros veri ac ſtudioſos, publico hoc ipto, ita primo loco ad te debuerim provocare. Et æ virtus tua ac quanta ſit, patria tua non agnoſcit nc tantum, cura ſui in te collata & ampliſſima dignie, ſed etiam experitur. Quantum quoque ſingulari e humanitati, cujus ſuaviſſima conſuetudine per ans jam multos utor, deferrem, hic profiteri debebam. & ſtudia mea omnia ac vota meritis tuis dedicare. am animi mei de te ſententiam ſerio hic teſtor, & motam tibi ac conſtantem addico. Qualis ſi in hac ntroverſia manſura ſit ejus, cum quo hic contentio , ejus ſaltim cauſſa poteram ſiluiſſe. Sed vel propter os deferendæ non erant partes veritatis. Tu interim boni conſules, dum majora tibi deſtinamus. Vale, ampliſſime, &, ut ſoles, me ama.

Raptim. Lugd. Bat. 1640. Kal. Novemb.

ROCHO MOGGIO
BOXHORNIUS, S.D.

Zirizæam.

EGo verò, vir amplissime, unici fratris tristissimo excessu ita hactenus sum confusus, ut vix mei meminisse potuerim aut amicorum. Gratias tibi debeo pro affectu, & masculis verbis, quibus animum meum nonnihil erexisti. Quid enim? Divinæ providentiæ consilio ac inevitabili necessitate inter adversa omnia confirmandi sumus. Erit etiam mihi aliquando supremus dies. Quem sane nescio cur non impensè debeam optare, inter tot sæculi mala, inter tot dissidia ac factiones, quæ litterarum etiam regnum jam invasere. Pudet me horum temporum, ac propemodum studiorum, quæ dulcissimè olim colebamus, dum iis ad humanitatem vocantibus, quidam ad invidiam, odium, virulentiam, obtrectationem, & iniquissimos cavillos abutuntur, homines non aliorum tantum impatientes, sed etiam *sui* . . . . Interim calumniæ nec tegunt, nec vulnerant. Nec minor vis est veritatis. Cujus pretium ac æstimationem nemo nobis maledicendo extorquebit. Itaque aggressus sum de Trapezitis, sive Longobardis nostris, eorumque ortu ac conditione, Dissertationem, multa ratione, & instrumentorum publicorum fide confirmatam. Est ea jam sub prœlo, & brevi ad vos ibit. Atque eas modestiæ in ea sequuti sumus leges, ut facile me probaturum bonis ac candidis confidam, adversarium, cætera victum & inferiorem, maledicendo tantum superiorem esse. Habeat illam laudem sibi. *Non equidem invideo; miror magis.* Summo viro, & quem meritò tanti facio, Adriano Hoffero, offeres omnem officiorum nostrorum cultum. Ad quem exemplaria Dissertationis istius, ut & alterius de Typographica arte inventa (ad quod argumentum denuo tractandum à Moguntinis nuper compulsi sumus) brevi destinabuntur. Sed & proxi-

›xime ad eum ſcribam. Nam nunc id cogitanti mi-
non una cura injicit manum; ſed & ab aliis nunc
:e ſcribendis avocat. Vale, vir doctiſſime, & me
a, qui te colo.

Raptiſſimè Lugd. Bat. 1640. Novemb. 11.

ADRIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, D. PL. S.

Zirizæam.

Ampliſſime Vir,

QUod in aliis virtutis eſt, in te conſuetudinis aut naturæ eſſe, majoribus experimentis indies ›pertum habeo. Benificia enim, quæ ut agnoſco li-›, ita nunquam meritus ſum, anniverſaria eſſe vo-i. Pro quibus ut uberiores gratias nunc agam, nec i permittit eorum magnitudo, nec ſinit erecta illa ›les humanitatis tuæ, quæ quamvis maxima præ-rit, nihil eorum ſibi patitur imputari. Interim o-›m hanc meam ad te ablego, in qua nihil quidem :re tibi poterit, præter confeſſionem veritatis. Cui ›terer vim inferri, meum non erat, qui jam ante ›s aliquot, poſt Junium, & Scriverium, ea pro-:ram argumenta, quibus ſilentii lex omnibus, ve-s ſtudioſis, neceſſario impoſita videbatur. Sed qui amant λογομαχεῖν. Quorum tela cum verba ›m ſunt & voces, facillime repelluntur. Andreæ ›rii Bibliotheca Belgica ſub prælo eſt. Excrevit ea ›gnam molem, ut ex litteris ejus intelligo. In qui-:tiam de miſerrima rerum ac temporum in Bra-a conditione conqueritur. Cum peſte enim, & ›næ caritate, & bello colluctantur. Quamprimum prodierit, confeſtim eum ad te tranſmittam. Ble-›ujus meminiſti, juvenis doctiſſimi & elegantiſſi-Rochi tui quondam familiaris, Poëmata ſub præ-›t Amſtelodami. Heinſii noſtri Muſas renatas, i ejus, qui Parentem pari jam gradu ſequitur, lit-

teras hic habes. . . . . Salmasius in Galliam nuper delatus est. Ego meam caussam contra eum tuto sum aggressus, & publico scripto ostendi, qui de Trapezitis nostratibus, sive Longobardis, ex ipsa Magistratuum sententia, sit statuendum. Carcerem illud jam mordet. Non dubito quin omnibus studio partium non occæcatis, inprimis tibi, sim satisfacturus. Habui interim tantum modestiæ rationem, quantum veritatis. Nam nunquam mihi se probabunt illi, qui, dum ab aliis dissentiunt, non tam scribunt, quàm irascuntur. Vale, Vir maxime, &, ut soles, me ama. Scriverius noster tibi, & nupero beneficio tuo, plurimum obstrictum se agnoscit, ipse hoc litteris brevi testaturus. Deus te, & lectissimam uxorem tuam, & familiam omnem diutissime incolumem conservet. Gàudeo illum tantæ spei filium tuum salvum in Gallias venisse. Talis ut patriam & te, & nos denuo videat, quibusvis votis contendo.

Lugd. Bat. 1640. *Novemb.* 23.

Cl. Moggio à me salutem. Ejus sit alterum illud Dissertationis nostræ exemplar.

CONSTANTINO HUGENIO

BOXHORNIUS, S.

PRodit jam tandem & ad te venit, Vir nobilissime, dissertatio hæc nostra de trapezitis, quam & patriæ, & veritati, & adversario, & mihi me debere existimavi. Interim tantam in eâ modestiæ rationem habui, quantam veritatis. Nec enim ejus, cum quo hic commissus sum, exemplum mihi sequi licebat. Scio atrocissimum bellum & ipsam Styga calumniarum mihi imminere. Sed & scio, calumnias nec tegere nec vulnerare. Utinam multi essent similes tui! cujus exquisitæ eruditionis, candoris, & humanitatis exemplo ut diu fruamur, Deum rogo. Vale, Vir illustris, & me, ut soles, præsidio tuo complecti perge.

Lugd. Bat. 1640. *Decemb.* 12.

ADRIA-

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS, S.

Zirizæam.

Amplissime Vir,

PRodit tandem dissertatio hæc nostra de Trapezitis. quam & veritati, & mihi debere me existimavi. uid ab adversario mihi exspectandum sit, facile divi-. Sed qui in calumniis, & maledicentia tantum præ-lium ponit, eo ipso apud æquos arbitros caussa cadir. actenus saltim, Politicorum & Theologorum judi-, & modestia, & argumenti veritate ac fide . . . ajor sum. Videbis etiam in qualicunque hac com-entatione, quid debeam tibi. Plura scriberem, sed rissimus vir nauta, qui jamjam ad vos contendit suf-minat plura meditantem manum. Vale, Vir amplis-e. Deus familiam tuam incolumem diu conservet. ectatissimo viro Moggio proxime exemplar tramit-. Aliud enim jam non erat ad manum.

Lugd. Bat. 1651. *Jan.* 28.

ICHARDO LUBBÆO
BOXHORNIUS, S.

VIr Doctissime, & amicorum integerrime, Dispu-tationem Medicam filii tui nudius tertius rectè ac-i. Deum rogo, ut favere porro ejus studiis velit, qui non magna tantum promittit, sed præstat. Legi ntispicio à te inscriptam querelam. Quid facias? cetum sæculum est; quo major est, quisquis strenuè temnit. Interim ecce tibi duas nuper hic editas dis-ationes nostras, diversi argumenti. Nunquam futu-n existimaveram, ut in polemico illo scribendi gene-quo naturâ abhorreo, curas meas ac studia occupa-. Sed nefas mihi erat, deserere, partes veritatis. us quantam rationem, tantam etiam modestiæ ha-

 bui.

bui. Quid præstiterim, tu videris. Systema tuum, cujus nomine plurimum debere me tibi hic serio testor, nondum typographo tradidi. Est is Johannes Janssonius, & Amstelodami agit, & morbo distentus suum hactenus, quem addixerat, ad nos differt adventum. Confido eum hujus libelli tui editionem in se tandem suscepturum. Typographis enim nostris id haud potui persuadere. Vale cum omni familia, vir integerrime, & indica, si quid pro te, aut filio tuo me posse existimaveris.

Raptim Lugd. Bat. 1641. Febr. 13.

Exemplaria hæc incompacta ad vos mittere coactus sum, angustiis temporis circumscriptus. Amplissimo Turcæo à me salutem; quem ad postremas hactenus non respondisse, valde mirari subit.

CONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

JAm verò id certissimum est, quod de Musicorum in Ecclesia instrumentorum usu, publico & elegantissimo scripto adseruisti, Vir nobilissime. Quidnî enim pro tam illustri beneficio ita gratias tibi agam, qui & sic debeo, & aliter non possum? Nec enim hujus argumenti tui sententiam ad me transmittere tantùm dignatus es, sed etiam, quod meritò pluris facio, ipsam persuasisti. Memineram, cum tua legerem, Justini Martyris, qui inter primos & sanctissimos Patrum Christianorum, sive ætatem videas, sive eruditionem, censetur. Is, ubi de Musica, quæ Christianorum Ecclesias decet, agit, assuetas Ethnicorum scenis, fides cantusque inanimorum organorum pariter cum saltationibus & crotalis, ab Ecclesia perpetuo vult exulare. Addit interim, eodem loco, placere sibi, ut in Christianorum cętibus relinquatur ἡ χρῆσις τῶν τοιούτων ὀργάνων. Quæ autem est illa laudata χρῆσις; ipsa illa, quam tu tot rationum pietate commendasti. Illa, quam religiosam mulcedinem, ad Donatum, vocat Cyprianus. Illa cujus, ut & Organi tui, meminit Prudentius;

Quid-

Quidquid in ære cavo reboans tuba curva remugit;
Quidquid in arcano vomit ingens Spiritus haustu;
Quidquid casta chelys; quidquid testudo resultat;
Organa disparibus calamis quod consona miscent;
Æmula pastorum quod reddunt vocibus antra;
Christum concelebret, Christum sonet; omnia Christum
Muta etiam fidibus sanctis animata loquantur.

A quâ veterum pietate multis passibus defleximus, c quo Musicorum instrumentorum concentu, in hristianorum templis, non cœleste aliquod, sed vaum argumentum; non animos; sed aures intramus. uod nisi sit prostituere fana nostra, quid sit nescio. oc interim scio, & imprimis id debeo tibi; ut magna stupenda quædam Musicæ vis est in animos humaos, ita cum incredibili conjunctam esse hominum ilitate, si in divino & Christiano argumento occutur. Sæpe ego experiendo didici, intimos sensus meos c ratione, vel maximè commoveri. Si enim muta- Musica, ut censuit Plato, etiam Respub. mutentur; quo de argumento, à veterum aut recentiorum neine satis, quod sciam, explicato, nonnulla olim ivatim mihi sum commentatus) quantum illam poscredendum est, cum Majestate, & meditamentis vinarum rerum, conjunctam, ad conversionem, si-, ut ille loquitur, purgationem animorum? Quid ad, ut tu quidem, sicut alia omnia, censes rectissiè, populi in ecclesiis nostris non tam canentis fere, am boantis, intemperies, solo Organorum, de quibus is, beneficio possit profligari? Est quidem in tems nostris, & cæteris præit Phonascus aliquis, vocise, ut Varronis verbis utar, suscitabulum,

Cantantiumque gallus gallinaceus;

Non tamen raro contingit, ut rugitum audias, ubi mnum exspectas, postquam sine ordine ac lege

Insonuêre cava gemitumque dedere cavernæ.

Quidni enim hæc experto tibi & testato sic expon? Agnosco quidem turpissimæ hujus ἀταξίας

caussam

caussam in imperitia populi, & illa multitudine ac varietate modorum, qui longè diversissimi in Psalteriis nostris deprehenduntur. Sed interim ita mihi persuasum est, eam varietatem vel maximè esse necessariam. Quod Carolus ille Magnus non ignoravit. Cum enim eâ tempestate Gregoriana Musica maximè vigeret, quæ non omnibus modis in Ecclesiis locum concedebat, ille incredibili diligentiâ, singulorum modorum vim ac leges propius investigans, diversos, qui antea in usu non erant, invexit, quibus Ecclesia Dei omnis argumenti hymnos commodius exprimere posset. Ac sane plurima in sacris litteris, Psalmis inprimis, offeruntur, quæ non bene iisdem modis, sed multò meliùs aptiùsque hoc quàm alio exponuntur. In caussa sunt varii animorum motus variique affectus, qui pro argumenti diversitate legentibus offeruntur. Quis enim est, qui non sentiat; nunc rapi animos in sanctissimum quendam furorem; nunc iterum reddi placidiores; nunc dejici in mœrorem & singultus; nunc iterum inde in spem, lætitiam, inque cœlestem amorem abripi, attolli? Quæ omnia qui iisdem modis obtineri & præstari posse existimat, næ ille, meo saltem judicio, dissentit à ratione. Nec proinde laudare possum Anglorum institutum, qui intra arctas nimis angustias illud tam latè exporrectum, & variegatum argumentum cohibuêre. Nec quidquam obstat, quo minus te sequamur. Qui ad imperitiam vulgi in ordinem redigendam, ac incendendum ardorem animorum, eam Organorum vim, ac usum commendasti, ac gravissimis rationibus asseruisti, ut nihil nobis addendum supersit, præter adsensum, & ea vota, quæ summis virtutibus tuis debentur. Tuo enim ingenio omnem gloriam illustrium litterarum, tua humanitate eruditos, tuis denique curis omnem hanc Rempublicam agnoscimus maximè juvari. Deus te quam diutissime incolumem superesse velit, Vir nobilissime.

Lugd, Bat, Febr. 20, 1641.

CONSTANTINO HUGENIO

BOXHORNIUS S.D.

Hagam-Comitis.

QUantum omnibus nobis, ac mihi inprimis, dolorem adtulerit morbus, cum quo nuper conflictatus es, verbis haud facile expressero, Virorum nobilissime. Si quid interim vota nostra posse credendum sit, debes profectò illis, ut cum bona venia tua sic loquar, valetudinem meliorem, quam & gratulamur tibi meritò, & indies magis magisque cupimus confirmatam. Agit apud nos, studiorum caussa, Franciscus Bleuvius, gente Batavus, ætate juvenis, & ingenio ætatem supergressus. Is in vernacula Poësi, si te et majorum gentium paucos alios excipiam, præ ceteris excellit. Et jam quædam ejus sub prælo sudant, quorum lectione, ubi eam, quæ tibi raro, at tamen eruditissima semper, contingant otia permiserint, si quod hic judicium meum est, delectaberis. Ausus est in illum tantopere exspectatum & in secula, nisi durus pater esse pergas, iturum DIEM tuum, ista, quæ hic vides, nuper effundere. In quibus præter animum nihil omnino cupit spectari. Qui quam egregiè in summas virtutes tuas affectus est, tam desiderat aliquando ad dexteræ tuæ contactum admitti. Quod ubi per occasionem licebit, dimittes haud dubie novum testem ac præconem illius tuæ quam raræ, tam nunquam satis laudatæ humanitatis.

Lugd. Batav. 1641. *Martij* 17.

CON-

CONSTANTINO HUGENIO

M. Z. BOXHORNIUS, S.D.P.

Hagam-Comitis.

CUm in ære tuo jam pridem ſim, Vir nobiliſſime, nec ſit, unde ſatisfaciam, agam, quod illi, quorum mala ſunt nomina, & debitum augebo. Eſt mihi ſocer, Petrus Duvelarius, qui Senatoriam aliaſque dignitates in Middelburgenſi Republ. per viginti jam annos magna cum fide, omnium judicio geſſit. Vacat in eâ, Marco de la Palma, optimè merito ſene, nuper pluribus addito, conſulatus. In cujus locum, quo ſubſtitui ſocer meus poſſet, inter alios nominatus eſt. Heros Knutius, qui non malè ei cupit, & jam Hagæ eſt, ſua apud celſiſſimum Principem gratia plurimum in eo negotio poteſt. Apud hunc ſi commendationis tuæ auctoritate ſocerum meum juvares, obſtringeres tibi optimi ſenis virtutes, meque incomparabili beneficio, ſi magis obſtringi poſſim, magis tibi obligares. Sed ante omnia rogo, ut audaciæ meæ ignoſcas. Vale, Vir nobiliſſime, & publico ac noſtro privatim bono diutiſſime vive.

Lugd. Batav. 1641. *Aprilis* 9.

ADRIANO HOFFERO

M. Z. BOXHORNIUS, S.D.

Zirizæam.

DUm & gratias tibi pro novo benificio debeo, quas nunc ingentes ago, & quotidie ad te ſcripturio, virorum ampliſſime, elapſæ mihi ſunt nautæ, viri profecto diligentiſſimi, feſtinatione, aut aliunde injectis curis ereptæ, præſtandi hujus officii occaſiones. Tu pro humanitate tua, hanc moram bene inter-
pre-

etaberis. Litteras Rochi tui accepi ; cujus & mores ingenium ut ad exemplum tuum ſunt , ita abſen- m illis votis proſequor, quæ & ejus meritis & exſpe- ationi tuæ debentur. Ecce autem tibi ea , quæ in nu- as filiæ Heinſianæ nuper meditatus ſum. Ne ambi- ſos conatus noſtros neſcias , egi militiæ Imperato- m. Si quid in iis diſpliceat ſeveris iſtis Catonibus , ibus barba prolixior , & toga , & in fronte cohors a rugarum inſignia ſunt pædagogicæ Majeſtatis , ra- argumenti apud bonos excuſabit. In quo ut obſcæ- eſſe noluimus , ita non potuimus non eſſe urbani. le , Vir ampliſſime, & chartacea hæc munuſcula non ſolutum accipe, ſed ut debiti confeſſionem.

Lugd. Bat. 1641. *April.* 22.

CONSTANTINO HUGENIO
BOXHORNIUS, S. D.

GEnius lætitiæ publicæ iterum diſertum me fecit , Vir nobiliſſime. Neque inter lituos jam & acies nti tibi diſplicebit tam illuſtre pacis argumentum. od ſermone celebrari publico , rei geſtæ ac gerendæ ro intereſſe , prudentiſſimi quidam in hac Repub. exiſtimabant. Quantilla vero hæc cura noſtra ſi , piciis tuis , juventutis noſtræ Principis oculos ſub- , ingens benificium tuum interpretabor. Hoc in- m ſcias velim , non eſſe aut qualiſcunque noſtræ unæ , aut ingenii noſtri liberalitatis , quidquam d , præter gratiam principalem , ex ejuſmodi ſcri- exſpectare. Vix ſcio an diutius jam morari , de- n tot majores curas tuas ; unum tamen eſt , quod rioribus diebus obſervatum mihi , celare te nec um, nec debeo. Exſtat in Anglorum annalibus il- iſſimum exemplum Principis , alteri extero de- nſatæ , & quinquennium modo egreſſæ , ſponſum maritum ſequutæ. Eſt illa Caroli , magnæ Britan- Regis avia , Maria , Scotorum Regina , quæ Fran- Galliarum Delphino obſtricta , licet quinquennis

tan-

tantum, eum est sequuta. Cambdenum auctorem hic sequor, scriptorem longè gravissimum. Mihi saltim in hoc exemplo nonnihil & argumenti & ponderis esse videbatur. Vale, virorum illustrissime, & , ut soles, amore tuo me amplecti perge.

Lugd. Bat. 10. Julij 1641.

ADRIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Zirizaam.

Amplissime Vir,

NUper privati hominis, & amici, nunc publicæ, & Principis Nuptiæ disertum me fecere. Nisi quod haud suffecisse me magnitudini illustrissimi argumenti libenter agnoscam. Sed eorum, qui qualiacunque hæc nostra lecturi sunt, candida ac faventia judicia, impares curas nostras haud difficulter excusabunt. Tuum inprimis, Vir humanissime. Nam utraque laus tua est inusitatæ & eruditionis, & humanitatis. Futurum spero, ut feriarum nostrarum, quæ hodie natæ sunt, occasione, propius, ut ante, non oculos tuos tantum subeam, sed etiam virtutes. Vale, Vir amplissime, cum uxore lectissima, & familia omni.

Lugd. Batav. 1641. Jul. 16.

CONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS S. D.

Nobilissime Domine,

IMminet anniversaria Consulum Middelburgensium designatio, & iccirco repetitis precibus pro socero meo humanitatem tuam convenio. In quem quidquid virtus tua & excellens apud Principem gratia contulerit, ingens tuum beneficium, & immortale totius

tius familiæ noſtræ debitum erit. Meum in primis, qui quanta audacia virum optimum, & per annos plurimos Senatorem integerrimum, & inter capaces ampliſſimæ dignitatis nunc iterum ſuorum ſuffragiis receptum, & nulla unquam in te obſequia intermiſſurum, commendo, tanta fiducia eidem non tantum veniam peto, ſed, tot aliis pridem nominibus tibi devinctus, impetraſſe me confido. Vale, Vir illuſtriſſime. Deus te Reipub. Principi, & privatim nobis diu ſervet.

Middelburgi Zelandorum 1641. *Aug.* 14.

CONSTANTINO HUGENIO BOXHORNIUS S.

SI pro gemino beneficio, iiſdem literis, gratias tibi nunc agam, Virorum nobiliſſime, recentium potius, quàm veterum videbor meminiſſe. Auctoritate enim tua, quam ſummam in optimi maximique Principis aula excellens virtus tua & ingenium fecit, aurea Deorum munera iterum referre mihi licuit, tam non merenti, hercule, quam non exſpectanti. Et qui mihi auctam ſoceri mei, Integerrimi ſenis, dignitatem eidem debeam imputare. Ita enim ſentit ipſe, & nos agnoſcimus, & eo nomine æternum omnes debituri ſumus. Equidem pluribus magnitudinem gratiſſimi animi in ſinum tuum hic effunderem, ſi poſt tanta ac priſtina tot in me merita novas agendarum gratiarum formulas quantillæ facundiæ meæ reliquiſſes. Itaque quod pace tua fiat, ad alia me converto, & tibi in caſtris agenti bellum non tantum indictum nuncio, ſed jam geri. Enim vero ſuperioribus diebus nonnemo, ſine nomine tamen & tribu, Typographo Leydenſi tradidit diſſertationem ſatis longam, qua illam elegantiſſimam tuam de Muſicis Inſtrumentis, in Chriſtianorum eccleſias admittendis ita eſt aggreſſus, ut dubitem, an Impudentia ejus an Inſcitia ſit major. Nam utraque excellere proprium pridem terriginarum eſſe non ignoras. Ac proinde licet hoſtis

tuus

tuus lectus tibi nondum aut visus sit, victoriam tibi certissimam, huic aut perpetuam nominis, si quod habet, infamiam audeo polliceri. Clam nomen quidem dissimulavit. Quod unum prudenter fecisse videri potest. Ubi prodiisse insulsum opus intelligam, exemplar ejus continuo ad te transmittam. Quamvis merito dubitem, an tali id honore debeam dignari. Quæ de Hellenistica controversia leges, Voetium, ut fama est, auctorem habent. Vale, Vir illustris, & me qualem fecisti, talem agnosce, totum tuum.

Raptim Lugd. Bat. 1641. *Octob.* 12.

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS S. PL.

Zirizæam.

POstremas meas, quas, priusquam ex Zelandia nuper discederem, ad te, Vir amplissime, destinaveram, quin acceperis, vix possum dubitare. Cæterum in iis exposueram rationes gravissimas, ob quas humanitati tuæ ac exspectationi, meisque promissis mihi satisfacere haud licebat. Injeceram & aliarum rerum mentionem, ejus inprimis quæ patriam vestram concernit, & in qua humanitas tua, totiens oblata mihi, & totiens perspecta, plurimum poterat prodesse. Et potest etiamnum. Itaque audeo easdem preces nunc repetere. Constitui vero Chronicon Zelandicum vulgare, quod Reygersbergium auctorem habet, prælo denuo subjicere, urgentibus primariis aliquot in vestrâ Repub. viris, quorum vel auctoritate vel precibus factum est, ut Romano, Bibliopolæ Middelburgensi omnes in eam rem curas meas addixerim. Nam in Bibliotheca mea plurima sunt, *molta*, ut ille loquitur, *anteiquitus sepolta*, quæ quam hactenus ignota, & paucis, aut nullis visa, tam lucis plurimum & ornamenti ad gentis vestræ historiam possunt conferre. Interim ad partem egregiæ hujus curæ te voco, Vir maxime. Scio enim plurima, præsertim quæ Zirizæam & Scaldiam vestram spectant, aliaque ex instrumen-

is publicis accepta, & accurate consignata penes te esse & ante annos aliquot, nisi fallor, vidisse me opinor) quorum usum, quam mihi & publicæ & existimationi nominis tui (quod quanti faciam, & merito faciam, nescire non potes) profuturum, tam facile ad dies aliquot impetraturum me confido. Est autem periculum n mora. Nam Typographus noster jamjam operi se ccingit. Itaque ut ad magnitudinem tam illustris beneficii, ejusdem adjicias celeritatem, obnixè te rogo. Vale, Vir amplissime, &, ut soles, constanter me ama. Raptissime, inter plurimas occupationes.

Lugd. Batav. 1641. Octob. 24.

CONSTANTINO HUGENIO M. Z. BOXHORNIUS S.

Hagam-Comitis.

QUæ ex castris reduci tibi officia debebam ipse, litteris transcribo, Virorum nobilissime. Nam ostremas meas accepisse te opinor, quibus eam gratiarum actionem sum complexus, ex quâ, in exprinenda beneficiorum tuorum magnitudine, Professoem Eloquentiæ defecisse, haud dubie intellexisti. Qui has tibi tradit, natione Gallus, genere nobilissinus, religionis causa exul, ad præclara omnia non natus tantum, sed optimis etiam studiis imbutus, deique tuarum virtutum, quas nemini ignorare jam icet, summus æstimator. Quod ut significarem tibi, ua interesse existimavit. Et id, etiam non rogatus, neritis viri & causæ debebam. Virtutes tuæ faciunt, ut toties, non nostro tantum, sed aliorum etiam nonine, molesti tibi esse cogamur. Ex quo enim optinos quosque ad curam tuam pertinere non judicasti nodo, sed ostendisti, audacter optimos quosque tibi ommendamus. Vale, Vir illustrissime, & toties mihi peccanti, nunc quoque ignosce.

Lugd. Batav. 1641. Novemb. 3.

ADRIA-

ADRIANO HOFFERO BOXHORNIUS S.

Zirizæam.

NIhil nunc quidem ad te ſcribo, Virorum ampliſſime, niſi quod hodie par mihi otium non ſit uberrimo ſcribendi argumento. Itaque pro ſingulari tua humanitate proxime gratias tibi acturus ſum. Quod ipſum ut ab illuſtri Heinſio noſtro exſpectes, voluit ut tibi indicarem. Sed & ſimul tibi luculenter aperiam omnem rationem inſtituti mei. Utar interim iis, quæ tam liberaliter ſubminiſtraſti. Vale, patriæ tuæ & meum decus.

Lugd. Batav. 1641. *Novemb.* 19.

ADRIANO HOFFERO M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

Zirizæam.

ITaque indies debere tibi pergo, Virorum ampliſſime, & cum pro illuſtri benificio quod reponam nunc aliud non habeam, reddo bonâ fide id, quo me plurimum tibi, nec me tantum, ſed & patriam tuam devinxiſti. Quod ipſum alii aliquando legent publicè, & agnoſcent. Nam in eo codice MS. cujus uſum impartiri dignatus es, plurima ad inſtitutum facientia & memoriæ annalium commendanda ſeſe mihi obtulerunt. Siquid ſimile apud te, aut tuos, apud quos magna meritò tua eſt auctoritas, exſtet, ut, quamprimum fieri poteſt, ad me veniat, votis omnibus contendo. Ne vero rationem hujus inſtituti mei ignores, animus eſt, Reigersbergiano Chronico ea paſſim inſerere, quæ ab eo, & aliis prætermiſſa, neſcio quo rerum veſtrarum fato, hactenus ignorantur. Neque res anni quinquageſimi, ſæculi milleſimi & quingenteſimi excedere

dere decrevi. Quæ enim post gesta sunt aliis curis
rvare potius mihi visum est, & has in experimen-
m præmittere. Et jam annotationes nostræ mole
a superant, &, nisi fallor, præstantia quoque rerum
cedunt quæcunque à Reigersbergio sunt consignata.
leo ut si forte alia ad manus meas ventura non sint,
o tamen subire possim periculum editionis. Vixe-
n tibi scripsero, quam rara, & recondita, sive, ut
: loquitur, *molta antiquitus sepolta* in medium ad-
cturus sim. Quod non arrogantiæ, à quâ absum
ngissime, sed curæ, quam maximam impendi, sit ar-
mentum. Heinsius noster plurimum te salvere jus-
. Cujus litteras hic vides. Vale, Vir magne, & me
n amare tantum, sed etiam juvare perge. Filio au-
n tuo quid factum est! Spero sospitem rediisse. Sal-
n id ex animo voveo. Scribebam hæc raptissime in-
alias ex aliis natas plurimas occupationes. Quare
iris ignosces.

Lugd. Bat. 1642. quem felicem tibi, tuisque præ-
stet Deus immortalis. *Januar.* 22.

ONSTANSTINO HUGENIO
BOXHORNIUS S.

Hagam-Comitis.

QUi has tibi tradit, etiam poposcit litteras, quod
sic tibi impensius se probandum existimaret, vir
biliſſime. Ego autem cum æquissima ejus desideria
curæ, & infucatas virtutes satis cognitas esse intel-
rem, ab ipso illo petii, ut mihi redderet apud te of-
um, quod exigebat, & me totum, ac mea omnia,
liacunque tandem sint, velut mancupio tua, tibi
rret. Quod & manu mea nunc testor, quo plus
d te fidei inveniat; & breviter, ne peccem in tot
s occupationes. Vale, Vir illustris, & me, ac hunc
i in te cultus interpretem, amare & fovere perge.

Lugd. Batav. 10. *Febr.* 1642.

CON-

CONSTANTINO HUGENIO

M. Z. BOXHORNIUS S. D.

Hagam-Comitis.

SIngulare tuum in me studium, quam nullis meritis meis provocatum, tam solo humanitatis tuæ judicio quotidie auctum est, Vir nobilissime. Et jam intelligo, quantum solicitudinis habeat, tantum tibi debere. Interim mentem meam, virtutibus tuis imprimis devotam, sicut impari facundia, ita, summo candore, in hujus libelli aditu, publicè testari ausus sum. Sed & tuorum meritorum sic apud te meminisse debebam, qui tot nova & tanta iis quotidie superaddis, ut priorum oblitus videaris. Itaque in magna spe sum fore, ut qualecunque hoc officium nostrum, quod nisi ingrato diutius differre non licebat, haud ingratum tibi accidat; &, si mea displiceant (quomodo enim placere ista tibi possint, tantâ sapientiâ viro?) saltim non displicitura sint, quæ hic leges, quæque obviâ, ut cum auctore isto etiam hic loquar, similitudine exprimis, aliena. Vale, illustris Domine, & benivolentiam tuam integram mihi conserva.

Lugd. Bat. 1642. *Kalend. April.*

JUSTO TURCÆO

M. Z. BOXHORNIUS, S.

Bergizomium.

CUm superiore anno, caniculæ æstu anniversarium nobis otium faciente, ad te venissem, Vir amplissime, tum ut tui, amici veteris, tum ut dulcissimæ patriæ, cujus regundæ ornandæque cura tibi inprimis est demandata, aspectu me oblectarem, ea humanitate exceptus sum; ut nihil majoribus officiis aut bene-

evolentia fieri posse judicarem. Quod in hujus li-
i aditu agnoscere, haud absurdum est, cum ea
asione factum sit, ut de repetenda ejus editione
remus. Meministi enim, inter alios atque alios,
per autem eruditos tuos, sermones: qui post an-
um aliquot silentium, aut absentiam, fere esse so-
jucundiores; eum, quem pernox alea, procul à
llo, in Bibliotheca tua, suggesserat, ad meridiem
ie, ut cum Varrone nunc sic loquar, noctis ali-
ido nos detinuisse. In quo ab aleatorum more tum
defleximus. qui non diurna tantum, sed nocturna
n, semper autem indefessa manu, in illo unius
li campo, non aliis instructi armis, quam talo, &
ılari certamine commissi, si non alio nomine,
n isto vigilantiæ diligentiæque, severissimorum
ı hominum judicio, veniunt commendandi. Et
ıonnulla nobis hic pugna, sed qualis esse solet dis-
entium amicorum. In eo interim mihi tecum con-
bat; ut homines fortunæ ludus sunt, & jocus,
amvis eorum ætatem in aliquo exerceri; omnem
vel in imitatione versari, vel ab affectibus qui-
m, quos animi morbos sapientes, haud sine cau-
cant, fingi ac impelli, avaritia maximè & ambi-
Et sane ita est, Juste Turcæ, jucundissime ami-
ı. Quàm faceti in infantia imitatores omnium
! quàm egregii à natura facti Pantomimi? Quam-
m repere desiimus, tanquam aut cura nobis esset
ıtis, aut in cunarum puparumque nostrarum
m jurassent Iberiæ Reges, armati quasi ac accin-
ırundine longa equitamus. Matrimonium etiam
; nuper nati, & parentum, præceptorum, deni-
ıblica omnia, Regum quoque & Principum,
erim rei majestatis, & privata munia usurpa-
Nos, nisi fallor, hæc olim agebamus; & si pri-
ıtis nostræ scriberentur annales, non alia illos
a implerent. At vero non consistimus intra me-
noxiæ imitationis. Alia enim, eaque in perni-
raviorem mox eruptura, ab affectibus, duo-
rimis, quos jam diximus, docemur. Quæ cum
ires accipiunt, & plus nocent, & rarissimo

 exuun-

exuuntur. Vis ambitionem? Inſpice Βασιλίνδαν, imperium & aulam puerorum.

At pueri ludentes, Rex eris, *ajunt*
Si recte facis.

Et ſic ſenſim proficimus ad ambitionem. Cætera quippe ejuſdem generis alia, olim hodieque à pueris reperta, ac prima arrogantiæ noſtræ & contemptus aliorum incunabula, nunc prætermitto. Alea enim, amor ſemper & deliciæ prope omnium, ipſum avaritiæ regnum, hujus operis eſt argumentum. Cujus indomiti affectus vim pueri etiam ſentimus, & ludere ſimul cupimus, & aliquid lucrari; ea augendæ rei, & quaſi caſtrenſis peculii acquirendi cupiditate, ut ſortem ſæpe totam, parentum liberalitate aut amicorum acceptam, Par vel Impar feliciter dicturus, permittamus. Et ipſe meminiſſe poſſum, ea temeritate, puerili omni poſſeſſione, quæ tum terunciorum forte ſeptem erat, uno momento olim fuiſſe me evolutum. Quam privatam cladem illa ad Allias aut Cannas Romanis illata haud minorem, tunc interpretabar. Cæterum per hos gradus ad Aleam & veras clades itur. De quibus quod plura hic dicenda non ſint, Paſchaſii Juſti tui, Vir ampliſſime proavi, & ingenio & judicio & doctrina exquiſita factum eſt. Quibus ſicut & experientia inſtructus, libris elegantiſſimis duobus, quos nunc tibi reddo, totam Epidemici, ut vos loquimini, ſcenam mali aperuit, & ipſum profligavit. Qui olim editi & à plurimis expetiti, ac in publicum profuturi, nunc iterum, meo, &, niſi fallor, bonorum ac eruditorum omnium judicio, videre lucem debebant. Neque ſub alterius auſpiciis, quam tuis. Qui majorum tuorum non tantum ſanguinis, fortunæ & honorum, ſed virtutis que que ſingulariſque doctrinæ, hæreditatem adeundam tibi judicaſti, & feliciter adiiſti. Vale, Vir ampliſſime, & me amare perge.

Lugd. Batav. 1642. *Kal. April.*

ADRIA-

DRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS PL. S.

Zirizæam.

mplissime Domine,

ræter omnem exspectationem meam sub initium eriarum curis auctus, hesterno demum die in Zeam sum delatus; proximâ, si volet Deus, hebdoad te iturus. Sunt enim, quæ à te doceri debeo. m qualiacunque funebria hæc per otium leges, in s piis nobis magis esse licuit, quam disertis, quod cile videbis. Vale, Vir doctissime, &, ut soles, na.

Raptim, Middelburgi Zelandorum,
21. *Aug.* 1642.

RIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, S. D. PL.

Zirizæam.

plissime Domine,

litteræ tuæ rectè mihi traditæ sunt, & ea mune, quæ tu jam anniversaria esse voluisti. Pro quiuidem nihil nunc tibi reddo præter constantem riam tot insignium tuorum in me benificiorum; proinde, novis superadditis, necesse non erat ex-Historia Zelandica jam sub prælo sudat; & ecce specimen operis, de quo illud severum rectumicium tuum requiro. In primorum certè Comitoria, fabulosa, obscura, mutila non alia, quam ervanda mihi sese offerebant. Et primam illam estræ faciem nosse, ac penitus introspicere, nec nec injucundum videbatur. In cæteris alia quęentur. Primam partē postremis curis servavi; si id interea sese offerat, quod vel isti, vel secundæ

 pro-

prodesse possit, ne id latere me sinas, officiosissime te rogo. Si in Musæo tuo exemplar aliquod primæ editionis Chronici Reigersbergiani sit, utinam ejus usum ad tempus impartiri dignareris! Habui ipse illud, sed nescio quo fato nunc factum sit fugitivum. MSS. has schedas tumultuariè satis scriptas ad partem operis primam pertinentes audeo tibi inspiciendas tradere, &, si id patiantur otium tuum, valetudo, amor denique tuus & industria in Patriâ ornandâ, corrigendas, augendas. Intelligis, me hercle, plura adhuc me velle tibi debere. Sed & alii intelligent plurimum me tibi esse obstrictum. Clarissimi Viri, Heinsius & Scriverius gratissimo animo comitatem tuam agnoscunt. Spanheimius, Vir plane eximius, superioribus diebus Professionem Theologicam feliciter apud nos est auspicatus. Talis Atlas illud cœlum debebat sustinere. Vale, Vir incomparabilis, & cum lectissima uxore, ac familia omni, meo meæque nomine ea vota accipe, quæ summis virtutibus tuis debentur.

Lugd. Batav. 1642. *Novemb.* 12.

CONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS, S.

Hagam-Comitis.

Illustris viri, Cornelii van der Mijle, cum id optime, tot per annos, de nobis merito Curatori deberi omnes intelligeremus, memoriam publica laudatione superioribus diebus prosequuti sumus, Nobilissime Domine, &, quod hic etiam dicendum est, Incomparabilis Patrone eruditorum. Ego vero, cujus semper imparem facundiam esse non ignoras, huc insuper contuli multo singultu ac dolore impeditam. Adeo quidem, ut aliunde præsidia mihi nunc petere sit necesse. Quare præter Forestianas aliorumque Musas, & Heinsii nostri lachrymas, tuarum etiam immortale ingenium convenire ausus sum: quamquam non ignorem tot gravissi-

nmas tuas, quas Aula indies requirit, & omnis
semper probat, occupationes. Quodsi tamen
m audaci prece peccasse me existimes, patieris,
, ut, quamquam non sis eorum hominum, qui
suo receptis sanctissimis manibus nimium tri-
hujus defuncti, tot ingentia merita pro me apud
atem tuam intercedant. Vale, Vir illustris, &
s, desiderio meo fave.

Lugd. Batav. 1642. Decemb. 11.

NSTANTINO HUGENIO
BOXHORNIUS, S. D. PL.

Hagam-Comitis.

m id humanitati tuæ haud displicere intelligam,
obilissime Virorum, desideria mea hic expono:
nunc summa est, ut, si quidem id tibi con-
ot immensæ occupationes, die crastino agno-
bis liceat, &, cum tua omnia nihil spirent nisi
uandam elegantiam, & eruditionem exquisi-
mirari illam in Mylianos Manes florentissimi
ui pietatem. Oratio enim nostra jam pene to-
escripta est, cui nihil minus quam disertæ, sin-
ubique ac cespitanti, maximum pondus ad-
purpurâ accedet. Ante omnia autem Deum
te Reipubl. & mihi istum animum tuum
e conservet.

gduni Batavorum 1642. Decemb. 18.

CONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS, S.

Hagam-Comitis.

Accipe tandem ſingultientem Orationem iſtam, Heros nobiliſſime, & ſiquidem humanitatis tuæ ſit, nimia, quibuſque minor ſum, audenti mihi ignoſcere, ſi hoc tam illuſtre, tam luctuoſum argumentum neque explere poſſit diſertiſſima ora, neque alia quam lachrymæ, & queſtus abſolvant, ſi, denique non tanta facundiæ gloria ſit, quanta eſt pietatis, nec veniam admodum nunc rogo, nec de qualicunque laude etiam deſpero. Tuo ſaltem judicio hæ curæ noſtræ non improbabuntur, quod jam luculentiſſimum expreſſiſti. Quo nomine ut immortales tibi gratias ago, ita faxo ſemper, ut intelligas, non niſi ad præclara omnia contendere Boxhornium tuum decreviſſe. Quidnî enim tuum dicam, quem tot ingentibus beneficiis talem feciſti? Vale, Vir illuſtris, & talis mihi ac Muſis noſtris eſſe perge.

Lugd. Batav. 1642. Decemb. 27.

ROCHO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS, S. PL.

Hagam-Comitis.

Vir Clariſſime,

Litteras tuas, ipſo Natali tuo (qui ut ſæpius tibi & lætior ſemper redeat, Deum rogo, ſcriptas recte accepi. In quibus amorem in me tuum potius, quam judicium agnoſco, dum ea mihi tribuis, quæ in mediocritatem noſtram non cadunt. Quod vel ex eo colliges, quod voto tuo vix nunc ſatisfacere liceat. Quæris enim de re anteiquitus ſepolta, & cujus origo neſcio à quo quam accurate poſſit expediri. Interim qualiacunque iſta accipe. Hydromylarum originem refero ad tempora Wilhelmi Romanorum Regis, patris Florentii

uinti, à quo & Præfecti aggerum, qui *Heimradii* ulgò dicuntur, primitus sunt instituti. De quo vide ruditissimum Hadrianum Junium in Batavia pag. 233. ertè isti aggerum Præfecti aut Curatores, hydromylis iisque ad arcendas aquas machinis operibusque non pertis demandata sibi munia nequaquam exsequi poere. Unde haud operosum est colligere, & ejus mastratus, & hujus machinæ eadem cunabula exstitisse. mnino etiam operæ pretium erit, videre in hanc rem teras Florentii Quinti, quas ex Rhenoburgensis Mosterii archivis olim descriptas inserui Theatro Holndiæ pag. 39. Si quid insuper sit, quod juvandis res tuis facturum intelliges, & à me expediri poterit, ratissimum tibi ac plane tuum cense. Scripsi nuper amplissimum Parentem tuum. Sed nihil adhuc reonsi accepi. Spero tamen omnia salva esse. Schedas eris Zelandici, quas nuper tibi tradidi, ad eum destitas esse nullus dubito. Rogo te, ut has quoque, quammum licebit ad eundem transmittendas cures. *Vale*, vissime amicorum, & me ama.

Raptissime Lugd. Bat. 1643. *Ipsis Kal. Janua. quæ tibi sint fortunatæ.*

ENRICO BRUNONI

M. Z. BOXHORNIUS, S. Pl.

Go verò admiror ingenii tui fœcunditatem; Juvenis ornatissime; cum & infans te fecerit disertum, primi nascentis vagitus lepidissimi Epigrammatis fecerint tibi argumentum. Jam ante illam eruditæ olis tuæ elegantiam merito æstimabam, hunc etiam osculor & amo, postquam non eruditi tantum, sed m amici partes apud me egisti. Pro quo beneficio cum tibi reddo, cui cum cætera omnia desint, optifaltim fidei & candoris nomine eædem virtutes vim debentur. Quæ quidem quantæ in me sint, exeris cum voles. Ne interim nihil tibi nunc repoi, accipe pro Genethliaco tuo, quanquam nom sit imparis ingenii, funebre hoc Epigramma, d optimo, & cum omnis egregiæ doctrinæ, tum

litterarum orientalium peritissimo viro, Ludovico de Dieu, debebamus.

TUMULUS
LUDOVICI de DIEU.
ORIENS, VIATOR, OCCIDENTIS HIC JACET.
FALLOR. SEPULCHRUM HOC OCCIDENS ORIENTIS EST.

Vale, Juvenis doctissime, & me amare perge. Illustri Hugenio ut quævis obsequia debeo, ita per te officiossime offerri velim.

Raptim, Lugd. Batav. 1643. Jan. 23.

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS S.D.

Zirizæam.

NEque erat cur longiorem moram excusares, Virorum amplissime, in eo conferendo benificio, quod ego ipse à te petere non debui, sine veniæ præfatione; neque interim quidquam mihi gratius accidere potuit, quam humanitate litterarum tuarum, quæ mihi proxime redditæ sunt, certa jam spes facta, futurum ut desideria nostra quamprimum expleantur. Pro quo nihil in præsens tibi reddo, præter animum antiquum, quam obstrictum tibi, tam beneficiis tuis minorem, neque neglecturum unquam omnis, quamcunque, hercle & quoties expromere licebit, suæ in te gratitudinis edere significationem. Erat porro in litteris tuis, quod silentio prætereundum non duxi. Bene mihi, & filio nato precaris. Gratias ago, &, ut ea vota expleat, sicut pro te, ac tuis nostra, Deum rogo. Sed an non eo ipso graviter à te peccatum sit in Grammaticorum leges, tu videris, Vir eruditissime. Enimvero nata mihi est,

, ac ſtrenuè vagit Virguncula Juno, cui maſculina nomina, vel elogia non tribuuntur. Sed ipſe potius vandus ſum, qui Eloquentiam tot per annos profeſ-, ipſo opere ignorare me oſtendo, maſcula fœmi- digniora eſſe, ac ideo præmitti oportere. Interim peccavimus ſine graviſſimorum clariſſimorumque inum, veterum, & recentiorum, etiam Heinſii & verii tuorum, auctoritate, qui ſic nobis prævivere. , Vir ampliſſime, cum uxore, & liberis, ac ſalve.

Lugd. Batav. 1643. Februar. 26.

ADRIANO HOFFERO

M. Z. BOXHORNIUS S.

Ziriʒæam.

Aſciculum, Vir ampliſſime, rebus fartum lectiſſimis mihique acceptiſſimis, rectè accepi. In quo, r alia, iterum iterumque te legere mihi viſus ſum. dem neſcio quid magis hic debeam æſtimare, an Patriæ in te cognitionem ſingularem, an diiam indefeſſam, an amorem ac fidem in me inarabilem. Sed his dicendis ſuus alibi erit, id eſt, merentur, publicus locus. De illo vocabulo, *chieten*, ubi per majores curas tuas licebit, paullo r fieri velim. Syllabum eruditorum Zelandorum ere operi, eumque, nî fallor, accuratiſſimum, de- Sed an eum ſubire debeant etiamnum ſuperſti- ondum conſtitui, idque tui plane judicii facio. Si horum meminerim quantum mihi paratum erit æ apud illos milites glorioſos, qui iis ſeipſos lau- extulerunt, ut exiſtimem ne minimam quidem partem iis competere? Suppetunt interim mihi es, per quas Carzii, Hofferi, & ſi qui alii ſimilium um, ac meritorum, non ſilebuntur. Vale, & ſalve, pliſſime, cum uxore, & familia omni.

Raptiſſime, urgente tabellario. Lugd. Bat. 1643. Mart. 17.

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS, S. D. PL.

Zirizæam.

Magnifice vir,

ECce tibi, quæ ad Chronicon Reigersbergianum pertinentia nuncquidem plura transmittere constitueram, si per clarissimos viros Typographos, homines non nisi lentitudinem professos, licuisset. Sed diligentiores in posterum se fore addicunt. Interim maximo mihi usui sunt, quæ continuò tam liberaliter suggerere non dedignaris. Si quæ alia sub manus tuas se dabunt, ne ea me celes, obnixè te rogo. Etiamsi ad posteriora usque tempora nunc progressi simus, animus tamen est amplissimam appendicem adornare, quam sequetur Syllabus eorum inter Zelandos eruditorum hominum, qui ad plures translati in ejusmodi legi ac superesse debent monumentis. Cui prodesse plurimum te posse scio. Itaque & ista exspecto. Neque enim eorum exemplar servavi, quæ olim tuo nomine ad Cl. Valerium transmisi. Ejus Bibliotheca jamjam prodibit. Ita enim superioribus diebus Lovanio ad me scribit. Passus tandem sum meum hominis non adeo formosi vultum æreâ tabellâ accuratissimi artificis manu repræsentari. In quam ut epigramma aliquod tuum legatur, mea interesse puta. Quod mihi non negabis, qui alia tam promptè & prolixè in me contulisti. Et ne exuisse me putes indolem hominis impudentissimi, audeo epigramma tuum constringere intra angustias quatuor distichorum. Sed ipse forsan agnosces tam sterile hic Musis tuis offerri argumentum, ut totidem versus vix possit implere. Ad beneficium hoc, adjice, quæso, celeritatem.

Raptissime, & occupatissimus hæc scripsi,
Lugd. Bat. 22. April. 1643.

MAGNO

MAGNO GABRIELI de la GARDIE.

Comiti in Leckö, &c.

M. Z. BOXHORNIUS S. D. P.

CUm omnium, qui Romanorum Cæsarum res memoriâ annalium complexi sunt, maximus auctor, Cornelius Tacitus, nunc iterum in publicum exiret, quid alius prior adeundus ei fuit, quam tu, Magne Gardie, Comes illustrissime. Nihil nunc dicam de loco, quo ... ne excelso, aut sanguine, quo invicto ac triumphali ... es; nihil de majoribus tuis, qui non Septentrio... n vestrum, Martis olim, siquidem fides habenda an...nis, certè fortissimorum ducum matrem semper aut ... estram, sed Belgium quoque nostrum, inter ausa ...na & ancipitia libertatis, inusitatâ virtute ac felici...ate auxere; nihil etiam de incomparabili Heroë, vero ...i fulmine, Parente tuo, quem proximum Boream, ...ltimos ejus, & prope hominum recessus victoriis ...immisso terrore emensum, potentissimo, nec uno, ...e toties castris exuto, tot ad deditionem validissi...mis civitatibus compulsis, vel vi expugnatis, tantâque ...ssione amplissimi Suecorum Imperii finibus prola...tis, duo inprimis Divi Reges vestri, Carolus, inter ...acta ingentia, Gustavus, inter tot opera prodigiosa, ...ntæ gloriæ societatem haud inviti admittunt; cu...ue, cum jam pridem senio fatiscat victrix dextera, ...ma nunc domi consilia, sive belli illa, sive pacis, au...tur. Eruditio quippe & ingenium, judiciumque, ac ...stria immensa, quæ ut egregiæ omnis disciplinæ, ...ujus inprimis omnium prudentissimi Scriptores ...n fecere possessionem, hic mihi maximè offeruntur. ..., hercule, in ejus fortunæ aliis rarò aut nunquam ...ta, in te tanta sunt, ut vel hoc solum nomine quan... nostræ in Cornelium curæ tibi uni offerri debue... Et quid tandem ego non debeo tibi? Tu absens me ... quæ plerumq; errat, fama commendatũ prolixissi... judicio tuo, nisi amor potius sit, ornasti; tu presẽs te-

ctum nostrum quotidie subire, horas tuas mecum partiri: tu in hoc tanto auctore explicando audire cespitantem, non tam ut disceres aliquid, qui ipse omnia absolveras, quam ut cespitanti animum adderes, & ignosceres, ac ignoscere etiam voluisti. Inter quæ cū idemtidem mecum exputarem, qua maximè ratione grati animi pietatem testari tibi, & horum benificiorum immortalem memoriam adstruere liceret, tu, ecce, splendidissime Domine, debere te mihi censuisti, & ingentis ponderis, pulcherrimique operis torque liberaliter donatum, quamquam multo jam pridem nexu obstrictum tibi, præter omnem exspectationem, in nova me vincula conjecisti. Offerebas tu quidem, ut alicujus nostri in te meriti, ego verò accepi, ut fortunæ tuæ, tuique in me animi illustrissimum monumentum. At virtutes tuas longe antire posse cętera gratissimi hominis destinationes, neque prodigalitatis tuæ tibi constare semper rationem, ex me disce, qui aliud tibi reddere non possum, neque nunc reddo, præter repetitam hic, & jam publicam confessionem; ei nimirum, qui gratus esse velit in tantorum benificiorum auctores, nec possit, anxiæ inprimis curæ esse tantum debere. Si tamen partem aliquā istiusmodi gratitudinis absolvant sanctiora vota nostra ac complectantur, iisque etiam Principes rerum juventur, scias velim, tuam & illustrissimæ domus vestræ incolumitatem, quotidianarum, quibus supremum numen convenimus, precationum nostrarum esse argumentum. Vale, splendidissime Domine, & dum illustrem operam tuam Gallia haud minus quam Suecia ambit, ac ipso Christianissimi Regis judicio probatum te Augusti corporis custodi legioni imponit, hoc munusculum, ut sic etiam plus debeam tibi, eâ dexterâ amplectere, quâ me solebas; & istum animum tuum semper mihi conserva.

Lugd. Bat. 1643. *ipsis Kal. Maji.*

REI-

REINERO NEUHUSIO
M. Z. BOXHORNIUS, S.

Alcmariam.

QUod inter tot atrocia paſſim odia, tantaque nunc regnante invidia eorum, qui humanitatis ſtudia ſic ſaltem non niſi nomine profitentur, in votis mihi ſemper fuit, id tuo nunc etiam judicio aſſequutus ſum, Reinere Neuhuſi, Vir eruditiſſime. Neque enim ſuaviora offerri nobis poſſunt qualiumcumque curarum noſtrarum delinimenta, quam ſi honeſtiſſimas deſtinationes iis, quos eruditio & virtus ac candor inprimis commendant, haud improbari intelligamus. Inter quos cum tua tibi præclara merita fecerint locum, magnum ſane illud gratiſſimumque habeo quod me tantopere à te amari intelligam, quem colui jam pridem & æſtimavi. Ego autem qui tantum abeſt, ut earum laudem, quas mihi tribuis, magnitudinem admittere poſſim aut tueri, ut ſerio ſentiam, tot hactenus à prima uſque adoleſcentia in his litteris auſa noſtra vix veniam mereri, pro iſto tuo tam prolixo in animo parem tibi reddo, & quorumvis officiorum, quoties tu quidem experiri illa voles, ſanctitatem ac conſtantiam addico. In cujus rei fidem hæc opuſcula noſtra nunc admitte, in quibus nova, antiqua, læta, triſtia, ſacra, profana, denique farrago rerum diverſiſſimarum, vel, quod potius, & ſolum dicendum erat, temeritatis juxta, ac inſcitiæ noſtræ publica exempla. At quàm erudita, quam diſerta, quam cum ipſa meliore antiquitate contendunt, quæ tuo nunc beneficio lego, quæ paſſim jam celebrantur, quæque pari veneratione ipſa aliquando poſteritas intuebitur, Neuhuſiorum ingenii monumenta? Tu quidem in illo Eloquentiæ tyrocinio faſtigium ejus, ac verum robur abſolviſti. Tantum eſt ex erudito, ac ad immortalis gloriæ adeundam hæreditatem facto ſanguine prognaſci; tantum in Romanæ facundiæ

alumna domo, & omnis egregiæ officina disciplinæ educari. Quæ dum scribo, Parentem tuum inprimis cogito, qui ista adeo exculta manu ea consignavit, ad quæ ipsa invidentia assurgere, & venerantium officia conferre necesse habet. Inter quæ, ut de aliis nunc non dicam, merito suo censenda est, cujus ἀποσπασμάτων ad me misisti, *Infantia populi Romani.* Quæ quod in eâ ætate solenne est, nullos hîc vagitus edit; sed cum majestate quadam dicendi gloriæ suæ majestatem præludit. Hoc ipsum epigrammate nostro his diebus expressi. quod ut æqui bonique consulas, impense te oro. Vale Claris. & amicissime Neuhusi, & sic bene de Repub. erudita mereri, ac me amare perge.

Raptim Lugd. Bat. 1643. ipsis Kal. Jul.

CONSTANTINO HUGENIO

BOXHORNIUS, S. PL. D.

Assenedam.

NIsi generosi animi, ac proinde tuum esset, illustris Domine, prioris beneficii magnitudem in ejusdem constantia tueri, nullus nunc apud humanitatem tuam precibus nostris locus esset. Socer meus Duvelarius, cum inter eos, quos ut gerendo Middelburgensis Reipubl. Consulatui pares judicium publicum Celsissimo Principi nunc sistit, *se quoque Principibus permixtum agnoscat Achivis*, authoritatem tuam implorare per me iterum audet, experiendo ante biennium edoctus, quantum illa ad honestissimæ ambitionis explenda vota possit conferre. Patere itaque sic denuò te rogari ab iis, qui ut nunquam grati satis esse possunt in tantorum beneficiorum auctores, ita frequenter eos conveniunt, à quibus promoti hactenus sunt, & solis intelligunt se posse juvari. Vale, illustris Domine,

Middelburgi Zelandorum. ipsis Kal. August. 1643.

Ad hujus quoque causæ commendationem vel illud imprimis facit, quod optimo Principi visum fere hactenus sit, ad consulatus honorem eos hic maxime provehere, qui eum ex fide recteque jam ante gesserant. Inter quos cum bonorum omnium judicio socer meus censeatur, conservandæ hujus tam præclaræ existimationis interest, ut in authoritate tua ac gratia, qua polles plurimum, decus nunc ac præsidium inveniat. Iterum vale, Nobilissime Domine, & audaciæ meæ ignosce.

ADRIANO HOFFERO BOXHORNIUS S. PL.

Zirizæam.

Amplissime Domine,

CUm nullæ mihi unquam feriæ magis districtæ sint oblatæ; & in earum finem incidat terribilis visu moles monumentorum, quæ hæc ditio habet, publicorum; inque iis, ut oportet, excutiendis, opus sit lectione adsiduâ, & prope infinitâ, veniam mihi, ut spero, dabis, culpam non nisi apud te excusandæ temeritatis profitenti, &, licet aditum ad vos addixerim, abiturienti tamen potius; quam abeunti. Equidem scribo hæc invitus; at interim in eam conjectus necessitatem, quam ipse haud dubiè agnoscis, & ob quam nihil sequius de meo in te animo statuendum arbitraberis. Multa supersunt, fateor, ad quæ penitius cognoscenda, constitueram præsens oracula tua consulere; sed cum manum mihi injiciant ea, quæ præfatus nunc sum, & in tua manu sit docere etiam me absentem, in magnâ spe sum fore, ut per te quidem nihil eorum desiderem, quæ perficiendo suscepto operi, quod sane haud mediocrium curarum esse intelligo, factura videbuntur. Ecce tibi syllabum eorum, quæ rogamus; & cum eo conjunctam ingenuam ejus confessionem, qui quod totiens addixit, totiens invitus distulit, & inter charissima ac desideratissima habet habebitque semper, aliquando aliam,

si id velit Optimus Deus, prolixè est expleturus. Vale, Vir maxime, & mihi ignosce. Lectissimæ conjugi tuæ, totique familiæ omnia prosperrima eveniant.

Middelb. Zeland. 1643. *ipsis Kalend. Septemb.* quæ me Leydam vocant, nec tamen, ob plurima, quæ agenda restant, nisi proxima hebdomade dimittendum.

ADRIANO HOFFERO BOXHORNIUS, S.

Zirizæam.

Amplissime Domine,

BInis litteris, ac fasciculis totidem, quæ Middelburgo ad te destinaveram, quid factum est, Vir amplissime? Nam tanto solicitior hæc rogo, quod in eorum altero Codices aliquot rationum ejus Zelandiæ, quæ ad Orientem Scaldis est, quos benificio tuo inspexeram, cum veteri Chronico Goudano, aliisque continerentur. Probe ea ad te curata esse, hactenus spero potius, quam credo. Quid, quod, inter alia, ex te quæsiverim nonnulla, de quibus inprimis certior fieri velim. Tu interim nunc demum intelligis, rem tibi esse cum eo homine, qui finem audendi, rogandi, & in graviores curas tuas involandi non facit. Nihilominus responsum tuum efflictim desidero. Sed & adimendis animi curis multum conferet si intelligam, haud vanas tibi esse visas eas rationes, ob quas, quanquam contra spes meas omnes, ac promissi fidem, proximè elapsis feriis, ad te ire me haudquaquam potuisse, significavi. Domum reverso mihi Lovanio ab Andrea Valerio, V. Clar. traduntur litteræ, quibus nunciat Bibliothecam suam Belgicam, opus, opinione, ut fit, vastius, jam prodiisse, & intra paucos dies exemplaria ad nos itura. Faxo ego, ut videas, quamprimum licuerit. Pars Chronici Zelandici altera ad finem perducta est, appendice exceptâ, ad quam augendam tu fortean nonnulla adhuc potes conferre. Quod ut fa-

cias,

as, iterum te rogo In exſtrudendâ primâ, totus nunc
m; in quâ ea leges, ex quibus intelliges, quam mul-
antiquitus ſepulta nuper in Zelandia inſpexerim.
uid in eâ hactenus præſtitum ſit, ſchedæ, quas hic
des, teſtabuntur. Typographi abſentia fecit, quo mi-
is id nunc præſtare potuerim. Vale, Vir ampliſſime,
fac quamprimum intelligam, nihil à me commiſ-
m eſſe, ob quod amore tuo, quem ſane maximi fa-
, indignus poſſim videri. Conjugem tuam, ac fami-
m omnem Deus ſoſpitet.

Lugdun. Batav. 1643. Septemb. 19.

ADRIANO HOFFERO

BOXHORNIUS S. PL.

Zirizæam.

Ampliſſime Vir,

Arum abeſt quin crurifragium imprecer tabellario
veſtrati, homini quidem, quod ſciam, non malo,
, immane dictu, quàm nunc feſtinanti. Prope cre-
Zelandiam ſalvam eſſe non poſſe, niſi hic ardelio
tum ad vos excurrat. Ignoſces juſtiſſimæ indigna-
i. Sic enim fit ut in ipſo exordio finem facere cogar
rarum. Et vix eſt, ut vota mea nunc conſignem,
us, ut carptim exponam eorum argumentum, ſa-
ctum erit, ſi quamprimum ad me ea veniant, quæ
ndo, ornandoque operi noſtro ſunt factura. Utinam
n redirent ſchedæ iſtæ, in quibus Zelandicæ Dy-
æ (Ambactoſi forte Cæſaris) ſunt comprehenſæ,
, aut fallor, aut Middelburgo ad vos tranſmiſi.
moram deſideria noſtra pati, ex his, quæ excuſa
, ſatis cognoſces. Vale, Virorum humaniſſime.

Lugd. Batav. 1643. Octob. 20.

JOH.

JOH. FRED. GRONOVIO
M. Z. BOXHORNIUS, S.

UT nihil mihi gratius tua amicitia est, humanissime Gronovi, ita longo huic silentio nostro facile ignosces, præsertim si ex tuis occupationibus meas etiam collegeris. Quæ in Tacitum, qui multum certè debet tibi, per otium nuper meditatus sum, per Heinsium nostrum ad te inprimis destinanda curavi; non quod ea mihi talia viderentur, in quibus aliquid magnopere placere posset tibi, qui in hoc scripturæ genere eo ingenio, eâque felicitate versatus es, ut has litteras plurimum obstrictas tuis curis agnoscamus; sed ut limatissimum judicium tuum elicerem, de iis cum primis, in quibus (qualia forte pleraque omnia tibi videbuntur) aberrasse à recta via mihi contigerit. Quod ut facias, per amicitiam nostram, & candorem tuum, te serio nunc rogo. Tuas in Livium observationes avidè omnes exspectamus. Manilii editionem novam, & uberrimos in eum Commentarios Gevartius tuus meditatur. Freinshemius bonas litteras Ubsaliæ docet. Vale, Vir eruditissime, & me ama.

Lugd. Batav. Novemb. 13. 1643.

ADRIANO HOFFERO
M. Z. BOXHORNIUS S. D. P.

Zirizæam.

PAtieris, Amplissime Domine, ut silentio tibi gratias agam, qui alio, atque alio identidem beneficio à te ornatus, non alia, quam superioribus annis testatus sum, adferre nunc possum, neque debeo eorundem instituere fastidiosam repetitionem. Obiter hactenus mihi inspicere licuit, ea quæ postremo transmittenda censuisti,

fuisti, & sic satis intelligere, merito tuo deberi tibi ORNATORIS PATRIÆ TUÆ cognomentum. De inscriptione numismatis quod mones, gratissimum fuit. Ego eam modo semel inspexeram apud amplissimum Schapium, harum inprimis rerum studiosum, & memoriæ lapsu, præsertim tot districtæ curis, neque totam repræsentavi, & *immensas*, pro *indigenas* rescripsi. Quod postremum planè probum est. Elegantissimi ingenii distichon illud esse statim agnoscebam; sed de ipso auctore nihil mihi constabat. Quousque in opere nostro perventum sit, ex his facile colliges. In Middelburgensis urbis descriptione offeret sese Abbatum syllabus, sed nostra cura multo auctior, &, nisi fallor, plane restitutus. In eadem leges seriem multorum sive Corporum, sive Collegiorum, & Magistrorum sive Præfectorum nomenclaturas. Quod non tam judicio meo dedi, quam illorum, qui id inprimis urgebant. Sic factum est, ut multi, qui sine historiæ dispendio omitti poterant, *se quoque Principibus permixtos agnoscant Achivis*. Opus nostrum exspectatione ac destinatione majus fit. Utinam in majore forma, sive folio, ut loquuntur vulgò, in lucem exisset! Sed illa vota sera jam sunt. Ex illis tabulariis Brabantiæ, quorum meministi, nonnulla Zelandiam, Veriam inprimis, spectantia, ad manus meas pervenerunt. Vale, Vir amplissime, & salve. Uxori tuæ, liberisque etiam faveat propitium Numen.

Lugd. Batav. 18. *Novemb.* 1643.

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS, PL. S.

Zirizæam.

Amplissime Domine,

Cimelia ista, quæ oculis nostris subjicere dignatus es, ut jusseras, jam nunc remitto, & iterum me plurimum debere tibi agnosco. Statueram in Zelandicarum Urbium descriptione, eorum etiam meminisse, quæ sub initium

Bel-

Belgicorum motuum evenêre; sed in eam molem opus excrevit ut ea aliis curis servare potius duxerim. Nunquam sane futurum credideram, ut hic labor tam diu nos distineret. Sed jacta est alea, & quod restat eodem, quo cœpi, animo, devorandum est; filio tuo non displicuisse nostra, ex elegantissimo carmine intelligo, quo industriam nostram celebrandam existimavit, & gaudeo; nisi quod modestiæ nostræ graves sunt nimiæ ejusmodi laudationes. Proxime apud eum gratiarum actione defungar. Non ignorat prope immensas meas occupationes, ideoque huic moræ facilè veniam dabit. Sed & proxime Heinsius noster testabitur, quanti tuum istum in se animum faciat. Munera enim tua illi, Scriverioque, ac mihi, eò majora visa sunt, quia non debebantur. Quæ in Zelandicis nostris Commentariis notaveras libens legi; & amicos meos, quorum te Principem habeo, in qualibuscunque scriptis nostris excutiendis non ut amicos, sed ut hostes velim versari, & de iis serio severoque judicio me admonere, quæ perperam se habent; sed & monito etiam, quod humanitatis tuæ maximè est, ignoscere. Neque interim grave tibi erit, hujus hominis, qui minimè contumax est, audire defensionem super iis, quæ nonnullâ ratione licet tueri. Quod enim non dignationis singularum urbium, sed situs, in earum descriptione pertexenda, rationem habuerim, datum est exemplo antiquorum, quos tamen forte nimis anxiè sequor, qui in Topographico ejusmodi opere haud aliâ methodo utuntur. Neque sic singularum gloriæ aliquid decedit, cum in singulis meminerim ejus loci, quem in supremorum Ordinum Comitiis tuentur. Elegidia tua in aliquot Patriæ tuæ urbes & legi, & probo. Vale, Vir amplissime, & cum omni familia salve.

Raptissime Lugd. Bat. 1643. *ipsis Cal. Dec.*

Salmasius ad nos reversus est. *Arma, virumque cano.* Fortè in aciem nobis iterum prodeundum erit. *Quem dabis finem, Rex magne, laborum?*

ADRIA-

ADRIANO HOFFERO
BOXHORNIUS S.

Zirizæam.

Amplissime Domine,

BEne me habenti mihi tuæ traduntur; sed lectæ ægritudinem animo injciunt, dum nunciant tuam. Verna interim, quæ indies mitiorem se dabit, tempestas, & vota, quæ pro salute tua sanctissima concipio, optimè jubent me sperare. In excudendo opere nostro quam lentus sit typographus, ex paucis, quas hic vides, pagellis, intelligis. In magnâ tamen spe sum fore, ut sub proximi mensis finem ultima ei manus imponatur. Excrevit liber supra primas destinationes longissime; quod quanquam nonnihil laboris ac molestiæ mihi, tot aliis tracto, adferat, tamen tuebitur plurimarum rerum memoriam, quæ in luce hominum olim gestæ, in præsentissimo jam discrimine perpetuæ oblivionis versabantur. Ego certè id inprimis volui; an assequutus sim, eorum judicii esto, qui candidè judicare possunt de curis non omnino infelicium, aut desidum ingeniorum. Ea, quæ monere dignatus es, faxo ut intelligas, mihi probari. Si quæ alia docendus sim, utinam in tempore intelligam! Hesterno die ex Scaldia in Zuydbevelandiam transgressus sum, & tamen, quod miraberis, hæc scripsi *Lugd. Bat. Martij* 8. *an.* 1644.

Inter par nobilissimorum, Heinsium, Salmasiumque, Illustrium Academiæ Curatorum interventu, pax tandem sancita est. Utinam tam facile in illa afflictissimâ nunc Europâ! De Monasteriensis Conventus fine ac exitu futuro, nuper ambigebam; nunc de initio dubitandum est. Inter has interim pagellas habes minus arui operis nostri secundæ partis & initium & finem.

ADRIA-

CONSTANTINO HUGENIO BOXHORNIUS, S.

QUod tuum est, tibi ego offero, Hugeni Constantine, Virorum Nobilissime. Puteani epistolæ sunt, amoris ac fidei, humanitatis ac elegantiarum omnium coagulum. Addo etiam, beneficium in publicum ac me tuum. Quod enim soli tibi scripta, non ego modo sed & alii jam legant, ac meis id votis datum sit, lubens gratusque agnosco. Tu autem, Vir illustris, talis porro esse perge, qualem, id est, omnibus ejusdem fortunæ ac loci aliis imitandum, te hic legis; & ab eo salve, qui ut rarissimum sæculi ornamentum te colit.

Quid ex *Scythiâ* illâ nostrâ, illâ, ut iste loquitur, vaginâ gentium & officinâ nationum, proxime exspectandum sit ex his Quæstionibus, ad quas jam respondeo, facile intelliges.

ROCHO HOFFERO M. Z. BOXHORNIUS, S.D.P.

Zirizæam.

Vir consultissime,

NOn erat nunc otium multa scribendi, quanquam multa deberem tibi. Unum id verbis paucissimis, animo autem prolixissimo testari sic licet, & amplissimi Parentis tui morbo indoluisse me vehementissime, & intellecta valetudine in melius indies eunte gavisum esse quam maxime, ac denique optimum & maximum illum Deum rogare medullitus, ut eum servet quam diutissime. Vale, amicissime, & brevi à me aliud responsum exspecta. Nunc enim judicare tantum licet, hominem jam occupatissimum non posse respondere.

Lugd. Batav. April. 21. 1644.

ADRIA-

DRIANO HOFFERO

BOXHORNIUS, S.D.

Zirizæam.

Amplissime, & Consultissime Vir,

DE immenso mœrore, quē mihi gravissimus morbus tuus injecit, multa jam non præfabor; unum nodo nunc dicam, haud minorem esse lætitiam, qua 1 affectus, postquam te reddi sensim pristinæ valeini accepi, cumque ea conjungi sanctissima vota, e virtutum tuarum caussa, longævitati tuæ debenChronicon nostrum rerum Zelandicarum ultimam num & meam, & typographi, celeberrimæ lentituis hominis, jam accepit. Et postrema, quibus par-1 operis primam clausimus, probè ad te delata esse fido. Restant dedicatio, & præfatio. Non possum istâ ad Illustrissimos Zelandiæ Ordines ire, cum um ea omnia sint, quæ impari quidem ingenio & o, sed animo devotissimo, descripsi. Non lucelli ujus reportandi spe (quæ ab animo meo, hercle, st, quam longissime) sed ut industriam meam pro-1. Interim id & gratissimum & honorificum inpriacideret nobis, si forte Historiographi Zelandiæ inum titulo donaremur; non ambitionis caussa, sed plus auctoritatis ac ponderis sic accedere possit ad quæ in gentis vestræ annalibus, sive priscis, sive retioribus, dehinc adhuc ausuri sumus. Et sane idenm hæc animum meum subit admonitio, quod per modi hominem hactenus æternitati gloriæ suæ Zediæ non prospexerit, cum id jam pridem ab aliarum gii ditionum Ordinibus factum sit, in quorum anbus, si cum vestris conferantur,

Infœlix lolium, & steriles dominantur avenæ.

Non potui, aut debui apud te dissimulare honestissim ambitionem, præsertim cum eâ auctoritate sis, ut d difficulter civitatis vestræ votum mihi valeas con-

conciliare; & eo in me animo ac fide, ut etiam velis. Quod ut quamprimum fiat, per humanitatis tuæ genium te rogo; sicut &, ut me certiorem facere non dedigneris, quid super hac re consilii tui sit; quod mihi instar omnium est futurum. Sed næ ego sum hominum omnium, quotquot vivunt, impudentissimus, qui adhuc infirmo tibi, & vix ab atroci morbo satis respiranti, gravis esse audeo. At confido cœlo placuisse, & auditas esse nostras pro te preces, & optime, ac basilice, ut ille loquitur, te valere. Ita diutissime vale, & vive, Vir amplissime. Ita etiam semper valeant omnes tui.

Raptim Lugd. Batav. 1644. *Maji* 5.

Statui proximis Ordinum Comitiis curas nostras offerre. Quando autem illa celebrabuntur?

NICOLAO BLANCARDO
M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

Noviomagum.

CORnelius Tacitus, divinus scriptor, sæpe mihi in manibus: & fidenter dicam, non sinè immenso fructu. Sive enim prudentiam quæro, quis magis aperit, quis subtilius ostendit? sive priscos ritus; multa in eo recondita: seu denique majores nostros, quis curatius, melius, disertius descripsit? Quæ de iis posteri noverunt, uni Tacito debentur. nam quæ Livius Asiniusque Quadratus & Plinius de Germania tradidere, iniquitas temporum consumpsit. Sed de auctore omitto, qui suis se virtutibus satis prædicat, suis se dotibus satis commendat. Is Lipsii censuris probè limatus: nisi quod vitiorum etiam nunc superest, emendandum nobis. Locus est primo Historiarum: *Dilapsis speculatoribus, cetera cohors non aspernata concionantem, ut turbidis rebus evenit, forte magis & nonnullo adhuc consilio, parat signa.* In manuscriptis, ut Pichena notavit, legitur; *Ut turbidis rebus eventior te magis, & nonnullo ad-*

adhuc consilio, par signas. Ex quarum literarum vestigiis sic rescripserim; *ut turbidis rebus evenit, reventior magis, & nonnullo adhuc consilio, parat signa; an, od postea creditum est, insidiis & simulatione.* Ait, *reventior magis*, nempe Principis, quam speculatores, i Pisonem concionaturum deseruerant. *Reverentior*, alibi noster, *metuentior*, aut *metu intentior*. Nec amgo, quin ea vox lateat in corrupto verbo, *eventior*. quitur: *nonnullo adhuc consilio*, quo hactenus sic utaque statuebant, utilius fore Reip. ac sibi, agnoscere ncipem potius Pisonem, quam Othonem, nulla tute redemptum. *An* illud postrema syllaba antecentis vocis, *signa*, intercepit. Est verò particula bitantis. Annalium quintodecimo legitur: *Vis fulrum non alias crebrior, & sidus cometes sanguine illustri per Neroni expiatum.* Ubi inducenda vox, *Neroni*. liculum est, mortem illius in eo sidere expiando nom potuisse. Idem notat quod alio in loco, nempe eo re mutationem regis portendi, aut in simili re, parerum humanarum aliud caput. In Germania ocrit quod non mutem, sed distinguam. Lege sequen- *Primo à victore ob metum, mox à seipsis invento noe Germani vocarentur.* Clarum est interpungi de:: *Primo à victore ob metum, mox à seipsis, invento ine, Germani vocarentur.* Nomen *Germanorum* ounius tantum nationis fuit, ejus nempe, quæ deindicta est, *Tungrorum*. Nota erant variarum genn vocabula, ut Suevi, Vandali, Catti, Batavi. At ngri, cum Rhenum transgressi Gallos expulissent, que vicinæ gentes, omnes transrhenanos populos nmuni nomine *Germanorum* insignivere. Hinc Tas: *Primo à victore ob metum Germanos omnes esse itos.* Postea transrhenani nomen ab aliis inventum nter admisere; quod neque alienum esset, unum exe, quod commune esset multis, vocabulum; neque corum, id nomen à celebratissima fortissimaque ea Tungrorum gente mutuari. Hæc mens auctoris, statim subjungit, *mox à seipsis, invento nomine, nani vocarentur.* Sagacissimus interpres emendan- conjicit: *à reipsa invento nomine.* Germani enim

etymo prisco bellaces viri sunt. *Gerra* bellum. Invenisse ergo id nomen ait ab ipsa re, quia tales. Sed ea conjectura ingeniosa magis quàm vera, ut ex dictis liquet. Est simillima ejusdem emendatio ad hæc verba: *Herthum, id est, Terram matrem colunt.* Ibi *Herthum* mutat in *Aerthum*, quia id vocabulum cum adspirata non terram nobis, sed focum notat. Sed *Hertam* scripsisse Germanos, testes antiquæ Glossæ nostræ, in quibus *solum* exponitur *herda, herdi.* Hos paucos locos, mi Blancarde, facio judicii tui.

Vale. Lugd. Bat. 1644. Idibus Maiis.

Nimium quantum desidero Johannis Smithii oppidum Batavorum. Tu, qui in Smithianis ædibus nobilis antiquarii Romanam supellectilem curiosa mente perlustras, monebis virum atque urgebis, ut cœptam telam aliquando pertexat. Quo nomine, quia id solus potest, apud præsentes favorem, apud posteros famam sempiternam demerebitur. Iterum vale.

ROCHO HOFFERO
BOXHORNIUS, S.D.

Ziriζaam.

Consultissime vir, & præcipue amicorum; Ego ad inexspectatum nuncium excessus optimi Parentis tui, quem paullo ante convalescere, quem me constanter adhuc amare, quem destinationibus ac commodis nostris promovendis pro virili incumbere, ex tuis, velut ejus, litteris acceperam, ita profectò sum consternatus, ut magnitudinem justissimi doloris scribendo non valeam adæquare. Tu tamen facile eam colliges si incomparabilem jacturam, quam ego etiam privatim feci, tecum reputaveris, eo mihi erepto, qui ad instar filii me dilexit, qui tot rerum testimoniis id probatum fecit, qui tot obtulit mihi, tot petiit præsentis, quibus nihil mihi gratius accidere poterat, amplexus, qui nuperrime tot publica instrumenta, ad augendum gentis

entis vestræ splendorem facientia, benignissime communicare dignatus est, quo cultius locupletiusque illud opus prodiret, cui extremâ manu vix à me imposita, ossa ejus, ecce, & extrema componuntur, qui is in me prolixissimis officiis adversæ valetudinis momenta continuo dispunxit, & in his prope defecit, ui denique optimi sanctissimique amici virtutes omnes erga me ita excessit, ut cum injuria indulgentissimæ ejus pietatis conjuncta futura quæ mihi superest semperque superfutura est ejus memoria, si so- amicitiæ nomine illam commendem. Vides igitur uanta mihi vobiscum dolendi imposita sit necessis; ac pariter intelligis, à me consolantis officia, quæ mœstissimæ domui vestræ debentur, in præsens non e exspectanda, cum ipse maximopere indigeam ujusmodi solatiorum. Quod & optimæ matri tuæ, æ jam *compari*, ut ille loquitur, *viduata gemit*, eo nomine significabis. Quàm primum se paullum llegerit animus, faxo intelligas cum desideratissimo rente tuo memoriam tot illustrium ejus virtutum ud nos haud esse sepultam. Vale, dilectissime amicum, & animum sensim confirma constantibus emplis; sed & patiaris adire me paternæ amicitiæ reditatem. Salveat à me mater tua, & familia omis atrata.

Lugd. Bat. 1644. Iunii 5.

ENRICO BRUNONI
BOXHORNIUS S. PL.

Hagam-Comitis.

Amicissime virorum,

V Ide quantam in virtutibus tuis fiduciam reponam, quamque iis quidvis debere constituerim. Litteræ, s hic vides, ut ad manus ejus veniant, cui inscriptæ, interest illius, cui ego jam pridem obstrictus sum. ue opem tuam nunc implorare ausus sum, eâ lege,

ut

ut vicissim à me exigas, quidquid præstare posse judicabis. Inprimis autem, ut certo credas, me illud præclarum ingenium tuum constantissime & amare & æstimare.

Midd. Zeland. 5. Aug. 1644.

CONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS, S.

PRodit ergo tandem Zelandia nostra, & se tibi sistere audet, Vir Nobilissime; vetus simul ac nova, sedes illius gentis, quæ progenies Neptuni pariter ac Martis gessit plurima & tulit: quæ magnam partem obscuriora hactenus aut ignorata, tibi existimo tam mirabilia legenti fore, quam mihi scribenti fuere. Occurrent & quædam, quæ more potius inter nostros recepto, quàm recto judicio probantur, populo potius data & scripta, quàm tibi, aut iis, quorum oculis nonnisi magnifica omnia subjiciuntur. Paucorum adhuc, sed id benignum satis, judicium intellexi de hoc opere, quod omnibus scripsi; ac idcirco, tanquam sit eadem omnium futura sententia, isto paucorum judicio, velut omnium, lætor. Auctores vero mihi fuere præcipuæ hic dignationis viri, ut ad historiographi hujus populi titulum contendere auderem: & jam certus sum fore, ut de hoc desiderio nostro, quod amoris plurimum in hanc gentem ac fidei, nihil autem arrogantiæ aut avaritiæ habet, proximis Ordinum Comitiis agatur. Assumo te in præsidium spei meæ, Heros maxime, ac supplere rogo, quæsoque, ut illustri Knutio, quem plurimum hic posse non ignoras, qualiacunque ista studia nostra commendare non dedigneris. Interest saltim Zelandorum, ut majores eorum tandem aliquando veris laudibus & perpetuo opere celebrentur, ac posteri sub eorum illustri exemplo præmoneantur, quâ potissimum viâ possint ad eandem gloriam eniti. Porro, officium pietatis, quod socero meo, Duvelario, hujus urbis Exconsuli, seni optimo & integerrimo, debeo, nunc

[h]inc etiam iujungit mihi, ut repetitâ anniversariâ, [qu]am nosti, prece eum tibi commendem. Quod ut [pe]tenti negare nefas erat; ita tu mihi facile ignosces, qui [hu]is gratiâ, cui obsequentissimum me addixi, tibi, cui [pl]urimum jam debeo, gravis esse cogor. Statueram ad ca[st]a ipse excurrere, & dextram tuã supplice osculo con[tin]gere, sed trepida Venus nostra intervenit; quæ cre[d]o occinit; *Bella gerant alii.* Deus te Patriæ, Princi[pi] ac nobis quam diutissime servet, Vir illustris.

Middelburgi Zelandorum 1644. *Aug.* 15.

[R]EINERO NEUHUSIO
S. P. D.
M. Z. BOXHORNIUS.

[C]larissime Vir,

[A]gnoscis epigramma hominis ab itinere recentis, & qui post anniversarium otium, quod canicu[lar]ibus hactenus nobis fecit, cum Musis suis non[du]m in gratiam rediit. Tua verò omnia quàm docta, [qua]m venusta! Quantum in iis elegantiæ antiquæ! in [pub]licum ergò securus prodi, Vates & disertissime & [doct]issime. Ac boni consule hanc imparem devotissimi animi nostri significationem. *Lugd. Batav.* 1644. *Sept.* 8. quo ipso mihi è Zelandiâ reduci illæ tuæ [...]issimæ tradebantur. Quæ ad amplissimum SCHO[...]NUM nostrum destinaveras, rectè tradita sunt. [Val]e, Amicorum jucundissime, & salve.

In NEUHUSIORUM
Nomen, Cum
[R]EINERUS NEUHUSIUS
Poëmata vulgaret.

[H]Actenus antiquis desertis sedibus errant,
Nec certos habitant Numina nostra lares.

Hactenus & nostris pulsæ queruntur in oris,
Hactenus ignotæ sed latuere Deæ.
At pridem extorres, Neuhusi, *haud quærimus ultra;*
Ecce Novam *veteri præposuere* Domum.

M. Z. BOXHORNIUS.

JACOBO BASELIO
BOXHORNIUS, S. D.

Bergizomium.

CUr in natalem urbem per has ferias non venerim, si rationes omnes explicarem, multæ essent, Baseli ornatissime. Reduci autem mihi tuæ traditæ sunt, in quibus à gratiarum actione incipere, necesse non erat apud me, qui virtutes tuas & amavi semper & ornare, ubi licebit, nunquam, desistam. Dum Middelburgi hæreo, scripsi vernaculâ linguâ commentariolum de Comâ. Argumentum est, majores nostros ab omni retro ævo Comam aluisse, ac proinde admodum eos falli, qui hunc morem ut novum pro concione damnare non dubitavere. Editus est ille Middelburgi apud Fierensium, sed exemplaria nondum ad me transmissa sunt, quæ & causa est, cur jam ea ad vos destinare non potuerim. Specimen collectionis Proverbiorum fac, si placet quamprimum videam. Ego in iis multum sapientiæ latere semper judicavi. Et profecto rem ita se habere, magis magisque intelliges. Sed cavendum, ne, quod plerumque fieri solet, Phrases elegantiores cum Proverbiis confundantur. Neque enim hoc nomine alia veniunt, quàm in quibus est γνωμολογικόν τι. Porro ad amplissimum Turcæum scripsi, & desideria tua serio commendavi. Tu has illi trades. Vale & salve, Juvenis doctissime, & hoc age.

Raptissime Lugd. Batav. 1644. *Septemb.* 20.
Salveant à me amplissimi Roucquii.

CON-

CONSTANTINO HUGENIO
BOXHORNIUS, S. PL.

Hagam.

Illustris Domine,

Novo, sed per tot jam annos optato huic Reipubl. more, revertenti à recentissima, felicissimaque peditione imperatori gratulatus sum. Non esset ranibus nostris apud adversos locus nisi incomparabiejus virtus fecisset, qui longe lateque jam victor cum us explere possit totius patriæ votum, & tot annon, hanc non difficilis, ut spero, admittet, licet prio, nec diserto, ore expressam publici, quod hoc tann nunc agit, ac expendit, judicii significationem. e, Virorum maxime, & ab illo te coli patere, qui rnum erit,

Illustri tuo nomini

dicatissimus

Lugd. Batav. 1644. Novemb. 7.

M. Z. BOXHORNIUS.

OCHO HOFFERO
S. D. PL.
M. Z. BOXHORNIUS.

Ziriz eam.

micissime virorum,

Multa profecto amplissimo Parenti tuo debeo; pauca tamen, nisi displiceant, imagini ejus nomine subscribentur. quæ nec pauca sunt, si um videas. Potuissem si non dare meliora, istiusmodi plura; sed nosti intra præscripti angustias & amplitudinem argumenti, & quaique ingenii nostri ubertatem cohiberi. Eibi commodior locus explicandi virtutes ejus

Viri, quem, si quisquam, ego impatienter desidero. Vale, vir consultissime, &c, ad Patris tui instar, me ama. Salveat etiam tua, ut & socer tuus, cui officia omnia meritò defero. Raptim & ægrâ manu, (nam anniversarius mihi morbus, tumor lienis incubuit.)

Lugd. Batav. 1645. Januar. 7.

IN IMAGINEM

Viri amplissimi, eruditissimique

ADRIANI HOFFERI, Domini in Bommenedâ &c. Regalium Zelandiæ, quæ ad Orientem Scaldis est, Quæstoris generalis.

Patria quem toties sublimi in sede locatum
Majorum stupuit passibus ire parem;
Cui toto Phœbi perfuso numine, Musas
Debendi Phœbus credidit esse reas;
Hoc erat Hofferus vultu. Quod patria semper,
Quod semper Phœbus lugeat, ille fuit.
Sæpe viri, spectes quam tantum, offertur imago:
Hic quam, si possit, quisque sequatur, habet.

M. Z. BOXHORNIUS.

CONSTANTINO HUGENIO

M. Z. BOXHORNIUS, S.

Illustris Domine,

Tanti Principis liberalitati toties & nunc iterum, neque minus exquisitis illis tuis virtutibus, quibus fit, ut neque merentes illud, neque exspectantes Musæ nostræ aureo Imbre ubertim se perfusas agnoscant, debui certe jam pridem solemnem gratiarum actionem.

terum ut ut ea lentitudine largiter in humanitatem
m peccasse possim videri, veniam tamen ab eadem
ile hunc hominem impetraturum confido, qui per
nses jam aliquot languet, & dum neque valet satis,
que ægrotat, vix præsens aut literarum ministerio
ita officia valuit occupare. Est mihi vetus hospita
ni, quam obstructionem lienis vocant, quæ hac fere
i tempestate gravior molestiorque incumbit, &
dicum sæpius, quam literas salutandi imponit ne-
itatem. Petieram ab . . . . identidem ad vos
urrentes, hoc nomine ut causam nostram apud co-
atem tuam tueretur. Quod an ab eo factum sit, ne-
. Hoc scio immodestia ac intemperantia . . . .
per hos dies evenisse, ut sereno animo frui non po-
im muneribus Deorum Octiduum præter propter
sum est, cum . . . . quæsivit, an ad
ilissimum Zuilichemium nondum à me literæ exis
. Nondum dedisse, quod res erat, tum respondi.
mi enim & corporis nescio quo languore fuisse
editum. Tum ille magno supercilio exclamare;
boni moris ignarum esse, ingratum, & humanita-
mnis expertem; denique illustris Zulichemii a-
es in iram ac indignationem versos; id me expe-
do cogniturum. Excepi ad ista ego, non esse illum
orem morum constitutum. Curaturum me ne in-
ar ingratus. Molestissimum autem animo meo,
a quam dici potest, fuit, quod tanta adseveratione
Heroa implacabiliter irasci mihi diceret, apud
n ipsam comitatem & mansuetudinem habitare,
n amicorum vitiis ignoscere etiam posse multis ex-
mentis didiceram; cujus denique unius pacis ac a-
is causa libenter cum omnium odiis velim collucta-
At non satis fuit ei hanc, nobis solicitudinem inje-
, pudorem etiam nostrum hesterno die, eodem in
aggressus est. Quippe auditæ tum ex eo, ut est o-
um, quotquot vivunt, in dicendo incontinentissi-
, virulentæ voces: Nobilissimum Zulichemium
us offerendum Boxhornio hoc elogio commen-
; Gratissimum id Boxhornio futurum: egere
pe eum, res ejus in arcto esse, & ejus generis plu-

ia. Hæc, Magnifice Domine, cum crederem esse falsissima, cum & eæ res meæ sint, ut sicut muneribus possum, ita gratia & patrocinio optimorum Principum non possum carere, & celebratissimæ humanitati tuæ excidere non possit ejusmodi oratio, hac querela adeundus mihi nunc fuisti. In qua prolixior sum; quam in gratiarum actione, cum hanc intimis animi penetralibus conceptam potius votis exprimam, quæ pro tua tuorumque salute sanctissimæ quotidie offeruntur. Festi celsissimæ Principalis domus æternitate, pro tua tuorumque salute sanctissimæ quotidie offeruntur. Festi dies tui vere mihi festi fuere, pietatis tuæ & consummatissimi ingenii immortale monumentum. Literarium munusculum quod jam reponam non habeo, nisi hoc, quod virtutum tuarum traduci & certissimæ imagini filio tuo, exhibeo, in quo non nostra, sed nostrâ curâ aliena & meliora leguntur. Vale, illustris Domine, qui ut solicitudini nostræ & justo dolori, quem ventosissimi homuncionis petulantia attulit, haud dubie ignosces, ita etiam in posterum præsidium in patrocinio tuo invenire me patieris.

Lugd. Batav. 10. Martii 1645.

JACOBO BASELIO

BOXHORNIUS, S.

Bergizomium.

Ornatissime Domine Baseli,

CUm Cognatus tuus Roucquius male valeat, ejusque rei causa identidem ipsum invisam, ex medico intelligo non quidem in aliquo vitæ periculo ipsum hactenus versari, interim tamen graviter satis ægrotare. Neque certe abs re foret, si aut tu, aut alius aliquis amicorum excurrerent; sed te æger ipse mallet, quo præsentia tuâ recreari, & à morbo, qui ut auctus est hactenus, ita lentius amovebitur, facilius inter cognati colloquia possit convalescere. Tu, scio, hoc ei officium non

n negabis. Vale & salve. Salveant amplissimi viri, nsul & Graphiarius Rouquii. Raptissime, in ipso i Musæo,

Lugd. Batav. 1645. *Martii* 14.

LAUDIO SALMASIO
M. Z. BOXHORNIUS, S.P.D.

Lugdunum Batavorum.

Nnus jam est, Vir illustrissime, ex quo oneravi te tot pariter nec semel, missis meis, aut aliorum r Plauto hæsitationibus. Sed oneravi, primum nullum aut præsentius, aut sanctius oraculum, quod consulerem; deinde quia & eruditione & anitate pariter incomparabili promptum esse te ignorabam. Quæ & causa est, cur ne quidem oneisse me tibi putem, licet oneraverim. Plautus tanipse tibi se nunc sistit, ope imprimis tuâ multò n ante emendatior ac illustrior, & simul quicquid m boni malive vel ex aliis selegimus, vel ipsi scrius. Restat jam, ut & ego immortales gratias detibi me hoc etiam nomine agnoscam, sicut semum agniturus; & tu aliis mihique passim hic aditubantibus, ac verum Sarcinatis istius fabularum nplar à te solo hactenus exspectantibus, benignissignoscas. Ut enim tu sine errore ullo has litteras is, ita ad gloriam tuam & magnitudinem facit, quibus errantibus ignoscere, & quos docere possis. , Vir maxime, & me inter illos habe, qui immenillam eruditionem tuam summâ fide colunt. Eplar Plauti aut jam tibi tradidit typographus, aut cum his litteris traditurus est.

Middelburgi Zelandorum 1645. *Aug.* 11.

JOHANNI WERNERO BLAESPILIO

M.Z. BOXHORNIUS, S.D.

QUod ex tuis in Gallia peregrinantis litteris futurum jam cognoveram, Wernere Blaeſpili, optime & jucundiſſime, ac quod abſenti nunc tibi dicendum eſt, deſideratiſſime amicorum; prodit ecce tandem quanto cum ambitu promiſſa, tanto data. *Jannis Croij Sacrarum & Hiſtoricarum in novum fœdus Obſervationum Pars Prior. In qua Danielis Heinſii Prolegomena in Exercitationes ſacras perpenduntur: Sacri Textus in Sectiones, Titulos, Capita, & Verſus, Diviſionis origo oſtenditur: Helleniſticæ Dialecti ſomnium refutatur. Plures ſacræ Utriuſque fœderis ſcripturæ loci illuſtrantur: plurimi verò Patrum, & aliorum Authorum Græcorum, & Latinorum loci corriguntur, & exponuntur; & qua ratione Patres Scripturæ locos laudent, & deſcribant, demonſtratur.* Ea eſt enim tituli amplitudo. Quæris tu fortè quid ſentiam. Ego autem tantas deſtinationes hominis haud vulgariter eruditi eſſe, ſi judicaverim, nihil ab auctoris inſtituto agnoſces alienum. Quid enim, ut de aliis nunc non dicam, arduum magis, aut altiora ſtudia requirit, quam ab eo Heroë diffidere, cujus, quanquam modeſtiſſime indies, quantum neſciat, profitentis, quicquid tamen diſciplinarum linguarumque eſt, totius eruditi orbis, ipſâ etiam Croij publica nunc confeſſione, complexi, auctoritatem pro ratione hujus ætatis ſummis viris jam pridem fuiſſe, non ignoras? Cæterum, facilius eſt, tanta promittere, quam præſtare. Neque ſane ad laudem ſatis eſt, à Principibus litterarnm diſſentire, ut neque refellere eos, idem eſt quod maledicere, & oblatrare. A quo vitio ſi hic quidem abſtinendum ſibi judicaſſet, laude forſan dignus, etiam poſt irritos conatus, potuiſſet videri, tanquam ſolo inquirendæ veritatis, quod nemo bonus aut eruditus damnaverit, non autem inſectandi ſtudio ad ſcribendum incitatus. Nemo

hercle

rcle ſive Chriſtiani, ſive Theologi, quam modeſtia, gravitas decent, perſona, aut Heinſianorum merito-m conſcientia, aut ipſæ illæ literæ, quas tractat, qui-is præcipua ab humanitate eſt commendatio, aliud ei buerant ſuadere. Sed de his aliiſque alii viderint; qui uſmodi ingeniorum intemperantiam publicè damna-ſæculi, ac literarum intereſſe arbitrabuntur. Meo item nomine, cum à noſtra ſententia diſſidere ſe hoc pere ſemel profeſſus ſit, quod querar, non habeo. i, ut, curtam ſupellectilem meam, & judicium, præ-rtim cum admodum adoleſcentes, ſola præclara au-ndi, & ætatis venia animati, quædam olim in vul-is exire pateremur, promptum erroribus ac prope illum eſſe, non ignoro: ita & à me ipſo idemtidem inc diſſidere, & diſſentientes alios audire, & meliora centibus non tantum cedere, ſed & gratias agere, æclarum & laude etiam dignum duco. Non ignoras, aviſſime amicorum, quo cum poſtquam ſtudiis ſeve-oribus, quibus de antiquitatis, Romanæ maxime, t inſtitutis, aut civili diſciplina, ad dubia veterum ca idemtidem & eadem cura quærebamus, eſſet ſatis-ctum, de noſtræ etiam pueritiæ auſis, erroribuſque entiſſime diſſerebam; ad breviores illos Hiſtoriæ guſtæ ſcriptores tumultuarias quaſdam notas nobis cidiſſe eâ ætate, quæ, dum judicium ſuum (ſiquidem ſit judicium) facile permittit alieno, præſertim in li-arum hoc regno Principum, haud difficulter perſua-ri ſibi patitur audendum eſſe aliquid, dum ut Fabii rbis, quanquam toties apud te & adverſum alios mi-repetitis, iterum utar, & venia eſt, & ſpes, & favor audere non dedecet, ac, ſi quid deſit operi, ætas poſ-ſupplere. Cæterum cum à puero etiam obſervatis io ſententiæ ac rectitudo poſſit conſtare, an hic quo-e conſtet, ſed ut modeſtiæ pariter ac veritatis ſtudio-experiamur. Inſignis eſt Suetonii, vel iccirco tan-n quia non unâ Interpretum ſententiâ in diverſa tra-tur, nobis etiam tentatus, in Auguſto, ubi de ejus irographo agitur, locus. *Notavi*, inquit, *& in chiro-apho ejus illa præcipue. Non dividit verba, nec ab ex-mâ parte verſuum abundantes literas in alterum trans-fert,*

fert, sed ibidem statim subjicit, circumducitque. Orthographiam, id est, formulam, rationemque scribendi à Grammaticis institutam, non adeo custodiit: ac videtur eorum sequi potius opinionem qui perinde scribendum, ac loquamur, existiment. Ista sunt, de quorum sententia inter nos ambigitur. Quid autem ego olim senserim, quid contra Crojus, ex ipso jam, si vacat, pariter intellige. *Versus*, (verba ejus sunt cap. XI. Observationum) *de lineis hic esse intelligendos, viderunt omnes Interpretes: non viderunt tamen quid vellet Suetonius. Marcus Boxhornius Zuerius hæc ad hunc locum annotat:* Locus notabilis, (Recitat verba nostra ex prima Animadversionum ad Suetonium editione. Secunda enim & emendatior ante biennium jam prodiit.) sed obscurus: cui nos, ut spero, nonnihil lucis mutuabimur. Ait Augustum in extremâ lineæ parte posteriores literas voculæ ultimæ, quibus ponendis locus in eadem lineâ non erat, haud divisisse, ut fit hodie, sed vero continuo reliquis in margine adjecisse, &, ut ad lineam istam spectare viderentur, unco circumduxisse. Uncum appello hanc figuram L, aut istam [. Dabo exemplum, ut melius capiant tirones. Lineam rectam marginis loco fingo.

	Lega	*tiones* L.
Vel etiam sic.	*Lega*	*tiones*].

Hodie, ut & olim, lineolâ affixa sic scribunt; *Legationes*. Eamque divisionem vulgo appellant, cum potius connexio dicenda sit. Partes enim verbi conjungit. Porro, Suetonius versum vocat, quod lineam vulgò vocamus, nempe à vertendo. *Verum quidem est, lineam, versum vocari à Suetonio; sed, quid vellet Suetonius, non percepit recens ejus interpres.* *Non ait enim Augustum, in scribendo, ad marginem litteras eas, quibus in ipso chartæ sinu non esset locus, transtulisse, atque unco inclusisse. Hæc interpretatio ipsis Suetonii verbis refellitur. Non scribit enim, inquam, Augustum abundantes literas adjecisse (quod fecisset, si vera esset Boxhornii Zuerii observatio) sed subjecisse, id est, scripsisse in spatio illo mundo, & vacuo, quod patet in campo chartæ inter duas lineas, & quod à Græcis σελὶς dicitur. Hesychius:* Σελίδες, τὰ μεταξὺ διαφράγματα τῶν διαστημάτων τῆς νεὼς, καθά-

περ

ὸ καὶ ἐν τοῖς Βιβλίοις τὰ μεταξὺ τῶν παραγράφων.
lides sunt spatia inter tabula navis, sicut in libris sunt
atia Paragraphorum. *Suidas*: Σελὶς, τὸ μέσον τῶν δύο
σταβατῶν, ἄγραφον τυγχάνον. Selis, est medium
atium inter duas lineas, quod est vacuum scripturâ.
on scripsit igitur Augustus in margine abundantes litte-
s sed ipsi lineæ subjecit, ac in spatio illo, quod inter duas
stat lineas, atque unco, sive sigmate circumduxit, ut ho-
e quoque fieri videmus. Ut in hoc Lucretii versu, qui
aperturam libri mihi occurrit:

Seorsum anima, atque animus: tanto magis infician-
(dum.

des, nisi fallor, quomodo scripsisse Augustum, & quid
ejus autographo Suetonium notasse velit Crojus.
uod ipsum si voluerit etiam Suetonius, profecto ac-
ratissimus auctor, dum disertim tradit verba non di-
isse Augustum, videri possit verbis usus ab hac men-
sua plane alienis. Cæterùm, ut omnia magis in aper-
sint, age, Augusti hanc ad Tiberium Epistolam, quo-
odo eam scriptam, & abundantes forte ab extremâ
rte versuum literas exaratas fuisse vult Crojus, re-
esentemus. Nam id facile hic factu est, cum Typo-
phia, in Batavia hac nostra ante duo jam sæcula,
idquid opponant alii, feliciter inventa nihil aliud sit,
àm scripturæ imitatio.

Cænavi, mi Tiberi, cum iisdem. Accesserunt convivæ
Vinicius, & Silvius pater. Inter cænam lusimus γερον-
(τικῶς:
Et heri, & hodie. Talis enim jactatis, ut quisque ca-
(nem
Aut senionem miserat, in singulos talos singulos dena-
(rios
In medium conferebat. quos tollebat universos qui Ve-
(nerem
erat. Ita scripsisse Augustum, Crojus statuit, cum
e versus literæ aliquot verborum, ut identidem
, abundarent. Num rectè, docebit Suetonius. Cu-
verba cum hoc scribendi ordine propius jam con-
denda sunt. Videntur enim diversum, ac plane
um significare. An non, quæso te, disertim affirmat
Sue-

Suetonius, non dividere verba Auguſtum? *Non*, inquit, *dividit verba.* Quod inprimis hic notandum eſt. Crojus autem Auguſti verba, ſi quid ex iis ſyllabarum, aut literarum forte, ſub verſuum finem ſupereſſet, in eo, quæ jam ex ſententiâ ejus repræſentavimus, ſcribendi ordine dividere ſe, neget, ſi audeat. Sed, ſcio, non negabit. Neque enim poteſt: niſi ex diei meridie, noctis, ut cum Varrone nunc loquar, meridiem facere conſtituerit. An enim non diviſa dicenda ſunt, quæ natura conjuncta, ut ſingulorum verborum literæ, & ſyllabæ, non conjunguntur? An non haud conjuncta ſunt, quæ eodem loco, & indivulſa, non leguntur? An indiviſa, & eodem leguntur loco, quorum pars in priore verſu, pars in intervallo, ſive vacuo, & quod inter priorem ſequentemque verſum medium eſt, ſpatio, σελὶς Græcis dicitur, hoc eſt, alio plane & diverſo loco inveniuntur? In ea certe ſcriptura agnoſcendam eſſe diviſionem ſive Syllabarum divortium, tam indubitatum eſt, quam conſtat, ſanos ambigere non poſſe, æra lupinis diſtare. Ergo, qui ſine verſus ex ſententia Auguſti, & Suetonii, ſcribere ſe cenſet, ut cenſet Crojus,

χειρογ-
(ραφικῶς.

nonne dividit, diſtrahitque loco ac divellit ejuſdem verbi ſyllabas, quæ ſunt conjunctæ natura; quas dividere non voluit Auguſtus; quas non diviſiſſe eum, ex ejus chirographo diſertim Suetonius affirmavit? Ne dubites, ipſi illi, qui de ſcriptura Auguſti idem hactenus ſtatuunt, quod Crojus (nec enim primus, quod tamen jactat, aut ſecundus, aut tertius, id ſentit) in ea palam agnoſcunt verbi diviſionem. Ericium Puteanum, ipſas literarum Veneres, ipſamque earum modeſtiam, audiamus. *De ſyllabis* (ita loquitur cap. VIII. Faculæ diſtinct.) *literiſque cogitandum eſt, quoties in fine lineæ dictio finditur, & pars ejus transfertur. Auguſtus olim, cujus hæc in ſcriptione cura erat, nec ubi literam obturbaret, ac moraretur, transferre partes non ſolebat, ſed ſubjicere, ac circumducere.* Sequuntur Suetonii, quæ jam adduximus, & de quibus hic quæritur, verba. Quibus ſtatim ſubjicit; DIVIDEBAT *igitur*, nempe Auguſtus,

:RBA, *sed non longo intervallo; cum spatium defice-*, *subnectebat. In carmine nonne & nos facimus? En* *mplum:*

Dignum laude virum Musa vetat mo-
(ri.

Addit Suetonius, CIRCUMDUCITQUE. & quæ c circumductio? an illa, quam expressi? illa C. sed nceps ille L. litteram Latinam usurpabat: quæ & in mmis hoc usu, & sensu conspicitur, & ni ineptire imus, pro signo inibi habenda. Illud nostrum [ntillum abit? Vides magnum illum virum ingenuè re, & in hac scribendi ratione palam agnoscere divi- iem. At Suetonius tradit, *verba non dividere* Augu- n. Quis ergo non credat ita Principem illum non psisse? Adde Hermannum Hugonem. Is de Origine bendi cap. XXVII. ubi de Grammaticorum Notis; *stasis*, inquit, *signum divisionis, cum verbi alicujus s una in extremâ lineâ, altera initio alterius versus re- itur, ut*, ... *homines*, . . . *quem em Augustus repudiavit, qui reliquum, quod supererat bi, malebat parti scriptæ in extrema linea subscribere, ante Suetonio, quam alterius versus initio perscribere.* n hac, quæ Augusto, ut abundantes literas statim icienti, tribuitur scriptura, ... homi- , nonne & diastasis, & ejusdem notæ, (quam tamen semper, cum fine versus verba dividerentur, adhi- sse veteres ex multis vetustis inscriptionibus, in ous ea non apparet, facile colligitur) usus est, . ejusdem verbi Syllabæ palam dividuntur? No- la est -; vel ⊣: signum verbi divisi quod con- gendum est, non modo in fine versus, sed & alibi rte scriptoris vitio conjungendæ litteræ vel syllabæ int divisæ; ut in veteri monumento, quod legitur CCCXL. n. IV. Inscript. Antiq. HOC RUDIS AU- GÆ REQUIESCUNT OSSA SEPUL ⊣ O. Hæc mihi olim objeceram, cum statuerem pa- verum esse non posse, & sic scripsisse Augustum, i volebant, & tamen eum, quod disertim Sueto- notat, verba non divisisse. Restabat tum, ut cum ota plerisque sententia mihi non satisfaceret, neque eorum

eorum cuipiam solutum hunc nodum observassem, novam, & quæ cum Suetonii verbis propius congrueret, indagarem. Neque sane alia scribendi ratio quærenda tunc videbatur, quam qua abundantes fine versus literæ, quod videtur de Augusto affirmare Suetonius, plane non dividerentur. Quo autem modo, aut quo loco, omnino non divisæ illæ videri poterant, nisi ultra statam versus mensuram in marginem producerentur? Hac enim solâ ratione manent conjunctissimæ. Et id tunc mihi placebat. Croii profecto erat, quem indicaveramus hic non explicatum, aliis hactenus nodum solvere, ut in aliam, si non Croii, quæ falsa est, saltem veriorem, nostra postposita, sententiam concederemus. Non solvit. Quod tamen eum, qui & hic Suetonium se illustrare, & à nobis merito diffidere, & quicquid in utraque, Græca, ac Romana, antiquitate impeditum est, expedire se posse, passim profitetur, facere debuisse, nemo eorum ambigit, neque dissentienti, neque suæ sententię satisfactum putant, nisi omnes, certe præcipuæ, inprimis si earum jam publice indicium, factum sit, sublatum fuerint dissentiendi rationes. Hic contrà nodum in scirpo quærit; verum neque solvit, neque tangit. Ego illa Suetonii de Augusto, *Non dividit verba*, quæ præcipue hic expendenda erant, aliis, quos sequutus est, aut post quos idem sentit Crojus, opposueram; ille autem, *subjicit*, tanquam plane idem & intellectu facillimum esset, eundem & subjicere abundantes verbi alicujus litteras, & illud ipsum verbum non dividere, mihi objecit. *Non ait enim Suetonius*, Croji verba sunt quæ hic legis, *Augustum, in scribendo, ad marginem, litteras eas, quibus in ipso chartæ sinu non esset locus, transtulisse atque unco inclusisse. Non scribit enim, inquam, Augustum abundantes litteras adjecisse sed subjecisse.* At non ignorabam τὸ *subjicere* id etiam significare, quod vult Crojus. Sciebam interim non esse ejusdem abundantes verbi alicujus literas subjicere, siquidem hanc habeat significationem, & id ipsum verbum omnino non dividere. Ergo videndum nobis tum erat, an non ejusdem verbi literæ ita subjici possent dici, ut plane non dividerentur. An

utem, quæso te, subjici in scribendo dicitur illud modo, quod inferiore loco legitur, sed id, quod continuo, & eodem ordine præcedentia ur, ac proxime excipit? Non putem id nega- Crojum, etiamsi exempla, quibus id pro- go non adduxerim. Quid enim his opus est quæ tyrones etiam non nesciunt? Malim cer- icere Trajani, apud Plinium juniorem, ver- quibus *subjicere* ea significatione accipiendum t, contra quam eruditissimus ejus Interpres, nes Maria Catanæus, olim annotavit. Vel tua d nunc faciam, quem, antiquæ omnis ele- studiosum, scio ejus scriptoris Veneres inter, & præcipuas delitias semper habuisse. Epi- st XXXIII. lib. X. Trajani ad Plinium; *Et ripsit Gabius Bassus, non sufficere sibi eum mi- umerum, qui ut daretur illi mandatis meis com- sum. Quid quæris scripsisse me? ut notum ha- s literis subjici jussi. Multum interest, res po- n homines imperare latius velint. Nobis autem demum spectanda est, &, quantum fieri potest, m, ne milites à signis absint.* Ita vulgò in omni- uas vidi, antiquis, & recentioribus editio- egitur. Non rectè certe, quemadmodum nec terpretantur. Volunt enim illa, *Multum in-* & quæ porro sequuntur, usque ad Epistolæ ex Trajani litteris ad Gabium Bassum, o- icæ tunc Præfectum, excerpta esse, non a- ne moti, quam quod proximè præcedat il- *bjici jussi.* Sed egregie falluntur. Neque enim lt Trajanus, quam huic ad Plinium Epistolæ se jussisse litterarum suarum ad Gabium Bas- uæ non exstant hodie, exemplar. Quæ autem ur non sunt nisi sententiæ, quibus ad & E- ad Plinium claudit, & ea quæ scripserat ad, ut scilicet contentus esset beneficiariis decem, s duobus, centurione uno, paucis confirmat. um autem hic suspicor; *Quid querenti*, nem-, qui conquestus erat non sufficere sibi eum numerum, quem designaverat Trajanus, *scripse-*

scripserim, ut notum haberes, his litteris subjici jussi. Certe non est dubium quin id voluerit Trajanus Vulgata lectio fœdissime est corrupta. Sed de his plura ad ipsum Plinium, quem dare possumus, &, si vitam Deus dederit, daturi sumus multo quam ante & emendatiorem, & & illustriorem. Nunc enim opera ad Suetonium danda est. Cui cum neque hic lucem fœneratus sit Crojus, quod tamen promittit, neque veram ejus sententiam perviderit, quid restat, nisi ut nos utrumque tandem præstemus? Aut enim fallor, aut quid velit, liquido jam ostendam. *Notavi*, inquit, *& in chirographo ejus*. Digno certe quod inspiceretur; non argumenti tantum, sed etiam, quod ad institutum hoc facit, in scribendo elegantiæ, sive καλλιγραφίας gratia: cujus si communem hominum errorem in permutandis, & mittendis subinde litteris, syllabisve exceperis, Augustum constat fuisse studiosum. Constet certe vel ex eo tantum, quod nihil æque laboraverit, quam ut chirographum suum à Nepotibus inter ipsa litterarum rudimenta exprimeretur. Auctor est Suetonius in hac ejus vita: *Nepotes & litteras, & natare, aliaque rudimenta, per se plerunque docuit, ac nihil æque laboravit quam ut imitarentur chirographum suum*. Tanti enim, & tam accurati in omnibus, Principis judicio nihil illorum imitationi, nisi quod optimum, & elegantissimum, proponendum fuit. Pro *natare* legi hic vult Lipsius, *notare*; ac de iis interpretatur notis, quæ scripturæ quædam sunt compendia, quibus verba non perscribuntur, sed signantur, celeritati, & excerptioni repertæ: quas qui discerent, ut Augustinus loquitur, lib. II. cap. XXVI. de Doctr. Christian. *Notarii* appellantur. Non possum, quin de iis hic subjiciam (quid enim obstat, quo minus una fidelia non unum parietem dealbemus?) Isidori verba non tam tua caussa; qui post exactam in hoc litterarum genere diligentiam nescire non potes, quæ etiam vulgus eruditorum non ignorat; quam ut fœdissime corruptus, neque cuiquam hactenus intellectus ejus locus pristino nitori hic restituatur; exstat is lib. I Originum, cap. 21. de Notis Vulgaribus, ubi hæc leguntur: *Vulgares Notas Ennius primus mille & centum invenit. Nota-*

rum

i usus erat, ut quicquid pro concione vel contentione, aut udiciis diceretur, Librarii scribebant complures simul antes, divisis inter se partibus, quot quisque verba & ordine exciperet. Romæ primus Tullius Tiro, Cicero- Libertus, commentus est notas, sed tantum præpositio-. Post eum Tertius Persannius, Philargyrus, & A- la Libertus Mæcenatis, alius alias addiderunt, Dein- Seneca contracto omnium digestoque & aucto numero, s effecit in quinque millia. Notæ autem dictæ, eo quod ba vel syllabas præfixis characteribus notent, quas qui icerunt proprie jam Notarii dicuntur. Agnoscis hic, fallor, Augiæ stabulum, & noctem plane illunem. e virum eruditissimum Lipsium Cent. I. ad Belgas, t. XXVII. hæsitantem. Quid enim his obscurius? id impeditius? Quis sanam ex iis sententiam eruerit? ante Tironem facta, quæ à gravissimis, & omni ex- ione majoribus scriptoribus à Tirone constat esse enta? An is commentus est Romæ tantum præposi- ium notas, quem imprimis designat Seneca, cum st.90.scribit, vilissimorum mancipiorum commen- sse verborum notas, quibus quamvis citata excipia- oratio! De quo Eusebius ad annum DCCXLVI? rcus Tullius Tiro, Ciceronis Libertus, primus no- commentus est. Est in Bibliotheca mea optimæ & quæ notæ in membrana exararus codex, in quo ter alia plurima veneranda, ac hactenus ἀνέκδοτα, quitatis monumenta, primus ac secundus Origi- n Isidori leguntur. Utinam autem omnes! In eo t ista; *Librarii scriberent*, initium est novæ periodi, sententiæ; *complures simul astantes*, &c. Id, & alia am mihi viam straverunt ad veram hujus loci le- nem, qui haud dubie ita distinguendus ac emendan- est; *Vulgares notas Ennius primus mille & centum nit. Notarum usus erat, ut quicquid pro concione aut udiciis diceretur, Librarii scriberent. Complures, simul antes, divisis inter se partibus, quot quisque verba & ordine exciperet, Romæ primus Tullius Tiro Ciceronis rtus, commentus est. Notas, sed tantum præpositionum, eum tertius Persannius; Philargyrus & Aquila, ertus Mæcenatis, alias addiderunt. Deinde Seneca con-*

tracto

tracto omnium digestoque & aucto numero, opus effecit in quinque millia. Notæ autem dictæ eo quod verba vel syllabas, præfixis characteribus, notent, & ad notitiam legentium revocent: quas qui didicerunt propriè Græcis . . . nobis Notarii dicuntur. Nihil hac lectione dari potest verius, nihil illustrius; neque in posterum, ut hactenus, hærere hic erit necesse. Quidni enim fidenter hoc asseram? cum jam levi ac prope nulla mutatione in obscurissimo antehac loco omnia aperta sint ac consona iis, quæ de harum notarum inventoribus gravissimi inter Romanos auctores prodidere. Tantum, in densissimis licet tenebris, dare lucis potest vel solus distinguendi ordo rectè observatus. Dicit notas, sed oppidò paucas, primum invenisse Ennium. Plana est sententia, si modo rectum sit proprium illud nomen. Subjicit, quis Notarum fuerit usus. Addit *complures*, hoc est, longè plures, subintellige autem, *Notas*, quam invenerat Ennius, Tironem, Ciceronis libertum, esse commentum. Et hoc verum est. An non cum his plane & examussim jam conveniunt illa, quæ à Seneca, & Eusebio ei imprimis tribuuntur? Auctor igitur primus Notarum Ennius, secundus Tiro, sed primo major eo quod paucissimis complures adjecerit. Persannius autem tertius notam præpositionum addidit. In membranis nostris disertim legitur; III. Persannius, id est, tertius Persannius. Ita enim scribendum est, non, ut pessime hactenus, Tertius Persannius. Nomen enim illud hic non proprium, sed ordinis, & numeri esse, res ipsa clamat. Quod autem additur, primum Tironem Romæ commentum esse complures nō tantum notas, sed & adstantes librarios, qui, divisis inter se partibus, quot quisque & quo ordine verba exciperet, in concionibus & judiciis celeriter describendis orationibus vacarent, an non plane idem est, quod Plutarchus in Catone Uticensi annotavit? *unam ejus orationem exstare, excepta Ciceronis opera, qui in Curia celerrimos Scribas* (agnoscis hic complures, & inter eos haud dubie primum Tironem) *disposuerat, prædoctos Notis, & signis uti.* Οὔπω γὰρ (id enim subjicit Plutarchus) ἤσκουν, οὐδ' ἐνέκτηντο τοὺς καλουμένους σημειογράφους; (*nondum enim instituerant, neque*

que

e *habebant Notarios dictos.* Et hoc eſt quod vult Iſido-
s; primum nempe Tironem notas, & Notarios, &
dinem quo ea quæ dicebantur adſtantes exciperent,
Curiam tranſtuliſſe. Sub finem in iiſdem membranis
ſtris diſertim exaratum eſt; *propriè Græcis nobis No-
ii dicuntur*; ſine ullâ defectus nota. Deeſſe tamen
æcum nomen ex verbis apertum eſt. Inſerendum
tem vel, σημειογράφοι; quomodo Notarios proxi-
jam adducto loco vocat Plutarchus; vel, ταχυγρά-
, quomodo apud Suidam à celeritate in ſcribendo
pellantur. Et id quidem obiter de Iſidori hoc loco.
Suetonii redeo. Apud eum *Natare* conſtanter ha-
nt MSS. non *Notare*, quod vult Lipſius: cui acce-
e non poſſum. Ejuſcemodi quippe, quas jam ex Iſi-
o deſcripſimus, Notæ hic locum non habent; per-
xæ illæ, &, ut D. Hieronymus loquitur, furta ver-
um. Agitur enim de pueris Abecedariis, & omni-
primis pingendarum literarum rudimentis, inter
: impeditas illas, intricataſq; Notas fuiſſe non ſit ve-
mile. Primum quippe hic eſt, docere, quomodo
ne, & eleganter litteræ pingendæ ſint, quæ καλλι-
φία dicitur; non quomodo impedite, obſcure, ce-
ter, quæ minus venuſta, & calligraphiæ oppoſita
ειογραφία aut ταχυγραφία appellatur. Conſtat
ppe ταχυγράφους, quorum erat pro litteris, ſignis
notis uti, & καλλιγράφους, qui ut alia, ita etiam
: ab illis obſcure, & perplexe excepta erant, in le-
tium commodum plane, & plene, ac eleganter de-
bebant, non tantum diverſos eſſe, ſed quaſi opponi.
e tibi veterum teſtimonia, ei etiam adducta, neque
intellecta, à quo hic diſſentimus. Putat enim καλλι-
φους tantum ſcriptores eſſe, & ſic vertit; Notarios
eſſe. Addit aliam eſſe *ſcripturam*, aliam Notariam,
n καλλιγραφίαν, hanc ταχυγραφίαν dici: quaſi
Notariis etiam ſcriptura non ſit tribuenda. Aliter
s habet. Nota eſt Auſonii Epigraphe illa; *Ad Nota-
, velociſſime ſcribentem.* Scribunt ergo, & Notarii,
ſoli καλλιγράφοι. Sed Notarii aut ταχυγράφοι
us venuſte, & plane, quia celeriter, & per notas;
ιγράφοι contra venuſte & plane, & perfecte,
verba omnia perſcribunt. Atque hoc illud eſt,
quo

quo distinguuntur. Scriptorem illum apud Suidam audiamus, qui de Ambrosio quodam, qui Origeni & auctor & Ἐργοδιώκτης fuit ut in Sacras Litteras commentaretur; Ἀμβρόσιος inquit, πολλὰ ἱκετεύσας καὶ παραβιασάμενος, καὶ ταχυγράφους αὐτῷ παραστήσας ἑπτὰ, καλλιγράφους δὲ πλείους, ἑρμηνεῦσαι αὐτὸν τὰς θείας γραφὰς πεποίηκε. *Ambrosius*, inquit, *multa eum*, Originem scilicet, *orans*, & *adigens*, & *septem ei Notarios*, *plures Scriptores alios* (ita vertunt, sed vertendum erat, *plures alios eleganter scribentes*. Ipsa etymologia id postulat.) *apponens, ut in Sacras Scripturas commentaretur*, *effecit*. Duplex scriptorum genus memorat ταχυγράφους sive Notarios, & καλλιγράφους. Sed & diversus eorum usus hic palam agnoscitur, quia nempe diversus scribendi modus. SS. Patres, ut & alii, si quod ingenii monumentum tradere posteris constituissent, meditationes suas ut plurimum dictare aliis solebant. In eo usus erat ταχυγράφων sive Notariorum; qui celeriter dictata compendio Notarum celeriter etiam excipiebant. Ideo Ambrosius Origeni ἑπτὰ ταχυγράφους adesse voluit. Caussa vero, cur plerumque veteres horum ministerio usi sint, non autem ipsi sua primi descripserint, præcipue ista ne mens & meditando, & scribendo pariter districta, meditationis remissiones plurimas, & impedimenta pateretur. Facit huc, neque tibi ingratum erit audire, quod ex D. Ambrosio Ansberto, Gallo Presbytero, qui & eruditionis, & pietatis laude circa annum DCCCXC. floruit, opportune nuper observabamus. Is suos in Johannis Theologi Apocalypsim, qui hodie exstant, commentarios conditurus, forte à Notariis defectus, conversis ad Deum precibus: *Et quia*, rogat, *in hoc tam laborioso opere Notariorum solatia deësse mihi videntur, obsecro, Domine, ut nec manus characteres verborum formans, aut visus exterior verba literis formata conspiciens, impedimentum præstent cordi intus secreta mysteriorum rimanti. Sicque oculis intentio vigilet intrinsecus, quatenus officium manus nequaquam torpeat extrinsecus. Aperi ergo, Domine, sensum interius, move artus ad scribendum exterius, & ita utraque officia modificans dispone,*

disponensque modifica, ut in sudore hujus expositionis essario sibi applaudant, concorditerque deserviant, Domine Deus, in his & in omnibus adjutor meus. Non facile bis tibi expressero, optime Blaespili, quàm lætus ubens in vetustiorum Theologorum scriptis identin nunc amplectar, nec facile dimittam, & aliis quoe lubens sistam, passim expressam Christianæ pietasimplicitatisque integram illam, & genuinam imagin; in cujus hodie pene amissæ, ac à paucis retentæ um non nisi calumniæ successere, ita & frequentes & oces in nonnullorum Theologorum scriptis (absit m ut de omnibus, & melioribus id asseram) ut qui eologum in iis quærit, etiam quærendo fatigatus sit inventurus. Sed de his mox plura. Vides inm, quare Notariorum aut ταχυγράφων operâ in quæ meditati jam erant, vel meditabantur, excindis, veteres uterentur. Ut autem illa dictata celeri- & minus concinnè, ita his succedentes καλλιγράplanius, perfectiusque eadem describebant. Ideo n ille Ambrosius, præter septem ταχυγράφους, pluκαλλιγράφους Origeni à manu esse voluit. Ex iis, hactenus disputata à nobis sunt, satis liquet, non o aliud esse ταχυγραφίαν, aliud καλλιγραφίαν, c, cum diversus fuerit utriusque usus, ταχυγρα- quæ neque facilis, nec perpetui usus, inter primæ rarum rudimenta pueris, præsertim ad magna natradi non debuisse. Et cur Augusti Nepotibus tratur? Quis enim hujus ταχυγραφίας usus, nisi ut iis dictata celeriter exciperentur? Et quid, quæindignius his, qui in regnatrice domo in spem im educabantur? Et constat veterum Notarios pleque vel servos, vel libertos fuisse. Passim id jus Plinii, ut aliorum testimoniis nunc non utar, olæ loquuntur. Sed unde constat, ejusmodi notis hirographo suo usum fuisse Augustum? Et, cur fuerit ille, cujus non erat, quod Notarii faciebant, ta ab aliis celeriter excipere? Fateor, notis usus ugustus, sed longe ab iis; de quibus hactenus es, & quas Nepotes suos docuisse Augustum illint, diversis. Indicat id ipse Suetonius: *Quoties*

autem, inquit, *per notas scribit*, b *pro* a, c *pro* b, *ac deinceps eâdem ratione sequentes literas ponit. Pro* z *autem duplex* a. Sed illa erat non ταχυγραφία, sed κρυπτογραφία, sive occulta scribendi ratio, quâ usus Augustus est cum secretiores litteras ad amicos daret. De quâ tam multa Spanhemensis Abbas Trithemius. At quis credat, Augustum eam scribendi rationem pueris inter prima literarum pingendarum rudimenta tradidisse? *Notare* igitur hic ferri non potest. Rectum est quod in omnibus libris legitur, *natare*. Constat enim natatum quoque inter prima fuisse pueritiæ Romanæ rudimenta. Si quid mutandum esset hoc loco, legerem, nullâ prope mutatione; *Nepotes & literas, ut natare, aliaq; rudimenta, per se plerunque docuit: ac nihil æque laboravit, quam ut imitarentur chirographum suum.* Ut natare & alia rudimenta nepotes suos docuit, ita & literas ex chirographo suo. Sed & ab hoc Suetonii loco, quasi ex diverticulo, ad eum, quem illustrandum hic suscepimus, ubi de chirographo Augusti ex professo agitur, velut in viam, à quâ defleximus, & ad inceptum, tandem revertamur. Quid autem in eo notavit Suetonius? *Non*, inquit, *dividit verba*. quod de verbis singulis accipiendum esse, quivis videt. Ut novum id, aut certe rarum, notat, quia ea dividere usitatum antiquitus fuit. Constat id vel ex iis, quæ de verborum in scribendo divisione præcipiunt veteres. Satis erit nunc vel solum Fabium audisse lib. I: cap. VII. hæc docentem: *Est etiam in dividendis verbis observatio, mediam literam consonantem priori, an sequenti syllabæ adjungas.* Aruspex *enim, quia pars ejus posterior* à spectando est, S. literam tertiæ *dabit:* abstemius, *quia ex* abstinentia temeti *composita vox, primæ relinquet.* Ita enim haud dubiè hic legendum est. *Relinquet*, nempe verbum abstemius S. literam primæ syllabæ, si forte fuerit scribendo dividendum. Pessime, & nullo sensu; vulgo scribitur, *relinquetur*. Vult enim justam verborum divisionem scribenti curæ esse debere. Neque enim susque deque esse, quomodo literæ dividantur id probat S. literæ exemplo. Ea subinde cum priori syllaba, nonnunquam cum sequenti conjungenda est. *Aruspex* S. literam dabit tertiæ, & scribendum, ubi divisione opus, ... *aruspex:*

ve: Abstemius eandem relinquet primæ, & hoc
cto dividetur, ... abs-
mius. Utrumque petitâ ab etymo ratione confirmatur.
quibus plura alibi. Nihil autem æq; peritioribus ele-
tioribusq; in scribendo curæ olim fuit, quam ut, ubi
idenda verba se dabant, syllabæ rectè sive εὐσήμως
iderentur. Id neglectum olim Plotino, & iccircò in
Porphyrio notatum est: Ἔγραφε δὲ οὔτε εἰς κάλλος
τοπούμενος τὰ γράμματα, οὔτε εὐσήμως τὰς συλλα-
διαιρῶν, οὐδὲ τῆς ὀρθογραφίας φροντίζων, ἀλλὰ μό-
νου τοῦ νοῦ ἐχόμενος: *Scripsit*, inquit, *neque eleganter*
ens literas, neque rectè dividens syllabas, neque
ographiam custodiens, soli menti aut sententiæ semper
rens. Aliter, ut jam dixi, inter veteres plerique e-
ntiæ studiosi. Eundem dividendi ordinem, vulgò
receptum, in condendis versibus identidem usui
quis poëtis fuisse vel ex eo etiam est apertum, quod
dem verbi syllabam assuant aliquando versui præ-
nti: ut in illo Horatii lib. 1. Ode 11.

Labitur ripa, Jove non probante, V-
(xorius amnis.

nunquam sequenti: quomodo apud Maronem l. III.

Et spumas miscent argenti, vivaque sulphu-
ra Idæasque pices, & pingues unguine ceras.

ecepto huic plerisque mori adversus Augustus di-
hic literas in chirographo suo non divisisse. Ne-
profectò dividere debuit, si eodem modo scriben-
, quo loquamur, & quascunque tandem molestias,
legentibus, vel audientibus in sermone, aut scri-
offerri possent, quovis studio declinandas judica-
. De quo tanti Principis laudabili sane, & egregio
uto dubitare nos in ejus vita Suetonius haud sinit.
nî enim hoc etiam nomine ille celebretur. Cum
sermo præcipuum sit humanæ Societatis vincu-
ac coagulum, ac nihil aliud quam sermonis cer-
a imago, ac imitatio sit scriptura; haud dubiè pul-
imus, ac humano generi utilissimus est eorum co-
, qui id sedulo agunt, ne in loquendo aut scribendo
ntillum remoræ audituris, lecturisve relinquatur.

In ſcribendo cum primis. Si enim dubitandum nobis non ſit, quin ſummâ ingenii eminentia fuerit is (quomodo fine Dialogi 1. de mundi Syſtemate loquitur Galilæus Galilæi, quo homine nemo noſtrâ, aut majorum ætate ordinem naturæ ac arcana altius indicavit, aut majori ſtudio inveniendi nova, quæ humanis porro inſervirent utilitatibus, exarſit) cui venit in mentem excogitare modum, penitiſſimas animi ſui cogitationes alii cuicunque communicandi, etſi longiſſimo & loci,& temporis intervallo diſtanti, colloquendi cum his qui habitant remotiſſimas terrarum oras, cum his qui necdum nati ſunt, nec niſi mille, aut decies abhinc mille annis naſcentur;idque tanta facilitate; viginti nimirum minutis characteribus varie inter ſe conjunctis: ambigi profecto non poteſt quin ſummopere laudandi etiam illi ſunt, quibus hodie adhuc cordi eſt aut olim fuit, ut ſcriptura, divinum vere, & rebus humanis apprimè neceſſarium inventum, ſive redderetur indies ornatior, ſive legentibus minus, ſiquidem id fieri poſſit, impedimenti adferret. Minutias quoque in re tam magna ſectari, magnum, & decorum eſt. Auguſtus (de ejus enim inſtituto nunc dicendum eſt) cum ex litteris, & ſyllabis conjunctis intelligeret verba conſtare quæ ſcribuntur, eorum in ſcriptura diviſionem improbandam judicavit; eam maximè quæ vulgo olim recepta, & hodie adhuc præcipua uſu, nonnihil etiam morari legentes videbatur. At quomodo verba non diviſit? Id enim nunc quærendum eſt. An ita ſcripſit, ut omnino verba non diviſerit, hoc eſt, ut eorum literæ ac ſyllabæ omnes manſerint conjunctiſſimæ? Mihi quidē non eſt dubium, quin iniri poſſit, neque unâ viâ, ejuſmodi ſcribendi ratio. Et in antiquis nonnullis manu exaratis libris à librariis accurate, & conſtanter obſervatam haud ſemel deprehendi. Poſſunt enim quæ fine verſuum abundant verborum literæ ſcribendo in marginem produci ac extendi. quomodo ſcripſiſſe Auguſtum nos olim putabamus. Sed in alios fere uſus paginarum margines deſtinantur; & inæqualitas illa nunc longiorum verſuum, nunc breviorum, eſt invenuſta. Poſſunt & eædem noto ſcribendi compendio ita contrahi, ut non

abun-

undent, ut in *atque exēplū*, *fcōs* pro factos, *tn̄* o tamen, *ppls*, pro populus, & ejus generis aliis. harum contractionum non in omnibus, quorum ab-dare literæ nonnunquam possunt, verbis usus est; & inus planam scripturam reddunt, ac impeditiorem. di & vetustos lapides, in quibus minore charactere quot erant literæ majoribus mixtæ, ne scilicet ex iis ædam fine versus abundarent, aut dividere verba ne-se esset. Ecce tibi istum;

M. CÆLIUS M. CÆLIUS
M L M L
PRIVATUS THIAMINUS
CÆLIo. T. F. LEM. BoNo
. LEG. XIIX. ANN. LIII... CIDIT.
.. BELLO. VARIANo. OSSA
.... INFERRE. LICEBIT. P.
. CÆLIUS. T. F. LEM. FRATER.
.. FECIT.

Hac forma inscriptiones aliquot aliæ apud Maso-ium, & Gruterum leguntur. Sed ista suffecerit. quam ibentius hic descripsi, quod à peregrinatione recenti ea forte nondum visa sit in vicina Belgio nostro Cli-nuper admodum reperta. Est autem Kenotaphium, idetur, militi positum, qui celebri illo bello Varia-eciderat. Cæterum nulla expeditior scribendi, ita erba plane non dividantur, ratio, meo quidem ju-, quam si versuum longitudine semel definitâ, gine intacta, verbum id, cujus abundaturæ aliquot periori versu literæ creduntur, integrum legenti-proxime sequentis versus initio offeratur. Exem-n sit eadem, quam, sed alio scriptam ordine, supra n exhibuimus, Augusti ad Tiberium epistola;
vi, mi Tiberi, cū iisdē. Accesserunt convivæ Vinicius, & us pater. Inter cœnam lusimus γεροντικῶς *& heri, & . Talis enim jactatis ut quique canem, aut senionem at, in singulos talos singulos denarios in medium ebat. Quos tollebat universos, qui Venerem jecerat.*
des in hoc scribendi ordine divisioni verborum, vortio locum plane nullum relinqui. Neque ejus

in MSS. quibusdam vetustioribus, quæ vidi, ut & aliquot lapidibus, desunt exempla. Agnoscis interim hic quoque versuum inæqualitatem. quam, ut inconcinnam & deformem, summâ cura declinandam veteres καλλιγραφίας studiosi putavere. quibus versuum æqualitas haud postremum scripturæ ornamentum, imo, ut revera est, quasi Venus quædam, habebatur. Neque una iis placuit ratio, quâ eam declinarent. aliquando postrema ultimi verbi litera à reliquis avulsa, & in finem stati versus seposita. ut in hac inscriptione, quæ, earum quas Gruterus collegit, & pag. CXXVIII. exhibuit, prima est.

M. ATTILIUS RUFINU S
SEX. SALVIUS. SENILIU S
C. AUTRONIUS MAXIMU S
L. TITULEJUS. FELI X
M. PUBLICIUS. HESTE R
M. HERENNIUS: CAPIT O.

Neque aliter, neque alia de caussa, versus Poetarum, qui alias fere inæquales sunt, scribebant elegantiores. Ut exempli gratia,

Jam satis terris nivis, atque dir Æ
Grandinis misit pater, & rubent E
Dexterâ sacras jaculatus arce S
Terruit gente M.

In vetustis membranis integri aliquot Poëtæ veteres sic descripti hodieque inveniuntur. Nonnunquam, integro verbo, inæquali intervallo, & à reliquis divulso, in finem versus rejecto. Exempla in eodem inscriptionum opere plurima inspicienti offeruntur. Imo studiose adeo, ut idem esset omnium versuum quemadmodum initium, ita & finis, à nonnullis olim observatum, ut si in postremo omnium, vel duo tantum verba se scribenda darent, alterum ejus initio, alterum fine exhiberent. Nemo, nisi qui nihil videt, hoc negabit, si modò vertat oculos ad hoc cæco pag. DCXCVII. N. IX. laudati jam operis, positum monumentum.

MEMO-

MEMORIÆ
M. NONI. PLACIDI
V. A. XXVIII. M. VIII. D. XIIX.
AB. ANNO. ÆTATIS. SUÆ
XII. OCULIS. PATENTIBUS
VIDIT. NIHIL.

Sunt exempla ejus generis ibidem plura. Cæterum
ıihil horum Auguſtus. qui neque cavit ne verbi literæ
liquæ in ſcribendo abundarent; neque, cum forte ab-
ındarent, ita ſcripſit, ut plane non dividerentur. Qua-
e igitur diſertim aſſerit Suetonius, eum verba non
iviſiſſe, atque ex chirographo ejus ſe annotaſſe?
Ioc enim tandem nobis hic venit explicandum. In
uo, ut præeat Suetonius ipſe, neceſſe eſt. Neque
nim hæc rectè explicaturus certiorem, melioremve
qui poteſt interpretem. Neque, aut admodum fal-
r, ambiguum poſthac erit, de quo hic quæritur, ſi
æc propius expendantur. *Non dividit verba*; poſt
uæ addit, quibus, quid ſit non dividere verba, ipſe,
d paucis, interpretatur; *Nec ab extremâ parte ver-
um abundantes literas in alterum transfert.* Non po-
ſt dubium eſſe, quin velit, in ſcribendis abundantibus
rborum literis alium morem, quàm vulgò alios,
uguſtum eſſe ſequutum. Quomodo autem ea à vete-
rum pleriſque ſcribebantur? Haud aliter profectò,
àm à nobis hodie. Ab extremâ parte verſuum, à
anquilli quippe verbis hic recedendum non eſt, ab-
dantes literas in alterum transferebant. Hac divi-
ne factum, ut pars verbi ſine verſus prioris, pars ſe-
entis initio legeretur. Nimia ea, nec neceſſaria,
a eſt Auguſto. Is ergo contrario uſus ſcribendi or-
e non *transferre in alterum verſum* abundantes li-
as voluit, ſed ibidem *ſtatim ſubjicere*, id eſt, in
ro quidem verſu, at non initio ejus, quod re-
tius, ſed extremæ, quod proximum, ſcripſiſſe,
ta circumduxiſſe, ut pars non ſequentis, ſed præ-
entis verſus ac à reliquis non diviſæ eſſe intel-
rentur. Quot Suetonii hic verba exſtant, tot
c ejus mentem eſſe, certiſſima ſunt argumenta.

Non divisisse verba dicitur Augustus, non quod eorum partes plane non divideret, sed quod abundantes literas ab extremâ parte versuum ibidem, id est extrema sequentis versus parte, id est, proxima, subjiceret, ita ut pene dividi non viderentur. Alii interim ita eas dividebant, ut à fine præcedentis versus ad proximi initium eas transferrent. Hæc vera erat divisio, cum Augustea illa adeo esset ab illa diversa & modica, ut prope nulla, imo nulla Suetonio, propter circumductionem scilicet, videretur. Hæc caussa est, quare dicat, verba Augustum non divisisse: *Transferre* enim abundantes ab extrema parte versuum literas, illi dividere est, non autem ibidem *statim subjicere*. Quod enim *transfertur* ab eo, à quo transfertur loco, omnino divulsum est. Quod verò proximè subjicitur, non tam divisum quam proxime cum eo cui subjicitur conjunctum & quasi indivulsum habetur. Si ergo sic scribas, quomodo vulgo olim, ut & nos hodie; . . . . : *la-*
bores, divisio erit, quia abundantes literæ ab extrema versus parte transferuntur: Neque hæc pariter oculis legentis offeruntur. Sin autem hoc modo, quomodo Augustus. . . . . *la-*
bores

Non videtur esse divisio, quia abundantes illæ literæ non transferuntur sed statim, id est, proxime, & ut conjunctæ subjiciuntur, & uno eodemque intuitu adspiciuntur. Neque aliud hic voluit Suetonius. Verbum non addam de re jam manifestâ. Cæterum ubi subjecerit Augustus abundantes illas literas, an in illo quod inter duos versus relinquitur intervallo, an extrema parte versus proxime sequentis, restat ut videamus. Illud Crojo, nobis hoc videtur verius. Certè nunquam illud ex Suetonio probabit Crojus. Dicit ille, *Ibidem subjicit*. Quo referas illud *ibidem?* An ad vacuum illud intervallum?. Atqui nulla ejus facta est à Suetonio mentio, ac de eo hic ne γρῦ quidem. Ratio quoque ipsa dissentit. Quis enim illius intervalli usus est? Triplex fere, aut fallor. Nam & ad ornatum Σελίδες istæ haud parum faciunt, ut margines paginarum; & legentes plurimum juvant, dum versus singuli vacuo illo inter singulos

llos ac juſto ſpacio relicto diſtinctius oculis offerun-
r, ipſorum denique etiam qui ſcribunt uſibus, ſi quid
utare forte, aut corrigere, vel addere, aut ſupra ſcri-
re velint, quod tamen in ſcriptura quæ aliorum etiam
ulis offertur, deforme eſt, plurimum conducunt. De
ſtremo eſt inſignis mendo Plinii Junioris lib. VII.
iſt. XII. locus, & obiter hic à nobis emendandus.
erba ſunt; *Poſtea enim illis*, nempe quæ emendanda
libello à me formato judicabis, *ex aliquâ occaſione
meis utar, & beneficio faſtidii tui ipſe laudabor, ut in eo
od annotatum invenies, & ſupraſcripto*, in vacuo nimi-
m illo, inter verſus ſingulos intervallo, *aliter expli-
um.* Ita vulgo hæc legunt, & diſtinguunt, nullo ſen-
Veteres, melioreſque libri habent, *ut in eo quod ad-
andum adnotatum quoque invenies.* Quæ nec ipſa ſatis
a aut diſtincta ſunt. Ergo fidenter ſic ſcribo, & diſtin-
: *Poſtea enim ex aliquâ occaſione ut meis utar, & be-
cio faſtidii tui ipſe laudabor. Tu in eo quod adnotandum
otatum invenies, & ſupraſcripto aliter explicitum.*
n eſt dubitandum, quin hæc ipſa Plinii ſcriptura ſit.
id autem velit, ſatis explicant illa, quæ ſtatim ſub-
ntur: *Nam cum ſuſpicarer futurum, ut tibi tumidius
retur, quod eſt ſonantius, & elatius, non alienum exi-
avi, ne te torqueres, addere ſtatim preſſius quiddam &
ius. Vel potius humilius, & pejus, veſtro tamen judi-
ectius.* De ſtylo non erat idem Plinii, quod Minu-
ad quem ſcribit, judicium. Huic exilis, & humi-
illi autem ſonantior ac elatior, quem tamen ut tu-
lum Minutius aſpernabatur. Petit igitur ab eo Pli-
s, ut ingenio ſuo utatur in emendandis omnibus iis,
tumidius ſcripta judicaret. Sed, inquit, ne quid in
noleſtiæ crearem tibi, ego illa omnia, quæ adno-
la à te ut minus rectè dicta credebam, ipſe jam an-
vi, eaque aliter, & exilius explicata ſupraſcripto,
ελίδι nempe, invenies. Cæterum de his, ut jam
, plura ad ipſum Plinium. Auguſtus enim non-
nos dimittit. Quis enim credat, eum, cujus ſcri-
am elegantia ipſa, & venuſtate fuiſſe monſtrabilem
tat, rejectis in vacuum illud quod inter ſingulos
us eſt ſpatium, abundantibus literis, ſemper de-

venustare illam voluisse? Quid enim aut inconcinnius eo, aut invenustius? Fieri namque non potest, quin qui sic scribit, intervallum illud singulorum versuum non quidem longitudine, sed latitudine passim reddat inæquale. Retroflecte, si placet, oculos ad Augusti epistolam, quam ab eo ex sententia Croji scriptam supra jam exhibuimus. Quomodo autem non potuit illa inevitabilis sic scribenti, & toties, ac singulis prope versibus obvia inæqualitas politissimo, etiam in pingendis literis, Principi non displicere? Sed ego, forte nimis jam *multa super Priamo rogitans, super Hectore multa*, molestus tibi diutius esse, neque debeo, neque volo. Quidnî enim in Serenissimi, ac laudatissimi omnium, quos Germania nunc habet, Principum aula agenti jam tibi, ab horum temporum calamitate, ac nunc maxime seriis pro pacanda Europa consiliis, alienum videatur ac absurdum, tam longâ Dissertatione quærere, quomodo Principes scripserint: cum, ut ita dixerim, *adhuc Virguncula Juno esset, & Idæis privatus Juppiter antris* ageret. Est ad manum nobile illud Ancyræ repertum, & quod in Smetianarum Inscriptionum Auctario legitur, monumentum, non modo Breviarium rerum, sed etiam quoddam quasi chirographum Augusti. Id, nisi fallor, & paucis, hic nos absolvet. Quod enim locupletius aut certius testimonium in hac caussa posset in medium adferri? In ea, ut, nota jam eruditis ac explosa non semel, ut hic, ita & alibi veterum quadratariorum negligentia aut imperitia, quædam sese offerunt à more scribendi, quem Augusti fuisse constat, plane aliena, ita exstant duo *subjectorum* in scribendo verborum *circumductorumque* apertissima exempla, quæ ex ipso Augusti chirographo, aut inscriptione lapidis facta juxta chirographi ejus normam ac ordinem, expressa esse, vel hac sola ratione motus, fidenter audeo affirmare, quod nihil simile in vasto illo Opere, inter tot vetustarum Inscriptionum chiliades, mihi, hac nunc de caussa iterum eas perlustranti, fuerit oblatum. Hæc ergo, ne in posterum dubia sit, aut vera, aut falsa de chirographo Augusti,

&

Suetonii hoc loco ſententia, ſupereſt ut tandem inſpi-
mus. Neque enim ambigitur quin ejus Breviarii
auctor ſit, & id primus deſcripſerit ipſe Auguſtus,
quadratarius nova illa, neque alibi obvia, ſcribendi
ione, præeuntis Auguſti ductum, & quaſi veſtigia
rit ſequutus. Ecce tibi primum, ex oppoſiti lateris
ie prima;

JOVIS. LIBERTATIS. IN AVENTINO.
ÆDEM. LARUM. IN SUMMA. SACRA. VIA.
ÆDEM. DEUM. PENATIUM. IN. VELIA.
ÆDEM. JUVENTATIS. ÆDEM. MATRIS.
MAGNÆ. IN. PALACIO. SERTORIUM. ET.
POMPEJUM. (FECI.
THEATRIUM. UTRUMQUE. OPUS. IMPENSA.
GRANDI: REFECI. SINE. ULLA.
NSCRIPTIONE. NOMINIS. MEI.

e & alterum, ex ejuſdem ſeriei continuatione, illud;

JOTIESCUNQUE. IMPERATOR. M... AURI
ÓRONARIUM. NON. ACCEPI.
CERNENTIBUS. MUNICIPIIS. QUÆ. ANTE
MP. DEFUNCTAR. AFRIC. (*DECREVERAM.*
EO. NOMINE. AUT. FILIORVM. MEORVM.
T. NEPOTVM. IN CIRCO &c.

ides utroque loco poſtremum, quod præcedentium
entiam claudit, verbum non tranſlatum ab extrema
uum parte, ſed ibidem ſtatim ſubjectum. Vides
in illo intervallo, quod inter duos verſus eſt, ſed
verſus ſequentis ſubjectum. Vides etiam, ut ad præ-
ntem verſum pertinere, & velut pars quædam ejus,
livíſum, intelligeretur, circumductum, & ſimul
ımducendi verba, aut abundantes literas (eadem e-
haud dubie in his quoque ſcribendi norma obſer-
eſt) uſitatam Auguſto rationem. Placetne, ut tan-
quoque epiſtolam ejus hoc ordine ſcriptam hic ex-
amus? Mihi certè, neque grave, neque difficile id
Si autem id ſuperfluum tibi videatur, facile etiam
non legendo præterire, aut delere.

Nos, mi Tiberi, quinquatriis satis ju-
cunde egimus. Lusimus enim per omnes
dies, forumque aleatorium calefecimus. Fra-
ter tuus magnis clamoribus rem gessit. Ad
summam tamen perdidit non multum: Sed
ex magnis detrimentis præter spem paul-
latim retractus est. Ego perdidi vi-
(ginti
millia nummûm, meo nomine; sed cum
effuse in lusu liberalis fuissem, ut so-
(leo
plerunque. Nam si quas manus remisi cui-
que, exegissem, aut retinuissem quod cui-
que donavi, vicissem vel quinquaginta mil-
lia. Sed hoc malo. Benignitas enim mea
me ad cœlestem gloriam efferret.

Hæc demum vera est Augusti scriptura, quam cum verbis Suetonii, & iis, quæ ex Ancyrano monumento jam produximus, omnino congruere, nemo, nisi quis veri se hostem profiteri malit, posthac negabit. A consuetudine enim vulgo in scribendo recepta, & nobis adhuc retenta recessit Augustus, ac contrariam plane viam ingressus est. Vulgò à fine versus ad alterius initium abundantes literas transferre mos erat. Ea divisio immanis, & nimia, & lectoribus molesta visa Augusto ac iccirco improbata est. Ipse vero iisdem illis literis statim ibidem in fine versus sequentis locum fecit, atque ita eas circumduxit, ut à reliquis non divisæ, aut avulsæ, sed cum iis quam proxime cohærere viderentur. Neque obstat Suetonius, qui notat abundantes literas in alterum; nempe sequentem, versum non transtulisse. Aliud enim est transferre, aliud subjicere. Negat transtulisse abundantes literas; non negat subjecisse. Adde, quod circumductio faceret, ut circumductæ vel literæ, vel syllabæ pars præcedentis, non alterius, versus esse viderentur. Is enim circumductionis usus erat. Id ea, nec aliud, significabat. Vides jam sine ulla inconcinnitate, imo venustissime, quod in scribendo propositum erat Augusto, abundan-

iteras subjectas, & ne divisæ viderentur, circum-
as. Quid post hæc aut quo plura? Neque ego, pene
, veram hujus loci sententiam olim vidi: (Cur
n id fateri pudeat? cum hic demum pudendum ma-
e, & plane indignum veritatis studioso sit, fateri
e, si erraveris) neque nunc vidit Crojus. Qui quod
bis, nisi fallor, tandem nunc præstitum est, post
os aliorum omnium interpretum conatus illustra-
hic à se Suetonium, cum quid vellet, ille non in-
geret, temere affirmavit. Neque tamen ideo mi-
s hominem facio, quam meretur; qui scio novum
d esse in his similibusque antiquitus sepultis sum-
s etiam viros identidem à vero aberrare. Maneat
ex studis suis honos, qui debetur. Per me certe,
quanti præclara omnia ingenia & fecerim semper,
unc faciam, & quam maguifice de iis sentiam, non
ras, nihil ei detrahetur. Ego enim & amare eum
um, si quidem amari se à nobis patiatur, in quo
m illud, quod forte ipse quoque jam non probat
quam bonis ubique omnibus ac eruditis impro-
haud dubiè intelligit, hoc est, effrænem illam
dinem convitiandi, in publico præsertim scri-
& adversus eum virum, cujus cæleste ingenium,
nfinitam eruditionem, & incomparabilia in Remp.
ariam merita, omnes jam laudes sunt supergressa,
possum non odisse. Neque interim ab eorum ju-
o abeo, qui, si quidem id exigat ratio, à maximis
m viris dissentiendum arbitrantur. Principes quip-
iterarum ac Dictatores quosdam & dicimus liben-
& meritò agnoscimus, sed ut venerantes, non ut
i. Neque arbitria eorum jura hominum sunt, aut
ges admittuntur. Contra eos modo pronuncio, qui
mbitione potius, quam merito ab iis dissentiunt;
non dissentiunt sine contumelia, & nisi convitien-
; qui denique dissentire non possunt, nisi profitean-
odisse se illos à quibus dissentiunt: cum tamen
d arduum factu sit & amare eos, à quibus dissentias,
b iis, quos ames, dissentire. Quo enim illa tot con-
a, quæ neque tegunt, neque vulnerant; quibus di-
, vel indigni; Majores, minoresve, falsa, aut vera

tuen-

tuentes, non distinguuntur? Quid referta iis scripta sunt nisi pignora injuriæ, & impotentis animi ad posteros transmissa, &, siquidem ex scribentium voto res cadat, duratura æternum monumenta? An non, quæso te, per ea contumeliæ ex contumeliis trahuntur, & velut inexplicabili quodam nexu jam devinctis semel ingeniis ac commissis, semper incipiunt maledicorum occupationes; & post convitia omnia, vetera aut nova, consumpta, fessis jam ac fatigatis manet tamen odium, & convitiandi libido? Neque eadem intemperantia illos decet, qui priores lacessiti, & læsi vices reddunt. Delictum enim aliorum, ut egregiè ille olim, respiciendum est ut opprobrium, non ut exemplum. Sed hos justus dolor, & superata, si quidem sapientis illa, quam invictam esse oportet, superari patientia unquam possit, forte excusaverit. Illi autem plane non ferendi qui priores maledicunt, & non lacessiti. Nam ne quidem id hominis. In Theologis autem tam monstruosum est, quàm hactenus inauditum. Ex his enim quidam hac ætate, inprimis nuper, tam ab his, qui ejusdem ordinis, quam aliis, tanta immodestia publice dissentire, ac in famam aliorum & existimationem tam atrociter grassari, ausi sunt, ut in quavis potius alia, quam Christi schola ostenderint sese eruditos. Hoc igitur demum sæculo, prô pudor, in Sacras literas observationes vocantur, portenta & plaustra convitiorum. Nam hic quoque vera vocabula amisimus. Et cur cælestissima verba illustranda illi suscipiunt qui non intelligunt? Sin autem intelligant, cur iis præscripta, præsertim cum præire hic magnitudine exempli aliis debeant, non sequuntur? Ubi ergo in fratres amor, cum in hostes etiam sit præceptus? Quid sibi vult illud maximi, & dulcissimi præceptoris, *Discite à me, quoniam sum mitis?* An illam nullis modestiæ, nullis Christianæ caritatis, nullis conscientiæ aliud dictantis repagulis coërcitam styli atrocitatem, in eorum famam, qui pulcherrimam, quæ optimo cuique & maximo non minus quam ipsa vita æstimatur, illustrissimis & studiis, & meritis sibi quæsivere? Id enim Dominum velle, ex horum certe scriptis colligas. Ubi ergo mos à sanctissimis

Pari-

ribus traditus? Ubi exempla, quæ ab Episcopis, quem
cunt, gregi debentur? Ubi vetus illa, & incorrupta
lesiæ disciplina? Scribere hæc nunc, & in sinum
m privatim effundere, immensus, quem animo pri-
n concepi, dolor subegit. Malum enim illud, cum
e omni remedio jam sit valentius, & majores indies
uirat vires, ne graviores aliquando excitet, & secum
hat factiones, cum præsentissimo non Ecclesiæ mo-
sed & Reip. discrimine, admodum metuendum est.
inam meliorem aliquando illi mentem induant! Vel
em ordinis sui caussa, quem ego ut incomparabili
no generis humani divinitus institutũ, & ut omnium
ctissimum suspicio & colo, ac tot ejusdem ordinis
orum, & omnigena eruditione, &, quod pluris facio,
tate excellentium: quibus ego quidem tanto plus tri-
endum censeo, quanto immodestorum illorum con-
tio ac collegio auctoritati horum, & existimationi
us discedit apud eos, qui iniquo tamen & perverso
ne judicio de toto ordine ex diversis quorundam mo-
us & ingenio temere pronunciant. Vale, vir amplis-
ne &, cum id prolixissimi illius tui in me animi ma-
itudinem nihil adjici posse intelligam, ita, ut soles,
nstanter me ama. Quod tanto impensius te nunc ro-
, quanto plures vivunt hodie, qui sine caussa alios
isse malunt, quàm merito amare. Quorum artes ut
nnunquam in obscuro sunt, ita aliquando etiam in-
tis & incogitantibus erumpunt. Quorum neque in
la tibi, neque hic nobis desunt exempla. Quibus qui-
m ego oppono animum, qui neque didicit, neque
cesse habet, cuiquam servire, ac longe judicat pul-
rius, omnium amorem mereri, quam ab omnibus
nari. Iterum vale, & hoc age.

Lugd. Bat. 1645. Mense Aug.

JACOBO BASELIO
BOXHORNIUS, S.D.Pl.

Bergizomium.

Fatali optimi viri Soceri mei & morbo & excessu factum est quo minus ex Zelandia ad vos excurrere po-

potuerim, Baſeli amiciſſime .... Collectio Proverbiorum & Scholia in eam tua legi & probo. Perge in eo inſtituto, ſed inprimis animum & curas adjice ad rariora, ut cum omnia dare deſtinatum tibi non ſit, prodeant exquiſitiora. Vale, & ampliſſimis Roucquiis officia mea defer.

Lugd. Bat. 1645. Septemb. 20.

VINCENTIO FABRICIO
M. Z. BOXHORNIUS S. D. P.

Gedanum.

Vir ampliſſime,

EGo certe & tibi & mihi gratulari neceſſe habeo, cum & Virtutibus tuis apertus ſit nobiliſſimus campus, qui haud dubiè oſtendet, qui vivies; & tuum in me animum ampliſſima fortuna non mutaverit. Statueram humanitatem hanc tuam prævenire ipſe, ſed cum annuo & prope ultimo commiſtus morbo coactus ſum ea intermittere officia, ad quæ jam pridem obſtrictum me agnoſcebam. Itaque non eſt quod de ſtudiis noſtris quæras. Hoc unum enim hactenus ago, ut convaleſcam. Et res ea, ſic ſatis, ni fallor, bene procedit. Et teſtabuntur id, ſi Deus volet, prolixiores literæ, quas paullo valentior ad te paro. Is interim, qui tuas mihi tradidit, vel eo nomine, quia tuus eſt, laudatiſſimus mihi erit. Et ſane laudanda omnia non pollicetur tantum, ſed jam præſtat. Vale, vir ampliſſime, & ut tremulæ adhuc dextræ ignoſcas te rogo, hac tamen lege, ut plura, non modo debendi reum, ſed & proxime ſcripturum me ſcias. Iterum vale, & ut ſoles, me ama. Raptim, & adhuc æger hæc ſcripſi.

Lugd. Bat. 1646. Novemb. 12.

HEN-

ENRICO BRUNONI
BOXHORNIUS, S.

Hagam.

Præstantissime & eximie Juvenis,

Puteani Epistolas, ad illustres viros Hugenium ac Heinsium scriptas, id est, elegantiæ omnis ac venustatis coagulum, omnibus scriptas & deberi censeo. Agitur agam, ut quam primum publicè legantur. Nihil hic est, quod moram objiciat. Neque in vobis, vestris, nisi fallor, erit. In tua eum manu situm est, ut nec proximè mihi tradantur. Faxo ego, ut eo, quo oportet, ordine, legantur. Ad alios scriptas alibi locum forte inveniet. Hæ solæ, & ita conjunctæ ut dividi possint, & ita divisæ ut nihilominus conjungi possint, à nobis publico dabuntur. Sunt interim & alia, quæ me exercent. Scythica nempe. Utinam verò illa tam vera & certa sunt, tam vera & certa aliis videantur. Institutum hoc, ut novum vel invidia, vel ignorantia, etiam cætera doctissimorum, non caret. Sunt tamen & habentur inter doctissimos, quibus rationes meas probavi. Et etiamsi non probassem, scio probatas omnium eorum judicio, qui amant virtutem. Epistola hæc, quam legere te volui, sed eâ lege ut intra dierum spatium ad me redeat, quid moliar, & quid paratum jam habeam, te docebit. Vale, amicorum jucundissime, & me amice Heroi Hugenio, & Zueriæ meæ ut meaque omnia offeras, unice te rogo.

Raptim Lugd. Bat. 1646. Decemb. 13.

ARNOLDO VINNIO
M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

Satisfacio nunc, ecce, desiderio tuo, Arnolde Vinni, vir consultissime. Utinam verò etiam judicio! Quod cum grave sit & exactum, aut stare eo, aut cadere pa-

paratus sum. De *Avaria*, cujas & qualis ea vox sit, quæritur. Quæ de ejus origine hactenus disserunt alii, ea neque repetere hic, neque refellere vel animus, vel necesse est. Non enim non falsa, & inepta illa videri poterunt, si vera, & proba sint, quæ sed paucis, jam dicturus sum. *Aban* (à primâ enim origine res arcessenda est) Scythis cultum & habitatum significat. In Lexico Persico; *Aban*, cultus, habitatus. *Abadan*, habitatus, cultusque locus. *Abadani*, cultura loci, habitatio. Persas autem & Parthos eosdem, & ejusdem originis, id est, Scythas esse, constat. Sicut & ejusdem haud dubiè Germani sunt, quibus eadem vox, & eâdem significatione, etiamnum in usu est. *Havenen*, aut *habenen*, iis est, colere, ornare; *gehavent*, cultus; *ongehavent*, incultus. Inde est & *haven*, cultus habitatusque locus. Ita hodie vulgo *portum* vocant, ut locum cultum habitatum; cujus adspectu mare incultum, inhabitatum est. Pro dialectorum autem, quod in omnibus pene linguis usu venit, etiam *Haver* dicitur, portus. Neque aliter Franci, qui haud dubiè ortu Germani sunt, nunc loquuntur. *Havre*, portus; *Mer commode en Havres*, portuosum mare; *Mer sans Havre*, importuosum mare; & celeberrimi nunc portus proprium nomen, *Havre de Graces*. Exempla alia ejus generis & mutationes multa sunt; sed recensere omnia nimis nunc prolixum foret. Ab *Havre*, quod sine dubio contractum est ex *Havare*, & portum significat, nomen, de quo hic agitur, *Havaria* aut *Avaria*, cujus frequens in nostro aliarumque Europæ gentium nautico jure occurrit mentio, factum est. Planè, ut à *portus* dicitur, *portorium*; quod in ipso portus aditu, à nautis & mercatoribus vectigal exigitur. *Avaria* enim nihil est aut significat aliud, quam id, quod ab his, quorum merces & bona in portum salva delata sunt, in eos confertur, quibus merces & bona jactu periêre. Hæc nunc obiter de nomine, ac nisi fallor, aperta. De argumento autem, ipso plura, & majora tu, Vir eruditissime, qui cum ornandam amplificandamque Romanorum & nostri juris disciplinam, nostrarum quoque litterarum opes cul-

ue, raro quidem illo hodie, ſed laudatiſſimo & ndo omnibus exemp.., abunde conferas, & tuæ tam egregiè curæ, tantiſque in Academiam mpublicam meritis porrò augendis propitius fa- & quàm diutiſſime ſoſpitem te ſervet, Deum : te verò, ut, quemadmodum ſoles, conſtanter mes, inprimis autem, ut ſic de publici egregii optimè mereri pergas. Vale igitur, Vir ampliſ-, eximium & Academiæ noſtræ, & Conſultiſſi-rdinis decus.

Lugd. Bat. ipſis Kal. April. 1647.

ONSTANTINO HUGENIO
BOXHORNIUS, S.

Cce ergo ergo hic tibi, Virorum nobiliſſime, Con-ſtantine Hugeni, publicas Scythicarum obſerva-m primitias, quæ DEÆ NEHALENNIÆ ſunt. Tuum vero imprimis judicium cognoſcere , ut aut hac via ſapere porro ac eruere veritatem m, aut deſinam ineptire. Cum ad celſiſſimam ipem hanc diſſertationem inſtituerim, multa e-huc facientia prætermittere debui, alibi locum ura. De Numeralibus vulgo jam receptis Notis, ommentatus ac ampliſſimo nomini tuo inſcribere ſum, proxime prælo ſubjicientur. Hactenus enim ulla deſidero, quæ inſpicere omnino neceſſe eſt. *podii* maxime *Arithmeticam*. Exſtat fortè illa in ni Principis (cujus afflictæ valetudinis ſine veris ymis meminiſſe non poſſum) Bibliotheca, à Ma-aticis ſcriptis inſtructiſſima, aut forte etiam tua. vir illuſtris, &, ut ſoles, me ama. In Puteani E-is excudendis jam eſt Typographus. iterum vale.

Lugd. Bat. 1647. *Martii* 9.

NICO-

NICOLAO BLANCARDO

M.Z. BOXHORNIUS, S.P.D.

Coloniam Agrippinam.

FElix ſit ac fauſtum te in Germaniam veniſſe, te Illuſtris Comitis conſiliarium apud Sereniſſimum Electorem cauſam ejus agere, nobilium comitatu ſtipatum. Merebatur virtus, elegantia, ſingularis doctrina, quibus & noſtri ordinis homines & principes viros demeruiſti. Habes literas, utrumq; jus, hiſtoriam omnem: ac confido gratiā tibi debiturum, qui hoc onus ſed glorioſum familiariter injunxit. Sed in laudes tuas parco, quas in me quidem nimis benignè congeſſiſti: quamvis affectus ille clarus & ardens magno incitamento ſit, ut redamare cogar ſic amantem. Nuper varias, & à ſummis etiam viris dignitate aut eruditione, litteras accepi: ſed tuæ me in primis delectarunt, ob cauſam in te propriam; quòd non ſermunculis fabelliſque ducaris, me verò ad retractandam tanti ponderis rem ſtudioſè impellas. Tenebo autem hoc temperamentum, ut ex difficillimis eligam id potius in quo deſiderio tuo, utinam verò judicio, ſatisfaciam. Ex veteribus Chriſtianis multos crediſſe, Sibyllas quædam de Chriſto vaticinatas, in comperto eſt. Nullus verò aſſeruit, ex gentilium oraculis Auguſto cognitam fuiſſe Servatoris nativitatem, ut hinc Judæis æquior factus, eorumque cultum & religionem in pretio haberet. Et ſunt tamen nonnulli recentium ac antiquorum, quibus hæc nugamenta ſpecie veritatis impoſuere. Quid enim? credemus gentes, à dæmonibus edoctos, Chriſti exordia percepiſſe? Certè diſcipulis Joannis, qui magiſtrum de Meſſia prædicantem audiverant, id neutiquam perſuaſum. Illi ipſi Johannem fato proximum, & carcere incluſum, cogunt mittere qui ſciſcitentur; *Tu es qui venturus es, an alterum exſpectamus?* Si verò princeps Romanus oracula legerit, quæ olim laudata & hodie celebrantur, pleraque ei rerum domini cognita eſſe potuere,

cùm in his apertiora de eo quam ab Isaia ceteris-
strumenti veteris prophetis tradantur. Cæterùm
niis Sibyllarum vel obiter solùm inspectis, cuivis
oterit non constare, ea ex euangelica historia à
tiano aut Semichristiano; certè impostore, haud
deprompta, & longè post adventum Christi pu-
a. Quam ridiculum earum unam de Mose vati-
; diluvium prænunciare; & addere interim, cum
no se fuisse, undis tempestatibusque jactatam. Sic
iluvium vixisse eam necesse est. Atque hæc &
ı referre, nihil erit aliud quàm refellere. Si post
ysmum vixerit, & de gestis jam rebus vaticinata
tis nomen qui poterit tueri, & μεςὴ θείας ἐπι-
celebrari? Nonne quivis mortalium, nec dicam
m cautorumque, sed è fæce vulgi, de præteritis
a canere possit? Non jam ipsa oracula ex Euse-
notissimo tibi scriptori, aut ex Christianissimi
scripto codice exhibebuntur. Eorum ἀκροστιχὶς
: ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΕΙΣΤΟΣ, ΘΕΟΥ Υ-
ΣΩΤΗΡ, ΣΤΑΥΡΟΣ. Doleo autem tam
ıım Christianæ ecclesiæ solem ignorantiâ veri
um hic à vero deflexisse. Ait enim, Sibyllam
numine refertam, carminibus futura de Christo
natam, perspicuè ex dictâ serie literarum con-
Et hanc virginem beatam prædicat, quam ser-
providentiæ suæ ergà nos vatem elegit. Atqui in
ulo est, promissum Messiam, ejusque ex virginç
atem, & crucem, ac partam ejus sanguine hu-
eneris redemptionem μυςήρια esse, & hoc no-
sacris in literis vocari. Verùm enimverò Cu-
carmen, cujus meminit Maro, quique Augusto
potiente floruit, Christianorum commentum
mo putabit. Augustinus certè de Christo acce-
æ adulandi studio Pollioni, Augusti nepoti, à
o tribuuntur. Eidem excidit ea vox, *fortassis*
llum vatem aliquid de unico servatore in spiritu au-
quod necesse habuit confiteri, ut ad Martianum lo-
epistolâ centesimâ quinquagesimâ sextâ. Itane
εόπνδυς Θ fuerit & Maro, quem certum est,
Cumanæ Sibyllæ vaticiniis hæc repeteret, plu-
rimùm

rimum abfuisse, ut de Messia cogitarit. Palam quidpe Pollioni, non Christo tribuuntur. Ejusdem cum Augustino sententiæ est quoque antea laudatus Eusebius, in historiâ vitæ Constantini, ubi Cumæum illud oraculum scholiis interpretatus; Christi regno satis concinere & convenire arbitratur. Non diffiteor ad convincendam gentilium incredulitatem, plurimùm momenti positum in ipsorum testimoniis, quibus saluti- feræ doctrinæ veritas constabilitur. Ut neque illud, vera esse, & soli unique Christo deberi, quæ in Cumæo carmine dicuntur. At Cumæam illa cecinisse, ut Maro cum sui seculi Romanis credidit, haud possum persuaderi. Sum paulò infirmior unus multorum. Notum Christianis omnibus, post lapsum primorum parentum, in quibus tota posteritas damnata, editum divinitus oraculum de Mediatore inter Deum & homines, qui in temporum plenitudine ex Judæâ virgine oriretur. Adhæc ejusmodi vaticinia Patriarcharum Prophetarumque ope sæpius fuisse repetita. Constat etiam ventosam Judæorum gentem, istas prædictiones inter reliquos Orientis populos jactasse, iisque persuasisse, è Judæâ profecturum secuturis temporibus Principem, qui longè lateque gentibus esset imperaturus. Pagani, his acceptis à Judæis, sicut hi acceperant à Prophetis, ignari Prophetarum, suis ea vatibus, Sibyllis præsertim, adscripsere. Erant inspirata Prophetis, & divinâ origine, quæ gentium vates per manus Judæorum tradita prodiderunt. Egregiam verò laudem, si quis hodie prædiceret gloriosum Domini in nubibus adventum, ejusdem in mortuos ac viventes judicium, aliaque quæ necdum evenere, sed eventura creduntur. Ad Judæos ut revertar, nemo nescit, Deum non sic fecisse omni populo, sicut illis fecit. Revelata per eos mysteria de lapsu & redemptione generis humani, de contritione capitis serpentis, aliaque quæ immortalem hominis felicitatem concernunt. Quare & Judæi non comparabili titulo populus Dei vocantur. Per eos cognita quædam de adventu Regis, qui felicia mortalibus tempora esset redditurus, habuere nationes: non per Sibyllarum aut alio-

am vaticinia, cùm hæc, utcunque de Christo tra-
divinorum solorumque fuerint Prophetarum.
lem originis pretiique est & illud oraculum,
circà Augusti tempora, paulò antè Christi nati-
em, suspensum habuit populum Romanum. Id ex
Maratho profert Suetonius, aitque, prodigium
æ factum publicè, quo denunciabatur, Regem
lum Romanum naturam parturire: senatum ex-
um censuisse, ne quis eo anno genitus educare-
eos, qui gravidas uxores haberent, quo ad se
ue spem traheret, curasse ne Senatus-consultum
rarium deferretur. Naturam rerum parturiisse
Regem, Christum nempe, Messiam Regem,
imum est. Romani de Rege suo interpretaban-
inc, ne quis eo anno genitus educaretur, Senatus-
ltum fecere. Atqui gignendus Rex non sic tolli
it, ut olim novissimus eorum Rex, cum nomi-
ul regio damnatus ejuratusque. Sin falsum ora-
credidit Senatus, cur tot infantes innocentesque
lculo damnavit? Sin aliter putavit, cur iisdem
is falsum facere præsumpsit? Ut hinc quoque con-
oracula Prophetarum, per id tempus à Judæis
undique, Romanis innotuisse. Nam venturum
urumque Jesum in Isaia palam legebatur. Et
vera fuere vaticinia, tam corrupta Judæorum in-
tatione prodita paganis, ansam iis dederunt, de
to potius, aliisque, quàm de Messia, quem solum
pantur, accipiendi. Non tam salutis quoddam re-
, & pacis animarum, quàm sæculi somniabant.
jure queritur Deus homo, *Esse avibus cœli ni-
non habere autem Dominum ubi caput reclinet.* Et
n, *Quærite, & invenietis.* Quando hanc vocem Do-
emisit? Nonne in primitiis ipsis doctrinæ suæ,
dhuc dubitaretur apud omnes, an Christus es-
c cum adhuc nec Petrus illum filium Dei pro-
sset; cum etiam Johannes, de illo certus, esse
. Meritò ergò tunc dictum est; *Quærite, & in-
s.* Ad Judæos enim pertinet totus sermo su-
nis illius, qui habebant ubi quærerent Chri-
ut præclarè disserit Tertullianus. Sed de
Judæo-

Judæorum incredulitatis interioribus rationibus, & seductis per eos gentilibus, alibi pluribus, forsan & melius aptiusque, differetur. Petis porro quid agat Lugdunum? quid Heinsius, Scriveriusque, tuæ meæque deliciæ? quid severus ille seculi censor sui, ... cum quo tibi æmulatio est. Quin de me addidisses, quid actitat Marcus meus, speraveram; sed tu nihil de amico. Hoc peccasti. & ut spem veniæ ostendam, purga:

. . . .

Literas ad Salmasium, Gassendum, & Junium à te destinatas, probè curatas scito. Salve. & per te post reditum Malincrotius, Monasteriensis decanus, vir eruditus, & unus in paucissimis.

Lugd. Bat. 12. *Kal. Aug.* 1647.

CONSTANTINO HUGENIO BOXHORNIUS, S.

QUæ tot jam sæculorum ingeniorumque conscientiam fugit VERITAS, nostra tandem ope retracta à fuga, à te inprimis excipi ac propius inspici gestit, Hugeni Constantine, virorum nobilissime. Qualis est, nuda, & sine fallaciis ac fuco prodit, tuique pro se rectitudinem ac gravitatem judicii supplex implorat. Si fallax, si meretricula sit, quam tibi sisto, corrige quæso, & mone errantem; sin minus, ad omnium, obscurissimorum etiam hactenus, temporum lucem plurimum haud dubie factura audentem fuere. Vale, illustris Hugeni, &, ut soles, me ama.

Lugduni Batavorum 1647. ipso illo die, quo in ferias nostras omnia Kalendaria consensere.

PIBONI à DOMA M. Z. BOXHORNIUS, S. D.

QUæ de Scythicis Orginibus nuper commentatus sum, ad te mitto, Vir ampl., ut amicum, ut harum

rerum intelligentem, ut eum denique, qui hoc no-
n, pro gloria vetustissimarum Germaniæ gentium,
iarum ordine vel Frisii vestri sunt primi, inprimis
rata per tot jam sæcula veritate, facturum institu-
plurimum potes juvare. Lingua, mores, instituta
qua Frisiorum ea esse hactenus deprehendo, quibus
c Grœci & Romani referre debeant accepta. Uti-
tuo beneficio plura mihi cognoscere & inspicere
et! Faxo ego, ne te hujus in me benificii pœni-
Nihil jacto. Sed de veteribus & Rep. & moribus
gibus, etiam origine, Frisiorum, multa, eaque am-
ma, observavi, aliis hactenus omnibus indicta;
in vulgus edita (siquidem alia accedant præsidia,
in scriniis vestris ac bibliothecis plurima haud du-
dhuc latent edenda) ad gentis vestræ antiquum il-
& supra reliquorū Belgarum res surgentem splen-
n aliquod forte momentum sunt allatura. Cæte-
præstare hæc malo, quam promittere. Interim
ma, Amplissime DOMA, ut soles, & patere ut
ium sim,

Amplissimo nomini tuo dicatiss.

M. Z. BOXHORNIUS.

. Bat. 1647. sub ipsum
iculæ exortum.

An non extant quædam sive Lexica, sive Glos-
saria, in quibus antiqua vocabula Frisica ex-
ponuntur? Utinam videre ea liceret!

EORGIO HORNIO

M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

Harderſvicum.

Ui has tibi tradit, Horni clarissime & jam absens
desideratissime amicorum, Petrus Alberninus,
ne Norwagus, ingenio promptus, & in literis no-

ſtris non indiligenter verſatus, naſcentem Academiam veſtram, & in ea te imprimis videre geſtit. Quidquid in eum officiorum pro humanitate tua contuleris, ego tibi acceptum feram. Literas porro tuas libenter legi, & frequentiores, ſi per occupationes id tuas liceat, vellim. Mattiacos, quorum veteres meminere, Germaniæ populos quod attinet, facilius qui non ſint, quàm qui ſint (obſcura enim res eſt) dixero. Zelandos noſtros qui eſſe volunt, omnino falluntur. In antiquis inſcriptionibus non ſemel memorantur Aquæ Mattiacæ, data à natura Balnea. At nulla talia Zelandis ſunt, nec eſſe patitur loci ſitus. Mattiacum caput gentis Cattorum Tacito dicitur. In horum ergo regione forte Mattiaci quærendi ſunt. Liber Originum Gallicarum, quo Boſcarti, & aliorum de priſcâ Gallorum linguâ ſententia expenditur, ſub prælo eſt. Ante ferias Caniculares, niſi fallor, lucem ille videbit. Non minorem in eo modeſtiæ rationem habeo, quam veritatis. Plura jam vellem, ſed plura ſcripturienti Typographus injicit ſufflamen. Salveat à me ampliſſimus Brinckius veſter. Et tu ſalve, eruditiſſime Horni, &, ut ſoles, me ama.

Lugd. Bat. 1648. ipſis Kal. Maij.

NICOLAO BLANCARDO

M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

TU verò non debueras ſuſpenſa manu offerre mihi, quæ ad Flori, elegantiſſimi auctoris, Breviarium rerum Romanarum illuſtrandum contuliſti. Quid enim aut publicè lætius, aut privatim mihi optatius, quam Clariſſimos Juvenes nomen & famam ex ſtudiis petere? Neque jam dicam, *Audendum eſſe aliquid, dum & venia eſt*, ut Fabius loquitur, *& ſpes, & favor, & audere non dedecet, & ſi quid forte operi deſit, ætas poſſit ſupplere.* Tu enim ætate hac, & cura virum te præſtitiſti, dum aliorum, qui plurimi in hac arena ante te verſati ſunt, quædam rejicis tanquam aliena; alia ſic probas, ac promis, ut hac ipſa judicii tui recti-

e fiant tua; tua denique pari cum iis passu ambu- quæ summis ingeniis rectissime jampridem sunt vata. Ex illis ego vel præcipue nunc sentio, ta & à te in posterum exspectanda, & hæ literæ ebituræ sint. Sed de te hæc mihi apud alios potius da sunt, quam te; qui cum modestiæ gloria reli- virtutes tuas egregiè exornes, laudanda omnia are mavis, quam laudari. Quærebas nuper de vo- *lia*, cujus Florus lib. II. cap. XVIII. ubi de bello antino, meminit. Accipe igitur nunc quid de ea m. *Hispani*, inquit, *Celiam vocant indigenam ex nto potionem*. *Celia* ergo Hispanis, quæ nunc vul- *visia* appellatur, humor, ut eam describit Tacitus e Moribus Germanorum, ex hordeo, aut frumen- quandam similitudinem vini corruptus. Neque exponunt veteres Glossæ Latinæ Germanicæ; *Tranck von Korn, bier*. De origine nominis quæ- A *calefaciendo* dictam vult Isidorus, &, ut sæpe nugatur. Hispani veteres, quorum nobilis pars antini, vix aliâ usi linguâ sunt, quam Celtica. Noti n Hispania Celtiberi, & Galli Celtæ. Gallorum au- & Celtarum linguam non aliam fuisse olim quàm anicam certum est, id est, Scythicam. Scythis, & à is, antiquissima haud dubie Asię & Europę, ipsisq; Græcis & Romanis hoc nomine laudatâ gente, populis, *Oele* significat pinguem quemvis humo- Hinc ἔλαιον Græcorum & Romanorum *Oleum*. rmanorum *Olie*. Vox ea hodieque, & eâdem si- atione, superest Anglis, sive Anglo-Saxonibus, & , aliisque Septentrionem Europæ habitantibus lis. *Aelia* illis sive *Ael*, (*Alam* dicit Junius A- dversionum lib. II. cap. XII. ubi de Cytho, & isia, quid differant, quibusque nominibus olim lata sint, differit) his *Oelia*, vel *Oel* dicitur *Ce-* de quâ hic agitur, Numantinorum, sive humor rdeo, & frumento in quandam similitudinem vini ptus. C. litera, quædam velut aspiratio, pro diversâ n gentium dialecto iisdem nominibus subinde ad- nonnunquam adimitur. In Græcis Καρδία, Ro- s *Cor*, *Cœlum*, *Cornu*, *Cannabus*, sunt quæ Scythis,

& Germanis, *Hardt*, aut *Hordt*, *Hemel*, *Horn*, *Hanf*, aut *Cænnef*, dicuntur. Exempla alia prope infinita sunt. *Celia* igitur haud dubie eadem cum Anglorum, Danorumque *Oelia*, aut *Aelia*, significantibus indigenam, ut hic Florus eam describit, ex frumento potionem. Βρῦτον vocant veteres Græci, Hellanicus, Hecatæus in Europæ descriptione, Æschylus, alii. Quæ & ipsa vox ortu Scythica, & Germanis hodieque nota est. *Bronte* enim est Cerevisia; *Brouwen*, Cerevisiam coquere. Sed de his plura alibi. Habes interim, & agnoscis veram, nisi fallor, nominis *Celiæ* originem, eruditissime Blancarde. Vale, & hoc porro age; ac me inter illos habe, qui summa omnia raris hac ætate doctrinæ & virtutibus tuis judicant deberi.

Lugd. Bat. 1647. *Mense Octob.*

NICOLAO BLANCARDO,

M. Z. BOXHORNIVS, S. P. D.

Steinfurtum.

QVæ Curtio illustrando data nunc à te sunt, NICOLAE BLANCARDE, vir eximie, ea ego isto animo excepi, quo hactenus cætera omnia tua, id est, ingenii tui, judicii, doctrinæ & industriæ egregia ac profutura publico monumenta. Quis enim id Curtio factum non velit, qui, ut meum cum magno Heinsio judicium nunc conjungam, ipsa scriptorum omnium Venus est? Neque sane in antiquitate omni Græca vel Romana alius offertur, qui aut sine affectatione scripserit elegantius, aut in oblatarum rerum accuratissima descriptione propius penitiusq; naturam earum omnem ac speciem exsculpserit. Id vero curæ studiisque tuis, quæ pulcherrima sunt, nunc debet, quod aliis aut nihil posthac debiturus sit, aut certe minus, si quid forte restet aliis, quam tibi; qui quidquid post tot aliorum commentationes supererat prope exhausisti, certe quidquid in eorum curis egregium erat conjunxisti. Desiderio autem tuo eam, quæ sequitur, dissertationem ego debui.

æ, quæ apud Curtium leguntur, voces ſunt, quas
ido. Inprimis autem vocare ſub examen placuit
ſimorum ætatis noſtræ hominum ſententiam, qui
am linguam haud multum à Germanica diverſam
ere: in quorum caſtra ego quoque vi veri victus
do. Quippe cum Perſas ex Scythis ortos eſſe, ve-
etiam teſtimoniis, abunde conſtet, neque alios
es Germani noſtri agnoſcant, aut agnoſcere de-
quam Scythas, cognatum quoque, &, ſi dialectum
ulo diverſam pronunciandi rationem exceperis,
m harum gentium ſermonem eſſe, neceſſe eſt.
o, ſi placet, in iis, quæ apud Curtium exſtant, ve-
imorum Perſarum vocabulis nunc experiamur.
i quis recte expendat, aperta, niſi fallor, erit. Iis
, qui in nullius magiſtri verba jurare addicti, &
tis ſtudioſi ſunt. Neque enim eos ego hic judices
qui vulgus ſequuntur, & ſolam pertinaciam, vel
intia, vel aliorum errore armatam, temere aut
veræ ſententiæ opponunt.
theni ego accola bibiſſem Orontem, aut plura ex
præſidia ſe nunc darent, potuiſſem haud dubie alia
lium adferre. Hæc tamen, quantilla ſint, ſatis-
nunc tibi confido. *Gaza*. Ita theſaurum regium
t Perſæ. Apud Curtium & alios obvia vox eſt.
e quemvis theſaurum notat, κατ' ἐξοχὴν autem
n. Scythis, ex quibus Perſæ orti, & Germanis,
mum hodieque eſt id vocabulum. *Schaſa* Turcis
theſaurus. Inde in aula Ottomannica *Schaſabaſ-*
vocant Præfectum cuſtodiæ Theſaurorum Im-
ris. Quis non ſtatim hic agnoſcat Perſicum illud
? Et quis pariter non videt frequentiſſimam Ger-
vocem *Schatze* (Belgis dicitur *Schat* aut *Schatte*,)
theſaurum iis notat, plane eandem eſſe cum Per-
a, *Gaza*? Inde & tributa, opes publicæ, *Scheatte*
ous Germanis, *Schatte*, *Schatting*, & *Schatzung*,
n & *ſ*, pro dialectorum varietate, ſæpe permutan-
dieque dicuntur. Idem eſt, ac ſi dixeris cum Per-
aza. Notant veteres non modo eo vocabulo the-
n, ſed & locum, in quo theſauri aſſervantur, ſub-
ignificari. Significatur quoque Germanis trito

vocabulo *Casse*. *Cassa* dicunt Itali, & passim in Europa mercatores. Facile & in eo agnoscere est Persarum *Gaza*. Imo & Germani pecuniam, & stipendium, quod pecunia exsolvitur, vulgo vocant *Gasie*. Idem est quod *Gaza*. Nota fuit & veteribus Gallis ea vox. Observat Cæsar ei genti milites fuisse stipendiis conductos, qui iccirco diverso ab aliis nomine *Goesati* dicebantur. Torquent in explicanda ejus nominis origine sese eruditi, & diversa in medium adferunt. Ad Phœnices nuper retulit Clarissimus Boschartus in *Phaleg*, seu Commentario de dispersione gentium, quem singulari opere, quod inscripsimus Origines Gallicas, refellimus. Quid enim apertius, quàm illud nomen factum esse à *Gasie*, quod stipendium notat. *Gasierde*, sive cum augmento, *Gegasierde*, stipendio conducti, aut stipendiarii dicuntur. Isti sunt & eodem nomine agnoscuntur Cæsari Gallorum *Goesati*, vel Γησάται, quomodo à Græcis nonnullis scriptoribus apppellantur. Sed de eo, aliisque veterum Gallorum, qui sermone haud multum diverso à Germanico usi sunt, vocabulis alibi plura. Patet interim *Gaza* non tantum Persarum sed & Germanorum sermone pro thesauro vulgo usurpari.

Mithræ nomine Solem appellare Persas, & ut numen venerari, docet Curtius. Monent & alii auctores. In Menæis Græcorum, ubi de S. Domitiano, Episcopo Melitenæo in Armenia, misso ad Cosroem, Persarum Regem, ut Christiana eum gentemque ejus imbueret disciplina, ita ad Persas in concione Domitianus; *Profecto potentiam fecit Deus in brachio suo. Subiguntur enim leones & dracones eliduntur, & Bel atque Mithras captivi abducuntur. Mithras* Sol, quem adorabant pagani Persæ. Proprie autem id vocabulnm significat *ignem*, & κατ' ἐξοχὴν tributum est Soli, ex eorum sententia qui Solem non nisi flammam, aut ignem, aut candentem lammam, aut quid simile esse existimabant. Quod & veterum Philosophorum nonnullos docuisse, Plutarchus & Diogenes Laërtius auctores sunt. Et certe Scythis, ex quibus haud dubie Persæ orti, cognatisque populis, *Mithra* dicitur *ignis*. Græcis Μύδρος dicitur ferrum ignitum, globus candens, massa candefacta sive ignita.

mita. Ita accipitur & exponunt apud Strabonem lib. 3.
inc ἄμυδρ☉ obſcurus, ſine igne, id eſt, luce & ſplen-
ore. Neque ignorant noſtrates Germani, qui ejuſdem
ud dubie ſunt proſapiæ. *Miter* illis eſt & dicitur i-
is. Non quidem id vocabulum vulgo hac tam gene-
li ſignificatione hodie frequentatum eſt, datur tamen
lgo illi fruticum, herbarum & inprimis frumenti
orbo, quo veluti flamma exeduntur & amburuntur.
edinem, nempe ab *urendo*, vocant Romani. Ita nos
lgæ, in Brabantia mea certe; *De Miter is in het koren:*
c eſt; ignis, uredo, frumentum exedit & depaſcit.
ulta enim vocabula in omnium gentium linguis, quo-
m latior olim fuit ſignificatio, progreſſu temporis
tra arctiores ſignificandi limites ſunt coërcita. Alias
rſæ olim hodieque Solem *Cyrum* vocant. Diſertim
monet Herodotus, ubi celebris illius nominis *Cyri*
ddit ſignificationem. *Cyrus* igitur Perſis per excellen-
m eſt & dicitur *ſol*; ſed primigenia & latiore ſignifi-
ione notat *ignem*, ut & *Mithra*, quod jam diximus.
t idem vocabulum, eamdemque ejus ſignificationem
die adhuc Germani noſtri agnoſcunt. *Skior*, aut *Scior*
eſt ignis. Periit quidem in quotidiano noſtratium
mone ſimplex illud *Scior*, quemadmodum & multa
nplicium alia; at in compoſitis ſupereſt & manſit.
hioorſteen nobis ſignificat focum, id eſt locum, in quo
enditur, fovetur, aſſervatur domeſticus ignis. Vulgo
ntractius, *Schoorſteen*. Quis interim non agnoſcat
vetus vocabulum *Scioor*, & ſimul *ignis* ſignifica-
nem? Alias *een ſchauwe* vocant. *Schauw* ut & *ſcioor*,
ythis & ab iis ortis populis, ſicut Germanis, nihil ali-
notat quam ignem. Hinc *ſchauwen*, amburere. Hinc
tus Gothicum vocabulum, quod Hiſpanis, ma-
am partem Gothorum ſoboli, hodieque uſitatum eſt,
uſon, quo febriles æſtus & veluti ignes denotantur.
m quibus ſimillima, aut potius eadem ſunt (ſunt
im ejuſdem, hoc eſt Scythicæ, omnia originis)
æcorum Καίειν, unde Καῦσ☉, *ardor*, *æſtus*,
υτὴρ, Καυτήριον, & alia ſimilia, de quibus alibi
endum nobis erit. Ut igitur *ſchauw* ab *igne* nomen
bet, ita etiam *Schoorſteen* à *Scioor*, quod eamdem
 habet

habet significationem, & plane idem est cum Persico *Scior*, sive *Cyrus*, quomodo *ignem* appellavere & *Solem*, quem sacro igne repræsentandum & colendum sibi putavere. Neque tantum nomina hæc Persis & Germanis eadem, sed & sacra fuere, & Sol ac ignis Germanis quoque ut numina colebantur. Insignis est locus in legibus Canuti, totius Angliæ, Danorum & Septentrionalium (ita se ipse appellat) Regis; *Prohibemus*, inquit, *gravissime omnem gentilitatem. Gentilitas est, quod quis idola veneretur; id est, quod quis veneretur gentiles Deos, &* SOLEM *& Lunam*, IGNEM *aut Aquam &c.* Ignis ergo & Sol Dii Germanis, & præcipue culti, sicut & Persis. Nunc reliqua quę apud Curtium leguntur prisca vocabula Persica, eorumq; cum Germanicis cognationem videamus.

Acinaces, gladius Persicus, quo non punctim, sed cæsim feriebant. *Accine* hodieque Zelandi nostri vocant securim, quod idem cum Persico illo *Acinaces* esse videtur. *Eax* aut *Eaxce* securim vocabant Anglo-Saxones; idque vocabulum exstat in Legibus Jutæ, Occidentalium Saxonum Regis, qui regnare cœpit anno Christiano DCLXXXVIII. ubi de iis, qui in sylvis cędunt aut prosternunt arbores, eorumque pœna, agitur.

Gangabæ. Qui ita dicti Persis olim fuerint, dubitare nos Curtius non finit. Verba ejus sunt fere sub LIB. III. finem; *Gangabas Persæ vocant humeris onera portantes.* De eo vocabulo vix est quod nunc dicam. In Græcorum Romanorumque & Germanorum, qui ex Scythis juxta cum Persis originem trahunt, sermone mihi quidem nullum simile eâ significatione hactenus offertur. Dubitabam aliquando, an non scripsisset Curtius, *Gangaras* aut *Angaras*. Ita Persæ vocant coactos onera portare. *Angariare* quid sit, ex Historia Euangelica, ubi de Simone Cyrenæo, coacto Domini nostri Crucem portare, notum est. Notum quoque est origine Persicam esse eam vocem. Sed plane ab iis dissentio, qui quæ non satis intelligunt vocabula, statim corrupta esse pronunciant. Maneant igitur *Gangabæ* apud Curtium. Forte est id vocabulum ex vetustissimis illis; quæ sensim Persis & cognatis populis, quales & Germani sunt, in usu esse desierunt. Ipsi Persæ vulgo hodie neque usurpant,

ırpant, neque ſatis intelligunt. *Athletis*, ſive *Athle-*
rum linguæ, ea ipſi tribuunt. Ita autem vocant lin-
uam majorum ſuorum antiquiſſimam; quod me do-
iit, ſuper hoc Curtii loco rogatus, Vir Cl. & harum
tterarum peritiſſimus, Jacobus Golius. Ipſis Perſis
citur lingua *Piegul*, hoc eſt, *Pugilum*. *Piegul* enim
erſis eſt *Pugil*. Ubi & obiter obſervare licet vocabu-
rum *Piegul* apud Perſas, & *Pugil* apud Romanos, &
totidem pene litteris,& in ejuſdem rei ſignificatione,
m cognationem, ut ex illa promptiſſimum ſit cuivis
lligere, ejuſdem originis & ab iiſdem majoribus, hoc
, Scythis, accepta ea eſſe. Pugilum autem ſive Athle-
rum iſtorum nomine Perſæ intelligunt Gigantes,qua-
; vetuſtiſſimos majores ſuos fuiſſe volunt,ſicut & vo-
nt aut fabulantur multæ aliæ nationes. Hæc cum ſcri-
ſſem didici, in Hiſpanorum lingua Perſico huic ſimil-
num, & ejuſdem ſignificationis vocabulum occurre-
Ganapam illi vocant bajulum, onera portantem,
alem Galli *Crocheteur*, Itali *Faquin* ſolent appellare.
od nomen cum neque à Romanis,neque (niſi fallor)
uris Hiſpani acceperint, certum eſt Gothis deberi.
que Belgæ ignorant. *Canape*, aut contractè *Cnape*,
oprie illis ſignificat famulum, aut bajulum. Perſæ,in-
to *g*, *Gangabas* dixerunt,aut *Cangabas*, ut alii legunt.
Satrapa. Nihil eo vocabulo magis obvium. Quid eo
nificaverint Perſæ, etiam pueris jam notum eſt. Nul-
n autem ſimile dignitatis nomen aut Græcis aut Ro-
nis fuit, neque ſupereſt Germanis, quamquam hi o-
es populi ejuſdem originis ſint, quod ſæpius jam di-
m eſt, cujus ſunt Perſæ. Notant veteres, Perſis pro-
e dictos Satrapas, mari & claſſibus præfectos, quales
die *Archithalaſſi*, vel, Arabico vocabulo, *Ammirales*
untur. Ergo ab his ad Provinciarum ſingularumque
ionum præfectos id nomen tranſlatum eſt. Proprie
em & vi primæ originis notat præfectum mari. Et
te facile eſt in eo agnoſcere noſtrum *Zee*, pro quo
a & *Zaa* veteres Saxones, & contractè *Za* Perſæ
erunt. *Trabant* vel *Drabant*, Germanis, Polonis,
iniſque populis ſignificat *miniſtrum Regium*. Tales
re primi Perſarum *Satrapæ*, rei maritimæ Regum

nomine præfecti. Tandem omnibus omnino præfectis regiis id nomen tributum est. *Satrapa* enim Persis idem significavit quod veteribus Germanis *Gereba*. *Greve* aut *Grave* hodie vocant, & Latine *Comitem* interpretantur. In vetustissimarum Anglo-Saxonicarum legum Latina versione illud *Gereba*, aut *Kuning Gereba*, nunc *Præfecti regii*, nunc *Satrapæ*, nomine, à Persis accepto, sed Romana quasi civitate jam donato, passim redditur. De quo ipso, & plura, alias.

Certa, urbs, oppidum. Non quidem Curtius Persicæ hujus vocis meminit, sed meminere ejus interpretes *Tigranocerta*, urbs Tigranis, *Vologesocerta*, urbs Vologesis. Germanis quoque veteribus nota est. *Caer* aut *Cer* iis idem significat quod Persis Armeniisque *Certa*, urbem nempe. Et *Cer* ac *Certa* eadem vocabula esse quis non statim agnoscat? Exstat apud doctissimum Jacobum Usserium, Episcopum Armachanum, in Commentariis de Ecclesiarum Britannicarum primordiis, Catalogus civitatum Britanniæ, ex antiquissimo Codice Cottoniano descriptus, ex quo liquet, Anglo-Saxones, ex Germania in Britanniam profectam gentem, *Cair*, aut *Caer* urbem nominasse.

Cair Winwich,	Wincestria,	*Cair Colum*,	Colcestria,
Cair Mincip,	Verolamium,	*Cair Ebraus*,	Eboracum,
Cair Ligualid,	Luguballia,	*Cair Carotaus*,	Salesburia,
Cair Meiguod,	Meivoda,	*Cair Lundein*,	Lundinum.

Xerxes, princeps, imperator. Commune Persarum Regum illud nomen fuit. Proprie autem significare militiæ supremum ducem aut imperatorem, notant veteres. Et sane idem illud Germanorum sermone significat. *Hersech*, *Hertsoch*, aut *Hartsoch*, splendidissimæ hodieque dignitatis nomen, si primam originem inspiciamus, nihil notat aliud quam *exercitus ducem*. *Her* enim, aut *Heer*, iis dicitur exercitus. Anglo-saxonibus *milites* dicuntur *Hersusman*. Exstat id vocabulum in vetustissimis legibus Withredi, Anglorum in Britannia anno Christiano 693. Regis, quas beneficio Amplissimi & Eruditissimi Viri, Joannis Latii, inspexi. *Xerxes* Persarum, & Germanorum *Hersoch* non modo idem signifi-

cant

, ſed revera eadem & ejuſdē originis vocabula ſunt.
Hungari hodieque Ducem *Hertzeg* vocant. Quod
e idem eſt, quod *Xerxes*. Pro *Xerxes* videntur &
æ dixiſſe *Arſacx*, quod dialecto tantum & diverſa
unciandi ratione diſtat à *Xerxes*, quomodo extu-
nt alii. Inde & *Arſaces*, aut *Arſacidæ*, communi
ine, Perſæ Reges omnes appellati ſunt. *Arſax* au-
Perſarum & *Harſach* aut *Harſoch* Germanorum ea-
vocabula & ejuſdem ſignificationis eſſe, quemad-
um & *Xerxes*, omnino jam liquet. De quo nos plu-
ibi. Et ea, quæ de auguſto celebratiſſimoque hoc
ine paucis jam diximus, adeo, meo certe animo, a-
ı ſunt, ut pluribus ea perſuadere hic non ſit neceſſe.
arius, quod Perſicum nomen, ἑρξείην, quaſi tu dixe-
ëxercitorem, interpretatur Herodotus. Ἕρξις Græcis
ëxercitio. Inde factum nomen *Darians*, id eſt, *Darii*,
l proinde, ut bene judicat Samuel Bochartus, vir e-
iſſimus, recte ἑρξείην Herodotus interpretatur.
is ſane & id notum eſt vocabulum; *Dariauſt*, ſive
racte, ut nunc loquuntur, *Daroſt* aut *Droſt*: quod
æfectum notat.

agoæ, nobiles pueri, pediſſequi Regum Perſarum,
ere erant ſpadones. Bagoæ ſpadonis meminit non
l Curtius. Non eſt illud nomen proprium, ſed ap-
tivum. Plinius certe lib. XIII. cap. IV. docet *Bagoas*
s vocari *ſpadones*. quod jam ab aliis obſervatum
At non illud, quod nunc dicam. Germanis nempe
ı vocabulum, & idem ſignificans, nunc quoque ma-
. Nobiles pueri, pediſſequi Regum Principumque
Pagien dicuntur. Iidem & munere & nomine ſunt
Perſarum *Bagois*. Duo illa vocabula *Bagoæ*, &
ien, pronuntiatione tantum ſunt diverſa, *B* & *P* fre-
ıter inter ſe commutantur. Πύργος Græcorum, &
nanorum *Burch*, *Poculum* Romanorum & *Bocale*
ıanorum, Παῖς Græcorum & Germanorum nomen
, pro quo *Boi* hodie dicunt Anglo-Saxones in Bri-
ia, *Parere* & *Baren*, & plura ejuſmodi alia, eadem
vocabula; & idem ſignificare, ſola pronuntiatione
i diverſa, nemo non videt. Imo, quod & huc inpri-
facit, *Bagh*, veteribus Germanis puerum notat. Olaus

Wormius, Germanicarum litterarum & antiquitatum peritissimus vir, in Literatura Russica videndus est. In antiqua illa Germanica voce *Bagh* Persicam illam veterem *Bagoa*, ut & istam in aulis nostratium Principum hodie receptam, *Pagie*, promptum est cuivis harum rerum & veritatis studioso animadvertere. Pene monere omiseram, Polonis etiamnum puberem, ephebum, & pedissequum Principis *Pachol*, quod à Persicâ, de qua hic agimus, voce non abludit, vulgo appellari. Iidem Poloni & pueros, qui Principi à Cubiculo sunt, vocant *Pokoiogo*. Eam certe vocem eamdem esse cum Persica *Bagoa* non est dubium. In antiquissima etiam Britannorum lingua, (quam à vetustissima Gallica non multum diversam fuisse in Agricola docet Tacitus, quemadmodum Gallicam illam haud multum diversam fuisse constat à Germanica) qua Walliæ incolæ hodieque utuntur, *Bach* significat *parvum*, Bachgen, *parvulum*, *puerum*, *juvenem*; quod plane idem esse cum Persico illo *Bagoa*, nemo ambigat.

Bassus, *Bessus*, præfectus. Est quidem proprium illud apud Persas nomen, sed ex appellativo, quod *Præfectum* notat, factum; quemadmodum & *Artabasus*, quod significat principem purpuratorum. *Bassa* proprie Turcis, qui ex Scythis orti, quemadmodum & Persæ, notat *Caput*. Cui simillimum est vetus Saxonicum *Beah*, vel, ut alii scribunt, *Beaz*, quod ornamentum capitis, coronam & galeam & caput interpretatur vir eruditissimus Joannes Latius in Lexico suo Anglo-Saxonico, dignissimo, vel sola Germanicarum antiquitatum illustrandarum caussa, quod in lucem aliquando prodeat. Leonclavius in Onomastico; *Bassa & Bassi Turcis caput. Bassilere, capita, sive duces, ut à κεφαλὴ Græcis sunt dicti κεφαλάδες; nostris à capite, Capitanei.* Noti hodieque in aula, & imperio Ottomannidarum, *Bassæ*, id est, Præfecti. Germanis quoque, Belgis certe nostris, non ignotum id nomen est. *Baesen* illis dicuntur præfecti; *Werckbaesen* operis præfecti. Neque dubitandum, quin ex Scythico illo vetustissimo vocabulo factum sit Græcorum Βασιλεὺς, id est, Rex. De quo & alibi plura sunt dicenda.

Hæc erant, quæ de Persicis Curtio memoratis vocabulis,

s, eorumque cum Germanicis nostris cognatione, c mihi differenda sese offerebant, doctissime Blande. De aliis, quæ alibi haud pauciora leguntur, suo plura. Si exspectationi forte tuæ sic ego non satisrim, saltem desiderii tui habuisse me rationem ex tola hac intelliges. Tu autem vale, & in eâ, quæ strissimi Bentheimiorum Comitis auctoritate nunc demandata est, publica ac honestissima statione, nue ac feliciter rem gere.

Lugd. Batav. 1648 ipsis Kal. Decemb.

ACOBO BASELIO
BOXHORNIUS S.

Kerckwerviam.

St mihi sub prælo, mi Baseli, Historia Belgica, vernaculâ linguâ conscripta; in quâ inter alia, m exhibeo ea quæ spectant mutatam jam olim in oris religionem. Quædam jam excusa sunt. Cætecum inprimis necesse habeam uti iis libris, quo usum tibi pridem feci, ut celerrimis itineribus ad me redeant, inprimis te rogo. Ubi alias & illis liis uti voles, scis Bibliothecam meam tibi patere. le, vir præstantissime, & me ama.

Raptim Lugd. Bat. 1649. Mense Martio.

ONSTANTINO HUGENIO
BOXHORNIUS S. D. PL.

Hagam.

Nobilissime Hugeni,

Rimordium majoris operis quo Belgarum res circumire destinatum est, ipse tibi in manus trare constitueram, measque, quæ aut fallor, honestisæ sunt, destinationes humanitati tuæ, quæ summa, commendare. Cæterum cum deprehendere præsens n potuerim, quem tamen unice quærebam, literis ad

ad te adeo, humaniſſime Virorum. Hujus enim virtutis nomine nunc mihi potiſſimum conveniendus es. Craſtini die ſupremo hujus Reipubl. ordini exempla operis tradentur. Qua in re votorum & ambitus ſumma eſt, ut tot per annos vacuum hiſtoriographi fœderatorum Belgarum munus in hunc hominem derivetur; qui ut ingenii ſui tenuitatem non ignorat, ita plurimis, quæ huc faciunt, neque vulgata hactenus ſunt, quæque fruſtra alibi quærantur, inſtructum ſe agnoſcit. Fidem fecerit vel primum operis ſpecimen, majorem longe ſecutura facient. Hoc reſtat, nobiliſſime Virorum, ut non omnino aut me, aut deſtinationes meas diſplicere tibi iſti intelligant, quorum ſententia ac authoritate opus eſt. Quod ut facias, etiam atque etiam nunc te rogo. Utinam vero quam primum! Parum abeſt, quin addam hodie! Vale, nobiliſſime Domine.

Lugd. Bat. 1649. *Aug.* 9.

CONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS S.D.

VEnit ergo tandem ad te quoque, Nobiliſſime Virorum, Conſtantine Hugeni, qualecunque hoc Ingenii noſtri, aut potius curæ monumentum. Quod tardius: quod non in tempore, ut oportebat, nulla mea culpa factum eſt, ſed ſupina nec apud me excuſanda illius hominis negligentia, cujus fidei tradendum tibi imprimis exemplum operis, & jam pridem, commiſiſſe me probe recordor. Operis, quod, ut ex Romano judice proxime intelligo, *Se quoque damnatis permixtum agnoſcit Achivis*: veruntamen ſtudium haud diſpliciturum tibi confido. Redit ad te ſimul exquiſitiſſimæ elegantiæ Poëmation, *Aulifugium* tuum. Ægre ego illud, quanquam non una lectione jam repetitum, à me dimitto, dimitto tamen, ſed brevi, ut ſpero, rediturum, & publicis & immortalibus expreſſum in chartis, quas omnis poſteritas intuebitur, omnis admirabitur. O te felicem! qui in illo ſeceſſu tuo nulla

la spe, nullo timore sollicitaris, nullis rumoribus
uietaris; & tecum tantum, ac cum libellis tuis,
isisque loqueris. Parum abest, quin exclamem cum
mano consule: O rectam synceramque vitam! o dul-
otium honestumque, ac pene omni negotio pul-
ius! o horti, o campi! verum secretumque μουσεῖον!
àm multa invenitis, quam multa dictatis! Tuum
, quam primum cuivis, velut portibus omnibus re-
atis, aditum ad has delitias & amœnitates facere.
o quotidie in Aulifugium tuum tecum ingrediar, &
rea mala, tecum legam, & quod tu possides ut Domi-
s, meum quoque esse judicabo. Vale, nobilililissime
ugeni, &, quomodò soles, me porro ama.

Lugd. Bat. 1652. mense Octob. vergente.

ONSTANTINO HUGENIO
M. Z. BOXHORNIUS S. D.

Hagam.

TArdius quidem ego, nobilissime Hugeni, ad po-
stremas tuas, & eruditæ, ut omnes tuæ, ac exqui-
æ humanitatis plenas, nunc respondeo; sed & meâ
meorum valetudine factum est, quod nunc demum
tardius respondeam. Mihi per hos dies cum insigni
structi lienis, & pene indomabili contumaciâ lucta
it; qua fit, ut plerumque neque valeam, ut ille loqui-
r, neque ęgrotem, sed in statu querulo sim & moroso.
im mali in præsens sic utcunque infregisse mihi vi-
or; ipsum exstirpaturum penitus, vix sperare audeo.
adent mihi plerique istorum quorum alias consilio,
ntentia, & autoritate utor, ut, postpositis quie-
s illis, & quæ me quasi glebæ domi adscribunt, sed
irifice, ut dicam, quod res est, recreant, studiis,
eligam frequentiores per urbem, aut agrum pro-
imum, discursationes: cæterum iidem id hacte-
us mihi non persuadent. Quid enim? scio ego æta-
em meam quotidie vergere; sentio in virili quoddam
uasi senium mihi offerri; occursat & animo mea
ortalitas, ac proinde, ut vetus sapiens loqui-
tur,

tur, dum ſuppetit vita, enitendum eſſe, ut mors quam pauciſſima vel imperfecta, vel quæ abolere poſſit, inveniat. Scripturienti quoque ad te filiola velut manum injecit, quæ lenta febricula abſumi, & ſenſim contabeſcere videtur: Metuo igitur, ne finem cum exordio conjungat adeoque vivere deſinat in ipſo vitæ apparatu. Diceres ſenſu quodam tædioque tangi infœlicium inſanorumque in quæ incidimus, temporum. O brevem & caducam hanc vitam, & pene, non vitam, & ut ſic dixerim, vitam vere mortalem! terra tegit, qui nondum terræ graves fuere; & quieſcere, immota fatorum lege, jubentur, quos nondum iter aut via fatigavit; & vix materni uteri carcere aut vinculis liberati ad noctem profundam & ſubterranea regna damnantur. Cæterum querelarum deſino, & animum obfirmo conſtantibus vel præceptis, vel exemplis. Si enim hæc vita fere ſit viventis ſupplicium, certe exilium, non jam male cum mea illa virguncula agitur; & ſi mors ſit tranſitus ad vitam illam cæleſtiſſimam, & ſolam vitalem, feſtinari ejus diſceſſum, male doleo. Sed paterni animi pietas vix ſinit in præſens ut fatear male me dolere. Mihi quippe carendum erit & ſpe, quam & non parvam conceperam & longam inchoaveram; & tot oſculis, tot amplexibus dulciſſimoque ſpectaculo loqui aut ire conantis infantiæ hæſitationum; imprimis vero innocentiæ, quam in toto adultorum populo non invenias. Carendum mihi erit parvula quidem, ſed tamen vitæ & veræ ſapientiæ magiſtra; ad cujus ſimplicitatem ac inſtar niſi me componam, carendum & mihi intelligo regno delitiiſque, ac divitiis cœlorum. Iſta ac tanta ſunt, quorum facturum me jacturam jam provideo & doleo, Nobiliſſime Hugeni Humanitatem autem tuam poſco, ut ſic nunc apud te dolenti ignoſcas. Doleo quoque & angor tua cauſa, ex quo hebetiorem tibi aurium ſenſum factum intelligo. Cæterum afflicto ſic nunc tibi, Conſtantine Hugeni, fortiſſima ſolatia petenda ex iis ſunt, quæ quotidie audiuntur, & malis non audire. Audio paſſim per Europam incubuiſſe terris malignam febrium cohortem; paſſim è medio tolli viros & amicos eximios, decora ſæ-

ili & ornamenta: malim non audire. Audio raptu atrociniis infesta ubique nostris maria & in hac re-. multos ad clavum sedere, nec tamen in pyratas & icidas, haud aliter quam si toto adhuc orbe divisi nt, navigari: malim non audire. Audio ingratam npubl. in posteros eorum majorum, qui summa stantia ac fide hanc nobis libertatem, hoc nobis erium peperere; malim non audire. Audio in traria scissam studia turbatamque principalis aulæ ræ pacem; malim non audire. Audio (nam de ıb. plura mihi jam non dicenda esse intelligo) & itus quotidie audio & in templis, & in auditoriis demiarum homines ineptissimos, & differentes inssime, qui tamen divinarum humanarumque re-ı periti, & doctores sapientiæ ac magistri audiri vot: malim non audire. Plerique ut dicunt, quæ vo-t, ita & quæ non volunt, audiunt: malim non au-:. Multa multis differuntur, quæ breviter possis ac cis audire: malim non audire. Multa quoque præim ex longinquo, in majus audiuntur; malim non ire. Toties de re eadem audimus: malim non audi-Multi bene audire volunt, ut alii malè audiant: lim non audire. Ineptiarum multi fabellarumque itione ducuntur; malim non audire. Auditus sempatet: ejus enim sensu etiam dormientes afficimur: ıo cum sonus est acceptus, etiam è somno excita-r: malim subinde non audire. Hagæ & fere aulan ubique, magna brevi auditu magnates transeunt; lim non audire. Ibidem & plurimi obseratis pleunque auribus preces fundunt, & rogant non auuros: malim non audire. Rimosa multis auris est, quæ nihil secretorum tenet: malim non audire. Mulquotidie sollicitæ & plenæ sonoribus; multis stoli-& sine judicio aures sunt: malim non audire. Quam quis, quam asperis sermonibus nonnunquam, ut n illo loquar, aures nostræ verberantur? malim n audire. Quam multa auribus surdis canuntur? maı non audire. Quam multi etiam, postquam jam es dedere loquentibus, verba dant? malim non au-e. Multi nobis blandiuntur, multa quotididie auribus

ribus nostris dantur: malim non audire. Pauci auribus nostris parcunt: malim non audire. Pulsat aures continuo, hac tam tristi tempestate, tot egentium ejulatus: malim non audire. Vix jam, ac ne vix quidem, à temporum iniquissimorum asperitate aures possunt respirare: malim non audire. Multi ad te, & ad me quoque multi, quotidie accedunt, visu quidem, sed non perinde auditu venerabiles; malim non audire? Sed & ego me hæc legenti nunc tibi gravem esse intelligo. Quid enim revera aliud est legere, quàm audire. De Originibus nostris & sepultis hactenus Scythicis Antiquitatibus (nam & de iis quærere dignatus es) hoc est, ut ego accipio, Asiæ totius & Europæ, superbius forte & jactantius respondeo. Multa excussi diligenter, conquisivi multa, multa meditatus sum, multa etiam, ignorata, feliciter, nisi fallor, tandem deprehendi; quæ aliquando publicis judiciis sistere ac exponere, tuo imprimis, quod scio esse & gravissimum pariter & æquissimum, audebo. Sub prelo jam est opusculum Originum Gallicarum. Vale & salve, illustris Hugeni, & me, ut soles, amare perge.

Lugd. Bat. 1652. Novemb. 22.

PAULO TERHAARIO, AMSTELODAMÆO.

M. Z. BOXHORNIUS, S. P. D.

Vir Doctissime,

HEri literas Ultrajecto ab illustri nostro 20. accepi, quibus iterum, iterumque obnixè petit, ut Carmen aliquod tuum in limine libelli sui legi possit. Vertit eum ex Italico in Latinum. Argumentum autem ejus in bono Principe, ejusque arcanis describendis versatur. Si id possimus impetrare, magni beneficii loco habebimus. Nam & illum, & me vehementer obstringes. Illum qui maximus venæ & eruditionis tuæ æstimator; me verò, qui ut plura tibi debeam, adhuc plura

tamen

amen velim debere. In diem Veneris igitur (longio-
em enim moram res non patitur, carmen tuum, si ita
ibi visum, seriò exspectabimus. Adfui ipse ne mireris
τῷ πάνυ Claudio nostro Salmasio qui mihi inspiciendā
tatim obtulit Satyram tuam; tum & Minutii Felicis,
uper editi ab Uzelio, exemplar tuum, in quo furta
jus omnia & singulis paginis & lineis diligenter at-
ue fideliter annotaveras. Hodie autem ad me famulum
nisit cum antiquis Græcis scholiis in Æschylum ex edi-
ione Fr. Robortelli, quam te efflagitasse summopere
it. Heinsius modò in urbem est reversus, & diem Jo-
is habendæ prælectioni suæ promisit. Vale vir & ami-
e incomparabilis atque, ut soles, me ama.

Raptissimè Lugd. Batav. 19. Dec. 1652.

PAULO TECKARIO,

M. Z. BOXHORNIUS S. P. D.

Amstelodamum.

VErsus tuos, plenos genii tui, id est venustissimos
accepi, Vir clarissime. quàm facetus autem es, cùm
ut Scriverii, aut Heinsii, aut meam etiam, si Diis
lacet, limam in iis existimas desiderari. Profectò satis
bi in te præsidii est; nec opus ut te extra quæras. Ego
ım ad vos excurrissem, nisi infirma valetudo obsti-
sset. Stomachum adversum, & quasi sorite phlegma-
ım omnino occupatum sum expertus. Itaque medi-
us consulendus fuit. Ego in me aliquot dierum con-
nentiam, ille & haustus, ita me Deus amet, ingra-
ssimi saporis, & pillulas vel Rufi, vel Bontii ante cœ-
am, vel quas sine quibus vocant in ventriculo meo
on passus est desiderari. Itaque expurgatum eum nunc
abeo, adeò ut ædilem non metuam. Die extremo an-
i proximè præterlapsi cerevisiam Wesopiensem in
ortis sagittariorum bibere cœpi & horâ extremâ ejus-
em diei duodecimâ, inquam vespertinâ liberalius,
uam ante, cibum sumpsi; Et sic Medico res suas
bi habere jussi. Vale mi Terhaari, vir Eruditissime,
&,

&, ut ego, convalesce. Heidanus enim languere te ait & ex tuis ad incomparabilem Salmasium hesternis idem non libenter intelligo. Iterum ergo vale, & diligenter te cura. Domi meæ raptissime. Salutat te uxor mea. *Lugd. Batav.* 1652.

Plurimas alias ejusdem Authoris penes se epistolas etiam noster habet Terhaarius quas quia indignationũ & querimoniarum plenas videt, non in id putat scriptas esse olim, ut modò jam typis publicentur. Fortè ubi ille Scriveriana opuscula nonnulla cœperit edere, easdem in publicum protrudet. Hoc volui nescius ne esses, Lector, Vale.

PAULO TERHAARIO
M. Z. BOXHORNIUS S.P.D.

Amstelodamum.

Terhare, Phœbus ipse quem genuit sibi,
Sibique finxit; quem educavit in sinu
Alumna Pallas, lacte quem pavit suo
Terhare noster; cujus in præcordiis
In ore cujus candor ac humanitas
Fidesque, morum & blanda quæ severitas
Fixere sedem externa natali solo
Præferre cur stat regna? totque amantibus
Tenentibusque triste cur dicis Vale,
Flectique quæstu te tuorum non sinis?
Votis amicum inobsequentem prosequi,
Fas esse censes? Hoc tamen votum accipe,
Boxhorniana quod fides debet tibi,
Datâque hîc, candidâque quod signat manu
Peregrina non sit terra, quam petis, tibi,
Peregrina quamvis. Esse nec potest tibi.
Humanitati, qualis eminet tua
Domi forisque quæ comes semper tibi est,
Ubique gratæ, ubique cultæ gentium,
Dolopesque & inter, inter & truces Scythas
Aliasque quamvis hospiti gentes feras
Peregrina tellus nulla, nulla visitur.

Lugd. Batav. 1653. Mense Martio.

EIDEM.

In Bonæ Mentis palæstra diligenter feliciterque se exercenti.

MEns occupata semper ac exercita,
Et occupata rebus in pulcherrimis,
Augetque alitque se, sibique est pabulum;
At otiosa ignava deses disperit
Nec amovendam contrahit rubiginem:
Crescens Amaracus liquore ut si suo
Suoque sole non alatur, interit.

Lugd.-Batav. 1647.

mplures Ejusdem Authoris Epistolas Familiaris- penes se servat etiam Terhaarius, quas quia non in id scriptas esse ut publicentur, voluit modò ns ut ait perituræ parcere chartæ. mox eas daturus tem, si Scriveriana opuscula nonnulla ejus studio lgus prodierint. Siquidem omnes pleræque ex- lationum & gravissimarum in doctos seculi viros moniarum plenæ sunt. Operi alicui Scriveriano e mox addentur. Si illi tum ita visum fortè,

TYPO-

TYPOGRAPHUS LECTORI.

Amice Lector,

CLarissimi Viri M. Z. Boxhornii Epistolæ, & Poëmata, quæ reperiri hactenus potuere, typis descripta, ne cum tineis, & blattis diutius rixentur, hic tibi, & publico dantur bono; opus posthumum, quod omnibus literarum humaniorum amatoribus inprimis, ut spero, placebit. Ex minimo enim in his labore, & volante calamo, maximum ejus, & promptissimum commendatur ingenium. De quo jam nihil inpræsentiarum amplius addam, ne, veteri proverbio, in Ægyptum frumentum, in Ciliciam crocum advectare, & in sylvam denique ligna ferre videar quum ipse Auctor satis, & abundè suis scriptis illustretur. Si qui autem sint, hujus viri nominis, ac famæ æqui æstimatores, penes quos aliqua adhuc, hujus generis inedita servantur, quæ hoc juvare possint institutum unicè rogantur, ut eorum me participem facere dignentur; quo beneficio meam, & aliorum exspectationem sibi in perpetuum devincient, obligabunt. Interim, benevole Lector, his fruere, fave, & vale.

I N-

INDEX
EPISTOLARUM.

Joh.

MARCI ZUERII BOXHORNII POEMATA,

Miſcellaneorum liber,

Quorum ſeriem pagina proxima indicabit.

INDEX
POEMATUM.

IN NUPTIAS
NTONII MATTHÆI,
&
ANNÆ ISACIÆ PONTANÆ,
Cognatæ suæ.

Luctuat ambiguis mea mens obnoxia curis,
Vix bene certa sui, dubiisque exercita votis,
Una licet, non una manet. Illa inter & illa
tatur, ploratque simul. Vix funeris illic,
Veneris luxere faces. His crescere gentem,
decresse datum. Vix dum feralis amicos
ors rapuit cineres, alios mox Juno nepotes
osuit cunis. Lessos lachrymasque frequentes
; his risum affudi. Vix Leyda sorori
buerat tumulum Zueri mea patria fulcrum
ga parat geniale toro. Vix pignore mater
Seroosꝃercko potuit placuisse marito.
chardum Puteana capit; Sic funera & inter
lachrymas geminat Superûm clementia tædas.
Gelros hæc flamma tenet, Vicumque pererrat
toris qui nomen habet. Urbs tota resultat,
aque laurigeris implentur mœnia tedis.
ia letiferis quamvis infesta figuris,
a monent. Urbi nuper ferale minati
idium Croates. Pastorum mœnia flammis
diderat votis Cuculus. Dii tale peractum
voluere nefas: aliisque incendia flammis
sarunt Superi. Produxit cœlitus igneis
enus, & Veneris natus. Queis protinus ardet
non una domus. Matthæum (agnovimus omnes)
reliquis hæc flamma tenet. Vix creverat ardor
enitis æstus percusserat ossa medullis.
iam totus quærit. Vix multa moratus
æ placuisse potest. Urbs tota choreis
mbit, famamque movet, delapsaque cælo
laurus complexa torum. Huc Cynthia Juno

Huc ardens (dubium quonam monstrante Sycambros
Repperit) Cytherea venit: suspectaque sola
Ne foret, hinc Phœben comites, hinc Pallada junxit.
Protinus effusam læto se prodere risu,
Atque Annam amplecti, nomenque iterare mariti.
Et laudare faces, scitosque Cupidinis arcus.
Incubuit cœlum terris. Canit Augur Apollo,
Doctaque ad Isacias festinant numina tedas.
Cœlestes animos, tot dura vocabula Celtas,
Tot Dana de gente satos, tot clara Sycambros
Nomina & heroas prisco de stamine gentes
Fas fuerit plausisse tibi. Quæ nata parente
Francia cui cunas debet, cui Dania fastos,
Cui vivax lucem scriptor, quo dante Sycambris
Tot veteres rediere artes, felicibus atque
Ingeniis aperitur iter despectaque Musæ
Colla levant. Rutili duplex ubi semita Phœbi,
Pontani stat forma mei, quæ debita cælo
Clausa velut Gyaræ scopulis, parvaque Seripho,
Arcta nimis nostri queritur confinia mundi.
Augustum, at parvo gestandum tempore, nomen,
Deferimus Matthæe tibi, Sponsumque vocamus,
Implesti totam Sponsi clamoribus urbem.
Te sequimur Sponsum, sponsum comitamur, & unum
Te loquimur Sponsum. Rhenani hæc pocula Bacchi
Indixit tua, Sponse, salus: tibi tota bibuntur.
Anna vocat Sponsum. Sponsum te sæpe loquamur
Dum Sponsum vocitare licet. Cras, Sponse, fuisti,
Non sponso licet esse diu. Venerabile nomen,
Sæpe requisitum votis, & sæpe negatum,
Eripiet nox una tibi, nomenque mariti
Inducet, venit Anna tibi, matremque relinquit
Delitiis obstricta tuis, quâ sospite semper
Florebit tranquilla domus. Sepone libellos;
Anna Themis sit sola tibi; procul horrida Baldi
Scripta, procul lites, & ficta vocabula Titi;
Juraque tam gratæ cedant spinosa puellæ.
Anna veni, patrias inter laudata sorores,
Et cultu complexa Deam; venerabile nomen
Anna viro. Iam nunc totam te trade marito,

ota cui doctæ complerunt pectora Divæ.
duxit quem justa Themis; quid lenta moraris?
Ante oculos Matthæus erit. Tu prima voluptas,
u postrema viro. Sermonum gratia tecum,
ecum somnus erit, castique per omnia ludi
e totum dabit ille tibi. Quo præstite nunquam,
ix fuerit par Juno tibi. Fas credere flammas
nvidiæ stimulare Deas. Modò magna videret
Matthiadem Juno, damnaret nupta maritum.
Absolvam voto, Vatum si fervida quidquam
ota valent, primo prolem suavissima partu
on unam Lucina dabit: dabit Anna puellam
æta sibi, & pariter puerum dabit Anna marito.

In Historicam Danicam
OH. ISACII PONTANI
Cognati sui.

NIl fixum aut constans, rerum si cernimus orbes,
Orbis habet. peritura ruunt, quæ semper eodem
Stare negat fortuna loco. Subvectus in altum,
Mox cadit infelix: & quæ gens visa superbum
Ferre caput cœlo, fatis urgentibus iras,
Labitur æternis annorum oppressa ruinis.
Fata regunt positis & regna, & tempora metis.
Solum ferre potest ætatem, & sæcula diæ
Mentis opus, quod nec longæva abolere vetustas
Nec fortuna valet. Viget, æternumque vigebit
Quidquid mens bibulis signavit fœta papyris.
Quid refert igitur, quod sint adfixa tropæa
Porticibus? Quantas victor subverterit arces,
Quas acies? Si mentis opus; si defuit una
Historia. Hæc rerum custos, penus annua quæque
Ætatum monumenta tenet, quæ præmia pendit
Magnaminis Regina viris, quæ præpete penna
Heroa æternis inscribit nomina fastis.
Et talis, Pontane, tua est: quæ ab origine pandit
Danorum Reges, regnataque sæcula Danis.

Horum res gestas, obscurâ è nocte revulsas
Exponis cœlo, radiisque nitentibus auges.
Dana manus dubio quidquid discrimine gessit,
Et veteres actus, decertatosque labores
Prosequeris, Charitumque omnes effundis habenas.
Quæ bella intulerint Batavis, quæ nomina terris;
Nomina, quæ seri servant æterna Nepotes.
Res ipsa est, quodcunque legis. Non cernere quisquam
Aut levia insulsis figmenta tumentia nugis,
Aut quæ immensa cavi spirant mendacia folles.
Quis color, & tantis majestas debita rebus?
Copia quam torrens, quanta est facundia linguæ?
Quæ gravitas? Quis non priscum miretur acumen,
Et genii sublime decus? Sed singula demens
Quid sequor, & laudum committo vela profundo?
Pontani stat fama mei. quæ debita cœlo,
Dispargit cum sole jubar, radiosque per orbem.
Fama æqueva polo, par Phœbo adsurgit, & arcta
Terrarum in tantas queritur confinia laudes.

HONORI
ADRIANI & WILHELMI MERANORUM, geminorum fratrum,
CUM
J. V. Doctores crearentur.

I.
ABRAHAMO vander MEER, Senatori.

Cum binas referant bina hæc tibi pignora lauros,
Fas binis tantum te coluisse modis.

II.
IPSI ACADEMIÆ.

STirps Divûm, fœcunda Parens, Heliconia Leythis,
Non nisi quæ magnos gignere sueta Deos.

Curia

ria cui patres, sacrorum Ecclesia vates,
Cui Medicos debet terra Batava suos.
s gemini juris Mystas veneranda gemellos,
Curia jam gaudet te peperisse sibi.
rtentum sæcli spectamus; Credite, cives,
Semine Meranus natus uterque suo.
nine quo prægnans mater, sed semine mentis,
Meranos nequiit non peperisse suos.

AROLO DEYNOTIO,

CUM

In J. U. D. ordinem adscisceretur.

AUgusta mater maximum mundi decus,
Stuporque Leida, Leida formatrix tuæ
Sollers juventæ, Palladis genus, novem
Genus Dearum, quamque Vix parem sibi,
Æternitatis atque cœli mancipem,
Adorat orbis; fas mihi tandem, Ordinis
Qui pars togati parva, præter Ordinem
Placuisse votis: picta solenni loco
Aulæa dum sunt fixa, dum tantus favor,
Dum tot togatos, pileatos cernimus,
Festosque soles. Munus hoc cœlo datur.
Vix ante nobis lucidus currit dies,
Quin pompa in ipsa pompa jam surgat nova,
Dum quisque nomen debitum sibi capit,
Pretium laborum. Jam videt plures suæ
Triccæus artis, sed tamen plures Themis
Æqui patronos. Unus haud laudi satis.
Astræa magnos extulit cælo gradus,
Batavamque pridem, plena splendoris sui,
Intravit aulam: Diva regnatrix Deûm,
Hominumque custos, numinis magni potens,
Propago cœli, quæ impium quondam genus
Exosa terras fugit, & fugit nefas:
Cum bella, cædes, atque contemptus Deûm,

Animi nocentes, atque damnatus pudor,
Suasque quivis in malum offerret manus.
Sive astra tu nunc Virgo, seu terras colis,
Lætare Diva. Leida jam favet tibi,
Fœcunditatis ipsa non capax suæ.
Non fana spectas, non nitentes floribus
Aras sacramus, quæque quondam detulit
Vesanus error, sed tuorum præsides
Damus sacrorum, cognitores litium,
Juris ministros, atque consultos boni.
Inscripta tot jam non reponam nomina
Albo tuorum. Me tuus, meus vocat.
Deynootianus flagrat in numen tuum
Excelsus ardor; flagrat ille maximi
Capax honoris. Macte, dilectum caput,
Dum fervet ætas, dum tibi firmum genu,
Calidusque sanguis; macte, jam plebis satur
Incumbe fatis, atque splendorem tuum
Sectare totus. Jam tuis venit dies
Votis petitus, nominis stator tui.
In altiorem victor adscendis locum,
Vulgoque major inferis cœlo caput.
Stas invidendus omnibus, dum quilibet
Defixus ora de tuo exemplum capit.
Decus peractum est. Omnibus dictum satis,
Tibique factum crede. nec tamen tibi,
Hic quæ patrabis porro prolusit dies.
Generosus ille quo resurgit altius
Magis ardet ignis. Quidquid acceptum est adhuc
Nihil vocetur. Nil satis magni putant.
Quid das pudori, dum illud haud credis tibi,
Quod quisque credit? Nomen hoc quod omnium
Dedere Patrum vota, tu vixdum tibi
Audes fateri. Sed tamen quantò tibi
Minor videris, crescis in tantum magis.
Jam vota dicam sæculo, & simul tibi.
Cupido litis cesset, & clamor fori.
Nemo citetur legibus tuis reus,
Pœna minacis implicatus Juliæ
Sponte fatebor, ad Monetam non facit;

Sed tam proterve litiganti ſæculo
Vellem libenter eſſe conſultum bene:
Si pergat autem prodigum ſui genus
Fovere lites, ſis potens facundiæ
Dictator æqui, victor, indomabilis,
Expers amoris, liber, & plane tuus.
Sic omne punctum, ſic decus totum feres.

RODOLPHO NYPOORTIO,

Cum

In J. V. Doctorum ordinem adoptaretur.

GAudete cives. Jam brevi cadet ſcelus,
Noſtrumque quidquid ſeculum vexat nefas:
Dum tot patronos juris, atque vindices
Æqui videmus. Leida non deeſt ſibi.
Aſtræa ſurge, cum ſacris natum tuis,
Et æquitatis mancipatum cultui,
Nypoortianum nomen adſurgat tibi.
Nam quod merenti reddis, hoc capis decus,
Tantumque debes, debet hic quantum tibi.

In Editionem Poëmatum

JANI SECUNDI,

Ex ſecundis curis

PETRI SCRIVERII.

SCriverium, cujus dat cura ſecunda Secundum,
Ingenio primum quis neget eſſe virum?

AD MOGUNTIAM
De arte typographicâ Harlemi Primùm inventâ.

VAna quid Harlemiis indicis prælia prælis?
Ista parant jugulo vimque necemque tuo.
Siste precor. Batavûm felicia præla typosque,
Ni taceas, acreis experiere magis.

IN
JOH. ISACII PONTANI
Historiam Gelricam.

GEldria jam propriæ repetit cunabula terræ
Hactenus in tenebris vix sibi nota suis.
Unius haud vindex Pontani est dextera gentis,
Unius haud vindex temporis illa manus.
Prisca suis fulgent Heroum facta triumphis,
Et laudem antiquæ nobilitatis habent.
Quæ nova ne veteris rodantur dentibus ævi
Tempore jam quovis sunt meritura fidem.
Creditur exstinctos reddi vitalibus auris
Non posse, aut Stygios deseruisse lacus.
Creditur elapsi non reddi temporis usum;
Quæque semel fulsit non reditura dies.
Et tamen Isacii qua mota est dextera reddit
Tempora cum dominis quæ periêre suis.

In Aureas Annotationes,

à

[F]RANCISCO ab HEERMAN

scriptas.

PUsilla quantum charta molis continet,
Summque parvus vertit in succum liber!
Suadæ medullam, nectar & nectar merum,
Orac'la vatum, grande prudentum decus,
Effata dudum fata, sordidis diu
Effœta chartis, atque virtutum prior
Exempla quotquot, posteris ætas dedit
Scriptoris autem quanta liberalitas!
Quam grande munus! quod sibi natum domi
Confert in omnes: & tamen vita tenet
Quam docta cunctos penna virtutem docet.

LAUS FEBRIS

Cum

[I]OANNES REGIUS

Post habitam de Febribus Disputationem, Medicorum ordini insereretur.

AD FEBREM.

DIva quid insani linguis obnoxia vulgi
Crederis in nostrum perniciosa genus?
Sed male consultæ mihi mens contraria turbæ;
Si qua fides, magnum tu quoque numen habes.
Pars mundi tibi nulla vacat: te verna Quirini
Ipse suas inter gaudet habere Deas.
Undique regales ponunt tibi fercula mensæ;
Plena tibi Bacchi pocula fundit amor;

Et prius ignoti libatur fistula peti,
Et gens in fumos ingeniosa sumus.
Tollere seu placeat, seu nobis parcere visum est,
Omne procul cedit quod fuit ante malum:
Qui superest, validi miratur corporis usum;
Nec queritur quem jam flebilis urna tegit.
Te quoque Pergameæ celebrat facundia chartæ,
Et Coi si quid credimus esse senis.
Tu quoque, Romanum quondam dum temperat orbem
*Claudius * & magni sceptra Quiritis habet,*
Regnabas pariter; pariterque Britannia vidit
Te sibi victrices imposuisse manus.
REGIUS *heic etiam, quem mens agit æmula cœlo,*
In pretium tituli te videt ire sui.
Cur igitur vanæ jactent convitia voces,
Inque tuum diras garrula turba caput?
Accipe, sed votum quod non irrideat æther,
Accipe quod pro te jam mihi dictat amor:
Omnibus ut placeas (magnum est quod, Diva, rogamus)
Ipse velim semper displicuisse tibi.

* Claudius Cæsar, cum quo annos 50. Febris habitavit, teste Seneca in Apocolocyn.

Ad sacellum Ostrohiense in Transilvania.

FEBRI. DIVÆ. FEBRI
SANCTÆ. FEBRI. MAGNÆ
CAMILLA. AMATA. PRO
FILIO. MALE. AFFECTO. P.

Pag. XCVII. *Inscript. Gruteri.*

IN
Virgilii Malvezzi Principem
à
JOHANNE KRUUS,
Latinitate donatum.

TUlere fata Principem nuper tuum,
Generose Krusi. Fata Gustavum tuum
Tulere nuper Regis exemplar boni,
Septentrionis sydus, & Martis torum,
Metum universi, destinam Germaniæ
Jamjam ruentis. Tantus ah! Princeps fuit,
Nec ille tantus heic iterum videbitur.
Succurris orbi, & explicas vires tuas,
Vires venustas, ingenî vires tui,
Stylo Quirini dum reponis Principem
Perfectum ab omni parte, Gustavo parem,
Multum profecto Sueciam obstringis tibi:
Qualem illa Regem viderat, talem legit.

In Ejusdem Tyrannum ab eodem Latinitate donatum.

KRusi, voluptas gentis & decus tuæ
Nostrique amores; diva cui Pallas dedit
Haud segne pectus, pectus imbutum bono,
Ardoris ingens, laude quod dignissimis
Illustre curis. Vendicant quales sibi
Nunc Romulus, nunc Tarquinî infandum scelus.
Sic innocenti Principi jungis malum.
Bonus placebat nuper, & placet malus.
Placet Tyrannus, asper, indomabilis,
Invisus orbi, publicæ pestis rei
Ut mors suorum, pœna sic tandem sibi.
Placet legenti, qui ferenti displicet.

AD PIBONEM DOMA, CUM J. U. D. renunciaretur.

QUalis profundi nauta sulcator maris,
Jactatus alto, fluctuum ludibrium,
Trochusque venti, destitutus omnibus,
Aquilonis inter raptus & tractus minas,
Splendente cœlo cuncta promittit sibi,
Minimeque siccæ mortis expellit metum,
Quassamque tuto portui donat ratem:
Batava talis exserit Pallas caput,
Funesta pridem, Ditis infandæ domus,
Et plena lethi. Carnifex cessit lues,
Nec mortuales polluunt Phœbum dies.
Renata tanquam spiritum donat sibi,
Donatque quidquid mentis erectæ petit
Generosus ardor. Provoco cœli fidem,
Fascesque Vorstl, totque vana rideo
Vota invidentum. Pectus appello tuum
Præclare Doma, sæculi natum bono,
Quod jam salutat Palladis nostræ Themis,
Quod astra tentat, cujus invasit fibras
Vis invidenda, quæ negata plurimis
Non denegavit traduces cœli faces
Quod docta Pallas, mox sibi procax Venus,
Dein Nympha junxit, nunc sibi jungit Themis.
Quid, Doma, Nymphæ tetricam jungis Deam?
Metuisne diras Juliæ legis minas,
Adulteroque Diva quas dixit thoro?
Securus esto. Jungitur recte simul
Venus Themisque. Jungitur rectè Tibi.
Utramque, Doma, patriæ debes tuæ;
Veneris satelles patriæ cives tuæ;
Themidis sacerdos patriæ mentem tuæ,
Video curules & tribunal Frisiæ,

Video patere cuncta virtuti tuæ.
Video parentem liberûm parvi gregis,
Patrem maritum & patriæ patrem suæ.

Ad ejusdem Conjugem JOCUS.

Juncta Themis Veneri, conjux suavissima Domæ,
Non poterit Veneres imminuisse tuas.
Cuique Themis tribui sua vult. Vult illa maritum
Debita conjugio nulla negare tuo.

In Mare Clausum Seldeni.

Ibera nunc igitur tolerabit vincula Tethys?
Quid mare, quid faciles quid meruistis aquæ?
Qui vos infami conclusit carcere nuper
Hoc meruit, quod vos non meruistis aquæ.

ÆTERNITATI GUSTAVI ADOLPHI MAGNI, Suecorum, Gothorum, Vandalorumque Regis.

ILle triumfator Boreæ certantis alumnus,
Gustavus, Getici dextera magna Dei;
Qui nunquam domitus potuit domuisse rebelles,
Et domitos placido continuisse sinu;
Ille tuis cœlo lapsus Germania rebus,
Ausus in Austriacos arma movere lares;
Bellorum laudisque vetus: victricia cujus
Indomitæ semper signa tulere manus;
Dum plures aliis statuit connectere lauros,
Invida non dubiam fata dedere necem.
Et moritur vincitque simul. Miracula mortis!
Et talem credat quis potuisse mori.

Vixe-

Vixerunt alii. Non vivere desiit ille
Dum moritur; tantum desiit ille mori.

In Fulviam

JANI BODECHERI BANNINGI.

FUlvia, cœlesti, Vates, celebrata libello,
Visa tibi potuit, lecta placere mihi.
Forsan visa tibi, nec forsan visa Poëtæ,
Lecta mihi visa est, visa puella tibi.
Si tamen haud unquam fuerit, jam nascitur illa,
Et prolem agnoscit Calliopæa suam.
Ingenio Clarias subigis, Banninge, sorores,
Nataque de Clario Fulvia vestra sinu.
Nascatur talis, qualis tibi nascitur illa;
Et redamet Vatem nata puella suum.

CYPRIANO REGNERI

Cum in JC.rum. ordinem coöptaretur.

JAM, CYPRIANE, *laudis assertor tuæ,*
Nunquam domanda discutis nefas manu.
Jam norma rerum te suum dictat Themis,
Et grande surgit, quod merentis in fidem
Concepta dudum fama prolusit decus.
Onerosa vatum pompa nil confert tibi;
Par nemo quam tu, si tibi poscis parem.
Dum creditarum disputas rerum fidem,
Se docta donat Leida, se credit tibi,
Tibique tantum credit & credit sibi.

IOHANNI POLLIONI,

CUM

Sub egressum Canicularium Feriarum Licentiæ gradum in V.I. adipisceretur.

HActenus amotis siluerunt pulpita curis,
Et rapidi cœlum distinuere canes.
Jam sua Palladii dispungunt otia cives,
Atque sui caussam quisque laboris habet.
Pollio jam doctæ præbet spectacula pompæ;
Nec licuit tantum dissimulare decus.
Suspicimus castis delubra faventia votis,
Et juvenem primi nomen haberi loci.
Pallade qui magnus, quam primo exceperat ævo,
Nec minus Astræa judice magnus erat.
Qui meruit quidquid potuit mens docta mereri
In pretium meriti cogitur ire sui.
Ad laudes concurrit Avus; præconia condit,
Et pia dat patrius signa faventis amor:
Longaque victurum Polyandri in sæcula nomen
Exemplum voluit nominis esse tui.
Et pariter magnis adsurgit avunculus ansis,
Kerchovæ referens nobilitatis avos;
Cui nemus & Batavæ parent venabula terræ,
Cui fasces defert Puttia tota suos.
Otia qui studiis superas, post otia dignus
Victrices lauro composuisse comas.
Lux tua nunc oritur, quæ nobis otia demit,
Hæc tibi finiti meta laboris erit.

IN HONOREM

JUSTI TURCÆI,

Quum post publicam de Angina disputationem Doctor Medicinæ inaugurraretur.

Dum sæva passim Pestis accendit faces,
Virusque spargit, ira quod ferox Deûm
Impressit auræ; depopulatrix urbium,
Quæ nata Ditis, sive sit Ditis parens,
Neptis Charontis, & fatigatrix simul,
Legata mortis, & satelles inferi
Funesta regnî, quæritur Coi manus,
Cui Pergameni dextra succedat senis.
Gaudete cives. Leida succurrit malo,
Nuper cadaver, busta cum augerent tuum
Libitina censum. Sana jam reddit sibi
Redditque terris corrigi quidquid potest
Manu medentum. Nomen hos inter suum
Illustre jactat Turquii virtus mei,
Meæ simulque Patriæ Patris suæ:
Qui nunc Batavæ, more sollemni, Deæ
Inter merenteis auget & capit decus.
Angina testis. Illa linguæ carnifex
Clari disertam Turquii linguam facit.

IN

BREDAM CAPTAM.

I.

Ad Celsissimum Principem

FREDERICUM HENRICUM.

BREDA *tuis tantum, Princeps, servata triumphis*
Cedit, ut heroam sensit adesse manum.

Cujus

s fulmineum dum vibrat dextera ferrum
t jactæ laurum promeruere faces,
eris, supraque tuos accenderis igneis;
bicula qui Marti s cuncta domantis habes.
sibi libertas: post tot miracula rerum
Accepit pretium par semel illa sibi.
t Breda tibi, quanquam ringente Philippo;
e modo, te dominum credere jussa suum.
ra tibi cedit, facilis cui cederet æther,
ellica si placidos tangeret ira Deos.
ra jam vincit, dum vincitur altera. Fatum
nius heic dispar cernimus esse loci.
tamen Urbs minor est; major manet omnibus illa,
Et Domino tantum cogitur esse minor.

II.
Breda loquitur.

On mihi Nassovios pudor est auxisse triumphos,
Et dominas tandem sustinuisse manus.
t ego nunc etiam, vulgi contraria famæ,
Ausa triumphales exposuisse comas.
us eram nuper, sed nunc victura supersum,
Totaque sum Domino reddita, tota mihi.
am alii dicant; ego me vicisse fatebor:
Victa ego sum major, quæ minor ante fui.

III.
Eadem loquitur.

cta feror, non victa tamen. qui vincitur, armis
Nil potuit; lentâ vicerat ante fame.
n ego, non cessi; dominum non mota recepi;
Hic modo qui jussus cedere victus Iber.

IV. Ad

IV.

Ad celsissimum Principem elementorum omnium favorem in Bredæ obsidione expertum.

Dii quoque concurrunt Cælo, concurrit & omnis
Natura in partes imperiosa tuas.
Sol tenues auras, fabricator Lemnius ignes
Porrigit, & moles eruta terra suas.
Restabatis aquæ; restabat machina tantum,
Quâ faciles aditum non renuistis aquæ.
Breda tibi, Princeps, sed non ingloria cedit.
Vel multum est quidvis sustinuisse semel,
Terra cui, cœlumque ignesque armantur & undæ,
Et tonitru credit Juppiter ipse suum,
Omnia cui parent, cui quidvis militat uni,
Quis pudor est uni succubuisse Duci?

V.

In fasces, ex quibus vineæ potissimum conditæ.

Bredanæ Auriacus fasces submiserat urbi,
Ut fasces tandem traderet illa suos.

VI.

In terrea opera, quibus Urbs expugnata, Breda loquitur.

Urbs invicta feror, vani vix pulveris instar:
Quid dubitas? solo pulvere victa fui.

VII. Breda

VII.

[B]reda victoriam celsissimi Principis & Ambrosii Spinolæ inter se contendit.

OLim victa fame, ferro nunc victa triumfor;
Illa hosti, hoc Domino me dare jussa meo.
Hispanus decimo vix cepit mœnia mense;
Mensibus Auriaco sunt superata tribus.
Dextera nunc belli, me tunc ignavia vicit:
Tunc belli, exitii nunc mihi meta mei.
Illa graves hosti peperit victoria clades,
Dum Ligur Hispanas perdere visus opes;
Nunc Batavûm Advaticis se gloria tollit in oris,
Dum terra & pariter restituuntur aquæ.
Tunc victa, ut domitam victor nunc cerneret urbem;
Nunc victa ut nunquam sit rediturus Iber.
Bis vici, bis victa licet. cum vicit Iberus,
Et nunc cum dominus, bis mihi victus Iber.
Atque Philippæas cernens bis subdita clades,
Sic ut bis perii bis periisse velim.

VIII.

Ad celsissimum Principem, venientem simul & vincentem.

BReda, licet reliquas inter munitior urbes,
Pene tibi capta est cum tibi cincta fuit.
Et pariter finem pariterque exordia belli
Jungis, & indomitas exseris ipse manus.
Si liceat verum vati prædicere; pacis
Principium, belli jam cito finis erit.
Tam cito vincenti vix jam vincenda supersunt;
Vix aliud quô jam progrediaris habes.
Si tibi pax placeat, sic pergas, maxime rerum;
Si placeant belli tempora, perge minus.

IX.

In Bredam domino & ſimul libertati reſtitutam.

DE dominis latam ſpernunt hæc tempora legem;
Auſonio forſan convenit illa foro.
Sub dominis alios fas ſit ſervire tyrannis;
Breda alio dominum gaudet habere modo.
Serviit, à domino quam primum invita receſſit,
Libera, cum domino redditur illa ſuo.

X.

In horrendam ædium ſtragem, ad cives Bredanos.

MUlta quidem magnas inflixit machina clades,
Et cladem fecit machina nulla parem.
Non tamen hoc odii eſt, aut implacabilis iræ:
Hanc procul à magno credimus eſſe duce.
Parcere non potuit vobis, ne parceret hoſti;
Parcere tunc vobis, parcere nolle, fuit.

XI.

In Ferdinandum Cardinalem & Infantem Hiſpaniarum.

DUm caſtra Princeps munit & Bredam capit
Quid Ferdinandus fecerit rogas? Nihil.
Boni ille nil effecit & nihil mali;
Bonum ſed illud, quod nihil factum mali,
Malum ſed illud, quod nihil factum boni.

XII.
Ad Hiſpanum.

Cauſa tibi tellus, clauduntur & æquora, cœlum
Ipſe tibi claudis; quid tibi reſtat, Iber?
Styx tantùm, & regnum latè graſſantis Averni;
Hæc tua ſunt vecors, hoc tibi reſtat, Iber.

Ad Celſiſſimum Principem Auriacum

FREDERICUM HENRICUM,
IN
NICOLAI HEINSII, D. F.
Bredam expugnatam.

Dum debellatæ ſurgunt miracula Bredæ,
Et tantum quævis charta celebrat opus;
Se ſimul & patrias tibi defert Heinſius artes,
Et ruit in lauros, Dux generoſe, tuas.
Et quanquam hic minor eſt te, cœlo proximus ardor,
Nec tibi par, magnis ſe probat eſſe parem.
Laus prima eſt, Juvenis, ſed tanti carmina vatis,
Sufficere in laudes non potuiſſe tuas.

ANDREÆ SPARMANNO.
CUM
Medicorum ordini inſereretur.

Quacunque ſolem ſiderumque compagem
Diſtendit æther, ſparſa per ſtupendarum
Portenta rerum, fercla per triumforum
Se tota pandit porrigitque Bellonæ
Septentrionis invidenda majeſtas.

Aquila

Aquilæ trementes Tilliique proſtrati,
Cadaveroſæ perduellium clades,
Acieſque magni Cæſaris cruentatæ,
Germaniarum vendicata libertas,
Luſena & ipſa, ſauciata, percuſſa,
Cœleſte ſanguen Martiumque Guſtavi
Boream loquuntur & fatentur invictum.
Sed & tropæum Sueciæ triumfanti
Mens alta ponit indoleſque Sparmanni,
Dum Coa quidquid Pergamique præcepit
Ars impedita diligenter expendit;
Et incitatum non moratus ardorem
Apollinarem conſequutus eſt laurum.
Hanc Leida donat, quæ merentis in famam
Decuſque totam ſe libenter effundit.
Chriſtina reſtat, regis inſtar Auguſti,
Patrona virgo, nata maximi patris
Et patre digna, ſola nominis vindex,
Æternitati deſtinata Suecorum.
Hæc Æſculapl poſcit artis arcanum,
Et pectus ambit dexteramque Sparmanni.
Qui dum medetur patriæ ſuæ matri
Nemo negabit patriæ ſuæ patrem.

IN
ADRIANI HOFFERI
EPIGRAMMATA

De ſiccitate anni CIↃ IↃC XXV.

QUi memoras ſiccæ, Vates, diſpendia terræ,
In numeros ſiccas non ſinis ire manus.
Quæris aquas, toto perfuſus flumine Vatum,
Potor Hyantææ non periturus aquæ.
Et tales effundis aquas in carmina. Tales
Quo plus ſunt potæ, plus ſitiuntur aquæ.

ELO-

ELOGIUM
URBIS ZIRIZÆÆ.

Te procul nugæ. Nil ficti fama Ziringi,
Nil blandæ Circes hîc posuêre manus.
scitur è Scaldi Ziri͡zæa, urbs incola Scaldis,
Et caput agnoscit Scaldia tota suum.
ndria sed domitam voluit; sed Flandria quondam
Cladibus experta est vulnera mille suis.
ic LemnI percultа manus, huic Jasonis ardor,
Huic alii æternum promeruêre decus.
feri nunc Musa beat; quæ debita cœlo
Expandit genii vela secunda sui.
is matri non grata tamen. Namque objicit, ipsa
Nata mari quondam, se Ziri͡zæa mari.
urbem peperistis aquæ; nunc aggere facto
Excludi tumidæ non meruistis aquæ.

IN
GGEREM SCALDIÆ

i aquarum admodum concussum, & fasci-
bus instauratum 22. Augusti anno 1637.

) Uæ nova vesanos rapit inclementia fluctus
Scaldi? quid indigenas depopularis agros?
Non opus iratæ in terram grassentur ut undæ;
Terra suas supplex porrigit illa manus.
i dubitas, specta quos defert Scaldia fasces,
Queis totam imperii se probat esse tui.
Desine Scaldi pater; terræ si parcere nolis,
Fascibus at saltem parcere disce tuis.

AD
TARQUINIUM à POPTA,
CUM
Juris Utriusque Doctor crearetur.

INvicta dum se fulminantis exponunt
Portenta Martis, & fatigat armatos
Nassava virtus; imperantis ad robur
Dum Breda cedit, impotentis Hispani
Arx sola quondam, carnifex Batavorum;
Heic Popta vincit non movendus immoti
Adsertor æqui, patriæque se totum
Et Frisiorum porrigit tribunali.
Quid ergo poscis, docte quid triumfator,
Boxhorniani carminis melos parvum.
Tuæ quin ipse, Popta, sufficis laudi,
Qui tutor adstas æquitatis æternæ,
Æternitatis dedicatus in fano.

REINERO BACHMANNO,
CUM
Post disputationem de heredum institutione, eorumque querela, J. U. D. crearetur.

TU quoque Palladios auges, Bachmanne, triumfos:
Et docta ingenio panditur aula tuo.
Disseris extremi quæ sit facundia voti,
Et quantum possit jam moritura manus;
Quid liceat, cum sit testatrix cera parentis
Non satis in natos officiosa suos.
Disseris & vasti quidquid prudentia juris,
Et quidquid leges Suada ferentis habet.
Audierat stupuitque Themis; quæ justa reponit,
Teque suum dictat, quem videt esse suum.

Illa

Illa Themis, cum qua nascenti risit Apollo,
Illa tuas poscit non violanda manus.
Patria te poscit, qualem te Leida remittit;
Quæ pretium meriti ponderat una tui.
Adseret innocuos tutricis gloria linguæ;
In trepidos stringes verba diserta reos.
Te Themidi placuisse juvat, suavissime rerum;
Et Themidi placuit, se placuisse tibi.

IN NUPTIAS CHRISTIANI SNELLII, *ET* EMMERENTIÆ BERCKIÆ.

QUos meus extimuit jam laudat Snellius ignes,
Blandaque quæ meruit præmia victor habet.
Sponsa verecundis sponsum complectitur ulnis,
Totus & in molli pectore regnat amor.
Jamque maritales Nymphæ disponere tædas
Festaque compositis nectere serta comis.
Berckia quid primæ metuis certamina pugnæ
Insolito niveas picta rubore genas?
Virginitas pereat; levis est jactura. Mariti
Mox erit auspiciis restituenda tui.
Si modo, si primo nascatur Snellia partu,
Jam tibi virginitas reddita tota tua est.

AD QUIRINUM à STRYEN, *Cum filiorum quartus,* WILHELMUS à STRYEN, *Juris Consultorum ordini insereretur.*

INclite, magnarum qui versas pondera rerum,
Quem gravis Hagani suspicit aula fori;
Adspice Stryenæ signatum nomine gentis
Hunc tibi quem Phœbus jusserat ire diem.

Adſpice Palladios, nato præeunte, triumphos
Et ſparſas lauro verticis eſſe comas,
Et tibi bis geminos legum genuiſſe patronos;
Quos tamen haud ſatis eſt te genuiſſe ſemel.
Pallas noſtra tibi ſuccedit & ubera mater
Quamque colis totam porrigit illa Themin
Non potuit quales dederas, tibi reddere natos;
Quales non dederas reddidit illa tibi.
Tu tamen agnoſces genialis pignora lecti,
Pignora jam famæ præſidiumque tuæ.
Et ſibi diſſimiles, ſimiles tam ſuſcipe natos
Quam ſimiles illos credimus eſſe tibi.

MANIBUS
JOHANNIS DELWICHI
Livoni.

DUm nequit erectam damnoſa per otia mentem
Ardoremque animi poſtpoſuiſſe ſui,
Arctaque Livonæ queſtus confinia terræ
Dum patriam credit non ſatis eſſe ſibi,
Cœlum aliud, terraſque alias Delwichus & undas
Quærit & externæ commoda gentis amat.
Vix tamen ad Batavæ deflexit Palladis aulam
Et fati indixit lex violenta necem.
Indoluit raptum mater Livonia natum;
Addidit & lachrymas terra Batava ſuas.
Eſto modus lachrymis. Quid enim ſuſpiria proſunt?
Deſerat arſurum præfica turba rogum.
Abdita jam cœli, jam primos colligit ortus,
Et puras agitat mens generoſa faces.
Creſcit inexſtincti qua fulgent ſyderis ignes,
Creſcit & auctorem jam videt illa ſuum.
Compoſitæ quiſquis ſequeris compendia vitæ,
Et bene laudatæ præmia mortis amas.
Hic tumulus quidvis parva complectitur urna,
Hic tumulus quidvis te docuiſſe poteſt.
Ille quidem medio ſtudiorum carpitur æſtu,
Exſerit atrocem dum Libitina manum;

Jam

Jam tamen absolvit quidquid didicisse necesse est,
Jamque quod ex illo discere possis, habes,
Vivere si cupias, ut vixit vivere disce,
Et plus si cupias discere, disce mori.

AD HENRICUM PLOOS ab AMSTEL,

Cum in Galliam abiturus esset.

HActenus in patriæ confert insignia gentis
Amstela quod priscæ nobilitatis habet.
Prima pater Batavæ tollit se gloria terræ,
Primaque supremæ creditur esse togæ.
Leida suas etiam Juveni tibi porrigit artes,
Teque tuis, Plosi, nunc jubet esse parem.
Sed modo Borbonii restant tibi purpura regis
Gestaque Lodwici sceptra videnda manu,
Nec minus invicti pectus sublime Richeli,
Blandaque quod cultæ Gallia mentis habet,
Et quidquid Rhodani Ligerisque adspergitur undis,
Et streperis quidquid Sequana findit aquis.
I, licet à nostris, Plosi semotior oris,
I modo; velivolam provocat aura ratem.
Nec tellus peregrina tibi est: tuus agnitus illi
Est pater, & potuit demeruisse tibi.
Cujus pro Batavo certantis fulmina linguæ
Regia suspexit præposuitque domus.
Hic tuus est quocunque venis; tibi redditur illic,
Totaque se facilem gens dabit illa tibi.
Pro quovis genitor, quem magna merentis imago
Non uno illustrem jusserit esse loco.
Exsere te, Plosi. quæ quondam prona parenti
Regia pro patria panditur aula domo.

HONORI
WILHELMI van der DOES,
CUM
In J.U. Doctorum ordinem cooptaretur.

ILlustris Haga, læta Tempe Belgarum,
Et prisca sedes principum Batavorum,
Cujusque famam nulla jam capit fama,
Et invidendæ cesserit venustati
Quod Graja tellus, quod Quiritium plebes
Mirata quondam est; quam regentium primus
Insedit ordo, provehitque Nassavi
Sublime numen; cujus in tribunali
Delapsa cœlo deligit Themis sedem:
Jam tota prodi, gratulantis in morem,
Quantamque fas est blanda præferas pompam
Testem decoris, & faventis amplexu
Gratare Dousæ. quem tibi semel natum
Iterumque natum Leida jam tibi donat.
Redit disertus æquitatis interpres,
Magnos repôstus inter arbitros legum.
Qui quod meretur dum sibi parat nomen
Seque ipse promit, spiritumque facundi
Intendit oris, ipse se stupet talem,
Stupentque Phœbus & domesticæ Phœbi,
Novem venusta natio puellarum.
Omnisque Leida Palladisque se totam
Effundit aula. Quidquid additum cœlo
Terras revisit, omniumque regnatrix
Ad verba pronam differentis Astræa
Advortit aurem,, plausibusque laudantis
Favet coronæ. Dexteram tegunt Divæ
Ornata baccis laurus & leves palmæ,
Et pulchra myrtus, frontiumque doctarum
Hederæ tenaces. Tænias corollasque
Et serta nectit, verticemque Dousæum
Donat tiara, qua superbus incedit.

Hoc cura pernox, nec tamen fatigata,
Industriæque pertinacis examen,
Et vernæ cœli cœlitumque cognatus
Effecit ardor; inquilinus heroum,
Tantumque mentis occupator augustæ:
Erectus ardor; possidere quem nescit
Gens læva, vecors, segnis imperitorum.
Non Dousa talis. ille se tibi totum
Sibique defert quod sequatur exemplum
Cordata pubes. Major omnibus Dousa,
Seque ipse major. Vera si canant vates,
Boxhornianæ certa si fides Musæ,
Suumque semper præmium ferat virtus,
Meritumque sæcli scæva non premat labes,
Patriæ regundis admovebitur rebus.
Par ille toti, nec tamen petit totam,
Partimque adeptus demerebitur totam.

LACHRYMÆ
In excessum
PETRI CUNÆI.

I.
In noctem, qua exstinctus est.

NOx fuit, & nondum perlustrat Phosphorus orbem,
Nox fuit, & nondum reddidit ille diem.
[N]ox manet, & stertit Phœbus languetque, suumque,
Ut solet, auratum non sinit esse caput.
[Ne]c Jovis Herculeis iterum lascivia natis
Jam vacat; infensos credimus esse Deos.
[Cu]næo æternam indixit mors invida noctem:
Hac quemvis nobis abstulit illa diem.

II.
Ad Parcas de ejusdem excessu.

NOn levis, ô Parcæ, Cunæi injuria rapti est;
Illius infernas polluit umbra manus;

Testaturque scelus quod non admiserit æther,
Aut sceleris pœnam sentiat esse sui.
Quod vobis in nos jus est, ignoscite Divi,
In magnos nobis si queat esse Deos,
Mors quoque si coleret nostras obnoxia leges,
Ultrices vellet si dare Parca manus,
Unius ob raptum totus se luxerit æther.
Et sibi sublatum viderit esse Jovem.

III.
Ad Manes.

A*Ccipite, æterni, postrema hæc munera, Manes,*
Has animi lachrymas ultima verba mei.
Cunæi fuerat Pallas dolitura cadaver,
Sed quoque se doluit cum moriente mori.
Hac quoque qua cineres tegitur Boxhornius urna,
Et nimis immites sentit adesse Deos.
Nos quoque, nos sequimur, fatis urgentibus iras,
Tantaque non unum condidit urna caput.
Unius haud funus Cunæi agnoscimus; unum
Plurima jam post se funera funus habet.

IV.
Ad Adolfum Vorstium, defuncto parentantem.

D*Um tua funebres, Vorsti, facundia voces*
Exserit & quidquid Suada dolentis habet;
Cunæi evectam cœli ad sacraria mentem,
Et tristeis tanti nominis exsequias,
Et lachrymis mersam pullatæ Palladis aulam,
Templaque jam lachrymis facta minora suis;
Illa tuæ nobis placuit vis ignea linguæ,
Qua loqueris quidquid sit tacuisse nefas.
Et meritis laudes doctrinæ ingentibus æquas
Et certam quævis promeruere fidem.
Certa fides, Vorsti, est; sed, quæ lugentibus offers
Fata, velim magni falsa fuisse viri.

V.

De ſuo in defunctum affectu.

Uſſus in æthereas Cunæus ſcandere ſedes,
Æternumque aſtris inſeruiſſe caput,
Deſeruit totum, major quo vixerat, orbem;
Propter & hoc orbis creditur eſſe minor.
Me quoque deſeruit; quo cum, mea numina quondam,
Me quoque Caſtalides deſeruere Deæ.
Quem colui; qui me donec ſupereſſet amavit,
Sola non potuit morte placere ſibi.

IN

ANTHONII THYSII
Exercitationes Miſcellaneas.

NUnc ergo, Thyſi, nominis vindex tui,
Quod iſta prodit charta, quod condit manus
Sed erudita, ſparſa ſed Permeſſide,
Superaſque famam præveniſque, publicus
Æternitatis promus ac auctor tuæ,
Audere perge. quâ fruuntur plurimi
Quam non merentur, fama jam debet tibi.

IN

SIMONIS GAKELII
Panegyricum,

BERNHARDO, Saxoniæ, Vinariæ, &c.
Duci dictum.

DUm tua Vinariam laudat facundia dextram,
Briſacique ingens obſidionis opus;
Te quoque Dux victor, ſtupefactus ut hæſitat orbis,
Obſtupuit rebus ſuccubuiſſe ſuis.

AD
JANUM BODECHERUM BANNINGIUM,
CUM
Politicorum Consiliariorum ordini insertus in Indiam Occidentalem proficisceretur.

Qualis severa lege constrictus poli
Qui triste funus fratris exstincti gemit,
Cum mortuali corpus imponit rogo
Cineresque præter, ossa nil præter videt
Manesque functi vanus implorat dolor,
Percussus hæret, vixque jam mentis potens
Lentaque pectus tabe depascens suum,
Nullum querelis ponit aut lessis modum:
Talis, meorum prima lux sodalium,
Amœnitatis blande dictator tuæ
Comesque nostræ; Leida cujus imbuit
Sublime pectus, igneosque spiritus
Et vim docentis scire quidquid expedit,
Et fulminantis impetum facundiæ
Mirata sensit; Zuerius talis tuus,
Banninge, cum te patrios extra lares
Alio in calentem sole tramittis plagam,
Et tot teneris totque te votis negas,
Et parva magnum pignus abducit ratis;
Vix efferendum cum tibi dictum Vale,
Lamentaque inter & madentium genas,
Diserta solo lingua singultu foret,
Totus dolori languet immersus suo,
Tuique plenus, nec tamen potens tui,
Sibique raptus & simul raptus tibi,
Raptumque propter redditus nondum sibi,
Miser fatiscit. Ultimas præter preces
Et vota præter nil mihi restat tui.
Sed plura restant. Faverit rector Deûm
Tibi mihique. Numen impôstum mari

Sceptro

Sceptro tridentis non movendas fluctibus
Componat undas. Æoli laxet manus
Auras ferenteis; nec procellarum pater
Aut Africus se tollat aut furor Noti.
Pereant nocentes. Nostra quem tellus colit
Et grande cujus numen insedit fibras
Quod promsit æther, (tanta si movent Deos.)
Negetur undis. Unda si tamen gravis
Et puppim atroci mota convellat manu,
Profundo Delphin lenis emergat mari.
Aderit canentis excitatus ad modos;
Quales solebas, Bodechere, reddere
Æternitatis ipse cum promus tuæ
Et invidendæ prædicator Fulviæ,
Antiquitati conderes versum parem.
Alumna vatum Castalis fluxit tibi,
Suamque Phœbus sponte porrexit chelyn.
Meliora Castor inter astrorum domos,
Meliora Pollux præstet; & si quod veget
Cœlo viale numen, adsurgat tibi.
Adimus aras; jamque votivum pecus
Tuis faventeis rebus addicit Deos.
Cœlo receptæ quas peregimus preces.
Si justa Tethys, si tuentur Cœlites
Vitam merentis, certa si vatum fides,
Nec falsa dictat insitus præcordiis
Phœbeus ardor; acta qualis fluctibus
Cytherea quondam spumeo emersit mari,
Qualemque Leyda vidit & qualem cupit
Iterum videre, terra te talem videt
Indi calentis. Est tibi exactum satis
Laborum & ultra. Doridi satis datum.
Jam longioris meta se pandit viæ,
Pronamque sese terra substernit tibi,
Et læta defert omne quod reconditæ
Amœnitatis prodigo fovet sinu,
Cui ut minores cesserint Campaniæ
Baiæ tepentes; Itali messis soli,
Asiæque quidquid culta, quidquid educant
Daphnæa Tempe. Veris æterni vigor

Et temperati ſolis heic ridet jubar.
Noctes opacum frigus affundunt polo
Et lene murmur & teporem ſuaviter
Spirantis auræ. Forte ſi terram madens
Rigarit æther, roſcidus cœlo liquor
Se ſpargit agros inter ut nectar merum,
Dominoque quale porrigit Jovis puer
Blandiſque Hymetti quale ſe promit jugis.
Frondoſa ſemper arbor & virens nemus,
Et citrus altis exſerens ſylvis caput,
Dulceſque cannæ, quas beatæ Cœlitum
Fecere dextræ; quas medulla deſtinet
Thymoque quovis, melle quovis dulcior.
Sunt & metallo nobiles argenteo
Dites arenæ; quas petiſſet cognitas
Qui pervagatus Colchicæ gentis plagam
Serpente victo vellus heroum tulit.
Hæc, Bodechere, regna jam tui tenent
Pretioſa faſces; patrio quidem ſolo
Procul remota, ſed perennis gloriæ
Datura meſſem, quæ tibi locum paret
Inter Batavos Argonautarum choros,
Magni colonos & Quirites ætheris.
Quos ferre quidvis, mille per rerum vices,
Adegit ardor; poſſidere quem nequit
Imbelle pectus. Mentis auguſtæ labor
Domi eſt ubique, & patriam quidvis putat
Quod texit æther. Ille jam favens tuos
Accendit auſus, perque diſcretas procul
Tramittit oras, Conſili haud motus levis,
Nec parva rerum fata, nec pecuniæ
Veſanus ardor, occidentis unicum
Sufflamen æqui: publicæ ſplendor rei,
Et promovenda Patriæ pomœria
Et Barbararum turba vecors gentium
Recti Magiſtris continenda legibus,
Huc impulere. Jamque ſe credunt tibi
Propago Nerei torva, navales viri,
Et Luſitanæ nationis traduces,
Et ora cujus toſtus infecit dies

Plebs

Plebs inquilina; pressa quæ tyrannide
Abesse sævas læta Baniolæ manus,
Et Albukercki sceptra cum Tartessiis
Expulsa signis gaudet; & Nassavios
Amplexa fasces, prona Mauriti manus,
Ferro atque avita nobiles clementia,
Amat timetque. Tanta te nobis negant;
Tibique quidquid dulce postponis tibi;
Sedes paternas & domesticos lares,
Os dulce matris, & sororis unicæ
Et præferendos patris amplexus tui.
Non ipsa euntis impetum Pallas stitit,
Devota quamquam promerentis in decus
Perennitatem laudis ambiret tuæ.
Quam post futuris promovendam sæculis
Tibi quisque donat, invidentium licet
Rumpatur inguen; pestilens quorum furor
Non dona cœli, nec satam mentem polo
Cæcumque supra vulgus erectam capit.
Perculsa Pallas destitutam se gemit
Docentis ore; verbaque incassum ferit.
Aliò vocaris, teque majorum rapit
Libido rerum, dumque non quidvis placet
Præfertur Indus. Pharnabucorum sinus
Cessit Batavis & simul cessit tibi.
Hic dissolutis jura præscribis viris;
Armis subactos nec subactos legibus
Ad sanctioris instruis vitæ modum.
Te terra sensit æquitatis arbitrum,
Quam tot beatis affluentem mercibus,
Tot expetitam, tot negatam regibus,
Ut quam relinquis Patriam obstringas tibi,
Patriam Batavis condis ac reddis novam.

IN
DANIELIS TETSCHII
Orationem, de Pacificationis Passaviensis origine & usu.

Civili dum se lacerat Germania bello
Et trahit infectas sanguine Rhenus aquas,
Tetschius innocuæ jactat præconia pacis,
Cæsaris arbitrium consiliumque sui.
Accipe Cæsaream tandem Germania legem;
Cladibus hæc meta est una futura tuis.

ELOGIUM
MARTINI VETTII,
CUM
De Publicis Judiciis disputasset.

Limina quæ tristi nuper præcincta cupresso
Et domini fatis ingemuere sui,
Nunc iterum lætos admittunt candida vultus,
Totaque Pieriis personat aula modis,
Dum VettI Ausonias dictat facundia leges,
Et Themidis partes deficientis agit.
Credimus hæc manes Cunæi audire sepultos,
Et cineres sancti subsiliisse rogi.
Nam modo qui lachrimis pallentes sparserat umbras,
Nunc quoque sublati reddidit ora viri.

IN
ARNOLDI à SLICHTENHORST
Orationem de progressu ac usu Navigationum Batavicarum, cum itineri Gallico se jam accingeret.

INdomitæ terram circum quæ cingitis undæ,
Queis nil par, quà se porrigit, orbis habet,

Pater Oceane, & genetrix Nereia ponti,
Et Divi Æolides, Æolidesque Deæ,
imus, huic faciles Juveni permittite ventos,
Mollis & infractam provehat aura ratem.
meruit, totus cujus præcordia Phœbus
mbuit, & cœlo proximus ardor agit.
quoque promeruit Nereï laudator & undæ,
Præconem falsum ne probet unda suum.

In Supplementum Lucani,

Quod ex proprio Anglico poëmate Latinis versibus reddidit

HOMAS MAJUS.

Orduba quem genuit, stupuit quem Roma canentem,
Non bene cognatâ prælia gesta manu.
ascitur Arctois iterum victurus in oris,
Et quondam cœptum perficit auctor opus.
estituant alii magnorum carmina Vatum;
Reddidit hic Vatem Maius ipse suum.

EPITAPHIUM

OH. ISACII PONTANI.

Pontanus ille; cujus heic corpus jacet,
Magnumque nomen unus haud orbis capit,
Nunc inter astra sydus exultat novum,
Contemptor orbis, sortis humanæ satur,
Conviva Divûm, æternitatis helluo,
Cœli inquilinus, debitum cœlo caput,
Cui vita cœlum, terra cui cœlum fuit.

AD

OCHUM HOFFERUM

Academiâ Lugduno-Batavâ in Gallias abeuntem.

Ergone jam certum est, Hoffere, relinquere nostræ
Trita tibi totiens limina sancta Deæ?

Diva vocat; tamen illa nequit retinere vocatum,
Quodque poteſt, comitem ſe cupit eſſe tibi.
Et comes eſt, ſequiturque ſuum pulcherrima vatem,
Et præit, & ſolitam nunc quoque ſpondet opem.
Deſeris invitam; ſed enim comitatur euntem,
Et tecum quemvis incolit illa locum.

AD
WILHELMO QUIRINO
De Principiis rerum naturalium diſputanti.

CUnctarum Juvenis repetens cunabula rerum,
Et quidquid primi ſeminis orbis habet,
Utere principiis, Dabit incrementa laboris
Laudeſque ingenii hoc nobile principium.

GISBERTO ab HAMEL,
CUM
Juris Conſultorum Ordini inſereretur.

AD THEMIDEM.

AStræa legum mater, artifex æqui,
Fulcimen orbis, innocentiæ cuſtos,
Inter Batavos quæ perenne fixiſti
Sanctæ tribunal æquitatis & ſedem;
Huic te faventem, Diva, poſcimus pompæ;
Quam Leida ſtruxit, conſecravit Hamelî
Semota vulgo, & inſcientiæ victrix,
Totumque noſtri patrimonium Phœbi,
Tuaſque tot mox, tot Quiritium leges
Ingreſſa virtus; ipſa quâ minor pompa eſt.
Spectatur ille, cujus ore ſe produnt
Et æquitatis promiconda mens Celſi,
Et Paullus ipſe, magnus arbiter recti,
Balduſque Bartoluſque, quotque ſuſpexit

Quon-

Quondam tuorum natio togatorum.
Avara nunquam fertur, hac tamen luce
In te Batava liberalis est Pallas.
Unum fatetur illa, plurimos donat.

IN ARNOLDI SLICHTENHORSTII Lusitaniam Liberam.

LYsica libertas, ejuratique Philippi,
Sceptraque tot sceptris, Castila, dempta tuis,
Cum superent famam, nostri facundia vatis
Sufficit; & partes deficientis agit.
Debuit hoc genti. Regem non exuit illa,
Sed, quem non habuit, reddidit illa sibi.

AD IOANNEM de BERGAIGNE, POST De Nuptiis disputationem Jurisconsultorum Ordini inscriptum.

IAm tua, Bergaini, stabiles facundia tædas
Differit & sancti pristina jura tori;
Vincula quæ thalami, quæ Cypri regna Paphique,
Et puero liceat quid, Cytherea, tuo;
Quid scelerum fœcunda Venus, furtiva propago
Et patris mereat nescia turba sui.
Te loquitur dictante Themis, rectique patronum
In dubio juvenem gaudet adesse foro.
Et tamen Idaliæ nondum est mens conscia flammæ,
Et Paphio jactas libera colla jugo.
Hic thalamos agnosce tuos. Themis ipsa loquentem
Ambit, in amplexus nunc ruitura tuos.
Filia mortales commendent nomina tædas;
Connubium plus est promeruisse Deæ.

JO-

JOHANNI KLENCKIO,

CUM

Liberalium Artium Magister crearetur.

AD

PHILOSOPHIAM.

Diva, penus rerum, quot mens humana recondit;
Totius abstrusas quæ trahis orbis opes;
Flemus, ut antiquus pridem deferbuit ardor,
Nec sequitur partes tarda juventa tuas.
Sæpe Themis rediit; Phœbumque induxit ovantem
Sæpe Machaonii cœtera turba chori.
Tu quoque Sidonio tinctam cape murice vestem;
Lux tandem in laudes nascitur ista tuas.
Adspice Klenckiadem, facundæ fulmine vocis
Qui Sophiæ caussam deficientis agit.
Cujus in exculto regnantes pectore Musas,
Et solium imperii credimus esse tui.
Sæpius ut solito redeas, te poscimus omnes;
Sæpe tuas ornent talia serta comas.
At differ, justos liceat si, Diva, triumphos,
Non nisi post longas emeruisse moras.

IN IMAGINEM

ADRIANI HOFFERI.

Patria quem toties sublimi in sede locatum
Majorum stupuit passibus ire parem;
Cui toto Phœbi perfuso Numine, Musas
Debendi Phœbus credidit esse reas;
Hoc erat Hofferus vultu. Quod patria semper,
Quod semper Phœbus lugeat, ille fuit.
Sæpe viri, spectes quam tantum, offertur imago:
Hic quam, si possit, quisque sequatur, habet.

GE-

GERARDO ab ALPHEN,
CUM
Juriſconſultorum Ordini inſereretur.

FLos juvenum, primis Themidi devotus ab annis
Qui colis Auguſtâ condita jura manu;
Cujus nunc veteres æquat facundia Paullos,
Tota cui Auſonii panditur aula fori,
Accipe legiferæ tandem, ſanctiſſima quæ ſunt,
Munera, Scotano diſtribuente, Deæ.
Hæc dare ſola poteſt, nec tu averſare ferentem,
Præmia, ſint meritis non licet æqua tuis.
Nam Themidi, quæ ſe tibi plus debere fatetur,
Hoc debes, quod plus debeat illa tibi.

IN NUPTIAS
CONSTANTINI SOHIERII,
ET
CATHARINÆ KOEYMANS.

QUos vix ſuſtinuit, laudat Sohierius ignes,
Blandaque quæ meruit præmia victor habet.
Sponſa verecundis juvenem complectitur ulnis,
Unus & in bino pectore regnat amor.
Amſtelides properant Nymphæ diſponere tædas,
Feſtaque compoſitis nectere ſerta comis.
Sponſa, quid ad primæ metuis certamina pugnæ,
Inſolito niveas picta rubore genas?
Virginitas pereat; levis eſt jactura Mariti
Mox erit auſpiciis reſtituenda tui.
Si modo naſcatur primo Koeymania partu,
Jam tibi Virginitas reddita tota tua eſt.

Aliud.
NUDA VENUS.

EDita nuda ſalo cum Divâ pulchrior omni
Sit Venus, & nudos præferat una Jocos,
SohierI dites qui laudas, Amſtela, tædas,
Dic mihi, quò tantæ hic dinumerentur opes?

JO-

JOANNI à WEVELICHOVEN,

CUM

Pro consequendo in U. J. licentiæ gradu disputaret.

NUnc iterum doctæ surgunt miracula Leidæ;
Præsentes iterum credimus esse Deos.
Dum, Wevelichovi, patriæ vestigia laudis
Et genium cœli non renuentis habes;
Dum sequitur mens prona Deos, non unius instar
Numinis in laudes conspicis ire tuas:
Et Phœbi, totum dum spiras pectore Phœbum,
Et Themidos, justi dum tibi durat amor.
Nunc pariter Phœbo junguntur præmia Divæ,
Inque tuo sedem collocat illa sinu.
Dictatorque æqui magnum te suspicis inter
Legiferæ vates nomen habere Deæ,
Magna quidem, fateor; sed tu majora mereris;
Leida minor meritis cogitur esse tuis.
Par meritis tamen illa tuis; tibi sufficit illa
Quæ titulis docuit plus meruisse suis.

IN

HUGONEM de ROY,

CUM

J. U. Doctor diceretur.

ROlus Astrææ, quanquam non tradita soli,
Quæ tantus meruit, præmia solus habet.

JOAN-

›ANNI MAURITIO,
Comiti Nassaviæ &c.
Ex Brasilia in Belgium Reduci.

Ui patriam Batavis patriæ modo redditus Heros
In quondam ignoto condidit orbe novam;
que novum Veteris virtutes intulit orbis,
Cujus ab exemplo noscitur esse pius;
jus in Europam migravit America ductu,
Ac orbem in veteri credimus esse novum;
e novos super in Veteri Nassavius orbe,
Inque novo veteres eminet orbe duces.

IN
H. POLYANDRI KERCKHOVII
Orationem, quâ
LUDOVICO de DIEU
parentavit.

Um tenet attonitas tam tristi in funere mentes
Kerckhovii facundia.
Dieuiadæ, post tot divinæ oracula vocis,
Me perculit silentium.

IN
JDOVICI de DIEU,
Jam defuncti, raram innocentiam & pietatem.

Ccubuit pietas. Tumulum ne quære, Viator,
Aut hoc, aut nullo conditur ista loco.

In

In ejuſdem indefeſſam diligentiam.

DIeniadæ nullas norat vigilantia noctes;
Atque ideo nullos nunc habet illa dies.

In ejuſdem facundiam.

DIvinæ patimur, Cives, diſpendia linguæ:
Clauſa etiam immenſas elicuit lachrymas.

Tumulus ejuſdem, Linguarum Orientalium peritiſſimi.

ORiens, viator, Occidentis hic jacet.
Fallor. Sepulchrum hoc Occidens Orientis eſt.

DE JOHANNIS FORESTI, ET CONSTANTINI HUGENII Epicediis in exceſſum CORNELII vander MYLE, AD CONSTANTINUM HUGENIUM.

DUm vocat exſtincti lachrymoſa ad funera Myli
Leida Foreſtiadas Hugenidaſque Deas;
Facundam ſolis, memoras, ſingultibus Hagam,
Quam pudet in tanto funere poſſe loqui.
Ut tamen agnovit tua perculſique Foreſti
Uſque adeo in lachrymas verba diſerta ſuas
Haga, ait, (& Catsi notos ſimul invocat ignes)
Debuit in tanto funere ſola loqui.

IN NUPTIAS
YBOLDI DOUSÆ,
ET
ANNÆ KERCKHOVIÆ,
AD
IOANNEM POLYANDRUM à KERCKHOVE,

Sponſæ Avum.

HAga videt, tantos quæ prima injecerat ignes,
Kerckhoviæ thalamos delitiaſque ſuæ.
Quam ſua progenies ſequitur; cui fœdere in uno
Douſarum tot jam reſtituuntur avi.
Nordovices cui ſubmittunt faſtigia colles,
Et quotquot circum littora curva fremunt.
Et ſua ſylvicolæ ponunt altaria Nymphæ,
Ipſaque Dædaleas terra miniſtrat opes.
Hic myrtus, myrtoque virens interſita laurus
Porrigit & dominæ palma ſuperba comas.
Itur & teneros Douſa obteſtatur amores,
Et ſequitur Paphii mitia caſtra Dei.
Nunc niveam cervicem inhiat, nudoſque lacertos,
Purpureos nunc quos ventilat aura ſinus.
Fortunate Senex! cujus cum ſanguine ſanguis
Douſarum creſcit, continuatque genus.
Pronuba ſtat Pallas, Douſa præeunte, Batavos
Juſſa olim Cyrrhæ propoſuiſſe Lares.
Illa tuæ totiens fuerat quæ credita curæ,
Se generi obſtrictam credidit eſſe tuo.

IN
M. ALBERTI KYPERI
De Lue Venerea inauguralem disputationem.

HActenus antiquæ calcasti fana Stagiræ,
Primaque laus studiis inde petita tuis;
Hactenus ipse sibi noster tua tempora Phœbus
Mancipat, & Clariæ, numina nostra, Deæ.
Injecit Medicina manum, Kipere; novamque
Materiem famæ sufficit illa tuæ.
Offertur funesta lues: quo tempore nullo
Extulit invisum tetrior ulla caput
Lenarum illuvies & crux æterna Priapi,
Pœna Lupanaris perniciesque sui.
Jam nomen dant scorta tibi; dant Thaïs, & illi
Quos premit infames perdita turba tori:
Æstimat hæc Pallas nulloque exclusa pudore
Audit, in amplexus jam ruitura tuos.
Et ruit, & proprio laudatum accingit amictu;
Hancque sua laurum porrigit ipsa manu.
Res mala, corruptæ signum ferale juventæ,
Virtutis pretium est indiciumque tuæ.

IN
FREDERICI SPANHEMII
imaginem.

QUi docuit totum, totique agnoscitur orbi,
SpanhemI vultum parva tabella refert.
Ingenium, & quidquid nescimus, Suada docentis,
Et quæ tot linguis lingua diserta valet,
Et quidquid jam Leida stupet, non dantur in illa,
Hoc cœli vitium deficientis habet:
SpanhemI solo totus vir promitur ore,
SpanhemI solâ pingitur ille manu.

IN EFFIGIEM
UDOVICI DE DIEU.

ORa vides, sed quæ nunc mixta silentibus, orbis
  Non uno nuper credidit ore loqui;
Ora viri, rerum quem vasta scientia, quemque
  Ipsa suos pietas jusserat esse Lares.
Tam bene qui docuit, vixitque, & fata peregit,
  Hoc vitii, quod non conspiciendus, habet.
Divinæ fuerit cum proxima mentis imago,
  Nulla tibi tantum reddit imago virum.

AD LECTOREM
DE
.ANCISCI PLANTE
Notis, Luctu & Gaudiis.

GAudia cum luctu, cum luctu vota recludit
  Plantius. Haud potuit plura dedisse tibi.
Totius hic spectas, Lector compendia mundi;
  Aut votum, aut luctum aut gaudia mundus habet.

IN
)ACHIMI PASTORII
FLORUM POLONICUM.

' Lavica dum primis, Pastori, ducis ab annis
) Et Lechi cineres exuviasque tui;
t Craci Imperium, magni incunabula Regni,
  Tanta sub Arctoi sidere nata poli;
)t formidatos, Bellonæ fulmina, Reges
  Nomina tot nostris, non temeranda modis;

Extremum nil Roma legit. Se ſpectat in illis
Eloquiumque operis, materiemque ſui.
Hactenus & ſolos tantum mirata Quirites,
Faſſa ſibi eſt populum ſe reperiſſe parem.
Et pariter te reſque ſtupet; dumque omnia laudat,
Omnia Romanæ ſunt, ait, iſta manus.

In NEUHUSIORUM
Nomen, cum
REINERUS NEUHUSIUS
Poemata ſua vulgaret.

HActenus antiquis deſertis ſedibus errant,
Nec certos habitant Numina noſtra lares.
Hactenus & noſtris pulſæ quæruntur in oris,
Hactenus ignotæ ſed latuere Deæ.
At pridem extorres, Neuhuſi, haud quærimus ultra;
Ecce, Novam veteri præpoſuere Domum.

JACOBO BASELIO,
De Vocatione ad fidem, & Gratia converſionis diſputanti.

Contra Veteris, noſtriq; ſæculi Hæreticos.

IMpia non tantum gens eſt, ſed Barbara, doctâ,
Baſeli, toties jam tibi ſtrata manu.
Vera fides pridem dum declinatur, & una,
Declinat plures Barbara turba fides.

Veræ fidei Declinatio.
AD EUNDEM.

FIdes miſerentis munus auguſtum Dei,
Fideique meta ſoſpitator Chriſtus eſt;
Fideique in illum tota debetur ſalus.

Fidem

idem per istam certa pax conscientiæ est.
ides, nocentes sola quæ justos facis!
ide beamur. Sola plurali caret.
ic nostra veram Musa declinat fidem.
allor, Baseli, fallor. Esse qui cupit
eatus, illam nemo declinat fidem.

IN NUPTIAS
RISTIANI MOLL,
ET
TALIÆ van EGMONT,
vander NYENBURCH,
Celebratas die Martis.

suo dum se pridem Germania ferro
Perdit, & arenteis sanguine spargit agros;
s furit, & mediis se commovet undis,
t & Arctoo Parrhasis ursa polo;
dum nostro longè Pax exulat orbe,
tas pacem jam propè lassa rogat;
, sed placidus, meditatur prælia Mavors,
ue, sed molli bella gerenda manu.
indomitæ jam tentat virginis arcem,
is in thalamo castra Cupido facit.
sed medios, MOLLI, invadenda per ignes,
tes tantum dum quatit illa faces.
dubita; cum te sit mollior illa,
abit & victas strata puella manus.
en lachrymas! Vinci se posse fatetur,
do trepidat pectora pulsa metu.
efers spolium, quo non est pulchrius ullum,
quidquid virginitatis habet;
tot veteris Neoburgæ nomina gentis,
em Egmondæ nobilitatis avos.
t Martisque dies. Sed fallimur omnes;
Veneris creditur esse dies.

IN EFFIGIEM CAROLI DEMATII.

DEmatiani quidquid artifex vultus
Inſcribit æri, conſecratque venturis,
Spectate, Cives. Plura non poteſt pictor;
Plus æſtimate. Quiſquis ad viri pectus
Se vertit, illud tot ſcientiis paſtum,
Totumque noſtri patrimonium cœli,
Mens alta quod recondit, oſque teſtatur,
Illud diſertum, totque Suada linguarum,
Zelanda tellus quidquid ægra dimiſit,
Et nunc adorat erudita Trajectum,
Dematium, quem vos videtis, hic quærit.

IN NUPTIAS JOANNIS POLYANDRI à KERCKHOVE, HEENVLIETI D. & CATHARINÆ WOTTONIÆ.

DUm tua regales ambit facundia tædas,
  Et petitur magno tanta puella Duci;
Trans mare dum curris, Kerckhovi haud ſupprimit ignes,
  Ipſa ſed accenſas duplicat unda faces.
Sceptra favent, vaſti queis parent regna profundi,
  Servit & æquorei cærula turba Dei.
Regia Naſſavio ſe donat Nympha marito,
  Eque Caledoniis texta corona roſis.
Auſpice quo totæ coëunt in fœdera gentes,
  Implicat & Batavas dextra Britanna manus.
Te quoque, quam priſcus genuit, Wottonia, ſanguis,
  Ardet, & amplexus deperit una tuos.
Cui Charites pictis violas junxere corollis,
  Et myrto intextas implicuere comas;

Cui

ui Venus, & quotquot Veneri famulantur Amores
Creduntur patriam posthabuisse Paphon.
Hanc debet Cytherea tibi; dum Principis ignes
Differis, has etiam subjicit illa faces.
redimus haud toto divisos orbe Britannos;
Divisos Batavis jam bene jungit amor.

JOANNI MEERMANNO,
in J. C. ordinem lecto.

QUem genuit, blandæ cujus facundia vocis
Doctaque tot lites dissoluēre manus;
beribus, solas quæ pascunt ubera mentes,
Quem Leida admovit detinuitque suis;
ui Phœbum & Themidem, post Phœbum, impendit, & omnes,
Quas habet, ingenii prona reclusit opes;
Meermannum Themidis pro majestate tonantem,
Quæque suo Phœbus numine digna probat,
natrix media Pallas complectitur aula,
Nectit & in meritis laurea serta comis.
t dubitat tamen illa, colat juvenemve senemve;
Sit pater, an natus, non bene certa Dea est.
pater in nato redit ac agnoscitur illo,
Leidaque quem doluit fata tulisse, videt.
s quoque, queis aliis vix hæc bene discimus, annis,
Quod stupeas, partes ille docentis agit.

IN
CHRISTOPHORI HOFMANNI
Excessum.

HElveticis genitus Juvenis doctissimus oris,
Certaque spes patriæ jam reditura suæ;
teneris lympha sparsus Permesside cunis
Et major Clariæ prodigus haustor aquæ;
m sitit, & sacras Siloes hic ebibit undas,
Et sacrum Siloes hic levat unda sitim;

Lapsus in obscuras, tenebris fallentibus, undas,
Ad Lethen Rheni gurgite raptus abit.
Ter data tunc lapso est vicini dextera Phœbi,
Ter Phœbum lapsi deseruere manus:
Forte tamen flenti potuit succurrere Delphin,
Sed dulcis non est incola Delphin aquæ.
At dulces non estis aquæ, feralibus ausæ
Fluctibus infelix occuluisse caput.
Quo periit rogus esto loco. Vos convenit illo
Exstingui innocuo quæ nocuistis aquæ.

IN

JOANNIS SCHILDII

Meditationes super Extremis Senecæ.

QUa nulla infernas subiit formosior umbras,
Nec tamen infernas digna subire fuit,
Qualis erat quondam Senecæ morientis imago,
Exhibet hæc Schildî pagina picta manu.
Adspice jam cæsis constantia lumina venis,
Et quod ab exsangui prominet ore decus.
Adjice non trepidæ cœlestia fulmina linguæ
Quæque refert notis mascula verba suis
Hæc quoque quæ Senecæ mortem meditantis imago est,
Schildî eadem, nunquam sed morientis, erit.

IN EXCESSUM

JACOBI BROUCHOVII.

UT vidit, toties quo Consule floruit olim,
BROUCHOVI *cineres anxia Leida sui,*
Feralem lachrymis sparsit communibus urnam,
Credita non uni solvere justa viro;
Et tanquam inferias Patriæ daret, adstitit amens,
Pectore singultus non cohibente suos.

tu siderea, Bronchovi, sede receptus,
Non lachrymis, aliâ vis pietate coli.
manes aliquid credamus velle sepultos,
Virtutis memores nos cupis esse tuæ.
memorem se Leida probat; perculsa dolore
Se testem, quantum lugeat, ipsa facit.
o quovis totam monumento ponimus Urbem,
Justa tibi poterant vix meliora dari.

IN COMMENTARIUM

De Oppido Batavorum

OHANNIS SMITHII

ILlustre quondam, lux vetusta sceptrorum
Batava dum stat eminetque majestas,
Sed, sorte versâ, mox furentibus raptum
Stratumque flammis, obrutum, domi ignotum,
Nunc Smithianâ non domabili dextra
Oblivionis erutum è sepulchreto,
Et hæsitantum somnio eruditorum
Tandemque priscis sedibus redonatum,
Quas nulla flammæ, nulla vis vetustatis,
Quas nulla vertet verticosa tempestas,
Novâ superbum gloriâ resurgentis,
Illustre posthac, & perenne mansurum
Situmque hic, viator, oppidum Batavorum est.

IN
Illustrissimorum Ordinum Fœderati Belgii Edicta.

Elgica Libertas, qua nulla disertior olim
Quam Rogus elinguem fecerat, & laqueus,
tonat. Infanda damnatam lege silendi,
Discat Iber, tandem libera verba loqui.

In Symphoniam suam Linguarum,
Græcæ, Romanæ, & Germanicæ.

Ad

BERNHARDUM à MALINKROT,

GEORGIUM PHILIPPUM HARSDORFFERUM, AUGUSTUM BUCHNERUM.

BArbara cur aliis Germania dicitur? Iste
Græcia cum Latio noscitur ore loqui.

EPITAPHIUM FREDERICI SPANHEMII.

SPanhemI cineres istâ conduntur in urna;
Nec tamen hæc tantum condidit urna virum.
Æternis sibi qui obstrinxit virtutibus orbem,
Non bene, si nescis, dicitur ille mori.

JOANNI DAN. MOOR,

Cum J. U. Doctor crearetur.

JAm Themis æternis iterum delabitur oris,
Illa tuum, Moori, condere jussa diem;
Et sua perpetuis inscribit nomina fastis;
Et legeris tantæ debitor esse Deæ.
Quid tamen huic reddes, ingrati crimine ne quis
Deferat, aut læsi numinis esse reum?
Credita tota tibi Themis est: si redditur illa,
De titulis poterit nil superesse tuis.
Sed satis est debere Deæ, nil quæritur ultra;
Quodque dedit fas est te tenuisse tibi.
Omnia qui Themidi debes, doctissime Moori,
Omnia si cupias reddere, redde nihil.

JACOBI REVII

Daventriam Illustratam.

REvius in Batavis Batavo gratissimus oris,
Dum raras animi Suada recludit opes,
Immemor haud patriæ est; densisque obscura tenebris
Primus in illustrem protulit acta diem.
Debeat Urbi alius: nato Daventria semper
Debebit, Patriæ qui pater ipse suæ est.

LAMBERTO DE ROUCK,

Cum ad summum J. U. gradum eveheretur.

SUique suum, Roucki, tribuit Themis; æqua videtur
Diva mihi tribuit cum Themis ista tibi.

THEODORO à LEYDEN à LEEUWEN,

Cum de Jure responderet.

DUm Juvenis nunc verba seni facis apta Philippo *
Te Juvenem se jam credidit esse senem.

* de Leydis.

JACOBO à WEVELICHOVEN,

Cum J. C. ordini insereretur.

QUæ sibi te pepigit regnatrix Diva, merenti
Se quoque nunc pepigit, Wevelichove, tibi.

EPITAPHIUM

JOANNIS DE LAET.

QUæ tumulis divisa legis, conjuncta, Viator,
Sunt uno. Hæc tantum possidet urna virum.
LÆTIUS HIC SITUS EST; nec solum Latius; isto,
Ipsa isto Virtus conditur in tumulo,

ARNOLDO vanden HELM

Cum in J. C. ordinem coöptaretur.

R*Esponsura Themis nil pro se differit: istud*
Responsis, HELMI, debuit illa tuis.

In SIMONEM VINNIUM,

Cum J. U. ordini adscriberetur.

Q*Uod Themidi promit VinnI facundia, magni hoc*
Et patris & nati filius instar habet.

PETRO SCRIVERIO,

Cum annum ætatis LXXIIII. ingrederetur.

S*Criverio extremus longum se differat annus,*
Plures cum possit demeruisse sibi.

In GUILIELMI HENRICI,

FRED. GUIL. Electoris Brandenburgici &c. Fil. primog. redeuntem primum natalem.

C*Um Brandiburgo jam certat Clivia: finem*
Nec faciunt votis illa vel illa suis.
Natalis, Dux magne, redit tibi primus; & illum
Patria natalem credidit esse suum.

IN MORTEM CHRISTIANI IV. DANORUM &c. Regis.

S*Ublatum post tot merita immortalia Regem,*
Orba licet, nunquam, Dania, crede mori.

FRE-

[F]REDERICO III. DANORUM &c. Regi.

PRincipia imperii cum sint lætissima; nullus
Imperii finis sit, FREDERICE, *tui.*

IN EXCESSUM [V]LADISLAI IV. POLONORUM &c. Regis.

[V]LADISLAUS, *lento jam funere raptus,*
Hoc hominis, magni cætera Regis habet.

[J]OHANNI M. MUNTHELIO, SUEDO,

Cum in Leidensi Batavorum Academia Medicorum Ordini insereretur,

ANNO cIↄ Iↄc XLIX.

Suedorum Imperii Pace insigni.

[B]Ella gerant alii; Pacem Augustissima Virgo
[P]ridem amat; & Pax est debita, Virgo, Tibi.
[D]omat in Arctoum virtus MUNTHELIA *morbum,*
[E]t superat: tamen est hoc quoque Pacis opus.

[C]ASIMIRO POLONIARUM, &c. Regi *Cum* [G]REGORIUS BARKMAN, De Cosacorum origine, & recentissimis motibus verba faceret.

[I]nclute Rex, magni rediviva parentis imago,
Sarmatiæ Mavors præsidiumque tuæ:

Adversa infido BARCKMANNI vota Cosaco
Accipe. Sunt votis debita vota tuis.

Ad primogenitum Electoris Brandenburgensis filium in cunis defunctum.

INspectum tibi vix, Princeps, cur deseris Orbem?
Credimus inspectum vix placuisse tibi.

SUEDORUM, &c. REGINÆ, CHRISTINÆ, CUM

Aliquot Regionibus Germaniæ ac civitatibus ex factę Pacis lege in ditionem ejus venientibus, inter Imperii Principes cooptaretur.

INclyta quæ bello, quæ pace es inclyta; Lauro
Cui juncta Augustas ornat oliva comas;
Grata Tibi posito offertur Germania bello;
Grataque se partim subjicit illa Tibi.
Dum Pacem bello præfers. Pacemque reducis,
Debendi pax se credidit esse ream.
Pars tamen hæc gentis, quam omnis Tibi tradidit, omnem
Obstrictam meritis sic probat esse tuis.

FRANCISCO ab AERSSEN de SOMELSDYCK &c.

Cum Legationum jus ac sacra defenderet.

ORa extollentem Te Augusta, Batavia mater
Audiit; & solo hoc jam cupit ore loqui.

EPITAPHIUM
ADAMI VALENTINI
à REDERN.

UNica Redernæ lux & spes unica gentis,
Unica spes Patriæ delitiumque suæ;
Ingenium externis Phœbus dum fingit in oris,
Fictaque bellacem Martis arena manum,
Et teneros juvenis superat virtutibus annos,
Et Patrem & magnos reddere tentat avos,
Ostensus tantum, Batavis peregrinus in oris,
Extremum clausit composuitque diem.
Ad fati imperium & leges mors horruit ipsa;
Atque ideo lentâ sæviit illa manu.
Unius at cineres condi hic ne crede, Viator:
Hæc juvenem pariter condit & urna senem.

IN
JOHANNIS ab HUYSSEN
Disputationem publicam.

ROmanas dictat virtus Huyssenia leges:
Quem juvenem Pallas audit & audit avum.

IN
JOHANNEM ERPENIUM
Cum supremis in U. J. Honoribus donaretur.

DEbuit Erpenio Pallas majora; sed impar
Quæ merito non dat, non tamen illa negat.

HONORI
PETRI vander MARSCHE,
Cum summo U. J. gradu donaretur.

MArsciadem, primis Themidi qui jungitur annis,
Ore Themis juvenem credit, & ore senem.

GEOR-

GEORGIO WOSEGINO,
&
THEODORO HENNISCHIO,

Cum supremos, quos Medicorum decernit
Ordo, honores consequerentur.

ASpice par juvenum, quibus omnis regia Phœbi
Cum reliquis Cöas larga reclusit opes.
*Prucia * ne invideas: prima hæc, hæc præmia Pallas*
Civibus haud potuit non dare nostra tuis.
Fallimur. Haud duo sunt: similes virtutibus ambo,
Et similes meritis unius instar habent.

* Ita id nomen, pro Prussia, in antiquissimis Impp. Germ. Tabulis scriptum lego.

CORSALI
DIONIS CRUCES, Sise,
DA
MARIA CHEIDANA, Sali.

CHeidana, chbili Chorsali,
Da Chorsali vin assuli.
An amath, Sali, Chorsali
Me minda scioba Chorsali.

Id est, Nuptiis
DIONYSII CRUCII, Sponsi,
&
MARIÆ HEIDANÆ, Sponsæ.

HEidana, dulces nuptiæ
Filiæ nuptiarum sunt;
Sed has, Sponsa, nuptias
Ego esse velim matres nuptiarum.

Ver-

Verduytscht:

D'Een Bruyt is 't kint van d'aer; men sprack/ en 't ginck soo voren/
Dat Bruygoms en oock Bruyts/ uyt Bruygoms zijn geboren:
Dees Bruyloft heb het luck/ (den Hemel stier het roer!)
Van Bruygoms en oock Bruyts te mogen zijn de Moer.

Iberica Scytharum lingua lusit hæc & vertit, Auctor.

In Sylvam Ducis expugnatam. De BATAVIS.

Egregius Silvæ domitor, licet incola Ponti
Battavus; & Silvas vincit, & Oceanum.

IN EFFIGIEM

ARNOLDI VINNII.

HÆc est, spectator, VinnI mortalis imago,
Oraque quæ pereunt hæc peritura refert.
Ars fecit quodcunque potest, nec cætera tentat,
Cætera pingentem destituere manum.
Ardua mens, Blandæ facilis facundia linguæ,
Roma sui quicquid conscia Juris habet.
Quam similis vultu est, superent cum cætera vultum,
Tam sibi dissimilem hic credimus esse virum.

ARNOLDO VINNIO

Cum Imp. JUSTINIANI *Institutiones notis illustratas vulgaret.*

Ad Studiosam LL. Juventutem.

Accipe, Romanæ Themidi devota juventus,
Cæsaris haud largâ tradita jura manu.
Accipe non notâ quondam fulgentia luce,
Et plures spatio sed breviore, faces.
Vinnius obscuris accendit legibus ignes,
Et partes tenebras discutientis agit.

Erret,

Erret, & ambages alius sibi deligat: at tu
Hunc tibi; Dux certæ, Dux brevis ille viæ est.
Nec tam parca tibi spernenda est dextera; tradi
Nam largâ poterant non tibi plura manu.

IN NUPTIAS
JOH. FREDERICI GRONOVII
ET
ALIDÆ TENULIÆ.

GRonovi, toties damnatos Cypridis ignes
Dum legis, & cæcus sæpe refertur amor;
Sollicitant dubiam Vatum convitia mentem,
Nec venit in trepidum blanda puella torum.
Sed fictis sit nulla fides, Tenulia virgo
Judicii partes excitet una tui.
Non est cæcus amor, quo nunc accenderis, & quo
Auspice in exstinctas nox habet ipsa faces.
Non est cæcus amor. Tibi crede, iterumque iterumque
Ingeminas mediis, lux mea, qui tenebris.

DE
ADRIANI HEREBOORT
Institutionibus Ethicis.

AD LECTOREM.

HIc brevis, at toto liber est mihi carior orbe;
Hic probus est; moris nil habet iste boni.

CHARACTERES

ET

ÆNIGMATA.

MARCUS ZUERIUS
BOXHORNIUS.
LECTORI.

AMice Lector, dum in deſcribendo digerendoque Lexico Britannico, conjungendiſque paſſim vetuſtiſſimis Proverbiis, Sapientiæ, ut opinor, tantopere olim celebratorum Druidum reliquiis, ſumus, ea uberius paulo prolixiuſque explicata ac illuſtrata tradere, & exhibere, haud inconſultum judicavimus, admoniti injuria temporum, in quæ nunc incidimus. Neminem lædere voluimus, nemini quidquam detrahere. Sortis autem vel fortunæ nomine ita paſſim uſi ſumus, ut Chriſtiani hominis ſententiam de Dei Opt. Max. auctoris rectoriſque omnium æquiſſimi, providentiâ curaque ſalvam ſartamque & illæſam ſemper eſſe per nos velimus. Vale, & qualibuſcunque his conatibus noſtris fave.

DRUIDUM,

Celeberrimorum olim inter Gallos & Britannos Sapientum, Proverbium,

WEINI FFAUD HID FRAWD YS DIR.

Id eſt,

Inſervire fortunæ uſque ad finem neceſſe eſt.

Aliquot Jamborum centuriis varie explicatum & illuſtratum;

SIVE

CHARACTER FORTUNÆ.

NIl ſplendor omnis Sortis eſt; nam decipit
Mox deſeritque, ut vix fuiſſe dixeris:
Inane fulgur, umbraque & mendacium,
x ſæculorum, ſtrixque, fraus & omnium;
verna tantum, furque liberalis eſt,
verca tantum, blanda cum inſtar matris, &
næ inſtar omnis cujus indulgentia eſt.
Larva quam, quæ falſa, quæ duplex, novos
gitque, fictos induitque, ponit &
riatque vultus, mille formarum capax
axque mille, dirus ut Chamæleon,
nſtrumque, quo majoris haud ullum eſt metus,
s bulla turgens, tranſvolans favonius,
a ac in altum jacta, quæ mox decidit,
verſus & ferenſque ventus, & maris
xus, refluxus &, diuque Luna quæ
duque nunc creſcitque nunc & deficit;
a vanitate cujus ipſa Vanitas
ge vana, longe vanior quam Vanitas.
tum ora ſunt centumque ſunt cui manus,

Queis

Queis fallit & rapitque datque quidlibet;
Scopulusque nunc, portusque nunc & navitis;
Pyrata raro haud in mari, raro haud latro
Terrâi in orbitis; suorum & munerum
Prædone prædo quolibet rapacior;
Nocturna fur, diurna, semper inquies,
Prætoris urnæ nullius quæ obnoxia,
Cui sola lex est ipsa quam condit sibi,
Eademque semper, semper haud mutabilis,
Mutationum mille non inter vices,
Dum mille quidvis vertit ac mutat modis.
Frequens cui excubat satellitum manus;
Tantum nocere cui volenti militant
Veniuntque signa ad, signa quæ non deserunt,
Elementa, ventique, aërisque turbines,
Irata Doris, mobilis terræ tremor,
Edax & ignis, & ruinæ, & temporum
Vorax vetustas omnium, & mortalium
Adversa rebus quot canuntur classica.
Vertigo rerum circulusque & omnium,
Et Orbis omnis orbis indefessus est.
Regnum tyrannis cujus est fœdissima,
Et subditorum servitus est fœdior.
Sors multiplex, & centiceps fallacia,
Fœlicitatis umbra, non felicitas,
Spectrumque inane, quoque nullum falsius;
Fides cui non, non cui est constantia,
Nunquam fuit cui hæc, cui nunquam hæc erit;
Non Phœbi ad ortum ipsis ab usque Gadibus,
Non usque rerum ad temporumque terminum.
Sors falsa, Fortunata cujus Insula
Est nulla, solo clara tantum nomine.
Et discolorque tota, tota decolor;
Pictum os cerussa, fucus & fumus merus,
Fumoque quidquid aufugit velocius.
Proditque nunc, latetque nunc, procul fugit
Reditque nunc, fugitque nunc & denuo;
Nunc pullo amictu induta, nunc & purpura,
Violasque nunc, calthasque, nunc & carduos,
Laqueos, securesque offerens nunc & cruces,

Thro-

Thronum & superbæ nunc coronæ verticem;
Nunc dira, quæque infesta bellis tempora,
Nunc & quietem & dulce pacis otium;
Nunc persequentis hostis ausus improbos,
Ulnasque nunc amantis & mollem sinum;
Dextramque nunc medentis, & nunc vulnera;
Confusa nunc, distincta nunc & singula,
Mixtura ut horum Sortis est mutatio,
Adversa nunc, secunda nunc, nunc ambigens,
Incerta, & hærens quo pedem figat loco,
Certæ capax nec, nec tenax sententiæ;
Severius nîl, nîlque quâ indulgentius.
Huic læta messis, noxium huic lolium, omnium huic
Lucrumque damnumque &, quod offert se omnibus,
Debetur uni Sortis Histrioniæ.
Vetusta succedentibus novis, nova &
Vetens vetustis, semper & puerpera,
Paritque parturitque quæ tantum nova,
Felicium infeliciumque temporum,
Spei metusque, gaudii &, doloris &
Fœcunda semper, semper inconstans parens,
Similisque semper, semper haud similis sibi.
Cui faventi, nec faventi jam cui,
Est certa sedes nulla, nulla regia.
Migrare semper sueta, mutare & locum,
Mutatque sese, cumque sese & omnia
Mutata quæ, nondumque quæ mutata sunt,
Et fixa, & imbecilla, & alta & vilia;
Idemque nîl, ratumque & esse nîl sinit.
Aurora cui vesperque, nox cui & dies,
Diversa semper dictat, aut contraria;
Probatque quæ, mox improbatque quæ facit.
Per quam futuræ est omnis ignorantia
Rei, periculosa, crassa; major &
Quâ nulla nobis, nulla quâ nocentior.
Dives bonorum Sors, malorum dives &,
Avara nunc, & larga nunc, credentium
Fallax fidelem porrigens nulli manum,
Nocens favendo, cujus odium est favor
Amorque, habenda & odio cuilibet,

Se cautus & qui haud fallit, & falli haud sinit.
Habitare Sors, mutare Sors mapalia;
Et ambulare, circumgredîque perpetim,
Passim & vagari, invisere & Prætoria
Regumque turres, pauperum & tuguria,
Sueta, & sui est & omnium mutatio.
Falsi officina, docta tantum imponere,
Technisque mille ex, mille consuta ex dolis,
Tollitque porrigitque quæ res omnium;
Et excitat, perditque quæ spes omnium.
Sors nata Vertumno, atque proles Protei,
Mutationis sola mater omnium,
Et mille (plures mille sed sunt) casuum,
Ignota cuivis, obvia & cuivis tamen.
Multis timetur quæ haud, timenda cum favet,
Amatur & cum non amanda est, perdite,
Amorque & omnium odiumque & omnium;
Laudata quæ, laudata semper nemini est,
Gratumque grata propter haud habet sibi,
Ingrata gratis mixta propter plurima.
Damnata quæ, damnata semper nemini,
Variatque dum, vertitque dum rerum vices,
Alii illa fida haud, fida non unquam sibi.
Sors illa vili Principis struit torum,
Æquatque sæpe Principem vilissimis,
Adimitque porrigitque sceptra cum lubet,
Quotiesque, quo modoque, quandoque & lubet;
Nam cuncta parent unius lubentiæ,
Regnumque in omnes unius licentiæ est,
Scelusque cujus classicum ad raro haud venit,
Venitque virtus, commovet queîs omnia,
Patiturque nil manere quæ sunt omnium.
Nudam levato si intuemur supparo,
Harpyia tantum, sepsque liberalis est,
Regina rerum vana, cæca, cespitans,
Terrâ marique quæ potens, cœlo exulat:
Cœlo, quod & mansura, nostra semper &,
Nullisque nobis auferenda casibus,
Nullisque vulneranda Sortis ictibus,
Deumque totum, cum Deoque & omnia,

Spe-

Sperare possunt vota quæ mortalium,
Votisque quæ mortalium majora sunt,
Hic visa quæ, quæ audita sunt hic nemini,
Humana quæ mens nulla nunc intelligit
Capitque nulla, tota sed minor stupet,
Habetque, datque & servat incolentibus.
Sortem esse Numen credidit dementia
Fecitque sola, nulla qua major datur.
Gaudet superba se coli, & ridet coli,
Suæ illa vanitatis ipsa conscia;
Ventosa quæ, ventoque quæ ventosior
Leviorque, quærit semper & sese & fugit,
Fuisse se & fuit quod, haud credit sibi,
Futura posthac qualis ipsa nescia,
Vorago tantum, promit & quæ quidlibet,
Voratque quidvis, mille penu fraudium,
Mille officina & horreum discriminum,
Damnosa rerum ancepsque semper alea.
Cujus furori nullius par dextera est,
Et parma nulla, robur est & nullius,
Audetque quæ &, & impetitque quidlibet,
Vincet domatque victa nunquam & omnia,
Asiæque præda dives omni & Africæ,
Spoliisque & Europæ omnis ac Americæ,
Argenteisque Peruani messibus,
Quæ cuncta dat, rapitque cuncta & omnibus,
Vivitque rapto ex, furque quæ Lavernaque,
Nunc quæ nocentem, nunc faventem dexteram
Iniqua præbet, temporum felicium
Genitrixque & infelicium nunc temporum,
Hominumque & omnium, omniumque & temporum
Eademque amica, hostisque nunc & omnium:
Nullus quam amavit semper, odit nullus &
Quam semper, illa semper & versutia,
Deliriumque credulis mortalibus,
Amica Sors, amica non mortalibus,
Sors tota quidvis, totaque & nil quam nihil.
Futura quæ sit qualis, ignotum haud sinit.
Quæ fit, sequentis semper est index rei,
Factamque nondum, facta quæ exemplo facit,

Ter-

Terretque & admonet, regitque providos.
Vidi improbæ Sortis furore fertiles
Lætosque campos æquori substernier,
Fierique & æquor; vidi aratro perviam
Domitamque Tethyn, arva fruge turgida,
Cererique gratam, Tityro & gratam domum:
Quæ jam ambulantes regna per Neptunia
Galatea Tempe, Phyllis & comes putant;
Suumque Naturam haud tuentem jam locum,
Vidique nuper, & videbunt posteri.
Vidi exules Reges, & incerti laris,
Et sparsa regna; & obsequentium manum,
Numerosam &, & paulo ante pollentem manum,
Sexus, locique, & ordinis cujuslibet,
Per mille tractam & perditam discrimina,
Mendicitate sordidatam vel fame,
Disertam ubique, deserentem & omnia,
Cui exulanti spes resque non comes,
Comesque nullus, conjugum præter fidem,
Miserumque præter parvulæ prolis gregem,
Lachrymasque præter, funera & viventium,
Patriæque & ossa præter & cineres suæ,
Et efferentes se, sua &, superstites,
Ipsisque busta jam, sepulchra jam sibi,
Vidique nuper, cum viderem & horrui,
Variæque diras horrui Sortis vices,
Suo illa quæ intactum furori nîl sinit,
Nihilque inausum rerum, & illæsum nihil.
Vidi furentem contra & armatas manus,
Manusque mille Principum, sed impares,
Oppôsta frustra pilaque & minantia,
Et vim, dolumque & irritum castrensium;
Vidique nuper. Vidi & absque nomine
Tribuque lectum Principem plebi virum,
Hamumque præter, rete cui præter nihil
Indulserat Fortuna; vidi & exui,
Brevique, visum & pene & haud visum simul,
Nuperque vidi. Sæpe Sors monstrum parit.
Vidi ipse, Sortis temporumque injuria,
Sceleri datum jus, carceres virtutibus,

asque furcasque ac, & infames cruces,
iserique tædium ac & errorem exilI;
lorum & esse quæ bonorum præmia,
s, honores, fasciumque insignia,
vim securis, semper infestam bonis,
gnum & clientium & colentium gregem.
ique nuper; & videre nunc dolet.
i securi subjici Augustum caput
is potentis, terque sceptra maximæ
mientis rapta plebis in manu,
ique nuper, horruique: nuper &
tim superbo Lysiæ regno exui
Philippos, se occidens queis subjicit
ensque Phœbus, omnium pridem metum.
que priscâ gentium dextras fide
lem ligatas, jam solutis vinculis
tisque, pacis fœderumque nescias,
lis priorum læsa quondam sæculis,
lenda nullis, læsa quæ tradunt nihil
sta paci posteris quam tempora;
que nuper, & stupore percitus.
ferentis Sortis indulgentiam
imosque, resque, spesque perduellium,
nprobos & regicidas perfidos
ere miris ac tuerier modis,
derator ac si nullus humanæ rei,
rumque justus ultor aut Deus foret;
que nuper, & videre nunc dolet.
ipse frangi posse ferro & subjici,
e id volente, arcesque & urbes, regnaque,
cta mendax fama dum esse prædicat.
ipse amores principesque principum,
entis orta Sortis ob fastidia,
ntiumque amantiumque inter gregem,
eris infami hostias cæsas manu,
câ in sepultum & ante adoratum caput.
benignæ blanda Sortis, Sortis &
cientis, & novercæ, & horrida
umenta nullis visa quondam sæculis,
enda quæ vix post futuris credimus,

Nuperque vidi. Tanta, (namque expresserit
Vertiginem omnem nullius facundia)
Et sola constans sortis inconstantia est.
Perfossa vidi dexteris civilibus
Pollentium ante gentium vitalia,
Excisa regna regna deserta, aut novis
Sedes colonis, regna solitudines
Et vastitates regna florentissima,
Hominumque non jam, sed ferarum immanium
Spelæa tantum, Regias tantum Famis
Sitisque, rerum & omnium Indigentiæ,
Vidique nuper. Sortis hæc tyrannis est.
Vidi ipse Lethi falce, falce toxici,
Contagione & pestilentis aëris,
Demessa raptim regna, & urbes funera
Ac busta, pridem turgidas frequentia,
Auctasque res lætasque vespillonibus,
Foroque agroque in solitudinem ac domo,
Noctes diesque clade tantum nobiles,
Ipsam & Charontis remigis lassam manum,
Nimisque & arcta regna jam Plutonia,
Vidique nuper. Morsque Sors est omnium.
Vidi ipse ab alti turribus prætorii,
Fastigioque &, & supremo vertice
Honorum, ad imum dejici magnos gradum,
Coluisse & à quibus coli se spernerent
Paullo ante, turgidosque & ignaros sui,
Sibique & inquieta tantum somnia,
Et vaniora somniis quæ somnia;
Præsertim in aulis Principum ac palatiis,
Excelsa queis in somniat quivis sibi,
Vidique nuper. Sors inane somnium est.
Vidi innocentum liberûm parvum gregem,
Ad sceptra natum, parta majorum manu,
Et gesta quondam mille quæ majoribus,
Et gesta nuper, & gerenda posteris,
Si fasque jusque, si valeret æquitas,
Suoque jam regno suorumque exui,
Manuque furum &, & latronum pollui,
Insana quos instigat immodestia,

possidendi quæ est libido quidlibet;
perque vidi. Iniqua Sors est optimis.
fœda Sortis inter & ludibria,
llique se sinentium deliria,
piens paratus & suus, sua ac agens,
matus adstat, pervigilque, & ordinem
iemque servans. Sortis hic nulla est manus.
esente luce fulgida prudentiæ
giunt tenebræ, luce Sors media ex licet
ctemque moliatur & caliginem.
lux diesque fax & omnium prudentia,
itque lucem hanc Sortis imprudentia.
e lusca, cæca tota, tota cæcitas,
entium & dux cæca non videntium;
nque is videt nil, esse qui cæcam haud videt.
: tota, longa est, spissa nox, nox densaque,
nis &, nulloque clara sydere,
uculo absque & absque quæ crepusculo.
ucis auras quisquis hujus prodiit,
orris est, inanibusque & obsitus
per tenebris, sordidatus & reus
iusque semper, Sortis anceps alea,
illus ac, & nulla cui absenti quies
riâ domoque, omnique cæli regia,
phimque & omni, Cherubim & consortio,
a & sui & periculum periculi,
eptus &, volensque & ipse decipi,
cis veneni pasciturque toxico.
læta, certa, sola quæ cœlestium.
vita tristis exilI est tantum mora,
longiusque longiusque & absumus
ris caremus mille per quam commodis,
sque mille, queis mali admixtum est nihil,
lque, & inconstantiæ & metus nihil,
& nihil, dum possidentur omnia
ita quæ sunt, quæque sperari queunt
ualibet, spe quæ est avara & omnium.
n nihil nam defuturum est. Sunt pares
que & ejus mille plus quam sæculis,
s futuri & sæculi decursibus,

Natisque juxta, & nascituris omnibus,
Et multitudini ullus haud quam expresserit,
Viditque nemo, nullus & visurus est.
Deceatque quid nos, quidque sit miseris opus,
Nescimus omnes: sæpe Sortis creditur
In abdito faventis esse injuria.
Et vita morsque nunc placet, nunc displicet,
Non una sese ut ora Sortis offerunt:
Cum Sorte mutant vota se mortalium,
Secunda primis vota sunt contraria,
Votis secundis tertia & rebellia:
Nam mens vovendi nescia est mortalium.
Dici beatus ante nemo funera
Suprema debet. Sorte fractum vidimus,
Re speque & exutum superstitem virum,
Virum superstiti sepulchrum jam sibi;
Vespillo Sors est plurium viventium,
Libitina Sors est, Morte Sors nocentior.
Inanibus vexata Sors est questibus,
Scævamque iniquamque & vocamus, cum haud nocens
Sit illa. Nemo se sibi est nocentior.
Nos culpa nobis, pœna nos nobis sumus.
Sors quæ nocere sæpe nobis dicitur,
Cum noxia est, nocentibus tantum sibi est.
Calorque frigusque, imber ac serenitas,
Libido quæ haud vult, damnat & mortalium
Subinde diris imprecationibus,
Meruisse diras non putanda. (Numinis
Enim benigni munera hæc sunt omnia,
Quod cuncta Sortis quam putamus dirigit)
Seu blanda se illa, blanda seu non offerat,
Pravus sibi, hostis quilibet solus sibi est;
Secum necesse est ut nocens expostulet.
Sors omnis instar concitantis se est maris,
Dantisque tot, sorbentis & tot flumina;
Sors cuncta dat quæ, cuncta Sors quæ devorat,
Avara semper, liberalis nemini.
Pluvio Jove ex ut fœta tellus concipit,
Fœcunda frugum mater, & sicco Jove
Steriles arenas inter & siccas sitit;

Sic

c Sorte blandiente quidvis provenit;
on blandiente sed negatur quidlibet.
rtique subsunt obsequunturque omnia.
uærenda sunt æterna quæ, quærenda non
int ergo sortis illa, quæ oriuntur &,
t occidunt: nostrûm illa sors quæ est omnium.
rculsa mens tonantis ut metu Jovem
eum esse finxit; sic & inter numina
rs est recepta, rerum & omnis, temporum &
Mutatio omnis singulos dum exterruit
entesque. Primos fecit & Deos metus.
imite sors quæ numen, est (numen si habet)
nni prece, omnibusque inexorabile.
r sortis est nil permanens versutias,
rago tantum; nam vorax sors omnium est.
xplere cujus omnia haud possunt famem,
imem, ipsa qua multo est minus vorax fames,
imque nec. Sors plura nam semper sitit.
rti, haud fidelis qui sibi est, habet fidem;
s tota quanta nil nisi est mendacium;
itque semper inclytum mendacium:
sorte mens superba mentitur sibi;
endacium tantum omnis est superbia.
s sæpe victrix est; sed innocentiæ
istantiæque vincitur victoria.
Melissa rore ex mel suum mane ut legit
flore amaro, rore si sit uvidus;
celsa sic mens ex malorum sentibus
nisque profutura seponit sibi,
veatque sors adversa ut, actutum jubet;
bensque sortem & obsequentem mox habet.
riens secunda & læta sors est omnium,
l qua laborat illa, semper haud febris manet,
artana nunc, nunc Tertiana & ingruit,
cumana nunc, Nonana nunc & impetit.
mini videtur esse nil æquabile,
minique nîl æquabile esse Sors sinit;
voque clavus, cura curis pellitur,
dicâque sæpe fit novus morbus manu.
lucta nubes Solis ut splendoribus

Non officit; nec ſolis exſtinguit jubar;
Sic Sors novercans officit quidem bono,
Bonum manere ſed tamen virum ſinit.
Rota ut terendo ſe terit verſatilis
Molæ, & terendo cuncta ſe ſors deterit,
Ceditque tandem iniqua, caſſa virium.
Sortem eſſe tabem nil niſi, apte dixeris;
Adverſa ſemper & ſecunda deficit;
Palam illa &, hæc & deficit, cum incipit,
Timenda & ergo haud tabidæ eſt iniquitas,
Facienda magnî aut tabidæ indulgentia:
Iniqua nam brevi eſt, & indulget brevi:
Nullum putandum eſt aut malum, aut breve:
Nil ſcena quam, nil Larva quam mortalium
Inſana res eſt, quam inſtruunt deliria
Vertentis in ſe ſortis omnia. Hæc Getam
Herum facit, mutatque & hæc herum in Getam;
Irum eſſe & Irum, Cræſum & haud Cræſum ſinit.
Vis ſcire Sortis quanta ſit potentia,
Longeque quam lateque ſeſe exporrigat?
Fugatque Sortem nullus, & nullus fugit,
Amor cui addit & nihil mortalium,
Mortaliumque & odium demit nihil.
Libido nullâ eſt lege cui coarcita,
Lex cujus omnis vertitur libidine;
Sceptrum omne cujus ſubditur libidini,
Mortalium eſt lex ſola quæ libidinis,
Et norma ſola, norma ut eſt & omnium:
Sufflaminare velle cujus impetum,
Minuſque & impar quidquid eſt, oſtendere eſt.
Faberque nullus duxque nullus Sortis eſt,
Sortiſque non & ullius. Sors eſt ſibi
Omne illud, illa cæca Sors quæ creditur.
Viæ ille qui ſapit ducem haud cæcum legit.
Sit ira trux, ſit & tyrannis præferox
Juſſis cruentis, ſortis ira major eſt,
Major tyrannis, cum novercari incipit;
Lucemque claudit providentis cæca quæ,
Solâque cæcitate tantum illuſtris eſt.
Sors eſt homulli, vano homullo ex gignier,

Nihilque qui est, nihilque & ipse quam nihil.
Sors omnis exsors omnis est constantiæ,
Levitatis omnis omnis & constantia est.
Favilla tantum &, & cinis fuliginis
Sumus. Cadaver obvium id quemvis docet.
Mansura sortis nulla; Sors mî displicet.
Negotiorum est involuta fluctibus
Foris, periclis mille & obsessa est domi,
Hæc quæ putatur vita; mille falsus est
Erroribusque, mille sortis & vices,
Mille hæsitationum & inter; milleque
Casusque rerum, & omnium vertiginem,
Quâ nulla vertit se indies velocius,
Mansura pollicetur hic quisquis sibi.
Mansura tantum nos manent, cum viximus,
Manetque vita, morte quæ non desinit.
Acidisque litigare ronchis, tundere
Et Sortis aures sævientis, haud mihi
Aliud videtur, ira quam irati sibi;
Sortisque vim incitantis adversariæ.
Sors est Megaræ ad instar, est furialibus
Accincta quæ serpentium tot vultibus,
Diversa quot Sors, quot levis, vultus habet.
Spes, quæ futuris alligat se temporum,
Incerta quæ sunt sortis inconstantiâ,
Non illa spes est, verus est tantum metus.
Non indigenti semper indigentia
Sors est avaro. Avarus & caret suis.
Mutata sortis sceptra ne quis jam putet,
Majora sceptris efferunt sese omnibus:
Nil subrutum non, perditumque non sinunt,
Hominumque quidquid omnium & rerum omnium est.
Scrutanda non sunt quæ Tonantis intimi
Sunt consilI. Non vult doceri, sed docet.
Nihili qui homo est & sæpius fit plurimi,
Faciendus & qui plurimi, contemnitur.
Nil sorte cæca se esse prodit cæcius;
Nil sorte vanâ se esse prodit vanius,
Tollitque honorum nunc caput, nunc & premit.
Cæcusque vanusque est, qui habet sorti fidem.

Non obloqui, parere ſorti convenit;
Silentium pars major eſt ſapientiæ.
Tempuſque Sorſque ſe ſua in veſtigia
Volvuntque ſemper, ſemper & ſecum omnia.
Ruit orbe cum ruente inexorabilis
Sufflaminanda haud temporis velocitas;
Redeuntque nobis ac, euntque & omnia.
Inſana tantum à ſorte plebes pendula eſt,
Et tota ſortis, ſortis & perpes pila,
Riſuſque &, & jocus, leviſque incertaque,
Mutante vultum ſorte mutat & ſuum.
Senem ipſe vidi, viribus ſed nobilem
Senem juventæ, perſpicacis ingenI,
Legere una cura, ſcribere & cui omnia,
Cui ſors ſecunda indulſeratque quidlibet,
Cujuſque amicum humanitas mî fecerat,
Illum æſtimatum &, æſtimandum & omnibus,
Rei vetuſtæ gnarurem Scriverium,
Antiquitatis promicundum nobilem,
Utroque caſſum deſidentem lumine,
Vidique nuper: & videre nunc dolet.
Eſt velle & idem, nolle & idem, perpetim
Sortis faventis velle commodis frui:
Permixta nam ſunt plurimis incommodis.
Externa bella cum ſilent, gliſcunt domi,
Quibus petuntur gentium vitalia;
Et iſta perpes ſortis eſt injuria.
Hic flere, & uſque, & uſque & uſque plangere,
Tacitiſque ſeſe paſcere & ſingultibus,
Hoſtes bonorum plurimos inter, bonos
Paucoſque, Sors eſt optimis mortalium;
Luctuſque contubernium, innocentiæ &,
Vidi ipſe nuper. Læta ſors ridet malis.
Et unde abimus, quoque abimus, noſcimus,
At quo modo, quo tempore, haud cognoſcimus:
Miſerorum & iſta haud certa ſors mortalium eſt.
Deum fateri eſt vita ſola; obſequi &
Servire, regnum eſt. Glorioſa ſervitus,
Qua dulcius nihil, nihilque lætius,
Leviuſque vana cuncta judicantibus,

Sortisque contemnentibus fastidia.
Via & via, vitæque vita Christus est,
Amorque amoris, luxque lucis omnibus,
Decor decoris, absque quo nîl omnium
Factum est, nihilque facta quæ sunt omnia.
Deus haud quod est, id esse censendum est nihil;
Magisque & est, minusque multo quam nihil:
Et tale sortis omnis est choragium.
Deo datur quod, non datur; Deus dedit
A dante quidquid accipit, totum dedit;
Tamenque gratum Numen est reddentibus.
Dei est faventis larga liberalitas;
Solus sibi &, solus tibi &, solus mihi &,
Ille unus, omnibusque & unus sufficit,
Gratæque tantum mentis hostiam exigit.
Petulansque sors, & arrogans, & arrogans
Quidvis sibi, arrogare cum tamen sibi
Nîl illa possit, præstat ac confert nihil.
Dubiæque sortis, hæsitantis oraque
Sæpe ipse vidi, sortis ac obnoxium
Vicibusque rerum mille, mille casibus,
Rerumque certum nec satis, nec & sui,
Inopemque & omnis indigentem consilI;
Sic cespitat plerumque sors & hæsitat.
Est fœdius nil, nilque & est deformius.
Sunt ora quam formosa, quæ mentem tegunt,
Vitiisque pastam & atque turgentem omnibus,
Scelerumque & hospitam, officinam & omnium.
Et subditorum negligentes Principes,
Et negligentes Principumque subditos,
Mutabilis dum nesciunt sortis vices,
Mansura semper & putant præsentia,
Spolia esse sorti sæpe, non vidi semel,
Vidique nuper. Sortis hæc potentia est.
Custosque & ille, amorque & ille qui omnium,
Et Tutor & Curator ille qui omnium,
Præsensque semper, semper ille pervigil,
Cum commodis & excubet mortalium
Faveatque rebus, semper est ut excubans,
Vigilatque semper, nulla sortis regna sunt.

Virtutibus quæ se offerunt sublimia,
Bonæque frugis plena dote pectora,
Sunt grata sorti haud sortis est contemnere
Quodcunque Sors non præbuit mortalibus.
Iniqua sors dat quidlibet, dat & nihil,
Rapitque dum, donatque large & omnia,
Et copia omnium, omnium indigentia est.
Tumulo sepulti corporis qui omnes sumus,
Tumulusque queis & corpus est & vinculum,
Boiæque tantum, præter est mortem nihil;
Mortisque nil est, sortis & sunt omnia:
Quæcunque solis ambiuntur ambitu,
Sunt tota sortis. Versat & sors omnia,
Manere eodem quæ nihil sinit loco,
Fixum nihilque, nilque quod durabile,
Adesse non quod, esse non quod dixeris.
Hominisque non est posse, quod factum cupit,
Hominisque non est velle, quod fieri haud potest;
Vidi volentes, vota sed tantum sibi
Stulte negantes, & negantes plurimos,
Nuperque vidi. Adversus is qui sortis est
Vicibusque casibusque, sortis victima est.
Sortis domare est cuncta. Sortis casibus
Objecta moles nulla mortales tegit,
Nullosque servat. Lusus & tantum jocus,
Fumusque sortis omnis est potentia,
Libidine &, dextraque & indomabilis.
Lustrare pompam & si triumfalem lubet
Sortis, subegit, subjicitque quæ omnia,
Spolia omnia & prædasque, læta & fercula
Nullus triumfus inclytus quibus fuit,
Domitorque nullus hostium pollentium,
Orbis ligatas subditi vide manus,
Post terga tracti &, Principumque & gentium,
Et eminentis, vilis ac dextras viri,
Boiisque ferreisque clausas vinculis.
Victoria omnis sortis & triumfus est,
Nulli domandæ &, & domantis quemlibet,
Conceptio est polluta, & ortus omnium
Plenus laboris, est & occasus metus

Horrorque, vanâ vanitate vanior;
Laboriosa & territans mortalium
Res omnis est. Hac lege sortis nascimur.
'ita omnis ista pœna tantum est & dolor,
Horretque tantum, contremiscit totus &,
Quisquis futuri haud immemor, nunc Tartari
'etros hiatus cogitat; nunc ignium
Æterna quæ tormenta, & ora judicis,
mpura cui, polluta cuique pectora
Placere possunt nulla, prudens cogitat;
Præbetque sese haud sortis indulgentiæ,
Quæ surgit instar fulminisque & occidit.
Æternitatem cogitanti haud sors placet,
'elicium aut, felicium aut non temporum.
celerumque vivax omnium est memoria,
'ortorque perpes est scelesto & pervigil;
Noctu diuque quam fatigantem nihil
'atigat unquam, quamque & excludit nihil:
'ors ista semper omnium nocentium est,
'st vita pœna, morsque tantum vivere est:
Nil esse, nil fuisse, sors est omnium.
'orrens calamitatis est vita hæc, mare
emper procellis inquies, vestigia
ortis faventis fixa quod nunquam sinit.
Efferre sese sortis indulgentia,
pibusque turgens pectus ac honoribus
'œde ac superbum, nil arundine est nisi in
quitare longa, gens puertiæ ut solet
quitare. Sortis dona sunt arundines,
'aleæque stramenque, & quod his infirmius.
eique fulcrum & destinam semper suæ
'utare pronam Principum faventiam,
ı aula amici præpotentis & fidem,
'escire sortis est vicissitudines,
remulisque stulte figere in grallis gradum,
acilisque queis ex lapsus ac descensus est.
idique & umbrâ cum, & sacrorum imagine
arvata sors, ut obtegens semper sui est,
ıa & fateri quam ora perfidam pudet,
icris profana quæ anteferret omnia.

Et templa temnit, temnit ac altaria,
Colitque Numen, esse quod Numen negat,
Speciem putatque & esse cultum Numinis:
Vidique nuper. Sancta sorti nulla sunt;
Struitque templa, templa sors & destruit.
Vidi ipse vela plurimos expandere
Ventis secundis; ira sed cum surgeret
Maris furentis, ingruens & fluctuum
Insana moles, Æolique ex rupibus
Una Eurus &, Notusque &, una & Africus
Creber procellis, undique impelli ratem,
Palinuri & ipsas impares clavo manus:
Vidique nuper. Læva sors mortalium est.
Salebrasque per, per saxa quæ fragosa sunt,
Angustiasque, rupicesque, & ardua
Vidi laborum posse vix emergere
Animo eminentem maximo ac fortem virum,
Vidique nuper. Pejor est sors optimis.
Vitiis superbos, mancipes libidinis,
Scenæque tantum servientes seculi,
Nullis redemtos bubsequas virtutibus,
Curulibus vidi in sedentes sedibus,
Vidique nuper. His favere sortis est.
Excelsa vidi corruisse maximo
Subitoque casu, cæca per discrimina,
Nullique quæ provisa providentiæ,
Nulli & cavenda, & omnibus minantia
Vidique nuper. Instar est sors fulminis
Fuisse nîl nos, esse nos etiam nihil,
Nîl nos habere, possidere nos nihil,
Nihilo & futurum debile hoc corpus minus,
Pridemque vidi, & ossa cum, cum amantium
Cineresque tristi conderem mœstus loco;
Sunt quæ, fuere quæ, futura quæ omnia,
Nil esse vanum præter, insanum & nihil,
Nuperque vidi. Est sors nihil præter nihil.
Frangi metuque plurimos, spe & erigi,
Spemque inter hæsitare &, inter & metum,
Vidique nec spe sospites, nec & metu,
Vidique nuper. Sortis est spes & metus.

Spe-

Speranda multa offerre se mortalibus,
Timenda multa, sed timenda pluria,
Plerumque vidi (Principatus nam metus
In rebus omnium omnibus mortalium est)
Vidique nuper. Magna nam Sors mater est
Mille & malorum, milleque & discriminum.
Vidique partis inclytos victoriis,
Multâque pompâ jam Triumphi nobiles,
Domitoque quovis hoste, tandem hostes sibi,
Et omnibus nocentiores hostibus,
Mox perditosque & ambitu & superbia;
Vidique nuper. Sortis hæc insania est.
Vidi ipse ementes omnia, & vidi omnia
Cum vendidissent, possidentes jam nihil,
Agrisque & olim divites, casæ indigos,
Suisque egenos exulantes sedibus,
Nihilque queîs quam perditi memoria,
Diurna quæ, nocturna quæ semper redux;
Vidique nuper. Sortis hic forum Orbis est,
Emitque Sors, venditque Sors & omnia.
Vidi & superbum se efferentium gregem,
Stolideque & ante se ferentes omnibus,
Vilesque spernendosque scurras optimis,
Vitiisque dum est laus, dumque virtus spernitur,
Algetque. Nam est adversa Sors virtutibus.
Catoniana præditus sapientia,
Morumque custos & magister omnium,
Sortisque quæ sunt vilipendens omnia,
Et Sorte quavis qui ingruente major est,
Raro videtur. Nota Sors paucissimis.
Clypeoque qui, parmaque qui virtutis est
Munitus, & constantiæ septemplice,
Minasque & iras Sortis omnes despicit,
Ridetque. Vidi turbine infelicium
Tractum virum raptumque fœdo temporum;
Vidique lætum & erigentem mox caput,
Cunctisque Sortis enatantem fluctibus,
Majorem & irati maris vesania,
Vado in quietum & portuum malacia;
Vidique nuper. Sorte virtus major est.

Vidi diurnâ sæpe nil factum manu,
Nocturnâ &, esset fessa cum laboribus;
Raræ & fuisse præmium haud industriæ,
Emptumque magnis & nihil conatibus,
Nihilque partum &, & minus quam ipsum nihil;
Viamque lasso sæpe detritam pede
Juvenique frustra, frustra & imbelli seni;
Nuperque vidi. Haud æqua sors laboribus.
Decumana vidi fluctuum pericula,
Et turgidum æquor, & furentis Æoli
Iras minasque, moxque pacatum mare,
Ventorum & altum, fluctuum & silentium,
Vidique nuper. Sortis anceps æquor est.
Atrata virtus, sordidata &, & rea,
Despecta prodit plurimis mortalium;
Nullâque quæ stipata quam calumniæ
Cohorte nigrâ & lividæ invidentiæ;
Nuperque vidi. Iniqua sors virtutibus.
Vidi ipse & annos messe quavis nobiles,
Opibusque, fruge & horreorum divites:
Sterilesque vidi, nobiles tantum fame,
Redeuntis ære & rustici levem manum,
Nuperque vidi. Avara sors est largaque:
Prodesse nunc, nocere nunc & assolet.
Mortalium ille est omnium stultissimus,
Rudisque vanæ & imperitus sortis est,
Vicissitudinumque rerum & omnium,
Mutationumque & futuræ quæ omnium,
Mansura quisquis pollicetur hic sibi;
Vidique falsos. Sortis omnes fallere est.
Frigetque nunc ut, nunc caletque, sicca nunc,
Pluviique se dant ut Jovis nunc tempora,
Ridetque nunc, nunc fletque qui Autumno est dies;
Non una sic se sortis ora proferunt:
Lachrymisque nunc sparsa ora, nunc ridentia,
Sæpe ipse vidi. Haud unius sors oris est,
Et tota nil quam Autumnus haud æqualis est.
Fortuna quod dedit tibi, haud dedit tibi,
Repetitque & aufert mox iniqua quod dedit;
Fortuna mater & doli & fallaciæ est;

olusque tota, totaque & fallacia,
dique falsam & esse, falsos plurimos
dique nuper. Falsa sortis omnia.
binde flore nîl vides florentius,
binde marcet; veste & arbor frondium
unc est superba, exuta nunc est omnibus;
lata sic sors purpurâ mortalium
unc, nuda nunc, investis est ac algida.
r mille rerum, & plura per discrimina,
osque & ignes, perque commotum mare,
ctata sæpe plurium innocentia est,
Major columbæ nulla quâ, vel turturis,
â sanctius nihil, nihilque castius,
Majorque nulla quâ datur mortalibus:
lique & ipse. Non nocenti sors nocet,
visque nulla sortis innocentia est.
lvisque, & umbra, & horror ac imagines
roris hic sumus, ducesque errantium
asseclæ, trochusque sortis ac jocus,
sola sortis improbæ occupatio,
rx sola nunc ementis &, vendentis &
tisque tota. Principatus sortis est,
gnumque quod se exporrigit per omnia.
x & tenebræ, noxque sunt, sunt & dies,
æcunque nobis sortis ora se offerunt.
ninumque sorti quælibet quæ obnoxia,
i esse, non & esse eodem tempore,
perque vidi. Sors noverca tempori est.
i superbi remque spemque perditam,
ssamque tandem sortis indulgentiam,
ique nuper. Sorsque versipellis est,
tota sors quæ, sortis est & vanitas,
vinsque nîl quam sortis est constantia,
stantiusque sola quam inconstantia.
te est agendum quidlibet quibuslibet,
nimisque juxta & maximis mortalium,
nimisque rebus maximisque in omnibus,
um jocamur, cumque seria occupant,
uria in rerumque & affluentia,
none in inque opinione, in & fugâ

Fuit

Fixâque sede, ipsa in quiete &, ipso & in
Labore, prosperisque in, inque improsperis,
Sacris profanisque omnibus negotiis,
Aliena si vel, tu vel & cures tua,
Et in frequentia, inque solitudine,
Et hostium inter ac amicorum gregem:
Nam Sortis ita est quæ, est & implacabilis,
Noctu diuque, ubique &, omni & imminet,
Quo blandioris oris, hoc nocentior.
Vidi perisse negligentes perdite,
Pluresque vidi. Adversa Sorti haud quæ excubat
Securitatis hostis est securitas.
Sunt cuncta Sortis, Sortis & futura sunt:
Superba Regum sceptra qui major gerit,
Mutanda Sorte debili tenet manu,
Olli secunda Sors manere non potest,
Adversa qui haud expertus ulla Sortis est.
Nil Sortis omnes inter est injurias
Amantium jucundius concordiâ;
Non aura grata balsami cum spargitur,
Gratusque cum ros gemmulis argenteis
Heliconis aut Pindique pingit gramina,
Aut verna dulci inebriat cum pascua
Madore, spargit montis intonsi aut juga.
Adversa quæ sunt Sortis explorant virum,
Virique magni robur & constantiam.
Clivi impediti nititur per aspera
Ad invidendam vera virtus gloriam.
Iratus esse Sortis haud iræ velis;
Irasceris cum, fortius semper nocet.
Armata mens cui est omnibus virtutibus,
Virtutibusque quæ probantur omnibus,
Vitio ille se disperdit uno, ac interit;
Non rara Sors hæc maximis mortalium est.
Sit parmâ, & hastâ sitque acutæ cuspidis,
Galeâque quis tectus caput, septemplicem
Clypeumque magni gestet Ajacis manu,
Perit faventis Sortis indulgentia,
Minorque & impar semper indulgentiæ,
Fuci colore nullius velare se,

Pro-

roferre nunquam falsa, non morarier
romissa cuiquam, odisse & invisos palam,
t mente virus pestilens non condere,
eciemque lætam haud fraudibus præmittere,
rtum ac paremque pectori componere
ultum, nocere in abdito ac cuipiam
efas putare, ut plurimum Sorti haud placet:
dversa Sors hinc optimis mortalium est,
lisque queis est debitus Sortis favor.
oreas rigore sævit, igne Sirius;
t sola Sors est quolibet cuivis nocens;
more veris æviterna vita quæ,
ecepta sola Sortis his est casibus.
rs est eosdem perdit & quæ, & erigit.
Egris medenti ingrata quando absynthia
ferre cura est, poculi oras oraque
rcum imbuit liquore semper melleo;
icitisque sæpe parvulos fallit dolis:
dura Sors, immitis, adversaria,
identis ore ingrata quæ sunt porrigit,
natque pectus ejus & cui porrigit.
l Sortis imputes, sapis qui, injuriæ:
pientia illa mî videtur omnium
abenda princeps, sortis ignorantia.
l sorte quidlibet movente immobile est;
imota sors hæc omnium mortalium est.
ilgore lampas qualis & Phœbeja
corta mane, luce donat omnia,
to & tenebris cuncta damnat Hespero,
rs talis est, & talis est Sors omnium,
iturque quæ, occiditque quæ nunc per vices,
unc & nocetque plurimum, nunc & favet.
uodcunque sors cupit, ratum esse illud jubet.
atio carinis nulla fida sortis est;
ditque qui, futurus est & naufragus.
uid sera sors vectura, vesper serus &
ecturus, ignotum esse constat omnibus.
ucto facit quod omne sors pronunciat.
sana plebes imputandum quod sibi,
rti imputare est sueta, quidquid est mali;

Tri-

Tribuitque quidquid est boni tantum sibi.
Sorte est beatus quisquis, & sit efferus,
Et alta tantum sidera impetit Gigas.
Levior ferendo sortis est calamitas.
Monumenta sunt quæ illustris omnis ingenI,
Quamquam superbi venditent sese ingenI
Exempla, queis & ira non magni Jovis;
Nocere & ipsum haud posse fulmen creditur,
Edax vetustas non & ipsa temporum,
Periisse nunc, nunc & perire vidimus:
Peritque sorte temporum, ac intercidit,
Pereuntis omne quidquid est scriptum manu;
AccIque & EnnI, nobilis Vacuvii &
Jam plura frustra quærimus, quam volvimus.
Nasonis & quæ, & quæ Maronis omnia,
Dictante quamvis scripta quondam Apolline,
Æternitate digna cedroque omnia,
Mansere nobis sortis haud injuria;
Ut nec manebunt tot virorum illustrium,
Coluntque nostra quos stupentque tempora,
Monumenta semper. Sors negabit posteris;
Noverca sors & ingenI est laboribus.
Et ista, plura &, scripta BoxhornI manu,
Sed imperita quæ artis ac rudis manus,
Victura semper nescia est quæ condere,
Casso labore quæ fatigat se manus,
Spoliumque sortis victima & futura sunt.
Secundâ abuti Sorte nîl quam pellere est.
Humana sorti se parem haud offert manus;
Nimis faventem haud est, nocentem aut quæ domat;
Invicta sortis omnis est potentia.
Placido carinam ut nauta ducens æquore,
Futura cum non providet, sit fluctuum
Ventique præda; sortis inter prospera
Risusque sic se, nescius contrariæ,
Contrariæ nec obvius prudentiâ;
Miser, favente sorte quamlibet, perit.
Sors certa nota nemini est viventium;
Incerta Sors ut omnium est natantium.
Sortem colit qui, qui æstimatque, altaria

…cosque mitis sæpe non colit Deæ.
…um quod est sors omne vendicat sibi;
…rs prædo tantum aufertque & omnia & rapit.
…ago nil quam sors favens faventis est.
…rata multa sortis ut bellaria,
…rata semper tela sic sunt cuilibet.
…l sorte iniquâ mî videtur æquius;
…iqua cum videtur, æqua sors bono est;
…eliore iniqua donat omnes pectore,
…certa dum offert sola quæ sunt casuum.
…ei sub urbe prædium Scriverii,
…uper videbam, flore lætas arbores,
…re & madentes, læta campi gramina,
…etasque fruges, & bonum ac ovium gregem,
…rata large hirsuta queis erat cutis;
…nul videbam multa mox examina
…uscæ nocentis, hostis est quæ floribus:
…dversa semper prosperis permixta sunt:
…s promiconda semper & boni & mali est,
…rtumni se mutatque sese in omnia
…rtitque sortis, sæpe sors huic favet,
…avi malorum oppressus est qui sarcina,
…avique Sortis, sæpe Sors huic favet,
…cere dum videtur illi plurimum.
…aude absque non doloque non, mortalium
…s omnis est. Nam Sortis est versutia.
…rrore cum omnis plena sors sit omnium,
…pitque qui, qui providetque, cur vices
…nat faventis sortis? Haud ulli manet.
…ocul pericla sortis esse cum autumas,
…ropinqua sunt &, sæpe sunt & omnia.
…rentium annis triste funus ErpenI,
…nnIque vidi nuper: & florentium
… illustris ingenI; sed omnis ista Sors
… & juventæ, eritque semper &, mori
…tar senum, queis multa jam risit dies,
…multa fluxit. Parcit illa nemini.
…ausiorum triste funus Principis,
…vere rapti ætatis & flore in suæ,
…dique nuper. Principatus Sortis est

Immev-

Immensus, ulli haud major ut siet datus.
Opum potentes unico exutos die
Nudosque vidi. Sortis est potentia,
Sors omnia &, sortisque sunt & omnia.
Iniquitate sortis haud iniquius
Se quidpiam offert. Tota sors iniquitas,
Insana dum favet malis, nocet bonis.
Bono est maloque adversa sors faventibus,
Malis favere noxiæ plenum est; bonis,
Furias malorum semper irasque excitat.
Alium beatum sorte præ quivis suâ
Laudatque prædicatque: nemini satis
Sua & facit. Placere nulli sortis est.
Labore quod non possumus scientia;
Sed sors labori sæpe non, scientiæ aut
Favere sueta, & irritus sit ut labos,
Sit vana & omnis, efficit, scientia.
Geriturque nîl & sæpe nisu maximo,
Multumque nullo sæpe. Totum hoc sortis est.
Contra repugnant vota se mortalium,
Adversa dum sors indies obstat sibi.
Industrius labore quod vir plurimo
Sibi & parat suisque, sortis invida
Tandem videmus disperire injuria.
Sunt corporis multum est quibus, mentis nihil,
Sunt mentis est multum quibus, non corporis;
Sunt ora queis decora, mens deformis est,
Sunt ora queis decora non sunt, mentis at
Excelsa virtus. Pauperes sunt ingenI
Opibus superbi; vi potentes ingenI
Opum indigentes. Alea ista sortis est.
Plerique sortis dissecant jugulum suæ,
Sibi & faventis, dum est avara insania,
Majusque plusque & expetissit indies.
Amor ille Phœbi opesque qui Scriverius,
Opibusque pollens plurimis Scriverius,
Meus ille qui, quique & bonorum est omnium,
Laus eruditæ gentis & magnum decus,
Promusque condusque omnium qui temporum,
Vi perspicacis ingenI passim inclytus,

Cujus

...us legentis, dexteræ scribentis &
...ustriæ nîl clausum & intactum est nihil,
...uitate sortis usu luminum
...tus, senecta plurimi ut parens mali,
...itque non, scribitque non. Hoc sortis est.
...i meorum sanguine ex prognascier
...tosque surdosque, at quibus mens integra:
... scæva, & ipsis noxia est nascentibus.
...etum senectâ, nobilem ac annis senem,
...novi avum improvisa mors quem sustulit;
...i gemellum &, & parem natu mihi
...trem, modestius nihil modestia
... finxerat, sincerius quo nîl fides,
...in juventæ flore raptum conjugi
...arvulis, mihique; sors iniqua non
...nda non est. Præda Sorti est quilibet,
...rebus in mortalium fiduciæ
...one. Falsæ nulla sit sorti fides:
...epit illa, decipitque perpetim.
...que amores, vidi & iras maximas
...antium. Ira est sæpe sors amantium.
...rmis est sors; semper haud similis sibi,
...ve constans; vertit illa se indies,
...osque mille versa vultus induit;
... fida sors est ulla; sunt omnis vices.
...ente sorte nîl datur faventius;
...nte sorte nîl datur nocentius.
...sa Sors est, magna mentiens bona,
... sit malorum Lerna mater omnium.
...ille Sorte quisquis haud contentus est,
...s potentis æmulator interit,
...ulta multos perdit arrogantia.
...ignitate est Sortis aucta res quibus,
...ntur esse sæpe, quod non sunt; piger
...inus Leonis pelle qualis nobili
...tus, est quod esse nunquam desinit.
...ica dum anguis sole camporum incribat
...etus &, serpensque nec, nec se movens,
... putavit desiisse vivere
...us vorator: ingruit sed dum, sopor

Defe-

Defecit angui: qui furens ſpira gravi
Pedeſque corvi & implicavit efferi,
Et vulneravit; corvus & vitæ ſuæ
Fini propinquus; Quem miſer, gemit, miſer
Cibum putabam, cauſa mî fuit necis.
Perit pericla nulla qui ſortis putat,
Peritque qui quæcunque ſortis appetit.
Malo à viro cavere ſors mali viri eſt;
Boni cavere tantum ab haud bono ſibi eſt.
Sors ſola princeps, ſola princeps Principum,
Sunt ſceptra, regna & cujus in quævis manu,
Excelſa ſe cui & jubentur omnia
Nutum ad jubentis unicum ſubſternere.
Sibi haud favet qui, Sortis exſpectet ſibi
Nihil faventis. Haud favens ignaviæ eſt.
Labore raro haud inquiete quærere,
Sibi & parare cura quod mortalium
Vexata multum cœpit, unico & die
Horâque & unâ, ſæpe Sors diſperdidit.
Fritinnientis audiit cantum puer
Sonum & cicadæ, avemque & eſſe maximam
Puer putavit. Blandientis ſic bona
Sortis videntur, vera nec dant ſe tibi.
Sors omnis errat & vagatur, omnibus
Incerta & anceps. Sola quæ conſtantia
Eſt mentis, illa omniſque virtutis tenax
Omniſque cultrix, deſerit nunquam virum;
Contempta rerum cura cui eſt inanium.
Eſt vita triſtis pluribus mortalium,
Et certa Sors. Eſt vivere hoc, tantum mori.
Infida cum Sors, mille cum fallaciis
Armata fallat providentiam omnium,
Ponenda cura Sortis, ac inanium eſt,
Quæ datque & hæc, tollitque pro libidine.
Tranquilla durum haud navigare eſt æquora;
Sed mota ventis, aſperi laboris eſt:
Sortem at ferentem ferre cum lege ac modo,
Ferre & nocentem, id eſt laboris maximi.
Quid Sors potiſſit, plurimorum & admonet
Probatque fracta everſaque & potentia.

faventis sistere ausus qui fugam est,
em ille tardo persecutus est pede.
lus juventæ cuilibet senium est suæ,
ma mors est & senectæ linea,
& juventæ. Est ista Sors viventium.
ompta quamvis Solis ipso pectine
rva tantum & umbra, falsa quæ nitet,
, quavis falsior fallacia:
ta, & ipsa luce Solis fulgida,
lchra, pulchritudine ipsâ pulchior,
iones lota quamvis dextera,
& corollis pulchra, mille liliis.
faventem, sæpe damna poscere est;
ata semper vota sint mortalium.
æ secunda, nemini manet diu;
itato protinus fugit gradu.
te virtus sæpe nascitur malâ.
sors sit; sortis haud amicus est
isse plures hanc, quam amare gnarus est.
is qui sortis est versutiis
que, nullo figit in loco pedem;
pitatque erratque stulte perpetim.
e canus plurimâ nuper senex,
se se cum proximum jam cerneret,
altis pectore ex suspiriis
ue fatique omnis inclementiam
nprobare & execrarier modo.
sana haud, gnara quæ non sortis est,
sque flore nuper in vitæ vigens
sque nunc, athletico nunc corpore,
lentem dexteram submittere est
. Illud & juventæ sortis est.
a boiæ, tota sors est vinculum,
nîl quam compedes timentium
tiumque. Tota nîl quam carcer est,
umque triste plurimis ergastulum.
tueri nemini datum fuit,
rque nulli. Sortis hæc injuria est.
ueri vult, tueri non potest
se. Inane sortis hoc delirium est.

Nuper

Nuper legebam; pœnitet legisse nec:
„ *Cum damna felis multa muribus daret,*
„ *Illi Senatum convocare, ut sciscerent*
„ *Astutiam vitare quo possent modo.*
„ *Multique multa, legis adversum ordinem,*
„ *Absurda cum, quæ sana non, ineptaque, in*
„ *Medium attulissent; ultimis suffragiis*
„ *Quidam senectâ canus & venerabilis,*
„ *Prudentiam mussantibus dans alteris;*
„ *Nolam paratam, dixit; illam belluæ*
„ *Collo alligarent, unde felem & audiant,*
„ *Sonituque solo proditam fugiant procul;*
„ *Placuitque cunctis consilI ratio boni:*
„ *Et jam tumebat auctor, ut sapientiæ*
„ *Qui opinionem cæteris probaverat;*
„ *Tum de minorum gentium subselliis*
„ *Quidam rogavit, Ecquis esset murium*
„ *Nolam alligare qui sonantem felibus*
Auderet. Est semper favens audentibus
Fortuna. Non audentibus nunquam favet.
Nox ut tenebris fulgidum fugat diem,
Adversa sic secunda sortis efferunt.
Rogare sortem copiam ut sui sibi
Faciat precanti, sortis ignorantia est.
Fallacis est qui ignarus haud sortis doli,
Dicendus eminere vir prudentia est.
Sorti qui iniquæ irascitur, bis est miser.
Cum nube tristi obtecta sortis gratia est
Pridem faventis, læta cumque abscondidit
Ridentis ora, sortis apparet dolus.
Sors quidlibet facit, facit nulli & satis.
Livor faventis semper est sortis comes.
Sperare & annos, sæcula & felicia, haud
Licet. Parata sortis est injuria,
Semperque, cuivis ac, ubique & obvia.
Futura qualis crastini lux sit die
Dubiumque ut incertumque, sic & crastina
Sors sit futura qualis, haud est cognitum.
Veneranda canis esse vis quæ legibus,
Et sancta debet, & movenda nemini,

Se sæpe sorti cogitur submittere;
Quæ semper exlex subtrahit se legibus,
Et sceptra legum vendicat, cum vult, sibi.
Diesque per noctesque perque plurimas
Tractos labores, una raro haud perditos
Hora aut dies videt; videre contigit
Et sæpe nobis. Tale sortis robur est.
Nubesque scævæ sortis & ventos super
Nemo est locatus. Adspice hic altissimos
Mortalium tot, totque rerum Principes,
Pessum datos, levique sortis & manu:
Sunt hac minores maximorum maximi.
Qui perditis est, quique iniquis moribus,
Iniquitati sortis esse obnoxius
Minus videtur, quam æquus est vir ac probus
Mirum hoc videtur plurimis, sed non mihi;
Odisse nam sors improba improbum haud potest.
Sunt læta sortis, sortis illa perfidæ,
Aranearum vana nîl quam stamina.
Et parma, & hasta, & omne telorum genus.
Opposta sortis casibus, sunt juncea.
Ructare rictu non trifauci Cerberum,
Stygiique quotquot monstra noscuntur lacus,
Præsentius majusve virus edere
Unquam est putandum hoc, sors quod omni porrigit,
Locusta Sors, & promiconda toxici,
Quod mille celat, mille quod miscet modis;
A quo cavere cautio haud potest sibi.
Sortis forum Orbis, sorsque nugivendula est.
Non simplice haud letalis ictu vulneris
Perire sors vult, vult perire sæpius,
Non, nî cruoris plena, quæ mittit cutem.
Præstigiarum mille sors est artifex
Dolosa, mille & phasmatum, abdito in studet
Nocere dum, nocere quo possit magis.
Sors fessa nunquam est, & fatigat omnia;
Et capta nunquam quidquid obvium capit;
Subjecta nulli & subjicit quidvis sibi;
Et orba visu est, prædo & est videntium;
Parensque &, & noverca nobis hostis est,

Negatque ſemper datque quidvis cuilibet :
Facit potentes , quos manere , & divites ,
Manere quos & divites, haud diu ſinit ,
Volubilique verſat in ſemper rota
Et parva, magna & , omnia & mortalium
Non deſinente , perpeti ſed impete.
Capita ut ſecuri Auguſta cæſa concidant ,
(Nam concidiſſe nuper ipſi vidimus,
Decuſſa in horto ut concidunt papaverum)
Eſt ſortis , haud parcentis ipſi purpuræ, &
Supra efferentis Principes ipſos caput;
Caput ſuperbum , mille pridem ut extulit
Raptis coronis; mille ſceptris, milleque
Raptiſque ſceptris , dextra ſe jactat manus :
Adeo eſt ſuperba ſortis inſolentia,
Intemperans, immitis inſolentia ;
Læſæque majeſtatis uno haud crimine
Et fœda. Mille, mille Reges perdidit ;
Cum Regibuſque tantam Achivorum manum
Miſeram popelli ubique , ſolitudines,
Deſerta ſeſe ut ſola regnorum offerant ;
Supra eſſe ſtulte credita olim injurias ,
Sortiſque temporumque & hoſtium omnium.
Magis magiſque ſortis iras excitat
Sortis ſenecta , anile jam & delirium.
Ætas parentum haud ulla quondam protulit
Tam multa dictu & , multa viſu incognita.
Attonſa ferro cuilibet res Principum eſt,
Sub cladibus fatiſcit & potentiæ
Reliquum ſuper ſi quid, ſuper tantum & nihil ,
Indignum & ipſa ſortis iracundia.
Quam ſæva ſors ſit, quam cruenta , quam effera,
Ignorat is qui , ignorat & ſortis manum ,
Sortis bibentis largius nil ſanguine.
Jactaſſe Cæſarem , ſuâ undecies manu
Centena , plura millia & caſtrenſium
Mactata , ſcribunt , nota ſortis victima
Qui cæſus ipſe debitas pœnas dedit.
Magno rependit præmia hæc ſatelliti.
Non noſtro in Orbe adverſa ſors eſt gentibus ,

Regnisque tantum; perdit & florem Novi.
Cuba insularum maxima olim & Mexica
Pollens in oris, magna terræ tractibus
Et læta, nunc attrita, sicca nunc sitit,
Exusta tanquam tota sortis ignibus,
Orbataque & fœcunditatis ubere est,
Mulctra & prioris. Sors ubique noxia est.
Felicis ille Sulla dictus nomine,
Romana cui res visa se submittere,
Pene universa, sortis ausu est nobilis
Fugientis ac, & deserentis haud modo,
Sed funditus perdentis atque stirpitus,
Et claritudine exuentis qualibet.
Tantum illa nomen sortis est felicitas,
Inane nomen, splendidum & mendacium.
Piscis minorem sæpe magnus devorat;
Sors talis infimi est loci mortalium,
Iniqua sors, mansura sors mortalium,
Ut præda sint majoribus prædonibus,
Hominesque quos non, sed Molossos dixeris:
Nil Orbis hic quam sparsa multo sanguine
Arena sortis est: cruentus sortis &
Quem nulla ludum nesciunt jam tempora.
Gangræna sortis singulos non afficit;
Repit per omnes, illa letalis lues
Pecori haud modo, illi & qui magister est gregis.
Sorti haud nocenti habenda nunquam sit fides;
Nocere nam non desinit, differt modo.
Sors ista non felicium nunc temporum est,
Plerique clavum ut publicum ad sedeant, regant
Et regna & urbes, gnarures haud imperI.
Popina multis aula nunc est Principum,
Potique semper officina Liberi:
Gravitas & inde nulla, nulla sanctitas
Aut ConsilI, æquitasque nulla, sed meri
Suadenda non suadentis eructatio,
Et profuturi semper ignorantia.
Sic sors culullo sceptra raro haud porrigit,
Clavumque mandat, quo datur pessum ratis.
Vertigo jam vinosa vertit omnia,

Miscetque gentes Principesque, mentis ut
Suæ minores, & madens vino facit
Multo madere regna passim sanguine.
Sunt ista sortis quæ bibuntur pocula,
Nocitura quando est, mille pugnantis dolis,
Securitatem exscindat ut mortalium,
Pro pace tantum & offerat merum Chaos.
Grave id priorum nunc ab aulis exulat,
Gravique multis in viro haud patet locus.
Aut fallor, aut sors pota sæpe est quæ imperat.
Ut hasta quondam vulneri, quod fecerat
Ipsa, ipsa opemque Pelias statim tulit;
Sic disciplina sortis & nocentis est,
Adversa quæ dat, tollat ut per prospera.
A sorte sola pendulum cui pectus est,
Ferre haud quietem, ferre non somnum potest.
Mors certa sors ut omnium est mortalium,
Splendore sic cum gloriâque haud omnium
Mori est; ut & ferrum atterit rubiginis
Dens ater, & qui splendor usu nascitur.
Sors æqua non rependit se colentibus,
Credatur ipsa ut velle non unquam coli.
Ex sorte nobis omnis est labos; struit
Pulchro illa quidquid arduum molimini.
Studium æqui Aristidi exilI tristissimi,
Sapientiæ & cultus veneni Socrati,
Demostheni defensa res & publica,
Fuere causæ supplicI solæ ultimi:
Namque optimis sors semper adversaria est.
Sorti resistit qui imbecillis proditur.
Præcurrit is qui gloriæ fastigio,
Honoris ac, præcurrit & discriminis:
Periculosus sortis est omnis favor.
Sors mente castâ numen est colentium,
Negantiumque debitum quod nemini,
Scelusque detestantium ac artes malas,
Malos ferentium, & nocentium haud malis,
Malis premantur sortis ut majoribus,
Quam gens malorum; at opprimuntur haud tamen
Dum parma pectori æris est septemplicis

Invi-

nvicta, constans semper innocentia,
nvisa terris sæpe, grata at numini,
Amica cœlo & semper innocentia.
ors est bonorum, ut sint malorum plurimi,
Malique plures. Tanta quippe raritas
onorum ubique est, calculum ut ponentibus
laud imperitis temporum magnis viris,
ost regna, post moresque visa gentium
t instituta plurium, vix diviti,
uot ora Nilo (flumini septena sunt)
hebisque portæ, deprehenderint bonos.
hetorque Consul, Rhetor ex & Consule
it indies, fit sortis ex libidine;
Mutante cum quâ quilibet mutat locum,
olit velitve. Sortis hæc mutatio,
ec ira sortis, sortis indulgentia est.
rtuna ridet plurimis nascentibus,
idetque Apollo, quos & ostrum purpuræ,
ajorum imago multa quos & excipit,
mus paternæ & multiplex opulentia,
nisque mollis ulna cornucopiæ,
licitatis uber & cujuslibet,
est nihil queîs, defuturum queis nihil,
Manente largâ sortis indulgentiâ:
ita contra est plurimis nascentibus,
os dura egestas, tecta vix satis domus,
lacieque siccum matris uber excipit,
iciesque & ipsa, & omnium penuria,
mesque, & algor, & sitis, laborque qui
nsurus & diurnus & nocturnus est
erfuturis; saxa queîs, fœni aut strues
amenque cunæ; mollius brutum quibus
umbit in bovilibus parvum pecus,
æque & haurit plena matris ubera:
innocentis una sors infantiæ est.
ersa sors & omnium est amantium,
ialis & qui fulcra conscendunt tori.
a Nisa Mopso, pulchra Thersiti datur;
ocrati, quo sanctius nil nobiles
re Athenæ, quo nihil sapientius

Mirata gens est Graja, Xantippes furor
Jam nupsit olim. Adversa sors amoribus,
Fallit parentum & sæpe sors vocabulo,
Et liberorum. Sæpe nam injustus pater.
Injusta mater sæpe, sæviens trucis
Instar novercæ: contumax, inobsequens
Et sæpe proles pessima est & optimis,
Ut Cæsari, quo nullus aut laudatior,
Meliorve nullus, natus olim Commodus,
Vixitque rexitque omnibus qui incommodus,
Hæc sævientis sortis & tormenta sunt.
Ex arbore ut matura, sole coctaque
Quæ poma sponte decidunt; mortalibus,
Fulgetque sors ridetque cum jam splendida,
Et lætiora creditur promittere,
Bona & priora auctura jam novis bonis,
Sic deficit mox, moxque tota disperit.
Pascitque sors, depascit & sors omnia.
Leguntque mella ut floridis è saltibus,
Et mella nobis dulcia offerunt apes,
Tamenque lædunt spiculis minoribus;
Sic sortis omnis comparata est indoles,
Prodest nocetque, cum hoc vel, illud vel lubet.
Sors nulla læta, nulla tam cuiquam favens
Offertur, ut non & molesta sit malis.
Adversa sortis spernere est quisquis potis,
Adversa nunquam huic ulla sors videbitur,
Adversa quamvis. Ista vis sapientiæ est.
Sors cæca judex. Cæca multis approbat
Quæ falsa. Posse & creditur tuerier
Is falsa, vera qui tueri non potest:
Tam nulla multis, læva tam sententia est,
Templisque & inde tanta contumacia.
Sortem faventem qui petit semper sibi,
Immite adorat Numen, inscium obsequi,
Petitque & id, petendo quod negat sibi;
Petitque nam id, præstare quod sors non potest,
Sors, cui favere memini semper placet.
Circumvenire, fallere omnes sortis est.
Speculi instar omnis ista sors pellucidi est,

De-

forme quo in, pulchrumque quo quis inspicit.
a aureo ex fræno, aureo ex ephippio
a æstimatur ut caballi nobilis
erosa virtus; sortis indulgentia
liberalis haud virum magnum facit.
nemo vivit sorte contentus suâ,
rusve saltem? Ignarus est sortis suæ,
arus est & non suæ; votum pigri est
ustrum ut caballi, ephippium & votum bovis.
ena quæ sunt quilibet præfert suis,
præferenda sæpe non sanus putat,
irum ergo non, contentus haud quod sit suis.
sorte vates laureâ cinctus caput
ollinari, somnia & Parnassia
dique cui sunt nulla; nulla Sicelis
novit uber Musa, quem Sâis rudem
itque nulla, bubsequa & stercus merum,
nvenustas ipsa, & inficetiæ
atore omnis. Sortis hæc sunt præmia,
nenda semper præmium merentibus.
iquius nil Sorte se est in omnia
ente, & ista Sorte nîl recentius,
nsurum & istâ nîl ubique diutius.
dormit haud, quæ jam videtur stertere;
ecitata semper est & pervigil
npta hinc & inde inferre noxam cuilibet;
enda nulli, sed timenda & omnibus,
nda semper anxie, & quovis loco,
nilique & editoque. Nam periculis
riisque mille non ullus caret.
is vacantis est leve infortunium;
majus infert, unicum hoc furens agit.
Sorte jam nocente mascula est viri
lucta magni, nobile est spectaculum;
aculum omni pulchrius spectaculo.
alma, quæ, quo deprimis manu magis,
isque vexas, fortius renititur;
ta Sorte pectorum excellentium
lta virtus semper exstat altior,
isque quasvis tuta Sortis despicit,

Minor videtur cum malis, nunquam minor.
Perdi senectæ ipsam & juventutem malis,
Ætatis & ver integrum quibus, manus
Justumque robur & vigor, crudum genus,
Genæque pictus purpurâ flos nobili,
Flos & juventæ, ætatis & spes longior,
Et sana mens, & corpus undans sanguine
In vere tolli, flore & ipso cernimus.
Ætatis esse sors nihil tutum sinit.
Quocunque quis, quicunque sit, sedet loco,
Sedet movendus Ista sors sedentium est.
Res maxima est Sors semper, at non optima.
Immane præceps est timendum cuilibet,
Calcare Lunam, sortis oblitus suæ,
Dextrâque solem prendere, & vano impetu
Cœlum occupare, inferre Diis ipsis manum,
Ausu Gigantis qui effero præsumserit
Sortis bonis suave, utile est malis frui.
Plerumque curvum despicit qui loripes,
Niger nigroque non probatur Æthiops:
Suæ cuique sortis ignorantia est.
Mixtura tantum sors boni omnis & mali est.
Adversa sors ferendo tantum vincitur.
Sorti furenti quisquis est qui obnititur,
Furentis hunc mox unda sortis obruit.
Quod contumax sors jam negat, negabit &,
Id voto inani &, irritique poscimus.
Sors victa nunquam, vincta nunquam sistitur;
Hostisque sors, victrixque sors & omnium.
Eadem esse summa injusta sors imis jubet;
Ad summa & ima sæpe quæ sunt evehit.
Sors est malorum, qui nocent, semper timor
Mali trementis est boni securitas.
Tuba est timenda maximi quæ judicis,
Et ultimi, sors omnium mortalium est.
Sors fumus est, favillaque igne quæ caret,
Contrariusque ventus &, secundus &;
Zephyrosque spirat, spirat & truces notos,
Simulque spirat; antrum & idem est Æoli,
Idemque sortis. Tuta sortis nulla sunt.

Nunc mitis est sors, nunc & orba tigris est;
Aloëque melque, melle plus aloës habens.
Paterna bobus rura quæ exerces tuis
Sint læta, multa rura sint passim tibi;
Multis columnis fulta tecta, marmore
Superba multo &, aurea & laquearia,
Splendore lucens crusta quæ Memphitica,
Seterique texta aulæa perpulchre manu,
Tota ac odores halet Assyrios domus,
Nihilque desit, ac abundent omnia,
Futura tandem sortis illa præda sunt,
Spoliumque dives temporum rapacium.
Socii ac amici, hostesque, sint multi tibi,
Quâ illa quidvis sors rotans vertigine
Vertensque ubique, mox negabit & tibi;
Proque hoste amicum, proque amico hostem offeret.
Auferre mox allata quæ sunt sortis est;
Æstasque brumam ut, bruma ut æstatem rapit.
Morbique egestasque ac fuga, & bella impia
Causêre tristi tempora hæc indagine,
Obsessa passim. Mille sors nocet modis.
Glaciale quamvis consulas fugâ tibi
Ad æquor, injustæ haud fugis sortis manus.
Insitato nascitur qualis modo,
Ipsoque matris ventre dirus Scorpio;
Sors læta talis plurimis progignitur
Tum dissipatis rebus ex felicium,
Versisque. Sors diversa nam semper parit;
Ridere & hos cum, flere tunc istos jubet.
Fortem dolenti pauperum desunt opes;
Divibusque præpollentibus dêest dolor:
Est illa sortis improbæ est iniquitas.
Sors mille votis se fatigari cupit,
Precibusque mille, prona ut esse, esse ut favens
Velit indigenti. Mille post fastidia,
Post mille plus quam, sortis est faventia,
Nec diu faventis cuipiam, impetrabilis,
Et cautis instar sæpe inexorabilis,
Hoc sortis est, miscere læta tristibus,
Ferre mixta & cuilibet mortalium.

Sapientis olim in Perside hæc ſententia eſt,
Quæ dicta nulla certior ſententia,
Tripode ex nec ulla prompta quæ ſit verior :

ROSÆQUE SPINÆ ET, ET MERUM ET CAPITIS DOLOR,
THESAURUS IN TERRA ABDITUS, SERPENTIUM ET
SPELUNCA DIVES, UNIO ET PELLUCIDUS,
CROCODILUS ET, PARATA MORS QUÆRENTIBUS,
ET HERBA ODORA, TRUNCUS ET QUI EXARUIT,
INIMICUS AC, AMICUS ATQUE, CUILIBET
UNO AC EODEM SE OFFERUNT SEMPER LOCO.

Sors blanda fallit : fallere haud mirum eſt mihi ;
Suam eſſe namque quilibet blandam cupit.
Quod mille amicis amatum non ames,
Vix obvenitque, nec manetque amantibus.
Sors perfidos facitque plurimos, ut &
Sors perfida eſt. Plerique ſortis ex faventia,
Ex commodiſque deligunt charum ſibi.
Non eſt amicus blanda quem dedit tibi,
Cum deſinente blandus eſſe deſinit.
Vendunt labori cuncta Dii mortalium ;
Sorte haud favente at perditus perit labos.
Ferente ſorte vita cuivis ſuavis eſt ;
Sed non ferente, vita adinſtar mortis eſt.
Peritque ſors, cum ſorte & omni quidlibet.
Lucrum parare quiſquis inſtitit dolo,
Sortis doloſæ non dolorum gnarus eſt.
A ſorte qui negata quæ ſunt appetit,
Accepta perdit ſtultus, & negat ſibi.
Inimica ſors eſt cum, quæ amicum jam premit,
Amantium gregem inter haud quiſquam eſt qui amat :
Sani dolorem vulneris non ſentiunt.
Quicunque abutitur bonis ſortis quæ habet

Riden-

Ridentis, is se pauperem brevi videt,
Desertum &, atque destitutum ab omnibus;
Procera qualis arbor, & pomi ferax,
Æstate postquam prodige fructus dedit,
Viduata fronde & nuda brumæ tempore est.
Ex Occidente solis haud exortus est.
Ex sortis attamen furentis casibus.
Ex vespera calamitatum & omnium
Ipsaque nocte, nocte densâ, lurida,
Longâ &, malorum & undique ingruentium,
Efferre lætum vidimus plures caput.
Non mancipanda nostro mens ulli est rei;
Res sortis omnis nostra non manentis est.
Virens in horto gramen ut solum placet,
Sic sola quæ secunda sors mortalibus.
Sortis referre nullus est imaginem,
Qui posset. Nam cum ora sortis inspicis,
Penitusque totam ac intimeque perspicis,
Et vana imago sors, vaga est & omnium.
Sors nulla quæ dat, nulla quæ accipit fidem.
Non terreat te sortis inclementia;
Nam verberantis pugnus est juvans manus.
Arabum fides si habenda sit prudentibus:

AMANTIS UVA PASSA DULCIS VERBER EST.
IRASCITUR CUM SORS, MORARE PAULULUM;
REDITURA NAM PLACATA MOX SORS EST TIBI:
UVÆ RECENTIS QUALIS IMMITIS SAPOR
MULTI HAUD DIEI MITIOR FIT SOLIBUS.
SORS TOTIUS FAVENS FAVORE SÆCULI,
ET SÆCULORUM MILLE (MILLE SI FAVOR)
UNO NECATQVE, TOLLIT ET RARO HAVD DIE.

Inimica sors cui est, nullus huic amicus est,
Sed cui est amica, amantium plus est satis.
Adversa multis causa sors est criminis,
Conjuncta cum est mens læva non ferentium.
Suæ esse sortis bajulum quemvis decet,
Necesse & esse est. Excutit nullus jugum
Impostum ab illâ; nullus excussurus est.
Hac lege, in illa servitute nascimur,
Dominique servique, obsequentes Principi,
Et quos timendos Principes thronus facit.
His namque rerum sceptra queis mortalium
Commissa, sortis illa quæ majora sunt.
Nil ore sortis lætius, nil tristius;
Nil tristius sed quam imperanti subjici;
Rector supremus vult tamen nos subjici,
Ne unquam, æviterna quæ futura, gloriæ
Spes aut amorque sorte falsos deserat.
Regem potentem cum omnium vides, vides
Solâ minorem sortis iracundia.
Nil sorte mortis durius mortalibus
Posse esse, & inde quilibet vel colligat,
Quod sit doloris maximi & dentem unicum
Evellere ori. Tu ergo & immensum puta,
Animæque corporisque, quæ conjuncta sunt,
Nexumque morte vinculumque abrumpere.
Effœta nondum annosa sors mortalium est,
Æquæva & Orbi sit licet; partu novo
Die redit quæ, nocte quæque qualibet
Majora semper vanitatis concipit
Editque monstra, visa non prioribus.
Qui sæculorum plurium fuit labor,
Eversus horulæ unius sorti est opus.
Sæpe ira sortis plus favet favoribus.
Opes ruentis instar omnes sunt aquæ,
Sortisque quotquot offeruntur munera.
Bona quæ dedit cum augere sorti non lubet,
Pereuntque raptim deseruntque quæ dedit.
Montana ni rigaret indies mador
Jovis pluentis, Tigris & vastissimus
Rhenumque flumen alvei brevi forent

omni aquarum destituti copia.
icitate sortis omnes ebrii
esentis, ullo dum futurorum metu
angi malorum & admoneri non sinunt,
ura cum præsentibus negant sibi.
serum futurum se haud timet qui est jam miser.
n sortis ullo est dignus ille munere,
arus auro compedes is qui injicit.
raque Sortis vim omnium est industria,
borque quivis, cura & anxia omnium:
qua cum Sors, arte nemo proficit,
tis manum nemo effugit; tentorium
que figit, atque transfert cum lubet,
monte, campoque, atque desertis locis,
risque & urbe, & ambulat per omnia,
egrina nusquam, nota ubique & omnibus,
x nota & hostis carnifexque & omnium;
nota passim cladibus quibuslibet,
Sortis improbam vicissitudinem,
ntis ore proditam prudentium:

REGRINUM IN ORBEM CERDO SI DISCESSERIT
TRIIS RELICTIS SEDIBUS, NON EST MISER,
ENSVE VIVIT; SI EXUI FASTIGIO
LLIQUE REGNO SORTE INIQUA PRINCIPEM
NTINGAT, INSTAR PRINCIPIS NIMRUSII,
RIUSQUE SORTIS CASIBUS PASSIM INCLYTI,
OMNIBUS DESERTUS AC DEFECTUS EST.

gnorum ea est Sors omnium & calamitas,
eant minora semper irata ut sibi,
sta semper. Nobilem ferocia
x pusillus pungit & Lucam bovem;
erat leonis Massyli & mordet cutem

Fer-

Formica, robur esse cui nullum putes:
Haud magna parvi, ut parva magni haud spernere est.
Inopumque fortem sæpe sors ligat manum,
Sed auro inertem sæpe & invictam facit.
Fortuna miros exhibet nobis jocos;
Vi consilI vir providus raro haud caret;
Scopum sagittâ sæpe contingit puër,
Rudisque nesciusque eorum quæ facit.
Iniquitate pressa cum sapientia est
Irâque sortis, haud minus Sapientiæ
Nomenque vimque possidet, pro judice
Sedente, recte quisquis & vana haud sapit.
Amica nobis esse cum sors creditur,
Specieque falsoque ore tantum talis est;
Serpente cum istâ ludus haud securus est.
Aurora sortis sæpe multis vespera est:
Vitrique ad instar splendidi est quod frangitur.
Ex sorte multum commodi ac incommodi est,
Quæstusque multum, ut ex mari, & discriminis:
Spinæ & rosæque semper est consortium.
Turres solo æquari, alta sterni mœnia
Vertique & ignium ictibus, ceu fulmine,
Urbes superbas, Sortis inclementiâ,
Ætas priorum vidit, & nostra hæc videt,
Videtque passim &, & videbunt posteri:
Erit futuris illa, quæ majoribus.
Maris momordit ut quæ arenas anchora,
Ne præda venti, fluctuum aut fiat ratis,
Ventoque & undis sæpe cedit, ac minor
Deprensa nautæ est: fortis & constantia
Malo ingruenti sæpe non par est viri:
Virtutis & sunt impares Sorti manus.
Somno sepultus, & sepultus est mero,
Expersque sensus omnis, expers mentis &,
Gnarusque rerum haud quæque quas mutat dies
Vertitque quæque; quisquis inconstantiam
Sortis perennem haud esse persuadet sibi,
Cereali aristâ qui beatus campus est,
Silvæque saltus omnis, & prata herbida,
Lasciva prata, fertiles vites meri,

Donum datoris læta quæ sunt Liberi,
Ulmique lætis illigatæ vitibus
Nuptæque, vis alta & superba quercuum,
Patulæque fagi, perviæ non fulmini
Lauri virentes, atque palmæ nobiles,
Pondusque quas onusque quas nullum opprimit,
Virides Napææ, grata luci Numina,
Et dulce Floræ, dulce Pomonæ quod est,
Nemorumque quodvis, omne & hortorum decus,
Spolium fuere sortis, & futura sunt:
Similique passim quidlibet perit modo.
Metuenda sors quam, hinc colligas licet: suâ
Pugnatque sors vincitque & immissâ manu.
Timet minorem major, & sic fit minor.
Promissa sors haud servat, haud servat fidem.
Sors ista victi Martis irâ semper est,
Victoris ut sit in manu libidinis,
Manuque dura, immiti & implacabili;
Nam parcere hosti, credit esse hostis sibi,
...ium esse bello &, esse non clementiam,
Dignamque cæde est parca quæ cædis manum,
Sibi & nocere qui satis victo haud nocet.
Hinc quæ geruntur bella tam cruenta sunt,
Dubioque Crœsus falsus est Apolline,
Dubiâque & omnes Sorte stulti fallimur.
Inimica sors est omnibus, placet quibus
Virtus & hostis omnium est virtutibus.
Iniquitate sortis est iniquius
Nil: Sors iniqua semper optimo est viro
Iocosa passim sortis humanæ patent,
Videsque cum infimos, videsque & maximos;
Nulli illa parcit, & pepercit nemini.
Nil esse sorte pejus hinc intelligas,
Adversa quod sit optimis mortalium,
Plerumque amica, falsa sed, sit pessimis.
Fascesque sunt, sunt sceptra sortis omnia.
Dare quod potest, auferre & idem sors potest.
Sermoque & armus, Sorsque sorti opponitur.
Per tela sunt, ensesque quæ sunt invia,
Pereuntque sortis occiduntque injuriâ.

Bellona

Bellona multum posse nobis creditur;
Bellona nulla est: Sortis est potentia.
Servire Sorti servitus est omnium,
Dominusque rerum huic quilibet subjectus est.
Licetque quidquid, quidquid & nulli licet,
Omne & licere Sors putat semper sibi.
Quæ Sortis est, est omnium mutatio:
Cum Sorte versâ vertit ora quilibet.
Doloris omnis gaudiique est Sors parens,
Genitrixque mellis larga, larga fellis &,
Et sacchari divesque & est absinthii.
Nocensque Sors, favensque non servat modum:
Rapitque redditura Sors quidquid rapit,
Redditque Sors, raptura mox quod reddidit.
Sors sola egena, sola Sors & dives est;
Ditesque sola, sola pauperes facit.
Nuper quadriga cuncta Sortem compita
Videre pervehi ipse sum visus mihi,
Pullâque partim veste, partim candidâ,
Et discolore se tegentem supparo,
Fastu superbam turgidamque plurimo;
Altâ quadriga, quam trahebant Gaudium,
Dolorque; desperantium ac ingens manus
Aderat satelles, & cohors ridentium,
Plorantiumque. Sortis hic paratus est;
Orbemque talis universum circuit,
Invisit &; terretque nunc, nunc & favet.
Videre sortem navigantem & sum mihi
Visus; videre discolore nobilem
Velo carinam, candidus partim cui,
Nigerque vultus: tota proles Æoli,
Pugnaxque proles invicem, cui comes,
Sistensque nunc &, provehensque nunc ratem,
Jactansque aquarum fluctibus contrariis;
Sors tota talis navitis mortalibus.
Avara sicut, larga sortis dextera est.
Noctem minatur, luce dum noctem tegit.
Sorti omnis ille qui obstat, obstat & sibi;
Nam sorte nîl se porrigit potentius.
Sors tota monstrum semper est versatile;

Nunc

c isto & ore, istoque semper nobilis.
ere Sors est omnia indigentiæ.
tota Sors, spes tota sors mortalium est.
utatio omnis, omniumque, ferculum
ortis; unicum illud offert cuilibet.
re immodestum sortis immodestia
fert nihil. Sapit modeste is qui utitur.
orte quod favente quis capit sibi,
litque sorte non favente, inter bona
re, magna &, plurium & dementia est;
que magnas, nobilem & prosapiam
amque claram, regnaque ac amplissima,
ista sortis omnium fruentium est.
ore, sese sortis ut non eximi,
ccipique casibus contrariis
posse credant. Sortis est nam quidlibet,
sque pandunt regna se per omnia.
s tabellâ inclaruit quâ olim catus,
éque claret, clarus omni & posterûm
rus ævo est, nil tabella quam aurea,
lla quæ cujuslibet prudentiæ
cepta pingit aureis coloribus,
sque scite pingit, haud mendacibus,
ortis ipsam, qualis est, imaginem,
emque pingit. Ore stat Sors lurido,
erre cuncta nam nimis longum foret)
l sit bonum, quid sit malum, quid non bonum,
umque quid non, ipsa gnara quamlibet,
nvidentis obtegens, tegens sui ut
semper est. Vides sedentem, donaque
donat inter, inter obsessam & mala,
erare nulli quæ datur mortalium,
fferentem his, his negantem munera;
terque mox & auferentem quæ dedit,
isque floribusque vestitam caput;
nperantia ipsa, prodigalitas
sa, avari vana quæ sunt somnia,
usque & ipsa tota quæ fallaciæ,
dunt latus superbientis, & comes
cus adstat ore, corde perfidus;

Cir-

Circumſtat ingens turba geſtientium,
Gementium ſed major ac plorantium,
Dolentiumque ſortis incertas vices,
Viceſque mille, vertitur queis quidlibet,
Idemque eodem non manet fixum loco.
Depicta ſors eſt talis antiquo Sopho;
Tamen haud ineptæ ſortis os picturus eſt,
Sit cum nihil, picturus eſt quiſquis nihil.
Oneraria ut jam ſarcinis prioribus
Merce & vaciva navis, impletur novis;
Ad hunc iniquitate ſortis & modum,
Quodcunque depulſum eſt malum, novum excipit.
Accepta ſorti ferre quæ debes bona,
Bona eſſe vera hæc, & tua eſſe, non putes;
Manſura nam tibi illa Fortunæ haud manent.
Efferre ſeſe accepta propter haud decet,
Animove frangi rapta ſortis ob bona.
Exercitus malorum &, & vis plurium,
Queis cuncta magnis perdomat victoriis,
Victuſque totus queîs triumphus orbis eſt,
Sorti, nocere accincta cum eſt, parata ſunt.
Plorare vanum adverſa quæ ſunt ſortis eſt,
Sapientis haud at ſpernere eſt ſortis minas.
Plerumque ſortis quilibet faber ſuæ eſt,
Malamque quiſque dum, bonam aut ſtruit ſibi.
Regum aula quævis magna ſortis regna ſunt,
Regum aula quævis, queis nihil potentius,
Obſtare poſſe creditur queis & nihil,
Deeſtque nîl &. Sors ubivis imperat.
Plerumque telum ſortis haud vitabile eſt.
Nulla his videtur ſortis innocentia,
Ipſi nocentes qui nocent ſoli ſibi:
Opinione ſors rea eſt dementium;
Eſt noſtra, nulla ſortis eſt dementia;
Et noſtra, nulla ſortis inconſtantia eſt;
Et noſtra, nulla ſortis eſt injuria;
Iramque ſortis credit iratus ſibi.
Pœnæ illigatus ſæpe legis Juliæ,
Dum frena laxat perditæ libidinî,
Meruit quod ipſe, id ſortis eſſe judicat;

Sors

t causa culpæ, causa pœnæ creditur;
llum sed isto majus est delirio,
rre majus ipse quo haud potest Furor.
i puertia, error & puertiæ
s est : senectæ & omnis est puertia.
n victa sors quæ, victa non statim redit.
tura sortis omnis ætas nescia est:
ina gentium, officina dives ac
lavors virorum & ipse quos genuit sibi,
ique legit, nobilis Septentrio
ropæ, & ille nobilis victoriis,
ille pridem dives & victoriis,
tura nulla quas loquetur haud dives,
lla haud stupebit, inclytis passim urbibus
git superbus, vique major temporum
avis putatur; præda quævis sortis est
ura sed mox, invium cui est nihil,
l haud domandum, nil manere quod lubet:
nsura forte at vana sunt spectacula,
eresque post &, busta post & urbium:
ago rerum rebus est perennior.
gnum potentis nobile illud Galliæ,
busque semper nobile & civis manu,
ropa nullum majus aut florentius
o tota jactat, sævit in se jam domi
gulatque sese Principum turbantium
diisque fœde & partibus contrariis
sumque divisumque. Pacem pellere,
motibus miscere cuncta, sortis est,
nquam quieta quæ quietis hostis est.
lisque falli, & oris immodestia
rore falli & aurium, sors omnium est.
rique nobis fingimus præsentia,
æsentia haud quæ, neminique quæ manent.
rantium hæc sors omnium & delirium est.
sortis arctis colla cur amplexibus
stringis, ori & suave figis basium?
eretricis instar falsa vultu decipit.
naviganti semper est anceps mare,
ctamur & sic mille sortis fluctibus.

Orbis

Orbis colonus aspera & saxa incolit,
Nudasque cautes, inter & discrimina
Metusque mille, omnisque inexplicabili
Et casse cinctus undique & clausus mali.
Lege hac iniquâ quisque Sortis nascimur.
Rheni illa quondam ripa semibarbara,
Aut tota barbara, illa quæ Germaniam
Fœcunda potat, culta nunc est moribus
Et legibus, queis sanctiores Græcia,
Queis castiores Roma nec Quiritibus
Antiqua fixit. Sortis hæc mutatio est,
Bonum malo mutantis & malum bono.
Amor Minervæ, Apollinis prætorium,
Scientiarum magna mater omnium,
Parensque læta & omnis elegantiæ,
Gens Graia quondam, pressa Turcarum jugo,
Scientiarum ignara nunc & omnium,
Prioris omnis nescia elegantiæ,
Hebet siletque. Sortis hæc injuria est.
Adversa quæ sors, plurimis semper manet;
Semper secunda at, larga semper & favens,
Nigroque cygno, albâque rarior pice est.
Cum regna Sorti, sceptra cum Sorti obsequi,
Sequi & moventem, sæculis prioribus
Nostrisque multum multaque & terrentia
Exempla ubique, semper & monstraverint,
Et regna, sceptra & sortis insanus negat.
Adversa quæ, secunda quæ sors, est levis;
Leviorque vento est & ruente fulmine.
Servire spectas qui jubere suetus est,
Regnatque quem videre servum contigit;
A sorte ea omnis imperatur servitus.
Cave tuum esse illud putes, sors quod dedit,
Injusta iniquâ dividens quidvis manu.
Quod perdere haud vis, quod potes haud, hoc tuum est,
Tuumque solum; Sortis at sunt cætera;
Lex fixa nulla cujus est libidini,
Quæ tollit & dat cuique quod vult, quod lubet.
Superba sors est; se coli, haud flecti sinit:
Sors cautis instar dura quæ Marpesiæ;

a saxum, Sors inexorabilis.
sors est, nil manere cui placet,
tatis, suavitatis & nihil;
, pasta felle solo potaque,
ia fellis, dulce quamvis rideat,
ue fallax osculetur melleis;
ue mordetque omne lætæ basium;
cus omnis rete tantum & cassis est;
a dextra & uncus est & vinculum.
minentia sortis invidentia est,
rque semper maximos mortalium.
orque est, error & gravissimus,
a sortis læta quæ promittere,
e Divæ, Diva si, constantiam.
edita veritas, alto in latet
e mersa, nullus est profundior,
nullus quo obsitus caligine.
st laboris plena Sors volentium,
ue veri expellere ignorantiam.
yta olim, turribusque & urbibus
tellus plurimis Iberiæ,
nunc & plurimis & inclyta,
ioribus, sed & novis, edax
etustas dente dum rodit suo,
e structas nobiles majoribus
vertit, sortis haud nescit vices,
rtis ipsarum helluonis urbium.
a quondam & læta mater urbium,
um læta mater Itala
etustis claruit quæ sæculis,
que nunc & clara civitatibus
que passim, jam perire quod vetus
e sterni, surgere ac id quod novum,
& astris ante non visum caput,
upetque; principem sed maxime
ue quondam gentium urbem Romuli,
victo ab Orbe cultam supplice,
rioris bustum & esse gloriæ.
nium sors hæc, futura & urbium est,
que sint, quacunque magnitudine.

Et Morbus & Mors certa ſors eſt omnium;
Immiſſa nos in mille morborum eſt phalanx,
Augetque quos, gignitque quos novos dies,
Nullis priorum cogniti qui ſæculis.
Ferax malorum & mille Morbi Regia eſt,
Animique & hoſtis, hoſtis & nunc corporis,
Et farta tota ſpiculis letalibus.
Nunc ſola prodit, vincta ſed, ſed victaque,
Tradux aduſtæ bilis ac ſucci nigri,
Gignenſque alenſque mentis ægritudinem,
Specieque terrens ſimplice haud imaginum;
Imaginem quæ pingit ex imagine,
Umbramque ab umbrâ ducit, umbroſum malum,
Melius tenebras eſſe quas tu dixeris,
Denſamque tantum & luridam caliginem.
Animique & error, magnus & raro haud furor,
Alumna mille, mille phaſmatum parens,
Alumna monſtri haud unius, vera Africa,
Informe monſtrum cui parit ſemper novum,
Formido tota, mille dux formidinum,
Terretque & ipſam dira quæ Formidinem,
Sub mole cujus plorat & gemit miſer,
Gematque ſed, ploretque cur, ignarus eſt;
Malo abſque & omni fingit & malum ſibi,
Et pejus haud quo, quoque non nocentius.
Quieta cum videtur inquies quies,
Mentiſque turbo tantum & inſanus Typhon,
Spirante quo tranquillitas exſpirat &,
Statu & movetur pectoris conſtantia,
Suum & tueri mota mens nequit locum.
Nunquamque ſperat idem &, & negat ſibi;
Mœrore mœror nullus eſt quo mœſtior,
Uber doloris ſemper exſuccum bibens,
Sitienſque ſemper, ſemper & leporis metus,
Metuenda ſolo in incidentis ex metu,
Metuſque quæ ſunt ſola cui metuenda ſunt.
Farrago rerum vaſta quæ fuere, ſunt
Quæ, quæ & futuræ, quæque nunquam forſitan
Et ſunt futuræ: vera Criſpis Ælia,
Quæ & eſſe quidvis, eſſe nil & dicitur.

na, fingit quod, nec explicat sibi.
que quo sese ille qui fingit sibi,
dictator qui & est delirii,
& morosus interpres sui.
fingendi omnia immodestia,
rerum & omnium confusio,
ransque tota perturbatio.
a quam umbrarum domus Plutonia,
aud quæ est, ampla sed multum domus,
is atrâ picta tota quæ manu,
a quâ in trux Eumenis, parens metus,
ue & omnes inferi quot sunt lacus,
ntis & Stygisque, Phlegethontis &
sedem nuper haud fixam sibi,
& olim, monstra multo & pluria
tra monstris quæ omnibus majora sunt,
a secta, non & Helleborus cui
mederi; cui quietem debitam
que nulla porrigunt papavera,
Proteus mille formarum capax,
ue mille, & ore plus quam centiceps,
quæ, non picta, quæ pingit sibi,
ue semper, semper & struit malum,
ue semper, ægri inane somnium,
mque inane, sunt majora quo,
ior a nulla quo deliria, &
magnis mentibus deliria.
rerum cognitæ quæ nemini,
nunquam, somnium somno carens,
io quodcunque semper vanius,
e, territansque vultus omnium.
ue quæ vix, non timenda quæ timet,
uidvis esse dum putat sibi;
ue & ægri haud morbus & molestia,
ue, nec febrisque, quidlibet, nihil,
que, nec morbusque, tota fictio;
ue Lunam ad quæ timens arundinis
s umbram & instar adversariæ
remitque se modo ut tantum offerunt
s & pullusque gallinaceus,

Passerque glisque musque &, & pulex levis.
Quæ tristia esse censet hæc quæ læta sunt,
Et læta censet inter hæc quæ tristia,
Minorque mentis nullius gnarur rei est:
Animique vires corporisque destruit.
Vigilantis illa somnus, illa somnium
Non dormientis, somniis feracius
Quæ sola vulgus esse somnia autumat,
Et offeruntur indies cuilibet.
Imago vanæ vana quæ est imaginis;
Stuporque tantum nescius discernere
Quod est, & esse quod putat, cum sit nihil;
Nimisque nunc quæ læta, nunc tristis nimis,
Nimio tenetur odio, aut amat nimis,
Et nunc abundat omnibus, nunc & caret,
Opinione dives ac egens suâ,
Speratque nunc & quidlibet, nunc & timet,
Spes magna sæpe, sæpe desperatio;
Consuta tota rebus ex contrariis,
Studiisque & in se armata quæ contrariis.
Vaporis illa nata quæ & fuliginis,
Fuliginisque nulla quâ fumosior,
Nigriorque & illâ quâ nigrescit Æthiops,
Ignesque Nox jam quam minores deserunt.
Rationis arx invaditur quâ perpetim,
Intenta & uni mille res fingit sibi.
Centaurus hujus est, trifauxque Cerberus,
Impostus Ossæ Pelion, furens Gigas,
Pigmæo & agmen parvulo oppostum gruum,
Et quidquid est ejusmodi delirii:
Et Hercules, Orlandus ac Iberiæ,
Ventosa quem gens ausa fingere est sibi,
Haimonis & quot nobiles jam filii,
Auctæque tot queis sunt priorum fabulæ.
Mons parturit cui monstra, cui cœlum cadit,
Terræque & esse non videtur destina:
Frequentia in cui solitudo perplacet,
Omni illa multò ut tutior frequentia;
In solitudine esse cui frequentia
Metu videtur, nîlque tota quam metus,

Ter-

rrorque tota, immanis & vesania,
Ille officina, mille nugarum penus,
ugetque quas fovetque quælibet dies
Magis magisque, nescias consistere;
Iendaciorum &, multa quorum millia,
t plura multò multa quam sunt millia,
ueis biliosum tentat & vincit virum;
ortenta fingens mira, queis par est nihil,
ihilque par natura mater edidit.
Ioc Candidatus iste jam monstrum domat,
t non domandâ, & Herculis qualis manu,
ngensque monstrum, informe, vix domabile,
ix quam medentis nobili Othfari manu,
uisque totum id qui excutit cubilibus,
ortis minorem & esse sic manum jubet.
Idversa quæ dat sors secundis corrigit,
t quæ secunda, adversa per mox subruit,
Ioverca nunc, materque nunc & cuilibet;
Inumque eidem semper haud os porrigit.
llud quod est sors esse nunquam desinit;
in esse, sors est nulla jam mortalibus.
ortem obsequentem habet, sibi ille qui imperat,
Ion obsequentem, quisquis haud potens sui,
uive rector, credidit sorti omnia.
niquitate sortis haud quodvis licet;
Licet quod optimum, & probandum quod, velis.
Non sorte qui, virtute sed qui, dives est:
stâque major ulla non opulentia est.
Ex hoste amicum, amico & hostem sors facit:
Ruina sors semper male ascendentis est.
Cosroïs, alti Regis olim Persiæ,
Late & potentis, aureis scriptum notis
Lectum hoc tiaræ in nobilis fastigio est:

MULTI QUID ANNI, VITA QUID LONGÆVAQUE,
PER MILLE TRACTA CASUUM DISCRIMINA,
RASQVE MILLE MILLE SORTIS FLVCTUUM?
CAPUT TIARA INSIGNE CALCABUNT PEDES
VILISSIMORUM FATA POST MORTALIUM.

REGNUMQUE NOBIS TRADITUM A MAJORIBUS
TRADEMUS IPSI POST FUTURORUM IN MANUS.
NASCUNTUR ILLA LEGE SORTIS PRINCIPES.
NASCENTUR OMNES QUI FUTURI PRINCIPES.

Oleas vagari extra, una ſors eſt omnium.
Gratum tibi eſt quod ſortis eſt faſtidium.
Sors eſt timenda illi, nihil qui jam timet.
Injuriâ ipſa vita ſortis diſplicet;
Melius mori multo eſt, male hic quam vivere.
In cribro aqua, omnis ſortis indulgentia eſt.
Sors eſt cavenda; cuncta ſortis diffluunt,
Plenuſque rimæ eſt porrigit quem cantharus.
Immenſa ſunt largitur æquor quæ bona;
Non fida ſed ſors ulla navigantibus;
In littore & portuque perdit quæ dedit.
Fingunt inanis conſilI monſtrum ſibi,
Superare qui ſe ſortis & verſutias
Doloſque poſſe arteſque & omnes autumant.
Amicus eſt prehendit is qui dexteram
Deſerti ab omni, ſors negat cui & omnia.
Non ulla lux eſt aviis mortalibus;
Caligo ſortis eſſe lucem non ſinit.
Eſt navigantis quale per motum mare
Iter moleſtum, experſque non diſcriminum,
Carenſve quæſtus; littus in quod divitem
Salvumque, merſum & ſæpe pellit navitam;
Per regna ſortis ambulantis & via eſt
Iruſque talis; ſæpe mollis & levis,
Graviſque ſcrupis ſæpe & impeditus eſt,
Feſſus viator & miſer quo in deficit.
Libidini ſe ſortis, eſt permittere
Digitum gulæque faucibuſque Scorpii.
Sors tympanum pulſat, tuba & taratantara
Ubique ſortis perſonat, ſors claſſicum
Canitque ubique. Sors movet bellum & gerit,

rochusque miles & satelles sortis est,
ampusque pugnæ magna sortis area.
ix sorte & omnis, omniumque est servitus;
auperque nam qui est, dives & qui, servus est.
st ille lapsus omnium gravissimus,
um sors labantes impulit: nam injuriâ
ortis labanti porrigit nullus manum.
axi unius turbatur haud jactu mare;
noque & alteroque sortis & gravi
ctu haud movetur, seque & ipsa non movet,
apientis est quæ pectoris constantia.
uæcunque tandem oblata sors est, displicet:
pibus carentes omnibus, miseri sumus
irique ditis cura pectus exedit,
octu diuque cura semper anxia.
dversa sors, quamvis repulsa fortiter,
amen recurrit usque, more Parthico,
ugiensque pugnat semper, & pugnans fugit.
victa sortis nulla dantur casibus;
ncta hæc domantem sæpe virtutem domat.
t esse solis lætius lumen solet
am jam cadentis, sortis & blandæ favor
lerumque nobis major occidentis est.
irtus repulsæ nescia est quæ sordidæ,
rtis repulsam sæpe passa injuriâ est;
rti illa, quamvis Sorte major subdita est.
ivore vel, vel odio, ignorantia aut,
it optima ut plerisque sint & vilia,
ntemta &; est hæc læva sors & omnium.
ix id redit, pellente sorte quod fugit.
pulasque sors cum porrigit lautissimas,
emmata pocula, atque Setinum merum,
m melque, melle quidquid est & dulcius;
m muscus esse, cum Ambra & esse creditur,
conita se tunc offerunt bibentibus.
iscedit & sors semper, & semper redit,
mica sive, sive & adversaria.
uæcunque sorti displicet virtus, scelus,
itiumque virtus dicitur sorti placens.
ratissimum virtutis est consortium,

Comesque virtus & sodalis perplacet,
Et sola virtus: sorte cum negotii
Falsisque sortis esse nîl velim mihi;
Est quidquid illa nîl nisi est merum nihil:
Nil nos sumus; sunt sortis & nîl omnia.
A sorte victus, sortis est injuriis
Solus solutus, solus haud obnoxius;
Molli sed iste blanda quem fovit sinu,
Placetque cui ridetque & indulgentiâ,
Multis furentis sortis ictibus patet.
Hæc Feriduni Regis est sententia
Persarum in aula Regis olim maximi,
Aulæque fronti inscripta, si Sado fides;
Sado, magistro nobili prudentiæ;

INFIDA RES EST QUÆLIBET MORTALIBUS,
INFIDA SORTIS PROPTER, ET DELIRIA:
RERUM COLENDUS CONDITOR QUI EST OMNIUM,
RECTORQUE. SOLUM LUMEN INTUETUR HUNC
TENETQUE POSSIDETQUE PROVIDENTIVM;
NAM SORTIS INNITI BONIS, ARUNDINI EST.
PERDITQUE SORS, ALITQUE SORS ET OMNIA.
SI CASTA MENS SIT, PURA SI SIT CRIMINUM,
SOLIO IN SOLO VEL IN MORI, PARUM INTEREST.

Sors in recessu saltuum haud raro latet,
Ut dira tigris, nescientem quo opprimat
Et non caventem. Qualibet latro in via est.
Mors sortis ipsa obtemperat libidini;
Ignavum ut evehat virum &, magnum rapit.
Sors cæca quamvis, quamlibet diem premit.
Sapienti amica est illa, quæ sors hostis est.

Vio-

iolasque caltasque, atque spinarum aspera,
Pluviusque gignit, promit ac ut Juppiter,
Malique sic, bonique sic sors est parens.
Bene ille qui malis, facit bonis male;
amen ista, sola sortis ista factio est.
hœnixque cui, cuique & audax Armenus,
yrusque cui Medusque, Parthus, Cappadox,
Pluresque victi; cujus immodestiæ
ar Orbis haud, & unus haud suffecerat,
ellæa proles, inclytum Macetûm decus,
Majorque jam spe, spe minorque jam suâ,
um concupiscit plura, quam ausa spes sibi
st polliceri prima, speque devorat
eranda quæ sunt nemini mortalium,
t esse quidquid noscit, hoc cupit suum,
um & manere nemini vult Principum,
Ætatis ipso in flore raptus occidit,
otus veneno, perditus domestico &
olo suorum. Iniqua sors Magno fuit,
festa si sic, cur minor qui est non tremit,
Mage sævientis sortis impar ictibus?
ota Medo cum stupemus flumina,
actamque signa ad militum insanam manum,
rvire Medo in Graïa tellus disceret,
imperatum ferre victoris jugum,
speque & omni perditâ exemplum dedit,
rti omnis impar quod cluat potentia,
tentiumque, & queis potentius nihil.
s castra castris, & ducem opponit duci,
militantem militanti strenue:
dversa cuivis semper est sortis manus,
aud impigra illa, semper adversaria,
aud una, fida haud, multiplex sortis manus,
ncepsque quæ, jurata quæque nemini est.
ansura non sors; omnis est sors lubrica;
itque sors, servatque fœdus nemini.
fronte, tergo à sortis est opponere
flamen unum haud optimis conatibus.
rare magna multus est labos sibi;
ertere hæc sed, sortis est brevis labos,

Amnesque nec, nec alta montium juga,
Rapidusque Phasis vel, vel asper Caucasus,
Lacusque nec, nec saxa, nec quæ esse invia
Nobis putantur Sortis excludunt metum,
Manusve Sortis: pervium huic est quidlibet;
Obstare sortem quidlibet videt sibi.
Nullam esse virtuti inviam magna viam
Dum creditur, sors inviam raro haud facit.
Pacata cum videntur esse tempora,
Omni paratu armata sors bellum movet,
Et clam palamque classicum passim canit.
Pacem esse noster dum putat Batavus sibi,
Ille inclytus qui pace nunc Iberiæ,
Post gesta sæcli bella pene totius,
Et bella multo quæ cruenta sanguine,
Amica quondam se movet Britannia,
Et pace nobis semper illa nobilis,
Mari in quieto & excitat fluctus novos.
Fit sorte Princeps sæpe civis victima;
Civis cruenti victima & fit Principis.
In sorte vanâ quisquis est fiduciam
Qui spemque ponit, ille desertor sui,
Et proditor, juratus hostis & sibi est.
Parere sorti quisquis haud potest, perit;
Vis namque sortis est inevitabilis.
Sorte haud favente prodigus laboris est,
Nullusque frangit quem, fatigat aut labor.
Vis nosse sortis ex Scythis imaginem,
Veramque sorti haud discolorem imaginem?
Pede illa destituta est, penna sunt manus:
Prendenda & alis ergo, ne mox avolet,
Reditura nunquam, si favere jam velit,
Ridentis & præbere dulce suavium.
Legatione nobili quondam Scythæ
Juveni illa talis picta Pellæo fuit.
Nil quam ferarum lustra sunt sortis specus.
Et læva cum Ortum, & dextra cum Occasum tenet,
Sors certa tanti Principis tandem mori est.
Adversa sors est, vota cum excedunt modum.
Invita blanda sors teneri non potest.

Se-

cunda sortis luditur non alea
mper, diurna sive pernox alea.
rs ebrii ista est, ut sepulchrum sit sibi.
er sortis inconstantiam nihil sibi
romittere aut negare cuipiam licet.
x melle sors & felle mixta est quælibet.
t sorte quivis ut viam ignotam terat.
certa sortis cuncta sunt mortalibus.
rs divitemque pauperemque & impetit:
ui dives auro est, perditisque moribus,
on dives est; ast pauper est quisquis, licet
b omnibus jam destitutus, dives est,
iusque si sit, more si probo integer;
uasvis habetque, possidetque quaslibet
es. Sed hujus pulchritudo sordibus
noque multo turpis & deformis est.
dversa magnum sortis haud frangunt virum,
mersa cœno gemma se non polluit.
ustris esse sortis est prosapiæ,
rtisque tantum. Splendidis majoribus
rsque degenerque raro haud gignitur,
lendente ut igne ex nascitur vilis cinis.
cui instar est secunda quæ sors tympani,
ngore solo tota commendabilis.
s plurimorum stulta arat, non seminat;
qua multum seminat, metit nihil.
n sorte luctari, manum inferre est sibi.
rum perito sors iniqua semper est,
m est cum imperitis semper huic negotium.
lens gnara rerum sit, perita casuum;
nper futuræ sortis ignorantia est.
icunque rebus utitur florentibus
ne haud, faventi nescius sorti obsequi,
bsequentem reddit, infestam & sibi.
s parca sit, sit larga, parcit nemini,
larga nulli est. Quod dedit statim rapit.
s scæva quæ, quæ adversa, tota non nocet;
is medullam constat esse & ossibus.
m sorte fas haud se favente extollere;
m non favente qui sapit non concidit.

Incerta quævis, cæca sortis omnia:
Præstare quisquis creditur prudentia,
Est cæcus amplam qui gerit facem manu.
Sors cum malis favet, bonis injuria est;
Et ista perpes sortis est injuria,
Quâ major esse nulla, vel fingi potest;
Tamenque nulla se exhibet frequentior.
Amica sors sit, non habenda sit fides;
Tibi esse amica cum videtur, hostis est.
Specie beatos sors facit, re non facit.
Alii labore multo opes ut congerant,
Aliique nullo ut consequantur maximas,
Mortalium sors omnium est & temporum.
Regens habenas nullus est sortis suæ.
Sors sæpius plerisque quam virtus favet:
Ortu occidit subinde in, Occidentis in
Et surgit oris. Sortis exlex ortus est,
Occasus exlex. Nulla sit sorti fides.
Loca omnia is qui circuit, qui flumina,
Montesque & urbes, porrigensque se nemus
Ubique, qui marique clausas insulas,
Terrasque multa ferre, multa & æquora,
Terræque multum dêsse, multum & æquori
Quivis videbit. Sortis hæc injuria est.
Remotus est quicunque natali à solo,
Sortem prementem sentit, ut sentit domi,
Gravius prementem & sentit, ac sentit domi.
Sors sæpe victi est illa quæ victoris est.
Sors obstat ausis plurimorum ingentibus,
Modicisque & ausis. Nullus est sorti modus.
Algere, sudare &, patique quidlibet,
Brumamque & æstum, sortis est mortalium.
Superbus ille pessimo longe est loco,
Qui sorte pressos sæviente despicit;
Nam presso eâdem nullus huic amicus est.
Incerta sorte cuncta sunt præsentia:
Ventura quæ & sunt cuncta in incerto jacent.
Nil sorte vivendi datum est iniquius;
Nam vita mortem longa nullius fugit.
Hujus diei, crastini an sint tempora

Addenda summæ, sorte in obscuro latet.
Est tempus omne sortis; effluit cito,
Ruit, fugitque. Qui sapis, statim utere.
Injuriam sortis manere per potest
Nihil. Nam edax sors est. Vetustas tabida
axumque ferrumque omne perdit temporum.
Homines ut ipsi, sic caducæ sortis &
Humana quæ sunt. Occidunt & desinunt.
ortem faventem ne colas. Falsa hæc nihil
andem relinquit, quo fuisse se probet:
Pretio in viris mansura sunt prudentibus.
ortis reluctans optimo est semper manus,
avensque pravis. Sortis hæc tyrannis est.
n sorte tu repone nil fiduciæ;
ub vultu eodem læta, non læta & latet.
on una sortis omnis inclementia est.
ucem esse cassam prodit ut pondus leve,
c falsum amicum sortis inconstantia.
apientis est docere quosvis quidlibet;
apientis at sors, quod doceri non velint.
lagnum ille se qui, sortis haud videt vices.
ello à cavendum est. Sorti & armatam manum,
ugnumque ferro inferre, non prudentis est.
rti haud secundæ quisquis est qui irascitur,
ocentiorem sic facit sortem sibi;
ostis sibi est, hostem suum ille qui adjuvat.
otentiori ut, subjicit sorti manum,
ui cautus. Est vis sortis haud domabilis.
rte haud ferente nulla vis est consilI,
t nulla, vento non ferente, navitæ.
xatque despicitque sors & maximos:
t nulla major sortis est superbiâ
ovenda sunt quæcunque sunt mortalium;
rtem movet nîl, sed movet sors omnia.
utosque & incautosque sors falsos habet.
aus tota sors est, tota sors dementia,
t impotens potentia, & delirium,
ecreansque nunc, nunc territansque somnium.
t vanior fallaciorque somnio.
rs arma porrigit cui, hujus hostis est
ibusque, liberalis offert quas, nocet.

 Sit

Sit cœca quamvis sors videntes decipit,
Seroque falsum sorte se falsus videt.
Fit sorte sera ut sit Phrygum sapientia.
Nimium in reponit sorte qui fiduciæ,
Severinensis hoc Roberti perlegat
Tumulo in legendum &, & legendum posteris;
ROBERTUS HAC SUB MOLE BELLATOR CUBO,
ROBERTUS, ILLE MARTIUS DUX ITALUM:
GERENTE ME REM FORTIS ADRIA ET STETIT;
PEREMPTUS OMNEM FT ADRIÆ SPEM SUSTULI.
GERMANUS INSOLENTER AUSUM ME DEDIT
EXEMPLUM UT ESSEM POSTERIS. NEPOS CAVE.
Sors omnium invadit bona, ut vacantia.
Dolos carere posse, vim & successibus,
Claret patetque sortis ex injuria.
Excisa quondam militantis Græciæ
Armis superba & Ilios, Roma & manu
Eversa pridem Barbararum gentium,
In sedibus vix nota Roma jam suis,
Sibique vix jam nota, nota vix suis,
Semi & sepulta ferro aratri pervia
Ingentium ossa & Marte clarorum ducum,
Prætoria & Regum ruinosæ domus,
Quæ pulvis infelixque nunc herba occulit,
Sepelitque surrectura vix unquam è situ,
Sortis, struendi & destruendi quæ artifex,
Perdentis omnes, omnia ac ut perdidit,
Et perdituræ quidlibet, monumenta sunt,
Majora sunt majoris haud quibus metus.
Meminisse nunquam sortis, obliti sui est.
Ex sorte pandit lata passim se area
Patetque curæ, dum timentur omnia
Timenda quæ, ventura quæ sint nesciis.
Telluris & quotcunque sunt, & æquoris,
Nobisque plura & imminent pericula,

Sunt

...unt cuncta sortis: omnium sors est penus.
...st rara vires temperat quæ sors suas.
...dultera est sors; sortis insanit procus.
...rohibente nullo &, & jubente nemine.
...rohibetque sors quidquid modo est visum, aut jubet.
...st pacta sortis littore in nullo anchora.
...elagoque cœloque & faventes cum vides
...irare ventos, ingruit vis protinus
...nx turbinum ut, procellarum & furor;
... sors & ipsa, læta cum ridet viro
...mnumque plenâ quodlibet spargit manu,
...Mox promit iras, dona, damnans & sua
...amnata perdit hostis implacabilis.
...on sponsor ullus; obses aut ullus datur,
...test nec esse, pro bonâ sortis fide.
...erisque telis vulnus infertur suis;
...rire quos vult, sic jubet sors plurimos,
...sumque & armatum sibi opponit virum,
...a sævientem in sauciantem & viscera:
...digniore nemo quo perit modo.
...bentur ire cuncta quo sorte, huc eunt;
...nctorum habena in unius sortis manu est.
...i multa sortis sunt data indulgentia,
... sorte parte non potest unâ capi.
...mitæque Thebæ queis, bimembres queis viri
...tique fusique &, nigrique regia
...lsata Ditis, quiesque non ausum nihil,
...ustre sanguen, inclytum Heröum genus,
...dere victas vinculis sortis manus;
...abuntque primi semper & mortalium,
...nt priores. Sortis hæc constantia est.
...ngus favor sortis, brevis pœna est mora.
...edicina sortem noscere est suam mali.
...citura furto ut plurimum rem sors gerit:
...aude est latente sortis omnes fallere.
...rs justa magni causa semper est metus.
...s est quietem quæ esse & alternam haud sinit.
...æ strata sorti, murice obsessa est via.
...ientis omnes undique acceptæ quæ opes,
...rabum & labores, quidquid Indo & gignitur,
...gnitque Ganges, magna sortis præda sunt.

Servire magnis ſueta non ſors mentibus.
Quæcunque tandem, ſit rubori nemini:
Quæcunque cuivis, ſemper &, ſors imminet.
Sit rara quod clementia & pauciſſimis,
Nil quam futuræ ſortis ignorantia eſt.
Spe majus eſt offerre ſortis & minus,
Metuque majus ſemper & metu minus.
Miſerique nos, ſervique, clauſique hic ſumus
Sortis catena; Vita tantum carcer eſt.
Damnis levare damna ſæpe ſors jubet.
Quibuſlibet tentanda Fortuna eſt modis.
Quas ſors opes dat aureæ ſunt compedes,
Boiæque tantum quis ligantur divites.
Eſt ſortis, haud eſt Principis princeps locus.
Eſt præda major ſæpe quam prædantium,
Captique quam vincentis eſt major manus.
Non certa ſpes ex ſorte, non certus metus:
Stare & cadentem, ſidere & ſtantem jubet.
Furente ſorte tuta nec timentibus
Fuga ulla, nec conſtantia eſt audacibus.
Ventrem nepotis cum vorare prædia,
Agroſque opeſque avorum & jam gulæ
Prædam eſſe cum vides (& eſſe perpetim
Vides ubique) & eſſe prædatrix manus
Non una ſortis, uno & haud rapax modo
Eſſe, haud videri providenti non poteſt.
Delere cuncta quæ vetuſtas dicitur,
Dicenda non eſt. Sors nova, & ſemper nova, &
Hoc ore nunquam viſa, quo nunc cernitur,
Vetuſta cum noviſque mutat omnia,
Semper futura & omnium mutatio.
Non imperitis caſuum humanæ rei,
Sortiſque magna quæ impetentis omnia,
Quæ tuta factis ſe probant pro inſignibus.
Vibrata ſortis quæ lacerto lancea eſt,
Fodit potentis tranſit & latus viri;
Cui comparata nobilis quæ Pelias
Celebratur haſta, cuſpide ut defecta hebet,
Leviſque tantum ad inſtar eſt arundinis,
Stramenque niſu haud quod fere ullo frangitur.
Sub ſorte victa quælibet cujuſlibet

Fracta virtus visque jam pridem jacet;
vellis ipsa & inclyti Alcidæ manus,
a tot domante monstra, terrente omnia &
rere nata, sola Sors major fuit.
xtra rubente qualis infesti Jovis
ira prodit, editasque maxime
ulatur arces, turriumque culmina,
besque quæ inter extulere jam caput;
is furentis magna tempestatibus
tuna Sortis maxime est obnoxia,
etque semper sævientis ictibus.
s huic favet, latere quem tutum sinit.
rare non & hastam acutæ cuspidis,
peo tueri & pectus haud septemplice,
leamque pressâ sustinere non comâ,
misque telo aut indui non perviis,
odest juvatve, Sortis iratæ impetus
ire cum vult, perdere & cupit virum.
æ læta Sortis esse vulgo judicant,
rmixta nîl quam morsibus sunt basia.
mitis est, undisque sævior maris,
ociorque turbine insano Noti,
bare cum Sors incipit, cumque omnibus
cincta ventis denegat portum rati.
versa Sortis fortiter ferenda sunt;
eunte non colore, non & corpore,
chrymis furentem & nemo comminuit suis.
nulla Sortis blandulæ constantia,
norque mox in tædium convertitur.
vana Sorti objecta contumacia;
tasque tandem & ferreus præbet manus.
rum gerentis illa sæpe Sors fuit,
ixa sit crimenque ut, ac onus sibi.
di vetustæ gentis ultimos mori,
umque gentis funus esse totius.
Sortis illud; plurium quæ imaginum
entibusque & inclytas pridem domos
Meritisque fultas eruit radicitus,
illis relictis posterûm vestigiis.
cunda contra stirps suorum copia
fessa sæpe; exhausta multitudine &,

Impar

Impar fatiscit. Sortis hic quoque est jocus.
Amore nîl est dulcius, præsentia &
Amantium nîl; Sortis ast injuriâ
Locorum amantes dividunt divortia,
Quamvisque amantes sic amare non sinunt,
Volunt amare ut. Goesii testor fidem,
(Meminisse nam omnium hic amantium haud lubet)
Fidosque amores; Goesii, quem publicæ
Rei vacantem Rhenus & nunc Amstela
Laudat probatque; quique quidquid otii
Negotiis dispungit & pulcherrimis,
Et profuturis postero laboribus:
Absente quo jam, abesse jam videor mihi.
Animosque & iram, Sortem & ipsam vincere est;
Qui haud victor illorum est, miser victus perit,
Servitque Sorti servitutem perpetem.
Hilaritatis causa Sors est & modus,
Mœroris est & causa cuivis ac modus;
Modimperatrix rebus in mortalium
Suprema, quemvis cui necesse est obsequi,
Crœsumque & Irum; cujus extra limites,
Metasque nulli est integrum procedere,
Mensura sola quæ geruntur omnium.
Non nota non est Sortis ulli injuria,
Hac finienti vivere hoc, ut inchoat;
Et vivere illud triste, triste illud mori &;
Morique posse haud, cum velis tamen mori?
Finire vitam &, cum tamen nolis mori,
Morique quo tu vis modo, aut etiam loco,
Aut tempore, omne Sortis illud arbitrI est.
Omnis rigentis illa contumacia
Fastusque mentis, pressus adversariæ
Sortis furore sæpe quâ superbus est,
Nil quam prementis majus est onus mali.
Quo serius, plerumque Sors gravius ferit,
Morosa longi ob temporis fastidia.
Sunt cæca sæpe Sors facit quæ vulnera;
Curanda nullâ prodeunt cum jam manu.
A gente tota subditâ mortalium,
(Ut tota subdita est) tributum Sors sibi
Non æqua poscit, & negandum nemini,

ta rebus scæva Sors ut omnibus,
ia rebus maxime est majoribus.
â trinodi sternit & Sors omnia,
vult eâdem hac & tuetur omnia.
rata Sorti janua est omnis domus,
s fidelis quamlibet custodiat;
de pro se sæpe Sors & utitur.
ta Sortis oscula, haud sunt odia.
: sævit &, parcitque nunc Sors & vire,
osa vento quolibet ventosior.
us superbum haud, alta verba nec juvant,
entiam cum adversa Sors pronunciat.
omnium sese & sua est summittere;
ale & ipsum tenditur Sorti genu.
s nocentis mille dantur spicula;
re cum tibi haud potest, nocet tuis,
nocere cum haud potest, nocet tibi.
anda non Sors, quæ potest te spernere.
are Sorte quidquid evenit tibi,
a dura Sortis sunt ferenda leniter.
apta Sortis qualibet venatibus,
orbe nostro in, totus is qui Regia
numque totus Sortis; est per fluctuum
dum & æquor, & natandum immanium;
s inter & perire plures contigit;
busque luctari ex datum est paucissimis.
gistra rerum longa queis ætas fuit,
peritia est vicissitudinum
icta Sortis, casuumque & omnium.
tiosa longa vita Sortis area est.
em fidelem nemo promittat sibi,
illa, inexspectata & illa quæ favet;
itura nam est cito illa, quæ venit cito.
nore Sortis sæpe amatus læsus est;
statque amori sæpe Sortis odium.
sta semper blanda Sors est credulis;
blanda semper, blanda cum videtur, est.
iis & ipsis vana Sors magis levis
, cum illa succi destituta pondere
vibusque ventis sicca facta concidunt;
nusque Sorti pondus est quam vertici

Arista,

Aristæ, adusta solibus quæ jam riget.
Mandant arenæ sæpe stulti semina,
Qui Sortis haud dum parta jam partis bonis
Sibi comparare nescii Sortis student.
Subito parantur tela Sortis & nocent.
Ab arte prudens artis & defectus est,
Sors cum faventem dura non præbet manum.
A Sorte læsi haud, Sorte qui non saucii,
Vixere nulli. Huic omnium patet latus,
Omne & patebit. post futuris sæculis.
Expertus annis ipse sum puerilibus
Infansque pene Sortis & deliria, &
Magnos furores, Breda cum flos urbium,
Dives bonorum cornucopia omnium,
Cererisque Pomonæque nobile horreum,
Dryadumque sedes, nulla quâ vel pulchior
Amœniorve in nobilis Brabantiæ
Laudatur oris; clara Martis area,
Fossisque castellisque cincta plurimis,
Sola hostium quæ non domanda tunc manu,
Ab hoste, ab & fame atque pestilentia
Obsessa passim, Spinolæ victas manus
Dedit fatiscens, instar & cadaveris.
Sors vincit &, triumfat & Sors omnia.
Jäson auratæ ille dives vellere
Ovis, esse magnas Sortis ostendit vices,
Passæ haud manere quem beatum fecerat.
Sunt Sortis hæc quæ dona pacta nemini;
Dolosa Sors est omnis & venefica.
Incerta Sortis propter alternant fidem
Spes & timorque, resque quævis fluctat,
Fidesque pacta, sancta jura & conjugI,
Quibusque Juno pronuba adfuere, queis
Hymenque sertis læta vinctus tempora,
Pietatis & sunt quæ jubentur legibus,
Parentque Sortis atque cedunt jussui.
Qui dives & rerumque non peritus est,
Miser faventis Sortis est & pusio,
Setaque porcus aurea spectabilis.
Sorti reniti non licet; Sors quemlibet
Vult quando, quovis pellit ac trahit modo.

nulta & æſtas, cum cucurrit ac hyems,
una vitæ finis eſt mortalium,
ntum & unum eſt. Iſta ſors eſt omnium.
s recurrit læta quæ fuit viro
s alvo in matris eſt qui, vinctus &,
ue fœtus luce caſſus jurgia
nocentis experitur & manus,
que ſæpe matris exſectus ſuæ
ur illætabilem ad Ditis domum.
roſa non ſi concidat ſorti hoſtia,
ſeſe, infeſta, placari haud ſinit.
e, quæ exſpectata non, vulnus tulit
lle, ſortis qui rudis fallaciæ eſt.
re velle ſortis incertæ vices,
nque, Lunam eſt velle cœlo educere, &
tenebris velle Solis abdere.
m ſuperbis ſumma ſceptris tradita,
mque ab alto juſſa ſe promunt toro,
tque gentes, ſortis eſſe legibus
que & omnes cum videmus ſubditos
ioſque, ſortis indomabilis
anta in Orbe hoc conſtat hinc potentia.
que nam Cajamque, Sejumque, & manum
nepotum Romuli, imbellem manum,
ere ac proſternere eſt facillimum.
ris ille qui anxia cupidine
tenetur ſemper, & ſemet miſer
atigat opprimitque inanibus,
ida poſcit, quæque facta ſunt fugit.
rs habendum, ſed videndum porrigit
uid ſuorum falſa promit munerum;
m & videndum, quodque mox viſum haud vides.
ta ſors eſt, nota ſors quæ eſt omnibus,
que nota, ignota ſed fallaciis.
dedit ſors cum & fefellit credulum, ut
que fallat, alteram dabit fidem.
ltâ ab arce quidlibet ſpectat ſua,
tque ridetque & regitque quidlibet:
da ſorte in omnis eſt fiducia.
citare deſtinat cum incendium,

Oblatæ

Oblata ad instar sulfuris sunt omnia,
Tedæque ceratæ, læta tantum & ignium.
Carere Sortis stultus haud faventia
Potest; faventis nulla cujus est fides.
Sortem qui amavit, pejus indies amat;
Amare sortem nil nisi est se fallere:
Amare sortis nam nihil quam fallere est
Amore sors est diffidens nunquam suo,
Mutanda nulli quæ omnium est mutatio.
Lapisve vel, montesve, nata in rupibus
Altisve robora, aut feroces quæ feræ,
Genuêre sortem duram, inexorabilem,
Prece illa nullâ flectier quæ se sinit.
Meus ille pridem, Belga qui tot inclytus
Terrâ & marique & inclytis victoriis,
Thule ultima & quem, quemque Calpe, & aureus
Timuere Ganges nuper admodum, Herculis
Timuere metæ &, dexterâ cum Heemskerckii,
Semper canenda posteris quæ dextera,
Optanda semper &, superbæ Iberiæ
Clausitque terruitque portus nobiles;
Belga ille, sortis invidæ inclementiâ,
Testata quamvis Orbi & innocentia,
Sociorum & omnis odium certaminis,
Bello illigatus, læsus ac, quod præferox
Gens Angla movit, insolens jam cladibus
Domi suorum, sortis incertas vices
Variosque casus experitur in mari,
Marique, natam quo esse sortem dixeris,
Motu nec uno quæ movetur indies.
Ferente sorte haud, Æolo contrario,
Obstantibusque est navigare fluctibus.
Sors Diva vulgo est. Nullius nam gratia
Prodesse sortis absque gratia solet.
Ventusque & unda sorte certiora sunt.
Ignarus omnis ille sortis perfidæ est,
A sorte pœnas exigit qui perfida.
Cum ramo olivæ oblata sors insignis est,
Præfertque pacem, sæpe clam bellum movet,
Quod Pace tectum quolibet magis nocet.

…re haud, cavere dum hostem non licet.
…ita sæpe est: perdit & crudelius
…anente sæpe sors, quam funere.
… tantum haud, tecta sortis tela sunt
…e fraudibusque, queis frequentius
…ihilque queis datur nocentius.
…dat & sors maximos & infimos.
… quondam nobilis Carthaginis,
…âque Dido fraude compulsa est mori;
…e mille perdidit sors principes
…ue mille, Marte non domabiles.
…raro haud duplicis sortis facit,
…quod non ipsa Bellona manus.
… terrâque & marique fulmina
…, est cum irata jam sors gentibus,
…la cladis nobilis sors omnium.
… non sexuque non imbellibus
…lla parcit. Versa Troja testis est,
…que testis, traditis si sit fides;
…c annis languor Anchisæ senis,
…usque nec senex, nec Ascanius puer,
…ve conjux illa quondam nobilis,
…l, penates, legerat quos Tros sibi;
…e declinare perdentis manum,
…que nemo, nemo quam vincit suâ.
…e sors cum visa, servavit malis
…, & majoribus malis, virum:
…dis haud cum, sæpe Scylla navitam,
…flammis sæpe & unda perdidit.
…em oberrat casibus quovis loco.
… lacerti queis nihil valentius,
…ores nec fuerunt Herculis,
…re possunt sortis indulgentiam;
…um illa frangit, illa & enervat virum.
…rionis inclyta illa natio
…e pollens nobilis Poloniæ,
… Portæ & illa quæ Othomannicæ
…ue raptis Bosphoro de Turcico
… Orbi est, jam rebellis perfida
…saci pace damnata domi.

(Al-

(Adversa semper prosperis ut objicit
Miscetque sortis inquies mutatio)
Fœdo suorum ambusta nunc incendio est.
Est versipelli subditus sorti minus,
Avita bobus rura qui exercet suis,
Pacata semper rura, solitudines
Mens queis sibi in corpusque cum volunt vacant,
Quantum voluntque, eoque quo volunt modo.
Hugeniani prædii titulus monet,
Cupido quietis ipsa quod struxit Quies,
In prædio Aulam nobilem esse AULÆ FUGAM,
Hagana cui ipsa cum superbis molibus,
Cum turribusque, mille cum discursibus
Ineptientiumque passim & supplicum,
Falsorum & omnium, omnium & fallentium,
Omni & paratu nobilis vesaniæ
Pupaque & omni, tota se non præferat.
Rara illa dictat, magna dictat quælibet
In otio non otiosis mentibus.
Brumâque terras per, per æquor septimâ
Tractusque fessusque inclyti Æneæ labor,
Aras focosque dum suorum deserit,
Patriasque sedes cogitur relinquere,
Aliena & exul regna passim quærere;
Humusque duro pressa Teucro Punica;
Duroque Juli ab nobilis mater viro
Relicta quondam; adulteri vestigia
Lucretiæque fœda nobili in toro;
Sibique se quæ victimam Lucretia
Suo & pudori, læsa jam libidine
Et vi superbâ, nec ferendâ Tarquinl
Mactavit olim; Romulique mœnia
Madefacta Remi prima fratris sanguine;
Romæque fata Albæque fata & inclytæ,
Quæ bis trium permissa jam certamini
Favere Romæ; & ille clangor anseris
Servator Arcis, quæ fuit rerum caput
Regina & Orbis; nobiles Fabii, dies
Objecit hosti & una quos omnes dies
Cecîdit una &, & trecentos perdidit;

Victor-

[...] Pœnus, victus & Pœnus manu,
[...] summi & æmula illa quæ imperI,
[...] Romæ lenta visa cedere,
[...] ferro, & plurium annorum labor,
[...]rro &, funditusque subruta,
[R]oma quidquid & farragine
[...]gendum posteris quondam dedit,
[...]pendum &, clade seu, victoria
[...]u sit nobili; simillima
[...] quondam oblata quæ sunt gentibus,
[...]e quæ sunt, versipellis omnia
[...]enta sortis, & vicissitudinum
[...]ta sortis omnibus sunt posteris.
[...], favere quæ videtur, sors facit,
[...]gnum iniqua ab jam paratum sit malum.
[...]ama plurimorum, nomina
[...] in Albo debuit quorum suo
[...]disse posteris Æternitas,
[...] ut essent exprimenda posteris,
[...] sortis invidæ est injuria.
[...] fatis edidit mortalium
[...]emper, plurimi quæ negligunt,
[...]genda signa quæ prudentibus.
[...] quæ; quæ blanda sors, vel murmure
[...] vel læsa, pœnas exigit.
[...]nperata à sorte multis sarcina est,
[...]rre qui haud vult, alteram imponit sibi:
[...]e factus bajulus major suâ,
[...]agisque semper & gravis sibi.
[...]m in &, vitæque & in novissima
[...]que cuivis, & manebit omnibus
[...]ellis nota quæ protervia est.
[...] relinquere, exilI errorem ac agI,
[...]quente & hoste compelli in vias.
[...]ue terris applicari incognitis,
[...]ei triste nunc spectaculum est,
[...]dum sors vendicat quidvis sibi
[...]uemvis nobilem facit malis.
[...] lateque & patentium urbium
[...]œnia haud juvat, sors cum ingruit

Res.

Reserata sunt cui clausa quæ sunt omnia.
Pacata sors non; bella dum passim tument
Terrâ marique; bella sorti perplacent;
Regnum furenti & bella sunt amplissimum.
Sorti placet quæ, mille amatur à procis;
Sorti placet quæ haud, mille non procis placet;
Placere sorti nunc placere est omnibus.
Sunt parva semper blanda sortis tempora:
Obstantis at plerumque longiora sunt,
Vix illa sero sueta quæ mitescere.
Justos piosque vinculis gravioribus
Contra piumque jusque sors clausos tenet,
Clausamque & ipsam ergastulo Innocentiam;
Viamque latam pessumi sternit viri
Aperitque planam perditæ libidini.
Sinuosa mille vela, mille non rates,
Jam persequentis sortis effugiunt manum.
Ex sorte nemo quod lubet legit sibi;
Sors cuncta dat, non datque pro lubidine.
Obesse quisquis sidus adversum sibi
Queritur doletque, nescius causæ mali
Sorti, imputanda quæ mala, astris imputat.
Nocitura cum sors, ignis ad torrem venit.
Plures cothurnis Herculis sors induit.
Pedibusque lapsum destinat minoribus.
Crassosque Pompejosque, & illum qui sua ad
Duxit Quirites flagra, fœde perdidit
Summus petitus arte non ullâ locus.
Series laborum immensa quem haud fregit virum,
Momento in uno sortis irâ concidit;
Exempla magni est inter Alcidæ metus:
Pace ille terras, ille pace cum æquora,
Meritisque utramque solis implesset domum,
Et cuncta vi jam terruisset vindice,
Fessoque Atlante & ipse fulcisset polum,
Cumque ipsa Juno, cumque Stheneleius
Fregisset hostis haud, amore perditus
Sorti nocenti jussus est succumbere.
Obscura sortis cuncta sunt molimina;
Timorque spe ut, spes timore disperit.

Tonantis uxor & germanaque
ur ore ſemper, haud ſimilis ſibi
conſtans ; talis & ſors omnium
ue promit, condit & ſe vultibus.
malorum, cladis & ſors dives eſt;
ıt priora ſemper & malis novis.
ıcipit ſors quæ, male illa deſinit
nque; cedunt ultima & prioribus.
ata quæ Auge eſt abditis in vallibus,
ſa quondam turbaque & Teuthantidum;
ılis haud eſt jurgium quod conjugI,
e preſſa nupta conjuge & minor,
aritus preſſus & minor ſuâ,
e ſemper conjugum divortium,
ſque ſpreta præmia, & pulſi toro
ıjugales, quoſque juravit Deos
ımantum , nota ſortis auſa ſunt ,
ı pridem , & ſæculis prioribus.
e ſortis expeditum injuriam eſt,
peditum injuriam eſt avertere.
iniquis actus eſſe cum putat
item ſalvumque tandem & in ſinu
oque portus , ſæpe ſecurum opprimit,
imentem & , mobilis ſortis furor ,
quo ſunt illa quæ tutiſſima.
tus eſt qui & integrum vitæ virum
ſque purum ſæpe vincit , & ſibi
nit unâ ſortis adjutus manu,
er illa militat quæ crimini,
ne præfert optimis digniſſimos ,
iuſque iram merentes diligit.
ıque ſorti eſt ira non furor brevis.
ı pares haud ulla vis eſt imperI :
i imperant , quique obſequuntur diſpares :
e quidvis , ordinem hunc confundere eſt;
e rarum at ſortis haud molimen eſt.
bra tantum eſt, quæ volentem prendere
ıe deſeritque , & umbrâ vanior.
e & exſpes ſorte ſit ditiſſimus,
onorum dives & pecuniæ :

Variare

Variare semper duplicis nam hæc sortis est.
Quæsitum amicum sæpe diu, non invenis;
Inventum amicum sæpe diu non possides;
Amicus hostem sæpe se opponit tibi,
Tuorum amicus & satelles hostium:
Accepta sortis hæc ferenda sunt jocis.
Favens cum amatur sors, amatur & nimis:
Amica sors sit, sed tu amicam non putes;
Non est amica hæc, esse quæ mox desinit.
Ætatis & lascivientis impetus,
Laborque adultæ, desinentis & tremor
Inersque torpor, vita sorsque est omnium.
Rugosa frons, albensque jam canis caput,
Frigusque circum sanguinis præcordia,
Et crassa temporum priorum oblivio,
Fugiensque vox &, fugit ut Mærin senem
Vox ipsa quondam, truncus hausti corporis,
Vivum & cadaver, sors senectæ est cuilibet.
Discrimina &, casusque rerum &, & vices,
Quæ sortis excitantur insolentiâ,
Numerare quævis ipsa sors non quiverit.
Vale ergo sors, & res tuas habe tibi,
Tuasque, nulli quas manere tu sinis;
Sors dura, iniqua sors, & illætabilis,
Hominum noverca præferox prosapiæ,
Tantum veneni plena, tantum toxicum,
Et larva tantum, totaque & fallacia,
Et tanta fallat omnium ut fallaciam,
Cujusque præda quilibet fit cassibus,
Et nata fraudis, fraudis & tantum parens,
Inimica sors & omnium, & mutatio,
Magistra falsi semper & mendacii,
Scelerumque larga & omnium nutricula,
Aliisque tigris perfida ac ipsi tibi,
Infame monstrum, totius quæ circulum
Perambulasque & Orbis, atque territas,
Voraxque Scylla &, & Charybdis omnium,
Inimica semper: cum dedisti quidlibet,
Nihil dedisti, splendidum præter nihil,
Nihil ipsa semper, tota nîl præter nihil.

CHARACTER

AUSSARUM PATRONI.

AD

OHANNEM à DANS,

Cum J. U. Doctor crearetur.

Strea, Danſi, fræna gentis humanæ
Moderata quondam eſt, vagientis invictum,
men orbis : ſed verenda Majeſtas
lſa Divæ, dum pudore ſemoto
uiſque ridet, bella dum gerit ſecum
atus in ſe, dum furentis in morem
procatur, & retundit inſontes.
terris, criminumque pertæſa
relictis cœlitum petit ſedes
ura nunquam. Percitas furor mentes
furore. Plena cuncta noxarum,
ra recti durat, aut metus legum.
nata tandem, terror orbis impuri,
Themiſtæ, germen aureum cœli,
da juris natio peritorum.
nquieta, ſed quietis interpres,
diarum plena, nec tamen diſcors.
ſæcli, & æquitatis immota
ue cuſtos, torcular ſceleſtorum.
patronus Regis inſtar auguſti,
e quovis major, arbiter regum.
ita plebis, & Quiritium leges,
ta patrum, Principiſque Romani
ixit olim purpurata Majeſtas
orbi, rector orbis immenſi.
ra paret, aëriſque diffuſi
que magni lumen ac jubar Phœbi;
ra cedunt limiteſque terrarum;
ra dictat ſervitutis urbanæ,

Et rusticorum servitutis agrorum,
Sed liber ipse; cuique mater undarum
Subjecta Tethys, dum fatetur immunes
Nec claudit undas; cui superba magnorum
Se Sceptra Regum purpuræque submittunt;
Et cuncta subsunt & libenter adsurgunt
Ut cuncta legi; cuique cesserit magni
Proles Philippi, gentium triumfatrix,
Majorque cunctis, sed tamen minor lege.
Titulis & ipse tot superbit inflatus
Quot sceptra nulla prætulere regnantum;
Queis Africanæ clima subjacet terræ,
Et queis rubenti parent Indiæ Phœbus,
Et Occidentis cuncta deferunt reges.
Qui lege vivos stringit atque sublatos,
Et vox silentum & arbiter sepultorum.
Fixere quidquid ultimæ manu voces
Exponit orbi, formulasque testesque
Sed testis æqui, sed disertus infernæ
Legatus umbræ, nec colonus umbrarum.
Per quem tacentes nemo dixerit manes,
Manes loquuntur, sed loquuntur Astræam
Loquentis ore, qui superstites curat
Fatoque raptos, victor ipse fatorum
Et morte major, æquitatis assertæ
Sermone vocem dum resignat extinctt.
Solum levamen orbitatis afflictæ
Verique rector; quem timere consuevit
Quidquid timetur; quem probare contendit
Quidquid probatur; qui cuique dispartit
Quod quisque fecit; qui nocentis in pœnam
Suæ innocentes innocentiæ donat.
Gens æstimata semper ut tenax recti;
Sed (Vim Charontis testor & domum Ditis)
Oblita juris, impedita, corrupta,
Catasta sæpe & strix iniqua terrarum.
Exenteratrix invenusta marsupî,
Vanumque caussæ cymbalum fatiscentis:
Non expedita, non diserta, non verax
Sed petricosa, emasculata & elumbis

ſtilentis eloquentiæ plena,
achinatrix artium pudendarum,
ille ſollers architecta technarum.
na proles, numiniſque latrantis
ns Anubis, Cerberoque cognata.
a lites quæ petiſſit æternas,
inato quæ ſueta latratu
ere gentes, jurgiiſque rixiſque
ni furores inquietis irritat
ra fraudis, impiæ ſtupor mentis;
ſor æqui, qui patronus audiret,
que ſæpe litigantis heredis,
damna litis propter, & moras propter,
litatis portio perit tota.
ra vendit, & clientis ambeſi
dit inguen, impudenter expoſcens,
al oris impudentis & pignus,
ribulis & propinquus inferni.
nuſte Danſi, corculum venuſtatum,
Gratiarum lacte dilutum pectus,
rque dulcis virginum Camœnarum
œbus ipſe, magnus arbiter vatum,
eralis quem modeſtiæ candor,
que mentis incitatus à primis
it annis; quem procantium curæ
que totum Cypridos voluptates
re nuper; dum puella ſe promit
næque vultum baſiator adlambis
calentis: te ſui Themis dictat
i patronum, dum merentis in laudem
t periti juris inclytum nomen.
Quirites! Ut tibi Themis favit
iva Cypri. Si tamen neget cœlum,
ta quod ſi non remiſerit faſtum,
moveri virginis ſinat nomen,
, relictis baſiis puellarum,
re pergas candidæ Themin frontis,
landa tota, tota mentis erectæ
m amanti perlibenter impendit.

CHARACTER AMORIS,

Nuptiis HENRICI ZUERI BOXHORNI, Fratris sui & CATHARINÆ PUTEANÆ, consecratus.

AMor Diones natus, & puer cœli,
Omnis venustæ conditor voluptatis;
Puer, sed orbis imperator immensi,
Cujusque dextram sentit, & simul lævam
Æther veretur, ætherisque regnator;
Cæcus, sed arcus qui peritus audacis,
Certus suarum funditor sagittarum:
Lascivus, exlex, & jocosus interpres
Facetiarum, prodigusque dictator:
Stator juventæ, prædo mentis invictus,
Pirata dulcis dulcium puellarum:
Vexilla cujus tot sequuntur errones.
Amant puellas sæpe non amaturas:
Amant puellas sero vix amaturas.
Cupido grati distributor ingrati,
Ingrata gratis miscet & tamen grata,
Et gratiora grata reddit ingratis,
Ingratiisque mille gratias mille,
Dilationes mille propter & curas,
Suspiriorum mille propter ambages,
Per tela mille, mille per cicatrices,
Per mille questus, & molestias mille,
Per mille tricas, mille per simultates,
Metusque mille, mille, mille rivales,
Per spesque mille; dum puella caussatur,
Mentisque votum pertinacis opponit,
Nimisque castum virginis placet nomen,
Ridetque matres, ridet & venustates
Tori jugalis; Illa mentis immota,
Crudelis illa, fastuosa, nec clemens,
Et caussa mortis, caussa quæ foret vitæ.
Quo dura tendis, quidve dura moliris?
Quid jam maritos quid moraris amplexus?

Negas-

ſque dura, quod negare non debes?
victa tandem cedis? Et ſimul cedit,
nſque cedit, ſuaviter triumfata,
mque ſeſe gaudet, & dolet ſeſe
ro victam, victa ſed tamen cedit;
itque vocem, flagitata quæ ſæpe,
ta ſæpe, nectaris meri plenam,
mque mellis, ſpirituſque facundi,
ullianæ ſuada ceſſerit linguæ,
dat omne, quidquid orbis immenſus
lciorum vita continet rerum.
mfe! Pectus eſt triumfatum,
irginale. Pectus eſt triumfatum.
mfe! Caſta pectus incendit
que flamma; cui rubentis aſſurgant
tis ignes. Dextra pignus imponit,
e pignus dexteræ caleſcentis,
atulantum vocibus vacant ſoles,
picales aſtra provocant tædæ.
nvidendum tota ſuſpicit feſtum,
que tota civitatis impendit.
tque ſponſus, plenus ille ſplendoris,
e, ſponſa, pectoris triumfator,
ſponſus pectoris triumfator,
que vixdum pectoris triumfati:
tque ſponſa, plena pergit ardoris,
e, ſponſe, pectoris triumfatrix,
ſponſa pectoris triumfatrix,
que vixdum pectoris triumfati.
LISSINGA teſtis, quæ procantis expertæ
calores. Putteana conſentit
a tandem, ſed decora, ſed blanda,
nta lecti nunc pudenter inſcendit.
r peregit quidquid eſt amaturi;
c peregit, ſed tamen peracturus
a caſto quæ tacenda ſunt vati.
a reſtat. quæ benigna procudat
amores; liberûm gregem parvum,
la natos, ſed ſimillimos patri;
la natas, ſed ſimillimas matri.

Amor beatus! Solus hic amor regnat,
Amorque sponsi sponsa, sed triumfati,
Amorque sponsæ sponsus est triumfatæ.

ÆNIGMA.

TU pinge, pingam, cum tamen desint manus;
Tu perge, pergam, cum tamen desint pedes;
Eapse qua tu forma, iisdem passibus:
Sede Sedebo, tunde contundam parem;
Consiste sto, connecte connectam simul;
Lachrymas refunde, vel cachinnos, jam meas
Lachrymas videbis & cachinnos. Omnia
Præstabo, quamvis destituta ab omnibus.

Umbra loquitur.

ÆNIGMA Veteris inter Græcos Philosophi. Mater loquitur.

BIs senos peperi, lectissima pignora, natos,
Illa animo nimium pignora grata meo.
Hos tamen, hos omnes cæcidi ex ordine natos,
Hoc veniente alter percutiendus erat.
Ultimus instituit, tantas ulciscier iras,
Et tantum nostrâ morte piare nefas,
Ultimus ille meo, & pariter (sic fata volebant)
Impressit jugulo vimque necemque suo.
Momento tamen hoc ipsô mihi reddita vita est,
Et sensim natis reddita vita meis.

Per matrem annus, per liberos duodecim menses, qui mutuo se excipiunt, pereunt, & renascuntur, hîc denotantur.

ZELANDIA.

Ænigmate descripta.

DIc, quibus in terris, & eris mihi magnus Apollo,
In mare mutata est, & mare terra fuit!

GNOMÆ

GNOMÆ

Politicæ & Morales.

I.

MAlum eſſe certum eſt, quidquid haud ſervat modum.

II.

parva, parva quæ videntur, omnia,
magna, magna quæ videntur, judica
parva ſæpe, magna non ſunt, quæ putas.

III.

entius nil ficta quam innocentia eſt;
nte quippe cognito, quivis cavet.

IV.

turpe falli, turpius ſed fallere eſt,

V.

cunque prudens, primus is ſeſe admonet.

VI.

ina rerum occaſio eſt: fac, ſerviat:
ſio omnis ſola præfigit diem.

VII.

ens ſuperba ſemper eſt prudentia.

VIII.

um omnis impar cura ſæpe vulnus eſt.

IX.

dquid vetuſtum dicitur, fuit novum;
umque quidquid, dicitur tandem vetus.

X.

plex avari haud eſt ſcelus: nam eſt multiplex.

XI.

deſſe non poteſt, nocere qui haud poteſt.

XII.

udicante multa ſunt quæ judicant.

XIII.

ſermo, res eſt omnis innocentia.

XIV.

idquid pati eſt neceſſe & id pati cupe.

XV.

Quisquis sibi haud, prodesse nemini potest:
Nocere qui potest sibi, idem cuilibet.

XVI.

Primum malum majoris est index mali.

XVII.

Servit suo qui tempori, caute regit;
Cauti regentis semper est & obsequi.

XVIII.

Qui est imperanti haud obsequens, se non regit.

XIX.

Non facta sunt, quæ facta non volentibus.

XX.

Nil posse quisquis creditur, multum potest:

XXI.

Cum pauca multi, pauca non isti rogant.

XXII.

Nunquam fides certa est habenda credulis;
Nec certa habenda sit nihil credentibus.

XXIII.

Non crede nil tu; nec nimis sis credulus.

XXIV.

Servire tantum tempori; nunc moris est.
Nec serviendum tempori; mori bono est.

XXV.

Quæ tempore est longo parata gloria,
Hanc una pessum sæpe dat totam dies.

XXVI.

Bonus diu frustra fuit semel malus.

XXVII.

Non major est tantum colendus; est minor.
Futurus est major, minorem quem putas.
Efferre se, se semper est submittere.

XXVIII.

Spes est salutis, nota cum causa est mali.

XXIX.

Ne crede sorti; sæpe, quæ prodest, nocet.
Ne crede sorti: sæpe, quæ haud prodest, favet.
Incerta namque cuncta sunt mortalium.

XXX.

Videre quæ non visa, providentis est;

...re sed non, otium imprudentis est.

XXXI.

...s velle, posse quam, mera hæc insania est.
...velle quam possis minus, dementia est.

XXXII.

...rta cuncta; certa nam fatum tegit.

XXXIII.

...em tueri, nemini est ignoscere.

XXXIV.

...ultum potest plerumque, qui nihil potest.
...il potest & sæpe, qui multum potest.

XXXV.

...res timere, est imperantis pluribus.

XXXVI.

...rincipatu constituti cogitant
...rentium cum multitudinem, timent.

XXXVII.

...anere larga non solet fortuna diu:
...rumque largâ quisque largè abutitur.
...anere iniqua non solet fortuna diu:
...rumque iniquâ quisque non male utitur.

XXXVIII.

...uto regenti subditi est sententia.
...uto haud regenti sed sua est sententia.

XXXIX.

...udanda sæpe oblivio est injuriæ.

XL.

...uriam plerique, quæ non est, putant.

XLI

...ro innocenti injuria haud unquam nocet.

XLII.

...udentis est, haud se movere cum sedet.

XLIII.

...icunque magnus est sibi, haud ullum æstimat;
...icunque nullus est sibi, & ullum æstimat.

XLIV.

...ax est triumfis maximis augustior.
...t pacis haud sunt quæ videntur tempora;
...nomine incauti acquiescunt plurimi.
...ax certa cautis, hostis exspectatio est.

Pax certa, pax æterna, victus hostis est.

XLV.

Res sæpe multas qui gerit, nullas gerit;
Geritque magnas sæpe, qui nullas gerit.

XLVI.

Plerumque bellum est, quod minus quam par nocet:
Pacata quæ putantur, haud sunt tempora.
Alumna pax multis domi est discordiæ.

XLVII.

Peccare princeps solus haud unquam solet:
Cum peccat ille, copia est peccantium.

XLVIII.

Humanitatis prima lex clementia est.

XLIX.

Raro te amabunt, queis tuorum est odium.

L.

Minora sæpe parvitate tuta sunt:
Et magna sunt in tuta magnitudine.

LI.

Legum unicus fidusque custos est metus.

LII.

Occasio quæcunque adest, statim fugit.

LIII.

Deumque seque nosse, nosse est omnia.

LIV.

Tollenda tarde quæ vetusta sunt mala.

LV.

Abire cuncta, non adesse, sentias.

LVI.

Qui falsa promit, ex die is noctem facit.

LVII.

Lex prima, leges figere & refigere est;
Mutata namque id sæpe poscunt tempora.
Probanda non est semper hic constantia:
Constantia haud est illa, contumacia est.
Legum tamen non crebra sit mutatio:
Mutatio nam crebra, legum eversio est.

LVIII.

Felicitatis, ferre posse injuriam, est.
Inferre tantum sed nota haud felicis est.

Non

LIX.

sperne vilem; fumus index ignis est:
agnumque nec nimis cole; ignis fit cinis.

LX.

lendus haud est, non potes quem perdere.

LXI.

ina rerum est omnium prudentia,
esentia & futura sola quæ regit,
facta sistit sola quæ mortalibus.

LXII.

umquam abest diu perfidis occasio.

LXIII.

gni fere est mutatio, hæc quæ regis est.

LXIV.

manitatis nulla contumacia est.

LXV.

endium excitare quilibet potest;
excitatum exstinguere haud quivis potest.

LXVI.

scr probus vir esse, quam nequam velit.

LXVII.

i minari; qui minatur, admonet.

LXVIII.

s posse nostro sæculo regnare sit;
men regentem plus potest quisquis ferat.
uta semper omnis est mutatio.

LXIX.

lli noce: potest nocere quilibet.

LXX.

odesse qui potest, nocere idem potest:
sæpe qui prodesse non potest, nocet.

LXXI.

odesse cuivis expedit, florentibus
odesse qui haud potest: in adversis potest.

LXXII.

i perfidi, jactantius fidem offerunt.

LXXIII.

orme quodcunque impetu scelus valet.

LXXIV.

ter furentes nulla vis est principi;

Inter furentes nulla majestas valet.

LXXV.

Sæpe est furenti obstare multitudini,
Animosque vimque augere multitudinis.
Obnititur qui fluctibus, plures movet;
Ferrum & remordet qui, magis nocet sibi.

LXXVI.

Quisquis nocendo proficit, non proficit.

LXXVII.

Obscura fraus nocentior vi est nescio.

LXXVIII.

Ubi, & quid, à quibus cavendum & quando sit,
In omnibus gerenda quæ negotiis
Incerta sunt, incerta propter casum.

LXXIX.

Venia est petenda, & ergo danda est omnibus.

LXXX.

Civilis haurit sanguinem quæ dextera,
Atrox, cruenta, sanguinem hæc haurit suum,
Humanitati nullus est locus fere,
Cognata cum committitur bello manus.

LXXXI.

Eurus ruunt notusque: cede turbini:
Perire nam volentis est, non cedere.

LXXXII.

Injusta belli causa cui est, vis deficit:
Cuicunque justa est, agmen imperterritum est:

LXXXIII.

Infame monstrum est, vilis, intestabilis,
Qui ventilator plebis, & vulgi levis
Procella, qui civiliumque signifer
Domi malorum: qui inquietat mobiles,
Ne se imperita turba subdat regibus.

LXXXIV.

Quicunque bella regibus datis sibi,
Hi bella divis ceu Gigantes inferunt;
Victique flammis obruuntur montium.

LXXXV.

Suæ immolare principem Superbiæ,
Audita nunquam, audita nunc superbia est.

LXXXVI.

allor, aut æquum est, viri quod improbi
re regem compulere, ipsi ut ferant.

LXXXVII.

nunc est Regibus, nunc obsequi est
re quidquid jusserit crudelitas.

LXXXVIII.

a clarum pœna non tollit virum,
ue regem : Rex ad instar plebis est
ntibus, plebeia queis prosapia est.

LXXXIX.

ebellis & rebellis est sibi.

XC.

enignus esse perverse velis:
rsa reges perdidit benignitas,
æ tueri debuit, clementia.
virtus ipsa nunc est regibus.

XCI.

quæ sunt dignitatum nomina,
minum quæcunque sunt fastigia,
e cense, namque raptim transeunt,
& ipsa deserit regum caput:
e nil ut, nil manere intelligas.

XCII.

lius nil plebe, nil superbius.
e cum rege haud, furore dimicat.

XCIII.

acra solæ insanientum ineptiæ,
vinolentæ somniis fingunt anus.

XCIV.

culum scelus novum est: committitur,
riores nullum apud vestigium est.

XCV.

ne præsens quidlibet, quisquis sapis,
eferendum aut auferendum est tibi.
na quæ sunt, sunt sepulchri & funeris.

XCVI.

l necesse est, hoc voluntas occupet.

XCVII.

id vetus videtur, hoc fuit novum,

Novum

Novumque quod videtur, hoc erit vetus.

XCVIII.

Laudandus est rex optimus, bonis
Quisquis suorum frænat orbem legibus.

XCIX.

Quisquis sapit, Deumque quisquis cogitat,
Scelus jubenti & ille nulli serviet.

C.

Medentium ægro est sæpe carnifex manus.

CI.

Infestus alto felle qui longum silet,
Imisque bilem concipit præcordiis,
Tandem furoris vim latentis evomit.

CII.

Pro rege adorat pressa plebs pares sibi:
Colitque acerbum cœpe, mordax allium.
Acerbius nil quam imperat par cum pari,
Minorque nuper imperat majoribus.

CIII.

Est error augendo fere errori efficax;
Persæpe longum nam error errorem parit.

CIV.

Furore regum qui excitatus est timor,
Parit timendam regibus formidinem.

CV.

Colenda plebs est: insitâ nam insaniâ
Ferire clava, ni colatur, assolet.

CVI.

Metu obsequentis sæpe terror gignitur.
Timenda non sunt offerenda subditis.
Timenda quæ sunt, sunt timenda Principi.

CVII.

Hoc scire Principem decet, mortalia
Quo jure constent, quanta majestas regat,
Cui subdita omnis Principum est potentia.

CVIII.

Furorque summus, ultima & dementia est
Reges putare, rege qui exuto regunt.
Furorque summus, ultima & dementia est,
Putare reges esse, queis regi grave est.

Non

CIX.

imperare servientium ut gregi,
re vere regium est parentibus.
are nil est servitus quam splendida.

CX.

re multos multa cur Ollus stupet?
re multa, multa nunc est poscere.
tur & nunc obsequI plus nemini,
n plura quisquis donat obsequentibus.
nperare haud illud est, est obsequi,

CXI.

nne nunc offertur, imus: omne quod
icitur jam, nil nisi est injuria.

CXII.

osterum quis esse nos hoc sæculum
nciet? Qui sunt regendi, jam regunt,
que qui ipsi non volunt, soli regunt.

CXIII.

e rege, haud est carere regibus:
n haud volenti mille reges se offerunt.

CXIV.

, pares tantum æstimare quæ solet,
re regem haud posse, quis mirabitur?

CXV.

are si sit crimen, hoc atrox mihi
n videtur esse, rex plebecula;
ceptra ferro, vique quæ regnum tenet.

CXVI.

lteri est prodesse. Noli vivere
de natus ac fores tantum tibi.

CXVII.

m timenti principi timendus est
terra tota, & omne quem cœlum timet.

CXVIII.

uque campos fertiles amnis rigat,
, dum prodest, nihil putat sibi.

CXIX.

nitati quilibet cedit furor.

CXX.

ta quæ non regna, non manent diu.

CXXI.

Quo quis vocatur gloriæ, incedat pavens.

CXXII.

Prodesse nemini potest superbia;
Potest nocere; noxiam tantum fuge.

CXXIII.

Deus timendus est: Deus namque efficit,
Quæ nemo posse credidisset effici.
Videre nullum quod putas, Deus videt.

CXXIV.

Subesse quod par regibus, par obsequi est.
Regnare vulgus cum cupit, nullus regit.

CXXV.

Summa est supremi numinis potentia:
Eâque certum est esse nil potentius.

CXXVI.

Regem esse solum judica, qui se regit.
Nam quem reget, qui ipsi sibi est inutilis?

CXXVII.

Rex fallitur: nam atrox fere est periculum,
Stitisse nudam veritatem regibus.

CXXVIII.

Irata plebs cum est, Principi modestia
Placere debet; ira namque iras alit.

CXXIX.

Vis nulla, majestasve vulgo est imperii:
Tantumque turbo principatus plebis est.

CXXX.

Nihil quietum est quidlibet moventibus:
Namque in moventes quidlibet mox se movet.

CXXXI.

Movere quæ quieta tu nunquam velis.
Quieta quæ sunt, ipsa se satis movent.

CXXXII.

Potentius plerumque nil est tempore.
Domare nemo quod potest, tempus domat.

CXXXIII.

Nunquam timento te tui, timeant tibi.

CXXXIV.

Quidvis egestas dura mortales docet.

CXXXV.

[...]tyrannus & tyrannus est sibi.

CXXXVI.

[...]tentiâ haud qui abutitur suâ.

CXXXVII.

[...]dem quod facit, facit quoque
[...]uisquis publicam pacem cupit.
[...]e cum quieta stagna, nil capit.
[...]sed sunt cum illa, cum turbata sunt,
[...]ulta est. Mens ea est turbantium.

CXXXVIII.

[...]t, suave cunctis nomen gentibus,
[...]s pulcherrima est pulcherrimas.
[...]ax, pax publica, est quodvis bonum.

CXXXIX.

[...]ntis tristis exspectatio est.

CXL.

[...]que cum committitur, videre te puta
[...]ventorum duellis æquora.

CXLI.

[...]rimas ferens, plures feret.

CXLII.

[...]ltitudini, obstare est sibi.
[...] est, nil altius modestiâ
[...]nant sceptra nam modestiâ.
[...]ac, huic tuta majestas manet.

CXLIII.

[...]ulta est obsequentis subditi:
[...]lum est, cum quod malum est non vis pati.

CXLIV.

[...]es forte Rex cum pulsus est,
[...] qui putat se, non caret.

CXLV.

[...]r jam diffidet qui subditus?
[...] rex vinculo uno junctus est:
[...]iste vinculo hoc rupto perit.
[...]ut rex, vult perire subditus,
[...]ui perire vult, fœde is perit.

CXLVI.

[...]d est tibi, haud datum semper putes:

Avara

Avara namque sæpe dantis est manus.

CXLVII.

Excelsa quæ sunt, sæpe ad ima sunt viæ.

CXLVIII.

Injuriam qui reddit, hic cavet novam.

CXLIX.

Moderata semper pœna sit peccantium.
Quæ est ira sæviens nimis, tantum est furor.

CL.

Vi qualibet est major illa, quæ est vis ingenI.

CLI.

Quod vis potest haud, hoc modestia obtinet.

CLII.

Laudare virtutem, haud amare, est improbi.

CLIII.

Non sperne parva; sæpe vis parvis subest.

CLIV.

Adversa nunc virtutibus sunt tempora;
Virtutis omne præmium scelus tenet.

CLV.

Ignota cum causa est mali, idem majus est.

CLVI.

Quisquis futuri haud gnarus, haud præsentium est.
Futura quæ sint admonent præsentia.

CLVII.

Humana sunt subjecta sortis casibus:
Adversa nunc, secunda nunc est cuilibet.
Se quidlibet mutat; nihil fixum manet.

CLVIII.

Suum haud tuetur quisquis, is suum haud habet.

CLIX.

Plerisque culpa, nil nisi ignorantia est.
Quid quippe agendum, nesciunt jam plurimi.

CLX.

Non exulat quicunque non exul sibi est.

CLXI.

Regentibus vis multa, cum ipsi se regunt;
Parentibus sed major est, cum se haud regunt.

CLXII.

Huic, cui timendum nil, timendum vulgus est.

CLXIII.

Eſt vulgus, inſtar eſſe quod vult principis.

CLXIV.

Feciſſe quod non vis videri, cur facis?
Feciſſe quodque vis videri, haud cur facis?

CLXV.

Immota regna principi haud manent diu;
Fax multa ſemper, multa vis moventium eſt.

CLXVI.

Sol ortus eſt cuicunque, eidem & occidit.
Sua eſt diei cuilibet nam veſpera.

CLXVII.

Corona regem ſæpe non ornat, premit.

CLXVIII.

Iniquius ſe offert nihil ſuperbiâ:
Nam quidlibet contemnitur ſuperbiâ.

CLXIX.

Sors dura & aſpera omnium eſt regentium.
De rege regnandi imperiti judicant.
Videtur & jam ſervitus, regi obſequi,
Et liber hic, cui eſt omnium licentia.

CLXX.

Non multa fortiora quæ pœnis mala:
Quo puniuntur hæc magis, gliſcunt magis.

CLXXI.

Præſentia inter de futuris cogita.
Quæ haud ſunt, erunt; & illa quæ ſunt, non erunt.
Suprema lex hæc omnis eſt prudentiæ.

CLXXII.

Summa in cavendum eſt Principi potentia,
Obeſſe nemo cum poteſt, ne obſit ſibi.

CLXXIII.

Videnda nunquam, aut viſa, tandem ætas videt:
Nox nulla vidit quod, videt palam dies,
Videtque nunc primum, videri quod ſtupet,
Videtque dum, videre ſe haud credit ſibi.
Captiſque percuſſiſque rerum regibus
Edit libido ſubditi ſpectaculum,
Spectare quod eos, ſaxa nulla ſuſtinent;
Nec ferre poſſit æris aut ferri rigor.

Quis

Quis ferreum esse seculum hoc nostrum neget?

CLXXIV.

Regumque vita Principumque nil nisi
Plerumque sicci haud finis exspectatio est.
Plures amant quem & unius sit victima.

CLXXV.

Silere linguam, non loqui tantum, decet:
Interpres haud sit quod tegendum pectoris.

CLXXVI.

Securus ut sit qui regit, primum hoc agat,
Securus ut sit subditus. Nam principis
In subditi securitas sita est manu.

CLXXVII.

Victos superbus victor ignavos vocat,
Modestus infelicior eo judicat.
Et sæpe tantum est victus infelicior.
Subjectus huic & victor est discrimini.

CLXXVIII.

Sunt dispares fere exitus inter pares.
Par finis omni est principi, haud par exitus.

CLXXIX.

Inefficax non est scelus. Nam principis
Sceptrum poposcit carnifex, scelus dedit.

CLXXX.

Quæ plebis est in principem rebellio,
Nubis ruentis instar est: tandem perit.

CLXXXI.

Antiqua quisquis commovet rebus novis,
Movetur ipse, & motus haud perstat diu.

CLXXXII.

Plebem inter, & plebis duces modestiam,
Est semen ignis inter undas quærere.

CLXXXIII.

A plebe motus qui excitatus est semel,
Lerna est; novis semper reversura artubus.

CLXXXIV.

Plebs cum ex cloaca & fæce surgens incipit
Regnare, nescit vigiletne, an somniet.
Nova ac inusitata quævis perpetrat:
Mox perpetrata perpetrasse se stupet,

Lam-

Laudatque se, damnatque non potens sui,
Inexplicabili furens vertigine.
Miratur hærens sit quod ostenti hoc genus;
Tumetque nunc superbiâ, nunc & timet.

CLXXXV.

Et crede regibus, simulque subditis,
Offerre regum multa parcimoniam,

CLXXXVI.

Et cive quovis vilior rex civis est,
Et rege quovis durior rex civis est.

CLXXXVII.

Mutata quæ sunt regna, sunt mapalia
Afri; nam eodem non manent loco diu.

CLXXXVIII.

Incerta rerum est omnium possessio.
Nec ambigas. Videsne plebis omnia
Vi maximorum possideri Principum?

CLXXXIX.

Domo unde, quaque stirpe, quîs majoribus,
Ignotus, ipse ignotus & simul sibi,
Et sceptra prædo jam & coronas occupat,
Pulsisque regem ferre se audet regibus.
Fortuna magnos sæculo hoc jocos facit.

CXC.

Occœpit insanire qui semel, furens
Magis magisque fertur in vesaniam.

CXCI.

Virum qui adortus omnis ignarum doli est,
Vir ille non est, ne quidem ille est semivir.

CXCII.

Quicunque regis innoceneis sanguinem
Exhausit, idem plurium semper sitit.
Qui sanguine auctus est, alit se & sanguine.

CXCIII.

Victor scelestus sit licet, tandem tamen
Cedat necesse est victus, & jam desinat.
Sors ista, fatum hoc impia audentem manet.

CXCIV.

Civile bellum cui est, & externum placet.
Paratus hostis omnium est, qui hostis sibi est.

Foris

Foris domique consili his idem sedet;
Domi id sed est forisque sese perdere.

CXCV.

Mens casta quæ obsequentium, errantes licet,
Pulsat trahitque haud, proteritve principes.

CXCVI.

Sibi principem superba vult ignoscere
Plebes, & hæc ignoscere haud vult principi.
Sibi id quod optat, principi illud cur negat?

CXCVII.

Scrobis latentis instar est plebs principi.
Namque ante quam cavere possit, incidit.

CXCVIII.

In rege dulce est subditis, & unicum,
Monstrum impotentis pectoris si vicerit.
Ni vicerit, se subditus victum dolet,
Victusque sic nil præter iras induit.
Nocens potenti mentis impotentia est.

CXCIX.

Bona imperanti haud sufficit vis imperI;
Bene imperantis est & exemplum dare.
Pro lege quavis regis exemplum valet.

CC.

Qui rex avarus monte prædarum est gravis.
Gravisque civi, præda tandem civis est.
Avarus est qui, id quod cupit, negat sibi;
Idemque habet quod, sic simul negat sibi.

CCI.

Regere obsequentes arduum est, sed se magis;
Rex rege quisquis se caret, non diu regit.

CCII.

Quod factio edit haud diu est durabile,
Informe monstrum factio & tetrum nimis.
Adversa quippe exuta cum jam factio
Videtur, haud est: semen adversa manet.
Cur ergo tot sunt factionum principes,
Facesque tot tubæque, cur tot assedæ,
Tranquillitatis publicæ hostes & suæ?
Victoriæ usus solus his tantum est metus,
Metuenda non vult cauta quæ securitas,

CCIII.

Nec vasta regna, regna nec ferro petat
Rex quisquis est. Nam capta cum sunt plurima,
aptis tenetur impeditus gentibus.

CCIV.

Partis tumere insania est victoriis,
Lux una parta sæpe quæ sunt dissipat.

CCV.

Noli imperare semper id quod tu velis:
Hæc imperanti fixa stet sententia.

CCVI.

Regnare tantum gloriosa est servitus;
Regnare nemo nam potest, ni serviat.
ervire regi & munus est parentium,
Honesta si sit, non pudenda servitus.

CCVII.

Est finis odium omnis invidentiæ.

CCVIII.

ucatus est qui, pejor odio est amor.

CCIX.

Multis amicis principis sors indiget:
demque amicis non caret, cum amicus est.
xactus omnis exigit vices amor.
Princeps amari, amor nisi ipse, non potest.

CCX.

uranda qui permittit alteri sua,
ustam imperI curam imperator haud habet;
ssumque sese cum suisque negligit
erditque. Pestis regis est incuria.

CCXI.

antum imperando haud impetrari amor potest:
ene imperando ergo impetrandus est amor.

CCXII.

epe odio rex est, licet non oderit.
ortuna regis plurimis est odio.

CCXIII.

uidvis jubere in civitate & poscere
olint regentes: nam impetrare hoc est nihil.
aud velle debent subditis ringentibus
olentibusque noluisse quod volent.

CCXIV.

Amare non minus, quam amari, eſt Principis.
Amante, amato hoc, eſt nihil potentius.

CCXV.

Diverſa poſſunt velle ſæpe nolleque
Princeps amicus ac amicus Principis.

CCXVI.

Ex ingerentibus legendus principi haud
Miniſter; eſt ex ſe ille ſubtrahentibus.

CCXVII.

Nulli eſſe genti liberæ debet gravis
Vis principis. Servire libera haud poteſt.

CCXVIII.

Ne coge. Cogit quiſquis, invito imperat.
Civilis eſt hoc principis, nil cogere.

CCXIX.

Tacentis ira ſemper iræ plus parit;
Iram & tegentis ira plus ſemper nocet.

CCXX.

Vim injuriamque inferre multitudini,
Offerre ferrum, armare plebis eſt manus.

CCXXI.

Tu non beatos, ter beatos dixeris,
Tot perduelles, totque ſcurrarum gregem.
Scelera inter & tot criminum frequentiam
Multo fruentes Syrtium ſilentio.

CCXXII.

Adverſa quos adorta ſors eſt principes,
Monſtrant ſequendam calle recto lineam.

CCXXIII.

Gens quæ ſuperbâ præpotens potentiâ
Tantum ſuâ eſt, non eſt potens ſuperbiâ.
Superbus hoc poteſt, poteſt ſe perdere

CCXXIV.

In principes, gens una cum exemplo nocet,
Non una bruto contumax faſtidio eſt.

CCXXV.

Quicunque honorem debitum Regi negat,
Idem & ſupremo Numini cultum negat.

CCXXVI.

Non blandienti vernulæ rex det fidem.
Infida blandientis est oratio.

CCXXVII.

Lis prima reges subditosque inter, fere est
Mutationis imminentis nuncia,
Nam contumax est partium superbia;
Ceditque qui alteri, minorem se putat.
Hic fons, origo hæc publicorum est motuum,
Excisa per quos gentium pax nunc jacet.

CCXXVIII.

Pars major est quæ desipit mortalium.

CCXXIX.

Quæ causa quærunt sit mali præpostere,
Evenit id cum, plurimi, ac tolli haud potest.

CCXXX.

Somno meroque qui sepultus vitam agit
Quæ vita jam plerisque in aulis vivitur,
Alvi voracis vivus hauritur specu.

CCXXXI.

Offensa plebes principum superbiâ,
Tandem haud premendis excitatur motibus.

CCXXXII.

Qui principes, qui liberi audiunt, gravi
Capti tenentur sub voluptatum jugo.

CCXXXIII.

Rex ille, princeps ille solus, victor est
Regnantis in plerisque qui libidinis.

CCXXXIV.

Bono probandum est, livor id quod improbat.
Virtus probat quod, livor omnis improbat.

CCXXXV.

Cum jam excitata civium rebellio est,
Non amne toto flamma tanta extinguitur.

CCXXXVI.

In principum virtutibus primam puta,
Opem benignam ferre supplicantibus.
Ex supplice hostem nam facit, qui non tulit.

CCXXXVII.

Stet ista regi cuilibet sententia,

Unam paremque ſortis humanæ vicem
Inter regentes eſſe & inter ſubditos.
CCXXXVIII.
Laudis rapacem principem, haud pecuniæ,
Qui vult amari, ſemper eſſe convenit.
Tabes avarus omnis obſequentium eſt.
CCCXXXIX.
Supremi agunt quodcunque rerum principes,
Conducit illud, aut neceſſe eſt, aut placet.
CCXL.
Periculum in quicunque non unquam incidit,
Incautus, imprudens, periculo haud caret.
CCXLI.
Cavenda quæ ſint, ſemper incautus docet.
Qui incautus eſt, magiſter & prudentis eſt.
CCXLII.
Quicunque multitudini ingratum, facit
Periculoſæ plenum opus quod aleæ eſt.
Obſtat ſibi is, quicunque multitudini.
CCXLIII.
Multi timent, cauſam & timoris neſciunt.
Multi haud timent timenda jam cũ ſe offerunt,
Sperare quam, timere præſtat quemlibet.
Speranda multa, plura ſed timenda ſunt.
CCXLIV.
Ignarus obſequi, imperare non poteſt,
Ignara quæ ſceptri eſt manus, ſceptrum haud tenet.
CCXLV.
In principatu conſtitutus ſe ut regat,
Plane eſt neceſſe: ni regat, vulgus regit.
CCXLVI.
Contrariis qui ſe implicat negotiis,
Contrariuſque hoſtiſque ſemper eſt ſibi.
CCXLVII.
Quicunque rebus in laborat perditis,
Fruſtra laborat: qui fuit labor, manet.
CCXLVIII.
Perit quod ingrato exhibetur officI.
CCXLIX.
Facto malo factum eſt boni quidquid perit.
Mul-

CCL.

Multis venenum est, blanda quæ est oratio.

CCLI.

De inanibus certare multi sic solent,
Majora sic ut vilipendant interim.

CCLII.

Nil aula quam molestiarum mater est.
Cura omnis hic curæ modo est mutatio.

CCLIII.

Mutantur haud, mutare quæ se tempora
Stulti putatis: omnis est mutatio
Mores priorum ab integros mutantibus.

CCLIV.

Infame quamvis perditumque sæculum
Sit istud, haud sit tædio; pejus venit.
Iniquiora posterorum exempla sunt.

CCLV.

Probata quæ majoribus, sese haud probant
Nobis: probabunt nostra nec se posteris.
Haud semper idem displicet, semper placet.

CCLVI.

Qui plura, quam par, appetit, perdit quæ habet.

CCLVII.

Piscator ictus cum sapit, sero sapit.

CCLVII.

Spes aureas sunt qui offerunt semper sibi,
Verum quæ inanes mox in auras exeunt.

CCLIX.

Insanus est, majora qui semper bona
Sperare malit, quam bonis, quæ habet, frui.

CCLX.

Sunt bella semper queis placent civilia:
Nam bella prosunt sunt quibus civilia.

CCLXI.

Multi sua ægre ferre non solent mala,
Affligi iisdem cum suos hostes vident.

CCLXII.

Adversa amicum sola sors verum probat.

CCLXIII.

Nil est avaro aut invido infelicius.

CCLXIV.

Bis ſaxum in idem impingit haud, quiſquis ſapit.

CCLXV.

Magnum appetendo, ſæpe perdimus minus.

CCLXVI.

Sperare poſſe nil, carere eſt omnibus.

CCLXVII.

Quæ profutura credis, haud raro nocent.

CCLXVIII.

Id quod placet, jus eſt tyranno cuilibet.

CCLXIX.

Diſcriminis res plena in aula eſt veritas.

CCLXX.

Pauciſſimis recte datum eſt dignoſcere,
Quid ſit mali, quid & boni in re qualibet.

CCLXXI.

Dolus ſceluſque ſemper auctori redit.

CCLXXII.

Obeſſe qui vult, ſæpe prodeſt alteri.

CCLXXIII.

Regno impares ſi, qui regunt, viles quoque
Sibi arrogare principatum geſtiunt.

CCLXXIV.

Placuiſſe regi magna laus cum dicitur,
Sæpe haud minorem diſplicentis judica.
Semper placet qui, huic eſt nihil quod diſplicet.
Bonis probiſque multa ſemper diſplicent.

CCLXXV.

Mons parturit cum, ſæpius murem parit.

CCLXXVI.

Expende: rerum eſt omnium uſus diſcolor.

CCLXXVII.

Erroris obſtat multa nubes omnibus:
Videre acutum qui putat ſe, nil videt,

CCLXXVIII.

Metuque ſpeque quælibet permixta ſunt.

CCLXXIX.

Recte ſapis ſi, à te cave primum tibi.
Plerumque nullus hoſtis eſt, quam tu tibi.

CCLXXX.

Jungenda non eſt dextra cum repellitur: Jun-

Junxisse, pacem est invidentis gentibus.

CCLXXXI.

Parcendo princeps subditis, parcit sibi.

CCLXXXII.

Bellumve paxve sint petenda an, ambigas.
Offertur anceps Martis in campo alea.
Intuta pacis gentibus sunt tempora.
Secura nam quæ tempora, hæc intuta sunt.

CCLXXXIII.

Cæde absque, sanguine absque, vitam finiit
Regentium ullus vix, jocus cui fuit
Ludusque, sanguinem suorum fundere.
Pereunte cum innocente rex nocens perit.

CCLXXXIV.

Non cuilibet se fœderi rex illiget:
Nil fœdius quum quod cum iniquo fœdus est.

CCLXXXV.

Ne crede fœderi nimis: nam in fœdera
Coeunte dextrâ, sæpe non coit fides.

CCLXXXVI.

Jus illud omne, quod vocatur gentium,
Res gentiumque publica, est humanitas.

CCLXXXVII.

Intutior quo major est securitas.

CCLXXXVIII.

Odere multi quos amare se putant.

CCLXXXIX.

Redire si contingeret prioribus,
Et nostra nosque visere, & versa omnia
Hic intueri, Orbis his Novus foret;
Habitatus haud olim orbis, ignotus sibi.
Tam magna rerum facta nunc conversio est.

CCXC.

Præsume non tu magna de mutantibus.
Mutantibus quippe imminet mutatio.

CCXCI.

Quieta cum sunt tempora, haud quiescere est
Illos putandum, invisa queis tua est quies.
Subinde nec dormit, putas quem stertere.

CCXCII.

Profunda multis est nimis securitas.
Nullum timentis est, timere quemlibet.

CCXCIII.

Est eminentis se putare unum ex suis.
Impos sui est, quicunque se haud unum putat.

CCXCIV.

Sperata quæ non qui accipit, superbus est,
Audetque & id, sperare quod non ausus est.
Vilis fuit qui, asper fere idem est omnibus.
Vilis fuit qui, asper fere idem est omnibus.

CCXCV.

Dominũ esse se princeps suorum cum autumat,
Ex subditis servos, simulque hostes facit.

CCXCVI.

Ne sperne parvum: ex surculo arbor nascitur.

CCXCVII.

Sibi hostis est plerumque, qui hostem non habet.

CCXCVIII.

Moderata durant: noxia immodestia est.

CCXCIX.

Avarus est quisquis, nihil satis putat.

CCC.

Concessa non est præter optandum amplius.

CCCI.

Opinione nullus est dives suâ.

CCCII.

Quæ vera virtus est, sibi haud unquam timet.

CCCIII.

Ignota sunt plerisque quæ prosunt bona;
Ignota sunt plerisque quæ nocent mala.

CCCIV.

Fidem atque spem is qui in se locat, non fallitur.
Plerumque amicus nil quam inane nomen est.

CCCV.

Oculata debent esse sceptra principum,
Aurita &, esse tuta si quidem velint.

CCCVI.

Quo pressa virtus est magis, surgit magis.

CCCVII.

Sibi hostis est, adversus est qui nemini.

CCCVIII.

In principatu blanda vis multum potest.

CCCIX.

Fortuna blanda cui nimis, nunquam favet.

CCCX.

Quovis potente numen est quod plus potest.

CCCXI.

Infida sors est: cum placet, struit dolos.

CCCXII.

Quicunque major sit, minorem se putet.

CCCXIII.

Vi consilI carens nihil potest manus.

CCCXIV.

Fortuna quæ favet diu, fallit diu.

CCCXV.

Cui excubat suorum amor, sat tutus est.

CCCXVI.

Amare, amari, solæ opes mortalibus.

CCCXVII.

Terrere multos, est timere plurimos.

CCCXVIII.

Omnes timendi huic sunt, timet qui neminem.

CCCXIX.

Placere quæ solent, nunquam placent diu;
Quæ displicere, displicent semper diu.

CCCXX.

Pati potest qui multa, multum idem potest.

CCCXXI.

Ortu quod est tardum, diu semper manet.

CCCXXII.

Multis nocet plus civium ensis, quam hostium;
Quo haud victa tantũ, sed manus victrix perit.

CCCXXIII.

Tardum est furentibus, nocentem quærere.
Ergo & furenti est quisquis offertur nocens.

CCCXXIV.

Vi sæpe major, viribus perit suis.

CCCXXV.

Quisquis faventis usus est sortis bonis,
Malisque non faventis, is solus sapit.

Huic nota rerum est omnium inconstantia.

CCCXXVI.

Dum putre quod membrum est reciditur nimis,
Medicina justum publica excedit modum.

CCCXXVII.

Superesse soli cum nocentes principi
Possunt, iniquum haud parcere est nocentibus.

CCCXXVIII.

Pugnare, cæcâ mittere est telum manu.

CCCXXIX.

Multum potest quicunque habet vires dolor.

CCCXXX.

Momenta sunt quæ parva, dant & maxima.

CCCXXXI.

Oculusq́ mensq́ humana non prendunt modum:
Sic summa passim regnat immodestia.

CCCXXXII.

Alterna regum plebis & sunt jurgia.

CCCXXXIII.

Rapit minoris major omnis gloriam:
Pruina nunquam sole conspecto manet.

CCCXXXIV.

Est tecta in aulâ qualibet quævis via:

CCCXXXV.

Turbare, quævis tollere est discrimina.

CCCXXXVI.

Timere debet is, timendum qui facit.

CCCXXXVII.

Sceleris latebræ cum patent, scelus perit.

CCCXXXVIII.

Magnum omne vile est, vilis est cui fides.

CCCXXXIX.

Quod gignit, idem & omne consumit dies.

CCCXL.

Favit scelus quod, hoc reducit & scelus.
Scelere est favente nam nihil nocentius.

CCCXLI.

Primum scelus post itur in quodvis nefas;
Scelere addito semper tuetur se scelus.

CCCXLII.

Dissuasor æqui semper armati ensis est: Vis

Vis nulla & æquo est, sola vis quod impetit.

CCCXLIII.

Civile bellum nil suorum quam odium est
Suique; nemo odisse se aut suos velit.

CCCXLIV.

Time timentes; ira fit tandem timor.

CCCXLV.

Civilis omnis monstrifer motus venit.

CCCXLVI.

Vulgi excitatus lassus est brevi furor.

CCCXLVII.

Sine hoste bellum est quodlibet, quod civium est.

CCCXLVIII.

Amissa rerum vera sunt vocabula:
Sceleri nefando quippe virtus nomen est.

CCCXLIX.

Armata legum est omnium mutatio.
Ferri potestas jus supra & leges valet.

CCCL.

In re gerenda, quæ iniqua & noxia
Ipsi est gerenti, errasse, felix error est.

CCCLI.

Pavore quod fingunt malum, multi timent;
Haud quod futurum est, haud quod est, sibi offerunt.

CCCLII.

Ignota cœlo cum videntur sidera.
Horret pavetque quilibet: securior
Cur aspicit portenta tot passim nova,
Et visa nunquam, quæ indies tellus parit?

CCCLIII.

Veniunt minora, sæpe majora & metu.

CCCLIV.

Timere semper convenit sperantibus:
Sperare semper convenit timentibus.

CCCLV.

Nimio sub omni pondere est lapsus gravis.

CCCLVI.

Se haud fert, nimis secunda quem sors extulit.

CCCLVII.

Quæ sancta discors plebs rescindit fœdera,

CCCLVIII.

Odisse sceptrum, poscere est sceptrum sibi.

CCCLIX.

Ambire noli magna; magna in se ruunt.

CCCLX.

Positus petendi est cuilibet certus modus.
Plus qui petunt, id quod petunt, negant sibi.

CCCLXI.

Discordiæ quæ est fax, mala est concordia.

CCCLXII.

Fortuna larga quæ nimis, cæcos facit.

CCCLXIII.

Patiens potestas nulla consortis fuit.

CCCLXIV.

Usu laborum fit minor quivis labor.
Usus laborum est, qui laborantem erigit.

CCCLXV.

Fortuna primum proxima affectat locum.

CCCLXVI.

Non causa victrix semper est hæc quæ placet,
Sed victa sæpe est, quæ placet prudentibus.

CCCLXVII.

Cui causa justa, haud victus est, cum vincitur.

CCCLXVIII.

Pax sæpe perdit longa rerum principes:
Longâ fruentes pace dediscunt ducem.

CCCLXIX.

Nescit timendas ille fortunæ vices,
Cui prona tantum prima suadet quidlibet.

CCCLXX.

Casura quæ sint regna, reges indicant
Ignavi, inertes, quique sunt regno impares.

CCCLXXI.

Excelsa eodem nulla stat virtus loco;
Majora semper addit & prioribus;
Multumque, nî addat, detrahi credit sibi.

CCCLXXII.

Spes quo, ira quo vocant, cave statim aggredi.
Nocitura spes & ira multis suggerunt.

CCCLXXIII.

Summa ad ruinâ qui viam facit sibi, Ruit

Ruit caditque, nec manet qualis fuit.

CCCLXXIV.

Cum dira, ruptâ pace cum jam civium
Arsere bella, quisque quod potest, licet.

CCCLXXV.

Nil jus potest, cum castra miscentur foro.

CCCLXXVI.

Dat cuncta civi, justa qui civi negat.

CCCLXXVII.

Quamvis labanti, aut sorte iniquâ perdita,
Servanda causæ semper est bona fides.

CCCLXXVIII.

Est vita turpis, quâ datâ corrumpimur,

CCCLXXIX.

Sibi est malum quod, velle nullus cogitur.

CCCLXX.

Vitare nemo est qui potest instantia.

CCCLXXXI.

Semper malum mali omnis est vicinia.

CCCLXXXII.

Morti mora est, quæ longa vita dicitur.

CCCLXXXIII.

Malum rependit qui malo, haud ingratus est.

CCCLXXXIV.

Spelunca nil nisi omnis est aulæ domus:
Obscura in illâ, tecta sunt & omnia.

CCCLXXXV.

Parcente multum sæpe quis potest manu.

CCCLXXXVI.

Plus quisque sæpe viribus potest suis.

CCCLXXXVII.

Primus timor semper manet timentibus.

CCCLXXXVIII.

Renatus anguis semper est rebellio.

CCCLXXXIX.

Quæ civium arma infecta sunt semper dolis.

CCCXC.

Tegitur latetque magnus audendo timor.

CCCXCI.

Omnis futuris blanda sors fallit malis.

CCCXCII.

Qui pacis hostis publicæ est, furtim incipit.

CCCXCIII.

Timeri ab hoste, plena res timoris est.
Nam vincitur tunc promptius, cum non timet.

CCCXCIV.

Incerta bellum ad umbra multos provocat:

CCCXCV.

Fortuna cæca sæpe servit fraudibus.

CCCXCVI.

Occultus est latensque qui hostis, major est;
Ars hujus omnis est inevitabilis.

CCCXCVII.

Caute imperantis, seque amantis principis
Subinde vulgi est obsequi calcaribus,

CCCXCVIII.

Coacta virtus omnis est & fortior.

CCCXCIX.

Corrumpi & auro, nec minus corrumpere.
Emere illud est rem publicam & vendere.

CCCC.

Diuturna durant bella semper gentibus,
Quas esse vi fortuna diu pares sinit.

CCCCI.

Ut albicantes bruma cum sparsit nives
Texitque terras, ver tepens statim redit,
Secunda sic sors semper adversam excipit

CCCCII.

Fortuna quem auget, sæpe Fortunæ est pudor.

CCCCIII.

Superbus omnis, ventus est tantum loquax.

CCCCIV.

Timere multa, optare multa sors jubet.
Timere quæ futura, vis præsentium est.

CCCCV.

Stimulo furoris fluctibusque cum semel
Commota plebes, quidquid est fixum movet.

CCCCVI.

Quicunque supplici haud favet, nihil nisi
Et triste truxque rupis est silentium.

CCCCVII.

Malo haud feracius quid, aut fœcundius.
Causa est mali, quod finis esse creditur.

CCCCVIII.

Fortuna vertit quidlibet: nil hanc pudet.

CCCCIX.

Post terga quæ sunt, nulla sit rebus fides.

CCCCX.

Longi mali est fastidium, & longi boni:
Et bella longa, longa bellorum & quies,
Plerisque sunt invisa passim gentibus.

CCCCXI.

Sunt mille pacis, mille bellorum vices.

CCCCXII.

Quicunque bello victor est domestico,
Victoriam haud, sed esse stragem judices.
Merces ea omnis una motus civici est.

CCCCXIII.

Post acta sunt cum agenda, nil actum puta.

CCCCXIV.

Fugiens modo haud magna hostis est victoria.

CCCCXV.

Lassata cum fortuna quæ blanda est, nocet.

CCCCXVI.

Armatus est inermis, armorum rudis.

CCCCXVII

Virtutis os vultumque multi, ipsam haud habent.
Videre multi quod putant se, non vident.

CCCCXVIII.

Mavult timeri qui, quam amari, se haud amat,
Odisse quempiam aut timere haud differunt.

CCCCXIX.

Hoc velle quivis creditur, quicquid potest.

CCCCXX.

Inane sceptrum est omne, cum regi placet
Jubere plura quam potest civis pati.

CCCCXXI.

Vis sola princeps, lexque jusque cum haud valent.

CCCCXXII.

Qui longus est & ima permiscet dies
Summis, & æquat ima quæ sunt maximis. Non

CCCCXXIII.

Non dignus irâ quilibet ſit principis:
Robur potentis, multa poſſe ſpernere eſt.

CCCCXXIV

Jubeare qnicquid velle, vera eſt ſervitus.

CCCC XXV.

Miſer neganda eſt cui negare non licet;
Et cui roganda jam rogare non licet.

CCCCXXVI.

Et hoc & illud molienti cuilibet
Perdenda multa obſtacula inter eſt dies.

CCCCXXVII.

Sublime rerum & imperI ad faſtigium,
Errat, per arma qui viam ſternit ſibi.

CCCCXXVIII.

Futura nemo fingat ex præſentibus:
Ignota quippe ſemper eſt lux craſtina;
Mortaliumque eſt omnium ignorantia,
Neſcire ſerus veſper id quod advehet.

CCCCXXIX.

Libenter haud ferentibus tantum eſt onus.

CCCCLXXX.

Accepta perdit, plura qui non accipit.

CCCCXXXI.

Cognata ſunt quæ, infeſta nunc ſunt nomina,
Ætate noſtrâ principum ſubvertere
Eſt principes. Sibi qoc ſed exemplo nocent.

CCCCXXXII.

Securior quam aula eſt taberna pauperis,

CCCCXXXIII.

Excelſa turris lapſui omnis proxima eſt.

CCCCXXXIV.

Sol ortum, idem ille & occaſum videt.

CCCCXXXV.

Quodcunque, lætum, triſte, finis excipit:
Manſura nulla, cuncta finienda ſunt.

CCCCXXXVI

Mors una cum ſit, mille nos rapit modis.

CCCCXXXVII.

Exordium quiſquis mali, haud finem videt.

CCCCXXXVIII.

Annosa multis silva perstat seculis,
Nobis sed est, eritque semper, lux brevis.
Qui vixit, is vixisse vix dicendus est.
Non possidentis vita vitam est hospitis:
Nobis perit, nos & perimus tempori.

CCCCXXXIX.

Sua haud, petisse haud; & sua indigentibus
Dedisse semper, solæ opes sunt diviti.

CCCCXL.

Nec sperni oportet quempiam, nec spernere.

CCCCXLI.

Est multa regis imperare & poscere:
Multa imperanti & subditi debet fides.

CCCCXLII.

Pœna hic videtur longa quæ, est tantum brevis;
Si quis futuram haud finiendam cogitet.

CCCCXLIII.

Timendus ille maxime est, qui non timet;
Ex fæce quamvis infimâ timendus est.

CCCCXLIV.

In carcere est cum qui innocens, & liber est.

CCCCXLV.

Magnum exilI timere vim haud decet virum;
Una est domus nam totus orbis omnibus.

CCCCXLVI.

Uti necesse est te tuis, tanquam haud tuis.

CCCCXLVII.

Adversa eâdem, quâ secunda, mente fer.

CCCCXLVIII.

Malum imperanti est obsequi tantum mali,
Dura imperanti at obsequi, est civis boni.

CCCCXLIX.

Commota plebes cum semel fuit, redit
Plebi inquietæ qui fuit nuper furor.

CCCCL.

Plerisque quæ curanda non curantibus,
Videtur esse cura quæ est incuria.
Ætate neglectum quod est primâ, seni
Sperare, spes sperantis est præpostere.

CCCCLI.

Mansura non est principi vis, qui premit
Famulisque servos subditos facit suis.

CCCCLII.

Velum ferentes inter auras contrahe:
Repente quod diu profuit velum nocet.

CCCCLIII.

Mare ante & undas nauta portum deligit,
Fidus trementem forte qui servet ratem.

CCCCLIV.

Nil impetu fac: sera pœnitentia est,
Proferre cum, referre cum pedem haud licet.

CCCCLV.

Prodesse multis, haud nocere illud sibi est.

CCCCLVI.

Adversa seu sors, seu secunda sit tibi,
Et hæc & illa falsa fallit quemlibet.

CCCCLVII.

Adversa quævis sunt nihil sperantibus:
Adversa quævis sunt nihil timentibus.

CCCCLVIII.

Mavult probandâ semper ignorantiâ
Nescire prudens, scire quæ non expedit.

CCCCLIX.

Nescire quæ juvat, libet non credere,

CCCCLX.

Incerta certe, incerta sors est principum:
Fortuna sceptris subdidit reges suis.

CCCCLXI.

Deum, quem adorant, non amare plur mos
Puta. Nam amant tantum illud ipsum quod petunt.

CCCCLXII.

Civilium quod finis esse motuum
Plerisque creditur, fere est exordium.
Cineri doloso nam ignis est semper suus.

CCCCLXIII.

In abdito plerumque fraus, dolus latent:
Quod esse plebis, haud silentium est.

CCCCLXIV.

Motum quod est movensque, semper se movet,

CCCCLXV.

itas cum eſt improbo, infelix mihi
tur eſſe ſemper hæc felicitas.

CCCCLXVI.

umque ſtare cum putat quis ſe, cadit.

CCCCLXVII.

um comes virtutis eſt. Nam gloria,
nte quæ parata, fit ſuperbia.

CCCCLXVIII.

m nocenti pœna ſemper crimen eſt;
quiſque gaudet crimine, hoc ipſo perit.

CCCCLXIX.

blanda magnum, quæ aſpera haud frangunt virum.
ta ſors quæcunque nunquam diſplicet,
diſpliceret, offerenti quæ placet?

CCCCLXX.

vita finienda fit mortalibus,
citis carere ſit perinde, quam frui.

CCCCLXXI.

s regentis ſceptra ſervire haud decet.
itque qui regitque, ne quidem regit.

CCCCLXXII.

una, multa cura fallacem premit.
nulla nam, nulla eſt quies menti malæ.

CCCCLXXIII.

eſt, doluſque, quando quis mendax ſibi eſt;
& tamen nunc mentiuntur plurimi.

CCCCLXXIV.

r ſatelles principi eſt fidiſſimus.
es amare, ſeſe amare eſt maxime,
es amat rex qui, idem & omnium eſt amor.

CCCCLXXV.

mille rebus omnibus pericula.
ta ſint, prudenter utere omnibus.

CCCCLXXVI.

is petenti, noxium quod qui negat:
upplici repulſa nonnunquam favet.

CCCCLXXVII.

ta nobis cum bona & ſint & mala,
ana ſubdat ſe Deo ignorantia.

Nun-

Nunquam haud bonum esse, quod facit Deus, potest.

CCCCLXXVIII.

Hic vivitur quæ vita, paucorum indiga est.
Plus velle quam est necesse, id indigentia est.

CCCCLXXIX.

Quod est id esse semper, hoc tantum est Dei.
Nulli id tributum est principi, nullus dabit.

CCCCLXXX.

Curæ officina est aula, & anxiæ; platet,
Aulamque & ante, vilis est quies casa.

CCCCLXXXI.

Virtus timet nil; non arenas Africæ,
Ursamve vasto semper armatam gela.
Magnis via omnis pervia est virtutibus.

CCCCLXXXII.

Summa est potestas cum tributa regibus,
Hæc sit potestas, velle quam possint minus.

CCCCLXXXIII.

Regnum mereri, quam esse regem, majus est.

CCCCLXXXIV.

Magni hostis ipsa magnitudo est imperI.
Ex Orbe toto unam, suam & dum urbem facit,
Suâ superba Roma mole concidit.

CCCCLXXXV.

Terrorque amorque robur est victoriæ,
Amare victos & timere convenit.

CCCCLXXXVI.

Qui magna de se sentit, impostor sibi est:
Cui fallere autem, immanis est dementia.

.CCCCLXXXVII.

Incerta certis posthabenda sunt. Patet
Cui terrâ itiner, vitet incertum maris.

CCCCLXXXVIII.

Optare multa mos fere est mortalium:
Plerosque voti sed peracti pœnitet.
Optanda quæ plerique non intelligunt.

CCCCLXXXIX.

Incerta sors, iniqua, succedentibus
Improsperis mox, prosperi quidquid dedit
Tollit rapitque. Bulla res mortalium est.

Re-

CCCC XC.

Refectio laboris est mutatio.

CCCCXCI.

Se nemo, qui sapit, superbus efferat.
Una est origo, sanguis unus omnibus,
Vanumque quod fortuna discrimen facit.

CCCXCII.

Est tarda nunquam quæ mora est prudentibus
Non providenti sed mora est obstaculum.

CCCCXCIII.

Ventura quæ est, est nemo sortis conscius:
Metumque spemque quæ futura deferunt.

CCCCXCIV.

Fortuna dicitur quæ & audaces juvat;
Audacibusque adversa nonnunquam nocet.

CCCCXCV.

Vis omnis est, & grata vis est principum,
Premere & superbos, subditisque parcere.

CCCC XC VI.

Quicunque rex est, semper & lex sit sibi.
Effrænis omnibus nocet superbia.

CCCCXCVII.

Plerumque pauper quisquis est, spe dives est;
Magnusque & ausus pauperis sperantis est.

CCCC XCVIII.

Vicisse quisquis se potest, magnum refert
Dulcemque fructum nobilis victoriæ.

CCCCXCIX.

Edoctus exemplo haud cavet quisquis sibi;
Fastis is inserendus imprudentium est.

D.

Non offerenda est ulla lex nolentibus:
Nam lege mentis nulla lex est fortior.

DI.

Benigna quæ est, est fortior semper manus,
Hostesque permiscere seque cladibus
Videntur hi, civile qui bellum gerunt.
Namque obrutus quando hostis est, victor cadit.

DII.

Plebem impetenttm mille serpentem dolis
Abesse nunquam principes rerum putent. Est

DIII.

Est liber is, virtutis hic qui servus est.

DIV.

Dicendus est rex solus ille, vana qui
Casto superbus despicit fastidio,
Laudanda semper omnis hæc superbia est.

DV.

Labor fere est regi laboris præmium;
Haud regibus laboris unquam finis est:
Rex esse qui videtur, idem & servus est.

DVI.

Quisquis bonus vere est, sibi haud, cuiquã haud nocet.

DVII.

Cuivis regenti serviendum est tempori.
Subjecta cuncta legibus sunt temporum.

DVIII.

Turbis obortis jam, novis se opponere,
Tantum mederi vulnere illud vulneri est.

DIX.

Moventium se augentiumque fluctuum
Est qualis unda, talis est vulgi furor:
Nam se magis magisque, cum movit, movet.

DX.

In re gerenda semper est quod deficit:
Vel hoc vel illud haud adest agentibus.
Fluctu secundo ventus haud secundus est,
Vento & secundo non secundus fluctus est.

DXI.

Curanda rex cui publicæ summa est rei,
Dubium & procellosum fere æquor navigat.

DXII.

In rebus arduis jubendo plus potest,
Non qui ire dux, sed qui sequi suos jubet.

DXIII.

Quæ magna parvis aggredi, cymba levi
Sulcare fluctus est verendis classibus.

DXIV.

Timenda quæ sperare, mos est plurimis:
Sperare noli, quæ timere convenit.

DXV.

Nullo potestas rapta fulta robore, Can-

Cannâ palustri non nisi intexta est domus,
Cujuslibet tripudium est quæ turbinis.

DXVI.

Sterilis levisque juncus est vulgi favor:
Innititur qui huic, prospicit parum sibi;
Ruitque præceps ille mox qui innititur.

DXVII.

Turbata pax cum publica & domi hostis est,
Post est recluso hosti viam externo dare.

DXVIII.

Minora votis immodestis omnia,
Majora votis se modestis offerunt.

DXIX.

Dubium aggredi & quod cognitum non est satis
Nocturno id est rem spemque ponto credere.

DXX.

Pluvium ut Jovem sol ore monstrat lurido,
Sicutque signis luna ventorum rubet,
Motum movendæ multa plebis indicant,
Notare quæ vulgaris haud prudentiæ est.
Aliena, principumque quæ, plebs cum petit,
Turbo instat; ut plerumque tempestatis est:
Et mergus index, præ mari cum siccum amat;
Et ardea undis cum æquoris spargit caput.

DXXI.

Ingressus invia, is viam haud speret sibi;
Vetitosque cursus vertere, hoc iter putet.

DXXII.

Cessura demens quælibet pericula
Sibi arbitratur: plurimosque perdidit,
Pluresque perdit principum hæc insania.
Insania ipsa hæc nil nisi est periculum.

DXXIII.

Nil, quidlibet præbere multitudini,
Quam tradere est ventis furentibus sinum.

DXXIV.

Fortuna rara est ante vota quæ favet;
Post multa multis vota sæpe non favet.

DXXV.

Fortuna quantum, quidve jam velit tibi,
Ferro experiri velle, non prudentis est.

DXXVI.

Civile bellum quodlibet, nihil nisi
Signa ad vocatum classico est periculum.

DXXVII.

Nil quam mare est plebs, littus haud vult quod pati.

DXXVIII.

Miser nimis ille est, qui timere nil potest,
Miserque & ille optare qui potest nihil.

DXXIX.

Curis vacanti nulla res, aut perdita est.

DXXX.

Veri timor sunt spesque semper nescia.

DXXXI.

Plerisque trita est via, est & devia.

DXXXII.

Majus malum cavere, primo obsistere est.

DXXXIII.

Plus scire oportet providum, quam prodere.

DXXXIV.

Populo furenti vix suus prodest furor,
Tantum favet plerumque paucioribus,
Queis ex furente sola spes vulgo manet.

DXXXV.

Nulla est scelesto, esse aut potest est securitas;
Scelerisque pœnaque omnis est vicinia.

DXXXVI.

Cur quem timet quivis, sibi haud princeps timet?
Tremulum imperantis namque semper culmen est.

DXXXVII.

Vix finis armis quæritur civilibus,
Nec impetrabilis fere est, cum quæritur.
Odium cui haud non finiendi sit mali?
Cur ergo passim tantus & tam contumax
Vix finiendi plurimis amor mali est?

DXXXVIII.

Cui suum non est satis, nil est satis.

DXXXIX.

Geritur male illud, quamlibet feliciter,
Geritur quod omne summa per pericula.

DXL.

Externa multis bella, cur civilia,

Placent, suâ ipsi bella quæ damnant manu?
Velle est furor, sublata quæ ferro velis.

DXLI.

fus omne quod ferri est, iniquum est & grave.

DXLII.

Vacare rebus fata nullus ambigat
Mortalium; vocare cum haud putas, vacant.

DXLIII.

Mendacium tantum omnis assentatio est.

DXLIV.

ivilium excitare bellorum faces,
Nefasque fasque semper est confundere.

DXLV.

nfausta faustis juncta qui non judicat,
abone lætas is sinistro aves putat.

DXLVI.

Dux factionis, mota cum Respublica est,
Non bella partibus gerit, gerit sibi.

DXLVII.

rodit repente veris inconstantia,
er esse cum & formosus annus creditur.

DXLVIII.

Non invenit bellum inquietus, sed rapit.

DXLIX.

ui plebs auras, non manentes colligit.

DL.

Mare omne caute navigandum est: quodlibet
am cuilibet non pervium velo æquor est:
Marisque ad instar omnis est Respublica.

DLI.

lebem haud move: nam plena res periculi
entum facemque est esse plebes: & ratem
uæ vexit aura, sæpe non potest sequi.

DLII.

evis diu haud vulgi manet silentium:
iuturnus alti languor haud unquam est maris.

DLIII.

ovo timori vota sunt semper nova.

DLIV.

cunda post adversa grata sunt magis:
t gratior lux nube post læsum diem est.

DLV.

Ne coge subditosque liberosque: nam id
Nolentis idem est & volentis principis.

DLVI.

O sæculum, moresque sæculi! Suam
Rem nunc amare amantis est rem publicam.

DLVII.

Mota ut videmus ima montes æquora
Pulsare, sic & mota plebs opponere
Se principi audet, ambiens fastigium.

DLVIII.

Timenda multa tecta sunt prudentibus.
Arena vasto abstrusa passim est æquori.

DLIX.

Ætas fuit nostrâ ulla vix insanior.
Discordiæ manent; mora haud concordiæ est.
Hostem ex amico quælibet facit dies:
Hinc nulla certa, nulla pax est gentibus.

DLX.

Pax sæpe bello est quolibet nocentior:
Portu maligno tutius quodvis mare est.

DLXI.

Intuta sunt, locata quæ in tuto putas.
Excepta portu haud salva dicenda est ratis;
Scruposa sæpe nam sunt saxa portui.

DLXII.

Sortis subjectu stare, non prudentis est.

DLXIII.

Est eminente tutior, quisquis latet.

DLXIV.

Stultum haud movendis nolle servire est malis.

DLXV.

Cum clausa fœdo servitutis carcere
Gens libera est, servire dum videtur, haud
Servit; sed unum hoc, libera ut sit, cogitat,
Exire latis & ruinis destinat.

DLXVI.

Qua prodimur, sæpe umbra, sæpe est res levis:
Propinquus hostis pulvere hosti noscitur.
Ausurus ergo tecta quæ esse convenit,
Cum quodlibet non, cætera incassum tegit. Lan-

DLXVII.

Laude absque bella civium sunt. Crimen est
Spectata virtus omnis in civilibus.

DLXVIII.

Bella haud relegant bella sed tantum se alunt.

DLXIX.

Metusque spesque sunt ferenda ad omnia,
Subjecta quæ sunt casuum periculis.

DLXX.

In mente principum quod abditum latet,
Dilata longâ nocte & hærens est dies,
Dieque tandem se palam prodit suo.
Non facta nolunt, sed futura intelligi.

DLXXI.

Arcana cauti principis, soli huic patent;
Arcana non sunt, cum illa soli non patent.

DLXXII.

Externa cum haud sunt, excitant civilia,
Externa tollunt bella quæ civilia.
Qui finis est belli, novi est exordium.

DLXXIII.

Non velle multa, multa sed nolle expedit.

DLXXIV.

Sunt militum vi parta regna sceptraque,
Et occupata, in militum tantum manu,
Quam castra fundant tuta non Respublica est,
Incerta nam est castrensium semper fides.

DLXXV.

Mutatio ex mutatione gignitur:
Mutatio omnis semper exemplo nocet.

DLXXVI.

Numen favere cum videtur, haud favet
Semper, nocere cum videtur, haud nocet.

DLXXVII.

Humana mens est vasta, vasta concupit;
Nullus superbæ finis, & nullus modus,
Limesque nullus ponitur libidini:
Hinc motuum tot, totque bellorum faces.
Mutanda bello at pacis haud sunt tempora.
Turbata cum pax gentium est, tarde redit.

DLXXVIII.

Aliena poſcunt poſſidentque plurimi;
Sed damna ſunt quæ poſſident, non ſunt opes.

DLXXIX.

Damnoſa belli ſemper omnis alea eſt.
Quæ pacis ergo perdis, hæc proſunt magis,
Armata quam quæ porrigit manus tibi.
Nam porrigit plerumque. quod mox redditur,
Belloque parta poſſidenti infida ſunt.

DLXXX.

Qui cogitur nil, ille qui cogit, facit.

DLXXXI.

Quicunque regnat, in mari incerto natat,
In undique infeſto ac precelloſo mari.
Obſtare vento & undæ, iter pereuntis eſt.

DLXXXII.

Ventoſa plebs ventuſque ſunt ortu pares,
Sunt exituque. Non diu conſtant ſibi.

DLXXXIII.

Origo nunc eſt motuum, ararum furor,
Fax prima templum eſt: & tamen templum decet
Araſque ſedes pacis eſſe principes.

DLXXXIV.

Irata plebs cum eſt, ira non illa, eſt furor,
Furorque & ipſis qui eſt timendus regibus.

DLXXXV.

Qui publicam rem mutat antiquam novâ,
Tironis inſtar peccat in ſtatu novo.

DLXXXVI.

Si Forte reges, Fors gubernat omnia:
Si Forte non ſint, Numen eſt quod eligit;
Et eſſe conſtat obſequendum Numini.
Eſt Numini ille adverſus, eſt qui regibus.

DLXXXVII.

Eſt quidquid vertitur vertentibus.
Avus quod olim vidit, haud videt nepos.
Vix ſæculi eſt res, omnium converſio.

DLXXXVIII.

Ventura curſu nemo devertit ſuo.
Ventura cauti ſed tamen prænoſcere eſt.

DLXXXIX.

Rex; plebsque cum committitur, nil quam rei
Pallor rigorque publicæ morientis est,

DXC.

Ventura non est hora, mixtura omnia;
Jam venit hæc: confusa nunc sunt omnia.

DXCI.

Qui cuncta sorti credit, ille non nisi est
Vento regendum nauta qui præbet ratem.

DXCII.

Infert geritque bella nunc, qui haud hostis est.
Die sub omni, quolibet sub sidere,
Armata civem in civis est ferro manus.
Suis sibique quilibet nunc hostis est.

DXCIII.

Patruosque avosque tempore haud nostro sapit
Populus nepotum; & inde non nobis manent
Patruisque quæ risere avisque tempora.

DXCIV.

Nescit vovendum quilibet: nam mille quod
Votis petitum est, mille mox idem improbat.

DXCV.

Nescire sortis improbæ vices, sibi
Casus secundos semper est promittere:
Adversa multis ex secundâ nascitur.

DXCVI.

Fuere reges, regna, turba gentium.
Fuit quod olim, vix fuisse jam putes;
Quodque est, fuisse vix putabunt posteri.

DXCVII.

Hæc quæ esse nobis creditur prudentia,
Caligo tantum, noxque tantum illunis est.

DXCVIII.

Non providet sat, quisquis & non respicit.
Quæ deseris videnda sunt, & quæ incipis.

DXCIX.

Haud testis innocentis est victoria;
Victique strages hunc nocentem non probat.
Petiturque ferro quidquid armatâ manu,
Petiturque flammis quod, petendo perditur.

DC.

Civile ferrum nil reponit gentibus
Perfossa præter civitatis viscera,
Fluvios cruoris præter, ostra principum
Calcata præter, omne præter perditum
Decus Senatus, præter & cæde in suâ
Populum natantem, jusque præter omnium,
Profana præter, sacra præter omnia,
Contempta plebi. Ama id, perite qui cupis,
Tecumque tu perire qui vis omnia.
Et pax, fidesque, & obsequI modestia,
Sunt Barbarorum, nostra jam non sunt bona.

DCI.

Quicunque motus civium est perdit modum.
Sive ille cives impetat, seu principes.
Funesta quanquam, bella quis non præferat
Externa quæ civilibus? Mors quodlibet
Civile bellum haud militis, sed gentis est:
Manetque vulnus posteris, Præsentium hoc
Plus vita quam salusque genti est quod perit.

DCII.

Lapsurus est quisquis, superbus incipit.

DCIII.

Adversa frangunt cum, secunda non juvant:
Secunda nec juvant, nimis cum te efferunt.

DCVI.

Misero nocere nulla sors unquam potest.
Nocere tantum sors potest felicibus.

DCV.

Quæ fata dant, cape illa; sperne, quæ negant.

DCVI.

Diu favendo plurimos sors decipit;
Longo favori credere, imprudentis est.
Nam multa donat, una quod rapit dies.

DCVII.

Se sit minor sibique, major omnibus:
Ipsam id tueri posse magnitudinem est.

CAR-

CARMINUM ADOPTIVORUM LIBER.

CONSTANTINI HUGENII *IN* M. Z. BOXHORNII, Historiam Bredæ expugnatæ.

HActenus edomitæ muti miracula Bredæ
Scribimus, & captam vix capit ulla fides:
Hactenus attoniti, stupor, admiratio Belgæ est,
Quæque palam vidit, pœne tacendo negat.
Boxhorn I princeps ingrata silentia solvit
Par operi, priscis æquiparanda manus.
Quoque sat Auriaci pateat vaga Laurea Martis,
Victoris populi Martia verba movet:
Cæptaque terribili memorat confecta trimestri,
Qualibus Eugeniæ res brevis annus erat,
Hic ubi surgentis frustra spectator arenæ
Horruit ad primæ mœnia molis Iber.
En quid agis, Lector? Scriptæ moliris an actæ
Prodere, an utrîvis congrua verba rei?
Tolle manum. Scriptæ laus est non unius ævi,
Totius acta labor posteritatis erit.

CONSTANTER.

DANIELIS HEINSII
In Urbes Bataviæ

MARCI ZUERII BOXHORNII

LAus eruditæ gentis & decus rarum,
Cui vix juventa vesticeps genas ambit,
Vix ora signat, erudite Boxhorni,
Et jam procatur fama, jam sibi jungit
Laboriosis indomabilem curis,
Quas ante fulget, ut domesticos cœli
Nocturnus ignes, quæ reponit in luce
Nomen Batavum, consecratque venturis;
Debere jam se sentit ipsa Libertas,
Nexum nec unquam diffitebitur tantum:
Quod cum superbis molibus, foris, templis,
Beata, dives, culta, non triumphata,
Cum civibus, cum civitatibus cunctis,
Spectanda terras nunc perambulat quasvis,
Vita & Quirini civitate donata.

EJUSDEM
IN
Historiam, sive Chronicon Universale
M. Z. BOXHORNII.

ANtiquitatem pervagatus intimam
Rerumque vindex omnium Boxhornius
Quæcunque prisca subministrant sæcula,
Famæ perennis inclytique nominis
Labore tanto candidatus impiger,
Videte gentes & favete posteræ;
Æternus ipse sic futurus, omnia
Æternitati consecravit tempora.

EJUS-

EJUSDEM ad EUNDEM,

Cum

OMINICO MOLINO

parentasset.

Quid est diserte nec tacende Boxhorni
Post hac disertis æmulisque summorum,
A cujus ore feriata Lugdunum
Nuper pependit, sauciata, percussa
Oratione flebili nec ignava,
Sed expedita masculaque, sed gnara
Vim quæstibus miscere, lachrymis pondus;
Quid est, quod Heynsî, præco funeris magni,
Ciere lessum lachrymasque vis Musam,
Et præficarum munus exsequi luctum,
Quem fama terris posterisque venturis,
Pado Batavus Adriæque tramittat?
Amice nescis; inclytus licet fandi
Et luctuosus prædicator erepti;
In morte tanta quod miserrimum nescis,
Et pene tanta luctuosius morte,
Nec expiandum febrnis luctuque:
Fuere Musæ. Vixit Heinsius vester,
Amice, vixit. Ille sedulus quondam
Lætusque cultor dulcium Camœnarum,
Idemque laudis impotens Molineæ
Et æstimator & superbus interpres
Ardoris ipse vix sui capax quondam,
Nunc derelictus omnibus miser Musis,
Perculsus oppressusque, mutus, elinguis,
Non verba voci sed silentium præstat
Inominato nec domabili letho.
Si quid relictum est ultimæ tamen voci,
Quod lingua victa tinniat, manus signet,
Qualis supremæ conditor voluntatis,
Urgente fato summa cum vergit dies,
Lex non amœna, quam tabellio firmat

Suique testes & domesticum nomen
Hanc dictionem, ceu novissimam, tolle:
Sibi & Molino qui superstes extincto est,
Sibi & Camœnis heic parentat extinctis.

JOHANNIS ISAACII PONTANI
In Urbium Hollandiæ Theatrum

Edente

MARCO ZUERIO BOXHORNIO
Cognato suo.

PArve liber magnum mundi visure Theatrum,
Boxhorni Zuerii nomina fronte gerens,
Non ignavus ades, venis at visendus & ipse,
Ingenii hæ dotes sunt geniique tui.
Tu spectas orbem, spectandas tradis at urbes,
Urbes, queis toto pulchrius orbe nihil.
Sidera quod cœlo, Batavis hoc oppida terris
Lumen inest illis, moribus ista nitent.
Non munita satis, sed quæ morata decenter,
Oppida, plus illis roboris esse solet.
Hic bellum videas, pulsari finibus hostem;
Ista foris, constant omnia pace domi,
Hæc meus, hæc primo memorat nunc Zuerius ævo;
Quam veniet mox his floribus alma seges!

PETRI SCRIVERII
In Theatrum Urbium Hollandicarum
munerario atque editore

MARCO ZUERIO BOXHORNIO.

COgnita cum magnæ vix sint natalia Romæ,
Pluriaque Ausoniâ mœnia structa manu,
Cum tot & incertis Graias auctoribus urbes
Annoso videas deperiisse situ.

Obscu-

ſcuros noſtris miremur in urbibus ortus!
Natalem ſciri nec Thuridrechta tuum!
aerlemum exploſo ſimul ignorabile Lemo;
Et Delpham, quamvis Corbulo foſſor erat,
ugdunumque vetus, laudatur nomine Leithis,
Sumptum à Lethæis ut videatur aquis.
tera quid narrem penitus abſconſa tenebris
Oppida: nunc oculis pœnè videnda tuis.
os omnem Hiſtoriam, noſtraſque excuſſimus urbes;
Quæ partim è forulis juſſimus ire foras,
t partim premimus, craſſam indignantia lucem,
Cum pretium Muſis barbara turba neget.
ic canat ergò ſibi, qui publica munia vitans
Aönias proprio vindicat ære Deas;
cretoſque lares amat haud mercabilis ulli,
Civibus impendens otia tota ſuis,
um veterum culpas blanditaque ſomnia damnat,
Ardet & in laudes ire, Batave, tuas.
n meus, ingrato quantumvis, Zuerius, ævo,
Non ceſſat laſſo ferre rogatus opem.
t nunc ille bono communi publicat urbes,
Reddit & Hollandis priſtina jura ſuis.
m benè, tam cultè, ut facilè huic ceſſura Theatro
Credam Romano ſparſa Theatra croco.
Magna crepent operæ magnis mercedibus emptæ,
Libera veridicum dextera pangit opus.

Lare ſecreto. Legendo & ſcribendo.

EJUSDEM ad EUNDEM
De ineptiis ſæculi perorantem.

SUnt tibi cum vitiis, Boxhorni, prælia noſtri
Temporis; & genii diſſidet urna tui.
c ſit noſter Eques, ſic totus ineptiat orbis
Votaque Zueriaco ſunt aliena Deo;
recitaturum Pallas miretur alumnum
Sæpius, & Marci ſplendida dona ſui.
x ſapit admonitus morboque relictus eodem
Orbis ad ingenium (nunc ubi lingua?) redit.
ce aures hominum, patefactaque Janua famæ,
Et dubitas vires exſeruiſſe tuas?

EJUSDEM ad EUNDEM

CUM

HISTORIAM UNIVERSALEM

in lucem daret.

Oppida Cattigenûm pulchro spectanda Theatro,
Cunctaque Romano pulpita sparsa croco,
Cuî, nisi Marce tibi Boxhorni, Hollandia debet?
Quodque aliis opus est, hoc tibi præter opus.
Qualis & Auraicæ celebris victoria Bredæ,
Sertaque Nassavas quæ decuêre comas,
Muneris hæc sine fraude tui, sine fraude Minervæ;
Nec notat oblatas janua scripta moras.
Haud minus in cathedra, tota admirante Lyceo,
Vellejum, aut Tacitum (nomina quanta!) legis.
Nec minus est audita tuæ facundia Suadæ,
Funereas vibrat dum pia lingua faces,
Illustresque animas Letheis subtrahis undis.
Sic ô! quam dulce est, ne moriare, mori!
Me si fata senem tali dignentur honore,
Optem hodie vitæ fila resecta meæ;
Sed prius edoctæ quid præstantissimus author
Zuerius omnigena dicat in historia:
Et meus Oudanus (quia lumine privor utroque,
Longaque nox oculis est metuenda meis)
Prælegat, & cupidas lector gravis impleat aures:
Index ille mihi Temporis omnis erit,
Æternique operis. Juvenis qui struxerat Urbes,
An vir cum plausu Regna minore dabit?

Anno ætat. 77.
Christi 1652.

JANI BODECHERI BANNINGI
IN
MARCI ZUERII BOXHORNII
Theatrum Urbium Hollandiæ.

CUicunque probitas aureusque perplacet
Virtutis ardor, dum juventa est, optime is
Vivit, beatusque ac Deorum perpetim
Proles vocatur, & voluptas maxima:
At quisquis illum carpit ultro tramitem;
Ut eruditæ templa scandat Palladis,
Et multa tentat sedulus perdiscere.
Conviva mox gratissimus sit cœlitum.
Dein quisque pergit invidenda seculis
Tradens papyro, laureo circumdatur
Serto, madente per capillos nectare.
Te, docte Zueri, care Boxhornî nepos,
Senisque fulcrum cum tuo fratre unicum,
Quod mansit ipsi Breda postquam labitur,
Cujus regebat sic desertus incolas,
Ut pura pietas obsederat pectora.
Dum Maurus obsidet cupita mœniam
Præcox Juventas cuncta nosse factitat,
Quæ nosse quisquam ætate tali possiet.
Adoreamque debitam nancisceris,
Edendo quicquid vel Latinus occulit,
Vel Græcus, Hellas quem vetusta nutriit,
Sed fama summam buccinabit gloriam,
Quod pingis urbes artifex Batavicas,
Cruore sepiæ entheoque spiritu,
Et mittis omnibus videndas exteris,
Tam scite, ut omnes obstupescant exteri
Decus Bataviæ, & juventam Zuerii.

EJUSDEM IN IDEM THEATRUM,

Ad LECTOREM.

EN, Lector, tibi quas descripsit Zuerius urbes,
Et Batavo pulchrum quicquid in orbe nitet.
Fertilis ingenii vasto quod robore fretus
Vel quoque Cimmeriis eruit è tenebris.
Scilicet in multis quam sit delira vetustas,
Et Snoji, & Tragoræ putida charta docet.
Malebant monachi comitum quam gesta suorum
Scribere, deliciis solicitare cutem.
Pocula sive forent rorantia forte bibenda,
Seu pellenda sua virginitate soror.
Credulus est cuicunque placet quod credula plebes
Gannit, & incerta clamat in Historia.
Losduni valeat partus, Leidæque gigantes,
Et quod præterea frigida narrat anus;
Dum digitis aut vibrat acus, & gansapa pingit,
Aut expansa colo pendula fila tenet.
Credere fas, quod qui discernunt æra lupinis
Credendum perhibent, & ratione probant.

EJUSDEM

IN MARCI ZUERII BOXHORNII Quæstiones Romanas.

ALbanos obsessa timet dum Leida furores,
Baldæique minas, dum millia pabula præbet

a fames, qualem posset vix ferre Saguntus,
iferaque lues Erebo; cum Pallade Phœbus
venit, & media templum sibi fabricat urbe.
lida quo vigeat pietas; quo jura Quiritum
tabulis insculpta Solon; Epidaurius herbas
trutinet, morbosque abigat; quo regula veri
ophiæ stet fixa manu; quo Græcia quicquid,
quid Arabs, Solimæque tegunt sapientia dictes
cet hoc pretium fidei pater esse Deorum,
riacusque volunt, Batavis à numine summo
ien honorandum. Tutelam suscipit ædis
sa, togaque sagum commutat, & igneus ultra
num docti transfundit murmura cantus.
ec fluit ex illo retro sublapsa Lycei
ia: durat adhuc clarum per secula nomen,
itatque viros, quorum mens inclyta famam,
audis spolia ampla meret. Quos Heinsius inter
net, ille suo Phœnix pulcherrimus ævo.
aque cui Druidum nutat Salmasius arbor,
ninibus librata suis. Suadæque medulla
us, Themidisque decus. Scriverius & cui
hra palatina circum undique tempora lauru
lis incinxit, Musæ servator Iberæ.
rnantes sed enim postquam solertia messes
venit, & juvenis toti miracula mundo
orni mens dia facit, linguæque seniles
ndiloquæ dulci promit moderamine curas,
orem solito sibi se natura tremiscit,
roprium veneratur opus, geniumque potentem
cit, ac tantas labenti robore vires.
lque videt vidisse negat, nisi forsitan axem
bius, atque citos valuit compescere currus,
lucis remoratur iter; Clymenëia proles
m nimium subitis olim turbaverat horis.
cytha festini passim legit ipse laboris
ora, nec vasti restat pars cultior orbis,
non rumor abit, patrio sub sidere Belgam
re, qui famam primævo flore juventæ
ab occasu Solis metitur ad ortum.
ac vero monumenta decus, titulosque parare,

Si fuerant non ante, queunt; quibus abdita doctis
Hactenus Ausoniæ monstrantur rudera gentis,
Marmoribusque patent insculpti nomina ritus.
Hertam Teuto colit, lucent delubraque silvis
Herculeas exstructa faces. Deus uritur aris,
Seu Magusanus, seu vult Tricosus haberi.
Hic Cybelen mors atra timet. Felicior illic
Fit puero fortuna Jovi. Marique patescunt
Ideæ simulacra Deûm. Lar mœnia servat
Publicus, & comites assumit curia Consos,
Ælia nec mulier, nec mas est Lælia Crispis,
Nec sexu (nihil & tamen omnia) gaudet utroque,
Et vitam sub morte premit. Medicamine nullo
Progeniti Phœbo nymphaque Coronide morbos
Dextra fugat. Larvam noctu spectare mariti
Uxor avet, fatoque suo lachrymabilis addi,
Sarcophagus num sit peregrinus quæritur Orcus.
Olibii presso latitat sub cespite flammans
Lychnis humi. Digitum defuncti dissecat orbus
Ante rogos summumque vale. Barbata Cythere
Dicitur, exsequiis succedunt gaudia sponsi:
Nuptaque lanatos vittis adjungit amictus,
Insuetum scansura torum. Nil cetera refert
Scribere, quæ grandi componit pagina libro:
Relliquiasque dapum mensis servasse vetustas
Fertur, & ardentes non exstinxisse lucernas.
Oedipus, implicite solvens ænigmata Sphingis,
Tot tricas soluisse nequit. Lua panditur uni,
Clausaque Boxhorni retinet mysteria pectus.

EJUSDEM
Ad
ADOLFUM VORSTIUM,
In
MARCI ZUERII BOXHORNII
Orationem de Majestate Eloquentiæ Romanæ.

E*Ffigies rediviva patris, quo sospite Leithis*
Lethæa sprevit spicula torta manu:

Regali

ali vestita redit facundia peplo;
mpora nascuntur fascibus apta tuis.
lium perpessa licet, non exsulis ore
erba refert, vultum nec pudibunda tegit,
jestas veneranda Deæ. Vestigia tantis
ulla trahit retro languidiora malis.
sa Tomitanis remeans Nasonis ab oris
istibus Augusto questibus una placet.
stitit ad gelidas genitus effundere rupes,
ræstitit æquoreis annumerare Getis.
dicuam solio gemmanti Zuerius aula
omano divam syrmate flamen adit.
que comas demulcet acu; jam colla, genasque
xpolit, & pulchra pulchrior ipse nitet.
nudam vidisse queat? Qui forte Dianam
iderat, est canibus subdita præda suis.
oculi claros patiuntur numinis ignes,
lausaque quæ vestis fulmina nube latent.
eriam, Vorsti, nudam rex aspicit unus,
læc etiam regi sic tibi nuda patet.
ius ascendet tecum Capitolia. Divis
ui loquitur sero funere divus erit.

ERMANNI DE HUBERT

In

ARCI ZUERII BOXHORNII

Commentarios rerum Zelandicarum.

T te, magne, novem lætissima cura Sororum
Boxhorni, ad tantum quid stimulavit opus?
nphula, Palladiis jam dudum debita tædis,
An dedit instinctus, ingeniumque tibi?
aliquid, sed gentis honos, majoraque rerum
ondera, concinnas elicuere notas;
nens illa sagax, quæ nunquam cespitat ipsis
n tenebris, & quâ, maxima Leida, sapis;

Quod-

Quodque Europæus, quà jam se porrigit, orbis
Differet, hos animos inclyta terra dedit,
Undique cincta mari, fatalis terra Tyranno
Hesperidum; terror, dire Philippe, tibi.
At tu, Gens invicta, tibi gratare: sepulta
Jam pene, in lucem conspicienda venis.
Totque annis, in tot majorum illustribus ausis
Nil nisi caligo, nil nisi fucus erat.
Omnia nunc lucent: & quæ vetus edidit ætas
Cum serâ præsens posteritate stupet.

ROCHI HOFFERI
In eosdem.

Mascula jam veras novit Zelandia cunas,
Primævosq; sibi jam bene discit avos;
Impiger abstrusos dum Zuerius excutit annos,
Eruit & tenebris sæcula cana suis.
Somniaque, & veteris mendacia diluit ævi,
Et quæ Trojanæ fabula gentis habet.
Pergit, & æquoreis exstructas civibus urbes
Vendicat, annosos restituitque Lares.
Et mores, & jura docet, quos prodidit ætas
Pristina, Zelandis quos hodierna suis.
Pugnacis narrat populi bella, horrida bella,
Et bene defensos, Marte favente, focos.
Sive cruentatis terra contenderit armis;
Seu bellatrices vexerit unda rates.
Deinde notat varias sua per miracula terras,
Quasque trahit dubias Thetys, & aura vices.
Hîc, ubi campus erat quondam, solidissima tellus,
Jam rate cæruleas navita tentat aquas.
Hîc mersæ latitant urbesq;, arcesque, domusq;,
Et reliqui vanum nil nisi nomen habent.
Illic è medio nova nascitur insula ponto,
Et seges, & domus est, quod fuit ante fretum.
Mutatur toties nobis fortuna locorum;
Oceanusque idem tollit, & auget agros.
Quosque hîc contorto campos quasi devorat æstu,

Hos

Hos illic alio dat, revomitque sinu.
tamen & portus numerosis classibus aptos
Ille facit, nautis & vada tuta suis.
que hinc in nostras oneratis puppibus oras
Ille peregrini congerit orbis opes.
ic quoque vel Flander, vel vincere Cantaber hostis
Indique vallatos æquore nescit agros.
, & plura refert dicti cultissima Zuer I
Pagina, dum priscos itque, reditque dies.
tu ter faveas Neptuni candida proles,
Quam patriæ rerum non pudet historiæ.
tibi fertur opus. Facundas suspice chartas:
His laudes spatii liberioris habes.
pelago ringente licet, tibi perdita surgunt,
Et tibi quod periit, non periisse potest.
ergitque Leo generosior, & caput altis
elsius erecto vertice tollit aquis.

EJUSDEM

Ad

M. Z. BOXHORNIUM.

Mitto tibi leporem, Zueri doctissime, cursu
Qui socios inter gloria prima fuit;
que, fatigatis tot venatoribus antè,
Decidit in catulos præda benigna meos.
arum sic Diva potens, Latonia Virgo,
Ex nemore in patulos ipsa ferebat agros;
ignara tuæ deberi hæc munera mensæ,
ultorem Phœbi te Dea fratris amat.
tibi quod gratetur habet lepus ipse, nec illi
Restabat fati nobilioris honos:
ua tam docto dum viscera conditur ore,
Et lices in partem sanguinis ire tui.

ROD.

ROD. NYPOORTII

In

M. Z. BOXHORNII

Quæstiones Romanas.

MAxima jam nostro succrescit gloria Belgæ,
Quodque olim potuit vix petiisse, videt,
In Batavos tandem deduxit Leyda Quirites,
Belgaque nunc Romam restituisse potest.
Plaudit Eques, plaudunt jucunda voce Batavi,
Atque redisse sibi tempora docta putant:
Tempora quæ veteri componat Scaliger ævo,
Dum reducem Romam, maxime Marce, facis.
Desine grassari per mille pericla Juventus;
Leyda tibi Romam, qua capiare, dabit:
Sed priscam tibi Leyda dabit. quam suspicit ipsa,
Et pater agnoscit Romulus esse suam.

RICHARDI LUBBÆI

In honorem

M. Z. BOXHORNII,

Theatrum Urbium Hollandiæ edentis.

THeatra & amphitheatra, se quibus Roma
Jactavit olim, dente edace consumpsit.
Sensim vetustas: Nec videtur id mirum
Ipsam in animo rem cogitantibus verè.
Quæcunque enim mortalium manu facta
Sunt, vel manu tandem videmus everti
Mortalium, vel deficere resistendo
Violentiæque fluctuum marinorum.
At mens flagrans amore laudis æternæ,
Ad gloriam labor per ardua & nitens,
Et post-futuræ consulens probè genti,

Quidquid sub oras luminis ferunt dias.
Favente summi Numinis sacro afflatu;
Id dens edax non deterit vetustatis,
Nec expavescit turbidas vices rerum,
Viresque fati, tristiumque Parcarum
Colos severas. Tale prorsus hîc, Zuer I
Phœbi & sororum ter trium decus grande,
Mente ac labore, fortis Herculis ritu,
Condis Theatron urbibus Batavorum,
Spectandum in æde Memoriæ omnibus seclis.
Mente ac labore macte, Juvenis, hoc tali
Tantoque! Sic aditur arx-beatorum,
Sic nominis decus paratur æternum.

EINERI NEUHUSII

In Bredam

M. Z. BOXHORNII.

Qud vi Breda suâ invicta est: hoc efficit acer
BOXHORNI calamus, Naßoviique labor.
erum Martem pulchris glomerare sub armis,
uriaci hic doctus scribere gesta Ducis.

DRIANI vander WALL

Ad

arcum Zuerium Boxhornium

PODOS EUCHARISTICOS

In quo vitæ litterariæ & privatæ laus.

qui Camenas vix Batavis cognitas,
Facunde Boxhorni, meas
n tum æstimabas, meque potuisti insuper
Amare non visum quoque;

Loquar

Loquace, quamvis impares meritis, tibi
Chartâ rependam gratias.
Domino superstes illa ut ætatem ferat,
Annæ Perennæ supplico.
Nec esca blattis fiat indignis tuo
Quæ dedicata est nomini.
Hoc impetrabo si quid ingeniis volet
Favere Apollo Delphicis,
Et sic futurus sæculis seris nepos
Pimplëidum qui percitus
Amore quæret, sacra Musis pectora
Quot patria urbs produxerit.
Nam nos perire nescio inseret ordini
Placuisse quos noscet tibi,
Acer Zueri, literario nimis
Censende felix otio.
Tu per vetusta comitibus fidis libris
Retro profectus tempora,
Apudque cunctos omnis ævi principes
Admissionis intimæ
Amicus artes inspicis regnantium,
Aulæque pellacis dolos,
Periculorum, multa quæ regnum creat,
Lætatus expers, rex tui.
A te Quirini consilia tuerier
Batava pubes audiit,
Et comprobavit. tu pios Numæ focos,
Ancique robur Martii,
Curasque Prisci, & Servii sortem, & nefas
Inexpiandum TarquinI
Vinci dolente prodis eloquentia:
Et te sorores à suo
Arcere ter tres nolle contubernio,
Quod fœdus his tecum est docet.
Cui contigerunt tanta, prô felix nimis
Dicende jam plus quam semel!
At ter beatus quisquis his dives bonis,
Et occupationibus
Haud impeditus urbicis liber potest
Deo sibique vivere,

Ut magna laudans rura, sic parvum colens.
Scriverius qualis tuus.
Non vilioris ille multitudinis
Contagio afflatus necat
Sublime pectus quæ recondit insita
Generosi honesti semina.
Non vulgus illi turbidis rumoribus
Animi quietem sauciat.
Non ille curat disparibus affectibus
Britannia quid mater tremat,
Quid Ibera ploret, quo felix durum modo
Hibernia excutiat jugum.
Sed aut choreas lætus astrorum videt
Cedente nocti Vespere,
Nil anxiisque quid ultimus Vesper vehat
Aurem cicadis commodat:
Aut depudicans manè virgines rosas
Prælibat apium basia:
Aut purpuratam attrectat anemones comā
Adonidis de sanguine;
Gemmisve onustos nocte natis roscidā
Miratur udos palmites,
Aut discolorem tulipam: aut tenacium
Hederarum ad amplexus stupet:
Ajacis alibi, seu tuum, Hyacinthe, horridum
In floribus fatum legit:
Positove tandem candida inter lilia,
De lacte Junonis fata,
Gravidum papaver liliis mixtum leves
Somnos studet reducere.
Aut si relictis hortulis etiam velit
Campis patentibus frui,
Cum siderum palantium Alcyones socer
Extrema cogit agmina,
Roseumque corpus Procridis pellex levat
Non sponte cæruleo thoro,
Quantum ille gaudii hoc capit spectaculo!
Et lumina ut pascit vaga?
Hîc pectus album infecta sanguineis notis,
Fœdæ ultionis testibus,

Ityn peremptum Daulias gemit ædium
Summo quiescens culmine.
Ibi inchoandis occupatæ nuptiis
Lasciviente murmure
Paphiæ volucres capita limant dulcia;
Ipsæmet auspicium sibi.
Hîc mugientis tenera matris pignora
Vitulantur alto in gramine.
Illic, amatæ fors sub aspectum bovis
Sic temerè aberrantis grege,
Et inde rivales & hinc contrariis
Tauri minantur frontibus,
Ab his morantem sæpe vel violaria
Odore jucundo avocant,
Quæ senticoso ex angulo propter viam
Prodente fragrant halitu;
Vel, irreprensus arbiter confinium,
Leni susurro rivulus,
Pecorique gratus, & incubus natantium
Nihil timendus Naïdum;
Vel blandientis Chloridi puerperæ
Tepens FavonI spiritus,
Æquè & comatis arboribus immurmurans
Herbisque pullulantibus.
Tunc, fronde mota ubi pendulus ros decidit
Sitienti humo solatium,
Subsistit, anceps an caduci nectaris
Has esse relliquias putet,
Quem fortè, mensis jam remotis, ebrius
Conviva depluit Jovis:
Lachrymas-ne potius, queis suo Tithonia
Conjunx parentat Memnoni,
Ah misera! digna solus haud quam leniat
Maritus impotens senex.
Quod si propinquam placeat ad Tethyn via,
Rhenum sequi poterit ducem;
Qui nunc arenis pressus invidentibus
Ultrò impetentes obviis
Vetatur ulnis stringere Oceanitides,
Felicior quondam procus,

Cum tauri-formis impetu prorumperet
Etiam reluctantum in choros
O quam juvabit ad arbores junctas viæ
Minurrientem exercitum
Audire parvarum volucrum, & hilari simul
Corvos ovantes gutture!
O quam juvabit, ubi arbores solum negat,
Cuniculorum per greges
Passim vagantes ingredi coloniam
Prisci Batonis ultimam
Proavis habentem nomen à Cattis adhuc!
Quæ gaudia hîc manent nova
Propter sonorum littus errantem! hic videt
Aut osculantes invicem
Conchas, & omen forsan hinc amans capit;
Aut explicare retia,
Suæque prædam devovere Cochlidi
Flagrantem in undis Myrtilum:
Aut (quam meretur prærogativam sacra
Vatum piorum natio,
Quæ non, profana ut turba, dente livido
Laurum momordit innubam)
Ipsas volentes inspicit Nereïdes,
Nosci suum cupidas decus,
Et prædicari. exstante nutricum tenus
Illæ vagantur pectore
Per cærula patris marmora, & formæ palàm
Fecisse dotes gestiunt,
Nec erubescunt præ pudore rustico
Nudæ licet. factum probat
Grandæva Doris, ausa jam generum sibi
Spondere non vanâ fide,
Variisque ludit cogitationibus
Dulci nepotum in nomine.
Hæc inter ipse, vix sui compos, diem
Nesciret elapsum, nisi
Optata anhelis cerneret jugalibus
Phœbi parare pabula
Tethyn benignam. monitus ad fidos Lares
Gratam remetitur viam;

Tan-

Tandemque fesso cœna non nimium gravis
Placida elaborat somnia.

D. Marco Boxhornio Zuerio,

Moscovitarum Rempublicam restituenti; 1630.

SCAZON.

PErrumpit alta fervidus vigor mentis
Cœlestis orbis sidera, ac humum spernit,
Phœbo lucratus ille debitum nomen,
Fastigiato capite concutit stellas,
Et appetitu, terminum putat laudem
Hæc ipsa gloriæ aura, MARCE, *flagranti*
Ignes tuo sufflavit insitos cordi,
Et expolitas noctibus dedit chartas,
Et denuo MOSCOVIAM *stylo profert*
Annis tuis sapientiore corrasam,
Odore MOSCHO *gratiore spirantem,*
Ut temperati Solis hanc putes terram,
Quam tristis Arcti frigus urit
Extremum. J. TURCÆUS.

HENRICI BRUNONIS

In

BOXHORNII Historiam mundi Universalem.

CUm Mundi historiam omnis Universam
Ex isto cerebro, omnium capaci
Mundo protuleris, priora sæcla
In lucem revocaris hujus ævi,
Æternaveris & tua papyro,
Dioque ingenio, cupisne, Zueri,
Me, quantum tibi debeatur inde,
Uno versiculo loqui? Universum
Se debet tibi, Zueri, in universum.

FINIS.

ata in vita & obitu, &c. M.Z. Boxhornius.

huic l. *Marco huic fuit* *à fortalalitiis* l. *in for-*
ad bus dele *tempus* *Curatoribus* l. *tempus à Curato-*
Gerard l. *Gerardi* *quam & meritò* l. *quam meritò*
sedulò l. *Indies ita sedulò* *& mansit* l. *& mansit)*
l. *perfecit* *tentenda* l. *tegenda* *imigentur* l. *imi-*
virtutes tuas l. *virtutesque tuas.*
l. libr. &c. I. *Historia.* l. I. *Historica.*
cent. Fabr. &c. *Anos* l. *annos.*
Hofferi &c. *Ad sponsam* l. *Ad sponsum.* *quæstus*
estus *prisca refert,* l. *prisca ætas,*
r. Brun. &c. *Moverat)* l. *noverat)*

Errata in Poëmatis.

Miscellaneorum liber, dele. p. 5. *Historicam* l. *Hi-*
p. 15. *mori.* l. *mori?* p. 40. *Ad Wilhelmo* dele
53. *queis aliis* l. *queis alii* p. 55. *Situmque* l. *Situm*
J. U. l. *J. C.* p. 76. *hund* l. *haud* p. 79. *Nihilque*
l. *Nihilique qui est*, ibid. *Megaræ* l. *Mægeræ* p. 88.
ortis ita est l. *Nam Sortis ira est* p. 91. *& bonum*
m l. *& boum ac ovium* p. 95. *foto* l. *fato* p. 97. *no-*
noverca, p. 136. *fluctat*, l. *fluctuat*, p. 139. *Bel-*
Bellonæ p. 146. *rubenti parent* l. *rubentis paret* p.
it! l. *fuit?* p. 153. *& ullum* l. *& nullum* p. 159. *nunc*
, l. *nunc effertur*, ibid. *nos hoc* l. *non hoc* p. 161. *inter*
. *inter Deas* p. 165. *innoceneis* l. *innocentis* p. 166.
l. *adversæ* p. 190. *pænaque* l. *pænæque* p. 191.
plebis p. 197. *Scribimus*, l. *Scivimus*, p. 199. *quæ-*
. *questibus* p. 201. *laudatur* l. *laudatum* p. 203.
l. *disertus* ibid. *obsederat* l. *obsideret* ibid. *mæniam*
, p. 206. *Marique* l. *Matrisque* p. 209. *dicti* l. *do-*
. *lices* l. *licet* p. 210. *resistendo Violentiæque* l. *resi-*
Nimbisque cæli, *motibusque terrarum*, *Violentiæque*
. *Et sic* l. *Et sit* p. 213. *Britannia* l. *Britannæ*
ta l. *fata.*

[illegible] M.S. [illegible]

ro quid. Marginalia sub [illegible] 1. insfor-
llis, ad in dele tempus Germanicus 1. tempus ad Curato-
u Gerardi, Gerardi quam & meritò 1. quam meritò
[illegible] 1. [illegible] & magis 1. & magis)
[illegible] 1. p. [illegible] recensenda 1. [illegible] 1. [illegible]
[illegible] 1. [illegible]

In [illegible] Sec. 1. [illegible] 1. 1. [illegible]
In Vincent. Fabr. &c. [illegible] 1. [illegible]
In R. Honori &c. [illegible] 1. [illegible]
1. [illegible]
In Henr. Brun. &c. [illegible] 1. [illegible]

Errata in Poëmatis.

Pag. 1. [illegible] dele. p. 5. [illegible] 1. [illegible]
[illegible] p. 15. [illegible] 1. [illegible] p. 40. [illegible] dele
[illegible] p. 53. [illegible] 1. [illegible] p. 55. [illegible] 1. [illegible]
[illegible] p. 58. [illegible] 1. [illegible] p. 73. [illegible]
[illegible] 1. [illegible] p. 88.
[illegible] 1. [illegible] p. 91. [illegible]
[illegible] p. 95. [illegible] p. 97. [illegible]
[illegible] p. 136. [illegible] 1. [illegible] p. 137. [illegible]
[illegible] p. 146. [illegible]
[illegible] p. 154 [illegible] 1. [illegible]
[illegible] 1. [illegible]
[illegible] p. 157. [illegible] p. 186.
[illegible] p. 190. [illegible] p. 191.
[illegible] p. 197. [illegible] 1. [illegible] p. 199. [illegible]
[illegible] p. 201. [illegible] p. 203.
[illegible] 1. [illegible]
[illegible] p. 206. [illegible] 1. [illegible] p. 209. [illegible]
[illegible] p. 210. [illegible]
[illegible]
[illegible] p. 213. [illegible] 1. Britannæ
[illegible]

